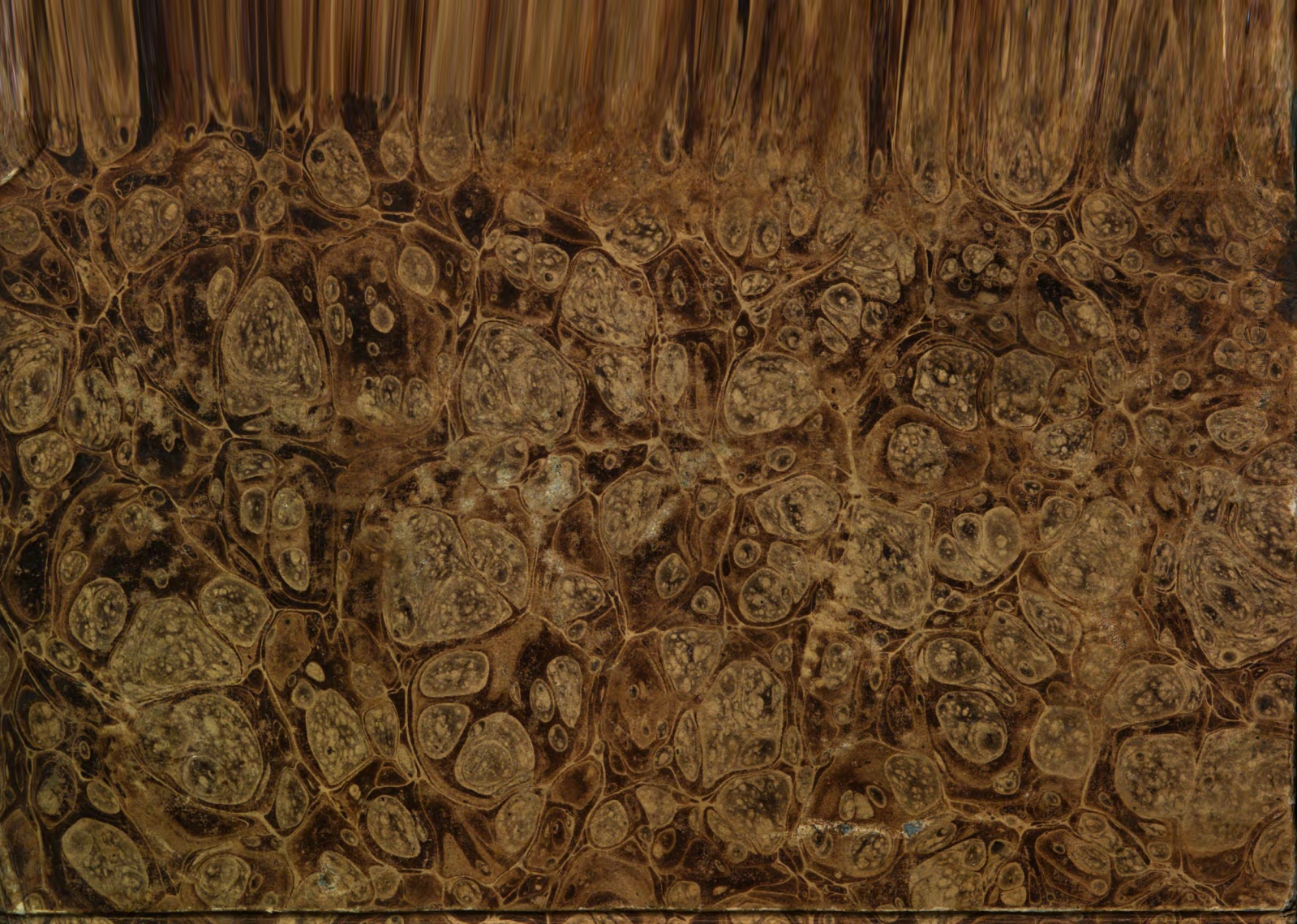

J6102
T-1053

Digitized by Google

Može se dobiti u knjižari i antiquarij...
M. F. STRMEC...
... ulica br. 9 u Z...
Digitized by Google

Digitized by Google

M. F. STRMEČKI
Digitized by Google

PRILIKA
GOSPODINA NASHEGA
ISUSA KERSTA

Digitized by Google

KERSTOVKA

ILITI

XIVOT I DYLA
GOSPODINA NASHEGA
ISUKERSTA

130352

U DVADESET I CSETIRI PYVANJA IZPYVANA

PO

JONU PALMOTICHU

VLASTELINU DUBROVACSKOMU

A SADA

NA OBCHENIJI ILIRSKI IZGOVOR PREVEDENA

I DRUGI PUTA NA SVYTLOST

DANA

IGNACIOM AL. BERLICHEM

BRODJANINOM.

U BUDIMU,
Sa Slovih Ivana Gyuriana, i Martina Bagóa

1835.

Digitized by Google

MINISTERSTVA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
SLOVANSKÁ KNIHOVNA
V PRAZE

Xivot, muka, i smert Iſusova
Nami evo pred ocsi se ſtâvlja
A i druga ſvá dŷla njegova
Kako jásno ova knjiga jávlja.
U njoj chemo (viruj meni) dobrà
Preobilno za nas najchi mlogà,
Koja svíta odkupitelj pobra
Za xivota na 'voj zemlji svóga.

Expeditum ex Officio Censurae
Budae 21. *Januari* 1835.
imprimatur.

Antonius Nagy m. p.
ad Excelsum Consilium Reg.
Lottle Hungaricum
Censor.

Digitized by Google

Predgovor.

Albenski biskup Marko Jerolim Vida, rodjen u talianskoj varoshi Kremoni godine 1490, napisao je, kao u ono doba najglasovitiji pysnik, na zahtývanje Pape Leona desetoga, i Klementa sedmóga, ovà dylà i xivot Isukerstov latinskim jezikom u shest pyvanja pod nadpisom *Christiade*, godine 1535.

Junio Palmotich rodjen u Dubrovniku godine 1607, i Dubrovacski vlastelin, primio se je trúda, i preveo je ovo dylo Marke Jerolima Vide u ilirski jezik izgovora dubrovacskog; i tò mu je tako za rukom izishlo, da nebi nitko, neznavshi godine porodjenja Vidina i Palmoticha, mogao poznat, je li Vida od Palmoticha, ili je Palmotich od Vide prepísao. Sverhu toga je Palmotich svoj prevod u XXIV pyvanja razdýlio, i u sloxne, i ilirskom jeziku prirodjene redke sloxio.

Ovo dylo níje za njega xìva na svytlost izishlo, nego ga je istom posly njegove smerti njegov brat Gjuro — prikazavshi ga Principu i Kardinalu Barberinu — na svytlost izdao; biashe pàko u Rimu po Jakovu Maskardíchu godine 1679 utyshteno, kakono se iz slydecheg latinſkog prikazanja viditi moxe, koje 'sam na zahtývanje mloge gospode predbrojnikah, skupa s' pismom Stypana Gradia *de vita, ingenio, et studiis auctoris*, preutyshtiti dao.

Premda ovo dylo nymacskom Mesii od Klopstoka nemoxe ní iz daleka prispodobljeno biti, i kako istì Stypan Gradio u svomu písmu veli:

*

Digitized by Google

premda nije bash kràsno, i s' velikim pismotvornim duhom i vyshtinom izpísano, opèt 'sam za ljubav ſtarini, lypoti, i bogatſtvu nashega krasnoga jezika sveserdno xelio, i naſtojao da se preutyshti, ſhtono mi evo, s' Boxjom pomochju, za rúkom izigje.

Buduchi pako da je Palmoticha il' bolje da recsem Dubrovnícski, i pravopis, i nacsin izrecsenja oſtalima Ilircem dosta sumracsan, i nerazumiv, nashao 'sam za dobro, da pravopis iliti ortografiu, a i izrecsenje, obchenijem ilirſkom pravopísanju, i izrecsenju blixje privedem, zarad toga ucsinio 'sam s' ovim dylom slydeche promyne:

1. Upotrýbio 'sam onaj pravopis, koga sam u mojoj godine 1833 u Budimu utyshtenoj slovnici iliti ilirskoj Grammatiki s' uzrocim opravdati naſtojao. — U obchinu onaj iſti pravopis, koji je u Slavonii vech od davna utemeljen, samo s' ovom razlikom:

a) Da korenita tverda ſlova g, l, i n, s'dvopiknjastim j umekshavam, i tò hotyvshi korenito gj, lj, i nj, imati, a u izvedenim rýcsma zaderxao 'sam za umekſhavanje obicsno j. A to, kad móra biti po primljenom obicsaju, ch i tj, gj i dj, valja da bude i nj i nj, i lj i lj.

b) Da se dvoglasnik *ao* na sverhi rýcsih imade u vyk u jednoj slovki izustiti; i tò po obicsaju, kako se u komu pridylu istinito govori; n. p.

Taj obicsaj *imao* je nash *Pavao*
Ucsiniti ſhto kom' moxe na *xao*.

U mnogima Ilirskim derxavama kako je ovd napísano tako se imà i ſhtiti, samo ne *u dvy*, nego u jednoj slovki, t. j. Pa-vao, i-mao, xao, ne pàko: Pa-va-o, i-ma-o, xa-o. Na drugima mystih osobito po Dalmacii, ovaj se dvoglasnik izgová-

Digitized by Google

ra kao *à*; n. p. Pa-và, i-mà, xà; Josh na dalje kano po Bosni i u Dubrovniku izgóvára se kao ò; n. p. Pa-vò, i-mò, xò. — Palmotich bivshi Dubrovnicsanin i písao ga je i izgovarao u vyk kao ò, zarad toga koji xeli ovo dylo brez potipa ſhtiti, neka *ao* kao csist *ò* ſhtije, i izrekne.

c) Dvoglasnik y takojer ima po razlicsitim ilirskim derxavam razlicsit izgovor, ſhtij ga dakle kako se kod tebe govôri, t. j. ili kao *i*, ili kao *e*, ili kao *je* ili *ie*, al na svaki nacsin u jednoj ſlovki, t. j. nikad *i-je*. Palmotich kao Dubrovnicsanin pisao je ovo ſlovo u vyk *je*, ako mu za ſláganje níje od potrebe *i* ili *e* bilo.

II. Razliku medju predstavcim *pre* i *pri* krùto 'sam obderxavao, o kojoj 'sam u mojoj Slovnici ilirskoj na listu 77 u biljexki (*) i na listu 221 takojer u biljexki (*) govorio, razlika je pàko ovà:

Pre nerazdiljivi predſtavak znamenuje uzvishenost, pervinost, i oddaljenje, nymacski: über latinski: trans, i takovih vishe, zarad toga se s'njimſtupaj nadhodechi (gradus superlativus) od priloxnih iménah napravljà, n. p. preuzvishen, prebogat, prelỳp. —

Pri znamenju *kod*, nymacski: zu, dazu; latinski ad, i vishe takovih, ſhtono se osobito kod vrymenorycsi poznáje; n. p. *prepísati* níje jednako s' *pripísati*, jerbo prepísati znamenuje abſchreiben, describere, a pripísati vorſchreiben, praescribere, takvih imà dosta, kano: prejchi übergehen, transire, prichi dazukommen, advenire; prestati aufhören, cessare; pristati bepflichten, consentire; prenositi übertragen, transferre; prinositi dazutragen, adferre; prebiti zerbrechen, frangere; pribiti anſchlagen, affigere; i takovih moxebit vishe od 4—500.

Csujder kako nas za ovo ukoráva u svomu

Digitized by Google

dylu: *Institutiones lingvae Slavicae veteris dialecti*, preucseni Gospodin Abé Josip Dobrovsky narodom Cseh, na listu 419: Etiam comparativis particulam πρε (pre) quae eminentiam denotat, praefigi supra §. 40 dictum est. Illyrii πρε (pre) saepe ut πρυ (pri) pronunciant in compositis. Hinc in eorum lexicis composita ex πρε (pre) etiam sub πρυ (pri) quaerenda sunt. Ab hoc vitio immune est lexicon serbicum Vukii. U ostalom razliku medju pre i pri, lypo tomâcsi na listu 417, 418, 419 i 420. iſtoga dyla.

III. Buduch da Dubrovnícsani u svojima pysmama, po talianſkom nácsinu, kada se dva samoglasna slova saſtanu, jedno nỳmo ostave, kako se u slydechem temeljitom ogledu iz Palmoticha, u pervoj versti redak 1. i 3, u trechoj versti trechi rédak, u csetvertoj versti 1. 2. i 3. redak; u petoj versti drugi redak i tako dalje vidyti moxe; ſhtono nash jezik u svojim pŷsmama nepodnosi. — Nadalje upotrybio je Palmotich u svojemu dylu Ilircem neobicsne izreke: ki, ka, ko, mysto: koji, koja, koje; i opet: ma, tva, sva; mysto: moja, tvoja, svoja; kò mysto kako, i t. d. ſhtono se sve s' Ilirskim govorom podpuno nesudara. Zarad toga:

Moravshi sve zaderxat ſhto je Palmotich upísao, da se nebi prinuxden nashao koju rỳcs sa svim izostaviti, usudio 'sam se mysto Palmoticheyih osmoslovnih, deseteroslovne redke praviti, koji se svejedno kao i osmoslovni za vitexka spyvanja nashemu jeziku pristoje, i obicsni su. Tako csinech nísam bio mnogo pútah usilovan koju rycsicu dodati, ostavivshi bo svima samoglasnikom svoj glas, i produljivshi ki, ka, ko, ma, tva, sva, kò i ostála po nashem izreku, nashao sam nemanje po svemu dylu deseteroslovne redke.

Digitized by Google

Ovu 'sam promynu u redkotvorstvu s' velikim ſtrahom ucsinio, jerbo nam svaka ſtarina, móra bit svetinja, pod kojimmudrago lícem bíla. Ali promishljajuch, da se ovo dylo, osim Dubrovnika, u nijednom Ilirskom pridylu, pod svojom istocsnom prilikom nebi dopalo, usudio 'sam se ove promyne ucsiniti; ako 'sam u tomu sagryshio, a onô: *moj grýh!!* Za to Vas lypo molim dragi moji domorodci! da mi oprostite, níje bo iz pakosti, nego s' najposhtenijim hotenjem i nakanjenjem ucsinjeno. Da pako nemislite, da je moja ucsinjena promyna velika, i dylu shkodljiva, evo stavljam nekoliko redakah za ogled, kako je Vida latinski, a kako Palmotich Ilirski pisao:

a) Ex Christiade M. H. Vidae:

Qui mare, qui terras, qui coelum numine comples
Spiritus alme, tuo liceat mihi munere regem
Bis genitum canere, e superi qui sede parentis
Virginis intactae gravidam descendit in alvum,
Mortalesque auras hausit puer, ut genus ultus
Humanum erriperet tenebris, et carcere iniquo
Morte sua, manesque pios inferret Olympo.
Illum sponte, hominum morientem ob crimina telus
Aegra tulit, puduitque poli de vertice solem
Aspicere, et tenebris insvetis terruit orbem.
Fas mihi te duce mortali immortalia digno
Ore loqui, interdumque oculos attolere coelo,
Et lucem accipere aetheream, summique parentis
Consilia, atque necis tam dirae evolvere causas, etc.

b) iz Christiade Giona Palmoticha:

Pivanie parvo:

1. Vicsgni dusce kiem ſua ishodé,
Ki cudeſim viecniem ſiuaſc,
Koj Nebbo semgliu, i vode
Tuom kripoſtí napúgniuaſc.

2. Tua Dobrota neisrecena
Dai doſtoino pievát meni
Slauna kraglia duaſc rodiena
Prid kiem pade smai pakglieni;

Digitized by Google

3. Kò s' Viecnoga Chiachka ſtranè,
Kros neismerno tuoje dilo
Netegnute Dieve isbrane
On ù plodno ſide krilo;

4. Kakoſe od gnę Cíouiek rodi,
Da ſuom ſmarti trudne vmarle
Teſcka od robſtua oſlobodì,
I od viecnę ſmarti varle;

5. I da rajske na ſuietloſti
Suetieh Otàz duſce oduedè,
Sred marſechie kieh tamnoſti
Grieh ſtaroga Chiachka ſuede;

6. Gnjega mrieti semglja placnà
Sa kriuine naſce vidie
I ſunciana ſuiechia sracnà
Gliute od boli ſtraſcno vblidie;

7. Tim proſuietli Duſce Bosce,
Mene tuoja ſuietlòs milà,
Da vmarli moj glàs mosce
Neumarla pieuat dila;

8. Viecnoga Oza daimi isriti
Viecne ſuiete, i vsroke
Suekolike ſuietu odkriti
Teſcke ſmarti, i sceſtoke. i. t. d.

IV. Sumracsnije, zaſtarene, ili neobicsne rỳcsi, gledao sam na mlogo mystah sa znânima i obicsnijima rycsma promýniti. — Na mlogo mỳstah pako, ili sam morao sbog slicsnorycsja, ili bash i hotio mnoge ſtarinske rỳcsi zaderxati, da se malo po malo obiknemo, i ſtarja i novija Dubrovnicska dyla razumývati, i ſhtiti. (u Dubrovniku bo se veliko blàgo od ilirskih umotvorstvah nahodi.) Ali sam za to na sverhi ovoga dyla, Rýcsnik dodao, u komu se svaka sumracsnija, zastarena, ili svagdi neobicsna rycs, u ilirskom, nymacskom, i latinſkom jeziku tomâcsi.

Digitized by Google

V Kratak uzderxaj iliti nadglavje k' svakomu pyvanju, já sam nadodao, u komu se na kratko sve ukazuje, ſhto csitavo pyvanje u sebi zaderxaje, i to u istoj versti redakah, kako je i svekoliko dylo izpyvano i napisano.

Ovo je dakle pèt glávnih promynah, koje 'sam u ovomu novomu izdanju Kerstovke preduzeo, i ucsinio, — u oſtalom sam se vȳrno Palmoticha derxao, jer ovo i jest nj̈egovo dylo, i xelim i hochu da nj̈egovo i ostane. — Moj pàko trúd, posao, i pomnj̈u, mojim milim domorodcem sveserdno prikazujem, molechi jih, da mi moje dobro hoténje, i nastojanje u zlo neupishu.

Josh imam opomenuti, da *ovo drugo izdanj̈e* Kerstovke imamo jedino zafalit, mlogo poshtovanom otcu Andrii Kujuncxichu franciſhkanu derxave Bosanſke, predoſtojnom Gvardianu i xupniku Kreshevskom u Bosni, momu dobrom priatelj̈u, i iskrenom l̈jubitelj̈u nasheg knj̈ixenſtva. On je bio, koji mi je sveserdno ovu knj̈igu dobavio i dao, kadno 'sam — nemogavshi ju nigdi za proshtivenje dobit — na sve ſtrane razpísao da mi se po ſhto po tò dobavi i dáde. — O nj̈oj bo 'sam od davna u knj̈igama Abé Fortis-a, Engel-a, Kopitar-a, Apendini-a, Shaffarik-a, i u drugim mnogima inostranskim knj̈igama, mlogo dobro ſhtio, al ju u nashim ſtranáma nigdi ni dobit ni vidyt nísam mogao. —

Najposli duxan 'sam nekojima domorodcem odgovor dati, koji 'su me prie nego 'su dylo ovo u ruku dobili, odsudili, ili oklevetali, i to:

Shto 'sam nazvao knj̈igu *Kerstovka*; — vele bo da je tò xenski spol od *Kerst*; i ovoj knj̈igi nepriſtojan nadpis: — Na ovo odgováram: da se pod imenom Kerſtovka ne xenâ, nego pysma razumie, to jest: pysma od kersta, iliti *Kersto-*

Digitized by Google

pojka. Shto bi bolje bilo, da 'sam joj nadio ime *Kerstovacsa?* ovako bo ju xele nekoji da bude kershtena. — Christiade kao shto Palmotich veli, nisam htio zaderxat, rycs bo je gercska, i sa svim spodobna nashoj rycsi kerstovka. — U ostalom stoji takia od ozdol ili: *xivot i dyla Isukerstova*, iz ovoga dakle more svatko obshirno poznat shto knjiga u sebi zaderxaje, sa svim, ako mu se ime *Kerstovka* nedopada.

Mlogi me koré s' tim, shto nisam popravivshi pravopisanje, od rycsi do rycsi Palmotichevo dylo, drugi pút na svytlo izdao. Ovima odgováram, da vechi broj njih istih nebi hotyo knjigu shtit, shtono bo nebi mogao razumyt ne samo mloge rycsi, da li i iste csetveroredke. — I s' tim poslom ostavivshi u jeziku Ilirce, a nedoprivshi s' pravopisom do Dubrovnicsanah, ostao bi i od jedne i od druge strane neshtivén, i nekoristan, csemu bi mi dakle trud bio? —

Drugi 'su pako, koji me koré, shto nisam, izbacivshi sve stare i neobicsne rycsi, svekoliko dylo sa svim poslavoncsio, i predrugojacsio; — Ovima odgovor dajem, da k' tomu niti vremena, nit volje imam, jer, da 'sam u takvom stanju volio bi Klopstokovog Mesiu na ilirski jezik prevesti, nego li ilirsko dylo Ilircem pod drugim lícem i imenom dati, shtono bi i gryhota i sramota bila! —

Medju tim znam, i ocsito kaxem: da je lasnje ogovárat, nego odgovárat, a svako dylo mora svoga kuditelja imat; zato vapijem s' Odilonom Schreger-om:

Zoile, quid rodis? nostrum fortasse laborem?
Falleris: invidiâ roderis ipse tua.
Rodere res alia est, quam composuisse libellos.
Zoile fac librum; Zoilus alter ero.

Digitized by Google

Imadem josh i tò kázat: buduchi da 'sam daleko od mysta, gdŷ se ovo dŷlo ſhtampà, níje mi dakle mogúche bìlo, da ſhtampaturske pogryshke sàm popravljam, a i najbolji popravitelj kod najbolje volje, nemoxe i nesetnu ricsicu bash onakò csisto vidyti, kako bi se xelilo. I tudi dakle imam ponizno za oproshtenje moliti, da mi ſhtioci oproste, ako takvih pogryshakah najdu, koje su ne iz moje nepomnje, nego iz neopazljivoſti ſlovosloxnicske (osobito u nadſlovcima) ili po nedospitku popraviteljovom, u dylo dospile. Istina da 'sam já na svèrhi dyla poglaviti je pogryshke pobilexio kako se moraju popravit, al opet mloge sitnije niti sam hotio, niti mogao popravljat; kao n. p. na pervom listu:

U nadglavju:	redak	3.	krály	mysto	kralj
U pervoj versti	—	2.	koji	—	koji
— —	—	3.	koji	—	koji
— —	—	-	zemlŷu	—	zemlju
— drugoj	—	2.	méni	—	méni
— trechoj	—	1.	výcsnjeg	—	vycsnjeg
— csetvertoj	—	3.	pritexkog	—	pretexkog
— —	—	4.	vérlé	—	vêrlè.

pak po svemu dylu mlogo puta mŷsto *ao* samo je *o* uſhtampan, kano:

na listu	147	Verst	94,	rédak	2.	obro	mysto	obrao
— —	153	—	138,	—	2.	pokliko	—	poklikao
— —	156	—	163,	—	1.	verto	—	vertao
— —	157	—	170,	—	1.	kò	—	kao
— —	158	—	179,	—	3.	miso	—	misao
— —	161	—	8,	—	2.	dò	—	dao
— —	169	—	72,	—	2.	pako	—	pakao
— —	172	—	96,	—	3.	reko	—	rekao

i tako osobito u nadſlovcima, pak i u razdilenju ſlovkih na vishje mistah najtichese pomanjkanjah. — Molim dakle svakog i sve za oproshtenje, da ovo okolovshtinama pripisavshi, meni za zlo neprímu, niti nepomisle, da ja drugcsije písati

Digitized by Google

ucsim, a sàm drugcsije píshem: buduch da imade u iſtom ovom Dílu vishe izpravnih mistah, koje moje pravopisne i slovſtvene uredbe sa ſvim izpravljaju i pravdaju.

Xelio 'sam i imena P. P. G. G. Predbrojnſkah ushtampati dati, buduchi pako da 'sam do danashnjeg dana — kadno se ovo dylo kod Utyshtitelja dovershuje — s' verlo malo ſtránah, i to ne 100 predbrojnikah, dobio, za to 'sam ovu, na svaki nacsin i neobechanu duxnost, ucsiniti zaostavio. — Nadomystivshi tò zapushtenje s' u bakru izrezanom prílikom Gospodina nashega Isukerta, koja che svakoj knjigi pridana, i zaiſto svakom predbrojniku ugodna biti.

Sad mi drági moji domorodci s' Bogom ostajte, i naſtojmo svi ſkupno i jedino, da po uzdignutju naſheg knjixenstva *slovni* Slovinci, ili *slavni* Slavinci ostanemo, dapacse da postanemo.

Písano ú Brodu kod Save na 2. Sỳcsnja 1835.

Ignacia Al. Berlich.

Digitized by Google

Eminentissimo ac Reverendissimo
Principi Domino

Francisco Card. Barberino

Sacri Collegii Decano, Reipublicae
Ragusinae Protectori

GEORGIUS PALMOTTA

FELICITATEM.

Vetustissimum genus annalium, Princeps Eminentissime, ac ipsius naturae magisterio generi humano monstratum poemata cantusque fuisse, a doctissimo quoque solerter animadversum, summamque rationem in ea re versatam esse comperio. Primi namque mortales, cum ad prudentiam in consiliis capiendis necessariam sua cuique experimenta nequaquam esse satis intelligerent, quod plurima gerenda occurrerent, quorum exempla longiore intervallo, quam humanae vitae spatium dabat, repeti oporteret; res gestas clarorum virorum, ad vitae doctrinam idoneas, vincta rudibus utcumque numeris oratione comprehendere, caeteraque musarum svavitate condire ad memoriae praesidium instituerunt; ne fructus eorum, quae dicta sapienter, aut strenue facta, aut inventa salubriter in vitam prodibant, unius regionis, ac temporis angustiis terminarentur: ita enim fiebat, ut cum ad aures iucundius acciderent et libentius ediscerentur, et memoriae tenacius haererent, facile deinde, succedentibus quasi per manus, qui eadem acciperent, traderentque, in omnem late posteritatem extenderentur, et quod usquam fieret prodesse ubique posset. Hinc illa πχλαλγενέων χλὶ ανδρων Homeri-

Digitized by Google

co Achili ad citharam modulata: hinc priscae virtutis laudationes in mensas, atque inter pocula usurpatae, quarum memoriam Catonis originibus debemus: hinc Armini, Tacito laudati superstes ad longam posteritatem recordatio, quod quanquam Graecorum annalibus ignotus, et Romanis non perinde celebris, tamen caneretur barbaras apud gentes: quibus ea virtutis colendae, et ad posteros prodendae ratio pro historia et litterarum monumentis erat. Cuius quidem moris etiamnum retinentes habemus finitimas nostrae civitati Slavorum gentes, quarum in ore, auribusque nihil hoc genere carminis frequentius est. Quoquidem haud temere ullum paulo illustrius editorum a veteribus Hungaris, Serblisque, ac Bulgaris facinorum intactum, indictumque reperias; non bella suscepta cum barbaris, non juncta inter se foedera, non commissa praelia, non ortas a praeliis victorias, aut clades, quas deinde proxima rerum orientalium conversio est consecuta. Nec solum in hoc genere laudis veterum Poetarum industriam occupatam accepimus, sed etiam, accedente maxime litterarum subsidio, in indagandis naturae secretis, in excolenda ratione, in ordinanda vitae disciplina, et moribus formandis extitisse: versatis summa cum laude in hac exequenda ratione apud Graecos quidem Solone, Empedocle, Pythagora, Phocilide, apud Romanos vero Ennio, Lucretio; aliisque utraque in gente permultis, qui honestissimis carminum suorum illecebris ad temperandam Philosophiae austeritatem solerti consilio usi sunt; ne scilicet animos ad praeclara nitentium ingratus labor offenderet, sed existens e musarum svavitate studium et oblectatio pro melle quodammodo esset ad pocula, quibus sapientia hauritur, imbuenda; utque ea ratione cupidi

Digitized by Google

bonarum artium, non modo cum seriis intenti sunt, sed etiam in otio ac remissione ad virtutem proficerent. Nam quid ego Vates commemorem sacrarum litterarum praeconio nobiles, qui tanti nominis dignitatem non minus carminum gloria, quam futuri praesagiis meruerunt? egregium Psalmorum scriptorem, ceterosque Divinae mentis canoros interpretes, quorum numeros coelestis sapientiae plenos perenne instrumentum habemus gaudentis in Domino Ecclesiae, et dies festos celebrantis. Nec vero defuerunt sui Christianae quoque Philosophiae, historiaequô Poetae: quin uberrimus eorum proventus per omnem Ecclesiae memoriam fuit; et quanquam post exortam Evangelii lucem ad prodendas litteris cogitationes suas optimus quisque multo uberiorem, clarioremque materiam nacti, et executi sunt in severa de Deo, rebusque Divinis Philosophia tractanda: non idcirco tamen amoenioribus hisce musis colendis stili sui gravitatem arcendam duxerunt. Inter hos profiteri nomen suum ausus nuper est Junius Palmotta, frater meus, delecto argumento omnium gravissimo, amplíssimoque: de rebus a Christo Domino inter homines gestis. Id autem exequendum sibi putavit Illyrico carmine; secutus Latinum ejusdem argumenti Poetam Hieronimum Vidam Albensem Antistitem, quomodo Ennius Euripidem, Caeciliusque et Terentius Menandrum secuti sunt: operae pretium se facturum pro certo sperans; quod non ex vano sibi auguratus est, captos olim suorum numerorum dulcedine Slavorum populos, partem aliquam otii, quod nunc Uladislais, Coruinis, Craieuichiis suis memorandis oblectant, ad Christi Domini, ejusque sodalium res gestas, et miracula patrata, et duratos labores, et tradita vitae praecepta secum una canen-

Digitized by Google

da, et celebranda conversuros; idque ob ipsas, de quibus hic disputo causas; quae quidem eo gravioris in hac re momenti sunt, quod usus linguae illirycae omnium, quibus Christi nomen invocatur et colitur, latissime patet, quodque illa populares suos adeo sibi addictos habet, ut praecipua quadam animi inductione exteras omnes aspernentur; ut inde vel maxime profectum existimem, quod his unis inter coeteras Europae gentes uti fas est proprio sermone cum in scribendis, legendisque sacris litteris, tum in sacrificiis, caeterisque Divinis officiis obeundis. Adde quod imprimis elegans est, et copiosa, priscisque, et a vulgo semotis vocibus frequens, itemque loquendi formulis ad grandem, et magnificam orationem, qua Poetas uti necesse est, mirifice factis; et, quod raro in aliis reperias, casus suorum nominum nulla ope articulorum, sed ipsius dictionis inflexione distinguit; ipsaque nomina in omnia tria genera distributa habet: quae res, si doctissimo Bembo credimus, idiomatis imprimis docti et eruditi, et minime vulgaris indicium est; denique nobilis imprimis et magnis rebus gerendis nata, ut merito in aureo illo Caroli IV. Imperatoris diplomate inter artes Principibus Romanis necessarias recenseatur.

Hoc opus ego, Princeps Eminentissime prae caeteris, quae plurima huius auctoris in Civitate nostra lectitantur, magna cura, studioque perfectum, cum proferre in publicum supremis eius tabulis jussus sim; quo voluntati carissimi mihi capitis, et de me optime meriti cumulatius obtemperem, tuo nomine decorare, et insignire constitui. Quem enim mihi privatim in hoc litterario negotio expediendo Patronum rectius adoptem, quam in cuius clientela jam dudum publice conquiescimus Civitas omnis: cuius acce-

Digitized by Google

ptam a majoribus erga nos, gentemque nostram charitatem novis in dies benevolentiae cumulis amplificari experimur: qui nostrorum hominum ingenia, fidem, industriam, pietatem celebrare non desinit, veteraque Civitatis instituta, et disciplinam, cuius ope Religionem, et libertatem, excisso circa nos totius Orientis statu, diutissime retinemus? Nec modo quoad incolumes, florentesque fuimus eximium tuum erga res nostras, Princeps Eminentissime, studium extitit, sed multo luculentius, multoque uberius, quanti nos faceres, declarasti post acceptam proximam calamitatem. Nemo siquidem cladibus nostris vehementius indoluit: nemo efficacioribus solatiis, nemo fideliore consilio, nemo praesentioribus auxiliis gravissimo nostro casui praesto fuit. Nec vero nos oblitos, aut unquam oblituros puta splendidae illius tuae vocis, qua te ad opem nobis ferendam coram adfuturum, et ipsius corporis objectu incommoda nostra propulsaturum obtulisti. Quod sane, quando Tibi per gravissima tua in Ecclesia munera praestare non licet, neque istam Christiani imperii arcem tua statione privare: inita ratio est, ne prorsus a nobis abesse, quamvis longe ageres, viderere, accepto nostrae Civitatis iure, quod tibi publico decreto deferri gavisus es: qua re in communionem nostrae fortunae, quaecumque ea demum futura est, venire voluisti: cum interim, Civis noster, et Senator et Patricius inter tot fulgentissima dignitatis tuae ornamenta libenter audias, qua nominis societate nihil hoc tempore nobis, aut honestius, aut illustrius potest accidere. Nec vero id solum propter amplissimos tuos et summo proximos in Ecclesia et Republica honores, sed multo magis propter eas, quae vere tuae sunt, laudes egregiarum virtutum, et artium, inter quas,

Digitized by Google

ut a proposito meo non abscedam, mirifice eminet studium litterarum, quibus cum Te, tuumque ipsius animum sine ulla exceptione gravissimarum occupationum tuarum ornare, et excolere toto vitae cursu perseverasti; tum vero, quod in Viro tui fastigii multo praestantius est, ut alii quoque ornarentur et excellerent, effecisti: et nunc cum maxime facis proposito domi tuae veluti signo omnium liberalium disciplinarum, ad quod undique gentium excitarentur, et convenirent, quibus ampla et florente re litteraria opus est. Quis enim est paulo notior vir doctus, et eruditus, ex iis qui Romam visendi causa confluunt, qui te unum inter res in Urbe maxime visendas, et cognoscendas non recenseat: qui a te nosci, tibique probari non avidissime cupiat, quique te adito, et salutato sese caepisse praecipuum susceptι sibi itineris fructum non arbitretur? ii praesertim, quos interiore amicitiae tuae sacrario dignos existimas, et depromptis ex amplissimae Bibliothecae tuae Thesauroxeniis, muneribusque donatos dimittis. Quibus mox illi ad exornandos praeclaros ingeniorum suorum foetus utuntur, in amplificandis Philosophiae fontibus, in eruenda e tenebris antiquitate, aliisque litterariis negotiis explicandis, summa cum tuae liberalitatis, et magnificentiae laude, doctrinaeque, et sapientiae cujus ope saeculi nostri elegantiae, ac dignitati adversus ingruentem undequaque squallorem, atque barbariem egregie provisum est, effectumque, ut nunc vere, si unquam alias Ecclesiae Romanae splendor externis gentibus luceat, nec vero, quae de priscis illis istius Civitatis Proceribus ampla, et magnifica in ore famae, et litterarum monumentis feruntur, pro vana temere credentium auditione, et fictis fabulis habeantur. Sed me impe-

Digitized by Google

tus quidem suscepti erga te obsequii, Princeps Eminentissime, justo verbosiorem, et parum argumenti mei memorem fecit. Itaque finem faciam, ne multo majorem studii mei, quam modestiae tuae in Te laudando rationem habuisse videar: hoc uno adjecto, nihil mihi optatius, nihil futurum honestius, quam si hoc meo, qualecumque est, munere Te, Princeps Eminentissime, non indelectatum fuisse intelligam.

De vita, ingenio et studiis Auctoris.

Stephanus Gradius Bibliothecae Vaticanae Custos.

Urbem Ragusium, in qua, Junius Palmotta scriptor huius poematis, natus est, condidere atque habuere initio Cives Romani, a transscriptis antiquitus in Epidaurum illiricam colonis orti. Hi namque excisa Slavorum armis una cum Salonis, aliisque Dalmatiae urbibus patria, in rupe ad radices montis cui Bergatto vocabulum est posita consedere; loci asperitate ad arcendos ingruentium barbarorum impetus pro munimentis usi. Ac primo quidem vitam maritimis quaestibus piscatura, et navigatione toleravere: mox acuente, ut fieri amat, industriam paupertate, mercaturam facere, conductos a vicinis barbaris agellos colere, labore corpus, animum meditatione virtutis exercere, inter se concordia, bona fama apud exteros agere. Quibus artibus adeo profectum est, ut stare sua mole civitas brevi potuerit, seque tueri ab externa vi, maxime Narentinarum, et quibus ea tempestate maria o-

Digitized by Google

mnia infesta erant, Saracenarum classium. Hi porro, cum tempore Basilii Macedonis direptione vicinarum illi tractui civitatum ferocius agerent; vires suas adversus Ragusinos experti, non modo continuatam plures per menses obsidionem magnis acceptis detrimentis omittere coacti sunt: sed etiam, cum in oppositam Italiae oram itidem praedabundi se contulissent, ope maxime Ragusinarum navium a Graecis, ejusque viciniae Slavis fusi inde, fugatique recedere. Ex illo clarum Ragusii nomen, et cives virtutem suam periclitati, suisque fidentes viribus, majora audere, atque opes per longinqua commercia terra, marique petere aggressi sunt; eoque dignitatis et amplitudinis Patriam suam provexere, ut jam tum caeterarum Dalmatiae Civitatum, quasi antiquo Salonarum iure in se transmisso, primas tenere visa sit. Cujus rei satis locuples testis est Porphyrogeneta Costantinus Orientis Imperator, cujus erat in ditione Dalmatia: quae tunc maritimis aliquot urbibus, non absimilem Ragusinae fortunam expertis, continebatur, censebaturque; adhuc illa veteris Romani moris, et linguae et institutorum, veterisque item erga Imperatores obsequii retinens. Perrexit inde res Ragusina proferri, atque valescere, et seniscente paulatim Slavorum potentia agri quoque adjectione non mediocriter augeri, maxime postquam formato ad exemplar Venetae Aristocratiae statu Civitatis, populoque ad ferenda legum imperia, moresque ad severitatem disciplinae accomodandos adacto, in justum Reipublicae corpus excrevit. Quippe natura ita comparatum est, ut civitates legibus, moribusque, et vitae cultu recte institutae, ex modicis quamtumvis initiis ad magna incrementa, inter rudes bonarum artium nationes sitae, perveniant, et cuncta in circuitu, ad se trahant;

Digitized by Google

consilio, et ratione, rudi, et inconditae barbarorum ferociae praevalentibus: id quod plerisque olim Punicis, Graecisque civitatibus per oras Africae, Europaeque, atque Asiae conditis usu venisse cernimus. Sed Ragusinis huic rationi crescendi moram injecit ingruens, lateque Orientem universum comprehendens immanis Turcarum potentia. Quod tamen Civitati intra modum angustorum agri finium coërcitae licuit, commerciorum frequentia, naviumque multitudine, ac proceritate, itemque rei maritimae scientia, navalibusque in praeliis virtute, ac felicitate, super omnia autem fide, et religione in exercendis commerciis, clara per gentes, pollensque ac potens diutissime fuit. Unde illi populo perpetuus legum suarum usus, et, post excisos omnium in Oriente Christianarum gentium status, plenum in se se, suaeque ditionis terras judicium, et Religionis Catholicae non solum domi colendae, sed etiam tuendae et propagandae, per omnes Othomanici Imperii provincias, ad quas mercatoribus suis aditus est, intentum, et efficax studium.

In hac potissimum Civitate Poeta noster ortus est gente Palmatta, quae inter caeteras patricias, quibus unis Rempubl. administrare, honoresque in ea gerere jus est, clarae imprimis, et vetustae originis habetur. Pater illi Georgius Palmotta vir acer, et industrius, quo puer admodum orbatus est. Mater Ursula, Gradia priscae integritatis Matrona, pari maiorum et familiae claritate, tradito aliquot antea saeculis more, ut conjugia nobilium, nisi inter ejusdem ordinis cives, nequaquam congruentia iudicentur, vetustam ob legem, liberis, nisi pari utrinque natalium dignitate proditis, ad paternos honores aditum intercludentem. Quam legem prudentis-

Digitized by Google

simo cuique nunquam satis probatam, et populi frequentiae, qua civitatum omnium felicitas continetur, maxime adversariam, proximis tandem hisce annis abrogari placuit; simulque a consilio nihilo utiliore discedere, in quo trecentos amplius annos perseveratum est, de non adsciscendis plebeiis in ordinem senatorium familiis. — Mirifica autem fuit etiamnum puero Palmottae indoles ad litteras, et bonas artes, et ad Poesin imprimis, solebatque narrare in prima adhuc aetate, solitas per quietem videri sibi matronas eximia specie, et mortalem excedente, quae citharis instructae, et in choreas effusae cantu circa se, ac saltationibus exultarent. Sive hujusmodi visa ad fructum serae felicitatis mortalibus repraesentandum divinitus immittuntur: sive promiscuum naturae id opus, ob corporis, humorumque temperationem, quae ut animo experrecto, et sui potenti certas cogitationes, ita eo sopito, ac jacente convenientes cogitationibus imagines quasi sensibus suggerere consvevit. Nec discrepans ab ingenio studium fuit et ad ferendos disciplinae labores patientia: accessitque ad naturae bonitatem Michaelis Gradii avunculi diligentia, viri egregie docti, gravitatisque et prudentiae laude in Civitate praestantis, quem ille in parentis loco semper coluit, et observavit; namque una cum filiis eius consobrinis et aequalibus suis de rudimentis litterarum, de praeceptis eloquentiae, de rerum natura, de vitae officiis, deque omni reliqua philosophia graviter et copiose disputantem assidue audiebat. Eodem auctore iuris prudentiam quoque nonnulla ex parte gustavit, maxime quae ad cognitionem patrii moris, forique, et judiciorum valeret. Sed praecipue illo duce, et quasi monstratore usus est ferentis ad veram Poetices gloriam viae. Et

Digitized by Google

haec Palmottae quasi domestica institutio fuit; namque ad humanitatem et ceteras ingenuas artes doctores ex professo habuit Camillum Gorium Senensem, et Ignatium Tudisium consanguineum suum Societatis Jesu Sacerdotes, viros non minus vitae sanctitate, quam litterarum laude praestantes, quorum in ludo, nobilium adolescentulorum frequentia eximie in Civitate florente, latinis litteris est eruditus: celeriterque ad summum eloquentiae decus evasit, cujus illustria documenta quotidie ab illo prodibant, omnis generis omnisque argumenti carminibus consignata, quibus nihil sublimius fuit, nihil elegantius, quodque ad veterum, poetarum copiam, et majestatem propius accederet. Sed cum Latinae poeseos laudem claris cerneret veteris, nostraeque memoriae scriptoribus occupatam, satisque intelligeret, nullam mediocribus poetis in re litteraria gratiam esse: liberiorem exercendae industriae, et proferendi ingenii campum delegit illyricas camoenas: accensus gloria nobilis in Civitate Poetae Joannis Gundulae Francisci filii, consobrini sui, cujus ingenium per ea tempora magno cum civium, exterorumpue plausu in edendis elegantibus fabulis, et nobilitando Ragusino theatro versabatur, famaque iam inclytum erat edito illustri poemate de Vladislai Polonórum Principis rebus in bello Turcico gestis. Vetus Ragusinorum mos est, ut cum suae quisque aetatis, suique ordinis hominibus conversetur, ac vivat: ac jam inde a pueritia distincti quasi in manipulos greges prodeunt, quos ipsi societates appellant. Hi certis inter se legibus conveniunt, et magistratus annuos, aut menstruos creant, praemiisque erga obsequentes, et poenis adversus contumaces utuntur, caeteramque civitatis recte institutae imaginem referunt: nihil tamen in

Digitized by Google

ea re serii, nihil ad severitatem, gravitatemque compositi; cuncta ad vitam hilariter, iucundeque degendam, et ad honestas voluptates persequendas, et luxus eruditi gratia comparata sunt. Praecipuumque huiusmodi coetibus scenae, ludorumque studium, et maxime eorum, quibus per statos Bachanalium festorum dies indulgeri solet, accepto ab Italicis civitatibus more. Hinc magna Poetis clarescendi materies, accensis inter se ad aemulationem, quas dixi, societatibus, ut primum sibi quaeque decus oblectati in scena, ac theatro populi tulisse dicatur. Novis porro, nec antea spectatis fabulis gaudent; nunquam tamen Poetarum copia, effusis in eam rem iuventutis studiis, deficiente. Sed maxime omnium illustris in hoc genere Palmottae industria fuit, maximeque admirabilis, et prope divina in fundendis carminibus felicitas: cum plerumque non amplius spatii sibi ad fabulam componendam sumeret, quam quantum personis, quas in scenam proferebat, ad suas cuique partes memoriae consignandas opus erat; atque his plerumque non ex scripto, sed memoriter, quae mente concepisset, recitanda dictabat: cum tamen multum antea operae, multumque diligentiae in meditando argumento ejusque serie ordinanda, ac disponenda collocare soleret; adhibito avunculi, quem diximus, aliorumque gravium, et doctorum hominum consilio, imprimisque Joannis Bonae Seraphini filii, multarum artium et consumati judicii viri. Plurima autem ingenii eius in hoc genere carminis monumenta extant ab amicis studiose descripta, quorum insigniora quaequae commemorare non alienum ab instituti operis proposito fuerit. Accessus Aeneae ad Anchisem parentem a Marone desumptus; Attalanta ab Hipomene ope aurei mali in cursu superata;

Digitized by Google

Achilles inter puellas apud Lycomedem ab Ulisse deprehensus. Oedipus Tyrannus, ex Sophocle: Raptus Helenae, ex duabus Ovidiis epistolis eleganter descriptus; omnibus fere sententiis, quae ibi a scribentibus proferuntur, inter plures fabulae personas, magno cum artificio distributis. Sic Ariodantem ex libro V. Orlandi furiosi petitum, et Rinaldum ab Armidae praestigiosis amoribus ereptum ex XVI. Torquati Tassi Poematis contexuit: quanquam ex priore argumento locum rei gestae, et nomina personarum immutavit, et pro Scotia Bosinam posuit, pro ipso Ariodante, quia is vir fortis, et singulari constantia fingitur, ad acuendos quasi domestico exemplo ad virtutem cives suos, adolescentem Ragusii summo loco natum induxit. Sed pietatis erga Patriam nusquam illustrior quam in eius primordiis describendis, quod argumentum executus est elegantissimo drammate, cui Paulimiro titulus est; nomine pariter et argumento ex opere presbyteri Diocleatis petito, de Regno Slavorum: cui fabulae affinem aliam dedit, quam Zaptaslauam appellavit, in gratíam scilicet veteris Epidauri, cuius locus, eversae olim urbis non obscura, vestigia ad hoc usque tempus retinens, Zaptat vocatur. Sveviam quoque Latinam tragaediam ab Alexandro Donato Romae datam illyrico carmine interpretatus est, accepto ab avunculo, quem dixi, exemplo, in vertendo Crispo, Bernardini Stephonií tragaedia. Ne a satyrae quidem acerbitate stilum suum abstinuit: verum ad id carminis genus usurpandum omnino parcissime, et non nisi provocatus animum induxit, honestiorem Musae suae operam futuram ratus, si in Civibus ad virtutem accendendis potius, quam in deterendis a vitiis occuparetur. Sed multo maximus carminum eius proventus fuit

Digitized by Google

in odis et cantionibus, quas non modo a Ragusinis, sed etiam caeteris a Dalmatis, totaque illa vicinia ad hilariores quosque virorum, faeminarumque conventus adhiberi mos est, modisque pronunciari nón exquisitis, et quibus magno aliquo artificio sit opus, sed rudibus, atque inconditis; ad quos propterea edendos universi coëuntium coetus accomodari vox, et scientia quaeat. Quem quidem canendi morem, cui saltatio etiam admixta est, non temere usquam alibi gentium reperias hoc tempore. Sane usurpatum veteribns Hetruscis (ut antiquiores Atheniensium a Daedalo institutos choros, aliosque eiusdem aevi praeteream) decendialis illa rusticatio a Joanne Boccatio celebrata declarat, in qua et praecinentes choragos, et caeteram omnem turbam, excepta a praecentoribus carmina cum suis modis, ac numeris iterantem, inque choreas, ac saltationes effusam observes. In hoc autem genere carminis adeo fertilis Palmotae vena fuit, ut affluentem versuum copiam scriptorum celeritas aequare non posset, nec ille dubitaret ad choreas ipsas imparatus accedere, et quae canenda essent nulla adhibita meditatione expedire; contentus ad excogitandum eo spatio, quod ipsa cantionis explicandae ratio dabat, ut dum singuli versus iterarentur, ipse interim, quae erant proponenda sufficeret. Nec vero eam mentis celeritatem commune poetarum extemporalium incommodam sequebatur, qui ad foetus ingenii sui, utcumque primo illo aestuantis animi impetu profusos, necessaria limaecultura perpoliendos impatientes, ineptique esse solent: neque enim is erat, qui vitia festinationis tum sua sponte, tum amicorum admonitu animadversa, non libenter agnosceret, iisque non facile occurreret, ac mederetur, quique subitis juxta

Digitized by Google

ac meditatis secundae curae beneficium accomodare non posset. Ac frequentissimus quidem in nuptiis usus est huiusmodi poematum, eorumque varia argumenta pro poetarum arbitrio, sed memoratu imprimis dignum, quo iocularia carmina, in triumphis olim usurpari solita, referri videntur; ut quomodo ibi milites dicteria, et procaces jocos adversus Imperatorem per lasciviam iaciebant: sic interiores amici, et praecipue, de quibus jam diximus, sodales eadem dicacitate, et mordendi licentia erga novum maritum utantur, ut nihil eorum, quae ex eius vita, et moribus aliquam ridendî, jocandique materiam praebere possent, indictum omitterent. Verum ludicris et jocosis seriâ quoque admiscere mos est, de concordia coniugii; de officio patris, matri sue familias.

Quo sit amore parens, quo frater habendus, et hospes. Et caetera penitioris philosophiae praecepta: quae quidem tempestivo urbanitatis sale condita incredibile dictu est, quantum ad hilaritatem intendendam momenti, ac ponderis habeant. Quo tamen in argumento tam lubrico, et ad commovendas hominum offensiones procliyi, tanta fuit lepidissimi Poetae dexteritas; ut quamvis in eo volutando orbe Musam suam assidue occupatam haberet, et incredibili sententiarum copia et varietate abundantem praestaret: nemo quisquam ab eo se laesum aut violatum unquam doluerit. Id autem fiebat non magis ipsorum carminum innocentia, ac jocandi simplicitate, quam opinione, quae de hominis ingenio, ac moribus, incedebat; nihil enim illo candidius fuit, nihil ingenuum, ac liberale magis. Itaque, quod Poetis rarissimo usu venit, integra omnium gratia, eodemque prosperae famae tenore ad finem usque vitae perseveravit. Sed

Digitized by Google

nulli ille virtutum suarum, quae plurimae, clarissimaeque fuere, magis, indulsit, nullaque tam impense delectatus est, quam intenta in Deum, et superos pietate, cuius ille assidue, et religioso cultu (si de mortali, ac homine nato ita loqui fas est) gratiam acceptis Divinitus tot, et talibus naturae bonis retulisse videri potuit; nulla siquidem pars eius vitae a texendis vario carmine Dei, Virginisque Deiparae, ac Coelitum laudibus vacua fuit. Sed nihil actum sibi existimavit, nisi justum aliquod opus extaret, quo se posteri hominem Christianum et studiosum verae Religionis cultorem fuisse intelligerent; et cum diu, multumque apud se, et cum amicis deliberasset, quo nam ad eam rem argumento potissimum uteretur; ipsum rerum caput petere statuit, ut historiam humanae salutis a Christo Domino patratae, exequendam susciperet. Ac ne molesto inventionis constituendae labore in impetu concepto retardaretur, ad scribendi compendia primis Romanis Poetis usitata respexit; ut quomodo illi a Graecis profecissent scriptoribus, sic ipse a Latinis proficeret: securus humanae gloriae, quae non perinde splendida secutura videbatur scriptorem ad alieni ingenii ductum, in edendis suis operibus respicientem: quippe non suae privatae laudis, sed Dei gloriae, et communis utilitatis stimuli ad capessendos egregios labores pulcherrimum animum comovebant, nec tamen curae fuit, quae hominum iudicia de operis auctore, quam de ipso opere erant futura. Itaque cum vetustiores Christiani Poetae non magni ad modum spiritus viderentur, quippe in saeculo non nimis erudito versati, ad viciniores aetati nostrae animum adiecit, quorum in scriptis elegantiore stilo condita Christiana pietas elucescit. Ex his autem libros Jacobi

Digitized by Google

Sanazzari de Partu Virginis, quanquam praecipua quaequae de rebus a Christo Domino gestis multo cum artificio, et summa elegantia complexos; fabulosis ethnicorum nominibus refertos videns praeteriit; commodiorem proposito suo arbitratus Christiadem Hieronymi Vidae Albensis Antistitis; quod, et si non aeque elegans id carmen est, nec tanta poetices arte perfectum, plenius tamen illud, et uberius, et ad excitandos ad Christianam pietatem animos efficacius iudicavit. Hunc igitur sibi sequendum suscepit, quomodo Cicero in quibusdam de philisophia commentariis Platonem, contemptis religiosi interpretis legibus, sectatus est. Nec multum temporis, aut laboris in opere conficiendo consumpsit: cum tamen ad limae officium ventum est, olurimus in ea re, sibique displicens, ac plane morosus fuit: nullum enim finem faciebat recensendi, cum amicis conferendi, castigandi, mutandi; ne quid durum, aut insolens, aut exoletum, qualia fere sunt, quae primus ille ingenii fervor effundit, relinqueretur. Qua in re super eximium ingenii decus, atque praestantiam, inusitatam, quandam memoriae felicitatem homines admirabantur; cum non solum operis huius perfecti, et absoluti seriem universam sine haesitatione ad verbum recitantem audirent, sed etiam inchoati et rudis, totamque suae lucubrationis veluti historiam exequentem: cum interdum verba omnia, omnesque sententias tum quae primo in mentem venissent, tum quae deinde accedente limae mora, et labore semel, iterum, ac tertio, et deinceps placuissent, memoriter, et expedite pronunciaret; qui mos illi perpetuus in aliis etiam ingenii foetibus fuit, ad quos adeo edendos nullo scripturae adjumento opus habuit, quo factum est: ut mortem ejus

Digitized by Google

multo maxime partis illius carminum amissio sit consecuta. Magnae autem illi curae fuit in hoc praecipue Poemate sermonis ratio, ut purum illum et cum a caeteris, tum maxime a vitio peregrinitatis emaculatum praestaret. Cum autem animadverteret linguam Slavam, ob amplitudinem terrarum, et gentium, quas amplectitur, varietatem in plures veluti dialectos dispertitam; genus orationis secutus est, non quidem suis civibus usurpatum, quippe qui neque a stirpe, ut jam diximus, Slavi sunt, et assiduo cum Italis, caeterisque externis gentibus commercio dictione gaudent peregrinis tum vocibus, tum loquendi formulis passim scatente; sed quod vicinis Bosnensibus in usu est, quae gentes, ut specie, ac dignitate corporis, ita loquendi genere ad gravitatem, et elegantiam a natura factae videntur, multoque magis eorum sermo ad extremae Podoliae, Moscoviaeque morem, quam, quo interjecti Bohemi, et Poloni utuntur, accedit. Qua in re ceteri Dalmatae, croatique, et si quae aliae gentes abhorrentem non nihil a proprio eorum usu in hoc opere orationem offendent, eadem venia elegantissimum Poetam dignum judicare debent, qua Athenienses Pindarum, Calimachum, Theocritum, Doricos vates; et vicissim Siculi, Boetique, et Lacones Sophoclem, et Euripidem, et Aristophanem Atticos dignati sunt. Quod si vaticinari quoque de summo Poeta loquenti fas est, captos olim horum carminum elegantia omnes Slavorum populos vocabula in iis usurpata, et loquendi formulas, et universam dictionem quasi propriam litterarum, et Musarum, linguam iudicaturos non temere auguramur, non secus ac olim Graecia universa propter dignitatem Poetarum, quos dixi, Atticam dialectum ad cothurni gravitatem, Doricam vero ad

Digitized by Google

lyrae magnificentiam natas judicavit; quodque hoc tempore usu venit propter divinam Petrarchae eloquentiam, ut post habitis sua quaequae Italiae civitas dicendi formis, et ad viliora quaequae tractanda relegatis, quoties, cum Musis, et Apolline res est, non alia quam Hetrusca lingua loquantur.

Inter haec maxime studia, curasque, et occupationes vitam Junius Palmotta ad quinquagesimum annum perduxit, qui fuit humanae salutis M. DC. LVII. prospero, nec ullis adversis casibus interpellato tenore vitae, nisi quod fratrem Joannem nomine, natu minorem, cum quo concordissime vixerat, eximia oris, et totius corporis specie, et congruente formae dignitate, ingenio, ac moribus admodum adolescentem amisit, duasque item sorores viris primariis collocatas immaturo itidem fine defunctas. Quod si corporis quoque eius habitum non ignorari a posteris operae pretium est; statura fuit paulo humiliore, facie candida, sed admodum gracili, ac caeteris oris lineamentis eiusmodi, ut in eius ortu naturam fingendo maxime, excolendoque animo intentam fuisse facile intelligas. Et ille quidem quanquam medio in spatio integrae adhuc aetatis, et si stomachi imbecillitatem demas, qua et extinctus est, prospera etiam valetudine, et vigentibus cum maxime ingenii viribus ereptus est, rebus humanis; nihil tamen habet, quamobrem magnopere possit accusare fortunam suam, quasi imaturo fine consumptus; quando quidem integram domum, florentem Rempublicam, incolumes amicos, et plenam desiderii Civitatem excedenti relinquere datum est, neque malorum, quae proximis hisce annis infelix turba perpessi sumus, aut partem, aut quod viro sapienti non multo levius est, spectatorem

Digitized by Google

esse necesse fuit. Praeclare itaque tecum actum est Vates clarissime, et omnino.

Felix morte tua nec in hunc servate dolorem.

Non vidisti subversam repentino motu terrae Patriam tuam, et ex urbe quondam florentissima pulcherimaque deforme bustum populi sui factam: non vidisti domorum, templorumque casu oppressos cives tuos: non ad opum direptionem, quas multorum saeculorum immota cõngesserat felicitas, effusos vicinos barbaros, non immani ruina multo immanius incendium praedantium aviditate conflatum, quo una cum miseris eversae urbis reliquiis omnis pene resurgendi consumpta spes est: non inconsultam illam dicatarum Deo Virginum fugam, ultimae consternationis, ac diffidentiae testem, qua raro quidquam sol vidit indignius; cum sanctissima illa pignora, quae nisi cum ipsa anima, et extremo spiritu, e sinu qualiscumque Civitatis avelli fas erat, profanis nautarum oculis comissa, et iactata fluctibus, atque ob maris insolentiam magna sui parte mulctata, et in longinquum littus ejecta, foedum acceptae tantae calamitatis documentum viserentur. Ab his, atque talibus subtrahi oculos tuos, vel decenni vitae jactura, qua tantam praevertisti cladem, optabile fuit: ad quae si tuam senectam diuturnior lucis usura traxisset, ne tibi longe Musarum tuarum cantus, venaeque copia, ac lyrae, citharaeque svavitas futura inter moestos, et attonitos, et consilii inopes cives et omnia circumspicientes inutilem spiritum ducenti. Qui nunc naturae necessitate feliciter obita, et quod in te caduci, ac terreni fuit, exuto atque deposito nobilissima tui parte vitasti Libitinam, incollumisque, et superstes es, multo plenius, et uberius, quam caeterum mortalium vulgus; erisque porro quoad quidquam honoris

Digitized by Google

litteris, et gratiae bonis artibus, pretiisque supererit, inposterorum animis, in memoria temporum, fama rerum: cum nos vicissim, quos ad breve spatium supustites tibi fortuna esse voluit aeternis oblivionis in tenebris obruti, sepultique jacebimus. Sed praestat audire Musas tuas de te, tuisque loquentes laudibus, nec ullum finem facturas imortalia tua erga se merita praedicandi et celebrandi.

O Plena tristi mortis imagine
Humana durum vita negotium:
Famosa distinctos acerbis
Ducere funeribus triumphos,

Tu laeta moestis gaudia luctibus,
Moestosque luctus laetitiis fugas,
Passimque commisces amara
Cecropiis aconita succis.

Quis turbo, qui te fulminis impetus
Aequet volantem? praecipitant dies,
Annique vertentes, nec ulla est
Sat rigidis brevis hora Parcis.

Nil sceptra quicquam regia, nil decus
Claro ebriarum murice vestium
Prosunt, nec eversis superbi
De populis spoliorum acervi.

Nil secundus rumor, et inclitum
Nomen, faventumque aura Quiritium
Fascesque, lectoresque, et alta
Nobilium series acrorum.

Nec summus imo discrepat: omnium
Immitis aeque saeva necessitas
Metit rapaci colla falce,
Aggerat et miseros beatis.

Regum illa turres doctaque cum suis
Delere late civibus oppida,
Finemque moliri vel ipsis,
Omnia quo recidunt sepulchris.

***

Digitized by Google

Virtute sola fati adamantinas
Frangente leges illius in latus
Nil sortis adversae, licetve
Persephones iaculis malignae

Haec te erudito in pulvere splendida
Juni laborum exercuit indole,
Vulgi recusantem profani
Gaudia, degeneresque curas.

Haec docta sacri pectora Numinis
Repplevit haustu non alii dato,
Quo fretus audacem Deorum
Coetibus insereres Camoenam

Haec nomen atri funeris inscium
Dedit, perennis cum strepitu lyrae
Late volaturum per aures
Illyridum populorum amicas.

Py-

Digitized by Google

KERSTOVKA:

PYVANJE PERVO.

Ucsenike Isus odabírà. —
Smert' i uskers kazuje napryda. —
Krály pakleni sav pakao natyra,
Isukersta da umorit glédà.

1. Vishnji Dushe po kom ſva izhode!
Csudesima koji vycsnjim' sívash,
Koji Nebo, zemlyu, i ſve vode
Sa kripostju tvojom napunjivash.

2. Tvója miloſt nek' neizrecsena
Dade pyvat' sad doſtojno méni,
Slavnog kralja, dva púta rôdjena,
Pred kojime pâde zmaj pakleni.

3. Kako sa svog' vycsnjeg Otca ſtráne,
Neizmyrno, i csudno kroz dylo
Netaknute dyve izabráne,
On u plodno doli sájde krílo.

4. I káko se od nje csovyk rôdi,
Da sa ſvojom smertju nás umérle
Od pritexkog robſtva oslobôdi,
I od smerti vykovitè vérlé.

Digitized by Google

5. I na vycsnje da rajske svytlosti
Dushe ſvétih otácah odvede;
U merzeche, paklene tamnosti,
Koje ſtarog otca gryh zavede.

6. Njeg umérti, ova zemlja plâcsnà
Za krîvine texke nashe, vîdi,
I suncsana îstà zvyzda zrácsnà
Od xalosti ljútè ſva problydi.

7. Nek prosvytli dakle Dushe Boxe,
Mene gryshnog, tvoja ſvytlost mila,
Da umerli sada moj glàs moxe,
Neumérla izpyvati dyla.

8. Daj da svytu mogu svem odkriti
Vìshnjeg Otca velíke uzroke,
I duboke svŷte navystiti,
Smerti texke, i verló xeſtokè.

9. Sverha dánah umérlih, i trúdah,
Kako vycsnje to odlùcsi vyche,
Bola ſmertna i muka prehuda
Iſukerstu blizu bishe veche.

10. Dakle volju da ón Otcu ſvomu,
Izpuniti moxe ſhto tôprie,
Vratjashe se opet k' sionskomu
Gràdu, plodnè on iz Fenicie.

11. Svakoverstnih mnoxina od ljúdih
S' njim igjashe, sdrûxno sjedinjena
Boxanstvene od njegove chudi,
I dobrote, sa svim zaneshena.

12. Od druxbe se nikada njegové,
Ovo druxſtvo nerazdyljívashe,
Il velike on sad u gradove
Ili púſté u gôre idjashe.

Digitized by Google

13. I stojahu uvyk ſvi prepravni
Od vojvode tako glasovîta
Slȳdom ſlýdit svaki stupaj ſlavni,
Mâ da vôdi njih csak nakraj ſvyta.

14. K'njem sa serdcem ſvaki veselime
Dohadjahu ſtári, a i mládi,
I vazda se vidjahu sa njime
Druxbe nove slydechè cseljadi.

15. Kao pervoga kad je blizu vìra
Bérzì Dunav, kralj od ſviu rȳkah,
Shiroko se verlo neproſtira,
Niti csini jako berzà tèka.

16. Nego dalje kadà se on prúxi
Preko rávnih poljah i dubrávah
I s' njime se zajedno sadrúxi
Glasovita Drava, a i Sáva.

17. Za njima se tada mloge rýke
Iz okola skupno s' njim sastaju,
I podnixe vode brez razlike
Vôdèn haracs u pomoch mu daju.

18. A on onda, kao otac od vodah
Po ſtranama ſlavinskima tecse,
Pun ruljanja i silnih slobodah,
Dok sedmoglav u móre utecse.

19. Tak po malo sinak predostojni,
Nebeskoga kralja velikoga
Skup od ljudih k' sebi neizbrojni,
On sadrûxi, ſve serdca dobroga.

20. Pak iz mnoxſtva on izabra svega
Ovog, dvanaest seb' za drûge drâge,
Koji bishe lyubljeni od njega
I gledani, nad ſve ljude drûgè.

Digitized by Google

21. Ovu ſrechnu druxbu ón si ôbra,
Priatelje za svoje csestite,
Da ſva dyla njegova predobra
Po ſvem' ſvýtu i svakom navyste.

22. U jedan se kút shumé zelene,
Tajno ſkloni, zajedno i s' njima;
Gdy csinjashe mile ladne sýne
Gusto dubje, ſvima putnicima.

23. Pak naslonjen tudika ſtojechi
Pri visokom, i kitnomu Cedru,
Koji od ſvih, rastiashe vechi
Natexuchi k' vycsnjem dvoru vedru.

24. Csesto pocse tada uzdisati,
Iz dubljine serdca xalostnoga,
I jadovne rycsi izrýcati
Mňoj druxbi ſtada izbranoga.

25. Evo mi se vech hitro priblíxa
Draga druxbo ono trúdno vrýme,
Da se ſverhu pritexkoga krixa
Muke ſmertne sad od mene príme.

26. Dni umérli stashe dospyvati,
Koje Otcu za ugodit momu,
S' privelikim trudom potráshati
Ja imado, na svýtu ovomu.

27. I otacah ſtárih ſveti dusi
S' mlogom xeljom sada mene xude,
Da ja otmem nje paklenoj gusi
Da jih nochi oslobodim hûde.

28. S' dráge volje, za to evo sada,
Smert; pakao, i grih da porazim
Pút verloga sionskoga grada,
Na smert texku i muku uzlazim.

Digitized by Google

29. Tudik se je ná me nabúnio
Sbor cerkvenih i prokletih glávah,
Kervolocsan da me i nemio,
Umoriti neprav dade prava.

30. Ovo 'ſam Vam na pred dao na znánje,
Vishe pútah moji poljubljeni,
Za to ſtavte gorko uzdisanje
Jerbo umért potrebno je meni.

31. Pojch chu mojom smertju, velim pojchchu
Svȳt sahránit od texkoga vaja
Gryh saterti, i svu staru zlochu
I svezati paklenoga zmaja.

32. Tí mi dajesh ove texke muke,
Roditelju ſviu ljudih pervì,
Sladke bo 'si izjyo jabuke,
Ja jih platjam sada s' mojom kervi.

33. Al chu treche ja s' izhodom zore,
Opet slavan, ſlavno uzkersnuti,
I otvorit ljudma rajske dvore,
A zatvorit pakao, tavni, ljutì.

34. I vama su draga druxbo moja
Koji moje ſtope vi slydite
Shtete, trudi, kojim nije broja,
I pogube smertne prepravite.

35. Nesmutjujte' s', serdca negubite,
Pak sad ovaj xivot vremenìtì
Vi zajedno sa mnom pogerdite,
Da moxete stechi vykoviti.

36. Nije vami, kutje niti stána
Sred umerle, cerne zemlje ove,
Vás nebeskog raja lypa strana,
Na pokoje neumerle zove.

Digitized by Google

37. Gdyno chete medj' sborom pravednih
Neizmyrno dobro vi imati,
I sbog vashih trudovah prevrýdnih
Vycsnju platju na vyk uxivati.

38. Evo mysto, ovo vam je rôdnò,
Amo tysan drum ſvakoga vodi,
Amo dojde veselo, ſlobodno,
Tkogod mojim za ſtupajim hodi;

39. Recse ovo: a druxba mu vyrna
Zamisli se, sva upropastita,
Ter xestoka xalost i nemirna
Obuze jim serdca uplashìtà.

40. Drùg Najstarji, Shimun Petar tada
Grozne ronech iz ocsiu suze,
Ne brez texke smetje, i brez jada,
Isukersta lypo molit uze:

41. Koja vlast? mòch? koje li potrebe
Gospodine, da, koja li sîla?
Podlagaju xivog Boga tebe,
Za icsija ovd umértì dylà? —

42. Kada moxesh, ah! a' tí prevérnì
Tè poxude, i takve odluke,
Ter samohoch jao! dej ne sérni
Na nemile bicse, smert, i mûke.

43. S' tvojim zdravjem, a ne s' tvojom smerti
Ti koji ſi xiv, i porod právì
Kralja vycsnjeg, koji nebom vêrtì,
Od suxanſtva ovaj svyt izbavi.

44. Smilovanje imaj sàm sa sobom;
Nit nas pusti da mi izginemo
Koji, kralju mili, milo s' tobom
I povoljno svakuda idemo.

Digitized by Google

45. Joshter dobro, gorrecsene rycsi
Tuxni Petar i neizgovára,
A Isukerst na njega se prícsi,
S' oshtrim licem, tere ga pokàra:

46. Pojgj' napasti daleko od mene,
Govorì mu, i smetati nemoj,
Krozte tvoje svŷte nesmislene,
Tí odluki stalnoj boxanstvenoj.

47. Od nebesah verlo na dalecse
Tvoja pamet po zemljici stúpa,
Noch svytóvna, koja ju obtycse,
Rajsku svytlóst njoj sa svim zastúpa.

48. Xelje tvoje odbáci izprazne,
Tashte misli ostavi od svŷta,
Koje vode ljude neopazne
Na skoncsanja strashnovykovita.

49. Ne s' razkoshjem neg' s' velikim trudom
Ja sam sishao odzgor iz visínah,
Raj otvorit csovyku prehudom,
I izlycsit zemlju od krivínah.

50. Ovo vrýme meni sad kasniti
I nevolja tuxna ljudskà nedá,
Potrebno je berzo izpunìti,
Shto mi Otac vycsnji zapovyda.

51. Moje stope, vi, koji slydíte,
Podnosîte i smetje najveche,
U nescŷni pako sva derxîte
Vánska dobra, od umérle sreche.

52. Tkogod xeli vazda bit' uza me,
Nek se sebe samoga odrekne,
I nek uzme sàm svoj krix na râmé
Ter pospyshan sa mnom nek potekne.

Digitized by Google

53. Nek se znoji tkogod mene ljúbi,
I u trúdih dane nek provodi,
Za me xivot tkogod svoj izgubi,
Drugi lypshi ón sa mnom nahodi.

54. Shto pomaxe sada umerlomu
Da nad svỳtom on svim gospoduje,
Po gospodſtvu kada mu otomu
Na uvyke njegov duh boluje.

55. Sve shto ikad biashe najgjena
Pod nebesih srebra ili zlata,
Dobra dushi to níje zamyna,
Nit spodobna u icsem njoj pláta.

56. U zaborav za oto ſtavite
Ljudsku nárav i ljudſkà tylesa,
Ter dignite, tere upravite
Vashu pamet i um pram nebésah.

57. I kad na vás ljúte psovke prike,
Od zlih ljudih padu brez razbora,
Karajuch vas za texke gryshnike
Pune zloche, i pune prikora.

58. Ví hrabrení, snaxni i pokòjni,
Pogerdjujte ſviſkupno veselo
Svaki govor od vás nedoſtojnî,
I protivno ſvako drugo dŷlo.

59. Derxite se pokraj svega toga
Da ſte srechni ljudi i blaxeni,
Jer spravljeni od otca su moga
Vam uresi vech neizrecseni.

60. Sada ſverhu ucsiniv govoru
S' ljutim jadom koji ga ustryli;
U vísoku on pristermu gôru
Sa ſvom ſvojom druxinom se dýli.

Digitized by Google

61. Oni njega u slȳd slydom slyde,
S' njime podnyt ſve pripravni smetje,
U xalosti ſvi sahnu i blýde,
Rad njegove pritexke nesreche.

62. U grad svytli sada od Jerika
On ulyze zajedno i s' njimi,
Gdy Zakeo ſvega grada dika,
Na gostbu jih i ſtán rado prìmi.

63. Ovaj nekocs s' velíkom poxudom
Pomnju ſtâvi, i jàko nastôja,
Da s' tugjime obogati trúdom,
I da ſtecse novacah bez broja.

64. Ter s' neslicsnom tako tergovinom
Csime blágo ón véliko ſtecse,
Nehty gledat 's kakovim nacsinom,
Samo da se ſvuda bogat rêcsè.

65. Al kad prìmi on na ſvoje ſtàne
Boxjeg sìna, za ſvog pravog gosta
Tergovinu neprawu na ſtrane
Verxe: i od gryha ſkrushen osta.

66. Zlo ſtecseno blàgo na trag vràti,
S' koga na gryh opáki popuze,
A s' ostalim mîlo pomágati
Svu potrebnu sirotinju uze.

67. Istom ovdy s' dragom druxbom svojom
Boxanstveni porod se nastani,
Al mu s' csisto s' gorkim nepokojom
Glas xalostan ſvete ushi râni.

68. Ne daleko od mysta ovoga
Betaniom gradom, tad vladashe
Lazar ſlavni roda kraljevskoga,
Koji blago nebrojno imashe.

Digitized by Google

69. Njegov otac s'podpunom oblastju
U Sirii jur dugo stôlova,
I podloxi sebi s' bojnom vlaſtju
Silu mystah, i mlogo gradóvah.

70. Ovaj vazda i s'premnogom dikom
Goste na stán prìma i pôdvori,
I svima se njegovi putnikom
Gostoljubno otvorahu dvori.

71. I Isukerst vishput dogje ovdì
Priatelja kao u kutju ſvoga,
I njemu se veche u slobodi
Za pravoga xivog ôdkri Boga.

72. Glas neſretan dojde i nemio
Do Isusa u Zakìne dvóre,
Da se j' ovaj Lazar razbolio,
I da xiv vech oſtati nemòre.

73. Tad zâplaka Isus od dreseljа,
Tere ovu blágu rycs ìzusti:
Hodmo druxbo dragog priatelja!
Smerti otet' ìz nje ustu pústih.

74. Hodimo ga otet, ako vruche
Vycsnji molbe sad uslisha moje!
I, kako je csestje, svemoguche
Ovdy mochi on ukaxe svoje.

75. Recse: ì ſvoj tad stupaj obrati
U Betanski grad ſlavni prebýli,
Mnoxſtvo ljudih tudikar ga prati
Koje, csudo takvo vidyt xeli.

76. Medju otim kralj ognjeni vraxji
Jadna Sablaz, i Neman nesramna,
Koji vlada mysta, a i ſtráxî
Sverh paklenog onog svyta tamna.

Digitized by Google

77. Znajuch da je doshlo ſlavno vrýme,
Kad mòch silne od njegove vlàſti,
Pod vitezom mochnim nebeskime,
Ima sa ſvim satervena pasti.

78. I da dushe presrechne, i svete,
Iz nemile, tavne, cerne nochi,
Vech imaju njemu bit otete,
I na rajsku vycsnju svytlost pojchi.

79. Smutjen, skoncsan veoma opako,
Svytovashe sam se s' sobom texko,
Jeda krune od ſvoje ikako
Pokaranje odvérne nebesko.

80. Hudi zlobnik, Paklenjak neprâvi
Nemilostnom, i preljutom smerti,
Boga pravog u ljudskoj naravi
Saharati xeli i saterti.

81. Sada mu se dobra zgoda vidi,
Za to xelju ìzpunìti igje,
I sve cseznè, venè, kopni, blýdi,
Dokle mu to za rukom izigje.

82. Smamljen kukav jerbo ón to nezna,
Kakvi jadi iz toga mu slýde,
I da rajskih kralj derxavah, sasma
Dobrovoljno i sàm na smert ide.

83. Da presrechnom smertju satarishe,
I opere ón s' precinſtvom kervi
Pakao, zlochu, i gryh, s'kojom smyshe
Svyt otrovat roditelji pervi.

84. Takvih mislih pun, koje ga moré
Sve necsiste bratje kletom výchu
U kraljevske nad ſvim paklom dvóré,
Zapovýda dojchi sa svom môchjù.

Digitized by Google

85. Sìlna trublja u glas preveliki,
Strahovito trubiti zapocse,
Da pakleni dusì zloopáki
Na sbor neprav, doteknu î skocse.

86. Na zvek ſtrashni pakao se prepade,
I pun búne i ſmutnje zajecsi,
I goruchìh od pomorah stade
Germit tavni jaz ruxno smerdechi.

87. Istà zemlja, zatrubljenja plaha
Sad urnebes zacsuh treskoviti,
I ſtrese se ſva od texka ſtraha,
Kan' da che se Nebo oboriti.

88. Slaba treshnja jest koja svȳt hárà,
Pri trubljenju ovomu silnomu,
I najvishe kada trȳs udara
Tyho germi, pram glasu ovomu.

89. Na zapovyd páklenog silnika
Berzim ſkokom sve vervi i serné,
Zlih nemánih vojska pakla príka
Puk prokleti sinci nochi cérne.

90. Kak' otrovne, kakol' su rázlike
I nemile sve ove nakazni,
Neslicsne su njihove prilike,
A Obrazi ſu jim brezobrazni.

91. Ljudskì obraz, a kuxne od sérde
One sliku ostalu imaju,
A repine za njima se gérde
Kao ognjeni zmaji izvijaju.

92. Sto gorgonah jako jydovitih
Strashna ſtvora, i verlo nemîla.
Sto kimérah vidish ognjevitih
Shfingih, Hydrih, Arpiah, i Scilah.

Digitized by Google

93 Cérni dusi od Boga odmetni
Svojim lícem himbeno varaju,
Hudi ohli, oni 'ſu i shtetni
Svoje varke, kud mogu, bacaju.

94. Tud Centaure, tudý i Pitône
Vidio bi u zlu preoblaſtne,
Polifeme, k' tomu Gerione
Silovite, i bash goroſtasne.

95. I hiljadu josh k'tom zlih obrazah
U nacsine nikom neizrecsne,
S'kojima se u vichu prîkáza
Zlomu, gerdni narod nochi vycsnje.

96. Al nemili kralj pakla prokléti,
Predobívà ſve ſvojim uzraſtom,
Radja otrov, mloge shtete prýtì
Zlim pogledom, i sa slîkom tmaſtom.

97. On ſto rukuh, ſto gerdnih cseljústih,
I ſto gerlàh verlo jásnih ima,
Od kud oganj izlazi pregústi,
I gérd oblak od cernoga dima.

98. Mysto kósah, svima se izvíjà,
Vitoroge njima oko gláve
Razdraxenih ljútih kolo zmíjah,
Kojeno se kolju, grízu dáve.

99. Iz ocsiu njima i nozdervah
Plamen sipa, a para jim kuxna
Vidi, gdy se u priliki cerva
Kroz kervava dimî úſta ruxna.

100. Svi u rukuh ognjevite glavnje
I trozubne oſhtre vîle derxe,
S' kojim vycsnje u srýd pechi davnje
Krive dushe mucse, peku, perxe.

Digitized by Google

101. S' njim ostáli hudi dusi sertju,
Na zlo svako mnoxina pospyshna,
Koji slikah u kuxnih se skítju,
Preko svega svŷta ovog gryshna.

102. Posred kopne zemlje, posred mòra,
Sve shtogod je vraxjih gerdobshtìnah
Pushtolovìc", úzmah, nochnih mórah,
Vukodlákah, i zlíh upîrinah.

103. Koji jadne navôde umerlé,
U zlocsinstvu da se oni smerznù,
Opacsine i gryhe zagérle,
A da dobra dyla jim omerznu.

104. Pak i oni kojiu opáka
Sila, zemlju zlim' godinam' páli,
Koji cérnih u sred 'sú oblákah
Oboreni, s' neba dol upâli.

105. Snagom, serdcem, bysnim rycsma stvorom
Skupishe se svi veche spravljeni,
I razlicsnim strashnim rogoborom
Razlýxe se csitav jaz paklêni.

106. Kad ohli kralj, kao pomaman skocsi
Derxúch rukom trozubje usjano.
Iz csemernih ustuh ove tôcsi
Jydovite rycsi nepristojno.

107. Rycsi, koje bash ni slicsne nísu
Ljudskim rýcsma krotko-razbornima,
Neg' paklenom, od kog bishe Rîsu,
I strashnima joshter gromovima.

108. Na víkanje ovo treskovito
Presta lajat pas paklen troglavi,
A Flagetont, na to i Kocito
Svoje vàle ognjene ostavi.

Digitized by Google

109. On jim recse: moja druxbo jáka
Dostojniji ví ſte da sydíte
Suncsánoga ſverhu jasnog zràka,
Od kud slavnim rodom ìzhodite. *)

110. Zato silnì kralj vladajuch nebom,
Nehotiuch nikog u svom ſtànju
Jednakoga imati sa sobom,
I bojech se ſvojemu vladanju.

111. Kroz ognjene on ſvoje tryskove
Potisnu nas mochno, i ôbori,
U ponorne jadne jame ove,
Gdy vykovit oganj u vyk gorí.

112. Svaki Vas se dobro josh spomina,
I treba se toga spomenuti,
Kako puni serdcxbe i ljutínah
Gori bîsmo s' njime boj preljúti.

113. Shtomudrago njega dobítnika
Tad ucsini u tomu bijenju,
Oſta ipak nami vycsnja díka,
Po hrabrenom' i ſlavnom smijenju.

114. On s' moguchſtvom sada privelicim
Sàm kraljestvo vycsnje uzderxáje,
Nami pak' kao zlobnim odmetnicim
Vycsnje muke i gorke zadaje.

115. Dok za rajske ón prekrásne dvore,
(Gdy sja lypo svytlost vykovita)
Dade tavne nami sad ponore
Ovog mysta verlo ſtrahovita.

116. Da na uvyk uxívanè ſlavè,
Izgubljenu Csaſt gorko cvylimo,
I opaké dushe i neprave,
Mí koji ſmo mucseni mucsìmo.

*) Vrazi 'ſu bili pervo Angjeli.

Digitized by Google

117. Na veliku rajsku radost veche
Uzlyſti nam níje tud ufanja,
Nit se perve dograbìti sreche
Od rajskoga vycsnjeg uxívanja.

118. Na veliku valost nashu sada
Od dobarah ſviu ìzkljúcseni,
Tverdom zemljom u okolo svuda
Zatvoreni 'ſmo i obtecseni.

119. A radòſti nebeskè premîle
Na koje ſmo mí bìlì rodjení,
Od necsiſte zemlje ſtvoren gnjíle
Primiti che csovyk potishteni.

120. I níje mu ni to joshter dosti,
Neg nàm spravlja on pregorke bojne,
Da nas izgne pun ſvake jakosti
Josh ìz ove tavnog svyta ſtráne.

121. Rad uzroka ón sada ovoga
Iz nebeskih vycsnjih poslaô ſtránah
Mladicha li, sìna, ìli koga,
Od letuchih ſvojiu dvorjanah.

122. Vidim ovaj gdy s' bojnome rúkom
Nada jame paklene silazi,
Da nas s' nashom ón preljutom mukom
Sa ſvim satre, sgazi, i porazi.

123. I da dùshe nekoje poboxne,
Koje s' mlogom vyshtinom do sada,
Mojoj kruni ûcsini podloxne
Na nebesa ón odvedé sada.

124. Joshtere che i nás moxebiti,
Ako mu se verlo neopremo,
U verige jadne postaviti,
Da ſvezaní pred njime idemo.

Digitized by Google

125. Csaſt njegova i ſlavno dobitje
Da u vycsnjoj glasaju se slavi,
A da nashe na u vyke bítje,
Rùg nebeskoj postane derxavi.

126. On je sa svim umerloga tyla,
Nosì pàko ljudsku i odychu,
Pak nemoxe ni moja mu sîla
Nikakvi jàd donýti ni ſmetju.

127. Ja ſam cseſtje sa smienstvom mlozim
Bez ſveg ſtraha na njeg naſtupio
S' himbenima mojima razlozim,
Nebi li ga kako prevario.

128. Priobicsna meni stvar ovo je
A ne nova, druxbo izabrana!
Koje ſlîke; obraze li koje?
Promynjiva? ali ſve za máhna.

129. Jer ón svojim s' prekrepkime znánjem
Zâda de mi doſta mlogo túgah,
I mojim se pretexkim laganjem
I zasydam ſvíma on narùga

130. Od prorokah stárih písmom samím
Bez ikakve druge koje mochi
On ucsinì csesto da se smámim,
I svagdy mi na kraj znade dojchi.

131. Dakle koju ſtvár 'sam u pameti
Namislio, neka i ví znate,
Ja chu vam ju sad na um prênýti;
Samo mene pomljivo slushajte.

132. K' Solìmskomu gradu evo sadà
On xestoko xúri stupaj bérzi,
Premda glávah najpervih od gradà
Shor mogúchi zlo na njega mérzì.

13052

Digitized by Google

133. Jer se oni verlo ſtraſhno boje;
Da neb' ſtáru izgubili vyru,
Skvarenje mu smertno za to krôjé,
I svuda mu cseſté varke ſterù.

134. A to mislech jer misli smione
Nove ſtavlja nauke i sije,
A razmýtje ſve ſtáre zakone,
Kojim' se je vladao púk od prie.

135. Dakle ako nigda moji mîli!
Vi ſkocsili za nas joshter níſte,
Suprotivnoj hudoj ovoj sîli
Ako nikad ví neodolyste.

136. Sad je vrýme, sada je potreba,
Vashu krepost da ví pokáxete
Proti ohlom kralju tóm od neba,
Da kraljeſtvo moje obránite.

137. Tog' mladicha silnog texkoj zlôbi
Suproſtánte sa svom vashom vlàsti,
Kojiide da pakao porobi,
Junishti ſve nashe oblasti.

138. Poglavìce búnite cerkvene,
Neka sada oni mochni budu,
Svoje jyde izrigat skrivene,
I ìzpunit davnashnju poxudu.

139. Ucsinite njihove omraze
Gorje, serdcxbu jacsju, zlobu víſhju
Da ga smertju oni zlom poraze,
Pacse da ga sa svim satarìshu.

140. Svakom himbom i vyshtom verlinom
Sluxite se vi protiva njemu,
Ili s' laxju, ili pak s' ìstinom
Xivot uzet njegov csìnite mu.

Digitized by Google

141. On drugovah joshter dvanaest imá,
Koji ljube ſverhu ſvega njega,
Pak naſtojte privuch medju njima
Sad na naſhu ſtranu bàr jednoga.

142. Stvar je ova kolik ucsinjena,
I nash se ſtrah ovdy veche vérshi,
Koji druxbo moja prehrabrena!
Sve nás-sméta jadovno i kershì.

143. Sad idite ví moji Bojníci!
Ukáxite sada moch podpunu,
Sad jedini skupno ſvikolici
Obránite jasnu moju krunu.

144. Jedva rycsì on ove ìzrecse,
A pakao se savkolìk pobuni,
I prepravan sad ſvaki potecse,
Zloga kralja volju da izpuni.

145. Kroz ſto vrátah ovog sìlnog ſtána
Cerna vojska tud gusta ìzlazi,
Oda ſtrashne buke sa svih ſtránah
Paklenì se potresoſhe jazi.

146. Opasani sa zmiama ljútim,
Gerdna kríla ſvi ſteru i kretju,
Ter letechi po tavnima pútim,
Pod ſuncsanu oni sertju svychu.

147. Nikad tako i toliko gùste
Iz koshnice pcsele neizhode,
Kad ſtudeni vech vytri popuste
I ſmerznute omekshaju vode.

148. Ter ljubljenih kad radi kraljevah,
Koje branit' ſveserdno naſtoje,
Od bojnoga one pune gnjỳva
Nemilostne verlo csine bôje.

Digitized by Google

149. Nij' se bojat toliko vytrovah
Koji kad se nad morem naduhnu,
Herpe dixu od morskih valovah
Oblo xderuch mlogu ladju punu.

150. Jer ili se oni poljem sûnù,
Ili pako ſtermim planinami,
Pokazuju ohlost svud podpunu
Rushe, nôse svud dervje i kami.

151. Jao derxavam ſvima gdy nápáde,
Preotrovna vojska bratje kléte,
Koje ſmutnje rodit che i jade?
I xalosti koje? koje l' ſhtete? —

Sverha pyvanja pervoga.

Pyvanje drugo.

Mandalyni grysi se prashtaju. —
Lazar xive. — Bolni zdravlje vîde. —
Opîsi se boxjeg templa dáju. —
Isus u grad Jeruzolim idè.

1. Jur precsiste sìn majke Marie
S' blagom mislju, i s'dobrom odlukom
U gràd býli sretne Betanie
Bishe s' mnogim unishao sad púkom.

2. Tud gdy gorko cvýlí, placse, suzí
On pomljivu Dyvu Martu vîdi,
U jednakoj koju sada tuzí
Mandalyna sestra vyrno slýdi.

3. Mandalyna, kojoj ovo ime
Pre bogati Magdal Grad dârova,
Gdy s'gospodstvom moxno — vlastitime
Nje dyd svýtli, slavno gospodova.

4. Od kog sada i ona gospoja
Bogata je bíla i od vìshe
S' mlogim blagom, koje ſve brez broja
Nje njoj ſlavni ſtári ostavishe.

5. Ova, koja prie zla Bludnica
Pacse isti grŷh, bishe, i zloba,
Prenajdraxja ona naslydnica
Boxja bila jeste u to doba.

Digitized by Google

6. A tò, jer je joshter verlo mâla
S' hûdè ſreche, i sa zlé namyre
Bez dragoga Otca ſvog ostâla,
I brez mile, mladjana matere.

7. U pocsetak od ſvoje mladosti
Nad oſtalim ſvojima drugama
Pomnju tverdo derxala je doſti,
Sverhu csaſti dyvicske i sràma.

8. Al po malo bívshi joshter mláda
Od starosti je se uplashila,
I vergavshi sramotu nazada
Na nesramna sernula je dylà.

9. Neposhtené stope od ljúbavi
Razpushtena slyditi zâpocse,
A na tvoju ljubav zaborávi
Sladki bítja njezinog Uzrocse!

10. Pak da lashnje moxe-koje xelì,
Pute slýdit bash nepoſáljene,
Od svoga se Brata ona dýli
I od svoje sestrice poshtene.

11. Ona po sred osobita stána
Stanovati sama za se uze,
Gdy sva u slast blúdnu zakopana
Na xivot sè josh gorji popuze.

12. I ùtvare jaza paklenoga
Stanovashe u njezinih persih,
Kak' u zamke bluda necsiſtoga
Zaplete se ona, i zamersi.

13. Ah nevoljnè tuxne nesrechnicè!
Kako ona právi pút izgubi,
Kak' od ſvytle i jásne danice
Ime sgazi, poterh i ìzgubi.

Digitized by Google

14. Nit glàs, nit csaſt, niti nje lypota,
Niti zrâka od vedrog plemena
Nemogu ju vìshe od xivota
Sustáviti ovog' neposhtena.

15. Kao xdrŷbica bysna a i plaha,
Ona byxi od kutje, ter îdè
I bez ſrama, i bez ſvakog ſtraha
Na goſtidbe, ìgre i posŷde.

16. Na posylo, kud u vyk hoditi,
Dyvojcsici bash poshteno níje,
Koja s' od zlih ocsiu braniti
Ima vìshe, neg' od ljute zmije.

17. Ali ona ſvih dobrih ſovŷtah
Uzpomenu ſvaku pogerdjuje,
Jer s' njom vláda xestina prokleta,
I xestoka nesvyst gospoduje.

18. Kako s' ladjom, koja bez brodára
Zapushtena u moru ostane,
Plahovìtà sila zlíh vytarah
Vijé, verti, bacá na sve ſtrane.

19. Ter sdruxene tudy u poredno
S' plahim vytrom, ſláne morske vôde
Brez ſvakoga púta i brezredno,
S' njom valjaju, verté i gospodé.

20. Jur 's bogatstvom svojim ponosita,
Vyshtim smyhom, i milim pozorom
Tud mladichah lypih ljubav hîta,
Koji s' verte pred njezínim dvórom.

21. Za drage si ona ìzabíra,
Kojino 'ſu najmilje slikè,
Jedne prima, druge pako tyra,
Blud, nevyra, i lax nje su díke.

Digitized by Google

22. Ah koliko mládí s' plahe svysti
Ah koliko ſtári za njom gore!
Pak ljubovnoj oni u nesvysti
Trate blàgo, i snagu si moré.

23. Néjma nochi kada sbor nebíva,
Pod prozorih njezine palacse,
Tud od njene lypote se pyva
Tud njìhova s' huda ljubav placse.

24. Jedni s' njome u nutra razbludno
I veselo sad vrýme provode,
Drugi s' dvora gorko, tuxno, trudno,
Cvylech' hucsuch, i uzdishuch hodé.

25. Ove rýcsma, one pako dylom,
Ona derxi sebi zarobljene,
S' njezinome lypotom nemilom
Svak' zaslyplјen, smertno gine, venè.

26. Sve obystna ſhto dyvojka csini,
Sve je drago to i mîlo njima,
Sve ſhto tlápi, i s' csimgod jih kíni,
Sve za dóbra to se od njih prîma.

27. Kud ſerneté tuxni, kud' i na shto
Nesvystna vas vásha vodi xelja,
Shto slydite, ſve vam je to tashto:
U bludnici jer níje temelja.

28. Smertno xenska lypota ubíja,
A od vas se svaki doch' pótexi,
Sakrivena gdyno ljuta zmìja
U travici premehkanoj lexi.

29. Sladkosti su ove kano sîna
I taſhtije i josh laxljivije,
Tko jih fâtà i hóda za njima
On ufatit nìſhta moxan níje.

Digitized by Google

30. Tako ſlike mysecsne okolo
Scýnech da je tò mysec iſtinì,
Sitne ribe vodé nochno kolo
Po ſvoj morskoj ſhirokoj tyshini.

31. Tak do lovskog ribice plamena
Prevarene nadmitjuch' se hode,
Koji jim je máma nabacena,
I pogubu tudy si nahôde.

32. Tak' vesela oko sjajne svýche,
Lepirica smamljena se verti,
Pak se josh nje ostaviti neche,
Doglegodju sa ſvim neusmertì,

33. U tò doba radi mlogo csudah
Koja boxji sin Isus dŷlova,
Glas letjashe njegov vcche svuda
Preko ſviu evrejskih gradóvah.

34. Ón kako je ízverſtan sbog dỳlah,
Svojih hio, ſverh mŷrè i hvále;
Tako ſlike ízyerstne i tỳla,
Bishe na ſve on ljude ostále.

35. I njegovo îme rádì toga
U doſtojnom poshténju i ſlâvi,
Hvaljishe se od puka onoga,
I razglàsi, da je ón Bog právi.

36. Mandalyna kad tò zacsù blúdna,
Uxexe se od texke poxude,
Da obraza tako verlo csudna
Uxivati tu lypotu bude.

37. U sebi je ona namislila,
Sve ſhto moxe berxje i hitrije,
Njeg zanŷti, kao ſhto je zanỳla,
Od mladichah mnoxſtvo vech od prie.

Digitized by Google

38. Túd Shimuna csime kod vrýdnoga
Na goſtbi se ón vrydnoj nahodi,
Od necsiſte gube nygda koga,
Milostivo sa svim oslobodi.

39. Smiona tò dyvojka kad csuje,
Nemislechi prie da ga vidì,
K' njemu pojchi berzo odlucsuje,
Nit ſmionſtva od ſvoga se ſtídi.

40. U razkoshne rad toga haljine
Oblácsi se, i lypo opravlja.
Da lypota nje josh draxje síne,
S' kojom Boga ulóvit se spravlja.

41. Svytla suknja Tylo joj odýva,
Gdy vezeno svuda na okolo
S' bisernima cvytovima sýva
Csiſto zlato, jasno i oholo.

42. A s'pucetih zlátnih uzderxana
Vishe ote hodyche zlatjene,
Nix rame joj sa srebrom otkana
Vysì svíla od velike cýne.

43. Hitre ushi, i vrat nje snyxani,
Byle ruke, i persi od lýra
Reshe csudno na konac nízani,
Obli redi krupnoga bisera.

44. Sverhu csela sjá joj drági kâmi,
Koji suncu odsývat se veli,
Oko koga, nje zlatjeni prâmi
Razbludnu su tanku mryxu spleli.

45. Mryxu, kojom ona ljude tuxne
Po ſrýd móra razbludne ljúbavi
Fâta, i za ſvoje csìni suxnje;
Mámi, lovi, zaradja i dávi.

Digitized by Google

46. S' tim ljubljenog ona zràk poglèda
Sdruxen milo i drag posmŷh derxi.
I ſvakoga tkogoder ju glêdà
Jednim stryljа, drugim ljùto perxi.

47. Neposhtena ljubav ſtalnim ſtánom
U bludnomu njenom lícu stojí,
Ter umérle smertno blúdnom rânom
Izranjene k' seb' prima, i svojí.

48. Zemljа ovak' lypo naréshena
U prolytnu krásnu ſvojn slâvu,
Svoga kríla, zracsnog i zelêna
Pokazuje lypost i opravu.

49. Nesramna se ova Razbludnica
U razkoshju takovom ûpùti,
Za razglédat boxanstvena líca
Za medene od njeg rycsi csuti.

50. Al kad obraz ona rajski spâzi
I drag pogled, mili, i suncsani,
Prâva ljubav od kuda izlâzi
Koja tada ozdravljа, kad râni.

51. Najexi se od ſtrah i promŷni
Zlih plamene ugàsi poxudah,
A oganj ju ſvéti boxanſtveni
Obaumi ſvu i oda ſvuda.

52. Tad u sliki od plamena gérda
S' cernim dimom biashe vidyti,
Jydovitih ljútih sedam sérdah
Iz njezinih úſtah izletyti.

53. Tak' na glavnji, koja vech dogôrì
Pobyguchi ognjen plamen plâne,
I otide sav k' oblaku góri,
A za njime sam cern dim oſtâne.

Digitized by Google

54. Recse Isus: Sve ove nemîle
Zle nakaze, u najgorjem gryhu
Dushu, volju, pamet zamersile
Ove tuxne nesrechnice bihu.

55. Tad Maria (ona se imenom
Nazivashe i ovim) skrúshena,
I u týlu precsudnom promynom
I u dúshi bishe promynjena.

56. Nij vech onà, koja svakolika
Csistim srebrom do sada syvashe,
Koju plyni, suxnjih ljubovníkah
Zlatnim ruhom svu zaodývashe.

57. S' rukuh, s' persah, i s' vrata i s' práma
Sjajno zláto i býl biser metnu,
I poshtenog napunjena sràma
Svlácsi s' tyla svílu dùshi shtetnu.

58. Za sve svoje zloche jur se kaje
Uzdisanje vruche vech podire,
Jur niz ocsi ona pocsela je
Groznih suzah, suznè ronît vìre.

59. Prexalostna jur na zemlju sérne,
I boxjem se verlo moli sìnu,
Da blag poglèd, milo na nju svérne,
I svu da joj oprostì krivinu.

60. Jur s' ufanjem ona pristupljuje
S' pregoruchom tverdom vyrom, tere
Noge stvórca svog milog miluje,
I suzama tekuchima pere.

61. Pere suzam, a tare kosama
Pod koje joj byli se vràt krije,
I svionim ona haljinama
Mysto platna mekanoga grije.

Digitized by Google

62. Tako berzo od radostí mnoge
Výrnò psêto igrajuch dotecse
Tere svomu gospodáru noge
Ljubko líxe, i milo obtycse

63. Josh ſtupaje ona boxanstvene,
Vechu ljubav da potom ukáxe,
Od milosti te neizrecsene,
Mirisima skupocynim maxe.

64. U mramornoj posudi zlatjenoj
Josh dok xìvi u razpustu bludnom,
Ona uze po cýni velikoj
Sud iz tudje zemlje s' mastju dragom.

65. Tergovino srechnà i veliká!
Prevelikog dobítka i milog,
Koja rajskog stecsesh ljubovnika
Za màst loshu, od ploda zemaljſkog.

66. To csinechi pricseste uzdahe
Nepristaje ona pojavljatí,
I od groznih suzah ryke plahe
Svak csas ronit', i ſve ponavljati.

67. Ona rỳcsi ustma nezamítje,
Jer govorit gorki joj placs nedá
U kom molbe njezine mucséche
Vycsnji kao u ogledalu gledá.

68. Mukle suze, duboki ûzdasi,
I velikost njezina ſkoncsanja,
Veoma 'ſu ocsiti tò glàsi
I bilyzi njezinog kajanja.

69. Neprestajno tò njeno cvylènje
Ljubezljivo Isusa sìluje,
Da blág prími njezino molénje,
I da vyrno serdce pómiluje.

Digitized by Google

70. Za to recse njoje pokòrnici:
Sahranjena tí si tvojom vyrom,
Grysi su ti tvoji ſvikolici
Odpushteni, sada idi s' mìrom.

71. Od tog doba dyvojka uresna
Napuni se sva boxje milosti,
Verxe dylà hudà i obýsna
Sva na ſtranu, i bludne plahosti.

72. I shto hudja, i ſhto opacsija
Bì pervina njezinog xivota,
Toliko pák sada izverstnija
Ukaza se njezina dobrota.

73. Pacse vyri, i vruchoj ljubavi
Nemogashe vech se najchi ſlíke,
Kojom, boxjeg sina ljubech, ſlâvì
Nad sve prednje ſvoje ljubovnike.

74. Tak' blaxena puna rajskim darom,
Takia se dyxe s' púta krìva,
S' Martom seſtrom svojom i Lazarom,
Sad iz nova dojgje da pribíva.

75. Tere cseſtje, zajedno i s' njima,
Xeljna boxje chutìti gôvore,
Isukerſta miloljubno prima,
U cseſtíte svoje býle dvóre.

76. Koga shtujuch i vruche ljubechi,
Sa ſvom dushom i sa ſvom pamèti,
Po texkoj se dogodi nesrechi,
Da joj bratcu biashe umérti. —

77. Za to kada dojgje sin vyſhnjega
Na poruke i glas ljubexljivi,
Da nemile oda smerti njega
Oſlobodi, i opet oxívi.

Digitized by Google

78. Vrýdne sestre svedvy i kripostne
Bash na njegov grob tada igjahu,
Ucvýljene kudno i xalostne
Najposlýdnji one dár noshahu.

79. I Isukerst tihe stope svoje
Prama stýni ukopnoj upravi,
A Marta ga smotriv, òn tò da je,
Druxbu i grob xalostnì ôstavi.

80. Pak snixena s' premlogome scŷnom
Premda xalost oda ſvud joj sméta,
S' ljubeznivom ſestrom Mandalinom
Velikoga ſvoga gosta ſrêtà.

81. Pune placsa ſveobé i cvỳla
Od xalosti one privelike
Niz poshtena lypa líca býla
Prolivaju groznih suzah rýke.

82. Kako 'ſmote sine! Boga pravog
Ovo jutro xaloſtne csekale,
Buduch da 'ſmo nasheg bratca dragog
Pravu Diku nashu ukopale.

83. On je s' csestom jednako besŷdom
Serdce derxech ſve u vyri ſtávno,
U ocsima vech sa smertju blýdom,
Zvao u vyk tvoje ime ſlavno.

84. Ah da li 'si kojom srechom blagom,
Príe u nash dvor bio prispio
On bi sada s' právom svojom snagom
U veselju s' nami zdrav xívio.

85. Al josh krepko imamo ufanje
Da che otac tvoj rad' uslishiti
Tvoju molbu, i svako izkanye
Dragovoljno tvoje izpuniti.

Digitized by Google

86. One ga se moljahu ovako,
A ostáli, suzah liju dosti,
Jer tko nebi tad lahko zaplakao
Kada smotri njihove xalosti.

87. Boxanstveni porod Isus tada,
J on gorko ronech grozne suze,
Tuxne ſestre i prepune jada
Ljubexljivo razgovarat uze.

88. Njima dakle krepko obecháva
I njihovu gorku túgu kráti,
Da che opet xiva a i zdrava
Dragog svoga bratca uxívati.

89. Prem da ſu mu od njih sva kazana,
Kako rúxno vech dahne i smerdi,
I kako su véch csetiri dana
Da je u grob on zaklopljen tverdi.

90. U jedan csas glas srechnì ovi se
Po malom se svud gradu prostire,
Koji svemu puku ucsini se
Ugodan i csudan preko mŷre.

91. Zato blyxnji iz mystah i ſtránah
Neizbrojno mnoxſtvo ljudih ide,
Da mladicha veche ukopana,
Opet xiva, uskersnuta vide.

92. I kakono bishe svacsja xelja
Ne brez druxbe velike i skupa,
Na grob dragog svoga prijatelja
Isus ljuto ucvyljen pristúpa.

93. Tud gor' prama dvora nebeskoga
Ocsi uperh, i ruke uprosti,
Ter zapocse molit otca svoga
Mùcse, ali texkoj u xalosti.

Digitized by Google

94. Púk zacsudjen, gledà oda svuda,
Ter i pázi svom s' pomljivom ſvysti,
Koja tudik ucsinit che csûda
Na ſhto li che ova ſtvár izlysti.

95. Dva priliku puta boxanstvenu
On molechi tud csudno promỳni
Dva put glavom boxanſtvenom krenu
Placsnim glasom dva puta uzdahni.

96. Iz nenada tada treshnjom plahom
Uztrese se grob tuxni ſtudèní,
A ostáli ſtashe lednim ſtrahom
Svi okolo csudno zapánjeni.

97. S' medenima kada Isus ústih
Iz kojiu rajska radost ide
K' nebesima upravljene pusti
Otcu vycsnjem ſvom, ove besyde.

98. Fála tebi vycsnji otcse budi,
Koji mene gori na nebesih,
Pred veilkim ovim sborom ljudih,
Milostivo tí usliſhao jesi.

99. Znam da tvoja vlast neizrecsena
Koju ſvako ſtvorénje poshtuje
Tvoga sina od vyka ljubljena
Vruche molbe u svak doba csuje.

100. Ali sada ocsito molim te
Da púk spozná koji mene slydi
Kako tvoje ukazujem pute
Izpunjujuch tvoje zapovỳdi.

101. Pacse svaki da snixno i vyrno,
Videch dỳla od tvoje ljubavi,
Svemoguchſtvo tvoje neizmyrno
U mojima csinjenjih proslavi.

Digitized by Google

102. Vyrne sluge sad se pedignite,
Texku plocsu da skinete s' groba
I sprav'te se da sad odryshite
Smertne ùzle sa tỳla blydoga.

103. Jedva Isus ovo izgovori,
A u taj csas od junacskih rukuh,
Ukopnì se kamen tak' otvori
Na ocsiu ſvemu onom' púku.

104. Svikoliki sada pristupaju,
U svima se serdce od ſtrah' strésa.
Mertvo tylo jerbo tud gledaju
Bez pervasnnjeg xivog ſvog uresa.

105. Dal' izhode ſvi izvan pameti,
I puni su csuda a i smetjé,
Mislech tko che mochi oxivyti,
Jur ſve rúxno tỳlo i smerdeche.

106. Kad iz glasa svega trish zâvapi
Stvoritelja svỳta sinak právi
O Lazare deder na dvor ſtúpi
I na zemlji sada opet xívi.

107. Priateljski na ovaj glàs mìli
U csas jedan, ón se sad ozíva
I ustaje, i danak prebýli
Veseo i zdrav, na novo uxíva.

108. Tad zacsudjen savkolik púk osta
Sve zamýrno ovo csudo smùti,
I níje jim nijednomu dosta
Oxivljenog mladicha glàs csuti

109. Nemogu se oni nasititi
Od njegovih, razgodni besyda,
Svaki xeli blixje njega biti,
Gdy od ſtrasnih ſtvarih pripovyda.

Digitized by Google

110. Koju tugu i koliku muku
On ochùti u gorki csas oni,
Kad kervavu ſvoju silnu rùku
Smert nemila na njega prisloni.

111. Kakva bolest imà se, i kûshá,
I koji jad csovyka ustrýli,
Iztiskana kadano se dúsha
S' bolnim tylom hervé, lomí, dýli.

112. koje vîdi umiruch obraze
Ognjenitih oda zlih duhovah,
Koje shtete i koje poràze
Prýti zlobna mnoxina njihova.

113. Angjeoska da ſtràxa pretvérda
Osobitom sa svojom pômochi,
Smionomu ſkupu kletih sérdah
Jedva jedva na kraj moxe dochi.

114. Ah s' kakovim ſtrahom svega púka
Xalostivo sad serdce utèrnu,
Kada mloxſtvo od paklenih mùkah,
Prepovydat on se vech obèrnu.

115. Mùkah, koje, dushe do vyk výkah
Nepravedne terpiti imaju,
Koje po sryd plamena velika
Strahovitè sablázi derpaju.

116. Josh kazuje od vycsnjih veséljah,
Da púk ovaj umiren ostane,
S' kojima che bit od ſtvoritelja
Naplatjene dushe izabrane.

117. Megjutime k' milom Isukerstu
Sve derxave blixnje, blixnji gràdi
Poshiljahu razlicsitu verstu
Nelagodne i bolne cseljadi.

Digitized by Google

118. Knjemu ſvakog csasa dohadjahu,
Da ozdrâvi i da jih pokrýpì,
Koji sa zlim' ranam tugovahu,
Kljasti, hromi, gluhi, nymi, slỳpi.

119. Mlogi s' putju sa svojom sgercsenom
Jedva ſvoja tylesa vukuchi,
Mlogi mraznom, a mlogi ognjenom
Texkom bolom ljudi bolujuchi.

120. Mlogi sîle od vraxje uzéti
Preda njega bihu dovedeni,
Kojim zdravlje zajedno s' pameti
Obsydnuo bishe duh pakleni.

121. Njih kralj slavni od rajske dcrxave
Sladko ſviu jezero milostíh
Svekolike, mochne, snaxne, zdrave
Odpravljashe k' domu u radosti

122. Tak kroz mloga csudnovata dỳla
Csinechi se za Boga poznati,
Prama gràda Solimſkoga bỳla
Zapocséti put s' druxbom obràti.

123. Glàs je, ovaj da gràd Sem sagràdi,
Sin dobroga otca Noa, koji
Kitnu lozu najpervi zasàdi
I p vi se s' nje plodom opoji.

124. Ón sazìda ovd' prelýpe sgrade
Koje nazvat solimom obljubi,
Kada potop zlì presta i pâde,
Koji gryshne ſve ljude pogubi.

125. Nâſta páko posly narod înì
Slicsno koji tud imenu svojemu
Svytlom gradu nadyti ucsini
Novo ime, zváno Jeruzalem.

Digitized by Google

126. Posly toga taj grad osvojishe
Vedrì Kràljï; ona kerv poglavna,
Kojino sè od Jude rodishe
Izrajlovog od tog sìna slàvna.

127. Oni s' druxbom jake boxje rúke,
Koja s' njima vojeva u boju
Sve okolo, i poblyxnje púke
Podloxishe pod jaku moch svoju

128. Tud Salamun kralj! slavno-csestiti
Na poshtenje kralju od nebesah
Csinì cerkvu lypu sagraditi
Krunu ljudskih od sviu csudésah.

129. Cerkvu, kojoj níje bilo slike,
Jer ohola zajedno i sveta
Bì doshtojna cerkve svekolike
Nadvi'siti od sveg ovog svyta.

130. I nebivshi tud templa drugoga
Sred evrejske shiroke derxave,
Hoti da svi jedinoga boga
U njoj jednoj oni púci slave.

131. On prenese terpeze, otáre,
I iz pervog templa svete stvári,
I sve sude, i obilne dàre,
Shto poboxni lpuk pokloni stári.

132. Tud svytnjake ón postavì zlátè
Lype csashe i lypa kadîlà,
I hodiche slàvne i bogate
I pehàre srytle i myzilà.

133. Tudy onaj sùd nazvàni mòre
I s' drugima csudesima stôja,
Kojima se najch' mŷra nemore,
Kojim níje izkázati broja.

Digitized by Google

134. S' Zapovýdih deset izabránih,
Arka svéta tud bì sahránjena,
Bash od boxjé rúke upísanih,
Sverh dog ravne plocse od kamena.

135. Tud s' csiſtima dobrim' redovnicim
Svytli králji i preuzvysheni
I s' narodom onim svimkolicim
Klanjahu se Bogu ponixeni.

136. Sve od krotkih xivínah kerv csestu
S' vyrnim serdcem tudy prolyvahu
Jer s' od kervi na drugomu mystu
Svetiliſhta tada necsinjahu.

137. Svako lyto tudykar trikrati
Sav Izrael ovom po nacsinu
Dohádjashe opet ponávljati
Obicsajnu slavech ſvetkovinu.

138. Iſti boxji sìn Isus ljubljeni
Cseſto ſvoje u templo igjashe,
Gdy svoj ſlavni zakon boxanſtveni
Ljubexljivo sav národ ucsashe.

139. Priſtupio ón biashe veche
S' mlogim ljudstvom, koje njemu dvôri,
K' mystu od klè gradske kutje vêchè
I vishe se vidjahu i dvóri.

140. Tad s' radoſtju preneizmyrnome
Ubirati stashe svikolíci
Od masline gràne i od póme
Koje htyshe derxat u desnici

141. Pred njim idé skup ljudih pyshníkah,
A za njime i okolo njega
Jézdì mìrnih sabor konjanikah,
Koji njemu dvoré, i csaſté ga.

Digitized by Google

142 On po srýdi svega ovog skupa
Pogerdjujuch tashte svytske slave,
Na magarcu pretihomu stúpa,
Bez uresa, i svake naprave.

143. Zlatnim ruhom krasno naréshena
Neche konja ohla plemenita,
Da prorokah ſtárih izpunjena
Budu písmà onà zlamenita.

144. I naslŷdnom velikom da mloxſtvu
Srechne dade i lýpe izglède;
Po snixenom kako se uboxſtvu
U nebeske vycsnje dvore ide.

145. Odkrivenu nosi glàvu svetu,
A suknja ga preprosta odýva,
Koju njemu odtka josh dytetu
Draga majka, csista slavna dýva.

146. Ona ràſte zajedno i s'njime,
Niti ikad ona se pôstara,
Nit ju razsu dugovycsnje vrýme,
Nit noshenje mlogo nju sahara.

147. Csiste noge, býle, i snyxane
Obucha mu preprosta obúva,
Koju po sve omotann stràne
Trák tanahan, derxi, vexe, csuva.

148. I ovako míran i dobrostiv
K' sionſkog se zidinama gràda
Priblixashe preprost i miloſtiv
Kralj, kojino s' nebesima vláda.

149. Pred gradom ga ovim slavnim srêtá
Lýpa nad sve ljudske druxbe înè,
Dyvójcsicah od mladjanih csêta,
I dytichah brez svake krivine.

Digitized by Google

150. Póme nose u rukuh, na glávi
Svakom výnac od cvytova sîva
Svaki sina xivog boxjeg slâvi
Svaki pysme u hvalu mu pŷvà

151. Xelǰno gledat i vidyt uxíva
Svoki svytlo boxanſtveno lice,
Iz kog rajska sva lŷpota sìva
Pred kim jásno sunce ide nicscé.

152. Tak' u slavi, tak' i u veselǰu
U kralǰevski grad Solim ſtupaju,
Gdy se svomu ſlavnom spasitelǰu
I svom jasnom kralǰu ſvi klanjaju.

153. Pred noge mu tudy ſvi prostiru
Póme, mácu, grane od maslinah
Govorechi: bláxen tko u míru
Prihodi u íme gospodina.

154. Zdrav o kràlju nam ſvima csekani
Davidova ſtara kervi prava!
Mìr bud' ljudma u zemaljkoj ſtráni
A na nebu vycsnjem dika, slava.

155. Prama nebu, ide ſlavna vîka,
Koje glas po ſvemu gradu letì;
Al poglavnih gradskih redovnikah
Gorko ſméta ſabran sbor prokléti.

156. Uzlaziti od gustoga praha
U visine oni oblak vidè,
Ter od sumnje i velikog straha
Svi xeſtoko kopnu, ſhtrepe, blýde.

157. Uzrok tráxe, odakle izhodì,
Od radosti, jasam glas, tolike,
Tko je tkono slýdi, tko? tko vôdì,
Otolike, moxne naslydnike.

Digitized by Google

158. Ali koji bitjè i kreposti
Znaju ovog ſlavnoga vojvode,
Oni mírnì s' mlogom csestitosti
Veselo ga, da susretnu, hode.

159. Posiplju mu lýpim cvýtjem púte
Tud svilene ságe pod njeg metju,
I svi radost kazuju i chute
Sve ſhto mogu bolju, draxju, vechu.

Sverha pyvanja drugoga.

Digitized by Google

Pyvanje treche.

Tud nemochnik zdrav kod lokve bíva. —
Iz templa se gônè prodavácsi. —
Razrushenje solimskò kazíva. —
Ucsenikom prilike tomácsi.

1. Kako díki u ovoj i scŷni
U kraljevskog sokakove gràda
Unisthâo je sin prepoljubljeni
Kralja, koji na nebesih vláda;

2. Na razkerstju púta òn opazi
Od svytîne Mnoxinu veliku;
I iz skupa tog' koja izlazi
Rogobornu tudy zâcsu viku.

3. Zacsudi se on u serdcu svomu,
Tere svoje korake uzstavljja,
Pak k' tom mloxstvu ljudih xamornomu
Sa svóm svojom druxbom put upravljja.

4. Pródol bishe u tom mystu pústì,
Komu vynac zelenì i mîlì
Puni kitja brixuljci ogusti
Naokolo bishe ucsinili.

5. U prodolu tom lŷti i zimi
Stashe srechna voda ì csestita
Izvorima od svud tekuchimi
I rosnima daxdìní vykovita.

6. Nevŷrene joshter dyvojcsice
Na tu vodu csesto dohodjahu;
I nemochne s' tom vodom ovcsice
Tud pastírì stári ozdravljáhu.

Digitized by Google

7. S' pèt shirokih, i prelýpih lúkah
Od mramora ſtavña, jaka, býla,
Bishe nad njom verlo vyshta rúka
Tverdu ſtrehu krùto sagradila.

8. Vidjashe se tudy sakupljeno
Rad xudjena lýka i ugodna,
Mnoxſtvo lexat bash neizbrojeno
Túxna ljudstva sa svim nelagodna.

9. A tò jerbo u dni odredjene
Bistra bi se lokva pomútila,
I na vále, i na býle pŷne
Iz nenada od seb' uzavrŷla.

10. Púk neznade tko ju tako múti,
Nego mírna dycsica i tîha,
Koja za grýh josh neznade pûti,
U kojoj nij' zloche niti grýha.

11. Kazivahu, kako tud gledaju
Gdy lyp mladich s' neba dol doleti,
Komu krílà sjajnim zlatom sjaju
A prilika jarkim suncem svýti.

12. Koga rukom tada dotaknuta
Sva bi mútna vodica ostala;
I njegovog od ſrechnoga púta,
Ocsit bilŷg kroz tò ukazala.

13. Tako kobna zvyzda ona, koju
Za znamenje vycsnji Bog objávi,
Ili vojski prepravnoj u boju,
Il' na moru kojoj punoj splàvi.

14. Kano jasan plamen po zracima
Strelovita ona s' neba sérné,
A nevoljnim ljúdma umerlima
Serdce csezne od ſtraha i térné.

Digitized by Google

15. Tada mlogoj tudy u poxudí
Kraj jezera toga mirnog ſtâshe
Preveliko mnoxſtvo bolnih ljúdih,
Koje znâno znamenje csekashe.

16. Svaki od njih sebi boljU zgôdu
Izgledashe s' vyshtom naglom svýsti,
Jeda bi u pomutjenu vodu
Od ſvih mogâo najpervi ulŷsti.

17. Jere koji tada bi najberxji
U nju skocsit tù srechu dobio,
Od zla, koje u túgi ga derxi,
Onaj csas bi taki ozdravio.

18. Tako kada nà lypoj ravnini
Stoji spravne ſkupshtina mladosti,
Da ukaxe u verloj berzini
Mòch od ſvoje snáge i jakosti.

19. Xeljnim serdcem ſvaki dakle cseka,
Kad che glásna trublja zapyvati,
Od nagloga ter se tudy tèka
Ufà pervi csas jagmom imati.

20. Po ſred ove cseljadi nezdrave
U najvechem nahodì se cvýlu,
Od noxniu ſtopah do verh glave
Jedan sgercsen po ſvem ſvomu týlu.

21. Ovaj posly sàm smerti otcsine
Mlàd uxìva s'mlogom csestju blágom
Mlogà blágà i mloge bashtine,
I obilno zdravlje nad svim blágom.

22. Al za lýcsit' nykò zlò skoncsanje,
Od bolesti neznane i prýke,
Svekoliko ón svoje imanje
U zaludnje 'sve potrati lýke

23. Na uboxstvo berzo jadan dojde,
Kada náglo ozdraviti rádì,
A zlà nemoch opet mu neprojde,
Neg' se sa sma u koſti usàdi.

24. Csetirdeset jurve lýtah blízu
Proſhlo bishe, tako jàko da ga
Texke moré, bolesti i grízu,
Placsna, glàdna, uboga, i nàga.

25. Kad ga smotri u bítju ovomu
Isus ſladkà ón utŷha naſha
Lice vedro tad obrati k' njemu
S' blágom rycsju tere ga uprásha.

26. Kòja lýnost, koja li nezgoda,
Il nesrecha tvoja te zalúdu
Polak ovih kobnolýcsnih vódah
U xeſtokom zaderxaje jádu.

27. Tí jedíni bolujesh pun trúda,
Svak' se drugi zdrav odvud dyléchi;
Kaxi, jel' ti bash práva poxudá
Izgubljeno zdravlje opet stechi.

28. Na razgovor ovaj ljubexljivi,
On pretúxan besyditi uze;
I niz obraz svoj prexalostivi
U jedan put ronit grozne süze.

29. Ja bolestan neimam csovyka,
Da me prie od ſviu i berxje
Ucvyljena slàba nemochníka
U vodicu pomutjenu vêrxè.

30. Jer kada se ona mútit kréne
Na nesrechu moju, jàd, i smechu
Drugi budu poberxji od mene,
A ja placsem tad moju nesrechu.

Digitized by Google

31. Csím on svojc túge izpovýda,
S' vedrim lícem i mîlim pozorom
Miloſtni ga Isus tyshech glêdà
S' ovim blágim, lýpim razgovorom:

32. Nij' potreba da tí ovd' u vodi
Tráxish trúdech milog zdravlja tvoga,
Uzmi tvoju hodichu i hodi,
Ter veseo i zdrav fáli boga.

33. Vele jáka kripost ove rycsi
U csas jedan, s' najcsudnijom môchi
Nevoljnika placsnoga izlýcsi,
I csini mu sve bolesti projchi.

34. U nenadnom on tomu veséljù,
Svikoliki ljudi gdy ga vide,
Ûſta, ſvoju ter dixe postelju,
I zdrav kutji ón k' svojoj otíde.

35. Tako kada uz plamen gorúchi,
Svu ledenu, i ſvu zamerznutu,
Pridonesu ljudi neznajuchi,
Medju gránjem zmiurinu ljutu.

36. Jedva krepost vatre ognjevitu
Tad osîti, a sva od zla príka
Dixe strashnu glàvu jydovitu
Tri otrovna plazecha jezika. —

37. S' druge ſtrane oda ſvuda tudy
Brez boxjega ſtraha i procŷne,
Prevelika vika stashe ljúdih
Po sred cerkve Bogu posvetjene.

38. Prodavahu radi posvetjenja
Oni mírne janjce i ovcsice,
Josh se vidjà tud junad mladjena
I od snyga bylje golubice.

Digitized by Google

39. Zarad toga verlo tiskashe se
Kupovati xelj̈na eselj̈ad mnôgà,
Po ſhto se ſhto cýni, csujashe se,
I koliko tko dâje, kraj toga.

40. Po sryd boxjeg preslavnoga dôma
Radi mloxſtva toliko velika
Nepriſtojna csinj̈ashe s' veoma
Oda ſvuda buka, treska, vika.

41. Kako porod ſlàvni boxanſtveni
Tà neslicsna grúba dŷlà vîdi,
U obrazu sav se ón promỳni,
I od serdxbe velìke problỳdi.

42. Pák konopac krùto uzoviti
U príliku gerdnog bicsa sâvi,
Tere nj̈íme lj̈ùto izgoniti
Pocse on iz templa ſkup neprâvì

43. Dol na zemlj̈u bàci sve terpeze
Od lakome ove tergovine,
I razasù ſabrane pŷneze
I raztỳra ſvekol'ke xivine.

44. Tako bíva kadno ſyver ládni
Pun od serxbe xeſtokoporazne
Lj̈uto zadme, i dúhat s' nakáni
Iz nemîle one ſtrâne mrazne.

45. Vojske cernih i ſtrashnih oblákah
Byxe pred nj̈im lj̈uto zatyrane,
A brez tmine i brez merklog mràka
Zrak suncsani jasno-csiſt ostane.

46. Cerkva, recse, moja je sgradjena,
Da se u njoj Bogu molbe csiné,
A od vás je veche ucsinjena
Spilj̈a távne i zlé lupexſtine.

47. Zadoſti se jurve od ſtarínah
Za izpunit Zakon onaj pervi
Proli, krotke od mírnih xivínah
Pred otarom boxjim, rujne kervi.

48. Kralj nebeski Bog sad zapovýda,
I ovaku ón imade volju,
Da se njemu od sad u napreda
Ovce veche ni ptice nekolju.

49. Obicsaje zato sada stáre
Svak poverzi i ſvaki ostavi,
Ter se od sad drugacsije dàre
Vicsnjem Bogu prikazivat ſpravi.

50. Bog u serdcu od nas pravednomu
Posvetjenje seb' priſtojno iſhte,
Jer mu je tò na ſvitu ovomu
Nad ſva druga drago ſvetilishte.

51. Kad jim Isus ovaj nauk récse,
Blág i snixen na ſvoja kolyna
Pred otáre on ſvete poklecse,
Da ſvog moli otca poljubljena.

52. To videchi poglavári býsni
Od cerkvenog od vycha prehuda
Razljutjeni ſtahu i bolestni
I csemernog napunjeni trúda.

53. Ova zloba njihova nemîlà,
I razserdxba ovo nava níje,
Rad njegovih jasnoſlavnih dylah
Njeg' zlobljahu oni vech od prie.

54. Stáre zlôbe, omraze, belesti
Koje ljuto njih kolju i moré
U dubljinah od prezlobne svysti,
Rastiahu ſve povishe gôre.

Digitized by Google

55. Mishljahu ga oni ſvi porazit,
Al rad druxbe od mlogoga puka,
Nemogashe josh sverhe upazit,
Jydovìta njihova odluka.

56. Pak buduchi da njihova zloba,
I ſve prytnje u zalud jim bishe,
Svi se ljuti i zli u to dobá
I ſmeteni iz cerkve dýlishe.

57. Tak' grabechi ſiloviti vùci
Kad kervávi oni glàd ochúte,
Obnòch u zloj i kervnoj odluci
U ſtado se ovácah upúte.

58. Ali kada tudy njih zatecse
Stráxa pòmna od bdechih pastírah,
Koja s' psima dozvánim, dalecse
Odagnè jih i berzo odtŷra.

59. I prem da jih zao glàd ſtrashno morí,
Byxe brỳgom pred takvom protivom
I po pustòj i po stermoj gori
Viju s' ſtrashnim ali tashtim gnjỳvom.

60. U tom doka sin kralja nebeskog
Posvetjenog glavnog kod otára,
Ponizno se pun duha boxanskog
S' dragim svojim otcem razgovára.

61. Na ponosne i prebyle mìre
Visokoga templa oda ſvudi
Njegova se ſva druxba obzire,
I nad gradjom Oholom se csudi.

62. Od ſvytloga bronza i mramora
Uzmnoxite tud ſtupove pâzì,
Od kojiu ſvaki kano gora
Prama poda zlatnoga uzlazì.

Digitized by Google

63. Prama pôda zlatnog ponosita
Koga na sve uzderxaju ſtràne
Gredice od cedra vykovita
U najlypshi nácsin udylane.

64. Paze suhog otáre od zlata,
I terpeze prejasne i lýpe,
I sa srebrom okovana vráta,
Gdy na zlátnim peticama shkripe.

65. Sa sitnima plocsam mramornima
Tle gledaju ſvuda pokriveno,
I na sliku od zvyzdah sa njima
U red csudni lypo narésheno.

66. Csim lypotah skup tako oholi
Náglim okom ſvâk' berè, i kûpi,
Otca svoga boxji sin domoli
Iz nenada ter k' njima pristupi.

67. Recse: vidim gdyno cerkva ova,
Koje nácsin slavite oholi,
Od osvetnih rimskih vitezovah
Ima pasti satervena doli.

68. Kâo visoka jéla tankovità,
Izkoreni koju i pohârà,
Poplavica kakva ſtrahovita
Ili nágli mnoxina vìharah.

69. Lypotache njena uzvíshena
U nishta se do ſtrùka skoncsati,
I sverh stýne neche cýla ſtýna
Uzpomenu za vyesnju ostati.

70. O Solimskì hudotuxni gràde!
Koji ſvete proroke ubijash,
I postane od nebesah ljude
Sà stýnama gonish i pobijash.

Digitized by Google

71. I tebi se od ozgore prýte
Zle pogube, i gorji poràzi,
Od pravedne boxanske osvete,
Koja ſverhu zlobnih glavah slazi.

72. Koliko sam pútah ja poxudú
Preveliku imao i hotênje
Sjediniti, ali u zaludu
Raz pérsheno sve tvoje rodjenje.

73. Ja skûpiti htŷ tvoje sinove
Kano ptica, koja poljubljene
Poda kríla ſvoja ptiche zove,
A tí nehty poslushati mene.

74. Râd naduhte tvoje oholosti,
Jere Bogu tvomu 'si neháran,
Ne do dugo imadesh propâsti
Kervav, sperxen, satren, i Zaharan.

75. Nevidish li gdy ti vech od sâda
Ona ſlava perve tvoje sreche
Preocsito prohodi nazada,
Nit od neba uslishan si veche.

76. Bog u druge sada svyta ſtrâne
Svetilishta ſvoja ſlavnà nosi,
I izbíra ón druge gradjane
Csàſt zavytnu od kojiu prosi.

77. Uvŷte che on sklopiti s' njimi
Koji na vŷh razverchi se néche,
A vlast tvoja, koju ozgor primi,
Na Zahodu ona je ſvom veche.

78. Kako ſvershi ón ove besyde
Izdylane u tverdom kamenu,
Csudne slike pokazívat syde,
Svojih rukuh lýpu uzpomenu.

Digitized by Google

79. Biahu to od pervih ſhest dánah
Dyla slavna, csudna, i csestita,
Kad uzraste ono szidana
Neizmyrna gradja ovog svèta.

80. Mogashe se joshter vidyt ovdi
Ne brez myre, i brez lypog rèda,
Shto se vrýme u stáro dogodi,
I ſve bitje pervih ſtárih dỳdah.

81. Al s' oblicsje, líce prílika,
Jer to zákon zabranjuje ſtári,
Nevidjashe niti od csovyka,
Níti druge od xivúche ſtvári.

82. Písma tàjna, i verlo visoka
Uzderxahu sve, koja nitkore
Nit od znanàc", niti od prorokah,
Do to doba proshtiti nemôre.

83. Ali Isus sin dýve bláxene,
Vycsnje znánje u komu pribíva,
Kâo kroz ſtaklo brez svake zasŷne,
Dragoj svojoj druxbi sve odkríva.

84. Vidjáshe se gdyno králj prevycsnji
Neizmyrno pun svytlog uresa
Stvára nacsin na neizrecsenì,
Zemlju, vode, Zràke i nebesa.

85. Josh bì voda s' nebom nerazdylna,
Zemlja pàko brez vode bíashe,
A ſverh ſtrashnih ſtvorenih dubljínah
Krute tmine od svud kraljevashe.

86. Kada boxje vlàst od velicsîne
Stvori ſvytlost i danak prebýli,
S' kojim ùcsas onaj cerne tmine
I mucsechu tavnu nòch razdỳli.

Digitized by Google

87. Gledashe se dalje sa svih ſtránah
Stvoritelja svog milog okolo,
Gdy letuchih od rajskih dvorjanah
Neizbrojno obalítje kolo.

88. Kolo perve ſtvôr ljásne svytlosti,
S' neizrecsnom gdy tudy ljubâvi
U veselju mlogom i radosti
Svoga ſtvorca, ſâlì, dícsì, slavì.

89. Csim Angjeli njega s' dvorbom slýde,
On stavljashe po svomu nacsinu
U svoj ures sve nebeske zvýzde,
I nebesa u svoju krepcsinu.

90. Vidjashe se pàko potom toga,
Gdy od vodah ón biashe dio,
Sred prostora jasnog nebeskoga
Nad tverdinu silnu postavio.

91. A drugima gdy on zapovýda,
Koje sinje sad nazíva mòre,
Brez ſvakoga kerzmanja ureda
Obkrúxenu zemlju da otvore.

92. Tud biashe vidýt vlaxne vàle,
Suhu gradju gdy su obaſterli,
Pak na krajne kak' iztycsu xàle,
Ovdy mírni, a ondi pak herli.

93. Nebiahu joshter valovite
Zapoznali tada plahe pýne
Kitni Bori, niti jèle vìtè
U duboku pucsinu sneshene.

94. Tad ſverh vode morskè preshiroke
Samo tyhi vytrichi puhahu,
A oluje, i zle salauke
Josh nikakve mochi neimahu.

Digitized by Google

95. Jedva morè zemljicu ôbavi,
A kamenjem tverdim opasane
Silne gôrè i sìlni brygovi
Izrastoshe svud i na sve strane.

96. A pod njima ostajahu tysne,
I nizahne' oda svud prôdoli,
I ravnine joshter neuresne,
I shiroki lugovi a goli.

97. Kadano se zemlja s' mlogom slavom
Sva ukàza plodna i zelena,
Zrácsna cvýtjem, a prekîtna trávom
Gústim dubjem po svud naréshena.

98. Svako stablo, svaka vochka, bítju
Svomu, slicsan, i lyp plod otvora
U gizdavom i mìlom prolytju,
I polje se veseli i gorâ.

99. Videch svaka díke i lypote
Napunjena, kralj nebeski veche,
Boxanstvene ón tad' iz dobrote
Stvôri xárke joshtere dvy svýche.

100. Dvy velike xarke svýche, koje
Skladnim redom, i stazom jednakom,
Nebo résshe, a zemljicu gojé
Sa goruchim, svojim jasnim zràkom.

101. Sunce, to je svycha poglavità
Kralj od bylog danka izabràni,
Vertéchi se oko svega svyta
U zlatnih se kolìh dícsno báni.

102. Sad vitorog, a sav obao sada
Jasni mysec sunashce izmýne,
Koji nochnim sa vremenom vláda,
I zamukle, razveseli sŷne.

Digitized by Google

103. A okolo njega púne gízde
Lýpim redom, a brez svakog broja
Sjaju sitné oda ſvuda zvyzde
Sve ruxice vycsnjih perívojah.

104. Josh se vidì silnà riba nýma
Gdy po sînjem morſkom polju plîva,
I s' plovkama gdy razvienima,
Morske válè u sigri odkrîva.

105. Gdy pod cýlom nebeskom shîrinom
Pticę kríla svoja prostiraju,
I nad zemljom, i nada dubljinom
Strylovito i brez ſtrah litaju.

106. Ne daleko od tud-múrna ſtâdà
Vidjahu se, s' precsudnome slàſti
Sred ravnine i po sred livàdah
Mehku travu skûp i sdruxno pásti.

107. Josh se motré tud berzè zvyrine,
I koje se po zemljici viju
Kako hitrim tìkom hítè one
U planinu jeda se sakriju.

108. Iz prejasnog oblàka i býla
Rajski kad jih gospodin Bog ſtvôri,
Csinjashc se vesel, vedra csêla
Ove rýcsi kan' da jim govori:

109. O ſtvorenje meni drágo moje!
Svi od sada veselo raſtite
Verstu ſvaki, a i plème svoje
Sverhu zemlje plodne uzmnoxite.

110. A najposly od cernoga kàla
Csovyk ſtashe na ovaj svèt ſtvoren,
Koji nad ſva ſtvorénja ostála
Bì s' preblagom pametju nadaren.

Digitized by Google

111. Rajskim suncem savkolik obkrúxen
Vidjashe se kralj nebeski dícsan,
Duh sa ſvima kripostima sdrúxen,
Gdy mu dáje-ì sebi prílicsan.

112. S' neumerlim gdy no mu xivljenjem
Milostivo dade, da gospodí,
On nad zemljom, i nad ſvim ſtvorénjem
Kojegod se pod nebom nahodì.

113. Zabranjenò samo mu u voche
Kruto bránì, da nikad netícse,
Ako gorku ſmert kushati nehche,
I preljutè ì xeſtoke bìcse.

114. Raj zemaljskì tudy blizu ſtojì,
Neumérlo gdy no pramalytje
S' vykovitim dubjem u vyk gojì
Vykovìtu travu, a i cvytje.

115. Sverh visokih, tudykar se gránah
Tunje zlatne, i krasne gledaju,
Vochka ova s' pomnjom bi csuvana
Po paklenom prehudomu zmaju.

116. U srýdí mu prebistre od vodé
Nedospytni vìr ládan ìzvire,
Iz kog rýke csetiri izhodé
Kojeno se po svoj zemlji ſhíre.

117. Tud se vidi, zbog lúdoga svŷta
Túxan mladich (Adam) u nesvýsti,
Na prevaru od zmaja prokléta
Zabranjenù lypu vochku jysti.

118. Ali jedva nju ſtavlja na ústa,
A kajanje vech pregorko chúti,
Tere vynac od lyſtja pregústa
Stere oko svoje golé pûti.

Digitized by Google

119. Vidjashe se tud vycsnji od zgóra
U goruchem syvati obláku,
Gdy ga s' serdcsbom gleda, tere kára
Neharnika zlochu preopaku.

120. Pak gdy onda s' lícem serditime
Na trúdove ón ga ſmertne súdi,
Koje che ón, podnyt i za njime
Svi nesrechni ovog svyta ljùdi.

121. U tò Eva, koja je najpervo
Suprot vyri, i suprot razlogu
Zabranjeno taknula u dervo
I ſkrívila pravednomu Bogu.

122. Poznajuchi jurve svoje vaje
U xestokom' i jádu i trudu,
Pretúxna se u pustoshne gaje
Sakrívashe, ali ſve zaludu.

123. A nemili ovaj zmaj prehudi,
Zadobivshi ſverhu odlucsenu,
Zadovolji s' tim kletoj poxudi,
Kada slabu on prevari xenu.

124. Ponosi se jako i oholo,
Shto zlo ljude znade prevariti,
Ter se ſvuda ſhíri na okolo,
I u zracsnim ljuskama se svyti.

125. A od vochke ſtablo oskvernjene,
Koje tri put duljinom dobíva,
Pun zafale, i pun tashte scýne,
Sa vitima kruzim obkruxíva.

126. Dyvojacskim on tudy s' obrazom
Tuxnima se umerlima rúga,
Raduje se njihovim porazom,
I veseli rad njihovih túgah.

Digitized by Google

127. Blizu toga joshter zlé dubljine
Vidjahu se od limbe pretávne,
Gdy Kraljuju u vyk krute tmine,
Gdy sunashce nigda neograne.

128. Csiſtih dushah, tud velik sbor svétì
Kroz csovyka pervog zlochu príku
Stashe xeljan, da moxe vidyti,
Zabranjenu boxju ſvétu ſliku.

129. Po sryd nochi ove preduboke
Bishe vidyt ſve dugacskim red om
Sýde starce, i ſtáre proroke
S' placsnim liocm, i tuxnim pogledom.

130. Csudna lica, uzraſta uresna,
Nad ſvim Otac Abram tudy ſtashe,
Koji s' lyva, prostertom is'. desna
sve haljinom ſvojom pokrivashe.

131. Rekâo bi da glas se ſkupan csuje
Njihov- molech kralja nebeskoga,
Da se smiri veche, i smiluje
Sverhu bitja njihovog placsnóga.

132. Nedaj, da kroz jednóga krîvinu,
Koja verlo ſvem ſvytu nahûdi,
Nedaj, da sad sa svime poginu
Tak podpuno, ſvi umerli ljûdi.

133. Pak uzdishuch texko Isus tada
Recse druxbi: rad vycsnje odkuke,
Sva prikaza ova ná me spada,
I na moje texke ſmertne muke.

134. Da nekasnem s' moje dakle ſtráne,
Da se ljudi od grýha odkúpe,
Da na svytlost dushe izabráne
Iz tamnoga jaza ſkoro ſtúpe,

Digitized by Google

135. Za to sada u kratko pazite,
Da s' vech ovdy dangubno nestâjè,
One slike verlo znamenite
Kojeno 'ſu biljeg smerti moje.

136. Od potopa onog nesmiljena
Vidjashe se tud pretexkom zgodom
Tuxna zemlja cyla potushena,
I sa svime umerlim narodom.

137. Zaklopjene u sryd tverde splavi,
Koji onda nebishe u gryhu,
Malo ljúdih, od ljudske naravi
Sahranjeni samo tudy bihu.

138. Vidishe se ſvuda plivat onâ
Po najvechi valovi bez straha,
I vremenu zlomu nepriklônа
I Povodnju od daxda preplaha.

139. A jur voda biashe potopna
Od ſvih górah verhove prestigla,
I ſverh svega, ove zemlje, kópna
Uzmnoxitom ſilom se podigla.

140. Vishe sviu oholih brygóvah,
Prie nego bihu potopljeni,
Texku silu ognjenih gromovah
Bog bacashe verlo razserdjeni.

141. S' druge ſtráne od ozgor s' visínah
Sàm gospodin od nebesah ishte,
Da mu Ábram od jedinog sìna,
Svog ucsini drago svetìlishte.

142. A ón boxje da spumi htienje,
Na túgu se svoju neobzire,
Neg ljubljeno svoje na rodjenje
Ruku s' macsem prehitro prostire.

Digitized by Google

143. Ali otac nebeski videchi
Sad u vyri ſtarca temelǰita,
I da posluh nikad nije vechi
Bio, tia od pocsetka svỳta.

144. Shalje s' neba on angjela, koji
Za macs njega fatà, a i nedá
Da ga s' kervju sinovskoma opoji
I s' ubojstvom da ſtúpà na prýda.

145. Krotak ovnich byliji od snỳga
Blizu njia bash tudi planduje,
Koga na csaſt ón Boga vycsnjega
Na Izaka mysto posvetjuje.

146. Kazuje jim, gdy rad snâ srechnoga,
Nenavidost zlu odluku dáje,
Da najmladjeg brata rodjenoga
Zlobna bratja nesramno prodáje.

147. Kako ſvomu roditelǰu pàko,
Da je njega zvỳr proxderla laxu,
I da ſkriju ſvoju lax opako,
Kervnu halju za bilyg mu káxu.

148. On kervavu derxechi u rúki
Dragog svoga sinka suknju, tere
U pretexkoj i prelǰutoj muki
S' groznima, ju ón suzama peré.

149. Pokazuje kako púk izbráni
Iz silnoga Egipta izhodì,
I kako ga k' obechenoj ſtràni
Vichnjem Bogu drági prorok vodì.

150. I koliko ón dugo putuje
Izvijajuch gore i plamine,
I kakve mu trude pút zadáje,
Da ni malo on neopocsine.

Digitized by Google

151. Od ognjenih zmijah saterveno,
Radi grýha malene od vyre,
Po ſve ſtrane kako neizbrojno,
Mnoxſtvo padà ljudih i umire. —

152. Vysht vojvoda iz toga uzroka
Od presvytlog bronza zmiju grádi,
Koju u srýd polja preshiroka
Na visoko dervo ón nasádi.

153. Zapovyda pak onda svakomu,
Zmaj otróvni kogagod ujéda,
Da pomnjivo u texkom zlu tomu
Na tù zmíju nacsinjenu gledà. —

154. Tako koji terpiahu bole,
Zdravi snáxni, krepki i veseli
Brez bolesti ſvi idu od tale
Kâo da nigda nísu obolŷli.

155. Pokażuje pticu, koja pára
Oſhtrim kljunom, sama svoje persi,
I brez ſvakog-svojom kervju màra,
Drage ptiche pîta i ktom mérsi.

156. U veselju k'tom i u radosti
Ovi ptichi - s' nje bolesti - stojé
I razdiru brez ſvake milosti
Unutarnja drage majke ſvoje.

Sverha pyvanja trechega.

Digitized by Google

Pyvanje csetverto.

Bludnu xenu izbavlja od smerti. —
Nacsin káxe xudinskog zlobljénja. —
Káxe: vyra svud che se razstérti. —
Slava slavnog od preobraxenja.

1. Kad vech odkri Isukerst prilike,
Koje cerkvu preponosnu rése,
Mislech mìsli sa svìme velike
On na polje izajch' spravljashe se.

2. Sverhu praga on biashe veche,
Po komu se iz cerkve izlazi,
Kada puno vyke, buke, smetje
Farizeah ón mnoxſtvo upazi.

3. Koje skupno vodjashe Suzanu
S' pre texkima grýham obedjenu
Blýdu, plaesnu, jadnu, razkosanu
I od ſtraha sa svime ledenu.

4. Koju joshter u cvŷtu mladosti,
Svýtla líca, i prelypa stàsa,
Otac, njene, nepazech xalosti,
Za sydoga udade Manasa.

5. Ona xivech u bítju otomu,
Bishe s' ovog neposhtena dŷla
Obechanu, ſtárom drùgu ſvomu,
Csaſt, i vyru, rúxno oſkverniła.

6. Za to púk joj savkolik protivan,
Na toliko hudo sagryshenje
Popâo bishe ón u ruke gnjývan,
Da ubie nju, tvérdo kamenje.

Digitized by Google

7. Al redovnik njihov poglaviti,
Koga oni poshtuju i slýde,
Bránì ovu túxnu pogubiti,
I na prýda ón pred svima ide.

8. Pak kako je tud pred ſvétom cerkvom
Isukersta vidio ſtajâti,
S' gryshnicom se takia svezanom
I sa ſvime pukom k' njem obràti.

9. S' vuhovitim tudìkar govorom,
I u lícu sve ſhto moxe sladje
Zli Ucsitelj pred svim ovim sborom
Kâo iz nenad, Isukersta snajgje:

10. Nesrechnà je, veli, ova xena
S' ljúte zgode, i s' ljutje nampyre,
U krivinì opakoj najgjena
Oskvernjene ſvomu vojnu vyre.

11. A nash zakon tverdo naredjuje,
I Naredba svima je poznana,
Da, koja se s' ovim gryhom truje,
S' kamenicam' hude ubijena.

12. Za to ſkupno svi znati xelímo,
Shto od toga tvoja mudrost súdi,
Jer u písmih mi te nahodimo
Vishtijega od ſvih drugih ljudih.

13. Kad je rycsi on ove dospio,
S' tashtim se je opasâo ufanjem
Kano da je Isusa dobio,
I zavezâo svojim hitrim znanjem.

14. Nepravedni ovaj zlobnik scýnì
I u sebi gízda se, i dícsi,
Da che Isus porod boxanstveni,
Izgubit se tud po svojoj rýcsi.

Digitized by Google

15. Jer ako jim rekne, da za grýhe
Bludne, ili zaradi nevyre,
Ona smerti zasluxila níje,
Nìt je pravo, da tako umiré;

16. Onda mnoxſtvo sve che ràdi toga
Svóg' zakona za vỳrnu obranu,
Svoju zlobu izrìgat na njega
Kojuno bi na krivu Suzanu.

17. Ako li jim ón ſvytovat bûdè,
Da ju smertju nemîlom poraze,
Upasti che sbog oshtre, odsude
U xestôke sveg' púka omraze.

18. S' ovom mislju taj zlotvor prokléti,
Biashe se jurve prevelika
U himbenoj ón svojoj pameti,
Ucsinio slavnodobìsnika.

19. Tako Texák ubôgì kadkodỳ,
Koji xívi o svakdanjem trúdu
Spavajuchu sanja da nahodi,
Na dnu pluxnog rála, zlatnu rúdu.

20. U velikoj za oto radosti
Zbog najdenog u snu blàga stoji,
Mislì mloxſtvo, s' mlogom obilnosti,
Provodíti ón danakah svojih.

21. Al kada ga spavanje ostâvì,
Videch da je sve bíla tashtina,
Sred uboxſtva tada sân neprâvi,
I laxljivu on srechu proklína.

22. I pak kroz sve tvoje vuhovanje
O izprazna csovycsanſkà svỳsti!
Temeljito Boxanstveno znanje
Nisi jákà ti nikada smesti.

Digitized by Google

23. I suncsanoj kako pri svytlosti
Slabe ocsi gube se i blýshté,
Sve umérle tako su mudrosti,
Uz prevycsnji razum, sve nevyshte.

24. Dobrostivi Isus i premîlì
Najgje nácsin prelýpi najberxje,
Milost da se blúdnici udýlì,
A kraj tog se zakon nerazverxè.

25. Kada glava zlochudnih xidóvah
Njemu ovc rycsi govorashe,
Zlamenita tada s' perstom slôvà,
On po zemlji pisajuchi ſtashe.

26. Tìm za tada pisati popusti,
I dignuvshi gor' svoje pozore,
Farizejskom ón skupu izusti,
Ove znâne i mudre govore:

27. Níje sumnje, da se toj gryshnici
Smert pristojna sad takia nedá,
To ſvì ſtári písma razumníci,
I nash iſtì zákon rapovýda.

28. Za to tkoje od vás brez kriviné,
I tko danke pravedne borâvi,
Nek u ruku uzme tverde stỳne,
Pak nek na nju najpervì uprâvì.

29. Iz toliko obilnoga brôja
Tko ovd' moxe da se sad odkrijè,
U kom zlocha bash níje nìkoja,
Da najpervi s' kamenom ju bijè.

30. Za ovakom pravednom besŷdom
On se opet k' zemljici obràti,
Strahovitim ter uze pogledom
Na okolo u njia gledati.

Digitized by Google

31. Sviu onih u iſti csas ìme,
Upísati na tle spravan bishe,
Kojino bi s' dylom ubojnime
Ukázat se smŷli da negrýshe.

32. A u srydi stashe xena mláda
U xestokoj i prelјutoj smechi,
Od ſmertnoga ſtraha puna jàda
Kâo pred vytrom tahnàn prut treptechi.

33. I sva túxna i ſva izmûcsena
I u týla, pak i u paméti,
Sagnula se bishe na kolŷnà
Za nemilu ſmert laglje podnyti.

34. Obkolјena tako i koshuta
U gustomu i zelênom gáju,
Kad ju sa svìh ſtánah, i svíh pútah
Psi lovaeski, u mryxu tyraju.

35. Nemoguchi jur veche nikuda
Byguchega uztegnuti tèka,
Trepti od ſtraha, i csezne od trùda,
Ter udarac ſmertni tiho csêka.

36. Al na ove rỳcsi, gospodina
U jedan se xivi csas utàxi
Sva nemilost, i ſviu lјutina,
Kojano jih ſmète i razdráxi.

37. Svi se paze, motrechi medj' sobom
Myrè skrovna svi svoja csinjenja,
Nalaze l' se krìvi kojom zlobom
Kakvo j' bitje njìhovog xivljenja.

38. Od tolikog skupa, sbornog vícha,
Nenajde se bash ni jedna gláva,
Da u sebi krivnje neositja,
Da se sa ſvim moxe rechi prava.

Digitized by Google

39. Gryshnikom se svaki poznajúchi
Svakom kamen iz rukuh izpada,
I potàjno, i sramno krijuchi
Iz cerkve se tud svaki ukráda.

40. Kako ſmotri Isus cerkvu práznu
Placsnoj xeni ón ruke odrỳshi,
I od texkog ſtraha sa ſvim mraznu
Sladkom rýcsju òn prêblago tyshi.

41. Kad se sav ſkup iz cerkve oddỳli,
I nitko te ovd' ſuditi néche,
Nesudim te ni ja - Isus veli,
Pojd' u míru, i negríshi veche.

42. Kako gryshnu xenu ôslobodi,
I smertnima nju odte stynami,
Drágu druxbu òn ſvoju nahodi,
S' premudrima ovim besydami.

43. Nerazloxne verste od zlih ljudih,
Hude, tvérdè i opake glàve,
I dobjeni, najzlobnije chudi
U zaborav, néche da postave.

44. Od dobrote tashtom merklom maglom,
I blagochom s' dvora ogérnuti,
Shtetu i kvár svystju svojom náglom
I nemîlu oni ſmert snuju ti.

45. Slava, ime, svîta razumicska,
Od fálè jim to ſve druge nìje:
Usiona, nego, i velicska
Shto se pod nju opacsina krîje.

46. dáje mysto u seb zloj otrovi,
Glas medeni njihov a i líce:
U serdcu su oni zli vukovi,
A na licu premírne ovcsìce.

Digitized by Google

47. S' nakitjenom muklom oholosti
Cvytjem rycsi premile i lype
U svih zborih od najperve csasti,
Za najpervom i pozdravom hlépe.

48. Prílicsni ſu uljju pokrivenom,
Koje taji pogibljive plâme
Od molitve oni pod koprenom
Udovice ì jŷdu i máme.

49. Bremena Vam oni postavljaju
Kakva nárav nemoxe podnýti,
A oni se sàmi uztrucsaju
Samo perstom u njia takniti.

50. Njino bítje, í xivot laxljixi
Prilika je od lypoga gróba,
Koj' iz nutra ſmrad je preſtrashivi,
I necsiſta gerstava gnjusoba.

51. Csuvajte se ovakve cseljadi
Treskovite kakono od munje,
Ushtetiti jerbo bi te râdi,
Za to se nij' zdravo uzdat u nje.

52. Necsujete, ili nepazite
S'kojom himbom oni na me idu,
Da u rycsi jeda me uhite
U krivinu da me s' tim uvedu.

53. Od privarah oni ſve prigodé
Presmisno derxe vuhovití,
I Laxie ſvake iznahode,
Nebili mi mogli nahuditi.

54. Sad se túxe sa zlobnima rýcsim',
Da razmítjem ja dàne svetcsane,
Jer nemochne u tè dane lýcsim,
I ozdravljam smertnè bol, i râne.

Digitized by Google

55. Nepravedne sada da gryshnike
K' seb' dovodim, i k' sebi prizí'vam,
I od zlochè hude, gerdne, prìke,
Koji s' kaju, milo odryshívam.

56. Sad rukama da neumivenim
Ví druxbino moja! blagujete,
Josh s' jistbinam k' tomu zabranjenim,
Da postóve razbíjate svéte.

57. S' nepravednom sad opet odlukom
Xarovito motrech, o tom ráde,
Jeda mene s' Rimskím slavnim púkom
Kakogoder omrazé i svâdè.

58. Oni mene vodé na prevaru,
Da me laglje tìm putem potlacse,
Jel prava stvár, platjati cesaru,
I davati obicsne haracse.

59. Sad i na vás, i na istog mene
Sve shto mogu, i sve shto nemogu
Iz'pameti-svoje prehimbene
Izmishljaju protiva razlogu.

60. Dosta jákà nísu moja dyla,
Da jim pamet opàku izprave,
Premda s' nikad nísu ucsinila
Od naravi csovycsanské práve.

61. Otverdnuti, krûto zaslyplјeni
Neche istôm' da nebu vyruju.
Niti koje-otac moj po meni —
Njima svŷte dáje-oni csuju.

62. Stári právi zakon ja nehodim,
Da razvergnem kroz dosha stje moje,
Neg' izpúnjam njega i dovodim,
Na izpravno izvershenje svoje.

Digitized by Google

63. Sveto písmo, nauk pervih dỳdah
Drugacsije, neg je vidyt s' dvóra,
Pod oblakom prilicsnih besydah
Zlamenito vama progovára.

64. Al otajſtva nespominjuch înà,
Nebojte se poljubljeni môji!
Blagovati vech onih xivínah,
Koje zemlja s' svojim xìrom goje.

65. Ovo ili ono neche jylo
Smesti zrâku od svýtle pameti,
Niti moxe zarad toga cỳlo
Csiſto serdca operljano bìti.

66. Nego misli nerazloxne grúbe,
Koje lexe u svakom csovyku,
Vycsnju dushu kolju, moré, gubè,
I pogane njenu csast ì díku.

67. A shto zvìrka xirovna borâvì
Po sryd blâta, i kalne gnusosti,
I josht ſhto je prignute náravi
Na nesvystne grỳhe od bludnosti.

68. Zato slika od ove xivine
Blúd necsiſti samo znamenuje,
Koj' no nad ſve ostale krivine
Ljudsko serdce i ſméta i trûje.

69. Joshter vishnji Bog, i králj jedíni
U najpervi pocsetak od svỳta,
Ljudska narav kadno se ucsini,
Sverhu zemlje verlo uzmnoxita,

70. Da po malo ón slabe umerle
Zapovýdma ſvojima podloxi,
I da zákon kojigod zagerle,
I da znádu ſhto che rech ſtrah boxji.

Digitized by Google

71. Zâpovydi od ozgora njima
Ubijati prâve jagancsiche,
Posvetjenim josh pred otárima
Odredjene klat csestje juncsiche.

72. A ſve-ovo koliko csinjenje
Uputjenja na ovaj svȳt moga,
Bishe ocsit bilyg, i znaménje
Od dohodnog zákona novoga.

73. Rekav ovo, bivshi u zapádu
Sunce xárko, jur dospylo sjati,
U hudomu i nevyronom grádu
Otom, Nehtȳ ob noch pribívati.

74. Za tim s' druxbom on se na dvor dýli,
Ter znajuchi verlo dobro da je
Blizu dának onaj prenemili,
U kom ima podnýt ſmertne váje.

75. Pocse xelit s'pregoruchom Xeljom
Prie nego bude mu umrýti
S predragime svojim roditeljom
Rycsi nike tájne besydìti.

76. Zato s' bratom njegovim Starjime
Ljubljenoga uzima Ivana,
I htiashe da je Petar s' njime,
Nad sve druge cseta izabrána.

77. S' kojim' druxbe krijuch se od înè
U dolini, koju no oſtavi,
On ſtupaje svoje na vìsine
Od planine Taborske upravi.

78. Kad se s' njima na verhu ùſtáni,
Gdyno puni razkoshnog úresa
Kitni cedri i verlo prostrani,
Ticsu svojim cselom u nebesa.

Digitized by Google

79. Svi zajedno s' rukama skoplǰenim
Ocsi svoje k' nebesom upérshe,
S' molitvama tere ponixenim
Skrovno Bogu molit se uzeshe.

80. U molénju poniznomu tomu
S' premlogome ón ljubavju sŷde,
Svemoguchem vycsnǰem otcu ſvomu
Govoriti slydeche besyde.

81. Evo Otcse! evo sin tvoj sada
Ide silnoj ón smerti u ruke,
Al se serce njeg'vo neprepada
Prevelike tako podnyt muke.

82. Kad je tvoje otako hoténje,
I s' dragostju kada tolikome
Hochesh ljudsko sahranit ſtvorénje
Dobrovoljno pripravna evo me.

83. Al drugove moje poljubljene
Kojim' moja druxba tak' ômili
Da su oni rodni ſtán za mene,
I sav svoj rod voljno ostâvili.

84. Kako oni tvóga sina ljúbe,
I tí njia obljúbi molim te,
I od svake smertne jih pógube
Tí bráni i od namyre ljúte.

85. Nestrashi me tako ljudska sîla,
Niti nesvyst csovycsanſkog gnjìva,
Koja se je veche priprâvíla
Narîpiti njima suprotiva.

86. Da svi pomrú sada mi xao nije,
Ili ako hochesh ti njihove
Dane ſkráti umérle najprie
Kroza tvoje ognjene tryskove.

Digitized by Google

87. Ti minuche xivote njihove
Satarishi sàm po tvojoj vlásti,
Ako ti je vaxnosti takove
Csovycsanski narod otcse spas'ti.

88. Samo csuvaj njia i ukloni
Od zasỳdah, láxih, i prevàrah,
Kojim pakao, spravlja se smìoni,
Da njihove ón dushe sahâra.

89. Nedaj da jih smétu kroz lax svoju
Vrág pokleni, i sérde prokléte
Da na ljubav zaborave moju
A otrovne da ſlushaju svỳte.

90. Jur duhovah zlíh vojska ognjena
Iz pakleníh sérne cérnih jàmah
Sa skrovitim jỳdom napunjena
Oruxana sa zlima varkama.

91. Osvetiti xalost josh nastoje,
S' kojom radi svoje oholosti
U gorúche njia nepokoje
Ucsinismo s' nebésah upasti.

92. Koje néche minjati obraze?
Koje derxat' opáke naesine?
Da otruju, i sa svim porâze
Serdcà moje pravedné druxine.

93. Ti moj dragi otcse i ljubljeni!
Pométi jim ſve himbene sprâve,
Da sa svime sad predobiveni,
Mojc dráge, u míru ostave.

94. Da se najde moje smerti nakòn
Na ovomu ſvytu josh tkogodi,
Od koga che moj nebeski zákon
Csovycsanski ſvi ucsit narodi.

Digitized by Google

95. U ovomu otcse ugodî mi
Rad ljubavi tvog právog porôda.
Bog molitvu ſvoga sina prìmi
I odgovor njem slydechi pôda.

96. Sinko prava tí moja príliko!
Otcu svomu preslicsna svytlosti!
Moja vycsnja rycsi! moja dìko!
I jednáka u ſvemu kreposti!

97. Poljubljenim druxbenikom trojim
Nejmaj kroz tò ni ſtraha ni ſmeche
Sa zlobnima ſvim varkama svojim
Kralj pakleni nahuditi néche.

98. Neka réxì, neka mucsi se
Traxech nacsin njihovog poraza,
Da on u ſtò slika pritvori se
I ſtotinu promýni obrazah.

99. Ove zmijé nenávidne ſtáre
Jà chu jàko snízit silne mochi,
I njezine ſméſt' skrovne prevare,
A njìa chu serdcsano pomochi.

100. Jedan od njih samo che se najchi,
Koji jàko s' opakom nevŷrom
Iz tvoje che bash druxbe izajchi
Zlím i smertnim prevaren csemerom.

101. On u svomu serdcu prenemîlu
I sad misli sa smionom zlobom,
O prokletom izdajnicskom dŷlu
I veche se kaje ſhto je s' tobom.

102. Izdaica xali ſhto j' pustio
On svytovnu ljubav i pokoje,
I ſhto se je bio podloxio
Pod zakone krute, trudne tvoje.

Digitized by Google

103. Ti sve ovo dragi moj porode!
Znadesh sa mnom josh tere od výka
Prie nego nebo, zemlju, vode,
Stvori nasha vlaſt moxnovelikà.

104. Medju dobru druxbu, dobrih, njega,
Nedostojna za to sadruxismo,
Da se s' dyla izpunì ovoga
Od prorokah ſtárih sveto písmo.

105. Ali smertju zlom, koju sàm imà,
Sebi zadat ovaj kervnik verlí,
Izdajnikom svim drugim nashíma —
Za izgled che ostat neumérli.

106. Osim njega sva druxba ostálà
Ukazat che serdce vele jáko
Proch zasydam, koje na njih spravlja,
Al zalúdu, najhudniji pakâo.

107. Pretexke che oni trúde gerlit
Radi tvoje velike ljubavi,
I na muke smertnè che ſvi hêrlit
U veselju u díki i slavi.

108. Svikoliki druzi ponositi,
U pogerdi oda smerti silne,
Zakonu che tvomu poroditi,
Naslydnikah druxbe preobilne.

109. Posly ovih trúda naplatjene
Vykovitom i nebeskom csèſti,
U moje chu dvore izpráznjene
Preveseo ſve njia uvesti.

110. Koje sinke, ſlavna ſerdcà koja,
Koje krune nebeske i csaſti?
Ima cerkva uxívati tvoja
Pod svojome neumerlom vlaſti.

Digitized by Google

111. Ti pocséte samo sinko trúde
Dobrovoljno i pravo izvérshi,
I paklene smerti ah prehude
S' tvojom gorkom smertju sîlu skershi.

112. Gledaj ovu sad tvoju druxînu
Kojano te jedva slỳdom slýdi,
Niti znade kako po nacsinu
Razlôxi se, kako li besydi,

113. Gledaj reko, nashim nadahnutì
Duhom nju, pak znat che bez kerzmanja,
Kako boxji izverſtni su púti,
I rajskoga, ſhto che rech, zràk znánja.

114. Te s' koriſtju preneizrecsenom
Izpovydat po svemu che svýtu
Rycsju stavnom, slavnom, i medenom
Od zakona pravog vŷru svétu.

115. Za njima se uput minjati che
Broj unukah slavnih, lypim redom,
Koji tvoju csaſt razglaſiti che
I csinjenjem, ſvuda i besydom.

116. I kudgoder môre prostranime
Svojim vodam zemlju obastira,
Bit che tvoje proslavljeno ime
I prímljena tvoja svéta vŷra.

117. Vedri cari, i ſlávni kraljevi
Dragovoljno poshtovati che te
I zidati s'velikim' troshkovih
Na poſhtetenje tebi cerkve svéte.

118. Tud snixeni, i jàko priklôni
Od ſve svoje oblasti bilyge,
Po zemlji che tebi sterat ôni
Sva oruxja bojna, krûne, styge.

Digitized by Google

119. I Rim silni, mysto preoholo
Od Istoka koji do zapada
Svega ovog svyta u okolo
Neizbrojne zemlje oh'lo vláda.

120. Dobrovoljno, rádo i veselo
Pod zakone tvoje preuzmoxne
Visokò che snizit svoje cselo,
I derxave ſve ſebi podloxne.

121. Tudikar che imat vyra prava
Svud csastjena, i svuda gledana,
Ponositih vish' od ſto cerkavah
Stò otárah, ſtotinu dvoranah.

122. Tudikar che tvoji namystníci
Sred gospodſtva ſtalna vykovita
Neizmyrnoj vladati u díci
Svỳt i krune svega ovog svỳta.

123. I ako se kadagoder zgodì,
Csim ſvỳt stupa s' godinam' naprýda
Da se narod kajigod izrôdì
Od dobrote ſvojih pervih dỳdah.

124. Kroza ſmetnje uzmnoxne i ljuté
Izoshtrit chu já púk poljubljeni,
Da on nashe neostavi púte,
I da xívot ſvoj opàk promýni.

125. Izza túgah i izza nevoljah
Pokáraná, ali ne satrena
Izhodit che cseljad mnogo bolja,
Kako Zlato ide iz plamena.

126. Kroz ove che moj sinko uzroke,
Gràd recseni Ríma ſlavno výrna,
Shtete podnýt bash vcrlo xeſtoke
I zlá térpit silno neizmyrnà.

Digitized by Google

127. Na njega che mlogi bojni púci,
Silnom silom sérnut da narîpc,
Nemilostnoj ovoj u odluci,
Da ga sa ſvim satru í ſkorípe.

128. Al ſhto cernih srŷd oblákah jako,
I u gorjoj ugleda se smechi,
Toliko che ón sinuti pàko
Izza texkih trudovah josh vechi.

129. Ter che svaki csas boljì u sebi
Satervene zìde ponavljati,
Nit che dospyt, doklegoder tebi
Sav koliki ón ſvŷt neobráti.

130. I ovo je josh meni od volje
Rad koriſti od ſvíh xívih ljudih,
Nashoj vŷri vech ſtalno pristolje
U rimſkomu glavnom gradu bûdi.

131. Pak za ovim posly razgovorom
Bog gospodin vycsnji neumérli
Stere svoju desnicu tere s' njom
Ljubljenoga svoga sìnka gerli.

132. A u taj csas s' nebeskè visiné
Xarké munjé plamen se zasvŷti,
Ter dvor rajskí brez svake verliné
Veselo se csujashe germŷti.

133. A tò jere otac svemoguchi
Sad ucsini izich z' vycsnjih stránah,
Zracsan oblak, sjajan i gorúchi
Lypa ſtvora jasna i suncsana.

134. U zlatjenom ovomu oblaku
Boxjì sinak savkolik ostâje,
Tere rajskè mirise, i zraku
Iz ſvog líca stríljà na sve krâje.

Digitized by Google

135. Snỳgom mu se haljina ucsini,
A sunce mu iz obraza sìnu,
I u csas se jedan Bog îstinì,
On objavi po svemu ſvom csínu.

136. Svim cseſtita, i sa svim bláxena
Prava slika otca právog svoga,
Nerazdylna, i neizrecsenà
Svytlost sunca bash neumerloga.

137. Tako kada minuche ſvytlosti
Sunce, zlatno jezero, izhodi,
Tere svega ſtvora sa radosti
S' neba danak xudjeni dovodi.

138. Uprè tako ón oblicsje svoje
Bistra mòra u jasno zercalo,
Kakono da sunce tud drugo je
Iz morskoga kríla sad ustâlo.

139. Pak na izhod njegov svỳt razſtvára
Sve lypote, koje u njem sjaju,
A verhovi svi dubjah, i górah
Svytlim zrakom, zlatjeni ostaju.

140. Ovakovo líce i josh draxje
Puno díke slavné boxanstvené
Preobraxen Isukerst pokáxe
Pred ocsima druxbe zacsudjene.

141. Stojahu mu ob desnu i s' lỳva
Múdri Mojses, Ilia ognjeni,
Itrâsi verlih i mochnih kraljevah
Po shiròkoj svój zemlji slavlêjni.

142. Oni ſmertnim o mukama tàda
Medju sobom tỳho govorahu,
U sryd póle solimſkoga gràda
Isukersta kojeno csekahu.

Digitized by Google

143. Mùkah koje nami rajske lýke,
I mír vycsnji jesu pridonỳle,
I od smerti paklene ah! prýke
Savkolìki ſvỳt su ödkupile.

144. Vrydni Petar i druga druxîna,
Koji sada tà csudesá pazè,
Rad vidjenih ſviu velicsínah
Kano iz van ſebe ſvi izlaze.

145. Tere uze Petar besyditi,
Lypa tí je zemlje ova ſtrána,
Dobro bi nam bìlo u njoj biti
Nacsinimo ovdykar trì ſtána.

146. Jedan tebi o kralju premîlì!
A dva zarad izbranih prorokah
U kojim bi ſve u vyk slavili
Velicsánſtva tvoja previsokà.

147. Ove rỳcsi kada Petār recse,
A s' uresom nebeskime eto
Njega i ſvu druxbu svud obtecse
Suncu slicsan oblácsak presvỳtao.

148. Od radosti jerbo preveliké
Sve se tada nebo razaſtvori;
I razkoshne ſlàvne svoje díke
Ukazashe vycsnji rajskì dvóri.

149. A obláku u tom goruchemu
Od nebésah slavni králj sydechi,
Dade celov dragom sinku svomu,
I csûſhe se ove rycsi rechi:

150. Ovo je sìn moj prepoljubljenî,
Kojino mì ugódi sverh svega,
O umérli ljudi podnixenì!
Svi ſlushajte ví sveserdno njega.

Digitized by Google

151. Od Angjelah kóri preuresnì
Za ovome rycsju svi jedìni
Zapyvashe preugodne pŷsni
I slava se tud mnoga ucsìni.

152. Tò precsudno vidjenje vech prójde,
A Boxji se sìn Isus póvràti
U pervashnje svoje líce dójde
Zacsudjenu ſvoju druxbu zvâtì.

153. Ugledànih radiſovih csùdah,
U xestokoj smechi i u strahu,
Kano da su od velíkog trúda
Umorenì, tako oni ſpâhu.

154. On jih bítja dîxe iz otoga,
I u slîki ljudskoga obrâza,
Sàm na gôri samcat bez ikoga,
Obicsajno njima se ûkàza.

155. Ter jim recse da oni nebûdù
Od ovoga csuda glàs prosúti,
Dokle on smert nesatre prehudu
I nebude ſlavno uskersnuti.

Sverha pyvanja csetvertoga.

Digitized by Google

Pyvanje péto.

Doshav pakao, Solimcsane smùti;
Jùdu dôbi. — A u templu sabor.
Kerstu dâje odsudu od smerti. —
Kog' nevyrni izdâde nerazbor.

1. Vladaoci od ſlavnog siona,
I ſvetoga Templa perve glàve
Sad zavidoſt onà usîona
I ledeni ſtrasi smertno dáve.

2. One nochi za njia ſtrashive
Provedoshe cỳlo vrýme bdéchi,
Sbog opáke mísli i sumnjive
Nepokojni jednako ſtojéchi.

3. U tom bitju ſve bo jim se csini
Isukersta da joshtere vide,
U premnogoj kako velicsini
U solìmski grad ulazech ide.

4. Koje mnoxſtvo od dytcsice, práve
Za njím ſtúpà, koliko cseljadi
Od njegove dike, fále, slave,
Pyvajuchì pysme rado hodì.

5. Jedním glàsom csuju oda svuda
I dapácse ſkoro tícsu rúkom,
Gdy ſvi fálè neizbrojna csûdà,
Koja pred ſvìm ón ucsìni púkom.

6. Gdy njegovo jurve ſvytlo ime
I nebeskà svud letí dobrôta,
S' glasom slávnim ì neumerlime
Pripỳvana na ſve kraje svỳta,

Digitized by Google

7. Shto che csinit; prem dŷla ocsîtà,
Za ſvoj poraz gledaju i paze,
Prorocsanſtva gdyno zlamenita
Sverſhuju se veche i izlaze.

8. Od Boxjega roda da che njima
Kralj se slavni ì mochni roditi,
I doshaſtje kroz njegovo ima
Gospodſkà se vlast njima svershiti.

9. Da siònskì grád verlo scýnjenì
I ponosna ſveta cerkva ſlàvna,
Od tada che biti u nescýni
I sa zemljom jednáka i rávna.

10. Obicsaje da che ón ſve ſtáre
Obrátiti sa svime u niſhta,
Nit che ſhtôvat dignute otáre
Vech od kervì xívog svetilishta.

11. Izgubljeni za oto veoma
U zloj sumnji, a u gorjem ſtrahu,
Svakì posred svog vlastitog doma,
Bolni, blýdi, i skriveni ſtahu.

12. Na taj iſtì nácsin sitne pcsêle
Sred ránoga kojeno prolytja
Idu mirne, rada, i vesele
Mèd kupiti iz mirisnog cvỳtja,

13. Kad narîpi oſhtra zima mrázna,
Ter se nebo u oblake skrije,
Silnog daxda, gdygdy i porazna
Plahe rýke da ozgor prolije;

14. Smetene se i zaboravljene
Po ulishtih skrívaju i táje,
I sa svim ſu one zaklopljene
Jer jim gnjyvno nebo ſtrah zadáje.

Digitized by Google

15. Bishe vrýme, kadno u snu mîlom
Trudni ljudi umerli borâve,
A dojduchem dànu pàko býlom,
Sve poslove, i dŷla ostave.

16. A necsiſtih paklenih vragóvah
Ognjenìta jurve vojska nochna
Iz paklenih izìshla je dvorah
Sa zlim varkam jaka i premochna.

17. Za oto se ona svuda mêtje,
I svakuda hoche da razaspé
Zlobu, nehár, rate, vojske, smeche
Bune, ſhtete, omraze, i razspe.

18. Kuxna líca, i gerdobne slîke
Uzeli 'su ovi dûsi verli,
I na csete ſtrashne a i prike
Jeruzolim ſavkolik obstérli.

19. Dio jedan na tvérde se grâdje
U ſtrahoti prevelikoj prùxi,
Jedan dio sverh templa uzágje,
Silnim kôlom prie 'ga obkrùxi.

20. Na visine gérdnih kutjah sŷde
Preveliko mloxſtvo bratje ljútè,
Trechi dio ſtùpi i obsŷde
Svekolike ſvetog gràda púte.

21. Tako u srŷd protulŷtnih dánah
Híte jâtà pticsicah precséſta
Iz poldnevskih kadno one ſtránah
U hladnija cseſtje byxe mystà.

22. Sverhu morské kad one shiriné
Letù hitech berzo ſtrêlovite
Od lùcsene da xeljne krajine
Berzim tèkom ſhto berxje uhîtè.

Digitized by Google

23. Na krajeve, koji se pomole
Njim najpervo, pádu i navále
I s' cernìm jih krilih sve obkole
I puſtoshne ſve pokriju xâle. —

24. Skrovnim jŷdom s' najpervice truju,
Iz hudoga pâkla sérde zlobne,
I po mâlo-al zlo gospoduju
Nad ſvystima, kè 'ſu njim podobne.

25. Pák póxudne od ſviu poràzu,
Bez prestranka al s' obzìrom ráde,
Tverdoglavstvo, sumnju i ómrazu
Slabà siju u serdca, i sádc.

26. Mnogì u ſnu spavajuchim ljúdìm
Na strashan se nácsin sad ukáxu,
Sad vidjenjem tashtim, a i hudim,
Neprílicsne ljudma zlobe lâxu.

27. Mnogi, jer 'ſu ôni csìna hîtra,
Uzimaju ljudskà líca ná se,
I prosiplju josh berxje od vŷtra
Po ſvem grádu laxno-gorke glàse.

28. Sad ovoga, sad opet onoga
Od moguchih-ulýtju u dvóre,
I na sìna, Boga previshnjega,
Neìzrycs'na zlà tudy govôrè.

29. Káxu cérno, ſve u mysto býla,
I ſve gorje i hudje ſhto znaju,
Sva njegova mila dobra dŷlà
U pretexke grýhe obratjaju.

30. Razserdljive, tyhe, pomne, lýne
Brez razlike ſve pobunìt têrcsé,
Laxu, maxu, tlápe, snûjù, hínè
Zlobe, mrâzè, sérdè, jŷdè, mêrcsé.

Digitized by Google

31. Da Isukerst idé ljut i serdit
Glas raznosé blýdi, i shtrepéchi,
Novu vyru za glavno potvérdit,
A otáre ſtare s' templom xgéchi.

32. Da u rúki ima gvozdje oh'lo
Sve Zaklope tajne da razôrì,
Da ſva cerkva jurve u okolo
Strahovìtim plamenom vech gorí.

33. Od cerkvenìh joshtére dvornìkah
Na se prímljju líca i odychu,
I na vráta od ſviu vychnìkah
Sérnu nosech medj' njih jàd i smechu.

34. Jákim glasom njia sad u výche,
K' previsokoj Cerkvi oni zovú,
Ako rodnih zidovah ſvíh néche
Shtetu vìdyt sa svìme gotovu.

35. Poglavica iſtì vojske cérné
Nepravedna zaradì sabora
U cerkvena vráta silom sérné,
Koja snáxnìm mahom sva razſtvára.

36. Od udarca texka, a i prỳka
Zlátni lánci shkripljuch zvécse jàko,
I glàs jáki i k' tom sìlna zvéka
Razlýxè se tia na daleko.

37. A nuz tò se od svud nepravednì
Stareshinah ſkûp sborìti spravlja,
Niti nochne tmìne, nìt' mrák lêdnì
Postúpaje njihove nestávlja.

38. Kano da ſu s' kojom vàrkom prýkom
Nepritelji kojigod nemîli
Ob nòch, s' hudìm kojim izdavnìkom
Iz nenada kakav grád primìli.

Digitized by Google

39. Ter da sve 'su pretverde ôbrane
Sa vratima ſvima osvojène,
I da vojske gvozdjem oruxane
Syku, xegu, robe, dáve, plýne.

40. Svì putovi od grada su pûni,
Gdy ulaze, a gdygdy ìzhode,
Jedva se znà u toj ſtrashnoj búni
Od kle, kamo, kud i za shto hode.

41. Cérni dûsi xeljnì svacsje ſhtêté
Preobrazni ſvim putima gréde,
Svima daju, zlobne shtetne svŷte
Svud sìpaju otrovne bosyde.

42. Sve s' glavnjama onì ognjenima,
Gdygod serdxba i smútnja se plodi,
Svýtlé, i pút ukaznju svima,
Da ſlobodno svaki po zlu hodì.

43. Josh iz glave svoje jŷdom pûnè
Neizmishljen na nácsin tud mètju
Precsemernì plamen ód nábune
Za uzmnoxit ſmertnu ſvakom svýchu.

44. Nestavljaju ſvoju pamet na tà
Njih csinjenja, ljùdi slypi túxni
Svaki u gnjyv sérne preko vràta,
A nerazbor sa svim' vláda kûxni.

45. U tò dvanaest najhitrijìh slúgah
Od ognjenih jàmah kralj neprâvì
Na sve dvanaest boxjeg sìna drúgah
Hitrò rédì, upùti, odpravì.

46. Da kushaju sa svom svojom snágom
Kroza ſvŷte razlìcsìte shtetnè,
Jedalì se kojì od njìh drágom
Svom vojvodi - nevŷrno odmetne.

Digitized by Google

47. Oni pàko, jer jim ove bôje
Bòg sve kazâo biashe ad prie
Proch csemeru ovom spravni ſtôjè
Od paklene, ljúte i zlé zmije.

48. Neotvorne tim varkama svỳsti
Pokazuju, i serdce presnáxno
Da je slabo-sada njì zaméſti
Hudobníkah, ſve tò mnoxſtvo laxno.

49. Zaludu jim ſtryljа svud protiva
Sva hìmbenstva ſvoja zlobnik ſtári,
Prem da slìke ſve on promýnjiva
Da jih laglje odvergne, prevarì.

50. Jer odmíchu ſve hude, zasýde
Vìtezovì boxji bogoljubnì,
S' kojìm' bije njìh, i s' kojim ide
Da jih razſpe ovaj zmaj pogûbni.

51. Sàm ìz ove vrýdne druxbe rúxan
Iskariot Jùda ah izpádà,
I paklu se ón ucsìni suxanj,
Koji s' njime po svóm htynju vlâda.

52. Júda sbora slavnoga i ſvèta
Kuga, príkor, i ſram vykoviti,
Jùda moxe izdajſtva prokleta
Strashan izgled ſvemu ſvytu bîti.

53. Ovaj nèkocs ják i kripké vyré
Isusove zaràdi ljúbavi,
Blàgo, Novce, i ſvè rôdne mìre
I rodjake predráge ostavi.

54. Nebeskoga on tada Vojvode
Ucsini se drùg vyrnò-ljubljenì,
I preprávan slýdit kroz ſve zgode
Njegov ſtupaj slàvni boxanſtveni.

Digitized by Google

55. Pacse xáljan pri ſvakoj potrebi
Na njegovu csaſt, díku, i ſlavu
Uſtrucsao se tada bio nebi
Istu svoju izgubiti glàvu.

56. Al rad lŷpa pocsétka ovako,
Po malo se on kajati ûze,
I da xivot ſverſhi na opako,
Na zlocseſte misli se popuze.

57. Pun xelénja zloga i nesvystna
Misli ob dan, misli i u nochi,
Od zákona trúdnoga i tŷsna
Téxki járam kako che ſvêrch mochí.

58. S' tog uzroka ón krâſti ulŷze
U tamnomu lakomosti grýhu,
Sirotinsko blágo i pŷneze,
Koji njemu zaufani bihu.

59. Al videchi da mnoxina taka
U njegove rûke neulazi,
Pohotnoga serdca i ôpàka
Josh u gorju polehpnost zalâzi.

60. Prednji xivot ſvoj xivyti xúdî,
Serdechi se da veche za ludu
Tako dûgo ón vrýmena trúdì,
A neprima platje ſvomu trúdu.

61. Drago njemu siromashſtvo níje,
Trudna lŷta ón voditi néche,
Za to pobŷch on odrèdi prie,
Al ne brez zla, i velike smeche.

62. Vech na ove misli popuznuta
I od prie slabacska u svysti,
Cérna gláva, od tog skupa ljùta,
Ide njega u vàrke uvesti.

Digitized by Google

63. Ne s' manjime ter veseljem, nego
Kad velikì i xedni lav kervi,
Glàd serdîtì, kojiga je ſtegao,
Da cseljuſti, práznih uſtah krívì;

64. Plaha tercsat u pashu jelena
Iz pod gore previsoke vîdì,
Pak veseo sbog nashasta plỳna,
S' hitrinom ga prevelikom slýdi.

65. Galilea Sotre za to sliku
Vràg paklenì iz naj perva híni,
Neharnomu koji izdavniku
Ròd biashe, príki u rodbini.

66. I nemoguch ovaj zlotvor vêrlì
Zatvoriti oka s' mìslì kléte,
S'ovom rycsju k' njemu lûtro hêrlì,
Da sa svîme njeg' skoncsà i smétè.

67. Ti se ob noch bash u gluho doba
Po pustoshnoj hládnoj skítash gôri,
Od ſtudenog nochnog zràka zloba,
Da te prie vremena, umorì.

68. I térpyti moxesh zlà tolîka,
I tako se sa svim zapustujesh,
Tvog xivota lytà ſvakolika
Da ſve slúxish, tuxish, i bolujesh.

69. Koja ludost, dâ i nesvyst koja?
Silujè te i na tò navodì,
Da robstvujesh tí ſve bez pokoja,
Kojino 'si rodjen u ſlobodì.

70. Shto te sîlî tako s' podlágatì,
Da snebivash jednako ſluxechi?
Kada ti je zaludu ûfati
Slicsnu platju tvojìm trúdim ſtechi.

Digitized by Google

71. Ti jednoga njega slȳdom slýdísh,
Koj' na templo ſvoju nìku ſtîrè,
I ſtavlja se kako i sàm vidish
Na smaknutje nashe ſtáre vȳre.

72. Koga izmet oda ſve cseljadi,
Sve od rúke nikakve, i scýne
Mloxſtvo ljudih njemu dvorit rádi,
I nekrepke njega slýde xene.

73. A najperve glâve ovog grada
ſve uredbe nashe kako prôsè,
Nerazdruxnog pune jesu ſklâda,
I omrazu smertnu na njeg nosé.

74. Jur se Sabor sabira pravednì
Za nepravè da se sâda dȳlà
I za xivot tako neurednì
Njem zadade smert veche nemîlà.

75. Jur che plátju ón obilnù dati
Za motrénja ſvoja prehimbenà,
Videch da je slabo se uzdati
U vlàſt mloxſtva sa ſvim potiſhtena.

76. Mâlo che mu sad dâti pômochi
Neprilicsna ona óhla ſlâva
Od velikè sîlè, vlàſti, mochi,
Koju ljudma za razumȳt dáva.

77. Skrit ga néche ni gústi oblaci
Da ne prími bolnu ſmertnu muku,
Ni nacsini oſtàli opáci,
Glàs dobíva po kojim u púku.

78. Sad nekasni, nestoj, nagubi se,
Byxi silnè od smerti na vrýme,
Jerbo taki ak' neuklonish se,
Izginut chesh zajedno i s' njíme.

Digitized by Google

79. Sa zlobnima ovim besydami
Svih prevarah tvórac tò ucsini,
Da se kervnik opáki pomami
U omrazi, i u opacsini.

80. Pak vìdechi njega predobita
S' glavnjom lúpa on njegc ognjenom,
Ter mu taj csas s' ocsiu odlýta,
I s' nochnom se krìjuch mýsha sýnom.

81. S' ocsiu mu ode, al dalecse
Neodſtúpa napast nesmiljenà
Jerbo vechu onda ſverh njeg' ſtecse
Snágu, i moch, kad je nevidjena.

82. I tako se ràzſtîré, i vije
Oko njega, i s' pomnjom náſtoji,
Da unigje u njeg najposlie,
Ter mu dushu i xivot osvôjì.

83. Tako kuxnim razxexen plamenom
Ón rob postav nakazni csemérne
Pocse mislit on u sebi samom,
Misli ruxne, opáke, nevýrnè.

84. Na pamet mu paklenjak necsiſti,
Stavlja xivot pùn neugodnosti,
I pogube koje brez koristi
Ima nuz trúd velik podnositi.

85. Zapovýdi, koje ón obilne
Od boxjega primio je sìna,
Csinè mu su oshtre, a i sìlne
Preko myra i preko nácsina,

86. Tog' od bítja ón se sad odrýcse,
I kakono mìsli zle razbíra,
Svega vechma duh necsist potícse,
Da izdavnik neimade mìra.

Digitized by Google

87. Tak' dobroga ón naucsitelja
Svu pod noge ljubav zapostavlja,
Ter se óhlih' u nepriateljah
Kervnè ruke njega izdat spravlja.

88. Ah nesrechni! ah pûno smamljeni
Nad smamljene sve na ovom svýtu
Sa zlocsestom mislju zaslyplјeni
Da ti tvoju nepoznajesh shtetu.

89. Ah razgledaj sàmo dobro, Koga
Tako hochesh opàko izdâti,
Neodrícaj od stvorca se svóga,
K' tvomu Bogu vráti se, ah vráti.

90. Razberi se, ah i promisli se,
Koju stekao tí csast do sad jesi,
Drùg ljubljeni slavnog brojechi se
Kralja, koji kraljuje s' nebesih.

91. Koliko 'si put" tvojim ushima
Boxanstvene lýpa slushâo rýcsi,
I razgledâo obraze ocsima,
Kojima se ljudskà narav dícsi.

92. Koje mnoxstvo, s' csim se j' Bog odkrio,
Slavnih csudah tí sam vidio 'si,
Od Kojiu i tí jedan dŷo
S' njegovome voljom dylovâo si.

93. Joshter nikad grýhom nevidjenim
Sad sve tvoje zacernjujesh díke,
Da te nazvat já móram najhudjim
Nad ostále sve ah izdavnìke.

94. Koja nesvyst tako vláda s' tobom,
Koja xelja tako prenemîla
S' jŷdovitom verlo jàko zlobom
Svyst je tvoju sa svim obujmîla.

Digitized by Google

95. Na ſhto su te tvoje býsne xêlje
I lakome, i óhle podtàkle,
Nada boxje ſve nepriatelje
Zli kervnicse! i prokléti pakle!

96. Shto je tebi tvoj xivot omerzao:
U kakvo si zlo se upertio,
Za ſhto li je tvoj duh tako berzo
K' izgubljenju vycsnjem pohítio.

97. Za ſhto býsu u kervnom se ôpi?
Kako s' tvoje neſhtrépish nevŷre,
Da te nebo od zgor nepriklôpi,
Da te od zdol zemlja neproxdere.

98. Da te voda potopnà po prŷko
Plamen ognjen il nesahara te,
Da zvyrinje divje svekoliko
Nenaváli razserdjeno ná te.

99. Sad pazi u koje sérnesh smeche,
Koje sada dopadash necsàſti,
Kako gubiſh ſve fále i sreche,
S' kakva verha sad rádish upasti.

100. Cseſt u ludoj kajano odluci
Iz rukuh ti sad tvojih izlýta,
Xeliti che premlogì unuci
Doklekoder trâje ovog svŷta.

101. I Svu tvoju zarad toga xelju
I ufanja tvoja tashta, koja
U izpraznom sadakar veselju
Zacse pamet preohola tvoja.

102. Razpershati vytar hoche plâhi,
O Kad biti uzmislish najvechi,
Na najgorjoj biti chesh zamahi,
I najhudjoj bit chesh u nesrechi.

Digitized by Google

103. Ah dok moxesh gledaj ter odtiraj
Nepravednu tù misâo od sebe
I zlu napast koja te obstira
Gledech s' vȳcsnjim zlom da smersi tebe.

104. Medju time zlobnì redovníci
Sa hûdìma glavam od gradjanah
Sabrali se bihu svikolicì
Sred cerkvenog ſkrovitoga stána.

105. Sverhu Sbora ovog nabunjena
Tud najpervu vlàst kaiſa derxashe,
Kom vladicska Kapa posvétjena
Sȳdih kosah glavu pokrívashe.

106. Ón zlatnoga sverhu ſtola sȳdí
Od ſvíh drugih ſtolovah vishjega,
A oſtálo viche se naredi
Sydit s' oby stràne oko njega.

107. Medju njima pàko nevidjene
Od pakla se verté bysne sérde,
I derxe jih jȳdom razgojene
I xestokoj u omrazi tvèrde.

108. Svaka sérda svoga obràla je,
Pak u serdce njegovo ulazi,
I nikad ga nudkat neprestaje,
Da na pravdu i razlog nepazi.

109. Sverhu ſtvarih tudi mnogih ôni
Megju sobom tako razloxahu,
Na ragobor da taj usîoni
Sve zidine od cerkve bucsahu.

110. Jedni súdè, i glásno govore
S' gnjyvnom rycsju, i verlo nemilom
Isukerſta da sàmo umore,
Ili s' varkom bilo, ili sìlom.

Digitized by Google

111. Jedni daju taj opákì sovŷt
Prot' nacsinu i protiva pútu,
Da se xivot sad oduzme opet
Tom Lazaru ſkoro uskersnutu.

112. A to jerbo njega sámog ràdi
Csudnovato ovo motrech dŷlo,
Dohadjashe mloxina cseljadi
Pod Isusa boxjeg sìna krílo.

113. S' druge stráne joshter vechi dio
Strah pretexki, i zlu sumnju káxe,
Da nabunjen puk ovaj nemio,
Saprot sebi samim nerazdráxe.

114. Jerbo bishe Isus vitez slavnì
Obratio Púk, kom níje brôja,
Kroz svoj govor boxanſtven i ſlávni
I kroz csudna rajska dyla svojà.

115. Tud Nikodem biashe umŷtnì
Od najpervih jedan gradſkih glávah,
Komu sámom cerni pakâo ſhtetni
Krepko serdce s' laxju neskoncsáva.

116. Pribívashe s' vyrom krepkom mlogom
Blága mísâo u svysti prì njemu,
Al se oprŷt on svojim s' razlogom
Usudio níjé výchu svemu.

117. Ukaza se ón jòsh u neznáni
Nepriatelj sìnu boxjem s' pêrva,
Proti komu cseſtje al zamahni
Zasydama tashtima se hêrvà.

118. Ali kada dobro pozna, da je
Nebeskoga králja porod právi
Poslàn nashe umíriti vàje
Csovycsanskoj iſtoj u náravi.

Digitized by Google

119. Kakono ti jedan slýpac komu
Iza tmínah, býlí danak síne,
Pokloni se ſtvoritelju svomu
On hodechi putem od istine.

120. Potajno ga zato ûze slýdit
Za nedobit zarad njeg omraze,
I opake ljude nerazjýdit,
Da ga oni sa svim neporaze.

121. Ali kada smôtri zlo pristupno,
Koje njemu ocsito se prýti
Brez obzira, da ſve výche skupno
Prâvu xivot nakani otêti.

122. Vech nehôti vishe tajati se,
Nego pred svîm on smiono sborom
Ûsta gor na noge i odkrì se
Sa slydechim premúdrim govorom.

123. Stvar je, mí o kojoj besydimo
O sionſkog grada izabràni!
Kako i mi ſvi dobro vidimo
Josh svytlija nego zrák suncsani.

124. Nechu dulje ja iſtine kriti,
Gdy je korist nasheg rodnog gráda,
Da znam moju glàvu izgubiti
Bash od vashih rukuh ovdy sâda.

125. U ovomu ví bo svi csovyku,
Ako právu vi pamet imate,
Boxju nárav, i nebesku díku,
I vidite, i dobro poznáte.

126. On Bog, ón je sìn otca vycsnjega
Neba králja, komu se svỳt klanja,
Zlamenita kazuju od njega
Od prorokah ſtárih pripývanja.

Digitized by Google

127. Od prorokah ſtárih, koje ucsini
Skladno pyvat od ozgor duh svéti,
Da che Isus sin boxji jedíni
Ná se ljudſkog tỳla pût uzéti.

128. Da nebeskom ſvom otcu vycsnjemu
Priporúcsi ove ljude tuxne,
Koje grýhu ah u obchenomu
Zmaj pakleni, joshter derxi suxne.

129. Izpunjuje sve se sad na njemu,
Svéto písmo ſhtogoder prorôcsi,
Nit rázloxit treba o onomu
Shtono ſvacsje mogu vidit ôcsi.

130. Nemochni su sìlni ozdravljeni,
Gluvi csuju, a choravi vidé,
Gubavci 'su sa svim ocsiſtjeni,
Nými slôvi, a sgercsenì ide.

131. Iz tylesah ljudskih berzo byxe
Izagnane paklene napasti,
Svud se vidì slàvno obilyxje
Od njegove premoguche vlasti.

132. Nij' nemochi ovd na svytu, koju,
Gdy je serdce krepko, a i vŷra,
Kroz desnicu, i mochnu rỳcs svoju
Svemogúchi Isus neiztŷrà.

133. Níje zlèdi koju neutáxi,
Nij' bolesti, koju neuzſtávlja,
I josh lypshì dàr da je i draxjì
Dùshu iſtu, od grýha ozdravlja.

134. Trima, to je ſtvár svima poznana,
Mjli xivot mertvima povràti,
Od njih Lazar bishe csetir' dàna
Pod grobnicskím' kamenitim vrátih.

Digitized by Google

135. Zarad dyla ovog' tak zamŷrna
Puk zacsudjen njega od svud slýdì,
Sama vasha svystj je tud' nevŷrna
Vama Samim nishta se nevidì.

136. Pred svim, koji pravednog' 'su súda
Ovo jesu stvári izvan mŷré.
I do ovìh previsokih csùdah
Ljudska krepost, i um nedopire.

137. Móch velikà onà boxanſtvena,
Smert, i nárav, kojano siluje;
S' njim zajedno sad ujedinjena
Ovo csinì sve, i svedyluje.

138. Koliko se pút" njemu oprýsmo
Sada s' rýcsju, a sada s-varkami?
Koliko 'ga put" saharat htŷsmo,
Sad s' oruxjem, a sada stynami?

139. Al se berzo obráti u nishta
Svaka nasha izprázna ôdluka,
Jerbo ljudskoj snági nije mysta,
Gdy vojuje boxja mochna rúka.

140. Od nashe se serdite obysti
On je gústim pokrio oblakom,
I svoj xivot csinio oplésti,
Od dvoranah rajskih vojskom jákom.

141. I jòsh krepost tolìku premnogu
Zaslyplјeni mi i nepoznámo?
I joshter se nashem pravom Bogu
S' vŷrnim serdcem, vŷrno neklanjamo.

142. Shto csinímo u ovomu výchu?
Shto nam veche csiniti ostâjè?
Zagerlimo sada rajsku srechu,
Kojano nam s' neba sletila je.

Digitized by Google

143. Spasitelj nam od ozgor sishao je
Da njegova ona milost tyha
Sve umíri ljudske nepokoje,
Da ſlobodì ovaj svỳt od grýha.

144. Ponixenì za to i veseli
Hodmo k' njemu, brez sve velicsine,
Da nam rajski mír sada udýli,
I oprosti sve nashe krîvine.

145. Josh ovako ón tîho govorì,
Podbunjenih a od poglavìcah
Serdce gnjyonom u jýdu sve gôrì,
Ukazujuch bilyg po sryd líca.

146. Pogledom ga oni krívim pazè,
A od serdxbe velike i gnjỳva
Iz ocsiu izkre svim' izlaze,
A obraz jim ſlîke prominjiva.

147. Svak csas gorji, i svaki csas vechì
Zao bỳs njihov, u njim' razgára se,
U nepravoj tere jih josh smechi
Nesvystnima ón mìslima páse.

148. Sila jaza svega paklenoga
Nabunljiva i verlo otróvna
U persima koja njih svakoga
S' obystnime jỳdom ſtojì skrovna.

149. Svím zaſtúpa pravednu ìstinu,
I svim ona pamêt je otèla,
S' tverdoglavſtva ſvog da ſvi pogînu,
I opáka da sernu na dỳlà.

150. Nehtŷ dugo ostat sakrivena
Serdxba, koju ſvak' u serdcu várì,
Neg ohola, i verlo ognjena,
Izrîga se i na dvor ûdari.

Digitized by Google

151. Opák, serdit, zâo i nerazborit
Sav sbor skácse, i uſta ga vika,
Kakono da taj se csas oborit
Ima cerkva ona svakolika.

152. Kâo kad pushku prahom napunjenu
Obaxixesh, pak sa snágom ljutom
Ognjevitu sîlu sakrivenu
Izbacuje jacsje tísnim pútom.

153. Sve ſhtogoder u vechoj tiskochi
Nabija se, i pûna nahôdi,
U tolikom ſve se s' vechom môchi
Razproſtire, i tiska', i hodì. —

154. Al necsini silovitog mâha,
S' kojim na dvor oholá posérne,
Doklegoder podloxnoga praha
Sve u plamen mloxſtvo neobérne.

155. S' usionim ona dimom tâda
Zerno, i trỳs prestrashan udàra
Da razori, i najtverdje sgrâde
Cỳle vojske razdrè, i razhârà. —

156. Zacsudjena vech i na daleko
Sva se zemlja na okolo strésà,
S' buke strashne sbog koje bi rekao
Da se rushech oré sva nebesa.

157. Razpérshene, i pûno smétene
Vidit moxesh sve tad protivnike,
I Ôbrane sve jim razváljene
I oruxja ſtrêna, i bojnike.

158. Na taj îſti nácsin sîlno vỳche
Prexestoko sam na svoje shtete
Sve pod noge ſtavlja, i odmítje
Múdrog ovog znánca dobre svỳte.

Digitized by Google

159. Ovim zlima ni to nebì dosti,
Nego pûni serdxbe nepriklône,
Jydovitoj u svojoj plahosti
Joshtere gȣ iz cerkve izgône.

160. Kad nesvystnog ovog rôgobora
Nerazloxne prestadoshe bûke
Uze kaifa glava od ſveg sbôra
Izgovarat sad ſvoje ôdluke.

161. O gospodo moja plemenita!
Nïjedan se od vás neprepada
Shto s' odverxe i tako odſkìta
Iz medju nás, ovaj Ludják sâda.

162. Kako li se izgubi i smàmi,
Kako l' zlotvor onaj nash himbênì
S' obicsajnim svojim prevarami,
Serdce njemu i pamet obsŷni.

163. Nashe vŷre procŷnu i ſlavu
On toliko ſve do sada ljùbi,
Da je htio csestje svoju glavu
Za nje ljubav, voljno da izgûbì.

164. Protivnika dapacse istoga
Kog' slŷditi òn sad volju dôbi,
Sa ſtotinom temeljnih razloga
Vishe pútah ón snaide i pôbi.

165. Sada slŷdi njega nam protiva,
I to mu se csinì csaſt i díka,
Takva bo mòch u rŷcsi pribíva
Laxljivoga ovog vileníka.

166. Pun paklene, i prehìtre zloché,
Kojano se u njemu nahodì,
Ón zaljúbit moxe koga hoche
Ú se, pak ga u svóm druxſtvu vôdì.

Digitized by Google

167. Vyrovati verlo neslicsno je,
Da je snisſhâo, s' neba od ozgóra
ljudske ſmírit hûde nepokôje,
Koji ljùde, bash ovako vâra.

168. Koji ſve nás saterti neglêdà,
Da moguchſtvo ón svoje uzmanoxì,
I ocsito kazujuch 'spovýda,
Da je porod izabrani boxjì.

169. Zapovydì protiv Mojsiove!
Dylovati pred nam' se ùsùdi,
Obicsaje pak postavlja nove,
Da preprosti njia slýde ljùdi.

170. koji púkom pred svíme govôrî,
I fáli se bash sa svim ocsito,
Da je doshâo, da ovo razôri
Templo glavno, i svud glasovîto.

171. Templo koje jurve sagrádjeno
Bì po boxjoj slávnoj zapovýdi,
Kuda blàgo bash neizbrojeno
Potratishe nashi ſtári dýdi.

172. Da joshtére toga grýha níje,
Na koji se ón vech nepostavi,
Preopáke zlobe práshchat smije,
I s' gryshnicih svaki dàn borâvi.

173. U najgorjìh i zlih ljúdih ſtáne
Nasertali neimade sràma,
Razmìtati i dane svetcsane,
I bùniti gràd protiva nama.

174. Koja li je ovdykar dobrota?
Koja li je ovo nova výra?
Koji li je nácsin od xivota?
Na ſhto li se ova ſtvár prostira? —

Digitized by Google

175. Joshter s' vàrkam", s' kojim se ûputi,
Za uzmnoxit vechma svoje môchì,
Savkoliki gràd s' bunom dignuti,
Da nam berxe ſverhi moxe dójchi

176. Kroz csitav grad ón s' oblastju príkom;
I s' pomochju cérnog pakla hûda,
Od ſvetinje, svetom pod prílikom,
Tvori ſilna i nebrojna csûdà,

177. Da ovako derxech' nácsin ovi
Ucsiniti ìmà da se sklônè,
Izraelski ſvikol'ki gradovi
Pod neprave njegove zakone.

178. Tako Da che vyra ìzabrana,
Koja od nás nada ſve ostále
Mlogo výkah biashe derxana
Ne brez nashe vykovýcsnje fále.

179. U napredak biti nescýnjena,
I pogerdjen slàvni zakon stári,
Svéta cerkva sa svim porushena,
Poharani ſvi ſvéti otári.

180. Za to danas ſvi jedne odluke
Brez ſtraha mu svakog odredimo
Texke (kojih doſtojan je) mûke,
I na smert ga mì ſvi odsùdimo.

181. Dokle josh mòch imamo i vrýme,
Pogàzimo ljutì plamén, koji
Svak csas sa zlom velíkim nashime
Vechì bíva, i vechma se gôji.

182. Jer ako mu dámo snágu ſtechi,
On che nama zadat vycsnje smêche,
On che dvóre ſve nashe poxèchi,
I palacse koje 'su najvechè.

Digitized by Google

183. Ako l' chemo mí bash i terpŷti
Ovà dŷla verlo nedostojna,
Neche toga nikad htŷt podnýti
Car veliki Ríma slavnobojna.

184. Pak che poslat ón svoje bojníke,
Da nam s' nashom prevelikom mukom,
Nashu vlàst, i zemlje svekolike
Oruxanom preotmu sa rúkom.

185. Da po svýtu svem ovom prognani
Vykovite texkoche kushamo,
I u mystu nijednom' ni ſtráni,
Da ostanka mírna neimamo.

186. Súd je ovo ſvýstan i pravedan,
I koriſtan joshter nad sve îne,
Da za ſve nás drûge umre jedan,
Da sav národ ljùto nepogine.

187. Ovaj govór moj verlo dobar je,
Da li tkogod zabavit moxe mu?
Ove fàle i ovo uzdanje
Za Boxanſtvo mí vrátimo njemu.

188. Ove rýcsi zlobnì kajfa dajuch
Nepravedni sbor s' njima svytuje,
I na sverhi kâo svim gospodujuch
U neznanju svomu prorokuje.

189. Jer za dzugo sa' nebesah doli
Níje doshào sìn Boga vishnjega
Nego svojom da smertju odoli
Smertnim grýsim, svyta ovog svega.

190. Napunjeni tìm svi bysti hûdè,
I csemera jadnog paklenoga,
Nemilostnu na smert sada súde
U ljudskomu týlu pravog Boga.

Digitized by Google

191. Svi jednaku tud misâo imaju,
I u zlu 'su ſvi skupno jedìni,
Ali najchi nacsina neznaju,
Da se skrovno ſvà tà ſtvár ucsini.

192. Kakono ti jedan zlotvor, koji
Za opáka svoja dŷla hûdà
Xivotu se ſvomu u vyk bojì
Od oshtroga i pravedna súda.

193. Pak pùn ſtraha, nevolje i túge
Byxi pravdu, kojano ga tyrà,
I probíja poljà, gôre, lúge
I svakì se csas zá se obzira

194. Náglim okom iz daleka veche
Gustu gôru s' dubovima vîdì,
I da u njù shto prie utecse,
Berzim bỳgom náglo svoj pút slýdi.

195. Ali kada k' njoj dohodi blïxje
Nenadnaga tud susrete rýka,
Kojano mu xúdjen pút preſtixe
Silnim valim tekuch iz poprỳka.

196. Tìm zapánjen ón misliti ſtânè
Oda svuda texko zlo gledechi,
Na kraj druge kako che òn ſtráne
Brez korablje moch berzo utechi. —

197. Tako scýnech da che bit slobodni,
Poglavári sionski nemîlì,
Pogubiti zlom smertju pogodni
Isukersta bihu odsudili.

198. Da s' izvershì tà odsuda zlobna
Svi sad xele shto berxje i prïe:
Ali sverhe i púta podobna
Njihovomu groznom súdu níje.

Digitized by Google

199. Od razliesnih promishljanja váli
Svima sumnju preveliku csine:
Da u koje zlo nebi upâli
U kom-izajch nemoguch-pogine.

200. Al eto ti ízdaica Jûda,
Koj' se nochno od druxbe ukrâde,
Ne brez vícha svekolikog csûda
Iz nenada u skup k' njima dójde.

201. Treptechi 'ga ſvi rado prímaju
Blýda, tàvnà zarad mìsli príke,
I mysto mu za poshtenje dáju
Medju perve gradske redovnike.

202. Puni sùmnje górke i xestoke
Radi ovog doshaſtja njegova,
I shto berxje xéle znat uzroke,
Koja li se ſtvar dogodi nôva.

203. Za csuti ga dakle mùcse ſtôjè,
A ón óhlo zavertje i prýcsi
Ognjevite svuda ocsi svoje,
Tere ove progovorì rỳcsi:

204. Ja, cseſtita, znádem, o gospodo!
Da opáki ovaj Galileo
Verlo vam je mlogo ſtrahá zadao
I xestoko svekolike smeo.

205. On zakone ſtáre preugodnè
Rushì svojom i dixe oblastju
S' mnogom shtetom nashe zemlje rodnè
A s' vashome pre malenom csastju.

206. K' tóm vas vidim ovdi sjedinjene
Tverdo mislit, i tverdje sboriti,
Za gryh vlàsti vashe uvrydjene
Kako chete njem' se osvétiti.

Digitized by Google

207. Brez ìkakve vashe trúdne muke,
Ako meni dàr prílicsan dáte,
Ja chu vam ga predati u ruke,
Da vech ſtraha nikakva nejmate.

208. Recse; a ſve výche tad vêselo
Obecha se, srecse, i obveza,
Za izdavno rúxno ovo dŷlo,
Njem srebernih dat triest pinezah.

209. Srebernjakah triest nepravednu
Cỳnu kervi, od kojeno nebi
Izplátilo ni kapljicu jednu,
Sve shto ovaj svỳt derxi u sebi.

210. Kad se veche s' njim dogovorishe
Kano prosti oda sviu zálah,
Do vráta ga dvórno izpratishe
Dajuchi mu mnogo lýpih hválah.

211. On se opet tad k' svojoj druxini
U visoke povratishe gôre
Na uzdànu, da sada ucsini
Od ſvih zalah ſvỳta, zlo najgorje.

Sverha pyvanja pétoga.

Digitized by Google

Pyvanje shésto.

Opísanje od vazma xudínskog,
I Evrejskih mystah i kolynah,
Koji idu sred templa Solimskog,
Svetkovanja proslavit vazmena.

1. Vazam jedna slàvna svetkovina
Po srechi se tad priblixavashe,
Sva Evreiska, koju, kraljevina
S' prevelikom csastju svetkovashe.

2. Kadano ti sedam dánah cylih,
Na ſtariu zákonah uprave,
O kutjnìma ſvakdanjima dŷlih
Nemislechi, dragog Boga slave.

3. S' mladjanima tada jaganjcima
Veselo se gosté, i posbtuju,
I s' lochikam joshter divjacsnima,
Nekiseo k' tomu kruh blaguju.

4. Pák veselje ovo uzmnoxìtò
Od siona puci svikoliki
Ponavljati svako drágò lŷto
U velíkoj obicsajù díki.

5. Jer u ovaj dan s' prelypim plynom,
Po vycsnjega Boga zapovýdi,
Egiptskomu králjù nesmiljenom,
Otéshe se jur njihovi dŷdi.

6. Obechanà u mystà obílna,
'Slobodjeni vech' hodechi ônì,
A za njima vojska moxno-sìlna
Kojano jih tŷrà i progonì.

Digitized by Google

7. Nepriateljske oni iz pred sablje,
S' boxjom rúkom a s' dobrome csèsti,
Smŷli jesu joshter bez korablje,
U cerljenog mòra dno ulysti.

8. Mòre koje, do tad biah plaho;
Razdvojeno s' precsudnome môchi,
Kroz svoj sùh skút, míran, i presaho,
Slobodno jih suhe pûstì projchi.

9. U sionskog za tò sgrade gràda
Izraelskih kojino derxàvah,
I u stáro doba a i tâda
Glasovita i pervà bì gláva.

10. Neizbrojnà ljudstvà, i svi púci
Sa svih stránah náglo verviahu,
I u ovoj veseloj odluci,
Mírni mírno na blag dàn hodjahu.

11. I premda sva ova ljúdih sîla,
Pred svetom se cerkvom nicscè stêrè,
Opet ní se tamo upútila
Brez nacsina, rèda, i bez mŷre.

12. Svaka kutja, i svako kolŷno
Tudy rèdom idjashe ponàse,
Lŷpim redom sredno iz redjeno
Sa svojime vojvodom uza se.

13. Jer su oni svi od jedne kêrvi
Svud, uzmloxna, koja se razplodi,
A pocsétak njihov bash najpervi,
Abrahama od otca izhodì.

14. Svi od jednog zákona obchèna,
Svi obicsaj jedan obsluxuju,
I u lŷpih dvanaest plemenah,
Naredno se oni razdyljuju.

Digitized by Google

15. Svojkolikoj tak' po Palestini,
Svaki mystu u svomu, i stánu,
Uxívashe mírni i jedini
Zemlju sebi od s' gór' ukazanu.

16. Puk slobodan vech u stárà lŷtà,
I ponosan tè slobodè ràdi
I blàga je on pun uzmnoxìta,
I krepostne obilno cseljadi.

17. Ali ònda u drugoje ſtráni,
Izvan rodnè svoje zemlje mile,
Robovahu od tud iztiskàni
Od velike oruxàne sîle,

18. Stahu pokraj Kaûkaza goré
Od njih mâlo manjih deset dýlah,
Gdyno lexi havalinsko mòre
Sred njegova zaklopljenog kríla.

19. Sàmo cỳla, pûna i mogúcha,
Derxashe se sred svoje stariné
Juda! tvoja proslavljena kûtja,
A i tvoja snáxni Benjamine!

20. Sveobedvy tada kutje ovĕ,
U velikom dobru, i u srechi,
Stashe, mlôga selà i gradove
Uxívajuch, i za' se derxechí.

21. Sàmo kako veche postavio
Po junacskom ſvomu bishe boju,
Ovog svỳta ponajvechi dyo,
Rìm csestiti pod snaxnu moch svoju.

22. Tad pódloxi on i ove pùke,
I njihovo smjenje da oslabi,
Oruxje jim podixe iz rúke,
I svu vlast jim gospodsku ûgrabi.

Digitized by Google

23. Ali jerbo blágè bì narâvi,
Kada jih pod svoje krílo prìmi.
Svetilishta starinska ôstavi,
I zákone perve ſtáre njimi.

24. Pod texkime sada jármom trúdì
Satervena sva zemlja njihova,
Gdy prevrýdnih prie izbor ljúdih
Bishe, i cvỳt od slàvnih gradóvah,

25. Od kojiu nikì razváljeni
Od dugoga vech vremena lexe.
Nŷke s-hârà ljútì boj ognjeni,
Nyke plamen xestoki poxexe.

26. Tako texko u svojoj ljutini,
Kralj nebeski na njia se strèse,
Jer nehoty da mu sìn jedíni,
Brez osvete, gorku smert podnese.

27. Ali néche bez svake spomene,
Koju s' svakim ja razlogom pîta,
Ostavljena biti sad od mene,
Stára zemlja, dyo ovog svỳta.

28. U daljini da mox'bit' vremena
Dícsna fála ove lýpe stráne,
Kâo bez púka, tako brez imena
U zabítju vicsnjem neostanè.

29. Dokle otac vycsnji milostivì
Moja xíva uzderxi pyvanja,
Nek i ime njeno svŷtlo xívi
Za razgovor svima do skoncsanja.

30. Pomozi joj! shto se je rodio
Sin joj boxji u njezinom krílu,
I vycsnji nam mìr ſvima donyo,
Csovycsauskom u slabomu týlu.

Digitized by Google

31. Shto se majpri' ond' placsuchi saverh,
I propuza, josh mladjahno dýte,
I sa svojom shto ond' smertju saterh
Silu smerti vycsnje i prokléte.

32. O dvorjani visôkih nebésah!
Koji rajskom vi svytlostju sjate,
I nebeska ſvakol'ka csudêsà
I zemaljska koji dylà znàte.

33. Ví poslani odozgora csèsto
Strylovitim pozlatjenim krílih
Jur sletîſte ú 'no ſveto mŷsto
Prìateljskì, i gosti premîli.

34. Za to molim Vás sada pút právì
Ukáxite vi mojoj pameti,
Po solimskoj kadano derxâvi
S' presmionom mislju bérza letí.

35. Kod dojdúchih verlo mlogó výkah
Ugodno vam budi bit' kod mene,
Slovinskoga da po srŷd' jezîka
Nje se slava prectesto spoméne.

36. Razorenih od starinskih grádah,
Zemlje oné nŷgda glasovitè,
U pyvanju vi mojemu sâda
Imená mi stára ponovite.

37. S' vashome che pak krepkom pômochi,
Kojano je do sad sá mnom bíla,
Nizku zemlju pyvajuchi, dojchí
Mòch pyvati i vysoka dŷlà.

38. Tada chete meni rajske púte
Na otajstvà onà prevelikà
Ukazati, do sad hetegnute
Od nijednog umérlog pysnika.

Digitized by Google

39. Da slobodno, râdo i veselo
Gori gdyno jesu vycsnje díke,
Uzabrati smym' na moje csêlo
Neubráne vynac lovorike.

40. Sva bo moja misâo jest i xelja,
(Dushe sveti! nemoj me ostavìt)
Xivot móga dragog spasìtelja
S' slovinskima pysmana proslavit.

41. Ovu moju ví sada besŷdu
U toliko sredno upravite,
I u svetu koji cérkvu idù
Sa mnom púke dajte prebrojite.

42. Ní se nigda vidilo od prie
Nit u brôju niti u póxudi,
Unilazit vishje i punije,
U gràd slavni, mloxſtvo stranskih ljudih.

43. Ne toliko na dàn ovaj svéti,
U veselju oni, tamo hôdè,
Kolik' teku, da mogu vidyti
Tebe lícsno, o boxji porôde!

44. Tud vrýdnoga dakle Júde pleme
Od svih drugih najpervo ulâzi,
Ponosito krunam kraljevskime,
Koje u svom svytlom rodu pazí.

45. Kako bojni lav svojom jákosti
Nadihodì sve zvyri ostále,
Nad kim smion on kraljuje dosti
Pún vlastite ponosite fále.

46. Tako ovog' od slavnog kolyna
U kreposti, broju, i u srêchi
Sverhu sviu ostalih plemenà
Vidjahu se ovi púci vechi.

Digitized by Google

47. Iz sred *Gaze* krajinskoga gràda
Neizbrojno mnoxſtvo ljudih hôdì
I kojeno *Sale* i *Engada*
I kraljevski *Ebron* ſve porodi.

48. Svekolike svoje umystjane
Podnixena shaljе tud' *kafea*
S' kojom drúxi sve svoje gradjane
Plodna lozjem sladkim *Adulea*.

49. S' premnogima selih pîtna *Seli*
Blagocsestit dan slaviti ide,
I s' njome se tud zajedno dyli
Espa, *Sokon*, *Jamne*, a i *Lide*.

50. Idu i sva ljudstva koja stoje
U *Azotu*, i u *Akaronu*,
Koja za svoj gràd rodjeni brôjè
Jako mírnu, krotku *Askalonu*.

51. Ove s' mnogim slavnim gradovima
O prelýpa *Jope!* tvoj púk slýdi,
Gdy su s' morskim gerdnim valovima
Pobijene cseſto sterme hrìdi.

52. U ovima mystih jur prehudì
Stà Goliat prestrashnoga stàsa,
Vìshi pàsom od svih drugih ljúdih
I nemile slike; rúxna glàsa.

53. Oblácsio ón je puk oklopje
Neizmỳrne oda velicsine,
A nosashe k' tomu slicsno kopje
Tankovitoj jéli od planine.

54. *Filiſteah* vojska preobysna
Uzdajuch se u njega savishe,
Bishe doshla da krasno uresna
Evreinska mystà satarishe.

Digitized by Google

55. Bòjne csête svomu Bogu vyrnè
Izraelskih slavnih vitezóvah,
Kroz besyde psovne i csemerne
Cylih danah cseterdeset psôva.

56 Gdy ga voske svèobedvy vide
U veliki glàs on sve pozíva,
Da na bojno polje tud izíde,
Tkogod smie, njemu suprotiva.

57. Tako da se sav napunjen smêchá,
Izabranì púk, i nebu mio,
Nezrecsenim sa ſtrahom sav veche
Preda njime bishe zapanjio.

58. Al ustade David mlado dýte,
Kako nebo naredilo bishe,
Za nesvysne psovke i proklete,
Da ohholu njem glavu popleshe.

59. Díka svýtla ón svih králjevah
U desnici svojoj tad nosáshe
Glasovitu prâchku, a pak lýva
Pastírski mu prosti shtáp derxashe.

60. Od Jordánske najbistrije rýke,
Kamencsichah samo pet uzbrao je
Da prosvytli s' njima na uvyke
Josh mladjahan slavno ìme svoje.

61. I najpervi s' csime kamen verxe,
S' krepkim serdcem, a i s' vŷrom právom.
A Prestrashnì trúp stime najberxje
Dol ôbori k' zemlji, s' mnogom slavom.

62. Pak tad k' njemu prehitro pritecse,
I na ocsigled suprotivníkah
Strahovita glavu mu odycse,
S' vlastitime macsem zla kervníka.

Digitized by Google

63. Tere dylom ón ukàza otim,
Da velikà moch, i jákà snága
Nejáka je i mâla pred onim,
Kog najjacsji Bog s' neba pomágà.

64. S' druge stráne neizbrojenoga
Mloxſtvo púka dohodì u slavi,
Od *Damashka*, koji no, staroga,
Plemenite zidove ostavi.

65. Tud' kako se sada pripovýda,
(S' tim da vecha mystu bude fála)
Na svýtu se najpervì ugleda
Stvoren csovŷk, od srechnoga kàla.

66. *Betlem* mysto od najveche slave,
Nad gradove sve gràd precseſtitì,
Jerbo se králj od rajske derxave,
Hotiashe u njemu rodîti,

67. Na blági dan je se upútio,
I s' njim Varosh *Nepse* ponosita,
S' kójom se je *Antedon* sdrúxio,
Blixnji susŷd plodnoga Egjipta.

68. *Emaus*, *Bezur*, josh k' tomu *Galgala*
Preobilna myztà nad sve înê,
Sva bez púka svoga su ostâla,
Rad vesele ove svetkovine.

69. Ravnà poljà, i polja shiroka
Izgubila svoje 'su zemljáke,
Gdy *Mareton*, i gdyno visoka
Erme tícse u letech' oblake.

70. Gdy gràd *Ségor* vech davno upazi
Ljúbu tvoju Lote izabráni,
Kadano se túxna preobrazi
Texkom sgodom, u kamen preslàni.

Digitized by Google

71. A svoj pogled ona nebiashe
Na branjene plamene prostérti,
Sa nebésah kojino letjashe
Za pedepsat gryh velik i kléti.

72. *Aspalata* gdyno blâto lexí
U *Sodome* satervenè krílu,
Koje s' ljutim valima bilyxi,
Preljutoga onog ognja sîlu.

73. *Aspalata* ruxno blato, koje
Tia stere do nebeskih dvórah
Smrad prikorne gádne vode svoje,
I tushechu duhu od sumpora.

74. Zemlja jednocs bì verlo ugodna,
I s' gradovih, i sèlah s' mloxinom,
Cvytjem, xitom, i vodama plodna
I obilna blàgom i druxînom.

75. Neplodna je sàda i nezdrâva
Vrýdja pogled, vrydja i stupaje,
Jer nemîla i dracsa i tráva
Svuda shirom po njoj porasla je.

76. Tom je uzrók sve tvoja krivina
Neprílicsna i zlà o ljubavi!
I gryh texkì bvez svakog nácsina
Nepodnosiv u istoj náravi.

77. Jer opáki tudy národ stôja,
Koji zloche pùn gerstavo-hûdè,
S' gostim svojim rajskima nástoja,
Izrigati svoje zlê poblude.

78. Na zràk slîke njihove bláxene,
Bỳs pogâni biashe potako
U grýsima ljùde usmerdjene
Sve misljahu koji na opako.

Digitized by Google

79. I jurve se vérshit pocsela bi
Od zlíh ljudih preobysnà dŷlà,
Vìd ocsiu da jim s' neugrabi
Od nebeskih serditih angjelah.

80. Nije htŷo podnýt zloche take,
Koji sav svŷt s' tryskovima strésa,
Nego spûsti ognjene oblâke
I goruchi daxd ozgor s' nebésah.

81. Sve zlocseste púke i neprâve
On pravednim tud plamenom ſtrâti,
A njihove gradove, derxave,
U sumporan smrâdni jaz obràti.

82. Josh pepelom tudy porushena
Sva se polja na okolo blŷde,
I svydoci plamena ognjena
Stŷne svuda ugasle se vidè.

83. S' toga zemlja ova sva brez plôda
Oplakuje svoj slucsaj preljútì,
I od verlo smetenog zahôda
Sliku njéni svi imaju púti.

84. Za to putnik koji tada idè,
Iz daleka samo onud projde,
Perstom káxe, pák báci poglède
Sav zacsudjen, na njezine svôde.

85. Tudik ráste dervo, na kom vêlé
Da toliko cvate cvytje milo
Da mladinci svi uresit xelé
I mladice s' njime svojo krílo.

86. Ali vytar kada ga otrése,
Nesmotàrne dunje tad izráſtu,
Koje tako prenemile rése
Ukazuju i príliku tmastu.

Digitized by Google

87. Da neslicsna rad njihova lica
I gerdoche njihove merzéche,
Svaki mladac i svaka mladica,
Od njih pogled svoj berzo odmeche.

88. Vochku ovu svaki bi scýnio
S' dvora gledech, da je ona cỳla,
Ali sve je u nutra prah gnjio
I smerdecheg mloxina pepela.

89. Kako rúkom bude potegnuta
U csas jedan, i tò iz nenada
Sva smervljena, i kano prosuta
Razcsínja se, razspè i razpadà.

90. Tud joshtére lypo klasje xitno
Preugodno zapocsne se bỳlit,
Ukazujuch líce verlo kîtno,
Gledech svatko móra se veselit.

91. Ali boxjom prepravednom klétvom
Nezdravi ga vytrovi sveg sperxe,
Da pred sámom vech zriuchom xetvom
Sve se zernje u sàm snỳt proverxe.

92. Skup mladichah tâki neizbrojnì
Za Judinim tudi rodom vervì,
I Simeon njima oshtro bojni
Roditelj se brojì bash najpervì.

93. Simeon, kog' serdxbu zlo osvetnu
S' kojom on puk Sitkemski opàli,
Kano sasma hûdu, zlû, i shtetnu
Istì otac njegov nêpofáli.

94. To biashe, kad mu sestru Dínu
Mlàd kraljevich recsen Sikem ôte,
Tere prie vremene poginu
S' uzdisane njezine lypote.

Digitized by Google

95. A tò svoje jer plahe poxude
Izpunio bivshi rúxnom sîlom,
Da i napréd uxívati bude
Dne vesele, s' ljubom sebi mîlom,

96. Táxechi joj otca, a í bratju,
Kojim bishe zadao gorku túgu,
Da che uzet nju, i vincsati ju
Sebi svoju on za právu drúgu.

97. Dakle uze nju za drúgu právu,
Ali s' time svoj poraz uzmnoxi,
Shto no sebe i svoju derxavu
Svu, zakonu njezinom podloxi.

98. Pak zajedno s' otcem slỳpo dýte
I sa svima gradjanih svojimi,
Uvrýdjenih naslydujuch svŷte,
Obryzanje oshtro hotcè prìmi.

99. Trechega se ali istom dàna
Iz iztoka sunashce ûputi,
Kadano ti ràd preljutih ràna
Najvecha se bolna mûka chúti.

100. S' bojnim Levi al' eto Simona,
Koje serdxba mucsashe prokléta,
Od onoga csasa, i od dàna
Kadano jim sestra bì oteta.

101. Videch texkoj da sad u bolesti
Ljuto terpech lexe svi gradjani
U grad njihov smyhahu ulysti
Sve s' macsima britkim oruxani.

102. Tere pocsam od najmanjeg roba
Do vladavca od iste derxave,
Posykoshe tud u kratko doba
Snaxne mushkè svekolikè glàve.

Digitized by Google

103. Tako dakle na obilnu plýnu
Naripishe s' bratjom svojom înom,
I sestricu svoju oskvernjenu
Osvetishe najgorjim nácsniom.

104. Tako mladich plâh, kada u goju
Scyni xivyt, pak se s' dragom ljúbì
Sa svim púkom tada glavu svoju,
Rádi dyla blúdnoga izgubi.

105. S' otim izgled dajuch svemu svỳtu,
Da, tko drugog poshténje uvrýdi,
I sàm sebi csini gerdnu shtetu,
I onomu koji njega slýdì.

106. Dakle púci svi ovoga rôda
Idu na dàn svéti i ugodnì,
Kojima 'ſu *Sare* i *Moláda*,
I *Siveleg* ſve gradovi rôdni.

107. Mysta, koja dobre zemlje xîtnè
I obílna polja po svud rése,
Gdy veselim plodom svojim kîtne
Sve masline svuda zelené se.

108. S' njima *Asem* grad svoje gradjane
I *Sipabot* josh shalje hrabreni,
I gràd tverdi velik od *Asane*
Lypo zverhu dva brỳga sgradjeni.

109. Njih jur svytlì s' mlogima díkama
Remnon, *Ait*, i zvan *Atar* drúxe,
Koje brỳzi, s' gustima lozama
Uresheni, preugodno krúxe.

110. *Idumea* onà plôdnà mati
Mirisnoga dragog od Tamjana
Stò svojiu gradavah nekráti
Izprázniti rad blágoga dàna.

Digitized by Google

111. Sastaju se josh s' njome *Rusasi*
Lypoti jim nigdy slîke nije;
Ravne zemlje oko sebe pazi,
Do cseſtite tia Arabie.

112. *Simunovo* onò pleme verlò
U grad sveti solim uputjeno,
U veselju njega slỳdi herlo
Isakare i tvoje kolyno.

113. Verst od ljúdih, koja je rodjena
U pretísnoj kamenitoj stráni,
svoj vỳk cyli trudit naucsena
I o mâloj prixívyti hráni.

114. Ovih dio, povelìkì stoji
Pokraj gôre Ermon zvane, plodnè,
Rojnih pcsélah koja obil gôjì,
I Vitezom hráni konje sgodne.

115. I gdy *Tabor*, i znâni *Karmelo*
Lỳpe Gôre i na svoju myru,
Nakitjeno gustim dubjem cselo
Pram nebésa uzdìxuchi stêru.

116. Ove zemlje i danas csude se,
Jer u kolih sa svytlim plamenom
Iz njih u raj gore zaleti se
Slavni Prorok Ilia ímenom.

117. Pred ocsima od puka mlogoga
Sleti s' vedra neba oganj sìlni,
I proroka odnese svetoga
Gor' u onaj prostor ne izmỳrni.

118. *Ernad*, *Afra*, pak josh i *Sensene*
Shalju snaxnè od mládexi silu,
S'mnogim trúdom texko odhranjene,
U brezvodnom svom xednomu Krílu.

Digitized by Google

119. Sve gradove ove glasovite
Pretvérdi zìd toliko nebráni,
Kolikono hrìdì kamenite,
Sverhu kojih oni su zídani.

120. Krásnà *Sene* sve i tvoje zemlje
Teku blágì da danak pocsastè,
Gdy s' mnoxinom rujno víno jemlje,
I gdy voche od ſtò verstìh raste.

121. Dicsni slavom bash ni malo manjom
Koristnoga i plodnoga lŷta,
Lypi *Rebot* i on ide s' tobom,
I k' tomu gràd srechnoga *Raméta*.

122. Ovi s' vîkom glasnom í veselom
Pred otáre posvetjene idu
Svi radostni i svi s'vedrim cselom,
I svima je Radost u poglédu.

123. A unucí jâdni *Dane*! tvojì
S' muklim mùkom nymi svi stúpaju,
Svim u licu njima xalost tsojì,
Svi od Srama u zemlju gledaju.

124. Kâo na sverhi bogate Jeseni,
Kad narîpì mrazna zima perva,
I sav lístak prolytni zeleni
Dubju pocsne umîrat toperva.

125. U mertvîlo svaka ljúta zmíja,
Kadano se iz pred mraza vúcse,
Zvìxd oſtavlja, niti krùga svíja,
Nego lázì xalostna i múcse.

126. Xalostni su s' texkoga uzrôka,
Zashto s'mnogih oni ſtránah csuju,
Da jim písma od stárih proròkah
Vŷcsnji prikor na vyk prorokuju.

Digitized by Google

127. Od njihove da che trâge práve
Kérvni onaj Antikerst izíti
Od sveg svÿta, koji che derxave
Silnom svojom rúkom osvojiti.

128. Isukersta drágog pod prîlikom
Hudni silnik on hoche híniti,
Da je doſhao, s'prevelìkom dìkom
Najposlydnji súd svÿtu csiniti.

129. To che pàko bit u ono dòba,
Neterpljeni opáki kad grýsi,
I najvechi bÿs, i huda zloba,
Uzkraljuje ovdy pod nebesih.

130. Kad se oganj s' neba sve u válih
Po naredbi boxanſtvenoj sprâvi,
Da pohâra, sxexe, i popáli,
Da razcsini ovaj svÿt neprâxi.

131. Al osvetnik onaj boxanstvenì
Sin jedini Boga prevycsnjega
Od uvika, koji, odredjení
Jeste súdne, ovog' svÿta svega.

132. S' neìzbrojnom moxnom vojskom dojt che
Od svojiu nebeskih bojníkah
Da nepravog i punoga zlochè
Satarishe opakog kervnika.

133. Ognjenim che njega texkim trÿskom
U dno verchi paklene prôpásti,
Da poznáde, pred mochju nebeskom,
Kako ljudske upadaju vlàsti. —

134. Za njim ide s' velìkom radosti
I pospÿshno svojim drumom tŷrâ
Izabráné skupshtina mladosti,
Kojano se rôdì od *Asera*.

Digitized by Google

135. Njih nad svima drugima zemljama
Odhránishe sve mystà prelýpa,
Betug, *Orman*, *Afeg*, a i *Ama*
I nazvanì grad tverdì *Arktipa*.

136. S' njim *Aziba*, i vele ponosnà
Robea se na dalek pút stâvi,
I *Lebane* kojuno krepostna
Na gradove druge, mládex slâvi.

137. Od xïtnoga klasja i vesela,
S'kojima su zemlje jim csestite,
Svikolici sverhu svoga csêla
Výnce nose prevŷshto savìte.

138. Sgrade svoje sve ostavlja stáre
Ròd vrýdnoga starca *Zabulona*,
I pred svete ón idé otare
Ne brez dàra, i ne brez poklona.

139. Podloxeno grabstvu sinje mòre
Rodne krâje njihove umìva,
Gdy prímorsku oni trishlju goré
Dokle projde tavna noch sumnjiva.

140. Iz *Jedabe* gràda preobilna
Od oviu bash se mnogi dýle,
Jedne shalje varosh *Sembre* sìlna,
A josh druge, tverda *Jeftafile*

141. Srechna *kána* jedne od njih rôdi,
Galilee gràd vele scýnjene,
Gdyno pervo csudo se dogodi,
Sud u vínó vodé obratjene.

142. I *Nazaret* svemkolikom svýtu
Vycsnje slave, i vycsnjeg uresa
Gdy pozdrâvi dyvicu presvétu
Slavnì glásnik *Gabro* od nebésah.

Digitized by Google

143. Jedni idu iz gràda *Naina*,
U komuno majka ljubexljiva
Jedinoga svoga vîdi sìna,
U csas isti i mertva i xìva.

144. *Dota* ima hranom mysta oh'la,
Broja púku uzmnoxnomu níje,
Mloge shalje i rávna *Nalóla*
I grâd krásné zemlje *Katetie*

145. Tko bi magao tvoje o *Neftáli*
Prebrojiti pleme, a i kada
S' kojima se tvoj ròd dícsno fáli
Plemeniti broj od tverdih sgràdah,

146. Koje *Cedar*, koje li vŷcsnjima
Cedrim *Liban* onà gora slàvna,
Dixu vycsnjim gori dvorovima
Verh ramena svoga tverdo-ſtavna.

147. Koje *Neftal* grád vele uresnì
Ljudstvo na dan ovaj blág odpravlja,
Koju mládex, i kojí púk|svýstnì
Svytli *Nason* sad s' njime sastavlja.

148. Cseljad prâva, kojiu besŷda
Ima svakdy mysto, a i vyru,
A iz ustah rýke sladkog mêda
Kad govore, kan' da jim izviru.

149. Onì vodam' od rýke Jordána
Iz dva vìra, kojeno ustâju
U svanutje bylovidnog dàna
Sve veseli, vesel pozdrav dáju.

150. *Galilea* sva i svakolika,
Samaria josh se k' tom ûputi,
Jer je xelja njihova velika
Boxji porod vidŷti i csuti.

Digitized by Google

151 Isus mnogo púť" u mystá ovà
Dogje, tere s' premnogom ljúbavi
U njima bì, obchi, i stànova,
I boxanſtvo svoje jim objavi.

152. Mlogà dŷlà vele neizmyrna,
I csudesá svá kôja ugleda,
Uspomene vrýdna josh *Kaperna*,
I *Sebaste* i krásua *Asèda*.

153. *Betsaida* onà podignùtà
Jákom tverdjom tia prama zvýzdah
Neuztrúcsa svetog' se od púta,
Da li s' tim se ponôsì, i gìzdà.

154. Ide svojom sa mládexju vrýdnom
Betulia gràd preglasoviti,
Koji dobit gràdu se nijednom
Nedáde u dylih plemenitih.

155. Tud se rôdi ona slavna dikla
Kroz hrabrenost kojano zamŷrnu
Strahovìtò gerlo nóxem prîkla
Oholomu Vodji Holofernu.

156. Za taj isti uzrok mysto ròdno
Ostavljaju svi drági mystjani,
Koje blâto *Genesar* preplodno
Ribnom vodom opíra i bráni.

157. *Levi* tvoje pleme izabráno,
Koje si Bog na sluxbu odredi,
Po drugima svima izmyshano
Jednakim jih sve i dylom slýdì.

158. Plemeniti Jozua Voïvoda
Svetu zemlju koji no naseli,
Osobiti stán njima nepoda,
Niti mysta vlastita pridyli.

Digitized by Google

159. Razdyljeni biahu od njega
Po mystima svim u mnoge gàde,
Da na sluxbi Boga prevycsnjega,
O cerkvenoj csasti sàmo ráde.

160. Da obilne na mýsto lytine
I zabave, svoje, a i dýlah,
Oni krotkih od xivìnah csine
Svetilishta Bogn vycsnjem mîla.

161. Kuda slavne obhodim unuke,
Efraima i snaxnog Manâsa
Púk ponosit nad sve druge púke
Velicsinom svoga lypa stàsa.

162. Ove Jozip rodio je csîsti,
Slava svoje bratje vykovita,
Kada svojom s' velikom korìsti
Jurve srechni Egipat napîta.

163. Kerv njihova svuda opyvana
Palestinskoj po cýloj derxavi,
Sa obedvy stràne od Jordana
U verlo se mlogoj prosterh slavi.

164. Gdyno *Bersa* gràd, i gràd *Nefeka*
Glédé po svud pod svojom oblàsti
Grístom travom Plodna poljà mehka,
Neizbrojno mloxstvo stàdah pásti.

165 Gdy visokà lýpa varosh *Dora*,
Kak slavulji u zoru zopojù,
Lovit berze zvyrime od górah
Shalje mladex, bash hrabrenu svoju.

166. Gdyno *Ibla* i *Tenak* se slave,
Gledajuchi s' desna a i s' lyva
Guste gáje i guste dubrave
Njihov Pridyl s' kojim se odýva.

Digitized by Google

167. Gdy *Macéda* grad napunjen dike
Svakoverstne pun i obilnosti,
Pak gradove blixnje svekolike
Predobíva sa svojom svŷtlosti.

168. Gdy *Tafua* onaj vìr studenì
Dubje, trávu gojechi i cvŷtje
Csini svuda obilne zelèni,
I satvára vycsnje pramalytje.

169. Svuda ove gradove poznane
Pred sobome rýka Jordan glêdà,
A kojino s' druge stojé stráne
Ni broj jim se lahko neporýda.

170. S' ovim dýlom kervi Manasove
Tud kraljuju joshter dva plemena,
A vìr tragè izlazi njihove
Od bojnoga *Gâda* i *Rubena.*

171. Od Rubena onog hrabrenoga,
Koga Jakob dràg bogu vŷcsnjemu
Od sve bratje rodi najpervoga
U mérlomu on svýtu ovomu.

172. Oví idu zajedno smyshani,
Kako se i njegda izmŷshashe,
Kad obcheni ſtán u istoj ſtráni
Za Jordanom vodom izabrashe.

173. *Galad*, *Argob*, joshter i *Basana*
Derxave su to sve rodne njima,
Zemlja koja prie upravljana
Gorostasnim bì po gigantima.

174. I shestdeset pretverdiu grádah
S' kojim Ogij kralj verlog uzràsta
S' mlogom sîlom iz pocsetka vlàda,
Púk izbráni posly vládat nâsta.

Digitized by Google

175. Ove gràdi Galadikski prâte
Jabi, *Balme*, i lýpa *Sebama*
Polustrena pak i *Kariate*,
Edre, *Nabe*, josh k' tomu *Selkama*.

176. *Bola*, njima i *Ramas* su drùzi
Mysta onda nazvanà ovako;
Narodi su pàko dàli drûzi
Sada svima Imená ìnàko.

177. Iznositè premlogi Arimne
Oshtru stranu sade óstavljaju,
Gdy u dneve ìlytne i zímne
Plodni Cedri jednako radjaju.

178. Zato ſvi od Cedra vyncim' lýpim
Nose glávu ohlo nareshenu,
A s' gvozdenim preoshtrima shìpim
Gerdne Hàrbe na svomu ramenu.

179. Mloge *Rabat*, a mloge *Gavlide*
I *Bosiri* stolna, mloge dáje,
Mloge xitom plodna *Batalide*
Iz svog kríla josh njima dodáje.

180. Mloge zemlja, kojuno topechi
Plodì *Arno* josh berxji od stryle
Kud njegove vode pocsnu techi
Ostavljaju svud njive pretile.

181. Ni vás néchu ja bash prochi mùkom
Koji srechnu *Abilu* sijete,
Pak od nje tad s' verlo malom mûkom
Sámostati plod gotov poxnjete.

182. I *Elea* kojim xitorodna
I zelena kojim *Asirote*
Radja svóga iz kríla preplodna
Sve koristi, hasne, i lypote.

Digitized by Google

183. Kojim, pomam' plodno plemenítim
Odyvenà za stan zlùxi *Kade*
Sa stynama i tí klisuritim
Od *Eseba* verlo tverdì gràde.

184. *Ermo* gdy se i *Fasga* oholo
Csine skoro sakrit za oblake,
S' desna svuda i s' lyva okolo
Viditi se mogu tverdje jáke.

185. Gdy visoka planina *Abari*
Sydì, s' koje verha ponosnoga,
Upazishe vech od davna stári
Nje pastíri csudna csûdà mnogà.

186. Kada tvoja o Jòrdane ryka
Natrag s' vodam' svim svojim ûzpregnu,
I berzinu preplahoga tèka
Preuzderxa snixno i ûztegnu.

187. A to za tô da brez svè zabave,
S' boxjom sàmo moguchom pômochi
Obechane berxjé u delxave
Izabráni púci mogu projchi.

188. A najposly sada iz blixnjega
Mysta, druxbe velike ulaze,
Koje medju svim od najmladjega
Benjamina rodom proizlaze.

189. Najmilija nad sve zemlje înè,
Zemlja njima u srechu dopade,
Koja pitne sa svacsim ravnine,
I najlypshe od svih imà gràde.

190. Tud kraljevskè lýpe svoje mìre,
Gràd presvéti i nebu prílicsni
Razshiruje, vísì, i prostire,
Jeruzolim gospodnji gràd dúsni.

Digitized by Google

191. Tverdim' sgràdam Iypo uréshena
Jetafile tudi se ponosi,
I grad *Bétel* kojì dva imena,
Za svoj ures vechi slavno nosi.

192. I josh s' csudom koji malo prie
Vîdy, posly, proshav dan csetverti,
Grad csestiti slavne *Bitanie*
Mladca blýde otetog od smerti. (Lazara:)

193. Tud *Tarela* tudi i *Tamare*
Sa shumama punim *Gabaotom*,
Pokazuju svoje zìde stáre,
I dícse se sa svojom lypotom.

194. Ljudi koji zalúdu nestoje,
Junacskoga serdca, a i csìna,
Obiknuti u sve dàne svoje
Ljute zvyri lovit po planinah.

195. Odycsa je za oto njihova,
Za Opravu, koju svi oblácse,
Ofhtre koxe, od ljutih vukovah,
Koje csesto u svom lovu tlacse.

196. Istom kada bìli dan osvâne
Sa mrexama lovnim' i s' hertima
Probijaju lúgove i stràne
I zvyrínje traxech love s' njima.

197. S' toga skupno u jutro jedìni,
Po dubravah svud oni gosté se,
A kada se pak vecser ucsînì,
Prebogatim plýnom razdýle se.

198. Ovdy idu i svi umystjàni
S' kojim *Emen* i Masfa se slave,
Sa stýnama brìzi oruxàni
Do nebésah podigli su glàve.

Digitized by Google

199. Tud *Amose* tudi i *Bevita*
Imajuche tverde zìde býle;
Koje plodnì i *Elefon* pìtà,
I obicsnà koje hràni *Séle.*

200. Koje *Recem* grad blàgom presvytao
Avin lýpi, i koje uxíva.
I od *Sila* ono mysto svétò
Gdyno Arka boxja jur pribìva.

201. Neizbrojnu mloxinu poshìlja
Prebogate *Rame* xitnà ſtràna,
Sbog Rakele lýpe tuxnog cvíla
Glasovita, csâk i opŷvana.

202. Iz *Gabee*, i znânog Jerîka
Neizrecsna mloxina izlazi,
Gdy se csûda zaiſta velîka
Israelski púk izbran nâpazi.

203. Od Jerika jere zìd oholì
Sav porushen i sada se válja
Koji silno na trúbljenje doli
Pade, csudnih od onih trubaljah.

204. Gdy protiva pútu od náravi
Sàmo s' jednom rycsicom umérlom
Strelovitò Sunce se uzſtávi,
I postaja na sred neba s' mìrom.

205. A to da dàn joshter dulji bûdè
Dokle Bogu prevýrni vojvoda
Pobije i satre kralje hûde,
Dobivenih opákih národah.

206. Sa csetama ovim junacskime,
Jedan gizdav mladich prihodjáshe,
Koji pleme hrabreno i îme
Od *Saula* kralja imadjashe.

Digitized by Google

207. Svi proroci kano glasom jednim,
U pìsmu 'su rekli stanovitu,
Da che rŷcsma on i dylim vrydnim
Jasan biti, i velik na svýtu.

208. Al u kakvoj on che ah! omrazi,
Slŷp sernuti s' najperve pervice
Nashu vyru da sa svím porâzî,
I da boxje pogûbì ovcsice.

209. Al razpálit njega che duh svétí,
I sméſti che njegovu xestinu.
Da che sa svom dushom i pameti
Zagerliti prevŷcsnju istinu.

210. Tere kada k' Bogu se obráti
Izverſtnim che on tada nácsinom
Raiski zakon svim pripovýdati
I poznancem ſvojim i tug'jinom.

211. Da che sladkost kushati premîlù
Od njegovîh písamah i svŷta,
I u rýcsi, i u vrýdnom dylu
Svi národi od ovoga svŷta.

212. Od izbránja ón sùd precscstitì
Najposly che brez straha svakoga
Svojom vyrnom kervju potvérditi
Svetu vŷru Isukersta Boga.

Sverha shestog pyvanja.

Pyvanje sedmo.

Kod Shimuna vazam. — Kerv i tylo. — Pránje noguh. — Prorócsí izdánje Júdi; — Petru od tajanja dylo. — Kod Maslinah k' Otcu utycanje.

1. Izraelski ovì púci slàvnì,
Lypim rèdom, i bez svake smeche,
Svi unishli sad u grad poglàvni
Jeruzolim zvan biahu — veche.

2. I Isukerst iſtì dànu blágom,
Koga zemlja sva toliko csâstí,
Spravljashe se s' svojom druxbom dràgom
Obicsajne prikázati csàſti.

3. Za dostojno Vazam blagovàti,
Kako zákon ſtári tò narèdi,
Vedro lice ón k' njima obràti,
Tere rycsi ove jim besydì.

4. Druxbo moja! evo slàvan dosti
Svetcsaní se nami dàn objávlja.
I u mlogoj sav puk u radosti,
Zlamenite gostbine prepravlja.

5. Za to od vas dvojica se sada,
Shto moxete berxje upútite
Pút ſlàvnoga Sionskoga gràda
Da nam gostbu pristojnù sprâvite.

6. Da u skûpu prie smerti mòjè,
Kak' obicsaj jeste blagujemo,
I gdyno svi u radosti stojé,
Da se i mì tudi radujemo.

Digitized by Google

7. Sresti chete ví josh pútom hòde
Istom kada u gràd ulyzete,
Gdy studenè posudicu vodé
S' vìra nosi josh mladjahno dýte.

8. I hodite za njim, ter u koji
Stán vidìte ví njega ulysti,
I ví mili, drági drùzi moji
U njeg s' dobrom unigjite csèsti.

9. Gospodára od dvóra otogà
Sa sladkima mol'te besydama,
Svetkovànja zaradi blagoga
Da podoban ón stán dade nama.

10. Odkrìte mu doshav moje ime,
I mysto che dat vami xudjenò,
Svỳtlo, i sa svilam uresnime
Na okolo svuda odyveno.

11. Sve shto treba, tò sve po nácsinu
Tud prepravit, ví pomnju imajte,
Tere mene i drugu druxbinu
U veselju rado precsekajte.

12. Kad to recse, a Ivan se dýlí
S' Petrom, ovu obslúxit besydu,
I xalostni oni, u veseli
Jeruzalem sveobadva idù.

13. Tudi nágle prostirahu vìde
Na sve strane s' goruchom poxudom;
Kada mladich prama njih izíde,
S' hládne vodé napunjenim sùdom.

14. Za njim dakle obrátishe svoje
I koràke, i oshtre pozôre,
Da viditi pomno mogu, koje
On che unich u presréchnè dvóre.

Digitized by Google

15. Pak na vráta od ſtána istoga,
Kuda njéga ulazecheg pâzè,
Otézanja oni bez svakoga
Sveobadva za njime ulaze.

16. Csestitoga a tò ti Shimuna,
Isukerstu csovyka prêdraga,
Bishe kutja svake fâle puna
Svake srechè, i svakoga blàga.

17. Ón pravedan, dobar, blág, i stàvan,
I gospodskim joshter jasan rodom,
Poshten bishe i nazvan, i slàvan,
I pred púkom, a i pred gospodom.

18. Al najvecha slava bì njegova,
Koju od svih ón imade ljúdih —
Jere sedam ón hráni sinovah,
Vrýdnih, mile kervi, bláge chudi.

19. S' njima ove u dvóre ugôdnè
Mlogo pútah ón rado dôhodi,
I sred sela, hôti da slobodne,
Svoje dàne ugodno provôdi.

20. Na daleko od slobodnog gràda,
I sumnjivih od gradjanskih csâſtih;
Obro xívit biashe iz mlàda,
Brezbrixnije, i brez oholosti.

21. Kitnih shumah ladne sine milè,
I studene vôde bistro xíve,
Njemu bishe sa svim omilile,
Ravna poljà, plodonosnè njive.

22. Plodonosne njive i prostrane
Sto plugovah kada jih orahu,
I kad vrýdno bishe posiane,
Samostâtì plod one vratjahu.

Digitized by Google

23. S' godishtima vech iduch napréda,
Uz jezerà tihòg', vode hládne,
Obycsava josh sladje od meda
Csesto pyvat s' lirom pysme skladne.

24. Sverhu toga pun vyshte bistriné
Svekolike poznávashe rede,
I pútove, pak i sve nácsine
S' kojim' nebo u okolo idè.

25. Boxjim svétim duhom uxexena,
Vishe bi ga csuo pyvat pútah,
Shto li svycha suncsana ognjena,
Shto li mysec nepoſtajni gáta.

26. Shto poglèdi onì znamenitì,
Od presîtnìh zvyzdah pripravljaju,
Kada gládna vremená che bîti,
I obilna kad dojchi îmaju.

27. Kakova su od plahe il' tŷhe
Salauke znátna obilyxja,
Kad na sushno vrýme sunce grié,
Il' kada se xeljni daxd potêxà. —

28. Al tad bîshe iz svog perivôja
U gràd doshao ovaj knjixnik znânì
S' dragim svojim rodom, sred pokôja,
Da svetkûje ovaj dàn svetcsâni.

29. I dvórnici sad dokle njegovi
Sa svom pomnjom o otomu rádè,
Da se srechnì prie pìr sgotôvì,
Nego xàrko sunce doli páde.

30. Uz ljubezni rômòn líre vrýdnè,
Koju sladko-sloxno udarashe
On vesele pysme i medene
Skladnim glàsom ugodno pyvashe.

Digitized by Google

31. Pyvajuchi slâvì dyde stáre,
Kojim nygda Izrael se klânja,
I csestite one pâmetáre
Rad njihovog vrýdnog dylovanja.

32. I zashto su slàvno postavljene
Bogoljubnè joshter od ſtarine,
Ove tako u nebu primljene
Izabránè bláge svetkovine.

33. Dok medeno on od ovog pŷvà,
Eto Petar s' druxbom mladca svèta,
Iz nenada tudikar prispŷva,
I pysmam' ga u sladkima sméta:

34. Rekoshe mu oni rycsi ove
Dobra kralja imamo i prâva,
Isukerstom koga sada zové
Izraelskà csîtava derxava.

35. Dŷlim svytlji, a i chudi bláxje
Drugi, da znash, od njega ti níje,
I gdy mysec jásni zrak svoj káxe,
I gdy sunce xárko zemlju griè.

36. On nás shalje za moliti têbe,
Milost tvoja da udýli nama
Stan, koji je nami od potrebe,
Za slavljenje blagoga Vazama.

37. Kad csestîto zacsù spomenuti,
Proslavljeno Ime Isusovo,
Shimun sladkost nebeskù ôchùti,
I veoma jest se obradovo.

38. Dakle Isus da slúxen ostàne,
Dvorne slùge sve preda se zové,
Kojim, da dvor sav i na sve strane
Zapovýda, za njeg da priprâve.

Digitized by Google

39. I svud csinì joshter za csaſt vishu,
Da se ognja mnoxina razgôrì,
I mirisim sa svim da mirishu,
Koje zemlja Arabia zôrì.

40. Pák velike on goste uvôdì
Ponosita po sryd svoga ſtána,
Csista svíla, kog od svud, obhôdì,
U najlypshi nácsin izatkana.

41. Sve sa zlatom drágim tavanice
Nakitjene svud sivaju jásno,
A sycsene lype kamenice
Tarac noxni kîtè verlo krasno.

42. Srebern svytnjak bez svake procyne
Vîsi s' poda zlátjenog i lypa,
Koji gúste raztyruje sýne
Koje siplje noch tmàsta i slypa.

43. A od cernog lashtivog Ebána
S' zemlje gladke terpeze ustaju,
Koje tánkà plátna i snyxana
Oda ſvuda lypo pokrívaju.

44. Zlàtne csashe, kràsni i oholi
Sùdi tudi od srebra vidè se,
I sa zlatom okovani stoli,
Koji kraje sve od ſtána résè.

45. I dvorove svoje preuresné
Pokazujuch njima s' vedrim cselóm
Ove rycsi medene i svystne
S' ljubeznivim ovim drúxì dylom.

46. Níje veche novo ime slàvno
Od vashega slàvnog kralja mêni,
Njegovih 'sam od dylah od davno
Ja zacsuo glàs dícsno fáljeni.

Digitized by Google

47. Nísam joshter tako srechan bio
Njegov rajskì slávni kíp vidyti,
Niti csuti, svim dobrim csut' mio,
Njegov govor sladki i presvéti.

48. Ali kada Isus se dostoji
Doch u mene nigda nevídjena,
Pripravljení dvóri 'su mu môji,
I sva vráta shìrom otvôrena.

49. Sa mnom ovdy ví mírno csekajte,
Ja chu moje poslati dvorjane,
Da pred njega izishav doprate,
Njeg' u srechne ove moje stàne.

50. Koja slava, koja díka mnôga
I blaxenstvo moje to bìlo bi,
Kad pod krovom sretnog doma móga,
On svoj xivot csitav stanovao bi.

51. Da unuci nashi svim pútnicim
U doshasta pokazuju lŷtà,
Kako sdragim svojim ucsenicim
Gost nebeski ovdy se pôcsita.

52. Dotle dakle dokle se u mòre
Sjajna skrîje suncsana se svýcha,
I priklopì i pôljà i gôre
Cérnim plátnom tavna noch mucsechá.

53. Od pysàma, koje nò s' vashega
Doshastja 'sam slàvno propustio,
Za csaſt vechu Blagdàna ovoga
Ponovîti hochu jedan dio.

54. Recse. Tere pùn dùha i vyre
I veselo ukazujuch líce,
Glasovîtè svoje pocse líre
Udarati u zlátjene xîce.

Digitized by Google

55. A s' njegovim medenima ústih
Uputnomu po svome nácsinu
On izverstan tâko romon pûsti
Dabi tvèrdu s' njim omekshao stýnu.

56. S' pysmam svojim tako znà zanýti,
Da se cșînì, kan' da gledash okom
Izvezeno sve na lýpoj svîti
Vyshtom iglom, a vyshtijom rúkom.

57. Ili da sve kishcom hitroumnom
Sverhu plátna prebýlog i csista
Maljarska je s' bojom izabranom
Napísala lahkà rúka vyshta.

58. Piva, kako bez kerzmanja svakog,
Na nebesku rycs, puk Evreinskì,
Samosilnog od robſtva prokletog
Egiptskoga, pobyxe vitexki.

59. Kako svuda pred njim vycsnji stúpà,
I bránì ga svojom jakom mochi,
U príliki od svytloga stúpa
Oblak ob dan a plamen u nochi.

60. Pak kako 'su od slavnog vojvodé
Jednim mahom od silnoga prùta
Prosycsene plahovitè vodé
Cerljenoga onog mòra ljùta.

61. Vode, u dva právna rèda, koje
Kakono dva zìda podignute,
Kroz dubljine neizmyrnè svoje
Otvorishe mírne sùhe púte.

62. Ter pûcsina oná valovîtà
S' ochutjenjem od dobra posluha
Ukàza se pûno stanovîta,
I ucsini i tiha, i súha.

Digitized by Google

63. Kako cŷo Izrael brez splàvi
Medju prýke sad unigjê vále.
I slobodno pút medjvodnì prâvì
Na xudjenè krajeve i xàle.

64. Kako s' vojskom oshtrìh bojnih kólah
Zlì Faraun kralj púku Egiptskom
I Egiptskà sva vojska ohôlá,
Za njim" sêrtà po tom pútu istom.

65. Zaboravlja ováj zlotvor klétí
Koje prìmi, bicse neizmyrnè,
I kako no vycsnji Bog otéti
Iz rûkùh mu môgah svoje vŷrne.

66. Pyva kako jurve fataju se
Izabránì púci. krâja tverdá,
Da u krajne gáje sakriu se
Od bysnoga králjà i zloserda.

67. Kad hrabrenì Moizia vojvoda
Svoju k' mòru desnicu ôbràti,
Razdvojena da se opet voda,
U náravno svoje bítje vráti.

68. Koja dokle sìlna, a i plâha
Sa obedvy stràne napréd sérne,
Protivnikom svim od texka ſtràha
Iz cseznùto serdce gînùch térne.

69. Obzîrù se, nebili utékli
Od osvetne boxanstvene rúke,
Ali smertni vàli jur presŷkli
Bihahu jim pút i sve ôdluke.

70. Váli mòra verló nemilostna
Koje no ti serdîto brez mŷre
Bojnà kôlá, oshtra i ponôsnà
Smétà, túshi, izvrâtja i xdêrè.

Digitized by Google

71. Csujesh kako stizaju i topé,
Brez obzìra ove vode prîke,
Macse, kopja, strỳle i oklôpe,
Sve pyshâke, konje, i konjìke.

72. Gdy plivaju shìrom brez úrêsa
Svuda morskom po prostoru tûdi,
Sve oſtatci túxni, i tylesá
Neizbrojnih utoplj̈enih lj̈údih.

73. Joshter pŷvá, kak' evereinskà vojska
Vỳrnà îde u golé pústinje,
Gdy glàd chúti, i gdyno jestoìska
Nedostavat veche nj̈oj pocsînjè.

74. Ali mîli Králj̈ vycsnj̈i od Neba
Milostivo na dráge pôgleda,
I u tima pretexkìm' potrebah
Sladju pômôch, ſhalje jim od meda.

75. Svako jûtro on nj̈ima za hránu,
Zadovolj̈nu svojkolkoj obchini
Kruh nebeski, onu sladku manu
Blagodárno daxdyti jim csînì.

76. Slushash medna pyvajucha úſta,
Pacse mislish da gledash gdy vêrvé,
U príliki od snyga pregusta
Od ozgore letech sitnè mêrve.

77. Ter gdy ſu se u mlogom veselju
Svi dár boxji ovaj kûpit stisli,
Hválu dájuch svomu stvoritelju,
Koji s' nj̈ima ovako promisli.

78. Pák za time pyva, kako medju
Berdinama suhim, tè pustoshi,
Sav púk chúti preveliku xedju,
I razserdjen prot Bogu mermoshí.

Digitized by Google

79. Kad pred njima svima se dogadja
Ódy od one shibke premogúche
Tverdi kamen udaren porádja
Vôde bistre, csîste, i tekúche.

80. Za tìm kùpi svâkì se ù gôju,
Óko vìra hládnoga i xìva,
Tere pije na svu volju svoju,
I hládì se, pêré, i umíva.

81. Nada sve se óń pàko prostîre
Vyru fálit onog králja ſtávnog,
Koji býle Sazidashe mire
Solimskoga gràda vazda slavnog.

82. On najpervì sgràdi i urèsi
Nove lypog od kítja otáre
Tere králju vycsnjem na nebes'ih
Tud prikáza najcsiſtije dàre.

83. Tada csashu najdjenoga vína,
Pokloni mu, josh i kruh prebýli,
Koje dylo krasno, nad sva înà
Svetilishtà, Nébu bash ômili. —

84. Dok slushaju ovo s' pomnim uhom
Mloga cseljad i s' desna i s' lýva,
Shto napunjen presvetime dûhom
Plemenitì Mudroznanac pŷvà.

65. Dotle vycsnjeg Otca ròd velikì,
Koji znâde za tè razgovore,
Opet u gràd vratja se solimski,
Iz visoke dervoplodne goré.

86. I hitéchi jurve u dno mòra
Da zapade sjajni zràk suncsâni,
U srŷd ovog priateljskog dvóra
Sa druxbom se izabranom stánì.

Digitized by Google

87. Gdy s' gospodskom slavnom velicsinom
Sve veseo domachin jih prìmi,
I s' ljubavju, i s' lypím nacsinom,
Sve pripravno ón priderxa njimi.

88. Svi tud mírni blagovat uzéshe,
Sám se Juda verlo sméten chúti,
Od Kad Meshtra svoga prodo bîshe
Zlim Xidovom, ovaj kervnik ljúti.

89. Izdaica káxe líce dvórno,
A u sebi prejadno se kershi,
Da pakleno, i verlo prikorno
Izdajnicsko svoje prè izvérshì.

90. Medju tìm kruh bŷo nekisêlì
Isus svoje u ruke uzîmà,
Pak posvetjen razlama i dýlì
Svim drugovom svojim predragima.

91. Ovo j' tỳlo moje právo, prâvi,
Blagujte ga s' pravo-dobrom svỳsti,
Za dràg bilŷg od moje ljubavi,
Pak i vashe prevelike csèsti.

92. Zlátnu csashu on sjajnu za tìme
Koja sùncu lypotom odsýva,
S' malo vode ¦mâlo smyshanime
Sladkim vínom, pomno napunjíva.

93. I takojer ovo posvétjeno
Dáje pîti on svima jednako,
Ter ponizno, i vèle medeno
Blági njima besydì ovâko:

94. Drûxbo moja! ovo vam premîlà.
Kerv je moja, koju 'sam obro
Prolit skoro iz mojega tỳla,
A za vashe sveobcheno dobro.

Digitized by Google

95. Prekazana otcu 'sam oshtia,
Njom chu gryhe oprâti prokléte,
Koje zmia paklena ûsia,
Kroz otrovne svoje í zlê svŷte.

96. Svetilishte, koje vi vidite,
Posvétjeno sada je pò mêni,
U napredak ví iſtò csinite
Na moj spomen, moji poljubljeni!

97. Dokle sverhu umérli uzvertì
Suncsanà se ona svytlost herlá,
To' vam bûdi mojè gorke smêrti,
Uspomena u vŷk neumérla.

98. Tako recse s' rycsma preblágima
Roditelja, rajskì sìn, rajskoga,
Tako dade svojima drágima
Za jystbinu on sebe istoga.

99. Svetilishta ovakva od tâda
Slavnom ſtvorcu svekolikog svŷta,
Mysto kervi, od prekrotkih stàdah
Prikazuje Cerkva mati svéta.

100. Izabránì njèni redovníci
Na otaru Bogu posvetjenu,
U svakdanjoj obicsáju díci
Slavit ovu gostbu boxanstvenu.

101. Na moguchſtvo njihove besydè
Nevidjenog napunjen úresa,
Ukomadich malen hráne sájde
Kralj velikì od ozgor s' nebésah.

102. I tudikar tak' u boxje tŷlo,
Csemu nebo i zemlja csudì se,
Obratja se prostò brashno bylo,
A u csîſtu, víno, korv stvòrì se.

Digitized by Google

103. Posvétjenju ovom velikomu
Svi se výrnì kerstjani klanjaju,
I zákonu poshténje novomu
Svi zákoni ſtári kroz tò dáju.

104. Kada Isus vecsero s' veselim
Ucsenicim svojim bishe vêche,
Ubrusom se on oterh prebýlim
Svukav prie sve gornje odŷche.

105. I da stâro ón písmo ìzpûnì
Bistrom vodom, csistom, i mlakome,
Jednu zlatnu posudu nâpuni,
Da umije druxbi noge s' njome.

106. Pak najprie k' Petru najstarjemu
Doide, tere ljubko i veselo
Pred njeg' kleknu doli, da na njemu
Ponixeno ovo pocsne dŷlo.

107. Od ljubavi Isusove mnoge
On zacsudjen pervi recse: Ti li
Slúgi tvomu hochesh prâti noge?
Isukerste Meshtre moj premîlì.

108. Da se snízì, koga vycsnjoj slavi
Nejma sverhe, tò prílicsno níje;
I od nishta koji sve sâstavi,
Da stvorénju on noge umije.

109. Recse Petru blág Isukerst tâda:
Tvoje noge oprât mi nekráti,
Shto ja csinim, tó tí neznash sâda,
Al do mâla, ſve chesh tí tò znâti.

110. Petar pàko opet se prôtivì,
Govorechi: nechesh do vŷk vŷka
Umívati Boxe milostivi!
Nóge tvoga malog podloxníka.

Digitized by Google

111. Bog se Petru ovak' dade csûti:
Nerazloxi sada bez potrebé,
Jer ako se tí nechesh prignuti,
Da umiem teb' noge, i tebe,

112. U kraljestva raju nebeskoga,
U koje chu sbrât' moje ljubljene,
Nechesh dŷla ti imáti tvóga,
Niti slâve dobiti bláxene.

113. Csuvshi Petar ovakvu besŷdu,
Umit noge nesàmo dôpùsti,
Nego da mu josh i glavu sŷdu
S' rukam' peré, molechi, îzústi.

114. Tak dobítnik, u svom poniznomu
Razgovoru, Isukerst ostâjè,
I csestitom mîlóm drùgu svómu
Pocse gôle noxnè prât stûpàje.

115. Koje sa svom pomnjom umivêne
S' premekanim plátnom otîrashe,
Tere s' ljútom mukom sadrúxene,
Ove rŷcsi, svima govoráshe:

116. Tko je od vás môji izabránì!
Csista serdca, a i krepké vŷré,
On netreba izvan noguh jednih
Drugo tŷlo da ovako peré.

117. I ví ſte svi u svom serdcu csîsti,
Osim jednog jedinoga, kôji
Ràdi verlo malene koristi
Na najgorje svýta zlo náftoji.

118. O'n zaverxe tako govor ôvì,
Znajuch dŷla proklèta i hûdà,
I izdánje zlò, koje gotôvì
Suprot njemu izadaica Jùda.

Digitized by Google

119. Sa xalostnom ovakvom besŷdóm
Ne brez verlo mnogog ponízenja,
Na svoj svojoj druxbi svershì rédom
Dŷlo svetog ovog umivénja.

120. Koje bìvshi dovershio veche,
Stâvi svoju on hodichu ná se,
Uzdisaje uzdishuch gorúche,
Progovori pak u ove glàse:

121. Evo, kako vech 'sam vama reko
Vishe pútah moji drági drúzi,
Moje muké ono vrŷme príko,
Odredjeno na nebu dolazi.

122. Evo idem, ſkoro da dospiem
Otca móga izpûniti htýnje,
I da csashu já smertnu popiem
Za sveg svŷta ovog sagryshenje.

123. Tko bi mogo tò povyrovati,
Da medj' vami jedan ò tom rádi,
Joshter ovu nóch mene predâti
U kervnicskè rùke zlé cseljadi.

124. Da tko sa mnom jedan kruh blaguje,
Móm xivotû mírnom suprotiva,
Nemilostne i zle sprave snûje?
I da jŷd pod priateljstvom skríva.

125. Kako mîsli bysno, zlo, i rôtno
U lakomoj on svojoj paméti,
Da opàko rúxno i sramotno
Izdade me ucsenik prokléti.

126. Moji trúdi zar, i ljubav môja
Milostiva i preblagodarnà,
Ovu platju zar ſtechi dostoja,
Od hudoga serdca i neharnà?

Digitized by Google

127. Al tkogod je ove mísli zlobné,
Sam u sebi misliti zacseo,
Ràdi ove izdaje hudobnè
Neche dugo on biti veseo.

128. Texko zlomu, i lele kervniku,
I za dushu, i zaradi tỳla
Bolje bi mu bilo, da ga výku
Ljudska majka níje porodîla.

129. Ví ostali! druxbo moja drága!
Neskvernjeni ví se uzderxite,
I poslushnog serdca, a i blága
Medju sobom u vỳke budite.

130. Od svétoga umiljenstva shtítom
Hervitè se sa svom svojom vlásti
Suprot ovom svỳtu ponositom,
I prot ljudskoj oholoj nápâsti.

131. Lỳpi vama od mene izgledi
Od snixenja právog nahode se,
Svaki vỳrni da jih vyrno slýdi,
Koji raïské xelì stech' urese.

132. Ide vojska sìlna sìlnog pakla
U Pobuni ovoj s' búnom plahom,
Nebili vas na gryhe potâkla,
I ledenim poméla vas strahom.

133. Sverhu sebe ví pomnju imajte,
Ako Díku tráxite i slavu,
Predobit se lahko nepustjajte
Paklenomu prokletomu lâvu.

134. Ukáxite vazda serdca jáká,
Kakono u mnogoj csesto fáli,
U potrebna dỳla vì ovaka,
Meni ste se vyrno obechali.

Digitized by Google

135. I u ovoj sàmo jednoj nochi
Vás nijednog svyst vama nezâspi,
Da pacsè se odprì vraxjoj môchi
Od koje se tráxu vashi rázspi.

136. Na ovakve xalostne besyde
U xalosti, i texkom nemíru,
Svi smutjeni, i tavne i blýde
A i placsne uzdahè podîrù.

137. Ter xestoko oni svi sumnjivi,
Xelé znâti opákog csovŷka
Koga Isus boxjì porod krívi,
Za nevyrno-kervnog izdajnika.

138. Osim druge njegove druxine
Petar njemu s' molbom je pokliko
O moj drági Meshtre Gospodine!
O nebeskà svytlosti i díko!

139. Tko je svysti bash toliko tverde
Sverh zlih ljúdih od sviu najgorji
Od otrovne i paklene sérde,
U pustoshnoj odojen u gôri.

140. Pomisliti da moxe u glávi
Brez preljute svoje brez pogube.
A kamo li dylom da se stâvi
Na Izdaje na toliko grúbe.

141. Sada nami tí odkri ocsîto
Nevyrnika tako prenemîla,
Da mu serdce himbom napunîtò
Razkinemo u ſtò málih dýlah.

142. S' godìshtima mlogim joshter níje
Sva u mêni kervca obamerla,
Niti snága, koju 'sam od prie
Imo, sva se u mêni saterla.

Digitized by Google

143. Josh shtogoder uzsmie, i môxe
Ova môja desnica je spràvna
Za te skocsit u oganj o Boxe!
A da drùga satârè izdavna.

144. Recse, i goo macs od bedré têrxe,
Ter se bishe sa svim pripravio,
Zlog kervníka odmah da preverxé
Kad bi Isus njemu ga odkrio.

145. Za ovima rýcsma smionima,
Ucsenika uxganog od gnjỳva. —
Bog s' bilygam sa svim ocsîtimà
Izadavnika prehudog odkríva.

146. Okvasheno, recse, komu brâshno,
Dadem, onaj smion se ûsudi,
Ucsiniti ovo dylo stráshno
Za tim dade kruh klétomu Jùdì.

147. Shto csiniti imash, berzo csînì,
Nehárniku ón joshter prikrìcsi,
Al nijedan tud se u druxîni
Nedomíshlja ovoj znátnoj rỳcsi.

148. A Isus ga slobodnijeg prâvi,
Idi, recse, ubogima dýli,
Ili shto je od potrebe sprâvi
Za svetkovat svetosan dan vesêlì,

149. Da bi tako svim neodkrivêno
Zaostalo od Istiné znánje,
Doklegoder dylom izvérsheno,
Neuzbude tò kervno izdánje.

150. Zatìm recse: I od vas che svâkì
Nevyran se meni objávîti,
Jer che sa mnom vás strah preopákì
Nochas kroz bỳg rúxni razstâviti.

Digitized by Google

151. Káko, kada pomnjivog pastíra
Nenádana kakva zlà zatégnu;
Pune smétnje i pûne nemìra
Pùste ovce sve shtokud pobygnu.

152. I tí Pêtre! kojino se ovdi
Jáki csinish nada sve ostále,
Gdy uzroka nisht' se nenahodì,
Da izvershish ſve tè tvòje fále.

153. Zlih sílnikah krívo pred prestolje
Dovedena kada me ugledash,
Vech sad vidim, doba u najbolje
Kako i gdy lednim ſtrahom prèdash.

154. Laxljivime tere sa jezîkom,
S' kojim sada u nebo dotícsesh,
S' neharnostju verlo prevelikom
Imena se tí móga odrícsesh.

155. Jere prie neg' se nochi ove
Búdni oroz pyvati zacsuje,
Bylu zoru ter kada zazové,
Da s' istokom njenim svỳt posluje.

156. Tri puta chesh zatájati mene,
I izgubit sve svoje smionstvo,
Najpry na rỳcs od preslabe xené,
Kojano che smést tvôje junacsſtvo.

157. Recse. Ali Petar josher vechi
Biti junák tad se obecháva,
Da se nikad ón neche odrechi
Meshtra, njemu da se sýcse gláva.

158. Nêka drûgì u bygu sahráne
Mîli xivot, tako ón govôrì,
Ali kad strah vidish s' moje ſtráne
Tad ſtrashljivcem tí mene potvôri.

Digitized by Google

159. Ja chu svuda naslȳdovat tebe,
Nit' s' od tebe ikad razdrúxiti,
Sve trudove, muke i potrebe
I ìstù chu smert s' tobom podnýti.

160. Ove, a i druge razgovore
Vech imavshi pri svétoj terpezi.
Isus s' druxbom svojom srechne dvóre
Ostavlja ter iz grada izlâzi.

161. Uzmnoxila ter veche bivshi se
Po svoj zemlji merkle nôchi tmina,
Pojde s' njima, i doshav stánì se
Na brȳg slàvni nazvan od mâslinah.

162. Na brȳg slàvni, pák preslàvno s' kôga
Gdy ljubljeni svi gá ocsîto vîdè
Ón u kôlih oblàka svýtloga
Na nebeske visine uzíde.

163. U poznani verto se ûkloni
I s' blagome csedno zapovȳdi,
Dok se tudi otcu svom poklônì
Ucsenikom budnim bit' narèdi.

164. Ali ôni odvech verlo trúdnì,
Prem da zaspat sa svim se csúvaju,
Sán odtyrat s' ocsiu uljûdnì
Niti snága nit serdca imaju.

165. Duh poslùshan bdȳti se otéxe,
Ali to je sve njemu zalúdu,
Jer jih slâba pût sîlom pretéxe,
Da nevȳrnom snu se predat bûdù.

166. Na ſtudênu za tò tvérdu zemlju
Izmôreni, i lexcé prosterti
Polýgashe svì, ter tako drýmlju,
I zaspashe u sân slicsan smêrti.

Digitized by Google

167. Králja rajskog sìn Isus medjù tò
Na molitvi poniznoj tud stôji,
Nahodî se on smútjen preljùto,
I u smertnih ljútih nepokojih.

168. Kâno da je sa svím postâvio
Boxanstvenu nárav u zabítje,
I s' kojim no se je porodio
Prie sviu výkah, vycsnje bítje.

169. Ón u serdcu svomu prexalostnu
Pùn xalosti, i pún od nemìra
Seb' spravljenu smert gorku i strashnu
S' prevelikim strahom razabíra.

170. Ko Csovyk se strashi; jerbo tâku
Narav ljudskè ón od màjke prìmi,
Da je na stvár ón podloxan svaku,
Stràh zadájè koja, umérlimi.

171. Ali ſtavna krepost i prejákà
S' kojom slàvno s' nêba upùti se,
Medju válim straha preopáká
Nepomîcsna vazda uzderxí se.

172. Trì pút svomu rajskom roditelju
Umîljeno stade se molîti,
U gorkomu trì púta dreselju,
Ove rŷcsi molech besyditi.

173. Zàr li Otcse! s' mùkah ovoliko
Hochesh mîlì da tvoj sìn pogînè
Za csovycsje sgryshenje veliko
A brez svoje ijedne kriviné.

174. Ako tvojoj ugodno je mochi,
Tvoje oshtré promýni odluke
Da me csâsha tà moxe mimójchi,
Da me ove projdu ljúte mûke.

Digitized by Google

175. Ako li pák tò bîti nemôre
Da brez mojih ljútih smertnih trúdah,
Nebesá se svem svÿtu otvôrè,
Zatvorena zarad gryha hûda.

176. Shto je tvôja volja, nek se ſvérshi!
A ne kako ja tvoj sinak hochu,
Moja smert nek gryhu glàvu skershì,
Moja kerv nek peré stáru zlochu.

177. Ove rÿcsi milostiv govôrì,
I pretexke radi mísli, kôja
Svakì csas ga sve tohudje môrí,
Túge térpí, kojim níje brôja.

178. Od mlogìh mu mùkah náglo verví
Niz precsiſtò i presvéto tÿlo
Znoj, koji no slicsan rûsoj kêrvi
Trávnoj pâdà zemljici u krílo.

179. Áh jao! koju ón che kerv rânama
Radi nâshè proliti ljubávi,
Kada miso izxímlje mu sáma
Brez svih rána sìlni pôt kervávi.

180. Ali premda joshter uvrydjéno
S' preljútima ranam tÿlo níje,
Serdce mu je sa svím izranjeno,
Jer ga nashih mnoxſtvo gryhah bîjè.

181. A ti sêrdce mŏje preopákò
Joshter sûzit i plâkat lÿno 'si,
Bolovànje tak' gòrko i jàko
Gdy tvoj mîli spasitelj podnôsi.

182. Gdy snizûje sve svôje boxánstvò
Sin vycsnjéga rajskog králja zá te
Dugovycsno da s' tvoje suxanſtvo,
Da se tvôje stáre túge skráte.

Digitized by Google

183. Lývaj, lývaj, ah od súzah rýke
Pacse u placs sa svim se raztôpi,
Gdy za tvoje opacsîne prýke,
Isukersta ovaj jàd pôklopi.

184. U tò otac nebeskì u scýni
Shalje njemu Angjela od zgòra,
Koji kroz svoj razgovor medênì
Serdcsano ga tyshech razgovârà.

185. Xalost gorku kojano ga jádì,
On iz serdca njegovog mu týrà
I csemernu túgu ljubko sládì,
I s' líca mu kervav znoj odtìrà.

Sverha sedmoga pyvanja.

Pyvanje osmo.

Uhîtjenje. — Uha od rezana. — Ucsenici byxé. — K' Ani vode Isusa, pak k' Kaifi. — Trish tajana Petrom. — Ter ga k' Pilatu dovode.

1. Razgovoren sav u serdcu svomu
Prêsta Isus s' molitvom preblágom,
A ugôdît otcu nebeskomu
Spravljashe se sa svom svojom snágom.

2. S' odlucsenjem ovakvim vitexkim
K' izabranoj svojoj druxbi hôdì,
Pák na zemlji, njih sa snóm pretéxkim
Oborene svekol' ke nahôdì.

3. Ví brez svake túge ovdy spíte,
Tihom rycsju njima progovori,
A o meni bash i nemîslite,
Koga misao ràdi vás ûmori.

4. Dignîte se, evo csas pristúpá,
Da Bog-csovyk zbog vycsnje odluke
Nepravednog i gryshnoga skûpa
U serdite izdàn páde rùke.

5. Nepriatelj blizu je nás veche,
Proti njemu ſvi sada hodîmo,
I brez straha, i brez svake smécheé
Junacski 'ga ovdy susrêtimo.

6. Ove rycsi jedva ón izústi,
A ná nácsin od sìlnoga kôla
Od svuda se tyshtech na njih spûsti
Preopákih ljúdih vojska óh'la.

Digitized by Google

7. A kérvnìkah zlíh vodja tudi je
Iskariot kervni onaj Júdà,
Koji ljudsko miáde oblícsje,
A u serdcu napast je prehûdà.

8. Poznano jim ón znaménje bishe
Do, sa bryga mâlo iznôsita,
Da se dojchi josh berxje pospýshe
Dylovanja na prejedovita.

9. Joshtere jih na pol púta srête
Preopáki Jùda, távni gúsa;
I nauke dade jim i svŷte,
Kako che môch' uhîtit Isusa.

10. Puni serdxbe i gnjŷva nesvystná
Bez kasnenja svakog oni slýde
Izdavnika zlobnog i obysna,
Koji pred njim' neoruxan idè.

11. Od oruxja joshter mlogo gorji
Ón poljubac nosi, ter se gízdà
Svoga králja kojino ga ſtvôri,
Pouzdano da njim s' njime ìzdá.

12. A nemilih mnoxîna vojnikah,
Koje hûdì ovaj zlotvor vôdì,
Oruxana bojno svakolika,
Kano na boj xurechi se hôdì.

13. Izvadjene veche iz noxnice,
Jedni nose bridke oshtre mâcse.
Jedni one texke drenovice,
Zaoshtrene a jedni kopjacse.

14. Medj' oruxjem pàko obnesheńe
Pretankime plátnom svyche sjaju,
Koje nochnè najtavnije sŷne
U dan bŷli sjajuch obratjaju.

Digitized by Google

15. Od gvozdene shkripnje, a i vîkè,
Kojano se csuje na dâlecse,
Blixnje gôre okol' svekolike
Sìlnom jêkom odgovorno zvécse.

16. Raiski vitez na svu ovu sîlu
Nit se strâshí, niti se pométa,
Nego vojsku zlu i prenemîlu
S' milostivo krepkom rycsju srêtá.

17. Ustav'te se, kud tako sernéte
Napunjeni pregnjyvnoga jyda,
Ja sam onaj koga ví ishtete,
Nestupajte vech dalje naprýda.

18. Ko lúpexa od najgorje kêrvi
U najglushje nochi glúho vrýme,
S' kopjacsama, s' macsima i s' dervíh
Uhititi silom doshliſte me.

19. A u cerkvi, gdyno mnogo krátih,
Slushati me dohodili jeste
Rycs nebesku svim pripovydati:
Ná me vashih rukuh neprostérste.

20. Al budúchi da ví sada prâva
Mene Silom správni ſte odvêsti,
I velìka buduch moja slâva,
Na toliko ſve vás môxe ſmésti.

21. Sàmo drùge vi pustite môje
Koji s' nicsim vás nisu poméli,
Izvan moju shtono rycs nástôjè
S' uljudnima obsluxívat dylih.

22. Já 'ſam za sve sàm prepravan jedan
Vash gnjyv zlobni umírìti, koji
Sasma náglo vidim da je xedan,
Da se moje ón kervi napojì.

Digitized by Google

23. Opákima ón tako zlotvorom,
Od kojiu svu zlochu prôvidi,
Ovakovim dva púta govorom
Ime svoje ocsîto spôvidi.

24. Ali gledaj csuda! oni tâda
Cérne svỳsti, a blýdi u lícu
Postûpishe, od ſtraha na záda,
I padoshe nicsce na zemljicu.

25. Zablyshtì se vìd njia svakomu
Gvozdje svima îzleti iz rûkùh,
Tere u tom ſtrahu obchenomu,
Uzdigoshe urnebes i bûku.

26. Tako kâda gromov trỳs xestôkì
S' kojim ljudsko Bog zgrýshenje kára,
Il u stêrmè goré verh visokì
Ili u dùb uzvíshen udârà.

27. Pak pastíri, koj' su blízu toga
U csemernom ſtrahu i zlom jádu,
Od udarca toliko sìlnoga
Zapánjeni na zemljù upádu.

28. Najposly se ovaj skûp nemîli,
Kervno dỳlo za berxje pocséti,
Podîgnuti sa zemlje ûsili
S' neosvystnom joshtere pâmeti.

29. Stahu oni ljuto zabúnjeni,
I trúdnime kano snóm ſtégnuti,
Dokleno jih Juda nesmiljenì
Nerazabra, i k' zlu neuputi.

30. Zli odmetnik koji nochi ovè
Bash ni jedan csas neopocsinu,
Rad izdaje hûdè i kervâve,
Koju boxjem prot zâmetnu sìnu.

Digitized by Google

31. Ŝ' zagerljajom i s' jednim celovom
Punim smerti, i punim poráza
Bysnim lavom, i gládnim vukovom
Tad pravednog jaganjca ûkaza.

32. O otrovne uſtne i necsîste!
Od koje li sablazi paklêne
Izdavati smertno naucsiste
Pod znaménjem ljubâvi ognjene.

33. Ah gdy najchi spravnu i gotovu
Nemoxemo smert? ljudi umerli!
Kado sŷdì ona u celovu,
I izdáje. Kad sveserdno gêrlì.

34. Zar celovom ti mene izdájesh,
Neharniku recse kerst Bog právi,
Ah ovu li zar ti plátju dajesh
Mojoj tako goruchoj ljubâvi.

35. Pak zar serdce tvoje s' takom zlobom
I jednomu dobru zar se náda?
Ja pogodbe ovakove s' tobom
Neucsini joshtere nikada.

36. Istom recse ove rycsi i kada
Mladost, koja k' Judi se pridrúxi,
Ko plah vytar na njega mapâdà
I od ſviu stránah ga obkrùxi.

37. Kako kada berzoga jelena
Sjedínjenih mloxina pastírah,
Ili zmia strashna i ognjena
U zapétc mryxe ga utŷrà.

38. Tko zvýr ovu bérzu lovech hôdì,
Svakì s' hervé, i svakì se jácsi,
Svakì s' oshtrim kopjem k' njoj prihodì
Da ju satré, i da jn potlâcsì.

Digitized by Google

39. Jêka silnog od svud rogobora
Od uzmnoxnih glasóvah ustaje,
Kojim blixnje i polja i gorâ
Razlyxe se, svud i na sve krâje.

40. S' takvom vikom i tako pospyshno
Tak serdito i tako nemîlo
Na Isusa Boxjeg sìna grýshno
Bishe mnovſtvo ljudih narîpilo.

41. Jedni kano preopáke sérde
Za csiſtu ga derpaju hodychu,
A jedni mu konope pretvêrde
Na snyxani vrát njegov namítju.

42. Svi s' omrazom, svi s' nizkom necsynom
Sve shto hudje i shto mogu gorje
S' opacsinom svi neizrecsenom
Pravednoga njeg mucsè i moré.

43. Josh se hudji káxe nad sve înè
I s' tim fálu zadobîti scýní.
Malkus u sred Egiptske kraine
Za pinézah malo rob kúpljeni.

44. Ovaj serdca verlo je strashljiva
S' mlogo rýcsih, a s' malenom môchi
Ni dytetu málom sàm protiva
Nebi smio oboruxan pojchi,

45. Ali da se kaifi svom ukáxe
Gospodáru, ón prevýran slúga.
Oko sebe ón smione stráxe
Oruxanih ugledávshi drúgah.

46. I smionstvu njinom nerázloxnu,
Da nîjedne suprôtive níje,
Prot' Isusu njim tako podloxnu
Jŷd najvechi ukazívat smie.

Digitized by Google

47. Odanut' mu ovaj kervník nedá,
Jednako se oko njeg obstîre,
I macs bridkì od zliu besŷdah
A u vytar sve na njeg podîre.

48. I csím na zlo sve druxſtvo potîcse,
Oholosti pun, i pun od bŷsa,
Csinì mu se da ón jurve tícse
Tashtim svojim cselom u nebesa.

49. Preotróvne rŷcsi csujuch Petar
Sav u serdcu ognjen, blŷd u lícu,
Zatecse se hîtro kano vŷtár
Uzam gol mâcs u svoju desnicu.

50. I pák ljudjak nêhti uvuch ú se
Jezìk, kojim ón nemîlo pàli.
S' mnogom, serdxbom na njega suhnu se
Za to Petar, i na tlé ga svàli.

51. Grúbom ranom tere uho désno
Ovom robu oholom odsycse,
Govorénje njegovo nesvystno
S' time prêsta, i kèrv ga obtecse.

52. To videchi Isukerst se prîgnu,
I kervavo macsem odrezano
Uho s' cerne zemljice pôdignu
S' vlaxnim prahom svuda izmérljano.

53. Brez mérzoche tere túd ikoje
Nemárechi za opáke rŷcsi,
Na mysto ga ón postavi svoje,
I ranjena s' tim Mâlka izlŷcsi.

54. Drágo zdravlje blág Isus podà mu,
I pokrìpi na toliko njega
Od bolestne ljúte râne, da mu
Neostade ni mála biljega.

Digitized by Google

55. Tere onda drùgu ljubljenomu,
Koji s' krepkóm hôti se odlukom,
Suprotiva skupu nemîlomu,
Oruxanom bash brániti rúkom.

56. U Noxnicu sada macs posadi,
Recse; niti vech vremena gûbi,
Od macsa bo gînè, tko macs vâdì,
I u boju mré tkogod bòj ljúbì.

57. I da tako serdcxbu preveliku
Xestokoga Petra nestavljashe,
Na zlo svako berzom necsasniku
Veche xivot on uzet htiashe.

58. Josh mu rêcse, níje sad potreba,
Da me ljudska slabà mòch pomoxé,
Gdy moj otac mochni králj od neba
Drugacsije meni pomoch môxe.

59. On od mùkah da me otét hoche,
I brez smerti svog jedinog sìna,
Da se stáre ſve operú zlôchè,
I paklenà satàrè verlîna.

60. Ozgor ràjskih dvóranah sada bi
Poslat mogav neizbrojne csête,
Kojiu mòch csâsom poslala bi
Pod macs bridkì, xudie prokléte.

61. Ili neznash angjeoskè kóre,
I boj njihov po svud opyvànì?
S' koga dûsi odbacenì gôré,
Bivshi u jàz paklenu ſtiskani.

62. Za to moje obrane netràxi,
Niti se bij za me niti koljì,
Nego pûsti-jer bo me tò bláxi
Otcsinoj se sa svim predat voljì.

Digitized by Google

63. Ja na muke sàm veseo hodim,
I podnýt' chu zlu smert dragovoljno,
Samo momu otcu da ugodim,
Jer je njemu to, tako povoljno.

64. Csuvshi Petar, shto Isus govorì,
Uzdu verxe xestokom smiénju,
I ljutinu u serdce zâtvori
Protiv svomu vlastitom hoténju.

65. Na pitomu tako i koshûtu,
Scýnech divja to zvyrina da je,
Obchenomu kadano na pútu
Jedno pascse lovacsko zalâjè,

66. Kad xestoko na nju otrésa se
I na vrat joj zaskakujuch sérne,
Kroz poznane jedva od tog glàse
Pomnjivì ga lovac odavérne.

67. Brez obrane za oto i jedne,
Svojom voljom sàmo predobíta,
Skûp cseljadi verlo nepravedne
Stvoritelja svog právog uhîtà.

68. S' nedostojnim tere ga nácsinom
Konopima najjacsjima véxe,
I s' plahostju, a i s' opacsinom
Trudne njega vúcse, ki potéxe.

69. I prem da slab, i sa svím nejáki,
On se pútem nemochan obâra,
Bez svakoga obzira ga svâki
Lúpa, psuje, tiska, i udârà.

70. I taka je tò hítnja i sîla
S' kojom njega sada zlì púk týra,
Da je môdar sav, i da pût býla,
S' kervavim se znojom mu opirá.

Digitized by Google

71. I podnosit zar zloche ovâke
Moxesh, Kràljju slávni rajske ſtráne,
Tere ljude nesatresh opáke,
Da od njiu traga neostâne.

72. Shto mogushstvo tvoje neizprázni
Zemljju, pako, i sve morske jàze,
Od svih sêrdah, i ruxnih nakáznih,
Da jih dêru, razkînu, porâze.

73. Kako li che u napredak s' neba
Tvoja désna s' gromovima túchi,
Kod ovakvih kadano potrébah
S' mirom stojé sve nebeskè mochi.

74. Za shto Sunce i mysec nemércse,
Za shto li se byl danak nesmerkne,
Shto se mnoxſtvo zvyzdih neraztércse,
Za ſhto, xivo sve ſhto je, necerkne?

75. Nek obuzme ljude vycsnja túga,
Dok je njihov sad ufatjen pastír,
Nek sahârá sav svỳt, glàd i kûga,
Bojna sîla, smútnja, a i nemir.

76. Pacse nek se sad nebo obôrì,
Nek daxd ognjen ozgór sada slêtì,
Sad nek zemljа neprâvá ìzgôrì.
I tí rèdu naravi se sméti.

77. Svi dostojnì nísu ljùdi býdnì
U takvoj se scýni nahoditi;
Nit su toga rajski dvori vrýdni,
Koji che se, s' ljudma napuniti.

78. Niti narod kerstjanskì, koji che
Razglasívat svud tvoj zákon vycsnì,
Gdygod xarko sunashce prosvỳtje,
I gdygod se vîdì zràk mysecsnì.

Digitized by Google

79. Nit najvecha nacsha pomnja moxe
Zaslúxiti, ni najmanji dyo,
Od ſljubavi, koju nami Boxe!
Milóstivo ukazat 'si htŷo.

80. Kada sinka jedínoga tvoga
Tí za nashe poshíljash uzroke,
Ostavljena sa svim od svakoga,
I pushtena na muke xestôké.

81. Ostavljena, jerbo poljubljeni
Utekli su drugovi od ſtrâha,
Zatyrani, a i poplasheni
Od xudinskog silnog skûpa plâha.

82. Iz pred dìvje, kano ljúte zvŷri,
S' gorkom mukom náglo svi bixahu,
A za njima hîtroj u potyri
Neprijatelji zli berzo tercsahu.

83. Jedan sfatjen za svoju haljinu
Ostavlja ju u njihovoj rúki,
I gòl golcat u pústù planinu
U xestokoj xestok byxi mûki.

84. U dubravu pak drugi u gústu
Tercsi skokom jeda se sakrie,
Trechi, tavnu u shpîlju i pùstu,
Sve ſhto moxe xúri se dojch prie.

85. U srŷd plahe potŷre, i bŷga,
Vikanje se tud' csuje oholò,
Kojim se cŷl okolish razlýga,
I sve gôre bucsé u okolo.

86. Kuda mîlì vi byxíte drùzi,
Kud li tako plaho ví stúpate,
I u trúdu najvechem i túzi
Dragog vasheg meshtra ostavljate?

Digitized by Google

87. U Nevolji, bolesti, i smêchi,
Priatelji poznaju se právi,
A u dobroj i ugodnoj sreehi,
Laxjive su svekolke ljubavi.

88. Doklegoder ocsito gledaste,
Da za njime silno mnoxstvo hôdi,
I ví njemu pomnjivo dvoráste
U veselju, srechi, i slobodi.

89. Sada páko kad je púk nemio,
Njegovoje slavi zavidechi,
Protiva se njemu obrátio,
I ví mu se obrátiste s' plechih.

90. Tako tashta i sŷná po zráku
Ljudsko tŷlo svojim slŷdom slŷdi,
U tavnosti pako i u mráku
Ni bilŷge od nje se nevîdi.

91. Isukersta bishe skup zlih ljúdih,
Kud je htyo, jurve dopotezao,
Tere s' vîkom premlogom, u húdi
Jeruzolim grad obnoch ulŷzao.

92. U dvorove zlobne i neprave
S' njime dojchi najpervo hotyshe,
U Anine, koji kaife gláve
Cerkvenoga ondi svekar bîshe.

93. Isikersta videch on pred sobom,
Gdyno njega svaki pomno slûshá,
Izpituje rycsju ga lukavom,
I laxljivo píta ga i Kûshà.

94. Sverhu vyrne njegove druxine,
I kolicsak njìu ón broj ima?
Koju myru, i koje nacsine,
Od xivota on provodi s' njima?

Digitized by Google

95. Sverhu svega upútjen bit mlogo
Xelech zlobni starôsta, se mûcsi
Osobito da bì od njeg znat mogo
Sve nauke, kojima púk ucsì.

96. Iztraxujuch pretashto i hûdo
Ne bil od sveg znánja vìr istinì,
Reko shtogod bysno ìli lùdo
Da ufáti njega u krivîni.

97. Isus recse, nije od potrebe,
Da na mystu sadakar ovomu
Od onoga poducsavam tebe
Shto sam svỳtu ja kazívo svemu.

98. U cerkvi sam ja u boxjoj kûchi,
Gdy me je sav púk slushao i gledao
Bylodâno, nishta nekriuchi
Vỳrno zakon moj ja pripovydao.

99. Za to shto me ti sad pitat htŷde,
Pitaj ové, kojìno su csûti
Sto put ishli, ond moje besŷde,
Pak kazati oni sve mogù tì.

100. Tada jedan od opakih slùgah,
Kojì se ond stojech nahodishe,
Sav napunjen jỳda paklenoga
Hudè svysti, zla serdca odvishe.

101. Oruxanu ón svoju desnicu
Sverhu boxjeg prostyrà porôda,
Tere njemu texku zamlatnicu,
Shtogod vechma môxe, vechù pôda.

102. I kako ga nesvystnik nemîli
Nemilotno i texko udârà.
Na ovaki li se nácsin, velì:
Poglavici vrydnom odgovárà?

Digitized by Google

103. Na obrazu ljuto udârenu
Na sto mystah kervcsica poteese,
A kervníku ovom nesmîljenu,
Tihom rycsju Isus tîhò rêcse.

104. Ako moja kriva je besŷda
Svydosanstvo daj mi od Kriviné,
Preljutoga tere tvoga jŷda
Izpunjavaj tad plahe xestine.

105. Ako l' pàko ja dobro govorim,
Zashto nà me tí rùku prostirash,
I s' udarcem josh od macsa gòrjim
Nepravo me pravedna udarash.

106. Ah nesvystna, ah na vyk prikorna,
Nemilostna opáka desnice
Kojano si tolik nerazborna
Boxanstveno udarila líce.

107. Za shto ôsta, zashto neusahnu,
Ah kako li ostala si xíva,
Kad se prosterh, i kadno zamahnu,
Stvoritelju tvomu suprotiva.

108. U vycsnima, bog dao! mukak dòli
Nerazloxni gryh skupo plátjâla,
I s' tvojome neizmyrnom bôli,
Bez prestanka u vyke mahâla!

109. Nehtŷ dugo zaderxávat Ana
Isukersta u svojemu dvóru,
Nego kaifi shalje ga svezana,
Koji gláva cerkvenom je sbóru.

110. Tud dotekli svi, i svikolici
I s' ostalim premlogime púkom
Bifhe ohli Judski redovníci
S' preopakom, i hûdom odlukom.

Digitized by Google

111. Na jaganjca oni svi pravedna
Ocsi sverchu opáke i krive,
Sviu xelja ì misao je jedna,
Da ón umre, i vishe nexíve.

112. S' nesvystnima sada besydami,
Okolo se njega obastiru
Sad s' víkanjem, a sada s' pritnjami,
Da se opré, na njega napìrù.

113. Nepravednih joshter ſto svydokah
Suprotiva njemu Zlobno vôdè,
Ali niti grýha, nit uzrôka
U njemu od grýha nenahôdè.

114. Hudi Kaifa, kad bi vech najposly,
Kak' u vlásti od sviu najvechi
Tak' u svýsti csovyk prenemîlì
Ove rycsi htyashe izrechi:

115. Stvár se lypo i dobro upûti
Nashe mochi, danashnjega dàna,
Neucsuva nash se zlotvor ljúti,
Nìt mu druga ostâje obrana.

116. Sad nastojmo, i tò pod svu sîlu
Kako nam se ponajbolje vîdì
Sverhu dati ovom nashem dylu,
Shtogod slydit ima, neka slýdì.

117. Dàn je ovo, u kojino díku
Vykovytu mi nami stycsemo,
Al josh treba, da u tom veliku
Pomnju, hitrost, i moch pokaxemo,

118. Hítnja ovdy velika' se prôsì,
Âko chemo csiniti ozbilja,
Jer s'vremenom kasnit, shtetu nôsì,
Nij' koristan onaj, tko prodílja.

Digitized by Google

119. Sa svim serdcem, i sa svim razborom
Svi se sada sa mnom sadrúxite,
I s' csinjenjem vashim i s' govorom
Moju miso, krepko pomozite.

120. Jerbo nísmo mi mochni nikoga
Odsuditi na smert drági moji!
Neg' u rúki sudca latinskoga
Smert i xivot, od zlotvorah stoji.

121. Al najpervo za to rádi smerti,
Kojom bi rad, i kojom mislimo,
Mí njegovu ohlu glavu stêrti,
Razloxite uzroke najgjimo.

122. Pak pripravni, sloxni i jedìni,
K' Vladaocu mi hodimo, neka
Po zákonih znanih ón ucsini
Pogubiti, ovog krívca prỳka.

123. Ovo rekav, csini ufatjena
Pred Pristolje Isusa dovesti,
Tere mu se ova rycs himbena
Joshter csujc iz ústah izlysti.

124. Tí li porod právi boxji jesi
Prorokovan od svetih prorokah,
Po komu che umert ljudskì grýsi,
I paklena stêrt se moch xestoka?

125. Boxanftvom te ja mochno zaklínam
Otca, od kog svỳt stvoren ovaj je,
Bez ijedne tavnosti odkrì nam
Istinitò veche bítje tvoje.

126. Da mi tvojoj prevelikoj vlásti
Kadano ju u prav razaznamo,
Boxanstvene i dike i csâsti
Ponixeno, i dúxno svi dámo.

127. Isus dixe sad svoje poglede
Prem izmoren sa svim i pun trúda,
I odgovor dade na besŷde,
Poglavice zlobnoga i hûda.

128. Shto me ſtokrat tako vuhovìto
Za stvár istu jednako pitate,
I kad vam se sad káxe ocsito,
Vi istinu právu nepoznate.

129. Sin sam boxji kojì chu do ſkora
Vâm se dati ocsîto vidyti,
Nebeskoga u srŷd moga dvóra
Otcu momu òb desnu sidŷti.

130. Tere jásnom gdy ja u obláku,
S' neba opet prosvŷtljen sahodim,
Neizbrojnu gdy ja vojsku jáku,
Od Angjelah sàm sa sobom vodim.

131. Tako da pred slavnime pogledom
Moje vlasti i mochi moguche
Protérnut che savkolik svŷt lêdom,
Jushtrepit josh che sve xivuche.

132. Vech na sverhí od ovog govora
Zloga vícha josh zliji vladíka,
Svu hodichu svoju zao razdìrá,
Tere glásom velikim zavíka.

133. Grúbé psovke! - vech drugu istinu
Nijedan se traxiti netrúdi,
On sàm kàzà sad svoju krívinu,
I tako se po sebí odsùdi.

134. Pravica i zákon zapovýda,
Tko se smie nazvati sìn boxjì,
Za grŷh texki, da se sudu predá,
I xestokoj smerti se podlôxì.

Digitized by Google

135. Do rimskoga dakle namystnika
Shto moxete berxje ga vodite,
Da opakog satâre gryshnika,
Svi jedinim glàsom zavapîte.

136. Oxalostjen Petar u toliko,
Pun skoncsanja od neizrecsenog,
I xalostan veoma i prỳko,
Isukersta radi ufatjenog.

137. Iz daleka tere za njim hòde
Bishe pred dvor doshao uresheni
Gdy cerkvene opake gospodé
Pribivashe sabor sakupljeni.

138. Ter pod strehom tudikar visokom
Pred vratima samochan sidjashe
Sav napunjen mukom prexestokom,
Kojano mu serdce izkídashe.

139. I csime boljezan morí ga
I csemerna, túxna miso pêrxi,
Sluxbenica tudi opazi ga,
Koja pomnju nad vratima dêrxi.

140. Tim pristúpa ona blixje k' njemu,
I rycsima ovim' ga opada,
I tí li si dragi drug ovomu
Koj' je uzrok buni ovog gràda.

141. Ter po nochnoj, gluho-merkloj tmini,
Tvoje pokrit scýnechi prikore,
Doshao si ovd gledat shto se csini,
I uhodit nashe slavne dvóre.

142. Tuxni Petar uplashen, ledeno
Na ovu se rỳcs strèse; i jexi,
Za svoj xivot, i zaboravljeno
Junacsstvo mu predashnje pobyxe.

Digitized by Google

143. U zle túge siromah zapleten
Obazirà ón se na sve ſtràne,
Kuda li che svernut ſtupaj sméten,
Koje l' texkom zlù najchi obrane.

144. Ko mladjana mála dyvojcsica,
Zaboravna kojuno ostavi
S' cernim mràkom drága nje rôdica,
U pustoshnoj da spáva dubravi.

145. Od sna ocsi kad oslobodjene,
Oko sebe strashljivo obráti,
Pak nemoxe svoje poljubljene
Druxbe, niti majke ugledati.

146. Oda tmaste nochi uplashita
Sva od ſtraha studenoga térne,
Niti pravog ona znáde púta,
Niti znade kud' da se obérne. —

147. Tako Petar u gorkom dreselju,
Unishtoxen izvan obicsaja,
Vyrmi drùg bít' svomu spasitelju
Najposly od texka ſtrah' zataja.

148. Zaboravljà, kako se obechà,
Na smert ista povoljno s' njim pojchi,
I da sîla nijednà ni smecha
Razdrúxit jih nikad neche mochi.

149, Da se pàko josh bolje pokriè,
U protivne u dvorove îde,
I od njega da ni sumnje níje,
Medju sluge dvoreche tud sŷde.

150. Ali nejma ón ni tudi mìra,
Jer na njega s' hudom nikom zgôdom
Krivim okom svakì se obzîrà,
I lukavim derxí ga úhodom.

Digitized by Google

151. *Tri* imenom *puta* meshtra svoga
Bì prikoren; i od ſtrah' trikrati
Da cṣovyka nepoznade toga,
Zapocse se tverdo zaklinjati.

152. Kada kuchnà znatna ptica, koja
Bylu zoru svojom pysmom búdì,
U sve gêrlo, i glasno zâpoja
Da 'ſu blízu veche danjjì trúdi.

153. Tad pogledom svoga serdca blága,
Nebeskoga králja sìn pogleda,
Priatelja na milog i dràga,
Ali dûgo ginuti mu nedá.

154. Ganùt Petar okom milostivim,
U csas jedan sav se ón promỳni,
Kan' oxexen da je ognjem xívim,
U sram, rûmén, i u strah ledeni.

155. Zasràmi se, jerbo spomenu se,
Koje zâcsu, od svog králja rýcsih
Kod vecsere ſtrâxnje kada mu se
Tako svojom desnicom podìcsi.

156. Precsemerno dakle toga ràdi
U svemu se svomu serdcu smûti,
I verlo se xalostno razjàdi,
Tere Xalost ón smertnu ochùti.

157. I neslicsnim ſtrahom se korechi,
Nerazloxno koji ga obíde,
Sav u plâcsu, sav u tuxnoj smechi,
Nepodnosnog iz dvora izide.

158. I po svemu vertechi se grádu,
Uzdîsati iz sveg serdca ûze!
I csupati svoju sŷdu brádu,
I pregrozne prolivati sûze.

Digitized by Google

159. Tako da svu xalostan nòch onu,
Nepocsinu, nestâde, nezaspa,
Oplakujuch zlobu ucsinjenu,
Punu zloche, prikòra, i rázspa.

160. Dapacse josh na glas nochne ptice
Dok xivotom ón se nerazdỳli,
Nesushechi nikad placsno líce,
Rýko lýva od suzah, i cvỳli.

161. I samochan u pustoshnih shpiljah,
Kajuch se u tuxne vapit glàse,
Od Nastanka jasnog danka býla
Do zapada sunca nestávlja se.

162. Uspomena opáka i sramna
Gòrko njega morí, ljúto sýcse,
Jer' mu pôsta svyst grúba i távna,
Da se svoga ón ſtvorca ôdrecse.

163. Kak' za xivot ovaj vremeniti,
Koji u csas jedini prohôdi,
Slâga s' meshtrom svojim neobchiti.
Nad xivotom kojino gospôdi.

164. Joshter býla nebiashe zora
U potyri cernih nochnih sỳnah
Sred iztocsnog oglásila dvóra
Nastajanje od danka xudjena.

165. A xidovska zlà trâga izdavna
Isusa u silni dvor vodjashe,
Gdy namystnik od Ríma preslavna,
U poshténju mlogom pribivashe.

166. Da u svojoj ón cesarskoj vlásti
Po zakonih, i po pravom súdu,
Njemu glàvom da ucsini pásti
Kroz nemilu Smert ſtrashnu i hudu.

Digitized by Google

167. Poncio u ono Pilat vrýme
Od latinske plemenite kervi
U derxavah od grada solime
U gospodſtvu biashe najpervi

168. Tiberio Cezar izabrani
Tada svỳta od rimskoga svega,
Bishe sudcem u svoj onoj ſtráni
Mysto sebe postavio njega.

169. Pred njegove tud dakle palâcse,
Pobúnjeno judskò mnoxſtvo stùpi,
I sve shtogod ikad môxe jacsje
Nesmotarnim ter glàsom zavâpi:

170. Propni propni ovog i pogûbi,
Uzmi xivot ovom zlom grŷshniku,
Kojih s' dylih nepravih i grubih
Ovu rúxi zemlju svukoliku.

171. Koji nashe ljúde zaslyplјene
Ucsi svakom zlu, i zlo jih vâra,
Da neshtuju, csasté, niti scyné
Nas, ni tebe, nit nasheg Cesara.

172. S' ovakvima rycsma bez nacsina
Nesvystnici ovi prenemîli
Moguchega na prag Rimljanina
Biahu vech skupno naripili.

173. U mladicha ón mîla i lỳpa
S' mlogom pomnjom verlo zapazi se,
I od ſtasa rajskoga i kipa
S' naglim svojim okom nedýli se.

174. Josh nebishe tada potamnila
S' udaranja mlogog nemilosna
Sva lypota drága i vesêla
Od svytloga obraza ponôsna.

Digitized by Google

175. Zlamenite zato sverhu dike,
Sverh svih kojom ureshen je ljúdih,
I sverh lýpe i gizdave slîke
Njegove se izvan myre csùdi.

176. Ter zacsudjen sam u sebi rècse,
Ili koga velikoga Boga,
Ovaj mladich za otca 'si stêcse,
Ili roda ón je kraljevskoga.

177. Za oto se ón ljùto xalostí,
Da sionski puk tako nemio
Sumnjiv i pun hûde serditosti,
Na njega je sîlom naripio.

178. I jur mîsli milostiv, jeda bi
Nashao pute kojegod, i svŷte
Da g' iz rukuh njehovih ugrabi,
A bez svoje smútnje, i bez shtete.

179. Za to recse njem' za shto ovako
Svezanoga tebe k' meni vode?
Za koje li dylo preopáko
Ovakva te texkà zlà nahodé.

180. Ili uzrok tvoja je krîvina
Sad slobodno izpovydi meni,
Il' njihova zlobna opacsina
Da 'su ná te tako nabúnjeni.

181. Iz koga 'si mŷsta, ti i ftána? —
Od koga li plemena izhodish? —
I koja je teb' s' neba vlást dána? —
I na koja ti kraljestvà hodish? —

182. Isus tiho veli Rímljaninu,
Ja doveden nísam k' tebi ovdi,
Za zlo dŷlo, niti za krivînu,
Nit u meni gryha se nahôdi.

Digitized by Google

183. Al vycsnjega Otca, sìn umîljen,
Da izpunim ſveto-ſtavnu volju,
I od mloge ljubavi usîljen
Za ùmérti, stúpam k' tvom pristolju.

184. Nísam doshao, sverh ovogà svyta,
Sa umérlom vlaſtju da gospodím,
Premda rôda bash od plemenitá
Glasovitih kraljevah izhodim.

185. Da je moje gospodſtvo svytovno
Moji bi se druzi bîli zá me,
Da xidovskì púk tako otrovno,
Ovd' u tvoje rùke nepreda me.

186. Recse. Al se Pilat nagledati
Nemogashe njegovih posorah,
Neprestaje rad' tog zamŷtati
Razlicsitih s' njime razgovórah.

187. Sad ovakim, a sada onakim
Rycsima ga on kushati slýdi,
Gledajuchi saznat putem svakim
Sve shtogoder u serdcu mu sŷdì.

188. Ali premda premlogo puxudan
Misao svoju izpunit nastôjì,
Isus mu se boxji porod trudan,
Odgovorat ni rycs ncdostoji.

189. To videchi shalje ga u strane
Sakrivene od ſtána svojega
Jeda s' medj' tim útáxi, i stâne
Gnjyv oholi, od púka bysnoga.

Sverha osmoga pyvanja.

Digitized by Google

Pyvanje deveto.

U Solimu hodʼcheg Jozu vydo
Srêta Ivan. — Kʼ Pilatu ga vôdi. —
Kom' weserdno Jozip pripovydà:
Kakʼ zarúcsen sʼ Mariòm sʼ nahôdi.

1. Preko blíxnjih veche jur gradovah
Prolytashe ovaj glàs nemîli,
Kakono su gláve zlíh xidóvah,
Kroz izdaju Boga ufatili.

2. Al topervo po svud razglashena
Sʼ nochnim mràkom ova hûdà dŷlà,
Túxna placsna majka boxanſtvenà
Nebiashe joshter ochutŷla.

3. Pak i opet ona príkoj zgôdi
U svomu se serdcu sve bojashe,
Prevelíko i zlo kojegodi
Tad njezina pamet gonetashe.

4. Prorocsanſtva sva, i sva poglavna
Shtiuch, bishe potegnula rúkom,
Da je sînu nje dragomu spravna
Prexestoka smert, i sʼ ljutom mukom.

5. I da svojom on kervju izbâvit
Ima dushe iz tmînah izbràne,
I vyrnima svima pút uprâvit
Ú csestite, vycsnje rajske ſtràne.

Digitized by Google

6. Ali kada tò csù Jozip sýdi,
Njegovoj bo straxi Dýva znâna,
Po nebeskoj vŷcsnjoj zapovýdi
Bîshe tada tverdo zaufana.

7. Kriuchi se od nje starac bòlni
Iz Nazaret gràda taj csas ôde,
Tere berzim ón hodom u stolni
Jeruzolim Grad po nochi pójde.

8. I kad dojde, tud vidi najpervje
Shto ga gorko i skoncsa i smète,
Kak' xamore, kako od svud verve
Nemírnoga púka nochne csête.

9. I po svemu ovom gradu, gdi se
Bì uxegla zla búna i smecha,
Koja nikad josh nedogodi se,
Nit se zacsu hudja niti vecha.

10. Na pervomu csêlu svetog gràda
Sreta njega Ivan mladich svéti,
Koj od muke velike i jàda,
Bì xaslostan, blýd, izvan pameti.

11. Od silnoga skupa i kervava
Texko Bog do, da je on uteko
Koji no mu bishe meshtra prâva
Uhitio laxju tak opàko.

12. I preljuto kako skoncsava ga
Hudà bolest, xalost, treshnja groznà,
Priatelja ón milog i dràga
Tako mucsno, bólan jedva pozna.

13. Pregorkoga starac pùn nemira
Kad ga smôtri, k' njemu rycs uprâvi:
Kud se koràk tvoj tako prostira,
Mladcse! deder plahi hód ustávi.

Digitized by Google

14. Gdy je boxji sìn, gdy nasha krûna? —
Shto si tako daleko od njega?
Kakva je tò ovd u gradu buna?
Koj Isusa, zlo snájde, dobroga?

15. Jao! jao meni! ah níje zalúdu
Dyvicsanska majka gonétala
Sgodu texku, opáku i hûdu,
Koja na nje sinka je napâla.

16. Na svershetku oviu besydah
Vrýdni mladich, i Bogu premio
Xalostnoga starca od ſtrah blýda,
Gorko cvilech jeste zagerlio.

17. Tako plahe suze ronech jôdà,
I uzdàse túshi uzdasima,
Da mu gòrki placs i uzdah nedá
Cylu rycscu zaverchi ustima.

18. A najposly kroz placs se u kratko
Ove rycsi izrechi ûsili,
Sve ufanje nashe umerh krepko,
I dobro 'ſmo sve s' tim izgubili.

19. Texke su nas evo tuge stîsle,
I sa svim smo vech pripravni pâsti,
Poglavari gradskì zlu smert mîsle
Isukerstu zadat nashoj csasti.

20. Ufatjena, i svezana sîlom
K' Pilatu 'su oni odveli ga,
Ishchuch búnom verlòm i nemîlom,
Da nepravo Pilat pogubi ga.

21. Vyrna druxba sva mu pobygla je
Poplashena neznam ni sam kuda?
Gdy njegova majka ljubljena je?
Gorka che ti bit njezina trudba.

Digitized by Google

22. Scýnim da je ona csûla veche
Zlo koje se nje sinku dogodi,
Za shto svoje nij' ljute nesreche,
Doshla sama vidyt s' tobom ovdi?

23. Kad bi Pilat njezinu nezgodu
I csemerni njezin placs vidio,
Pravednomu tad bi joj porôdu
Moxe biti blàgo oprostio.

24. Hodimo mí tere ga molîmo,
Da na milost svoje serdce skloni,
Omraze mu sve zlobne odkrìmo,
Koj'm Isusa opak púk progôni.

25. Blýda lica i xaloſtna serdca,
Kako rycsi on izusti ove,
Ucvyljenog tada prati stárca
U velike ſtáne Pilatove.

26. Al hodechi oni svoju ljutu,
U kazuju xalost i svydocse,
Sa suzama, kojeno po pútu
Njih obadva iz ocsiu tocse.

27. Kako kada ubogu texáku,
Puſtajije skrovni i nemîli
Po nochnomu tavnom budu mráku
Sve volove órne zaplynilì.

28. Sa najstarjim ón zajedno sìnom,
Koji mu se u potrebah sdrúxi,
Svud pustoshnom próhodi planinom,
Ter jih tráxech gorko za njim túxi.

29. Pak kad vide da kakve xivine
Njihovima slicsne gdigod pásu,
Joshter hudju oni tuxbu csinè,
Túxna líca grozno jim placsna 'su. —

Digitized by Google

30. Ne drugcsie túxe se i placsu
Ovi vrýdni drúzi i krepostni,
I u tom pred kraljevsku palacsu
Preſtupaju tuxnì ì xalostni.

31. Slavni kralji tudikar nykada
Stanovahu u premnogoj csasti,
Kada zemlja Jersolimſka vlàda
Sama sebe po svojoj se vláſti.

32. Al Namystnik od Rima silnoga
Bîshe obrao nji za svoje stanje,
Evrejnskoga mysta obilnoga,
Koji tada derxashe vladanje.

33. Tud nesvystna treska, buka, vîka,
Kroz velike razlicsite glàse,
Uxexenih Judskih redovnikah
Po najprie njima prikaza se.

34. Iz dvora se ovì gospodskoga,
Sve po malo kràdom ukljanahu,
I na sudca Rimsko-latinskoga
Preotrovne rỳcsi xamorahu.

35. Kako da se oni gnjyvni prýte.
Savkoliki púk na njeg nabùnit,
Jer njihove volje jŷdovite,
Nehotishe takia izpunit.

36. Vyrno druxſtvo sve ovo videchi
Svoje tuge velike pokràti,
I csemernoj, jadnoj svojoj smêchi
Pocse dobru josh sverhu ufati.

37. Tim razvedren Ivan Józi veli,
Otcse drági joshtere ſmo xivi,
Utŷshi se, i veche necvíli,
Nego tyraj od seb' ſtràh sumnjivi.

Digitized by Google

38. Velikoga ovog Rimljanina
Sa suzama groznim, i s' molbami
Ko za svoga dragog molît sîna
Neshtédi se ni malo nit srámi.

39. Da je on sin boxji, ti za sâda
Nekazuj mu niti mu odkrívaj,
Nego ako sverh tvog gorkog jada,
Bude Pilat serdca milostiva;

40. Recse, i sve obadva sdrúxeni
Unigjoshe u presvýtle dvóre,
Gdy Vladaoc Pilat, i skupljeni
Poglavari gradski, s' njime sboré.

41. Pilat ovòm nenadanom sgodom
Sav zamishljen u mislima stashe,
Ter s' dozvanom k'sebi se gospodom
Ljubezljivo od sveg svytovashe.

42. Tudi Jozip njemu pred svím sborom
Kleknu svytle zagerliti noge,
Pak s' ovime tuxnime govorom
Sve mu svoje odkríva razloge.

43. Gospodine znâni i prevrýdni,
Nad sve druge ostále Rimljane
Koga sàm Bog izabra pravední,
Da upravljash ove lýpe ſtráne.

44. Smiluj nam se sad ljudma nesrechnim,
I gledaj jih na blágost prignûti,
Kojino su s' nacsinom prehûdim
Nepravedno texko pretîsnuti.

45. Redovnici prezlobni, koji su
Od ovoga gràda poglavice,
Mog jedinog sìna doveli 'su
Nishta kríva, sad pred tvoje líce.

Digitized by Google

46. Ter prokléta ova judska trâga,
Koja csinit zlo níje postidna,
Sve ſhto zálah ima na njeg slâga,
Nabunjliva, jer je nenavidna.

47. Kano daje porodjen od gúse,
Kano da su ſvi u njemu grýsi
Izmisliti kojigod mogù se
I sakrívit, ovdi pod nebesih.

48. U gnjyvnomu svaki nepokoju
Da pogubish, i vícse i píta
Moju nádu, i svu slavu moju
Moje dobro sve ovoga svỳta.

49. Dobra dŷla, ljubav, i zamỳrne
Zràk kréposti, koju svuda kâxe,
Na omraze ovako csemerne
Njihova jim rúxna serdca draxe

50. Sasma zlobno, hudo, prem bezocsno
Preopaki, ljuti, tvérde gláve,
Nepodnose tò sunce iztocsno
Nit njegove boxanstvene slâve.

51. Zar necsujesh, ili nevidish li
Gospodine! kako na njeg réxe,
Iz pameti kako su izishli
S' texke serdxbe, kojano jih xexe.

52. Neprepûsti da se sad uglêdà
Strêna pràvda od laxljive tlápe,
Oslobodi njeg' od zlih zasydah,
Koje njcmu púk nehárni zâpe.

53. Ove molbe snixen moguchemu
Súdcu, Jozip stári izgovára,
Iz ocsiu niz sav obraz njemu
Placsnih súzah rýka proudara.

Digitized by Google

54. Pilat s' lícem verlo ljubezljivim
Dobar i blág, njeg príma i drùga,
I Dionik, s' rycsma milostivim
Njihovih se ukazuje túgah.

55. Pacse ſtarca Jozu pocsastjena,
Kada gorki njegov jad ustávlja,
Sverh mehkana, lypa, i zlátjena,
Stola systi uza se ga stavlja.

56. Pak jim veli: vás àmo donese,
Prem xudie da ſte, udes mîli,
Pokajati rad tog nechete se,
Shto ſte k' meni ví se upútilì.

57. Tí mi sàmo svc lypo s' nácsinom,
Shto te pítam, drági otcse káxi,
Nekusham te ja ovdi s' hitrinom
Otari si suze, strah utáxi.

58. U ruke se samo spusti mêni
Kunem ti se s' neba vycsnjim bogom
Tvoj da mi je sinak poljubljeni
Na pameti kao i tebì iſtòm.

59. Da ga tebi zdrava mogu vrátit
Ja nastojim ſhtogod vechma mogu,
I zlobnoga púka gnjyv prekrátit,
I odolyt gledam nerazlogu.

60. Káxi, csin' da ocsîto mi sve je,
Ovdìkar te nìtko néche smésti,
Koga ſtána, od kud, i koje je
Ovaj mladich sreche, a i csèſti.

61. Josh matere njegove mi pleme
I pleme mi k' tomu odkri tvoje,
Jerbo se ón rodom visokime
Slavi, moj súd pravicsan ako je.

Digitized by Google

62. Pogledi mi njegovi kazuju
Joshter vishe bolje izverstnije,
Neg shto drugi od njeg razglasuju
Mah falechi njeg najpodpunije.

63. Kip gospodski, i ſtàs, hòd, i slika
I maknutje od prevedrih ocsih
Umerloga njega za csovyka,
Neodkríva niti ga svydocsi.

64. A njegovoj u krásnoj besŷdi
Puna ſlàsti i pùna uresa,
Tako krepost premogúcha sydì,
Kao da j' sisho od ozgor s' nebésah.

65. Josh izverſtnost ovà u naravi
Nŷ' se níkad vidìla od prie
Ili je ón Bog vycsnji i právi,
Il od ljudske kervi rodjen níje.

66. Upútite vi mene od svega
Da sve mogu upravo poznati,
Jer odgovor bash jedva od njega,
Kad ga pítam, ja mogu imati.

67. Podpûno je serdca kraljevskoga
Niti csîni ón bash mlogo scýne
Od xivota svoga vlastitoga
Od poglavic" niti, ni od mene.

68. Vrydni starac Jozip csujuch ovo
S' razdyljenom, dvojnom mislju prêdà,
Hoche li mu právo Isusovo
Bitje, i Nárav tájat u napredak,

69. Ili kâko práva je îstina
Sve izrêchi njegove kreposti
I boxjega on veche za sìna
Od krêti ga, bez svake tamnosti.

Digitized by Google

70. Polahgano blìxje k' njemu dójde
Prishaptavshi Ivan drug poznáni,
Recse: svýtli ò kraljevskì rôde!
Slavni dýve, drûxe izabráni.

71. Dobro idu sad poslovi nashi,
Bez sve sumnje za to i tajanja
Uprav odkrit, veche se nestrâshi
Právo bítje tvoga odhranjenja.

72. Dospi s' tim. A králja od angjelah
Odhranitelj Jozip plemeniti,
Mírna serdca a vedroga csêla
Pocse sada ovak' govorîti.

73. Buduch dakle da imash hoténje
Svýtli bàne! poznat nashu srechu
Izpunit chu já tvoje xelénje,
I nishta ti zatájati nechu.

74. Vycsnji te je tò Bog nadahnuo
Da nas primash tí serdca uljudna
Jerbo koja do sad nísi csuo,
Otajstva chesh ti csûti precsudna.

75. I da tebi poslúxim izpravno
Prie nego drugo budesh csûti,
Gospodskima dylih vêle slavnò
Pleme moje sada kazat chu ti.

76. Prem da xivot sada pròstì vodim,
Dylajuchi derva sad uboxstva,
Od visokih ja králjah izhodim
Ne od kervi preprostoga mnoxstva.

77. Moja kûtja vêle ponosita
S' nebesima koja jednácsi se,
Sva uzmnoxna, svytla, glasovîta
Svud se shtuje i svuda slavì se.

Digitized by Google

78. Scýnim', da znash dobro tko je bio
Stári Abram nash otac najpervi
I koji se pùk je narodio
Od njégove plemenitè kervi.

79. Ovi svysti bì Bogu príklonè,
Koji njega nam za temelj stâvi;
Svetílishta, pravdu i zakone,
Koje imamo, on pervi nastavi.

80. Poslushnoga on sìna Izaka
S' ljubom stárom, a sàm star pôrodi,
Od koga se na svỳt ovaj páka
Bogoljubni Jàkov tada rôdi.

81. Dvanaest sínah svytloga imena
Od njega se sàmog porodishe,
Koji se od dvanaest plemenah
Roditelji stári ucsinishe.

82. Medju bratjom prevrýdnome ovom
Juda jedan vycsnju slavu stêcse,
Krepostnima kojimo sinovom
I dobrotom ostále pretecse.

83. Od imena slavnoga njegova
Judeom se zove ova strána
Izverstniu majka vitezovah,
Po svem tvýtu slavno opývana.

84. Od Judine rodjen slávne kûtje
Izhodjashe posly mlog' unúkah
David, koji kralje premogúche
Porodio jest od nasheg púka.

85. Sa cseternaest dakle vedrih králjah
Brojem, moje sad se pleme fálì,
Evreinskih koji sverh zemáljah
Gospodskù su mòch i vlàst derxali.

Digitized by Google

86. Aj mladichu ovom právednomu
Drugi j' otac i ón porod îni,
Prem da se on mnoxſtvu neznanomu
Kao od mene Otca rodjen csiní.

87. Vycsnji rajski králj, otac njemu je;
Koji s' mnogim ſtvori svỳt uresom,
I kojino uvyk gospoduje
Zemlji, moru, zràku, i nebesom.

88. Csudnom sgodom sverhu sviu sgòdah
I zacsèta, noshena, rodjena
Dyvica ga csista na svỳt pôda,
Nebiv nigda s' csovikom sdrúxena.

89. Plodna dýva rodom nebeskime
Ona dývstvo sve uzderxa svôje,
Kakono u ſtaro joshter vrýme
Prorocsanſtvo svéto reklo tò je.

90. Bog nebeskì duhom boxanſtvenim
Njè je csiſto napunio krílo,
Na spásenje svima izgubljenim,
Da ponesé dýva csedo mîlo.

91. A ſhto pak' u neznanju svojemu
Ljudi slýpi govore i súdè,
Da roditelj ja 'sam právi njemu
To jim nísu pravicsne ôsude.

92. Njegova bo majka izabrána
Od nebeskè od ozgor desnice,
Sàmo da ju bránim men' je dána
Pod imenom moje vyrnice.

93. Da njezina sàmo rajska dika
Na svytu me ovom imat bûde
Od svih míslih vyrnog dyoníka
Vyrna drùga k' tomu u sve trúde.

Digitized by Google

94. Ali ne rad mâloga uzroka,
Ja postado lype dyve vôjan,
Prem da dàra takovo visoka
Ja najmanje bio 'sam dostojan.

95. Po Naredbi boxjoj ona îstá
Ovako me nazívat obljubi,
Da poshténja svoga sa svim csîsta
Glàs pred ljudma nashim neizgûbì.

96. Ova dikla proslavljena svagdi,
Da po rédu sve izkáxem vâmi,
U obrazu svytla, blage chúdi
Ovog svỳta nad svim dyvìcamì.

97. U srecsnom se ona Nazarethu
Rodi; zvána Maria imenom,
Csestit porod na ovomu svýtu
Majki svojoj, i Otcu ljubljenom.

98. S' dýve tako prelype i csudnè
Kojoj svakà dobrà Bòg zapìsa,
On'njój mislech u nochi, i u dne
Stò mladíchah jur túxno ûzdisa.

99. Svakì od njìh vyrno se hervéchi
Po csinjenju vrýdnomu i dícsnu,
Da dostojan ucsini se stechi
Vỳrenicu, dobru, suncu slîcsnu.

100. Ali ona derxechi u scỳni
Nád ſva druga blágà i kraljevstvá,
Dragi kamen, i cvỳtak poshtênì,
Angjeoskog svoga dyvicsanſtva.

101. Svoja dỳla sva i svakolika,
Na csast boxju jurve tad posvêti,
Umefloga koga vyrenika
Nemislechi ikad si uzeti.

Digitized by Google

102. Ali lytim vech uzmnoxna Ana
Prekrepostna njezina rodica,
Od prorokah ſhtiuch písma znâna,
I ona bì boxja prorocsica.

103. Providyla biashe od davna
Da che kcherca njezína cseſtîtà
Poroditi kralja vele slavna
I svytlima dylih uzmnoxita.

104. Kralja komu verlo podnixeno
Sve se zemlje klanjati imaju,
Kak na nebu bishe odredjeno,
I svi kako proroci pyvaju.

105. Csesto pútah nochnom u pokoju,
Njoje nebo na znánje ucsini,
Obljubljenu Mariu kcher svoju
S' vyrenikom dobrim da sjedini.

106. Na godishta vech jurve od vŷre,
Dyvojcsica rajska pristúpashe,
A od otca njena i matere,
Ugoditi nebu se ktiashe.

107. Kad jedan pút u poldne najveche,
Zacsuh se glas tyho gdy besydi,
Sadruxite kchercu vashu veche,
Ovo bo su boxje zapovidi.

108. Od vashega roda vlastitoga,
Po zakonu ví zeta uzmite,
Tere volju kralja nebeskoga
Bez kerzmanja svakog ízpunite.

109. U jedan se csas vecho prosîpa
Po svem gradu ovaj glas csestiti,
Kako vrydna dyvica i lýpa,
Zarucsena Muxu ima biti.

Digitized by Google

110. Zato svaki, tko ju pozná rodom,
U nje dvóre berzo xeljan îdè,
Dobrosrechnom jeda kako sgodom,
Kao zarucsnì drùg njezin izíde.

111. I ja premda veche zrelih lỳtah
Dojdo u broj od ove druxine,
Bivshi ona dikla plemenita
U rodu mi od ſtráne otcsine.

112. Ne toliko pako xelech stechî
Glasovitu krásnu vyrenicu,
Bïljezi se jurve svi videchi
Od ſtarosti na mojemu lícu.

113. Koliko da s' mojime verſtnikom
Njezinim se otcem obradujem,
S' krepostnime kada vyrenikom
Sadruxenu kchercu mu ja csujem.

114. S' naglom svystju, i vruchom poxudom,
Tud mladichi ſtahu neizbrojnì
Mislech koji liſche boxjim súdom
Zaruchnìk jòj postati dostojni.

115. Svytli kutjom oni svi poglavnom,
Svi gizdavi, dobri, i mogúchi,
I svakì se od njih vyrom slavnom
Uzvisiti vechma ufajuchi.

116. Razdỳljeno csime mí ufanje,
Medju nami svi prosci nosimo,
U putajno jedno dvóra ſtánje
I najvîshe krotko uzhodimo.

117. U ſtánu se svakì dan ovomu
Star Joakim otac dýve vrýdne
Poklanjashe Bogu prevycsnjemu
Kroz molitve skrushene, pravedne.

Digitized by Google

118. Jer u njemu bîske otár svéti,
Trista lýtah kojino na préda
Nebeskomu kralju se posvèti
Jur od pervih ove kuche dỳdah.

119. Svi s' dostojnom uvyk scýnom ôni
I njihovi' unuci u strahu
Pred ovime otárom priklôni
Boga svoga shtovat dohodjahu.

120. Preda njim se i mi poklanjamo,
I svaki nás tiho i na pose
Sve s' vruchijim shto molbama znàmo,
Nebeskomu kralju molimo se.

121. Da se dade nama namoliti,
I bilyg nam da s' nebesah spusti,
Koji chè nás tako srechan biti,
I Mariu za drùga odvesti.

122. Lypa dýva i Bogu premîla
Svega skûpa tud stojí u srýdi,
Na zatylku vràta snyxnobýla
Zlátni kósah prám prosut joj sỳdi.

123. Niz suncsane tîhé ocsi svoje
Ona rônì groznìh suzah vìre,
A rumenì sram joj obtekao je,
Od obraza svytle csistè lýre.

124. Tak' na ìsti nácsin izmyshane
U lypomu pozlatjenom súdu,
I ruxice sîtne, i snyxane,
S' rumenima ruxicama bûdú.

125. Kakono kad zvyzda od svih vechà,
Koja danak veselì objávi,
U srýd kôla od josh manjih svýchah
Uresom se svojim dicsno slâvi. —

Digitized by Google

126. Tako dyva nada sve krepostna,
Koju nebo, zemlja, i svi slâvè,
Stashe tudy dicsna i ponosna,
U srýd ove mládexi gizdave.

127. Ona s' Bogom, i sa svim boxjima
Zaklinjashe vyrno se dvornikom,
Da nexêli, nit da mîsao îmà
Sadrúxena biti s' vyrenikom.

128. Stári otac, táxech nje nemire,
Zapovyd joj nebeskù odkríva,
I s' lica joj on suze odtîre,
I u cselo milò ju celíva.

129. Kad pred skûpom sve ove cseljà li
Posvétjenog blizu kod otára,
Iz skûpa se sveg sbranog izvádi,
Koja tudi bìshe Ana ſtára.

130. Ona svojìh kósah práme sýde,
Strashno nìz vràt sydi razkôsana
Kano izvan seb' gledà, i îde
U okolo svega svetog stána.

131. I stvár csudna preko svake mýre,
Napunjena duha presvétoga,
Previsokì glàs uzdixe, i stere
U prav csak do dvora nebeskoga.

132. Ter shto nikad ja u serdcu momu
Ni nadao se nisam mene, píta,
I dohodi pram meni samomu,
Za desnicu moju ter me hîtà.

133. Govorech mi ovak: Zapovýda
Vycsnji otac, kralj ravnajuch s' nebom,
Da se moja kcherca nikom nedà,
Nit zarúcsì s drugim neg' bash s' tobom.

Digitized by Google

134. Eto teb' je u rúki bilyga,
S' ocsitima koja sasma dŷlim
Poslana je tebí od vycsnjega,
Da istina sve je, shto já velim.

135. Tako recse; A suha tad shibka,
Koju moja tad derxashe désna,
Sŷnu cvytjem kîtna svakolika,
I csudno se ukàza uresna.

136. Jedva nicse lŷp cvýt al' eto ti,
Iz nenada i hîtro iz njega
Na verh glave moje mi doleti
Golubica bylija od snŷga.

137. Koja svoje pretîhe pozore
Bivshi svud na okol' obrátila,
U cseſtite, dícsne rajske dvóre,
Strelovîtà prosterh svoja kríla.

138. Drugî znamen ti veche nekushaj,
Opet Ana meni recse tâda,
Nego Boxje hoténje poslushaj
Duh, Duh sveti jerbo tobom vláda.

139. U príliki ón byle snyxane,
Golubice tebi jávno glásì
Moje vrydnè kcheri, i poznane,
Predostojni drùg u svemu da 'si.

140. Savkolikì sbor se tud zacsudi,
Kako sgodu nenadanu vîdi,
Nit se nájde zlobnoj u póxudi
Tko, koji mi na csèst tù zavidi.

141. Ja videchi da su vech od veche
U napredak proshla lytà môja
Nenadane radi ove sreche
Ochutì se pun od nepokoja.

Digitized by Google

142. Kajuchi se joshtere savishe
Shto tráxiti dojdo tù námyru,
Verstnjaci mi moji pristupishe
Csestikovat csudnu ovu vŷru.

143. Kroz besŷde medene i stavne,
Oni nemir moj mîlo tŷshahu,
I nad druge sve srechne i slàvne
Csestita me sretna nazivahu.

144. S' razlozima tako temeljitim
Csim odgoné moju brixnu muku,
Sklonishe me, da ſtarac uhitim
S' vyrenicom lŷpom sada rùku.

145. Anajposly ja ju ucviljenu,
I ja mucsan joshtere veoma,
S' roditeljih njemih razdyljenu
Obicsajno tad povedem doma.

146. Po zemlji se biahu po svuda
Nochni mràci jur tavno prosùli,
Od svakdanjih da bíno od trúdah,
Umoreni ljùdi od dahnuli.

147. Tïm pokojno bivshi jurve doba
I ja, rajska i dŷva idemo
Preprostomu da u stánu ôbá
Od uboge kûtje pocsinemo.

148. Iz ocsiu nje, svojom kreposti
Koje svytlost suncsanu pretycsu,
U nemíra, i texkoj xalosti
Sramne suze grôzno joj utŷcsu.

149. Tako îsto, u prolytnje vrŷme,
Kada nárav, sok stablom udŷli,
Vinorodna lozica oshtrime
Obrezana nóxem suzno cvŷli.

Digitized by Google

150. Oshtrim nóxem, kojime nektéchi
Nepomnjivi texak lozu râni,
Kad ju rexe da ona josh vechi
U protivah jacsja, plod odhráni. —

151. Govorenjem ja pàko veselim
Tyshim túgu dyvice sumnjive,
Govorechi da drugo nexelim,
Neg da u svom dyviesanstvu xíve.

152. Ona pàko uzdỳshuch josh vrûchje.
Veli mi u ovaj nácsin blági,
Jozo svýtla csasti nashe kutje,
Vyrenicse sada moj predrági.

153. Ne brez znanog velikog znaménja,
Csuvati se ja u vỳk mastojim,
Csovycsanskog od svakog sdrúxenja,
I u bitju dyvicsanskom stojim.

154. Sila, mòch, i krepost skrovnà nyká,
Pretéxe me jàko i primága
Zemaljskoga nijednog csovyka
Da m' obchina nij' mîla, ni drága.

155. Premda Ana majka moja ſtára
Nepokojna rad toga uzrôka,
Na drugcsiji nacsin izgovára,
Pisma jávna od svetih prorokah.

156. Al i s' moje stráne i já imam
Prorocsanſtvo govorì mi koje,
Da mi poshto drùga k' seb neprímam,
Otrunio koj' bi dyvstvo môje.

157. Prie Jordan ryka che ohola
Sa svojima vodam' tech na záda
I suncsana xárko-svytla kôla
Istok svoj che csinit od zapada.

Digitized by Google

158. Ove rycsi najcsiſtija dýva,
Ne bez mnogog jàda recse mêni,
A poshtene grozne suze lýva,
Niz svoj obraz, tìme zasramljeni.

159. S' nenádanom groznom treshnjom tada
Strah ledeni ná me ſtàrca skôcsi,
I tmasta me cerna nòch popâdà.
Zablyshtujuch umérle mi ocsi.

160. U trì pûta male odgovore
Usiljavao sam se njoje datì,
U tri puta jezik moj nemore,
Serdcsanu mi xeljù poslushatì.

161. Kada zacsu glàs koji mi veli,
Dyvstvu druga tvoga tí nehûdi,
Ali od njе nigda se nedýli,
Nego u vyk vyran joj drùg bûdi.

162. Ja s' osvysti, i pomno pazechi
Tad dyvice na kíp strahovîtì,
U xestokoj mojoj pocse smêchi
Na ovaj joj nacsin govoriti:

163. Koja me je dyvo vlàst i sîla
Suprotiva mojemu hotênju
Sad zajedno s' tobom sadrúxila,
Koj' nemishljah nikad o sdrúxenju?

164. Ovakove tko me u prikazni
Brez svakoje uvede potrebe,
Da jednako xivem u bojazni,
I u ſtrahu sve zaradì tebe.

165. Drugojacsje meni kao dytetu
Znâni otac napred prorokova,
Kada cerkvu upravljati svétu
Bì red, pomnja, i duxnost njegova.

Digitized by Google

166. Prorokova ón da îli výku
Ja sadruxen nigda biti néchu,
Ili da chu s' toga preveliku
Uxívati hválu, diku, srechu.

167. Al' kada je Bog vycsnji hotio
Ovo nashe vyncsanje da slỳdi,
Bivshi isti mene prestrashio,
Kroz ovakve oshtre zapovỳdi.

168. Imenuj se moja vyrenica
U pokoju, a i u slobodi
Xivi uvyk kao csista dyvica,
I vesele danke sve provodi.

169. Znamenitog niti chu ja vèza
Niti nashe vyre ja razstavit,
Po kojoj se moje serdce svèza
Tebe nikad vishe neostavit.

170. Sred istoga xivit chemo stána
Ovog, serdcem krùto sjedinjeni,
Ti, ko kcherca moja izabrana,
Ja, ko otac tvoj prepoljubljeni.

171. Tolik u sva dobrà i u sreche
Koliko u svaki trúd i túgu,
S' temeljitom ja odlukom veche,
Tebe primam za moju te drúgu.

172. Radì rajske tè dobrote tvoje,
Zarad zrỳlih godinicah mojih,
Ovo bitje med nam podobno je
Ovako se nami i pristoji.

173. Utyshi se dakle dyva csîstà,
Uz ovakve razloxne besỳde,
I njezina gorka valost presta,
Ona svoje razvedri poglède.

Digitized by Google

174. U tom drugu ja na kutje stránu
Idem trâjat tavne nochne csâse,
A u istòm ona ôsta stánu
Pocsivati samochna po nà se.

175. Ah kakva li csûdà i prílike,
U nepokoj moje hûde svỳsti,
Ná me one nochi svekolike,
Naripishe, za u snu me smesti.

Sverha devetoga pyvanja.

Digitized by Google

Pyvanje deseto.

Jozip slydi kazívat istine:
Od zacsetja, i od pozdravljanja. —
Od pohôda Lize Zakarine. —
I od njenog Csedo-uzigranja.

1. Jur na pogled jasno-býlog jûtra,
Sva zemljica biashe sinûla,
A ſtudena tavna nòch u nútra
U paklene jàze pobygnula.

2. A ja ûsta, i njenu loxnicu,
Josh trudnoga snâ pûn obihodim,
Tere drágu moju vyrénicu,
S' mnogom xeljom, xeljan vidyt hodim.

3. Joshter nêbi ja vrátà od ſtána
Odtvorio, po svomu nacsînu,
Kad velika svytlost nenádana
Protiv meni uhodechem sînu.

4. Nenádana jásna svýtlost, s' koje
Sav pod ſtána prosvytljen goráshe,
Odkle jasno-zlatne zráke svoje,
Po svem drugom stánu prosipashe.

5. U kojemu ova dýva lýpà
Ostynjenu sva prílicsna týlu,
Uproshtenog josh stajashe kípa
Neizrecsnom jásnom u svytlilu.

6. Ona stojéch u bitju otomu,
Nit me vidì, niti me poznáje,
Pozdravljenju niti slatkom momu,
Obicsnoga odgovora dáje.

Digitized by Google

7. Samo svoje rùke i pozôre,
Derxì u prav pram jásnih nebésah,
Od rumene joshter lypshà zoré
I punija od svytlog urêsa.

8. A koliko bîshe promýnjena,
Oda svoje naravne prilîke,
I lypotom kojom prosvytljena
Kakve pûna i slave i dike.

9. Ko desnica kad vyshta i znána,
Pravit slîku pomnjivo se stâvi,
Kogagodír od rajskih dvoranah
Koji xívu u prevycenjoj slâvi.

10. Da joj pàko moxe najposlie
Sverhu xeljnu dati, koju xúdi,
Sve shto znáde bolje umîtnije,
Pozlátjuju, glâdi, svytlà, ljúdi.

11. Tako svetog nju sverhu otára,
Vyrne dùshe kadano gledaju,
Ne brez vrúche molìtve i dàra,
Snixene se njoj svétoj klanjaju.

12. Tako ſtúpu zlátnomu prìlicsna
Sladkò dobro svega ovog svỳta,
Prikaza, se sada nepomicsna
Mom' pogleda slàvna dýva svétá.

13. Zrácsan oblak svuda na okolo,
I prílicsan suncu, nju odíva,
Na glávi joj pák' od zvyzdah kôlo,
A sunce joj pod nogama síva.

14. Ja zacsudjen videch ovà csûdà
Koja ljudske sve nadhode rède,
S' mnogo smeche, i s' premnogo trúda
Stâdo ove govorit besyde.

Digitized by Google

15. Shto sad ovo vidim vycsnji Boxe!
Koja Tajna, i koja znaménja,
Ovo dŷlo znam da bit nemoxe,
Brez tvojega sàmo dopudshténja.

16. Ja te molim, slabu pamet môju,
Tí prosvytli po duhu svétomu,
Da poznaden pravu volju tvoju
I da súdu ugodim tvojemu.

17. Ovo rêko; a dŷva rajskà se
U vlastito svoje hítje vràti,
Ter kano da od sna razbíra se,
Pocse sladko serdcem uzdîsati.

18. Iz ocsiu od rajskìh râdostih,
Biserne joj sûze izîhodè,
Za bilygu rajske csestîtosti
I koje god zamŷrnije sgôdè

19. Ja priſtúpam blixje k' njoje, têre
S' blágima ju umáljam molbami
Za precsiſti zavez novè vŷre,
Kojano je skloplјena medj nami.

20. I za ljubav onu vykovitu
Dyvicsanſtva svoga Bogu mîla,
Komu se je sva ona na svytu,
Od dytinſtva joshter posvétila.

21. Od svih mîslih, da za drùga vyrna
Mene moxe slobodno uzéti,
I slobodno, toliko zamyrna
Otajstvà mi mox' izpovidŷti.

22. Boxanstvena tad moja dyvica,
Ko rumena lŷpa rúxa, koju
Zornà ládna rôsa zemljî nicsca
Prigne krasnom u kom perìvoju.

Digitized by Google

23. Derxech k' zemlji ocsi podníxene
Lypog líca jako sramexljiva,
Zaderxaje rỳcsi i pak medene
Besydice ove izuſtíva:

24. Pred tobom se zatajiti néchu,
Koji ſtráxa uzdana meni si,
I pravo je, Otcse! da znash srechu,
Na koju me Bog blágì uzvìsi.

25. Al s' koje bi ja strane pocsèla
Samo da se moj jezík upúti,
Jerbo odvech csudnovata dŷla
Od mene chesh sada morat csûti.

26. Dobro znam dacsudesá ovakva
I otájstva ova znamenita,
Sasma mláka, i verlo nejákà
Ljudskà pamet slabà nedohîtà.

27. Oviu ti súzah dakle, koje
Veselje mi mnogò sada tvorí;
Shto chu kázat, ove rỳcsi moje,
Pred drugime nikim negovôri.

28. Da laxljivo koje nebi njima
Tomacsenje dao puk ovaj slýpi,
Prie nego drugim bilyzima
Bog s' nebésah, sve i sva pokrýpi.

29. Kako jásna vech pocsela zora
Izgoniti bîshe nochnu sỳnu,
Pomaljajuch iza cerneh górah
Ruxicama glavu nakîtjenu.

30. Ja se od sna tihoga razlùcsi,
Ter ponizno, krotko, i potajno,
Vycsnjemu se Bogu preporùcsi
Kroz molenje kako, j'-obicsajno.

Digitized by Google

31. Pak za tashta mîsli odtyrati,
Svu pôstavi u tò pamet moju,
Shtît pomnjivo i razabìrati,
Sve shto ſvéti proroci pyvaju.

32. I da s' time postanem mírnija
Ne brez boxje (ja mislim) odluke
Znameniti Prórok Izaia
Upade mì po srechi u ruke.

33. Ja u njemu nájdo gdy se pŷva,
Shto je dobrih svíli mìsao i xêlja,
Kako csîsta porodit che dýva
Svegkolìkom svỳtú spasîtelja.

34. Kojegano mírno u doshastje,
Pomérti che sva zloba prokléta,
I svỳt u njoj kojígod uzráſte
Na zlatna che povratit se lŷta.

35. Ja ti otcse nemogu izrêchi,
Sad ochùti koje uxívanje,
Za umerle tù srechu shtiuchi
I cseſtito prorocsno pyvanje.

36. U Radosti sad neizrecsenoj
Poklanjà se serdca poniznoga,
Slavnoj dývi, majki odredjenoj,
Nebeskoga kralja velikoga.

37. Govorechi: dyvo dragà Bogu,
Sverhu sviu od svỳta dyvicah,
Ah nazvana da ja biti mogu,
U vỳk tvoja vỳrna sluxbenica.

38. Ah da srecha ovà se dogodî!
Dokle sam já joshter u xivôtu,
Hodi veche, dragi Boxe hôdi!
Tvoju raisku jávi nam dobrotu.

Digitized by Google

39. Kad bi ovo csudo ja vidyla,
Ah kako bi u svem srechna bila,
Ah ponizna kako b' i vesela,
Majki tvojoj i tebi dvorila!

40. Dokle rycsi ja izrycam ove,
Mislech, slavnom koje bi dytetu
Ponajlypshe spravila darove,
Da se sada porodi na svytu.

41. Al ti svytlost necsekana eto,
Pred moje se vedre ocsi sterè
Od koje se csini sav stán svyto
I razkoshan, i lyp preko myre.

42. Zacsudjena sverh toga zaglédam
U nebeske jasne já prozore,
Neizmyrno tudi csudo gledam
Odtvorene od svud rajske dvóre.

43. Gdy angjelah druxbe preuresne
Pred vycsnjega Boga krám kupe se,
Ter sa stráne i s' lyve i s' desne,
Priklonito s' njime vesele se.

44. Vidim zvyzde gdy sjaju gorúche
Niti meni tò vidjenje bráni,
Zaklopljeni gore krov od kûchè,
Sá zidovih tverdim uzderxani.

45. Sve prelypo shto je i csestito
U derxavi Boga vycsnjeg gôri,
Sve, i sve u jedan csas ocsito
Prikaza se mojima pozorih.

46. Iz pred lica kadano boxjega
Svytlim suncem jasno uréshenì
Sred veselja toga slavnog svega
Lyp Arkangjel saulazi k' meni.

Digitized by Google

47. Gizdav mladich, i kràsan u slîci,
Zlatnih krílah, i u zlatnoj kôsi,
Derxi byo liljan u desnici,
I ove mi bláge glàse nôsì.

48. Zdrava bûdi, pûna svih milostíh
Kojoj dvorìt sve nebo uxíva,
Gospodin Bog s' tobom svih krepostih
Nahodì se, i s' tobom pribíva.

49. Tí 'si srechna, i tí si blaxena
Sad i vazda i u vyke výkah
Sverh dyvicah sviu, sverh svih xénah,
Tí si ljudskà, a i boxja díka.

50. Slushajuchì ovo govorénje
Ja se sméto u mojoj paméti
Promishljajuch shto tò pozdravljenje
Nenadano u seb' hoche rýti.

51. Nestrashì se tada meni recse,
Srechni ovaj glásnik: na nebesi
Milost koja u vyk se nestecsé
Ti pred vycsnjim Bogom stekla jesi.

52. Od utrobe tvoje stán blaxeni,
Od sveg vyka vykom on je obro,
Da u njemu porod boxanstveni,
A sve ovog svyta zacsnesh dobro.

53. Ti chesh dyvo svem svytu cseſtîta,
Csudnìm dylom tí chesh porodìti,
Spasitelja svekolikog svyta,
Kojino che Isus nazvan biti.

54. Paklena che ſtrashna moch verîxnà
Kako njega csuje spomenuti,
Na njegovo sveto ime snîxna
Ljuto shtrépit, i verlo ternûti.

Digitized by Google

55. Porod ovaj tvoj hoche zamỳrni,
Svuda biti slavan svom visinom,
I s' razlogom savkolik púk vỳrni,
Nazivati njeg' che boxjim sinom.

56. Prestòlje che i vlàst davidovu
Vycsnji otac od nebésah dâti,
U plemenu ón che Jakobovu
Po sve vỳke vỳkom kraljevatí.

57. Njemu cho se sve krune najveche,
Poklanjati s' prevelikom csàsti,
Myrè, kónca, i sverhe bit néche
Velicsanstvu, i njegovoj vlàsti.

58. Na besyde ove, moju prýku
Smútnju tada i sumnju ja skráti,
Nebeskomu tere navystniku
Odgovore slyḑeche odvràti.

59. Na koj' nacsin, i s' kojime svŷtom,
Da takova izvérshe se dŷla
S' najtverdjime bivshi ja zavŷtom,
Dyvstvo moje Bogu poklonila.

60. Njega sáma ja dvorim sámoga,
Pamet moja njemu je na sluxbu,
Za csovyka ja nit umerloga
Znadem, niti xelim muxsku druxbu.

61. Tad Angjeo meni odgovori,
Ljubeznivo, tiho, i medeno,
Nemoj da te sad tà mìsao môrí,
Kako che tò biti izpunjeno.

62. Jczero svíh nebeskìh daróvah
Boxja krepost boxji dûh presvéti
Iz nebeskih odozgor dvórovah
U Krílo che tvoje saletiti.

Digitized by Google

63. Zacseti chesh ti csûdno po njemu,
Bez otrove dyvicsanſtva tvóga?
Porod xudjen ovom svȳtu svemu,
U naravi csovycsanskoj, Boga.

64. Ó velikog Boga sìn veliki,
S' vykovitom slàvnom svojom díkom,
Zatvoriti pakao che opáki,
A skrúshenimi, dati raj, gryshnikom.

65. I da poznásh sada po znaménju,
Koje ti se od mene odkrije,
Da u svemu momu govorénju
O dyvice rajskà! varke níje:

66. Znaj, da vrȳdna Elisabet, koja
Rodica je verlo drága tebi,
Josh i mladjâ u godishta svoja,
Plod od sebe vidȳt, srechna nebì.

67. Plod xúdjeni, svojom s' nïlogom csèſti
Sad pod svoju starost je zacsela,
I ovo je veche myset shésti
Od kad se je téxka ochutȳla.

68. Jerbo ſtvári níje, gdi nemôre
Vlàst dopérti boxanstvene rúke,
Koja zemlju, nebèsà i mòre,
Bez ikakve lahko stvôri mûke.

69. Tada k' nebu já uzdîgo líce,
I rycsima reko presníxnimi,
Evo mene boxje sluxbenice,
Kako je rycs tvoja, tak' budi mi.

70. Csujuchi shto njemu govôrì se
Rajski glásnik, u milom veselju,
Od mene se dȳli, i vràti se
K' nebeskomu právom rodîtelju.

Digitized by Google

71. Rad site tada pûn lyposti,
Jasno-zlatan oblak s' neba sidde,
I sa svojom suncsanom svytlosti
Obkrùxi me svu, svu me obijde.

72. Zlatan oblak, kogano ognjenì
U okolo svuda réshe zràci,
Pregústima iskram nakîtjeni,
Zvyzdicama sîtnìm svi jednaci.

73. Tako u sred nebeskè poljáne,
U daxdive kadano oblake,
Ognjevito xarkò sunce stâne
Upîrati svoje jásne zrâke.

74. Ponosita i verlo velîka,
U csas jedan sjajno síne dúga,
I ſtotinu razlícsnih prílikah,
Oko svega ukazuje krùga.

75. Tad u sebi reko; to vidjenje
I tò csudnò promatrajuch dŷlo:
Raj na zemlju nashu preneshen je,
I s' neba je sùnce doletylo.

76. U tò, koje s' neba se objavì,
Neka moje sad zacsétje slýdi,
Od csudésah sviu tvórac právi,
Duh presvéti k' meni dývi sleti.

77 Zrácsne iskre, kojeno u csèsto,
Oda svuda oko mene sjahu,
Sa obedvy stràne njemu mysto
Uklonjene na ſtranu davahu.

78. Obujmi me on tad svukoliku
Tere u csas onaj, u tò dòba,
Ochutivshi radost preveliku
Sva mi moja uzigra utroba.

Digitized by Google

79. Tak s' nacsinom prỳ neizmishljenîm
Dyvicsanstvu u mom sahránjena,
Nebeskime rôdom navystjenîm
Ochùti se s' neba nadárena,

80. Kako ovo sve bì dospieno,
Preko sviu nebeskih derxaváh
Veselje se dyxe neizrecsnò
I premnogà ucsini se slâva.

81. Csû se ṭudi, gdyno sa svih ſtránah
U razkoshnom míru i u goju,
Druxbe boxjih od svytlih dvorjanah
Igre vode, i pysme pyvaju.

82. Mírno medju otima igrama,
Vycsnji rajskì dvóri zagermishe,
I veseli, i csèſtí plamení
Po svem nebu shirom proletìshe.

83. Dogadjaje ove prezamỳrnè
Slavna dýva men' izpovydashe,
A radostí oda neizmyrne
Lice svoje suzam polývashe.

84. Ja pretexku u smechu se stâvì,
Radi csûda izkázanog tôga,
Prama nebu ter rùke ûpravi,
I moliti ſtâdo vycsnjeg Boga.

85. Jere tako bì svyst moja slýpa,
Da vyrovat bîshe mì potrùdno,
Da ſtvar moxe bit toliko lŷpa,
I tò dylo zamỳrno i csudno.

86. Znajuch kako mlogo pút" se sgodì
Da s' prevarom, laxju, ili kràdom
Sastane se, snájde, i dogôdì
Zaljubljeni mladich s' dyvom mládom.

Digitized by Google

87. Josh sam tako ja zamamljen bio,
(Ah serdce mi bì tverdo i prỳko)
Da sam otich' bio namîslio
Zarucsnice od csîſte dalêko.

88. Al da sumnja opákâ se môja,
I ledene da s' mìsli utáxe,
U srýdi se nocsnoga pokôja,
Rajskì glásnik i meni ukáxe.

89. Istì slìkom, a istì i csìnom,
Kakogod i dývi ukazà se,
Kadano joj s' tol'kom velicsinom
Boxji pozdrav radoſtno donese.

90. Suncsan obraz, svytlijí od zlàta,
Rude kôse svílne njegove su,
Snýxánoga sverhu bylog vràta,
Ponosito razsule s' koje su.

91. Odýva ga csudnovato tkána,
Zlátna svíla, predícsnoga kroja,
Sva biserom sitnim obnizana,
Komu nejma ni mŷre ní broja.

92. Na lývomu nju pàko ramenú
Putce ìſtog od bylog bisêra,
Vyshtim gibom vyshto sjedínjenu,
Pod ruku mu desnu nìzom tŷra.

93. Rajska rúka tud koje urêsi
Vidjahu se krasne zrácsne pêtlje.
Slicsne zvyzdam jásnim na nebesih,
I od zvyzdah josh lypshe i svytlje.

94. S' njima tàr je odycha sdrúxena,
Po nácsinu lypomu i mîlu,
Sa obedvy stràne od kolŷna
Pokrívà mu pût njegovu býlu.

Digitized by Google

95. Od suhoga zlàta pojas sklopljen,
Po oholoj pâshe ga haljîni,
Sav sa dragim kamenjem pobijen,
Koje svytlost neizrecsnu csiní.

96. Ponosite, gizdave, zamyrne,
Na noguh mu lype okôlice,
Ukazuju cvytove biserne
Svuda a pod cvýtjem zlàtno líce.

97. S' ramena mu lývoga i dèsna,
Po malo se shíru, i podîxu
S' perjem svytlim kríla ureshena,
Koja vytre berzinom prestíxu.

98. Golu glàvu, a i rúke nágе
I od noguh i listove nosi,
Ter vedrinom svoje slîke drágе,
I gízda se, í slavno ponôsi.

99. Ukazuju svi csìni njegovi,
I gledanje sladkò ì ugodnò,
Da su njemu nebeskì dvòroví,
A ne ova zemlja, mysto rodnò.

100. Shto chu rechi od csudnih prilikah,
Kojim, (kako u snu vîdi tomu)
Odycha mu lypa svakolika
Navezena lypo sivashe mu.

101. U goruchu strashnu pech metnuta
Tri dyticha na njoje se paze,
Na rýcs kralja opakog i ljûta,
Da jih sìlni plameni porâze.

102. Skladnom pysmom ali sloxno oni,
Neoxgani svoga Boga slave,
Nit jim smie plamen usîoni,
Jedinu vlàs taknuti od gláve.

Digitized by Google

103. Neg' mladiche on poshtuje csîſte,
I njima se na ſtranu uklanja;
A iz dal'ka protivnike iste,
I opîcse, i xexé, i ranjà.

104. Mene grozna treshnja sveg obájde,
Csime otà csudesá razgledam,
A nebeski mladich mene snájde,
S' ovim glàsom, i tihim besydam.

105. O gospodski predostojni rôde!
Koje sumnje opákè i hûdè,
Preko tvoje pameti prohôde,
Koje csinish ti krívè odsude.

106. Nevidish li vish' od sto bilygah
Koj' kazuju tebi i tomâcse,
Da po volji Boga prevycsnjega
Csiſtà dýva, i prelýpa zácse.

107. Srechno tvoje s' njom nazívaj bítje,
A nesumnji protiva razlogu,
Svako csudo jerbo ucsinit je,
Svemoguchem lasno viſhnjem Bogu.

108. Sve je ono istina gotova
Shto god rajska dyvica govôrì
I ovako u vycsnja je slôvá,
Uredjeno vech od davna gôri.

109. Tegotna se ona sada csûje,
Ali nije s' umerlim csovykom,
Kako tebe na opak' svytuje,
Preledena sumnja, s' mislju prýkom.

110. Zacsetje bo njeno boxanstveno,
S' nijednome csîfta dyvstva shtêtom,
Precsudnime ſtvorom uzrocseno,
Po duhu je boxanſtvenom svétom.

111. Ovako i plodna zemlja, kada
Na svershetku merzno-ladne zíme
Pitna rôsa sverh nje ozgor padà
U prolytno tihò lýpo vrýme.

112. Samim dylom od majke naravi,
Koja skrovno s' njome se pogadja,
Plod razlicsan, lýpì, i gizdavi,
Netaknuta zacsné, goji, rádja.

113. Zato nek' s utáxi ftrah i smetja,
Kojom tvoje vech serdce ostinû
Nami lax je Angjelom merzecha,
Já ti pravu govorím istinu.

114. Csûdà ova vech su po prorocih
Objavljena davno i od prie
Premda nebì tud visocih rýcsih
Opet távna Koprena jih krie.

115. Ovo su ti onà zaklopità,
Shto se veli, vráta, i pút k' raju,
Kuda ljùdi umérli od svÿta,
Ne prohode, nit tuda stupaju.

116. Sàmo unich, i sàmo izítì,
Nepomicsne jáke kroz zatvore,
Kada mu je volja, vykoviti,
Od nebésah sàm gospodin môre.

117. Precsestìtom vŷrom on i stávnom,
Koje tvoja vrydnost dostojna je,
Sdrùxi tebe s' dyvicom preslavnom,
Práva tvôja vyrenicà da'je.

118. Ali tvoje od premîle drúge,
Kao ftraxanin njezin izabráni,
Tí netráxi nit hty ftvári drûge,
Neg' ju vÿrno csuvaj, pâzi, bráni;

Digitized by Google

119. Premda ti je od sviu najdraxja
Njé csiſtochi, njezinoj slobodi,
Králj nebeski druxba je i ſtráxa,
Koji s' njome sada se nahôdi.

120. Kak' dovershi on besyde ove,
I boxje mì objavi hoténje,
U îsti csâs, rajske u dvorove,
Hitro svoje upravi letènje.

121. A poshavshi, niku stanovitu
Ljubav meni u serdce udýlja,
Da jednako dvorim plemenitu,
Majku moga pravog s' paſitelja.

122. I kao gvozdje i tverdo i jákò,
U plamenu mekano izlazi,
Nepravedna moja sumnja tako
U omekshan led se preobrazi.

123. Medju tim se probúdiv ustâjem,
I vycsnjega Boga velicsinu
Preponizno molit neprestajem,
Da mi moju oproſti krivinu.

124. Zlu nevýrnost moju oshtro káram,
Koja pamet bîshe mi otela,
I u perse texko se udâram
Ne bez plácsa groznoga i cvỳla.

125. Bòg gorúchom sa svojom mîlosti
Smìri túgu kojano me kolje,
Ucsinivshi svoje otajnosti,
Da razumyt svak csas mogu bolje.

126. Sva se písma meni preduboká
Odkrívati prevyshto pocséshe,
Kojano po ústih od prorokah,
Jurve boxji duh kazao biaſhe.

Digitized by Google

127. Ovo ti je csiſta dyva svéta,
Shibka onà nebu preugodnà,
Osúshena koja jur procvýtá,
I u taj csas ucsînì se plôdna.

128. Ovo ti je drâcsa ona koju
Vîdi prorok Mojzia poznani,
Netaknutu zelenimu svoju
U pòl vatre gdy ona sahranì.

129. Ovo ti je rún vune snyxane,
Koju rôsna kîsha nepokvàsi,
Kojáno sve u okolo stràne,
I sva polja blixnja mocsno skvâsi.

130. Ovo ti je zvýzda izabrána,
Valovìte od morske pucsîne,
Pokolenju ljudskom ozgor dána,
U tavnosti tmastoj da negine.

131. Razgovore ove sàm sa sobom
Dêrxa sverhu vidjenih dogodah,
Falech kralja slavnoga nad nebom,
Koji meni tò spoznanje pòda,

132. Josh vremenu nesvershi se dugo,
Kad, ja stojech u ovomu miru,
Razglasheno jedno csudo drûgò
Utemelji boljma moju vyru.

133. Galilea skupno svakolikà
Stade cseſte xamorit u glàse,
Kako je ſtvar u njoj prevelìka,
I zamyrnà sad dogodila se.

134. Tò da njenoj u gorskoj povèrshi,
Xena davno vech u starost sashlâ,
Kad nemalo veche xivot vérshì
Tegotna se jest sada iznashla.

Digitized by Google

135. Nebivshi se ni u lŷta mládà,
Prolytnoga svog xivota dòba,
Ugodnime rodom pry nîkada
Radovala njezina utrôba.

136. Lýpa dýva meni recse tada,
Ovu dyla sva, i sva csudesa,
Kako sam ti kazala josh onda,
Kazao mi je glásnik od nebesah.

137. Starica je predostojna ovà
Elizabet meni rod, i svoja,
Krunu ljudskih od svih sinóvah,
Koja stechi pod ſtarost dostoja.

138. Dospi. I mi taj csàs odhodimo,
Ja, i ona kao moja druxîca,
Tu gospoju vrýdnu da vidimo,
Koja nam je premîla rodica.

139. Obodvoje shto se moxe prie
Prohodimo put visoke goré,
Koja dobrog starca Zakarie
Uzderxáje u seb' srechne dvóre.

140. I kakò se tudik zapazismo,
Puni mìra, i pûnì tishiné,
S' blagom rỳcsju, drago pozdravìsmo
Bogoljubne ove domachíne.

141. Kako zacsu dyvu i opazi
Elizabet, Téta ljubexljiva,
Tako berzo ona k' njoj izlâzi,
I gerli ju mîlo, i celíva.

142. Pacse onaj csas, netome srête
Majku dragog svoga ſtvorîtelja,
U utrobí njenoj rajskò dýte
Uzigra joj od njekog veselja.

Digitized by Google

143. Za tò ſvétim duhom boxánstvenim
Na njezinu pozdrav sva gorúchi,
Jakim glàsom, milim, i medenim
Dyvìći se csû ovako rechi:

144. O bláxena dyvice, u broju
Svíh dyvicah i xénah na svýtu!
I bláxeni plod, kojino tvôju
Cvàſti csiſtu, utrobu i svètu.

145. Koja srecha, i darovi koji?
Koja li je ovo velicsina,
Da se dojchi do mene doſtôji
Majka Dýva moga gospodina.

146. Da tí koja od Boga s' obrana
Bit kraljica gori na nebesih,
Sa vedrinom tvojom moga stána,
Prosvytlila cérne tmine jesi.

147. Tko bi mogao njegda rechi meni,
Da pod vecser od mojìu lỳtah,
U ovakvoj ja chu biti scýnì
Poshtovana, csaſtna, i cseſtîta.

148. Kad se iſtom sa mnom tí pozdravi
Od iſtocsne ocsiſtjen od zlobé,
U mnogomu vesélju i slâvì
Plod uzigra sred moje utrobe.

149. Kan' da svỳtu oglásiti svemu
Hoche prie, nego se porodì
Najsko sunce, koje u tvojemu
Sad u krílu skrovnom se nahodì.

150. Blagoslovljen u vỳk po sve vỳke
Glas dobrote tvoje, i tvà fála,
Bivshi ſtvárì toliko velike,
Ti bez sumnje svake vyrovala.

Digitized by Google

151. Po srechnomu sve shtogod Angjelu,
Nebeskì ti kralj mîlo navysti,
Sve che s' skoro vidyti u dŷlu,
Izpunjeno s' premnogome csèsti.

152. Za to rajska o gospojo veche,
Tugujuche sve pomágat pocsni,
I na ljudske tegobe i smeche,
Svérni pogled tvoj blágì istocsnì.

153. Na medene ovakve besŷde,
Koje recse tà starica dícsnà,
Preponìzna dyva pyvat sŷde,
Licem svojim, sramnoj rúxi slicsna.

154. Dusha moja glavnom u veselju,
Od boxjega velicsanſtva pŷva,
U dragomu momu spasitelju,
Radujuch se serdce mi uxíva.

155. On s' nebésah blág ná me pogléda,
Sluxbenicu svoju ponízenu,
Za to che svi narodì naprýda,
Mene u vyk nazívat blaxênù.

156. Csestitu me toliko ucsini,
Da vech druge nije csestitije,
Onaj, koga mochi i vîsini,
I imenu, koga slîke níje.

157. Od plemena tia do plemena
Boxju milost sa svim uxívaju,
Cseljad prôsta serdca umiljena,
I kojigod ſtrah boxji imaju.

158. Svemogúche od njegove désné
Neizmyrna vlast, koja ſvyt stvôri,
Glàve ohle, zlocseſte, obysne,
Pobijene na zemlju ôbori.

Digitized by Google

159. Mochi texke, i mochi sione
Sá gospodstva sbàci, smacse, dîxe,
A ponizne, dobre, i priklônè
Na moguchſtvo njihovo uzdîxe.

160. Ubogima joshtere udỳli
Neizrecsnih od dobarah mnoxſtvo,
A sdruxènje bogatih ucvỳli,
I dovede na texko uboxſtvo.

161. Jedinog najposly sina svoga,
Od koga ón draxje ſtvari néjma
Suxnog svỳta, za odkup ovoga,
Hoti poslat ljudma umérlima.

162. Miloserdje njeg neizrecseno,
I gorucha ljubav ûsilova,
Izrajlovo slavno da kolyno
Rajskim dàrom blágì pomilova.

163. On Abramu vyrnom slúgi svomu,
Dati srechе, obecha, sve ove,
I josh svemu rodu csestitomu,
Koji je od kervi Abramove.

164. S' ovom rýcsju ova slavna dýva,
Koja imà své nebeskò znánje,
Zavershuje, glávi, i dospýva
Znamenito tò svoje pỳvanje.

165. A gospodar srechnog ovog dvóra
Zakaria ſtári plemeniti,
Koji s' csudnom sgodom bash od skora,
Bì nesrechan, govor izgubiti.

166. Od radosti nîke ponosite,
Kudgod ona il' hodì il' ſtajé,
Svud se klanja, i svuda csestite
Sad celíva njezine stupàje.

Digitized by Google

167. Obratja se sada u vîsine,
Sad znamenjem veselime káxe,
Od kreposti da njene jedíne
Nije ſtvári svỳt vidio draxje.

168. Od prorokah boxjih písma stalna,
Pred ocsi nam oh sada postavlja,
Obecháno gdino se od davna,
Dojchi ljúdma spásenje pripravlja.

169. A tô da Bog svog jedinog sìna,
Csovyçsanske poslat che na trúde,
Od nepravih ovàj svỳt krivinah
Oslobodjen po njemu da bude.

170. Josh mogósmo mi tudi vidyti
Stò i vîshe precsûdnìh znaménjah,
Koj' bilyzi svi su istiniti,
Od boxjega na svỳt porodjenja.

171. Rajskà dýva, koja ote csaſti
Slavne, sama u sebi poznáje,
Svemoguchoj boxanstvenoj vláſti,
Podmucs ſăle, preuzmoxne daje.

172. I tako se kod njih veselechi
Preugodno bì nam s' njim stajâti
Doklegod nás s' njimi mysec trechi,
Nerazdýli, i doma povràti.

Sverha desetoga pyvanja.

Digitized by Google

Pyvanje jedanaesto.

Jozip slydi u svóm kazívanju:
Slàvni porod i obrizovanje. —
O nazvánju. — i o prikázànju. —
Od Shimuna i prorocsne Ane.

1. U sve ovo vrýme a i dòba,
Kada slavne dyvice i svete,
Zaklapashe precsiſtà utroba
Svemoguche i nebeskò dýte.

2. Koj' bilŷzi, i koja csudesa
Po svemu se svýtu dogodìshe,
Kojim svoje Gospodin s' nebésah
Objaviti doshastje hotîshe.

3. Nil i Ganges, i svi od iſtoka
Preobìlni gradovi treptáhu,
Od njihovih jerebo prorokah
Odgovore precsudne imáhu.

4. Tud po vashoj svój latinskoj ſtráni,
Ako právu iſtinu 'sam csuo,
Po svuda se bîshe nenádani,
S' boxjom voljom, iſtì glàs prosuo.

5. Ozgor s' neba poslan kako che se
Svemu ovom svỳtu králj roditi,
Vycsnja dobrà da vỳrnim donésé,
Koji mu se budu pokloniti.

6. Izabráne da svoje zakône
Po ovomu svem svýtu razshíri,
Da satârè grýhe usîone,
I da zemlju s' nebesim pomíri.

Digitized by Google

7. Ja potverdjen s' ovima csudesíh
Sam u sebi krepko; u pokoju
Kan' kraljica da je na nebesíh,
Vŷrenicu poshtívao 'sam moju.

8. I sve vruchju ukazívah xelju
Njoj u svakom bîti sluxben dylu,
I njoj, i mom dragom spasitelju
Koji u nje pribívashe krílu.

9. Rajskì mladich od ozgor za scŷnu
K' njoj tegotnoj cseſtje dohodjashe,
I s' nebesah njoje boxánſtvenu
Za pokrepu Hránu donosashe.

10. Mladich koga ja tolikokrati,
Slicsna suncu u ſtranam istocsnim,
S' njom besydit, i s' njome ſtajati,
Vidio sam s' vlastitima ocsîma".

11. Ja netràxi za tò drugo prie,
I nemishljah ó drugoje sgôdi,
Neg' da skoro srechnì dàn prispie,
I da nam se Bog csovyk porôdì.

12. I csekajuch oto prevesêlò
Svemu svŷtu ovom porodjenje,
Meni lŷto csìnjáshe se cŷlo
Svakog dàna i csâsa kasnenje.

13. Za ucsinit vrýme lashnje projchi,
Tak' lagano koje mi prohôdì,
Sve ovako ob dan i u nôchi,
Pyvajuchi moj xivot prôvodi;

14. Poxíviti tí mi mîlo pôda,
Slùgi tvomu, o prevycsnji Boxe!
Da doshastje tvog pravoga rôda,
Od mene se doxívìti môxe.

Digitized by Google

15. Sada tvoju poznám velicsìnu,
I kakogod rajska meni dýva,
Nezabavnu, i pravu îstinu,
Od zacsetja tvoga csesto pŷvà.

16. Ber'te cvỳtje umérli, berîte!
Sve kojeno reshi nashu zemlju,
Ter kitama lypima prostrite,
Sve putove nebeskomu králju.

17. Joshter novu pyvajuch popyvku
Kroz medene sloxno-skladno glàse,
Nakitite i málu kolyvku,
Boga, koji k' vama priblíxa se.

18. Porodi se, veche se porôdì,
Spasitelju ovog svỳta suxna,
Brez tvoje se pomochi nahôdì
Svakolika zemlja gorko túxna.

19. A joshtere da se ſtarost môja
I prodúlji, osladì, i mlôxí,
Koliko chu dicsna dyla tvoja
Uxivati drági sine boxji.

20. Kad moguchſtvo hûdo i prokleto,
Unishtoxiv od pakla izdavna,
Ko dobítnik povrátish se svŷto,
Na nebeska mystà vycsnja slavnà.

21. U Poshtenju da neizrecsenom,
Jednak otcu prevycsnjemu tvómu,
Tud kraljujesh po sve vyke vykom
U Gospodſtvu u neumerlomu.

22. Porodi se, veche se porôdi,
Boxe zloche ter iztyraj hûdè,
Tebe ljudskì ſvikol'ki narodì,
Tebe dûsi izabránì xúde.

Digitized by Google

23. Tad u druxbi presladkoga mìra,
Svỳt che ovaj vladat u radosti,
Bogoljubnost, i mîlost, i vŷra,
I ostále nebeske kreposti.

24. Neumérlom sa svojom korìsti,
Umérli che dohodit priklôni,
Da tvoj zakon oni príme csiſti,
Koji dylà necsiſtà odgônì.

25. Sajt che s' neba pravda sveta dícsno,
Koja stárih ràd krivic" utecse,
Da oxívi svaki prav pravîcsno,
I da zloche opet se odrecsé.

26. Drugi nácsin biti che xivôta,
Drugacsije naſtati che chúdi,
Sve strah boxjì, sve i svud dobrota,
U serdcu che bití vyrnìh ljudih.

27. Poginut che ona zmija sìlna,
Koja trûje sveg svỳta robove,
I zlim plodom tráva preobílna,
Koja smertne porádja otrove.

28. Porodi se, veche se porodi,
Rajska csaſti, nasha ljudskà nádo,
I od pakla zemlju oslobodi,
Koji joj je doſta muke zado.

29. Byx'te, byx'te opáke napâsti,
U ponore preduboke tmâſte,
Sa svom vashom zlobom i oholosti,
Kojuno po ljudma razsiashe.

30. Byxte k' vycsnjim vaśhim plamenima,
Niti svytu zadajite vája,
Vidim gdi 'su vech umerlim svima
Odtvorena sva vráta od raja.

Digitized by Google

31. Vidim' gdi su u sèrpe mirovne,
Obrátjeni oshtrì macsi bojnì,
Ggi páklenì lav na nas nesérne,
Gdi xivemo mírni i pokojnì

32. Gdy gospodſtvo vode sverhu zemlje,
Joshter bolji, od ſtarine vèci,
Gdy se veche u zlobah nedrymlje,
Gdy moch gube preopaki grýsi.

33. Porodi se, veche se porodi!
O Iztocse vycsnji dobrih srechah,
Hodi k' nami s' rajskim mìrom hôdi,
Koga nami davno tí obecha.

34. Nenavydno i bash lýno vrýme,
Ja s' ovima besydama vârah,
I s' ufanjem vechim i vechime,
Sàm se sobom ù seb' razgovárah.

35. Naredjuje medj'tim u tolîko
Rimſki Cesar svega svèta gláva,
Pobrojiti ljudſtvo svekoliko,
Podloxenih od svju derxàvah.

36. Poslushujuch príma serdca sklâdna,
Zapovèdi ove svim ugodne,
Sva iztocsna zemlja i zapadna,
Zimni syver, i lêtno poludne.

37. Ter da mogu biti prebrojeni,
Naizbrojni svud púci ustaju,
I s' imenom svojim odrédjeni,
Da od mysta glàvi haràcs dáju.

38. I ja idjah sbog toga uzroka,
U zidîne Betlemskoga gràda,
Gdy se rôdi já, i gdy visoká
Kerv izvîre od mojiu dydah.

Digitized by Google

39. Da s' pynezom ja izproshenime,
Medj' ostále fvekol'ke gradjane,
Zapísati dadem moje îme,
I od moje kutje izabráne.

40. U ovomu pútu hoty biti
Ko u trúdih svíh moja druxîca,
Jur gotova fkoro poroditi
Moja lýpa, drága, vyrenica.

41. Vech suncsana kôlà jasno-zlátna
Bihu doshla vech blizu zapada,
Kadano mí ftupismo na vráta
Betlemskoga presrechnoga gràda.

42. Neizbrojne tud mnoxftvo cseljadi
Oda svuda vervyt zapezismo,
Sve za uzrok îfti, koga ràdi
I mí tamo dojch' se potrudifmo.

43. Gústáh herpah puka rogoborna
Po putovih svim stajashe sîla,
Kano da je csiniti se sbòrna
Tergovina skupno pripravila.

44. Il' kanda je od svud cseljad s' dvórá
Poplashena u tverd gràd pobygla,
Od zlé gúse, kojano je s' mòra
Krajna sêla, i zemljé, zatégla.

45. Bishe vidyt svud i na sve ftráne
S' malo réda, i s' malo nacsina,
Drúxbe gùste, i csête smýshane
Ljudih, xénah, dytcé, i xivínah.

46. Jedni syde pod beznim csergama,
A u kolih jedni gdy ftanuju —
Otvorenim drugi pod ftrehama,
Trechi fkupno gdy glàdni blaguju.

Digitized by Google

47. Gdy na mnogo kràjevah i mystah
Zapáljene vatre plamtech goré,
Gdy cseljadi skup i mnoxstva cséſta
Svud xamore, i svud rogobore.

48. A medju tò, i dýva znâna
Ova motréch, sav gràd obhodimo,
Nemoguchi nigdi najchi ſtána,
Da u njemu mirni prenochimo.

49. Tad ja reko: hodimo bez smeche,
Kutju chemo mi najchi gotovu,
Kuda nas Bog, Koji dýli sreche,
I kuda nas sveta písma zovu.

50. U tòj mísli obodvoje hòde,
Izidoſmo mi iz gràda vânì,
A u morske bash se sakri vôde
S' býlim dankom jásni zràk suncsani.

51. Pod obgradom gradskih se zidînah
Uhod vidì shpilje kamenite
Kog obstiru oda sviu ſtranah
U okolo styne stermenite.

52. Neznam' shpilja jeł od ljudske rúke
Ova s' texkìm trúdom izdubljena,
Ili svake brez texacske muke
Od naravi tako nacsinjena.

53. Da u svoje ú krílo pretysnò,
Prímì králja — kojega uresu
Lypotama svim nebo uresno,
More, zemlja, ni spodobni nísu.

54. Stán texákom tò je trúdnim mio,
Ako bi se od nji kojigodi
Putujuchi u noch zadocnio,
Da odmoren adtud kutji hôdì.

Digitized by Google

55. Za taj uzrok na shpilnim vratima,
Oni s' pomnjom cylom spleli bîhu
Od ſlamice suhe malo trýma,
Na preprosti stán spodobnu stryhu.

56. U sred njena divjacsnoga skúta,
Jàko trúdni i mi se sklanjamo,
Da danjega dugacskoga púta
Sa pokojom trúde oblakſhamo.

57. I neka se kroz to nebeskoga
Králja volja izpunjivat bûde,
Koji ſhalje jednog sìna svóga,
Na umerle i muke i trúde.

58. Prie nego dojdè na dan býli,
Hoti ljudsku óh'lost da pohârà,
Porodjen u kamenitoj shpiljí
Gol, potreban, i brez svih dobarah.

59. Pokraj punih jasal" oshtré plŷve,
Shto biashe xivinama pîcha,
Tud ja svèza, koj' tegotne dýve,
Konj biashe, Krotkoga oslicha.

60. Blízu koga berzo napravljena
Za pokoj nje verlo ustrudjene
Sverhu suhe slame i sverh sỳna
Bì loxnica onaj csâs od mene.

61. Jer drugoga nigdi mysta nebi,
Osim shpilje, u srýd merzlih ljutih,
Nebeskoga králja majka gdy bi
Mogla bolje sad opocsinuti.

62. Siromashke hrâna koje kutje,
S' ſyve ſtráne tudi volak stâshe,
Koji dishuch i tople i vrúche
Sâpe svojih iz úſtah pushtjashe.

Digitized by Google

63. Siromashan orács tudi ga je,
Preko nochi biti, ostavio,
Koji trudno dalje otishao je
Nebil dytcu svoju prihránio.

64. Medj' ovima dakle xivinama
Pocsinusmo oboje umornih,
Dokle merklim ucsini tminami,
Da se dyle one, poglèd zòrnì.

65. Jur od nochi cerne doba glúho,
Na svog tèka polovici bîshe,
Nigda prie, ni môre ni sûho,
Mirnije se nit csû nit vidishe.

66. U pokoju svomu najsladjemu
I ptîce, i zvỳrì tîho spáhu,
A o' trúdu svomu svakdanjemu
Ljudskè svysti nishta nemisljahu.

67. Kada nova ſtvár iz nenada,
Probúditi ucsini se mêni,
A i nisam tverdo spavao tada,
Na ſtudenoj prostrest tverdoj ſtýni.

68. Ja ôtvori òcsi, i svu shpilju
Vidim sjati svud na svaku ſtrànu
Joshter mlogo vechem u svytlilu,
Nego u njoj da byo dàn svânu.

69. Slama tud i sỳno neòbîcsno
Brez svakoga do tle svog urêsa
Vidjashe se i svytlo i slîcsno,
Sjajno jasnim zvyzdam od nebésah.

70. Tada sè moj sav pogled zablyshtì
Pri nenadnoj ovakvoj svytlosti,
Ali dývin zracima vìd vyshtì
Bì mi pomoch protiva ſlabosti.

Digitized by Google

71. Tad ustajem i gledam u jasle,
Boxanſtveno gdino lexi dýte,
Oko koga po suda uzrásle,
Zrâke svýtle josh od sunca svýtle.

72. Mâlo prie vremena otoga,
Nad oshtrome i presúhom trávom,
Dyviça precsiſta bîshe njega
Porodîla s' mnogom dicsuom slavom.

73. Dyvicsanskog ona cvỳt poshténja
Neoskvernjen kroz tò uzderxechi,
Niti srctnog radi porodjenja
Koju muku i bolest chutechi.

74. Tako kada zlátne zrake svoje
Ponosito sunashce unôsi
Kroz svytloga stakla zatvor, koje
Lypog dvora sve prozore resi.

75. I premda je ono zatvoreno,
Jaka svytlost moxe kroz njeg projchi,
Niti bude staklo uvrýdjeno,
Niti svyilost gubi svoje mochi.

76. Ali mrazna nit zima opáka,
Niti vîhar daxdivi i ljúti,
Suncsanoga izvan jednog zràka,
Kroz njega se moxe prometnuti.

77. Tîhí volak i magarcsich lýni
Na hránu su vech zaboravili,
I kanoti verlo zacsudjeni,
U rajsko se csedo zapazíli.

78. Kano da svom mochnom stvoritelju
Sveobadva slâdak pozdrav dáju,
I s' radostju, u nikom vesélju
Ponizni se njemu pokłanjaju.

Digitized by Google

79. Pacse vruchom oni parom svojom,
Sve shto bolje mogu i umiju,
Nepovíto joshtere povojom
Boxanſtveno diteshce tud griu.

80. Xivinice ví o precsestite!
Kojima Bog tù srechu udỳli,
Da precsudni dogadjaj vidìte,
Ljudska narav kojim se oholì.

81. Doklegoder boxje porodjenje
Fale svoje uzbude imati,
Nad ostalo svekol'ko zvyrynje
Vashe che se poshtenje pyvati.

82. Nek sverh zvyrì sve, i svekolike
Ponosìti lav slavno gospodí,
I mnoxinom svoje chudi prýke,
Sve dobíva, nek i sve nadhôdi.

83. Vasha blágost i vasha tishina,
Koju csovyk-Bog ovd od vás príma,
Dostojnaje ona svíh visínah
Medj' csudesih svim i najvechima.

84. Poníxena klekla na kolỳnih
Srechna majka ovo sve gledashe,
Sred svytlostih jasnih boxanstvenih,
Kojim csudno uréshena sjâshe.

85. Sklopîla je sveobedvy rùke
Csiſta dyva i nebu pre-drága,
Ne brez súzah i velike muke,
Motrech svog i boxjeg sìnka nága.

86. Gdi no Kráma na mysto razkoshna
Králju, koji sav svỳt ovaj stvôri,
Mrazna shpïlja, mâla i pustoshna,
Plemeniti postadoshe dvóri.

Digitized by Google

87. Gdìno uzrok svakog nasheg dobra,
Rad ljubavi prama nam premloge,
Radjajuch se csovykom sàm ôbra,
Za kolyvku seb' jasle uboge.

88. Kakvagod je jásnih zvyzda slika,
Kada plahi vytar od syvera,
Iza daxda sìlnoga i prỳka,
S' neba vlaxne oblacsine stŷrà.

89. Tako ſlàvne hoxje porodice,
Sa svim csìnom i sa svím pogledom
Vidilo se bîshe vedrò líce
Nad njezinim mladjànime csedom.

90. Kuda tada da se ja obrátim? —
Koje li tud da derxim nacsine
Pod sveobodvoje njih nekrátim
Prostért' moje potrebne haljine.

91. Ovcsjom koxom joshtere dobroga,
Toplim kralja, Boga vycsnje slâve,
Mysto rûha, lỳpa zlátjenoga,
I za njega pristojne naprave.

92. Jer po druge podobnije pojchi,
Stvári, za tò koj' trebaju, dŷlo,
Siromashſtvo skupa s' távnom nôchi
Mòch i nácsin bîshe mi otelo.

93. Ali premda s' nami ljudske sluxbe
U tò doba u ſhpîljì nebîshe,
Opet k' nami podvorljive drûxbe
Nebeskiu Angjelah sletishe.

94. Ovi Csedu, ljudskom spasitelju,
I csestitoj njegovoj rodici,
Preponizni u rajskom veselju,
Klanjahu se slùxech svikolici.

95. Pak u slavi svojoj neizrecsnoj
Pristupljuje dio da pomága,
Boxjoj majki, i dyvici vycsnjoj
Povíjati sinka mladog dràga.

96. I za veohje joshtere razkoshje,
Pyvajuchi lypu rajsku pŷsmu,
Na poshtenje boxje izvedoshe,
Igru lypu, krasnu i uresnu.

97. Svi se skupno verlo veselechi,
Ukazujuch svi radost premnogù,
Od ſtotine jednu ja izrechi
Slabim mojim ustima nemogu.

98. Od xivínah trudnih ne stán veche
Csinjashe se ova tavna shpilja,
Glasovite nego puna srêche
Biashe se u raj sva stvorila.

99. Pri nego se dàn pôcse bŷliti,
S' bubnjim, s' diplam, i sa sviralama
Tò nebesko vesélje slýditi
Mnoxſtvo dojde od pastírah k' nama.

100. Oni vráta od ponízne stâje,
S' mnogom slavom, i ríkom velikom
Uréshishe svud i na sve krâje,
Sa zelenom ohlom lovorikom.

101. Joshter gràne donesoshe kîtne,
Da svu shpilju s' njim lypu nacsine
Od preslavne póme nedobitne
I od trîshlje, cedra, i masline.

102. Medju koje od razlicsitoga
Izmýshashe lypog cvỳtja kîtje,
Kojeno od vremena zimnoga
Moxe podnyt mrazno zímno bítje.

Digitized by Google

103. Josh da vycsnji pozná i uglêdà
Njihovu svyst prâvu bez prevare,
Nyki mlýka, a nyki od meda,
Donesoshe nam úgodne dàre.

104. Nykì mlàda jednog jaganjcsicha,
Nykì vûne, mehkane i býle
Mladjanoga za ljubav dyticha,
I njegove matere premîle.

105. Zimnog suha nykoji pak vochá,
Koje svoju derxashe za hránu,
I komade mloge od pogacsah
U pastirskom koje pekú ſtánu.

106. Jedva s' otim u shpîlju stúpaju,
A u taj csas u velikoj scýni,
Na kolina tudikar padaju,
Pred Svojimè Bogom ponixeni.

107. Tad ja sàm u sebi csudechi se,
Tko je tako berzo njim odkrio,
Da ſtvoritelj právi nebeski se
Medju ljudma bîshe porodio.

108. Stâdo molit njih, da glàsa toga
Sve uzroke meni izpovydù,
I od jednog medj njim najstarjega
S' majkom dyvom csû ovu besydu.

109. Pastíri ſmo, i nasha zabava,
I duxnoſt je s' mìrom i s' ljúbavi
Nashe ovce sred blixnjih dubravah
Po mehkanoj pasti svuda trávi.

110. Tud kakono obicsno obchìmo;
Brez spavanja kada dio vêchi
Ove nochi bdechi provodimo,
Od zvirínah zlíh, stâdà bránechi.

Digitized by Google

111. Iz nebeske od ozgor derxave,
Polunochja u sryd nami sìnu,
Jasna rajskà svytlost sverhu gláve,
Koja nochnu svu raztyra tmînu.

112. Svaki se je od nás u tom sméo,
I veoma ustrashio jàko,
Kada suncu prílicsan Angjeo
Govoriti pocse nam ovako:

113. Bogoljubni moji o pastỳri!
Nebojte se, niti se ſtràshite,
Pacse svâki nek se od vas ſmíri,
Jer vam glàse donosim cseſtîte.

114. Bog i csovyk ovoga je dàna
Ovd u srýdi zemlje rodjen vâshe,
Od kog davno svéta i poznana
Prorocsanstva preslavno pyvashe.

115. Dosho vam je davno obechani
Sahranitelj s' nebeskih visínah,
Da po njemu pádu pohârani,
Ljudskì grýsi, i sva opacsina.

116. Preprostomu u ruhu ví sâda
Njega najchi u jâslah imate,
Betlemskoga polak slavnog gràda,
Kamenite u srýdi pojâte.

117. Kako srechné nami ljudma svima
Ove glàse radostni prímîsmo,
Csestîtoga pút grada Betlema
Xúrno dojchi mí se i spravîsmo.

118. I precsûdnà kada boxja dỳla,
Iduch putem pomno razmíshljamo,
Druxbe jásne letỳt od Angjelah,
Po svém nebu shirokom gledamo.

Digitized by Google

119. U prelýpih oni devet kórah
U tri rèda pàko izredjeni,
Nebeskoga preslavnoga dvóra
Ostavili bîhu ſtán blaxeni.

120. Ter u igram' kojeno csinjahu,
Na nash pogled za csast joshter vechu
Ime slavno boxje pripývahu
I veliku dobrih ljudih srechu.

121. Pripyvahu s' glasovim tankima
Na visini vycsnjem Bogu slava,
A mír ljudma ovd na svytu svima,
Koj' su dobre volje serdca prâva.

122. Tako po svem polju nebeskomu
Izvedoshe tri púta okolo
U veselju neizmyrenomu
S' medenome pysmom csûdnò kôlo.

123. Razblúdjeno tîho povytarce
Od njihovih pŷsam" romonjáshe,
A u namì od radosti serdce
Razvedreno u svima igráshe.

124. Ova druxba rajskà strylovîta
Opet u dvor nebeskì ûzleti,
A mi amo dojdosmo od svyta
Spasitelja dragoga vidyti.

125. Dok pastýri kazujuchi ovo
Srechnò csudo tud s' naina govôre,
U prejásno líce dytetovo
Xeljne svoje upiru pozôre.

126. Nasititi oni nemogù se
U poglédu jasno-vedré slîke,
Gdi u jedno skupno sastaju se
Izverſtnosti lýpe svekolîke.

Digitized by Google

127. Csudna svytlost i csudna vedrina
Izhodjashe njem' iz ôbà ôka,
Pred kojome mérshe nochna tmîna,
Ko pred xarkim suncem od istoka.

128. A ko lýpa ruxìcsìca ránà,
Vas kíp máli njegov csinjashe se,
Koja dracsnih toperva iz gránah
Pocsne svoje otvarat urese.

129. Ili dânak kakono prebýli
U pervomu svomu u zacsétju,
Kadano se sva zemlja veselí
Rumenomu slavnom pramalytju.

130. Kadá tîhi krepostnì ovcsári
Oviu se csùdah nagledashe,
I vidishe, da njihovi dári
Nami drági i ugodni bîshe.

131. Ter fálechi boxji porod slavnì,
Otídoshe s' umírenom svystju,
Shtogod vỳrno vidishe pripravni,
Svydocsiti svud i po svem mŷstu.

132. Medju time mí mnogo pomnjivi,
Premda znàmo da je ón od nêba,
I vladaoc, i pravi Bóg xívi,
Komu nije od hráne potreba.

133. Umerlomu kakono csovŷku,
Kad se rôdi, mi odgoj dajemo,
I za nashu odhrániti díku
Tverdu pomnju oboje imamo.

134. S' ljubavju ga dakle prevêlikom
Slàvna dýva, i majka premîlà
Csuva, tere dojì csistim mlýkom,
I njeguje u srýd svoga kríla.

Digitized by Google

135. Jerbo tỳlo, umérlo sad kôjè
Od umérle nje hôti uzéti,
Csovŷcsanskom trúdu podloxno je,
I ko csovyk imaće umérti.

136. Csiniſmo mu u tomu jedini,
Kakono je obicsaj staríński,
Obrezanje dâti, koje csîni
Od kamena nox oshtroxestôkì.

137. Nadysmo mu joshtere blaxênò
Ime Isus, ime slàvno pâcse
Od ozgore njemu narecseno
Prie, nego csovykom se zâcse.

138. A i ljudskoj jerbo po narâvi
On od kêrvi jeste Davidove,
Josht Isukerst kakono králj právì
U gercskomu jeziku se zové.

139. A i majka poljubljena csîſta
Njega králja od sviu králjevah
Sa svim osta onakova îstà
Ko shto prie porôda bì dýva.

140. Premda ona nêpozna nîkada,
Shto che muxkò rechi sadrúxenje,
Neg' po csûdu vechem od svih csùdah
Slydilo je nje srechno rodjenje.

141. Ko ostále xene csedorodne
Obljubljenog shpiljnog po srýd stána,
Ne brez moje druxbe njoj ugodne
Zaderxàva tud se csetrést dánah.

142. Koje kada svershene vidismo,
Bez ijednog mi kasnenja tâda,
Slavno dýte rajsko donesosmo,
U sionskog byle sgrâde gràda.

Digitized by Google

143. Pred ponosne i svytle oltáre
Da ponizno njega prikaxemo,
I zakone potom nashe ſtáre
Vỳrno, kako valja, izpunemo.

144. I joshter sa sobom býlih dvoje
Golubichah tud majka pônese,
Ocsiſtjenje precsîsto za svoje,
Da jih na dar Boxánstvu prinesé.

145. Ne jer na tò bì dúxno derxàna,
Boxjeg sìna mîlà porodica,
Bivshi kruna od dyvstva izbrána,
I od sviu precsiſtih kraljica.

146. Nego ràdi ovog znamenita,
I poniznog krotkog posvétjenja,
Da postâne Izgled svim od svỳta
Ljudma, pravog od svog ponixenja.

147. I kakogod ona se ocsiſti
Nepodloxna bìvshì dylu tomu,
Mi gryshnici tako ìſto csiſti
Nastojmo dojch k' otcu prevycsnjemu.

148. Tud dan onaj s' nebeskome vlàſti
Pred otárom stà cerkvena gláva,
Na kojemu sjashe s' mnogo csàſti
Redovnícska svà jásna oprava.

149. Gdy u ſtràní templa sakrivenoj
On csuvashe gorech oganj svéti,
Po naredbi ſtároj boxanstvenoj
Koji u vyk morade goryti.

150. Mlade sìnke josh neostrîxene
Bîshe vidyt u okolo njega,
Spravne da ga u trúdih izmýne,
Da ga dvore, i da poslúxe ga

Digitized by Google

151. Zlátne tada u csâshe primáhu
Kerv juncsîcha oni ubijena,
Kojom krâje polívat imahu
Od otára Bogu posvétjena.

152. Otac njihov za grúbo sgrýshenje,
Koje sav púk bia sakrívio,
Izabrano ovo posvétjenje
Bogu vycsnjem bîshe poklonio.

153. Koga molech ponizno i dosti,
Da jih blágo pogledati bûdè,
Neizmyrnom ter svojom mìlosti
Odpusti jim sve grýhe prchûde.

154. Na otaru boxjem pozlátjenom,
Kako ſtári Mojzev zákon îshte,
Izpunjashe ón s' premnogom scŷnom,
Odredjeno Bogu svetilishte.

155. To pokorno gledajuchi dŷlo,
Sveg solimskog gràda poglavice
Na xiviné ubijênè esêlo
Proſtirahu tud svoje desnîce.

156. Vycsnjem Bogu oni moléchi se,
Da se na njih gryshne nerazgnjývi
Sverh skrúshenih neg da smiluje se,
I da prôstì njimi shto su krîvi.

157. A redovník od cerkve urèsne
Po nacsinu jednom znamenitu,
Tiho perstom svoje rúke désne
Myshajuchi kerv junca prolitu,

158. Okropîo ón biashe veche
Sedam pútah njome preveseo,
Svéti otár, plamene, i svýche,
I otajna koji skríva veo.

Digitized by Google

159. Jystbinama tere obílnima,
Koje brixljiv njému púk donese,
S' ljubljenima svojim sinovima,
Blagovâti trùdan spravljashe se.

160. Kada dýva majka boxanſtvênà
Nosech sobom pravdu ì îſtinu,
Po sryd cerkve kakono rumônà
S' novìm dànom býla zora sinu.

161. U poniznoj priſtúpi odluki
Pred otáre ona Bogu mîle,
U lyvoje sìnka derxech rúki,
A u desnoj golubiche býle.

162. Shto chu veche spomìnjati, koje
Bog bilyge od ozgor objàvi,
Da sìn njegov, sìn právi ovo je,
Rodjen, da svỳt oda zla izbâvi.

163. Kako istòm ovom redovníku
Iz nenada sve serdce ûzpreda,
Boxanſtvenu promatrajuch slîku,
I rajskoga, mili zràk, poglèda.

164. U dolazak koja njegov slàvni
Csudna zrâka od ozgor dôleti,
Ter se prôsu, uzràſte, i plâni,
I po svem se otáru razleti.

165. On mirisnim trì púta tamnjanom
Vatru hráni, i u sve trikrati,
Svytlostju se sjajnom necsekanom
Prosùt ogànj ugleda sivâti;

166. Pak kako je zakon od derxave
Prikazane pticsice ubíja,
Kad njihove pod vràt tanki gláve
Po hotenju boxjemu savíja.

Digitized by Google

167. Josh da Boga izpravno pocsaſti,
Kako ſtári to obicsaj pŷvà,
S' cerljenome kervju otár maſti,
Kojuno svu po njemu prolýva.

168. Na tle voljà, a i perja mêtje
Koja dok od drugog trúpa dýli,
Od zapada ón ocsi odmítje,
Ter na iſtok obzira se býli.

169. Berza krílà joshtere preláma,
S' kojim skûpa postavlja tylesà
Posvetjenog, sverh gorucheg plâma,
Koji primljen îdè pút nebésah.

170. Pó svoj cerkvi mìrìs se poznano,
Rajskì stere, i ocsîto káxe,
Da josh nikad nebì prikazano
Svetilishte vycsnjem Bogu draxje.

171. Cerkovnoga po sred svetog stána
Sydih kósah, i srozanog lica,
Stanovashe nîkà Anom zvána,
Múdra xena, znâna prorocsica.

172. Ova bivshi u mladu dob svoju
Izgubíla dragog svoga vòjna,
S' kojim sedam godinah u goju
Xìvi mírna, slôxna, i pokorna.

173. Nekrepkoga ovog svŷta dobrà
I sve tashtò razkoshje ôstavi,
Ter vycsnjemu Bogu slúxit òbra,
Koji je svíh túxnih pokoj právi.

174. Osamdesét i csetiri lŷta
Vech dovershi tud Bogu sluxecha
S' bogomoljom svojom glasovîta,
I s' postovih tỳlo pokorecha.

Digitized by Google

175. Kad u rnkuh rajske dýve ona
Boxanſtveni smôtri ròd îstinì,
Ponízena sva, i sva priklôna
Mnogo njemu Poshténje ûcsini.

176. Tere ove govorech besýde
Po svemu se ona templu vertí,
Evo ljùdi ovaj koji îde,
Izbavit che vás od vycsnje smerti.

177. Evo pùcse onaj, kog ôbecha
Tebi otac nebeskì premîli,
Po komu grýh gînè i ova smêcha,
Koja ljude sve jadno ucvỳli.

178. Ove rycsi tako govorechi
Prorocsica sva u sérdcu blága,
Csù se xamor drugi joshter vechi
Ponositog s' cerkvenoga prâga.

179. U ovomu grádu uzvíshenom
Svèt, pravedan, poznan po svoj ſtráni
Dyda svóga nazvánì imenom
Pribívashe shimiun poznani.

180. Ovaj krotak sverhu sviu ljúdih,
Jeruzolim kojegod porodi,
Jurve svojom preizverstnom chudi
Nebesima toliko ûgodi.

181. Da po duhu svetomu tò pôzna,
Da se njegov xivot svershit néche,
Dokle lỳtà u svoja vech pôznà
Neuxívá ón nèbeske srêche.

182. A tò da u ſtarost vidyti che
Pred iſtome samom svojom smêrti
Bôga týlu u ljudskom, koji che
Sahraniti svỳt, i grýh saterti.

Digitized by Google

183. Koga kako ón u rùke prími,
Onaj csas s' bog dobra tak' csestita,
On che pojchi k' dúsham blaxenimi
Na veselja vykom vykovîta.

184. Zâ tò s' náglom on csekashe svỳsti,
Da mu prie dàn presrechnì sínè,
Da uglêdà uzrok svoje csèsti,
Pak da onaj ístì csas prìmíne.

185. I u duhu kako vîdi da je
Dosho na svỳt sìn Boga vycsnjega,
I da dobra majka donyla je
U presvéto Templo sada njega.

186. Potexan se xúran u radosti,
Na vidjenje presrechno ûpúti,
Nemárechi zaradi ſtarosti,
Na svem pútu nigdi pocsinuti.

187. Ko pâs výran, koga kada vôdi
Njegov góso, na lovâcskè trúde,
Kak' ochútỳt zvìrku kojugodi
Mirísnima nozdervama bude.

188. Taki tràgom poznanim ju slýdì,
Upravljajuch ushi vràt podixe,
I josh prie neg' ju okom vîdì
Poxudom ju svojom náglom ſtíxe.

189. Tako starca prorôcsna i svèta,
Bîshe gledat, kako nagło ide,
Spasitelja da berxje od svỳta
Svoju sladkost xudjenu vech nájde.

190. Koga kako ugleda ocsima,
Od radosti grozne suze líva,
Ter ga svoje u rùke uzima,
Ljubko gerlì, i mîlo celíva.

Digitized by Google

191. Gerlechi 'ga u mnogom veselju
Od radosti ove rycsi velí:
Zdrav mi bio dragi spasitelju!
O ljubavi sladkà! Boxe mîlì.

192. Bláxen, koji tí sàm ná se prímash
Svoga gryshnog svyta sve kvivine,
Ljudskò tylo koji sad uzimash,
Csovycsanskì národ da nezgîne.

193. Bláxen, koji slàvne ràjskè stràne
Svima vyrnim otvoriti hôdish,
I da svétih dùshe izabráne
Od sìlnoga robstva oslobodish.

194. Fála tebi o otcse prevycsnji,
Koji dade uxívati mêni
Srechu, pokoj, mír neizrecseni
Davno s' nêba nami namynjeni.

195. Od ovoga svyta, u svom krúgu,
Ti uzderxi sve trúde i smeche,
Tere tvoga oslobodi slúgu,
S' obechanim mìrom dobrim veche.

196. Vidyle su sada ocsi moje
Koje 'si nam tí poslao spasenje
Svim umérlim kojino dosho je
Pút ukazát u nebeskò stànje.

197. Narodu che ón biti svakomu
U tminama tamnim svytlost práva,
Puku pàko svem Izraelskomu
Vykovito poshténje i slâva.

198. Za ovima lýpim besydama
Blági prorok majki se ôbrati,
Tere nada svima materama
Nju bláxenu stade nazívati.

Digitized by Google

199. O dyvico vêle plemenita!
O gospojo najsvytlija! recse,
Koja sverh svih gospoja od svyta,
Od nebeskè chudi krunu ſtecse.

200. Komu mogu ovdi pod nebesim
Prilikovat sve tvoje lŷpote,
Kojima li falam da urésim
Csudna tvoje Izverstnoſt Dobroté.

201. Iz cseſtitog i slavnog tvog krila
Od spásenja sumashce izhôdì,
Jerbo si tí sinka porodîla,
Raj na zemlju kojino dovôdì.

202. Premda púka od Izraelskoga
Mnogi svoju kerv za njeg prolŷt che,
Od xivota kojima vycsnjega
Izabráni on bilyg biti che.

203. Svéti bilyg protiva komu che
Ljudi slâbi i tvérde pameti
Dyde svoje izrîgat gorúche,
I krivo se protiv njem opérti.

204. Vidim, pacse ticsem mojom rúkom
Jo gdi scrdce tvoje sve smeteno,
S' preljútom, á i pregorkom mûkom
Od oshtra je mâcsa probodeno.

205. Gdino bistra od Jordana rŷka
Sá mutnima vodama tèk tercsì,
Gdino jarkog sunca zlátna slîka
Protiv redu naravnomu mércsi.

206. Gdi se zemlja potrésà od jada,
I xalosti od neizrecsene,
Gdino ovaj sav se svŷt prepâda,
I pretvérde gdi pucaju stŷne.

Digitized by Google

207. Kako svoju pysmu dobesydi,
U usti mu taki rycs poginu,
Vìd pôtavni, a lice poblỳdi,
Tere tîhom ón smertju prìminu.

208. Kano' sanak da sladak zaspo je
Starac sviu fâlih predostojnì,
Vykovycsnje pójde na pokoje,
A ostasmo mí ovd nepokojni.

209. Tako ìſtò i Labud prebýli
Kada mu vech smertni csas prispŷva
Sa xivotom ón se svojim dýli,
A medene lype pysme pyvà.

210. Zapànji se tud stojechi svakì,
A ja s' boxjom majcsicom zajedno,
Od xalostíh bì ranjen xestokìh,
I ljuto se ſtréso i ledeno.

211. I jer slavnà bítja Isusova
Mi otajna mnoga dobro znàmo,
Shto nam shimun starac prorokova,
Medju sobom sva razabíramo:

212. Kojim ranam' od macsa oshtroga
Tuxnoj majki ón prorocsno prítì,
Tko zaradi dyteta rajskoga
Ima svoju kervcsicu prólîti.

Sverha jedanaestoga pyvanja.

Digitized by Google

Pyvanje dvanaesto.

Jozip od trì králja glàs izrùcsi. —
Od Betlemskog poboja. — Od byga. —
Od povratka. — Kak' izgubljen ucsi. —
I na píru od csuda perviega.

1. Ne velicsak broj ugodnih dánah
Posli ove dobi se obrati,
A smeche i zlà prorokovana
Uzéshe se nami dogadjati.

2. Ako bolest kojagoder vêchà
Iza toga neizaostaje,
Tere hûdà nás topervo srêcha
Bash ozbilja vrydjat pocsela je.

3. Jerbo prie toga sveg trì králja
Dojézdila biahu ovodi,
Predalekih tia iz zemáljah
Xarko sunce odakle izhôdì.

4. Isukerstu na svỳt porodjenu
Oni svýtle donoshahu csâsti,
Zlàto tamnjan, i u pozlátjenu
Sudu dráge mnoxinu pomàsti.

5. Jere joshter od mladosti svoje
Svysstno oní u seb razmíshljaju,
Otajnosti csudnovate, koje
Na nebesih zvýzde znamenuju.

6. Po njima jim bîshe odkríveno,
Da u slavnoj solîmskoj derxâvi,
Rajsko dýte jeste porodjeno,
Góspód neba, a i zemlje právi.

Digitized by Google

7. Za oto se bishe strelovîti,
Iz derxave svóje digli rôdnè,
Za njemu se snixno poklonîti;
I darove prekazat ugôdnè.

8. Svýtla zvýzda s' répom znamenita,
U iztoku kojuno vidishe,
Ovog pùta srechna i csestîta,
Preugodnî vodja njima bîshe.

9. Tak na îstì nacsin pervjih lỳtah
Iz Egîpta kada se odỳli,
Obechane u krajeve svỳta
Evreinski púk Bogu premilì,

10. Nepoznâne u srýdi pustinje,
Výrna ſtráxa njemu stúp ognjeni,
Bash u glûho doba nochi sînje
Ukazìva njemu pút xudjeni.

11. Stúp, koji bi na sverhi od mráka,
Kadano se ljudi zorom búdè
Slîku býlog uzeo oblàka,
Da jim vyrní drug i ob dan bûdê.

12. Jurve u grad Sionski ponôsnì
S' druxbom lýpom, krásnom i velikom
Ovi králji mudri i krepostnì
Bîshe doshli s' prevelikom díkom.

13. U Iruda oni králja sìlna
U velike dvore unigjôshe,
Koji mysta ovoga obîlna
Tada glávnì pôglavar biashe.

14. I mislechi da je rodjen njemu
Slàvni porod od csèsti visôkè,
U radosti mnogoj odkrîshe mu
Od doshastja svoga sve uzrôke.

Digitized by Google

15. Sa svim gradom králj se Irud smùti,
Bivshi ove gôsti ón vidio,
I gorko mu biashe zacsûti,
Drugi králj da se je porodîo.

16. Ustrashì se verlo i prepâde
Zlì vladaoc zlé ſvysti i slâbè,
Vlàst kraljevska damu nepropádè,
Il da mu ju drugì neugrâbé.

17. I mucsech se rad zlé 'sumnje ove,
I od mìsli vech úmoren prýke,
Ponajberxje u svytli dvor zové
Sve od svoga mỳsta razumníke.

18. Koji kada, svi njegovu voljù
Izpunivshi bîshe sakupljeni,
Na kraljevskom Irud jih pristolju,
U dostojnoj príma tada scýni.

19. Ter jih hîtro izpituje vêle,
Kada, i u kom grádu i kûtji,
Koga králji od Istoka xelé
Vidit, králj che rodit se mogúchi.

20. Oni njemu velé, da se rodit
U Betlemu srechnom grádu îmà
Králj uzmnoxnì, koji che gospodit
Izraelskim nad svim narodima.

21. Králj kojega vlást i moch visoka
Sverhe nikad vidyti nemore,
I da svetih ſtárih od prorokah
Mnoga písma to tako govore.

22. Na rỳcs ovu, njemu suprotìvnu,
Joshter gorje sumnjech silnìk klétì,
Od Istoka králje opet zòvnu,
Tere njima ovo rechi hôti:

23. Mí od davna to veche xúdimo,
I ví sada shto náglo îshtete,
Medju nami da skoro vîdimo
Obechánò s' neba rajskò dýte,

24. Ne daleko od mŷsta ovôga
Glasovîti grád Betlemski sýdí,
Koj' po volji od otca vycsnjega
Posluh nôsi mojoj zapovŷdi.

25. Tudi králja rodjenog tráxîte,
Vas Izrael komuno náda se,
I kada se na njeg namyrite,
Onaj mi csas dajte srechne glàse.

26. Da sa serdcem vyrnim i priklonim
I ja k' njemu tamo mogu dochi,
Da s' ponízim i da se poklônim
Slavnoj vlàsti i njegovoj mochi.

27. Zlobnì kervník govôri ovako
I veselu ukazuje slîku,
A himbeno i serdce opàko
Hránì mìso u sebi razlîkù.

28. Lùd i mahnit kojino vyruje,
I moxe mu u pamet upâsti:
Da, tko sa svim nèbom gospoduje,
Tráxi svŷtskè osvojiti vlàsti.

29. Kraljevi se dakle vrýdni dýlè,
I shto njima joshter bi najdraxje,
U prav srechne i svéte do shpîlje
Istocsna jim zvýzda púte káxe.

30. Jerbo kako u slavnì grad býlì
Unîshli su bìli od solime,
Trag su njezin sa svim izgubîli,
Nit ju vîshe vidli u tò vrýme.

Digitized by Google

31. Ali zrâke prosipljuchi zláte,
Opet lypsha njima se objavi,
I csestîte sverh nashe pojate
Svoje zrake goruche sustàvi.

32. Vîshe pútah takvi zràk prostîra
Kobnà zvýzda repatica prava
Koja bilyg ili je od nemira,
Il od smertì velikiu glávah.

33. Sàmo shto ti onà zaxárena
Prorokuje smêrt, i ljúte smeche,
Ovà pako suncem uréshena
Bì znaménje od nebeskè srêché.

34. Kak' dojdoshe ovì svýtli gôsti,
Ja i dýva svéta a i znànà,
Prímamo jih vel'koj u radosti,
Sred ubogog i mírnoga stána.

35. U bogatom i skúpòm grimízu
I u zlátu njih zaodívene,
Ja sam stojech gledao mene blízu,
Sinku boxjem, i Majki ponizne.

36. Na kolýnà gdi 'su snixni pâli,
Neizmyrnom tere u veselju,
Svoje lýpe darove predali,
Presladkomu svomu spasîtelju.

37. Drágu pomast ko slabom csovýku,
A ko Bogu smôlu tamjan csastnì
Ko presvytlom i verlo velîku
Králju poklon od zlâta prejásni.

38. Gdino na njih milostive ocsi
I svoj pogled stavlja Isus blági,
Tere slîkom preblagom svydocsi,
Da su dàri njihovi mu dràgi.

Digitized by Google

39. Medju time slùge i dvornícì,
Na kojim' se svílna rûha sjaju,
Zacsudjeni verlo svikolici
Pred vratima xelj̈no jih csekaju.

40. Pozlatjenim sedlih osedlane
One zlátne za uzde tud derxe,
Gospodarske konje izabrane
Od radosti koj' skácsu i herxé.

41. Izpunivshi svoju vrúchu xelj̈u,
S' vỳrnom druxbom repatice zvyzde,
Srechni králj̈i u mnogom vesélju
Iz Betlemske srechne zemlj̈e jezdé.

42. U pokoju i jere nochnomu,
Glas nebeski od nj̈ih ovaj csû se,
Da k' Irudu veche nemîlomu
Niposhto bash nepovratjaju se.

43. Zàto svystju mírnom i prignutom,
Krepko fálech boxje velicsine,
Otîdoshe oni drugim pútom
U rodjene svoje kralj̈evine.

44. Kad opáki králj̈ verlo sumnjivi
Vidì svoju rỳcs tak' porúganu,
Razjỳdi se, razserdi, razgnj̈ìvi,
Ter ko xívi oganj sav uzplânu.

45. I nemoguch, kako zalúd xúdì,
Pedepsati od Istoka králj̈e,
Ón hi!j̈adu svojih bojnih lj̈údih
U Betlemski grad skrovito shalj̈e.

46. Da svu dytçu od onè derxâve,
Koja xívu joshtere o mlýku,
Pod xestoki brítki macs postâvè,
Do jednoga da jih sve posýku.

Digitized by Google

47. Da u tomu velikomu broju
Ono mládo dýte moxe pâsti,
Komu joshter u iſtom povoju
Kraljevske se slavne daju csâſti.

48. Rajskì glasnik od ozgor poslànì,
Menì tada u snù se prikaza,
Govorech mi: de bérzo ustâni
Od smertnoga ter byxi poraza,

49. S' dragim sinkom, josh i majku slávnu
Koju vycsnji teb' drúgu odrèdi,
U Egiptsku byxech zemlju rávnu
Berzo sada i skrovno odvedi.

50. Tud zajedno i s' njima stojéchi,
Tverdo naſtoj njima posluxiti,
Dokle god ti ja nedojdem rêchi,
Da se amo moxesh povratiti.

51. Jerbo Irud zlì, glávà opákà
Smertnu jamu sada vami dúbe,
I mnoxinu shalje zlíh bojníkah
Rajsko csedo kêrsta da pogûbe.

52. Na rycs ovu ſtrashnu ja se búdim,
I od straha ljútog gorko prêdam,
Tere idem k' majki s' glasom hudim,
I u kratko sve joj izpovýdam.

53. Ah kako se moja csîsta dyva
Tad prepade, i koliko smùti,
Nit put desna, niti pak put lyva
Neznajuch se ona obratiti.

54. Treptì ko prut, ko ſtuden lèd ſtíne
Na obrazu kervca joj umîrà,
Nochne jedva uzdà se u tmîne,
Na noge se jedva podupîrà.

Digitized by Google

55. Tako, kako recse prorok svétì,
Nju pretexka bolest svu zamèrsi,
I ovo bi macs, koji proleti
Njezine najprie tuxne pêrsi.

56. Brez kasnenja dakle s' nochnim mràkom
Nashe rôdne iz zemlje byxímo,
I xalostni i s' tugom velikom
Nepoznane stràne obhodimo.

57. Slavnim pómam jurve preugodnù
Idumeu tuxni ostavljamo,
I vech zemljù od Eluse plodnu
Mimo sebe mí izpushtjavamo.

58. Bîsmo pròshli verhu prestároga
Antedona, mírne kràjne kráje
I gdi polak rávnog nekrepkoga
Polja, tvérda Gaza gràd ustâjè.

59. Ter bivshi se jurve ustánili,
Shtogod se je moglo pospyshnîje
Gdi granicsna plodna Mapsa dýli,
Svu Asiu od lýpe Libie.

60. Unígjosmo gdi plôdna al nizka
Egiptska se krásna polja shíré,
Dokle bistrog csovycsanskog ôka,
Pogledanje nikad nedopîre.

61. Tud nemoxe daxditi nikada,
Ali ova' svỳta stràna svoji,
Ryku Níl prostrâni, mỳsto daxda,
Kojìno ju obîlato gojí.

62. Lúgove i polja on preklôpì
Sa svojima vodam obílnima,
I kad treba na vrýme natôpì
Posijanu zemlju, i plod s' njima.

Digitized by Google

63. Tudikar najprie rodîshe se
Ona ſtára písma znamenita,
U kojima nauk lỳp krîje se
Jurve prímljen od cýloga svỳta.

64. Tud s' iznájde, kako po kom rédu,
Zvyzde tekú, kako sunce síva,
Kojim krùgom Nebesa sva îdù,
I kako se mysec promỳnjíva.

65. Nepoznane i gôre i vôde
Putem iduch ja svuda pozdravljam,
I izverſtnì tamjan koje plôdè,
Ponosite zemlje vech ostavljam.

66. Al po drumu hodeche otômu,
Preko gorah i preko livàdah,
Pri dytetu vazda nebeskomu,
I najmanji shushanj nás prepâdà.

67. Ali premda nás ljudi opáki
Progonjahu i zlobishe mnôgo,
Dvorìshe nam svud putem ſtvor ſvâki,
I ſtvorénje svekoliko drûgo.

68. Ukázashe nami sve dubrave
Poljà, lúzi, i gôre, i ſtỳne,
Cseſtit bilyg, i pùn svake slâvé,
Od radoſti vech neizrecsénè.

69. Plodnih vochkíh dubje podníxeno
Vochnè svoje gràne prigíbashe,
I dyteshce nashe boxanstveno
U prohôdu lypo svud csaſtjashe.

70. Pacse nacsin u lỳp i u sladak,
Kadgod bí 'smo mí pod njega sỳli,
Csinîshe nam preugodnì ládak,
Da nas trúdne mîlo razvesêli.

Digitized by Google

71. Vidio bi tîhe vode ládne,
Gdi razbludno i tîho romônć,
I gdi teku mírne, a i skladne,
Da se ſtvorcu drágom svom poklóné.

72. S' ljubezljivim gdino sa posluhom,
Kakono da nashe tyshe smêche,
Blági vytrich svojim tîhim dûhom,
Od prekîtnih jélah verhe krétje.

73. Pyvajuchih gdino jâtá ptìcah
U medene glasove xuberé,
Kudagoder boxja porodica
S' drágim sínkom svojim svoj hòd ſtêre.

74. Gdi gizdâva, krásna, i mìrísna,
Ukazujuch svud slavno prolytje,
Plodnà zemlja rádja iz koriſtna
Svoga skúta, trâvu a i cvýtje.

75. Shto chu rechi od pôtôka Nila,
Koji tâko iz daleka hôdì,
Da je trúdno poznat iz kog' krila
Iz koga li ón víra izhôdì.

76. Kad òchuti ón da sinak boxjì,
Na kraine dohodì njegove,
Taj îſtì csâs, svoj romon ûzmnoxì,
I razbistri sve svoje valôve.

77. Ràìskì mladich u lypoj prilîci,
Kraj sviu nás putovah csekashe
Koji brídak macs svoj u desnîci
A u lyvoj svytlì shtít derxáshe.

78. Vodjashe nás on vyrno strán púta,
Da po mystu, kojim svaki îde,
Zli bojníci králja ovog ljùta
Nesmotré nas, i da nás neslýde.

Digitized by Google

79. Ovaj vêdra i mîloga kípa
Nadhodjáshe sunashce ocsîma.
A kríla mú gizdava i lýpa
Zlátjenima sjahu bilyzima.

80. Verlo onom u presvýtlo líce
Slicsán, koji od men' ſtrah odtŷra,
Kada me od práve vyrenice
Oddyliti htî moja nevyra.

81. Izvan njega joshter mnogì înì,
Verhu nashe gláve nam letjahu,
I biahu nam drugovi vyrnì,
I svúda nam po pútu dvoráhu.

82. Oni obnoch, nochi od ſtudene
Uklánjahu ladnu rosu krùtu,
Od dyteta koje poljublìjene
Svoje majke spavâshe u ſtu.

83. Dâ ponizni pacse i priklôni
Sa svojima razshírenim krílih
Doklegod mrák trâja usîonè,
Zástor njemu csinjahu premîlì.

84. Tak kroz púte menî nepoznane
Bivshi mnoge zemlje veche proshao
U nutarnje jurve biah ſtráne
Od ravnoga Egipta unîshao.

85. Jurve bîshe dýte Isus slavno
Podaleko od rodne derxâve,
I od rúke, kojano izdavno
Hitashe se bash njegove gláve.

86. Ali zemlje joshter skrovitije
Traxim ràdî já nashega ſtána,
Jerbo prêdàm josh, i josh mi níje
Dosta tverd grád nijedan, ni ſtrána.

Digitized by Google

87. Joshter mi se csini blizu da je
Kervna rúka Jruda prehûda
Svud ledeni mene ſtráh skoncsáje,
Od svakud se bojim, treptim svúda.

88. Ponosîta varosh Ermopoli
Nije meni za stanovat drága,
Niti od ſtò vrátah grad ohôli
Thébe, hráne napunjen i blàga.

89. Niti onaj grad sa svim obílni,
Ulaglјive i zlé stan cselјádi,
Kog Leksandro jur onaj králj sílni
Uspomenu za svoju sagrádi.

90. Tak byxecheg, i verlò strashljîva,
Moguchà me varosh Memfi príma
Svytla, gdigód býli danak síva,
Králjevskima lypim grobovima.

91. Kod poznánog vech od davna gôsta
Ukloni se tudi na úzdànu,
Koji sakri nás veseo dôsta,
U priprostom i málom svom stánu.

92. Gdi toliko slobodnì stojéchi,
Nitko od nás da neuzſtavlјa se,
Po svem mystu ovom csuſmo têehi,
Razsijane tuxne gorke glàse.

93. Od Solimske kako králj derxâve
Paklenomu u jydu i zlôbi
Neizbrojnu mnòx dytcsice prâve
U Betlemu pôkla a i ûbi.

94. Sîtne dytce, koju sîla ljúta
Od dva lјta tia do dan pervi
Ôte majkam túxnima íz skúta,
I okàlja s' u njihovoj kervi.

Digitized by Google

95. Kervolocsno zacsuvshi tò dŷlo
Boxanſtvena majka sva problỳdi,
Dýte stíshte josh boljma u krílo,
I xestokì svu ju stràh uvrỳdi.

96. Od ubojstva slika nemîloga
Svuju sumnjom ledenome ûbi,
Da mladjanog dragog sìnka svóga
Tak na îſtì nácsin neizgubí.

97. Mîsli u kom plâcsu, i u jádu
Najdoshe se svi oni myshtàni
Koji tomu u nesrechnom grádu
Stanovahu, i u onoj stráni.

98. Kako ljùto i kako xalostno
Ostadoshe majke razkoncsàne,
Videch tako verlo nemilostno
Dráge svoje sìnke sve poklane.

99. S' kojom mukom túxna od njih svâkà,
U kojoj li xalôsti i trúdu,
Vâpi, cvýli, jâuka i plâka,
Svoje shtête, i svoju csèſt hûdú.

100. Po Betlemu svemu vidjahu se
Svekolike kutje i svi púti
Gústim mòrem od kervcsice rûse
Polyveni, a i ogrêſnuti.

101. Kano kada na ravnu livâdu,
Neizbrojnà gdino pásu stâda
Iz nenada iz oblaka pádu,
Tûcsne rýke od krúpnoga grâda.

102. Pak mláde i tîhe jaganjcsiche
Sve pomláte, potúku, pôbiju,
Koji iz pred pogubne nesrêche
Joshter túxni utech neumîu.

Digitized by Google

103. Tak lexahu po svoj zemlji svûda
Neizbrojna ubijêna dŷtca,
Koje sùmnja pogubi prehûdà,
I koje mâcs bridkì ìzposŷca.

104. Tako rajskog sad dyteta ràdi,
Kako svéti prorok dávno rêcse,
Svoju kervcu prôli mnóx csêljàdi,
I s' tìm xivot neumérli ſtêcse.

105. Pobijénja ali od njihova,
Zarad koga i sad nash gràd cvýli,
U dugo se i neobradova
Ovaj sìlni kervník i nemîlì.

106. Jerbo boxjoj ón po zapovýdì,
Kroz kervàve svoje zle cseljùſti,
Skoro za tìm rad gerstave zlèdi,
Jydovitu svoju dùshu pûsti.

107. S' neba tada upûtjen Angjeo,
U snû k' meni doleti i opet,
Koji mi glás donese veseo,
Da je umro zlò, Irud králj proklet.

108. Narèdi mi dakle da slobodno
Veche plôdnì Egîpat ostavim,
I u mysto moje mîlò rôdnò,
Opet moj pút berzo da uprâvim.

109. Po istoga dakle púta trágu,
Po komu sam dosho, i odhôdìm,
I s' dytetom bôxjim dŷvu blágu,
Ú solimskè zemlje opet vodim.

110. Tudi, mîslech u vyk o dytêtu
Koje, bîshe sve nashe uſanje,
U csestitom grádu Nazaretu
Izabrasmo nam' ugodno stánje.

Digitized by Google

111. À tò da bi ón bio daleko
Irudovog od onoga sìna,
Koji bishe sada krûnu steko,
Verh xidovskih sviu pokrainah.

112. I pyvanje da své izpuni se,
Koje s' mnógom svega svỳta scýnom
U svetomu písmu nahôdi se:
Da che bîti nazvàn Nazarenom.

113. Moxebiti da bi milost tvoja
Sad xelîla zaznat po nacsinu,
Kakav razùm, a i krepost kôjà,
U mladjanom boxjem csêdu sìnu.

114. I zabave koje, koja dỳlà,
Koji xivot tad njegov je bio,
Jeli svoja lỳtà josh nezrỳla
Zrelom svystju dobro provodio.

115. Da ti sada pocsnem pripovýdat,
Koja csuda, i kako visôku
U njem pamet mogásmo mi glêdat,
Josh u danah njegovìh iztoku.

116. Vas cýli bi dan josh prie proshao,
I rỳcs bi me moja ostâvila;
Nego lì bi já na sverhu doshao
Pripovysti moje, od svíh dylah.

117. Koliko pút" u bâh bivshi dýte,
On prestrashi i màjku i mene
Kroz besyde svoje mudre svète,
I oblasti pûne boxánstvénè.

118. Koliko se pútah ochutîsmo
Obodvoje u gorkom nemíru,
Kada straśhne plamene vidismo,
Gdi mu vedrò csêlo obastiru.

Digitized by Google

119. I gdì svytlost sunashcu prilîcsna
Od ozgor bi s' nebésah sletŷla,
Da bi lica njegovoga dícsna,
Vechma ukrâo naravni resîla.

120. Stò pútah ga csusmo govoriti
S' svojim otcem vycsnjim nebeskime
I uzdano sa svim besedŷti
Tajne rỳcsi u otajnu sa njime.

121. Stò pùt" vidla majka je izbrana
Kada shíe, pleté, ili préde,
Gdi mnoxina k' nam' rajskih dvoranah
U ljudskomu kípu na stán îde.

122. I gdì oni s' njezinim ljubljenim
Sinkom ljubko sada se sigraju,
Sad íz râja s' cvytjem doneshenim
Sigrajuch se gdi ga pokrivaju.

123. Od zlátjenih svojih krílah sỳnce
Gdi mu sada prâvè u okolo,
Sad uresne gdi mu viu výnce,
Sada vode dytinsko svud kôlo.

124. U tò s' lỳtih dobivajuch snágu
Sve shto moxe bolje on poshtûje
Svoju Majku i milu i drágu
I poslushan njoj se ukazuje.

125. Ljubexljivo joshter ſverhu tôga
S' njom i mene u poredo shtûjé,
I ko otca svoga rodjenoga
Sve me slushà, glêdà, i poshtûjè.

126. Dvanaest lýtah jur bîshe svershio,
Ovd na zemlji kod nás od kako je,
A josh púku nebîshe odkrio
Nijednime csûdom zvánje svoje.

Digitized by Google

127. Kad njegova proslavljena krepòst,
S' godishtima joshter uzmnoxita,
Ukazivat pocse svoju lypost,
Ucsinivshi svud se glasovîta.

128. Sad naspîshe blagdani svetcsâni
Slavni svemu púku Evrejskomu,
Nad sve druge blagdane shtovani,
A najlîshe pak gràdu ovomu.

129. Za to ovdi ja biah doveo
Precsestitu moju vyrenicu,
Mladjan sinak s' kojome vèseo
Uhiti se za vyrnu desnîcu.

130. Bivshi jurve mí slávnim s' nacsinom
Svetkovinu slàvnu pocsastîli,
S' druxinom se joshter mnogom înom
Povratjamo opet na dòm mîli.

131. I tako nás u putu hodechi
Zajde sunce u zapade zlátno,
Za kojime mrak nochnì mucséchi
Svoje sinje svud razmota plátno.

132. Kad dytêta - nashe své ljubâvi,
Jao! s' nami nebîshe na brôju,
Neznam kako ón mene ôstavi
Josh i majku poljubljenu svoju.

133. Nevidechi dakle nashè dike,
Xestoko se verlo skoncsávamo,
I rodjake nashe svekolîke
I pritelje za njega pítamo.

134. Sa xalostju pak neizrecsenom
Mi idemo natrag vapiûchi,
I poznanim cseſto ga imenóm
Svud po pútu svestrâno zovúchi.

Digitized by Google

135. Plaçse majka gorko ucvíljena,
I prosîplje svoje zlátne vlásè,
I od sinka svoga izgubljena
Svu krivicu stavlja sáma ná se.

136. Xalost, suze, vlàsi razperxàni,
Neotîmlju od nje, nje lypôsti,
Od ocsiu a zràk joj suncsâni
Draxji síva joshter u xalôsti.

137. Cvỳt ovako od zrácsnoga líca,
Koga vechu za svoju razbludu
Plemenîta kada dyvicsìca
U narednom k' tomu gojí súdu.

138. Premda njega daxd preplahi tégne,
Neizgubi ón svoga urêsa,
Nego s' toga lypshi se otégne,
I podigne prama se nebésah.

139. Obodvoje k' solimskomu gràdu,
Umoreni blixje dohodimo,
Gdi podpuna trì dàna za lúdu
Izgubljeno dýte mí trâxímo.

140. Da se pàko dàn csetvérti jêdva
Nashe túge pregorke utáxe,
Iza cérnih nama oblakóvah
Sinu sunce nam nashe najdraxje.

141. Jer nesgodom bivshi izgubîlî
Ja i majka sve nashe ufanje,
I svu snagu veche iztrúdili
Kroz dugacsko njegovo tráxènje.

142. Opet na um dójde obodvojma
U veliko templo sada pojchi,
I s' molbama tudi se vruchima,
Preporúcsít boxanstvenoj môchi.

Digitized by Google

143. Jedva potom nashem dogovoru
Na prag slavnog templa uzlazimo,
A razúmnih od ljúdih u zbôru
Njega tudi sidech upazimo.

144. Od kreposti svoje od dohodne
Koja sada vîdì se u njemu,
On pocsétke veoma ugodne
Tada svỳtu ukazìva svemu.

145. Od rajskoga tere jim razuma,
Znáke dajuch velikè i mnôgè,
Sad izkashe od njihovog ûma
Sve od svetih písamah razlôge.

146. Sada pàko tàjna njima slôvà,
Tomacsashe lýpom po nacsînu,
Od kojiu slaba svyst njihova,
Nemogáshe dokúcsit îstinu.

147. Oni videch gdi njegovo znánje
Sva umerla znánja prenadhôdì,
I do rỳcsi da ón do najmanje
Nad svim svetim knjigama gospodí.

148. Csudjahu se za to izvan mŷrè,
Iz mladjanih joshter kako lýtah,
Umytoustvo tak' stavno izvîre
Sverhu sviu umytnih od svỳta.

149. Kako dýte tom nenaucseno,
Koje nigda slôva vidlo níje,
Texko písmo svéto boxanſtvênò
Tako lasno, dobro razumie.

150. Joshter vîshe ugodan i mîo,
Osim svoga znánja i besŷdè
Bishe slîkom on svojom zanio,
I njihova serdca i poglède.

Digitized by Google

151. Nemogu se sîti naglêdati
Svŷtla vìda, i vedroga líca,
U kojima vide kraljevati,
Milinu od izhodecheg sùnca.

152. Fále csiſtî njegov prám zlátjeni,
Fále cvýtak preslàvne mladosti,
Koja bîshe pocsèla u scýni
Svoje perve ukázat lyposti.

153. Kudágod bi svoje ón poshteno
Obrátio krásno vedro csêlo,
Veselje se nîko nevidjeno
Onaj csas bi svuda ochutŷlo.

154. A iz svega njegovoga tỳla
Koje csudnom vedrinom sivâshe,
Pravednomu serdcu drága, mîla
Rajskà ljúbav slàvno izhodjáshe.

155. Tako po sryd ravnine zelêne
Medju drugim travam preprôstima,
Rumen tratòr lypshe od svih sýne,
I ponosi nad svima se njima.

156. Tako svojom lypòtom navlácsi
Drági kamen u zlátnom perstenu
Na se sêlom nikòm nashe ocsi,
I odsíva plamenu ognjenu.

157. I u prav od vremena ovoga
Probùdi se, ûsta, i podîxe,
Iskra perva jadnog zla nashega,
Koje sada nás tirajuch stîxe.

158. Jerbo dýte rajsko Isus tada,
Káxuch krepost od godinah vechu
Hudè glàve i zlobne od gràda,
Stavi sumnju u texku, i smechu.

Digitized by Google

159. U njihovoj za tò zloj pameti
Svak' dan hudji, i svaki csas gorji,
Pocse plamen skrovitì gorŷti,
Koji xestok sadá se otvori.

160. Ja tù zlobu njihovu videchi,
Sverh' ufanja izabranog mojeg
I gorkò se i verlo bojechi
Da zlâ joshter nedopade texjeg.

161. Mnogo pútah ja ga moljah, da se
Csúvá od zle trâge i nehárné,
Da njihovoj druxbi uklanja se,
Da ocsîtu na smert ón ne sérne.

162. Al' che ob dan prie sakrivêna
Grâdina na cernoj gori bîti,
I unôchi i svýcha ognjênà,
Koja nochju na gradini svýti.

163. Nego li che pravednoj dobroti
Csàst uzéti nenavîdna zlôba,
I doſtojnu fálu neimâti
Krepost práva i u svoje dòba.

164. Pocse rîgat svýtîna prokleta
Jŷd, kog dàvno u serdce pokûpi,
Kad na triest svoga doba lŷtah
Boxanstveni porod Isus stùpi.

165. I jer s' njime blágà nárav vláda,
Ukazujuch milost blagodárnù,
Bistru vodu ón ti iz nenada
U rumeno u víno obèrnu.

166. A tò jerbo bivshi ſtáne rôdnè
S' dývom majkom medj' tim ostavili,
I u Kánu csestitu, od plodne
Galilee, slavni grad stupîli,

167. Tud od dragog bîsmo priatelja
Mí prímljeni verlo gostoljûbno,
Kojinò se sprâvlja pùn veselja,
Svoju kchercu da udá uljudno.

168. On radostno i serdce i lice
Ukazujuch shto se vechma môre,
Bishe mnoge mystnè poglâvice
S' nami pozvo ón u svoje dvóre.

169. Zàcse dakle s' mìrom blagovâti
Sbor dozvánih sviu pirovnikah,
I pocse se zdravje napíjâti
Plemenìtih sviu vyrenikah.

170. Polovicom joshter se nebîshe
Dovershila ova slâva pírnà,
Kada slùge dvoreche pocséshe
Biti serdca bash verlo nemìrna.

171. Jere joshter u dòbá najbolje,
I kada bi najvechma trêbalo,
Shto se veli: uzrok dobre volje,
U dvoru je vína vech nestâlo.

172. Boxja majka verlo razxalena,
I ubogu ovu kuchu xâlì,
Tere svóga sìnka poljubljena,
Da pomogne ovdi, skrovno môlí.

173. Premda na tò smùti se u lícu,
Al u serdcu on milostiv dosta,
Svoju drágu poslusha rodicu,
I svog milog obradova gôsta.

174. Pak da ì mì svi se tud jedino
Veselímo ovom srechnom sgôdom,
Kamenitih shest súdah ucsîni,
Da se biſtróm svi napûne vodóm.

Digitized by Google

175. Pak na kôju kako bàci oko,
Slàvni Isus porod boxanstvênì,
U víno se onaj csas presladko,
Promýnjena voda zacerljeni.

176. To gledajuch mí svi svystju výrnom
Fále mloge Bogu tad uzdâsmo,
I na dáru ovomu zamỳrnom
Veseli se svi obradovasmo.

177. Tí si csûo svýtli gospodine
Iz dugoga razgovora móga,
Ljudskì porod, i csastne pervine,
I nashega bítje xívog Bôga.

178. Nek nètráxi vech' tvoja Visina
Za dovershit razgovor ti velím,
Napunjena da je sva kraìna
Ova slavnìm s' njegovima dỳlìm.

179. Ako li ti i njìh xúdish znâti,
Pítaj ovog mladicha poznâna,
I rekavshi ovo se obráti
Razumnog na svog drùga Ivâna.

180. Ón je, recse Jozip, sve vidio
Po solimskoj jerbo je derxâvi,
Njega slỳdom svakuda slýdio,
S' vỳrnim serdcem, i s' vruchom ljubâvi.

181. Ovo vrýme jednako stojechi,
Da samochna níje dyva csîstá,
Doma sáma; vratit se xeléchi
Rycsju trúdan, govoriti prêsta.

182. Tad Ivanu mládom Pilat veli,
Slýdi vrýdnì mladichu! dè slýdi,
Kada starac vech umoren xelí,
Da izmýnish njega u hesŷdì.

Digitized by Google

183. Ovog csudnog porôda uzrôke
Iz pocsetka daj mi sve razbéri,
Otajnosti k' tomu preduboké
Koj' s' u vashoj zaderxáju vŷri.

184. Jerbo kako csujem zemlja ova,
Niti imà, nit znà, nit póznáje,
Uzmnoxìti onaj broj bogovah,
Kojim glávnì Rim poshténje dáje.

185. I josh csujem, da ví osim Boga
Jedínoga vîshe necsaſtíte,
Koji no od roda umérloga
Da je rodjen na svèt nevelíte.

186. Pák chesh ònda odkrît mî za tìme,
Drugà dylà i drûgâ csudêsa,
Ovog mladca, koga csudno plême,
Govorite, da je sa nebésah.

187. Poncio dovershí rỳcsi svoje,
A gospodá ondi svakolîkà
S' prevelìkom pomnjom spravna stôjé
Csuti tako otajstvà velîka.

Sverha dvanaestoga pyvanja.

Digitized by Google

Pyvanje trinaesto.

Sad od Józe Ivan rycs uzima,
Sva tomacsech do Kerstorodjenja. —
U Jordánu, svèt dùh bìv nad njima,
Od Kerstovog po Ivi kerstjenja.

1. Bîshe onda Ivan mladich znânì,
U najlypshem cvýtu mládìh lytàh,
Kada ljiljan s' rúxom pomíshanì
Csovycsanskom na lícu procvýta.

2. I naréshen prekrásnom lypotom,
I napûnjen svakoverstne díke,
Vedrim svojim lícem i dobrotom,
Nadhodjáshe sve svoje verstnike.

3. A nuz to pûn sràma poshtenoga,
Vladaocu snîxno se utîcse,
Da od slaba znánja njegovoga
Tako trúdnih ſtvárih ón neîshte.

4. Al videchi da je sad potreba
Pilatovim molbam' da ugôdì,
Zamíshlja se, tere prama nêba
S' podignutim mislenjìma hôdì.

5. U toj mísli ovog tashtog svỳta,
Sve po malo on mìsli ostavlja,
Tere vycsnjà otajstvà dohîtà,
I josh, da je csovyk, zaborâvljà.

6. I s' krílima jurve vỳrne svỳsti,
Daleko od zemlje ponixene
Usudjuje s' uzvíshen ulŷsti
U vîsine slàvne boxánstvêne.

Digitized by Google

7. I s' duhovih jurve blaxenima,
U pameti on svojoj govôri,
Jurve svytlost ón nebeskù príma,
Jurve boxjim sav plamenom gorí.

8. Sav o Bogu zamisljen je, têre
Stanovitom njèkom u pokôju,
Túd pun dûha, îstinè i vŷre
Zaustavlja misao krîpkù svôju.

9. Tak' na îsti nácsin králj od ptícah
Sívì orlo onaj strelovitì,
Kadano se suncsanoga líca
Iz blixjega spravlja zràk pâziti.

10. Prostiruchi svoja krílà jákà
Vîtìm krùgom ón iz perva letí,
Pak se sverhu uzdigne oblàka,
Da ga nije mogúche vidyti.

11. I shtogoder k' nebu blíxje îdè
Na zemlju se bash i neobzîrè
Nego svoje ón svýtle poglède,
U goruche sunashce upîrè.

12. Tako kada s' mislju previsôkom
U prostôre nebeskè ulâzi,
Slávnog mladca ovog s' náglim ôkom
Svak' zacsudjen i glêdà i pâzi.

13. Mnogi kan'da s' dúshom se je razsto,
Ili trudan duboko zaspao je,
Potéxu ga í dermaju csèsto,
Da u bitje povràtì se svoje.

14. S' tim uzdishuch plàcsno i duboko,
Najposli se têrxe i pojàvi,
Ter se za tim na ovo visôkò,
Govorénje boxanstvenò stâvl.

Digitized by Google

15. U pocsétak, da svỳst i ùm slýpa
Csovycsanskà bolje razumie,
Jer pervoga dàna, a i hîpa,
I pocsétka vycsnjem Bogu níje.

16. Rajskì otac vishnji vykovîtì
Kraljevashe s' prevycsnome vlàsti
U svojemu bítju ponosìti
Kojimno se sve, i svuda csaſtí.

17. Nebiashe on joshter stvorio
Niti mòra, zemlje, nit nebésah
Nit vremena bishe odrédio,
Niti svỳtu dao svoga urêsa.

18. Sve shto bîshe, to bîshe Bòg pràvî,
Pun izverſtne i mnoge krepôsti,
Sàm u svojoj on sàm slàvan slâvi,
Svytao sàm on, u svojoj svytlôsti.

19. Sìn jedínì tad biashe s' njíme
Koj' pocsétka sebi nenahôdí,
Níti pútem njega obcheníme
Tada májka umérla pôrodi.

20. Otac vycsnji i njega vycsnjéga,
U prevýcsnjoj zacse svojoj svýſti,
Kuda slabog poznánja nashega,
Krepost níje dost' jáka ulỳsti.

21. U svytlosti vycsnjoj neumérloj
Neumérlì on tako syvashe,
I podloxne ljutoj smêrti verloj
Ljudske pûti na seb' neimashe.

22. Al brez tỳla ljudskog umerloga
On biashe rỳcs neizrecsênà,
U pametí otca nebeskoga,
I zacseta, a i sakrivena,

23. Nije nashoj rỳcsi rỳcs prilîcsna,
Koju nash slab jezik izgovárà,
Kojano nekrepka i razlicsna
Malokada je, kada nevârà.

24. Neg rỳcs, koje moch veliku kázat,
Nemochna je sviu ljudih fála,
Koja nikad sverhe neche imat
Kako níje pocsétka imâla.

25. Rỳcs kojano pùn zamyrne díke,
Vaskolik je ovaj svỳt stvorîla,
I lypote sve, i svekolîke
Koje ovom svytu 'su sred kríla.

26. I kako je Bog otac îſtinì
Kralj od neba, i zemlje, i mòra,
Tako i sìn njegov je jedínì,
I gospodin i Bog svega ſtvôra.

27. Ioshter koji od njiu izhôdì
Duh presvéti Bog boxje ljubâvi,
Svoj narâvi kojino gospodí,
Ima i on rechi se Bog právì.

28. Duh, xivúche sve ovdi po kômù
Dishe, i svom stvorîtelju dvorí;
Po komu se sderxáju u svómu
Bítju Vôde, zemlje, rajskì dvóri.

29. Al trì Boga od njiu necsîni,
Tko to hoche, tâj níje pravedan,
Sve trì oni u istoj su scýni,
Ne trì Boga, neg' sàmo Bog jedan.

30. Tak u svétom trójſtvu boxanstvenó
Svemoguchſtvo vycsnje jedno sàmo,
U jedinſtvu pák neizrecsênò
Svéto Trójstvo mí izpovýdamo.

Digitized by Google

31. I da csudo josh poslushash veche
Bog koji je ozgor s' neba sishao
I podloxnu na zlà i na smêche
Pût umerlu ná sebe obukao.

32. I kakogod ón je bìo prie
Na nebesih s' otcem je i sada,
S' kojimno se jednàk razumie,
S' kojim sav svŷt u poredo vládà.

33. Boxanſtvo je sve u výk jednàko,
Niti imà mysta osobita,
Bogu bo je mysto, mysto svâko,
Bog sve vîdì, i ſve Bog dohîta.

34. Od nashiu dalek' ochutjenjah
A sve s' nami i svuda pribíva,
I svud bìvshi, svakolka stvorénjà
Sa milostju svojom napunjíva.

35. Tak' po zemlji svuda razperſhana
Premda suncu na visini da je,
Zlátna svytlost sjà shirom suncsâna,
I sve ovog svỳta résì krâje.

36. Ali doka vertechi se ona,
Sunce dalek ovaj svỳt obtîcse,
Svud je s' njime i nerazdiona
S' njim se ona nikad neraztîcse.

37. U srŷd tako jedinſtva skladnoga,
I u vỳke u jednoj skladnosti,
Nije svytlost bez sunashca svóga,
Nìje sunce bez svoje svytlosti.

38. Ali ſhto je tomu uzrok bìlo,
Da podloxnò hudoj smerti bude,
Bog uzéti ná se ljudskò tỳlo,
I na ove da ón dojde trúde.

Digitized by Google

39. Otajstvà su ovo preduboka
Koja dok ti budem kazívâti,
Budi dobra tvoja vlàst visoka,
Svytli Bàne pomno poslûshati.

40. Kada vycsnji nebesa nacsini,
I s' vodama obli nekrepkima
Zemlju, koja tad u nekrepcsini
Nepomicsna ſvoj ſtalni ſtán ìma.

41. Pun ljubavi, kojomno sve gorí,
Kojom u sva izverstan je dŷlà,
Netylesne duhove ón ſtvôri,
Zvánu druxbom svytlom od angjelah.

42. On u devet prekrásniu kórah,
Razdŷljene njih lypo izrèdi,
Da púk bûdù od rajskoga dvóra,
A njegovom da s' pod zapovýdi.

43. I radosti ón da jih od svôjé,
Kojomno je napunjen u vŷke;
Mnoge, koji stechì ju dostoje,
Sve ucsînì slavnè dioníke.

44. Ali od njih jedan velik dyo;
Mysto duxnih vycsnjem Bogu hválah,
Shtono jih je lypshe satvorio
Nad sva svoja stvorénja ostála.

45. Nepravedno u seb' zacse xêljy,
Da se Boga odmetnuv nabúni,
Suprotiva svomu ſtvoritelju,
I njegovoj slavnoj vycsnjoj krûni.

46. Njih oholost zlobna zlo pôtacse,
Tere tko bi tò mogo podnýti,
Da se Bogu vycsnjem izjednacse,
U neharnoj svojoj u pameti.

Digitized by Google

47. Ali králj' od nebeskih dvórovah,
Pred kojim se vas ovaj svèt trésé,
Ovih òhlih opákih duhóvah
Zlò smienje bash i nepodnese

48. Nego csím se dofâtiti prúxa
Mnòx nevèrnà boxánſtvene vlàſti,
Vyrne svoje vojskè Bog orûxà
Prot njihovoj ludoj oholosti.

49. Vèrnóg tere od zbôra tu tàko
Neházrnici onì nespoznânì,
Svi stermovrat u ognjenì pako,
Biahu iz raja iztèrànì.

50. Sred propàsti tudikar ponòrne,
Medju tminam, i medju jaukom,
Nevyrnosti od svoje prekorne
Za grȳh se svoj mûcse vycsnjom mûkom.

51. Bog prevycsnji ſtvôri tad csovyka,
Da narodom csovycsanskim môre
Na odmetnìh mysto nevyrnikah
Izpuniti svoje prázne dvóre.

52. I krunu mu taj isti csas prêdà
Da nad plodnom svóm zemljom kraljuje,
I da sverhu sviu morskih vódah
On na svoju voljù gospoduje.

53. Sve leteche, i k' tomu hodéche,
I plovúche sve pod njega stâvi,
I plazúche, i pod nebom veche
Sve ſhto díshe, xivech u narâvi.

54. Samo u csas u onaj kada ga
U zemaljski krásnì raj prêseli,
U kom dúbja i cvȳtja predrága
Stvôri, i plod razlicsit vesêlì.

Digitized by Google

55. Ter mu rêcse ove sve lypote,
Naréshene tudi da uxíva,
I od boxje ón da se dobrote
Haran po sve dneve spomenjíva.

56. Tud i lype ukaza mu dunje,
Ali preoshtrom zaprykom zaprỳti,
Da niposhto ón netícse u nje,
Ako níje xeljan on umrýti.

57. Ali hûdà i opáka zmia
Práva mati odsvé neîstine,
Koja bîshe ponajlukavija
Nad ostále zemaljske xivine.

58. Ona majki pervoj zle nauke,
I za ljude nas sasma prehûde
Dade, da se branjenè jabuke
S' muxem svojim dotaknuti bûdè.

59. Sladku vochku on jedva izjŷde,
Al ucsini verlo mu se górka
Jerga vycsnji ljùto kárat sŷde,
Goruchega ozgor iz oblaka.

60. Ter serditom on njega besydom
Tud odsùdi na velike jàde,
Koje podnýt ón ima, i rèdom
Za njim národ sav ùmérli sâde.

61. Jer biashe tad na gorke váje
Iz krasnoga Raja on iztŷran,
Da o trúdu svakdanjemu trâje,
Mucsan xivot svoj i precsemeran.

62. Njegovoga radi grýha pacse,
Joshter bîshc i zemlja prokléta,
Da bodljive ona plôdi drâcse,
I neplodnom da travicom cvŷtà.

Digitized by Google

63. Neposlúshna za tìm pàko xenâ,
Radi svoje obystne nâjìstí,
Texkom platjom bia izplatjena,
Da u texkoj porádjà bolesti.

64. I josh s' pervim odsudjena gnjỳvom,
Kakono ſtvór chúdi promŷnljive,
Pod oblastju da ona muxevom
U vyk toga od vremena xivé.

65. A i zmiju Bóg napaſtnu, pôkle
Tako xeljna bì nashiu jádah,
Oſhtrom kledbom vykovycsnji prôkle.
Koja téxka slýdi ju i sâda.

66. Po sve dneve da se po tle vuche,
Pogérdjena svim i poplésana,
Da ju csovyk svud tŷrà, i túcse,
I da joj je cérna zemlja hrána.

67. Tada, kâko skrívi na svŷt zmàjskì
Pervi otac slabacsak odvishe,
Dvorovi se od nębésah ràjskì
Svem kolŷnu ljudskom zatvorîshe.

68. Najpervo se tad na ovom svýtu
Rôdi porod uma opakoga,
Da u zlobnu nemíru i klétu
On kerv prôli brâta pravednoga.

69. Tad se Bogu o zlobe merzéche,
Omérsila bîshe zemlja húda,
O prívare, o grábex i sméche,
O grýh bystni presrámnoga blùda.

70. Tad nikoshe i túge i trúdi,
Koji mìsli nemírne uzrôesè,
Tad xivote od pretúxnih ljudih
Smert nemîlá ljùto kosit pôcse.

Digitized by Google

71. Josh zajedno naripishe s' njome
Xalost i glad, plâcs, i mále mochi,
I s' potrebom k' tomu sramotnome
Sve bolesti, túge, i nemochi.

72. Bivshi narod csovycsanskì mogo,
Da vycsnjega Boga neuvrýdi,
Míran xívyt kroz vykovah mnôgo,
Bez ijednog truda a i zlèdi.

73. Ali ón sve sa zlà na josh gorje,
Svakim csâsom hudje stupajúchi,
Da ga îstì vech terpyt nemore,
Kojino ga ſtvori svemogúchi.

74. Sa plahìma vodama tog ràdi,
Vaskoliki ovaj svyt preklopi,
I naraſtjaj opáke cseljàdi,
Sa svim grýsim njezinim pôtopi.

75. Zaklopljenoj pák sàmo u splávi,
Da sve sŷme ljudskò nepogine,
Mâlo ljudih vycsnji Bog ôstavi,
I to brez sveg gryha i krivine.

76. Po njegovoj joshter svetoj voljì
Pred osvetnom i pregnjyvnom vodom,
Od xivínah sviu skot najboljì
Sahranjen bi s' ljudskime narodom.

77. Sve se, shto je xìvo, opet tada,
Csim se voda utopna uzkràti,
Sverhu ovog umerloga svyta
Pocse rodech pûno uzmnáxâti.

78. Ali tada xivóta nashega
Ucsini se konac mnogo tanjì,
I broj lytah, koja prie toga
Csovyk xìvì, biashe pomanjì.

Digitized by Google

79. Nebil narav slâba i umérlá
S' uspomenom od csestje od smerti,
Bóga manje vrýdjat nastojila
I u svom se zlu dála saterti.

80. Al je tò ſtvár trúdna i pomucsna,
Da nestúpi lahko preko púta,
Zlo csiniti veche chúd naucsna,
I na gorje sve u vỳk prignùta.

81. A to, jerbo ljùdi uzmnoxeni,
Preodvishe serdca na zlo plâha,
Zapocseshe opet u nescỳni
Od boxjega oni xivyt strâha.

82. Ta nescỳna njih lùde nàpùti,
S' nerazborim oni da se bỳsom,
Dogovoré ohlo podignuti,
Gradju ohlu protiva nebesom.

83. Scýnech slâbi, da che nadvísiti,
Vycsnje dvore, tè grâdjè visîna,
A oni glás stechi vykoviti,
Dylovánjem ovim bez nacsina.

84. Ali Boxja nad sve moch velîka
Sve te sprâve njihove najberxje,
S' razdyljenjem njihovih jezìkah,
Smète, stàvi, razsu, i razverxe.

85. Oni tâda, po tom, u rázlîkè
Razpérsheni strane od sveg svỳta,
Obastérshe zemlje svekolike,
Kudagoder suncsan zràk dohîtá.

86. Mnogi sgrâde, kûtje i gradove,
Iz pervice mále zidajuchi,
Mnogi trúdne tyrajuchi love,
Mnogi oruch', sádeoh, i siuchi.

Digitized by Google

87. Mnogih bishe najpervà zabava,
Na daleko oda svake csàſti,
Pribívati u srýdi dubravah
I ovcsice po lugovih páſti.

88. Od kojiu cseſto kerv vycsnjemu
Poklanjahu oni králju nêba
S' poníxenim svojim serdcem njemu
Útycsuch' se svojih u potrebah.

89. Da sverhu njih, i njíhovog stâda,
On s' nebésah milostiv poglêdà,
I sianih da plod od livadah
Zlim godinam, poharati nedá.

90. Bez nauka tako ijednoga,
Neuredne svake dane vodech,
A zakona sàmo naravnoga
Pút obchenì, samovoljno slydech.

91. Svỳt u ovom bítju malo manje
Od dvadeset vech vykovah stôja,
Na daleko od nebeskè slâve,
I od rajskog vycsnjega pokoja.

92. Kad se pocse ukazívat blaxji
Bog, kojino csesto s' grýha klèta,
Na narod se ljudskì jur razdràxi,
I bî nazvan Bogom od osvètah.

93. Samo njima joshter otvorio,
Nebiashe slàvne rajskè dvóre,
Kojeno je sada prepravio
Pravednima svima da s' otvôre.

94. Da úkaxe pàko umérlima
Bilyg bláge od svoje odluke,
Izabranim, ſtavnim, zakonima,
Upravljati pocse ljudskè púke.

Digitized by Google

95. Zakonima, kojima se sada,
(Premda evo veche dospyvaju)
Sáma zemlja xudínska se vláda,
I u samoj njoj mysto imaju.

96. A to jerbo Gospod neumérli,
Sverhu sviu ostálih narodah,
Jurve nashe dydove zagerli,
I nauke prelýpe jim pôdà.

97. Njim za veche joshter razpoznánje,
Bi zapovŷd krúto postavljena,
Da imaju csinit obrezanje
Oshtre, noxem oshtrim od kamena.

98. Obicsaje i k' tom sve ostále,
Preko svega kojima godîshta,
Ponavljamo boxanstvene hvále,
Razlicsitá kroz posvetilishtà.

99. Josh proroke znâne on uputi,
Prevelike milosti njegové,
Da svetime duhom nadahnuti
Csovycsanskom narodu objáve.

100. Kako che vŷk nastati csestîti,
Vyk od sreche, a i vŷk od zlàta,
Kadano che svima dobrim biti,
Otvorena rajskog dvóra vráta.

101. To biahu texko csekajuchi,
Bogoljubni dusi dobri sveti,
Dol pod zemljom cernome stojechi,
Gdi nikada byo dàn nesvýti.

102 Da li dan se stò godinah svaki
Njim csinjáshe, dok onaj izajgje,
Koji zaklop otvorit che jaki,
Koji derxi njih, tamne od gradje.

Digitized by Google

103. Da uzidu ſ' njime oni vêche
Na radoſti nebeske preslavne,
Na Raskoshja, veſelja, i srêche,
Vyrnim dusham' koje su pripravne.

104. S' mnogom pomnjom dakle sva poznana
Prorocsánſtva oni razbiráhu,
I doshastje tog srechnoga dana,
Xeljnim serdcem xeljne izgledahu.

105. Molechi se ſtvoritélju svomu,
Csovycsanske da sverhu naravi,
Uxexene joshter na pervomu
Roditelju serdxbe vech ustávi.

106. Za grýh, koji sàmo jedan skríví,
Da sve ljude nepotare druge,
Nego pogled da svoj milostivi
Na njihove milo svérne túge.

107. Prôsti mili otcse, ah oprosti!
Vapiahu svi, i glásom jednim,
Neizrecsne od tvoje milosti
Sladki jezer daj poshâlji xédnim.

108. Daj nam raj, ah daj nam obecháni
Koji nam se po gryhu izmâcse,
Od kog dalek' u pretamnoj stráni
Ovd zastupna zemlja nás obtîcsè.

109 Stvorio nas za mahn znàmo nísi
Na priliku prodícsenu tvoju,
Dobri kràlju, koj' si na nebesih
Nasha nado, i vyrnì pokôju!

110. Ako li se joshter kojigodi
Stáre zloché, i stare kriviné
Sverhu zemlje one tràg nahôdì,
Radi kojeg slabò ljudstvo gînè.

Digitized by Google

111. Rosom svétom, rosom nebeskome
Sve dobrota tvoja daj opêrì,
I pokrépi tuxne ljude njome,
I njihovu slabost nadoméri.

112. Ah tko che nás sada napojiti,
Tvojom sladkom rosóm drági Bôxe!
Kada che daxd daxdyti csestiti,
Nashu zemlju súhu da pomoxe.

113. Vi nebesá blágà, i premîlá,
Rajskom rosom plodno zarosite,
Ví oblacì, srechnoga iz kríla
Pravednoga daxdom zadaxdite.

114. I tí koga veche od vyk vyka
Obechana od ozgor iz râja,
S' nami zemlja umérla docsíka,
Da izbavish nju od gorkog vája.

115. Hodi, hodi, dojdi nam i síni,
Od nochi nás oslobodi cèrne,
Boxanstveni Porode îstinì,
Pred kojime snáxnì pakao térne.

116. Tí si râjska, tí si rôsa mêdnà,
Tí si srechni daxd koji zalihe,
Túxnog ovog svyta malovrýdna
Oprati che i zlobe, i gryhe.

117. Hodi nashe presladkò ufanje
Pospýshi se, veche se pospýshi,
I umíri nashe bolovànje,
A paklenu hudu vlast poplêshi.

118. Hodi, nemoj da te veche derxé
Zakloplјenì vycsnjeg raja dvóri,
Da k' nam moxesh dojch' prie i berxje,
Rajskà vráta na zemlju obori.

Digitized by Google

119. Ove molbe i rỳcsi priklône,
Uzmnoxahu otác" dushe svéte,
Oda cérne nochi usîone
Náglo xelech biti izbavite.

120. Kadano králj nebeskì misléchi,
Za csaſt vycsnju svoje slavne krûne,
Da odmetni za skup i merzéchi,
Nebesá se sad veche izpûnè.

121. Serdce svoje veche utáxeno
Na molitve pravednių skùcsi,
Tere njimi veselje xudjeno,
A mìr svỳtu ovom dat odlùcsi.

122. I premda ón u trenútje ôka
Mogúch bîshe sàmo jednom rýcsi,
Raj otvorit, koga, rad uzroka
Pravednoga, nami on zaprỳcsi.

123. Ili poslat od ozgor jednoga
Od Angjelah, koji njega slýde,
Da ponora od sveg paklenoga,
Sve razváli, moguch, tverde zìde.

124. I da vỳrne dushe oda tale
Na nebesah naſtoji odvesti,
Da n'prazne mogu one stôle,
Izagnánih duhovah vech systi.

125. Da mîlosti svoje uspomenom
Sve umérle ljude vechma stéxe,
I ljubavju slavnom boxánſtvenom
Ledena jim serdcà on uxexé.

126. Svoga sìnka, bash svoj ròd jedíni,
Sa nebésah ozgor pôsla, da se
On csovykom za nas ovd ucsîni,
I da ljudskè uzmé gryhe ná se.

Digitized by Google

127. Al doshastje da slávnò njegovo
Nenádano nami da nebûdè,
I ko sa sma i csudno i novo
Neprobúdi krivîcsne odsude.

128. Ili cseljàd da njega sumnjìva,
Neizagnà rodne njeg iz ſtráne,
Jer se boxjim porodom odkríva,
A to stári sve zákoni bráne.

129. Van pŷsàmah, i izvan bilygàh,
Svéto písmo kojima puno je,
Da nam s' neba Bog vycsnji svojega
Upútiti sìna obechaò je.

130. Hotiashe da dojde pred njíme
Izabránì jedan prorok, komu
Ivan bishe pravo, slàvno Ime,
Koji s' rôdì u mystu ovomu.

131. Preko svàkog naravnoga reda,
Ljudsku krepost shto mnogo nadhôdì,
Zakarii stâru, xena sýda
Elisavet njeg u starost rôdi.

132. Ter vesela kao zvýzda daníca,
U Istoku kada se upâzì,
Ukazuje zràkom svoga líca,
Da za njome sunashce izlâzi.

133. Pred vycsnjega Boga tako sìnom
Dojgje na svŷt ón ovd, i uzràste,
Da i znanciin kano i tugjinom
Svuda boxje oglásì doshaſtje.

134. Ovaj byxech josh od pervìh dánah
Ljudskù druxbu i ljudskè poglède,
Na daleko od svog rodnog ſtána,
U pústinji xivot svoj provede.

Digitized by Google

135. Dvor mu bîshe mrázna jedna shpilja,
Gràd plânine, a varosh dubrave,
Gorske divje zvyri druxba mîlà
Hrána lúxki mèd, koren, i tráve.

136. Svakdanje mu pítje i obcheno,
Bistra vôda iz zdénca davâshe,
A postovim tỳlo úkrotjeno
Sama oshtrà kostret odyvashe.

137. Tudi tako do trideset lỳtah
U pustoshnoj i divjoj planîni
U pogerdì ovog tashtog svỳta,
Vodi Bogu xivot preugodni.

138. Al pokòrni ovaj mladich sveti,
Premda slike veoma mershave,
Bishe lỳp, blág, u lice vidyti,
I dostojan poshténja i slàve.

139. Tud veselim slavnim besydami
Obicsàva on i vishekràtih
Dubju, stýnam, i nymim vodâmi,
Srechne gláse òn pripovydati.

140. Ali dugo derxat nemore se
Ovolika krepost sakrivenà,
Nego svuda po zemlji prosterh se
Opyvana, a i pohvaljena.

141. I premnogi jur krepko i ſtávno,
Vyrovahu ovd u ovoj ſtráni,
Da je sisho ón s' nebésah dávno
Králj umérlim ljudma obechánì.

142. Králj koji che u tvérde verige
Sbîti kralja paklenog nemîla,
Kako kaxu ſkladne ſvéte knjîge,
Od prorokah svétih, ì sibîlá.

Digitized by Google

143, Za tò k' njemu ljúdstvà silna csestà
Oda svuda s' bliza dohodjahu,
I od roda koga je, i mysta,
Dva i tri put njeg izpitívahu.

144. Jel' ón, koji ljudskomu narodu
Ima s' neba dol u pomoch dojchi
Da nam dáde presladkù slobodu,
I paklene da satârè mochi? —

145. On ovako rycsma medenima
Iz preoshtré kamenite shpilje
Podavashe ove bláge njima
Odgovore i srechne i mîlè.

146. Vesel'te se svikolki nàrôdi,
Koji do sad lexaste u mráku,
Jerbo svytlost nebeskà izhôdì,
Da iztyrà cérnu noch popáku.

147. Ali da 'sam ja sàm svỳtlost ovà,
Nemoj vam tô u pamet upâstí,
Jerbo kruni svih ljudskìh sinovah
Néchu grâbit prepravljene csasti.

148. Iſtinite ja bo sam svytlosti
Samo sretni glasnik vam prehôdnì,
Po kojojno imate od tamnosti
Prehudnoga grýha bit slobodni.

149. Za mnom îdè, al jacsji od mene.
Dati vycsnji mîr vyrnima svojim,
Ja obuche njemu boxanstvene,
Odvézati joshter nedostojim.

150. Priblíxà se, i s' namil je veche,
Na sukob mu svaki se upúti,
Jer je sladki uzrok nashe srêché
Bog u ljudskoj on je rodjen pûti.

Digitized by Google

151. Sretajte ga u verlom veselju,
Putove mu cvytjem narésite,
I xudjenom nashem spàsitelju,
Ponizni se snîxno poklonite.

152. Zagerliti svaki u toliko
Njegov rajskî nauk nek obikne,
Neka mérzi na grýshenje priko,
I u serdcu nek mu pravda nikne.

153. Svak pokaj se zloche od prehûde,
I Kajuch se do mene potêci,
Za pokoru od gryhah da bûde,
U csestitoj csîſto opran rýci.

154. Nek se xúri, svakì tkogod xelí
Da gnjusobu svoje dúshe iztrè
Na xivúchi zdénac i veseli
Dojch, od vode pokorne i bistré.

155. On kerstìti kerstom podpuno che
Vás u duhu boxjem presvétomu,
Vỳrne umît od stáre che zloché;
I rajsku che milost dat svakomu.

156. On prinosi nami vỳk zlátjeni,
On s' nebésah na svýt ovaj sìnu,
Da u svytlost cérni mrák promýni,
I u byli danak nochnu tminu.

157. Mnogì glàse ovakve csujuchi,
Prihodjahu od blìxniu stránah,
Naglo dícsnog mladicha ishtuchi
Po kraj rýke od vode Jordána.

158. Mìr xúdjeni prosiáhu oni
Kroz molitve ponizne i tìhe
Ter skrúsheni i verlo príklôni
Spovýdahu svoje texke gryhe.

Digitized by Google

159. Gole jîh u ryci po nacsinu
Sve perashe prorok ovaj svytli,
Molech boxju jáku velicsinu,
Da pameti njihove prosvytli.

160. Pune vodé sveobedvy rùke
Podizashe nad njihovo cselo
I imajuch upravne odluke,
Izpunjashe ovo sveto dŷlo.

161. Dojde kriuch kano i skup înì,
Josh i mîli sìn Boga vycsnjega,
Da kerstitelj preslàvnì ucsinì
Tò opránje csiſtò i sverh njega.

162. A tò ljudskoj ón da u naravi,
Da svoj nauk s' dŷlom moxe s' drúxit,
Truda ili stvári neostavi,
Koju csovyk ovd imà obslúxit.

163. Ter da vode posvéti po tômù
Dylu svetom svoga umivénja,
I ukáxe svem svytu ovomu,
Dohodnoga mòch svetog kershténja.

164. Bogulјubni vyrni boxji slúga,
Gospodina tâki pôzna svógà,
Utocsistje sviu nashih túgah
U csovycsjem týlu pravog Boga.

165. U bojázu za to i klecséchi
Pred noge se njem ponizno ſtêre,
Za doſtojna sebe nederxéchi
Da csiſtochah sviu vìr opere.

166. Govoréchi, koje su potrebe,
Da ſtvor ſtvòrca svog bude umîti,
Ne od mene tí, neg' ja od tebe
Isukerste! kershten imam biti.

Digitized by Google

167. Ali kada poznâde i vîdi,
Da mu Isus preljubko i blágo
Ucsiniti ovo zapovydi
Umivénje nebesim predrágò.

168. Vas pùn ſtrâha, i vas pùn csudésah,
Kroz spomene vrýdnu lýpu zgôdu,
Boxanstvenih on sverhu tylésah
Posvétjenu ón prolíva vodu.

169. Na ovomn nebeskome dŷlu
Zlàtom sinù csitav Jordán rýka,
I ſtajashe po svem njenu krilu
Csudnovata slava i velìka.

170. Veseo se za tim raj otvori,
Neizrecsnoj jakoj u svytlosti,
I nebeskì ſlavnojasni dvóri
Zagermishe od vel'ke radoſti.

171. A u taj csas dol na zemljù nîce,
Iz nebésah od ozgor dôleti,
U príliki býle golubice
Utyshitelj Bog jákì i svéti.

172. On se ſtàvi sverhu svytle glave,
Isukersta nasheg spasitelja,
A u jedno csù se glas pun slave,
Od vycsnjega Boga roditelja:

173. Óvo mi je moj sìn obljubljeni,
Moja dragost, moja csast i díka,
U boxanſtvu ón je jednak meni,
Vycsnja moja í rỳcs i prilika.

174. Medju time od ozgor poslani,
Kod njega se spravni nahodjahu,
Rajske sluge, i rajski dvòrani
Koji býle ubruse noshahu.

Digitized by Google

175. Ter posluxno, rádo i veselo,
Tershe s' njima na okolo svûda,
Boxanstvéne i kose i tỳlo,
Koje ôbli precsestita vodâ.

176. Poniznomu po dylu ovomu,
Isukerst iz bistre idè vode,
Koga prorok Ivan púku svemu,
Koji tudy bîshè, poznat dade.

177. Govorechi: Evo, evo, skogà,
Gine zlocha ſtára i prokléta,
Evo janjca csistog nebeskoga
Koji dixe grỳhe od sveg svỳta.

178. Evo onaj, koga vam navýstit
Mojim glásom vycsnji Bog narèdi,
Njegov nauk dobár, lỳp, i cseſtit,
Svaki slushaj i veselo slýdi.

Sverha trinaestoga pyvanja.

Digitized by Google

Pyvanje cseternaesto.

Joshter dalje Ivan dokazuje,
Kako Isus izbrav ucsenike,
S' njimi obchi, njih ubavystjuje. —
Csuda csini, i stvári velike.

1. Kako Boga i csovyka kêrsti
Slavnì prorok, (taki se namysti,)
Da svem' púku i od svake versti,
Ovu srechu preslàvnu navysti.

2. Divjacsne se za to iz pustinje
Dixe, po svud pripoydajuchi,
Novi zakon da slavno pocsinje,
Kog csekaju, svi dobrohotechi.

3. Kako s' neba spasitelj je sishao
Silovnosti od smertne preljúte
Svÿt izbavit, kojino je prejshao
Vech od davna boxanſtvene púte.

4. Al tò níje bilo vyrovàno,
Doklegoder, da nás slàvno spâsi,
Isus kano Bog se bylodâno
Kroza svoja dylá, neoglàsi.

5. Kroz koja po svoj nashoj derxâvi,
Stecse takve u krátko úrese,
Csovycsánſke da sverhu narâvi,
I svytal se, i velik csinjáshe.

6. Dakle najprè, i za uzrok ovì
Odabrá si dvanaest ucsenìkah,
Koji che bit drugovi njegovi
U csinjenja sva i svakolikà.

Digitized by Google

7. Jer od prie bivshi borâvio
Brez druxine do trideset lýtah,
Niti je ón dyliti obchio
Svòjih trúdah s' drugima i svỳtah.

8. Al Pilate svýtli tì nesúdi,
Da ón vyrné nás drugove svoje,
Iz velikog broja od svíh ljúdih,
Po pritéljstvu sebi izabro je.

9. I nemîsli, negledaj, nit scýni:
Da nás prìmi ón kano mogúche,
Il bogate, il' jer smo ucseni,
Ili da ſmo od bogatè kutje.

10. Preprostoga mí smo svi ôd trága
Za bogatstvo mi i nemárìmo,
Nama himba i vàrka níj' drága,
Na lagànje mí krùto merzimo.

11. Petoricu nás, od mále cýne
Mysto, mírna Betsaida rôdi,
Iztráxivat hránu naucsene
Od dytinskih lytah sve u vodi.

12. Pokraj bistrih rykih, i kraj mòra,
Provadjasmo mi sve nashe vrýme,
Csèſto lovéch brez svakog umôra,
Na udìcu ribe vodne nýme.

13. Iz uboxke ladjice precsesto
Oblê vershe, mechuchi i mrêxe,
Na ribàrno obicsajno mŷsto,
Gdy se ribjì dobar lov iztexe.

14. Prem u ono istovito dòba
Kroz mogúche, kadano besŷde,
Mene, i mog ón brâta Jakoba
K' sebi zazva, uze, i privede.

Digitized by Google

15. Mrexicu iz mòra izvadjenu,
Ja oprəvlja, a moj bratac mìli
Joshter xívu precsuvava plýnu,
Koju prie bîsmo uhitili.

16. Petar nash drùg od nás ne daleko
S' svojim dragim bratom Andriome
Bîshe rìbe mnoxìnu zatekao
I k' kraju se ón vozashe s' njome.

17. Ali kako tud pozvani bîshe,
Od Isusa od sìna boxjega,
Svoje mrexe i lòv ostavishe,
I slydishe dragovoljno njega.

18. I moj mîli rodjak Filip tada,
Zazvan, skôcsi onaj csas iz splàvi,
I pogubu nýmih rìbnih stàdah
I zabave sve svoje ôstavi.

19. Dojde k' nami joshtere i Toma,
I njegovim drùgom se ûcsini,
Ribe fatat' ón bì vysht veoma,
I pri krâju, a i u dubljìni.

20. A i Shimun dojgje, kog' iz Káne,
Galilejske, ròd rodom iztŷcsè,
I Tadia, koj' od rodne ſtráne
Svekolike ribàre preticse.

21. Josh Alfeov Jakob toga prie,
Na uzdano na njeg se namŷri,
Ko najdraxji rodjak, i koji je
Bratucsed mu po svojoj materi.

22. I kako 'smo svi malo nemanje,
Od preprostog, preprosti, plemena,
I národa; i mi malo manje,
Preprosta 'su i nasha imená.

Digitized by Google

23. A da joshter vidish mnogih slîke,
Ti bi rekao u seb' se csudechi,
Kakve rúxne ima naslŷdnike,
Lypshi csovyk od sviu xivúchih.

24. Sverhu ovog brôja recsenoga,
Malo bolju trojicu joshtéra,
Na Vojvodu slàvnog nebeskoga
Tada srechna donese námyra.

25. To je jedno carenik Mateo,
I od Petra medj nam" najstarjega
Versnik lytim ſtâr Bartolomeo
Josh i Juda uzrok od zla svega.

26. Juda, kérvno kojega izdánje
Promisljajuch, kìm nàs sve ucvỳli,
Chutim gorki jàd, xalost, skoncsánje,
I spomena tá me mérti sîli.

27. Jedva se sad vérshi treche lŷto,
Od kada me s' drugovim ovimi,
Isus, boxje rodjenje vlaſtîtò,
Za svojega vyrnog drúga prìmi.

28. Al od njegvih csudésah zamỳrnih,
Za prekratko ovo vrýme, koja
Ucsîni, na korist dushah vỳrnih,
Izgovorit nij' mogúche brôja.

29. Niti igda ja bi izpovidyt
Mogao ovim slabima ustima,
Shto bì srechan i csuti i vidŷt,
Mojim ushim, í mojim ocsima.

30. Za to ovim morem néchu brodit,
S' kratkom ladjom brez svake jakôſti,
Al da mogu sluxit i ugodit
U csemugod tvojoj ja milosti:

Digitized by Google

31. Od preslavnih neizbrojnih csùdah
Malo chu ti shtogoder odkrîti,
I to malo s' vele mnogo trúda,
Jer ſù mucsne ſtvari izkázati.

32. Znaménja chu izostavit nôvà,
Koja tebi doglashena scýnim,
Po kojima sred blixnjih gradóvah
Uzvìsi se ón neizrecsenim.

33. Jer dylima njegovima tâko
Sva se dícsi Évreinskà ſtrána,
Da che od njih u doba se svakò,
Govorit gdy sja svycha suncsâna.

34. Svaki pŷvà i dîxè do neba,
Uskersnútje slàvno Lazarovo,
Koje smerdech vech u srýdì gréba,
Dan csetvérti oxìvi na novo.

35. Da propustim joshter neizbròjné
Od gospode i od prostog púka,
Koje odte od smerti ubojne,
Veche mertve, tà njegova rúka.

36. Izbroijo prìebi nebeske
Zvýzde, i k' tom lìstje gustog gája,
Morske pŷne, i presîtne pŷske,
Valovima pokrivenog kraja.

37. Neg' bi imao snáge ili môchi
Izbrojiti ljude nelagodne
Razlicsitih koje od nemochíh
On ucsini mírne i slobodne.

38. Koji gluvi, i koliko nýmih
Porodjenih bash u zlu otomu,
S' presladkima rýcsma njegovimi,
Povrátjeni bishe zdravju svómu.

Digitized by Google

39. Koje hrôme, a koje i kljâste,
I klýnitè koje blág izvídà,
Koje slýpe prosvytli, í tmâste
Da su bistra i csiſtoga vìda.

40. Koje mnoxstvo nezdravih ôcsisti,
Koje gubì gerstava nakazà,
I njihovim dusham u csas isti
Pút od dobra vycsnjega ukàza.

41. Oniu se broja nenahôdì
I bolestnih, xalostnih i túxnih,
Koja milóst njegva ôslobodi
Od razlicsnih rúxnih ránah kuxnih.

42. Ránah, s' kojih jurve usmerdyli
Biahu se xìvi ná 'vom svýtu,
Sada Boga svi fále vêseli
U xívotu i mírnu i ſvètu.

43. Niti môgù biti prebrôjeni,
Kojino kroz utrobu nadmenu
Bishe térpit texko usîljeni
Bez prestanka xedju preognjenu.

44. Da nebishe njima dost krepostan
Nijedan lýk pomochi ni vôda,
Ali njegov sàm pogled milostan,
Njimi zdravje preugodno pôda.

45. Pustiti chu onè, koje strésla
S' groznom treshnjom bîshe tréshnja ljúta,
Koja jim je sve sglàvi raztrésla
Od slaboga tyla utérnuta.

46. Da nebîshe kroz nijednu pomnju,
Mochna rúka izlýcsit umérla,
Neprestavnu; i kershnju i lomnju
Kojano jih bì smertno satêrla.

Digitized by Google

47. Nit kazívat hochu kè zatègnu
Unutarnji jáki oganj klétì,
Da tia do ſmertnih vrátah tégnù,
Da izidu izvana pameti.

48. Il' kojima dûsi pakla cérnì
Za kojegod texko sagrýshenje,
Oduzeli bihu nesmotàrni,
Tỳlo, pamet, a i sve csinjenje.

49. I od zlèdi koji nepoznane
U davnjemu lexéchi u odru
Pût imahu veche na sve ſtràne
Blýdu, xútu, usâhlu, i modru.

50. Ter csemerno, gorko xalostîvi
U skoncsanju tako prevelîku,
Iztrudjeni, i josh malo xìvi,
Jedva ljudsku imadjahu slîku.

51. On sve ove sada ljubezljivom
Ozdravljashe i blagom besydom,
Sad desnicom opet milostivom,
Boxanſtvenim a sada pogledom.

52. Po mystima svima ràdi toga
I na pragu svéte cerkve ſtòlnè,
Neizbrojna tud csekashe njega
Mnox cseljadi i slabé i bòlne.

53. Pak kako bi ona ochutyla
Kuda hodì lykar svemogúchi,
Onaj bi se csas tamo donyla,
Sve putove njemu preticsuchi.

54. I molechi njega groznim cvìlom,
Bolestnima, zdrávje da udýli,
I da svojom pomochju premîlom
Ucvíljene bolne obveseli.

Digitized by Google

55. Ali joshter nebishe nikoga,
Oxívio on mertvaca, kada
Prohodechi s' kraja Sidonskoga
U srýd Najma ón unidje gràda.

56. Tudi i mí s' njime ulazimo,
I gradjanah napunjenih smeche,
Izredjenu mnoxinu pazimo
U rukama nosech býle svýche.

57. U otomu xalostnomu púku,
Mi zacsusmo tuxne glàse jadne,
Koji gorku nam svydocse muku
Radi sgode texke i nenádne.

58. Pratjiáhu oni u prav grôba
Jednog mladea, komu smert nemîla
U prolytno bîshe joshter dóba
Preko reda dneve pokratîla.

59. Njegovo mu líce bez xalosti
Nemogáshe tûdi bit vidjeno,
Od naravne svoje od lýposti
Joshter dobro nebiv razdyljeno.

60. Nepomnjive tako od xiviné
Rumen trator kada se uvrýdi
Sva mu díka taki neizgîne,
Nego sahne po malo i blýdi.

61. I s' rodnoga tak' ternavog bùsa
Kad od lýpe dyvice i mládè
Ulomljena rána rujna rúxa
Iz krila joj na zemlju upádè,

62. Za vrýme se uzderxáje nykò
Zrácsna niti bash sasma pogrúbi,
Doklegod ju suncsana pripekao.
Neosúshi svu i nepogubi.

Digitized by Google

63. Udovica majka tuxná, koja
Vishe dytce od njeg' neimashe
Za mertvime, ona bez pokoja
Grozno placsuch, tuxno vapiashe.

64. Neprestajuch, dok xàlno narièa
Svoju hudu csest u túxne glàse,
Noktima si ranjat placsnà lìcà,
I kîdati razverxene vlàse.

65. Oko majke mnogè xene drûgè,
Joshter s' njome u pored cviljahu,
I placsuchi nje boli i túge,
Svi gradjani njoje saxaljahu.

66. Kako Isus blýdo i bez kervi
Mertvog mladca ugleda oblicsje
I obraz, na komu mah najpervi
Vidjashe se gdy jurve ponîcse.

67. Sverhu túxne ón se majkè smîlì,
Tere njoje besyditi ûze,
Nesmetaj se niti vishe cvíli,
Vech otári s' líca grozne sûze.

68. Ter ustàvi za tim mertvo týlo
I da csuju svikol'ki myshtàni
Viknu jàko, govorech veselo:
Ja 'ti velim mladichu, utàni!

69. Ucvíljeni mladich tò csujuchi,
Sàm oxìvi, i ocsi ôtvori,
Ter ustavshi okol' gledajuchi
Od veselja taki progovori.

70. Táko svojoj vrátjen majki drágoj
Sinak drágì, taki k' njoj poherli,
U-ljubavi ter sìnovskoj blagoj
Pred svím pukom milo ju zagerli.

Digitized by Google

71. Koja radost prevelika, koje
Bì njé tada sladko uxívanje?
Kad ugleda xivò dŷte svoje,
Serdca svoga sladko sve uzdanje.

72. Ovo glávno csudo glasovitò,
Sverhu sviu predashnjih bìligah
Ucsini, da svaki priklonito,
Proslavi u njemu prevycsnjega.

73. Da u jedan glas svaki zâvapi
Evo, koji idè pùn boxanſtva,
Izraelskì da ón púk odkúpi,
Od gryshnoga hudoga suxanſtva.

74. Posly toga, za malo vremena
Po znamènju tako preizverſtnu
Svýtle slîke, i dobra plemena
Dyvojcsicu mládù on uskersnu.

75. Njé roditelj Jàir svuda znânì,
Koj' ju xìvu, i mertvu ugleda,
To ſvakomu u svoj ovoj ſtráni
Csudotvòrno dylo pripovýda.

76. Jáir koji tako sìlno blàgo
Ima, i k' tom tak sladku besŷdu,
Da je vazda svakom s' njime blâgo!
Kùmu, drùgu, joshter i susŷdu.

77. Ti si csûo, kak' lŷpo i csûdno,
Na srechnomu kananejskom píru
Stvôri víno od vodé uljudno
Da pocsaſtì priateljskù vŷru.

78. Sad csudnija pàko slushaj dŷlà:
Biashe se ón u doba nŷko
Od obílnih skupovah i sèlah
Oddýlio dosta podaleko.

Digitized by Google

79. I kad sunce pohîti u more
Svoju skriti zlatjenu prilîku,
Za sobom on smotri ozgor s' goré
Svakè versti púka mnox veliku.

80. Uzmnoxna se pàkò cseljad ovà,
Koju rỳcsi boxanske zanýshe,
S' mnogo mystah, sèlah, i gradovah
Upútila za njim ichi bishe.

81. I slydom ga po svuda ſlydechi,
Otishla je, kuchne sve potrebe
U zabîtju svaki njih derxechi
Svoje, svoj stán, i samoga sebe.

82. Isus izvor nebeske ſlatkosti,
Pobrinu se svemu ljudstvu tomu,
Xalechi ga verlo, jako, dosti
U svom serdcu premilostivomu.

83. Bivshi jurve tri dàna izashli,
Od kad oni, kako s' njime idu,
Nebiahu joshter hráne nashli,
Da svoj xivot njom krepko povedu.

84. Nahodjáshe ón se pàko tada
U pustoshnoj visokoj planíni,
Niti tudik bishe blizu gràda,
Da za hránu ſhtogod kúpit csiní.

85. A po gránah od dubja prekîtna
Josh nezrỳla, a i neuzrasla
Vídjahu se svuda vochá pîtna,
Koja bi jih gladne tud napâsla.

86. Dok xestoku zatò drúxba muku
Ukazuje boxjà izabrána,
Na toliko uzmnoxnomu púku
Od kud che se najch potrebna hrána.

Digitized by Google

87. Tud s' pèt kruha i dvy male rîbe
Srecha dýte iznese malâno,
Shto mu bîshe do koje potrebe,
Od brixljive màjke na pút dáno.

88. Ali tko bi ikad dohitíti
Csovycsanskom mogao po rázlogu
S' pèt kruhovah da se nasititi
Pet hiljadah skupnih ljudih môgu.

89. Svu donýti tù hránu preda se
Boxji porod Isus tad narèdi,
Tere k' druxstvu mîlo obratja se
I u meden njemu glàs besỳdi.

90. Umìri se drága druxbo moja!
Ako se je od vás tkogod smèo,
Jer od toga uzmnoxnoga broja
Danasker che svaki bit veseo.

91. Za tim derxech sveobedvy gore
Ruke, i josh ocsi obratjene
Vycsnjem otcu svojemu govori,
Molitvice ove ponixene:

92. Vycsnji otcse! kojino ugodnu
Dajesh hránu stvorenjima svima,
Csinech zemlju i pîtnu i plôdnu,
Toplim suncem, i rodnim daxdima.

93. Ako tvoja vlàst, vlàst stanovita,
Putujuchi pústoshnome stránom
Izraelskì nygda púk nâpita
S' doletilom ozgor s' neba mànom.

94. Ako u csas jedan od nìcseza,
Da se svuda tvoje ìme hváli,
Sgràdi zemlju, i stvòri nebesa
More i sav ovaj stvòr ostálì.

Digitized by Google

95. Tí naspori, Ti sad i uzmnoxi
Jŷlo ovo s' neba od ozgora,
I shto manje jest neka prilôxì
Tvoja désna, kojano sve stvárà,

96. Da skup ovaj ovih vŷrnih dúshah
Koji velik tak ide sa mnome
Svaku sladkost u njoje okûshà,
I da bude ón nasîtjen njome.

97. Za molitvom ovom i besydom,
Zàpovidi svoj sbornoj cseljâdi
Da druxbine ubrojene redom
Na travnu se zemljicu posádí.

98. Ter s' obrazom, i tò vedrim vêle,
Svikolikì bívshi na tle sŷlí,
Neizbrojne razlomjen u dŷle
Kruh, i rêbu njima on razdŷli.

99. Razdyljena ovà pîtja tâda
Csudno dylo boxanstvene vlásti
U rukama svima iznenada
Uzmnoxavat stade se i rásti.

100. Ter, shto ljudskà svyst neznà da súdi,
O preprostoj i o maloj hráni;
Pet hiljada tud biashe ljudih
Zadovoljno shto napitanih.

101. I shto osta velikim ì malim
O radosti vechje i razkoshja!
Mervicami sìtnìm na tle pâlim
Napunishe josh dvanaest koshah. —

102. Gospodine joshter csuj i drugo
Znamenito dŷlo glavno, koje
(Nije proshlo od tad vrŷme dugo)
Od ocsiu mnogih vidjeno je.

Digitized by Google

103. Bishe jednoj u prodóli óhlo
Zelen ſtabar i prelyp uzrastom,
Gústo kitje svuda na okolo
Rashirio i josh s' mnogom hvaſto.

104. Prie toga vremena pak csèsto
S' njeg' ljudi od putovanja trúdni,
Prohodechi tuda kroz to mŷsto
Dohitjahu plod ſladak uljudní.

105. Tud' i Isus boxji sín po srêchi
Putujuchi s' druxbom svojom projgje
I ko csovyk u seb'. glàd chutechi,
Na ovu mu vochku xelja dojgje.

106. Al' nebivshi na njoj plod ugodnì
Nasho, nego same kîtne grâne,
U svóm gnjívu prokle dub neplodni
Da sa svíme radjati prestâne.

107. Na prokletſtvo prejáko i sìlno,
Sva problìdi vochka tà ohola,
I s' nje líſtje opâde obìlno
I súha se ucsini i gola.

108. S' ne manjome joshtére oblastju
Nad sinjime morjem gospoduje
Koje njeg'vu s' premnogome csastju
Rycs najmanju slushà i poshtuje.

109. Ja ga vîdi ocsima ovima,
I drugovi samnome svi înì,
Rèd dávati strashnim valovima,
Uzdu ſtavljat njihovoj verlini.

110. I gdy ohle ustavljuje vytre
Preoshtrome svojom zapovydi.
Da njihova ſila splávi netré,
I dá polje morsko da nejédi.

Digitized by Google

111. A podpuno joshter mysec trechì
Mynechi se josh níje na dvóru,
Kada jedan pút mí se vozechi
Vodenomu mírni po proſtoru

112. U pol one ſtrâshno merkle nóchi
Preplâha se pucsina uxexe,
I velikoj csù se u ſtrahochi
Gdy nadute vode oshtro réxé.

113. Za rexanjem ovim ſtrahovítim
Uzavrŷlo taj csas sînje mòre
S' gorama se mokrô- valovitim,
U nebeske gôri prûxa dvóre.

114. Jur plàv nasha blízu satervena
Csinjashe se opákim nacsînom,
Oda svuda bivsha obkrúxena
Daxdom, vytrom, valovim i tminom.

115. Na ocsiu mí sad smert prehûdù
Svak csas pazech, s' ledenome svŷsti,
U xeſtokom ſtrahu i u trúdu,
Pocseſmo se grozno u seb' trésti.

116. Kada nasheg miloga vojvodu
Koji dalko od nashega vàja,
Razserdjenu sinjeg mòra vodu
Oſto bishe, gledajuchi s' kraja;

117. Ugledasmo gdy kakono kopnom
Po morskima valovimà îdè,
Niti pŷnom oni mu utopnom
Svetih noguh nit kvase nit vrýdé.

118 Tò zamŷrno nás pazeche dŷlo
Obuimi své gorka bojazan
Mislechi da ljudsko nije tŷlo,
Nego nochna kakvagod prikàzan.

Digitized by Google

119. Ali svojom ón presladkom rỳcsi
Obicsajno mîlo nam se jàvi,
I od ſtraha lednog nas izlỳcsi,
I sve sumnje neprâve uztàvi.

120. Uzdajte se, recse ón, uzdajte,
Za shto li ſte ví tako strashljivi,
Stràh i sumnju od vás iztyrajte!
Dokle chete bîti vi sùmnjivi? —

121. Tò csujuchi Petar ſtári recse,
Ako 'si ti tò sàm gospodine,
Daj da vyrnî slúgá tvoj dotecsé
K'tebi míran sad sverhu pucsine.

122. I bivshi mu reko Isus, hôdi! —
Na glás milòg njemu odgovora,
Prehrábro se starac uslobodi,
Smutjenoga stúpat sverhu mòra.

123. Ali kada smôtri serdxbu plâhu,
Koju vytrì serdîtì uzrôcsè
Prepâde se, i u tomu ftrahu
Takia se túdi topît pôcse.

124. Nemîlo se topéch, taj csâs dràgà
Gospodina snixno molit ûsta,
Da mu dade pomoch, tere da ga
Otme mòru smertnomu iz úſtah.

125. Isus k' njemu desnicu prostîrè,
I véli mu blágì i premîo,
Naslydnicse moj malené vŷrê
Shto si tvómu u serdcu sùmnjio?

126. Recse. Na plàv i s' njime uzíde,
A pucsina nami suprotivna,
Onaj se csas smìrì, i otídè
Plahovitih vitrov" obyst gnjývna.

Digitized by Google

127. Oslobodj'ni mí od morskè sîlè,
Csemuno se nikad nenadâsmo,
S' njim zajedno al' berxji od ſtríle
Na kraju se veche ugledasmo.

128. Bivshi na kraj mi izashli veche,
Ugledasmo opet csudo nôvò,
S' koga svuda svytlije i vechje
Slàvno ime postâde njegovo.

129. Jer biahu doshli u tè krâje
Tad králjevi znâni haracsári,
Pokupiti, králju koj' se dáje
Svako lŷto pŷnéz hâracs ſtári.

130. Njih sa serdcem preveselim prìmi
Sín ljubljeni králja nebeskoga,
I zajedno govorechi s' njimi,
K' seb ná ſtranu Petra on odazva.

131. Premda ovom haracsa platjati
Nísam dúxan, njem govorech velí,
Al jim néchu ja uzroka dati,
Radi koga oni bi se sméli.

132. Pojd' na more, tere koja rîbe
Od tebe se najpervà uhîtì,
U njoje chesh najchi csím je trŷba
Njih za mene, i za te smíriti.

133. Veseo Petar poigje tere vêrxè
U dno mora Tunje toga ràdi,
I xúdjeni lov tudi najberxje
Iz morskoga skútá on îzvadi.

134. Sad ôtvori ribu uhitjenu
I u úſtih njé najde od zlàta
Svytal pinez, kojino za scŷnu
Bì doſtojna králju tada pláta.

Digitized by Google

135. Savkoliki tĕrnem, spomenuti
Kad se budem od jednoga, koga
Obuimili biahu preljúti
Dusi cérni, jaza paklenoga.

136. Vidio 'sam ja u oto vrýme,
Kupech ribnì lòv moru na kraju
Gdyno oni sìlno kershe njíme,
I pregorke muke mu zadáju.

137. Ovaj — kako sad se pripovýdà
Plod je bio necsastne ljubavi,
Koja njeg've preko svakog rèda
Roditelje necsiſte sastavi,

138. Na najvechì oni dàn svetcsani
Izpunishe svoju blúdnu xeljû,
Kad' i právim ſtupiti se bráni
Xenitbenu mehku na postelju.

139. Ali njima s' obystnime blùdom
Nebiashe dugo uxívanje
Obodvoje jer sa zlochom hudom
Dostigoshe gorje pedepsanje.

140. Medju pervim joshter zagerljajim
Prepravedni kako Bog dôpusti,
Tavni hôtim s' vykovycsnjim vájim
U csas jedan ſvoju dushu pûsti.

141. Tako da noch onà iſtà jedna
Prepunome mŷrom preko verha,
Od hotimſtva ovog nepravedna,
Bîshe njemu pocsetak i sverha.

142. A bludnicu njeg'vu, koju ljùbi,
Bivshi veche roditì gotova,
Trŷs ognjeni ìz nenada ûbi
Iz nebeskih odozgor dvórovah.

Digitized by Google

143. I u istì csâs na dvie ſtràne
Od smertnè bi dvojma bio shtête,
Iz matere trỳsom razpárane,
Da josh xìvo nezvadishe dýte.

144. Sestre njég'vog otca milostive,
Koje svỳdok dylu su ovomu,
Hránishe ga da joshter poxíve,
Koje vrýme u njihovom domu.

145. Al neprójde tomu mlogo dòba
Kada pôcse na boxje htiénje,
Roditelja nepravednih zlôba
Udarat na právo porodjenje.

146. Zashto dýte za vremena mâlo,
Oſta slỳpo ocsima obými,
I da je svim tuxnima zercalo
K' tom oglúhnu sasma, i zanỳmi.

147. A kad pàko velik vech uzràste,
Prexestokè i hûdè odvishe,
Ognjenite na njega nápaste
Brez milosti svake narìpishe.

148. Stò nákaznìh, ſtò opákih sérdah
Od xalosti níje moch skazati,
Presilnoga pakla vojska gérdà
Obra sebi u njem stán proklétì.

149. Kroz njegova hûdà ústa one
U razserdxbi u jýdu i ſtràhu
Silovite, gnjývne i otrovne
U glasovah ſtò zavyavahu.

150. Od ſtrashnoga tog zavyavanja
S' kojim drúxì csinjenja josh gorjà,
Svak se ſtrashi; svakì se uklanja,
Svaki svoj dom pred njime zatvára.

Digitized by Google

151. Jurve njega fataju, i vexu
Verigami jakim gvozdenima,
Sve mu ruke a i noge stexu
Preveoma texkim okovima.

152. Ali silom on premnogom, kako
Da je konca od tankog i slaba,
Tud razkida tverdo gvozdje svako,
I verige texke sve razglaba.

153. I nevoljan veche najposlie
Rod i rodnu kutju on ostavlja,
Ter se tamnih po grobovih krie,
Gdyno se sam o svom zlu zabavlja.

154. Pacse csesto tak' sa svim nesvystan
U golèti otide divjacsnè,
U kojima jadan i bolestan
Trudne dane provodi i placsne.

155. Ter najgerdjoj zvyri sav prilicsan,
Od ljudskoga od traga odstupa,
I gol, i bos, cern, i neobicsan,
Kamenjem se i bijè i lupa.

156. Tuxna trajuch on ovako lyta
I csinechi sve dyla ovaka,
S' prevelikom silom ga uhita
Ljubeznivih mnoxina rodjakah.

157. Pred milôga i drágog Isusa
Ter svezana njeg vode ponizni,
Da daleko pakleniu gusah
Skup iz njega iztyra verixni.

158. Jednako se njima on opirè,
I sam sobom hervechi se strésa,
Strashno vícse, húcse, i prostyre
Gromoviti svoj glas do nebésah.

Digitized by Google

159. Kano kada vôdè, da pridádu
Na smert júnca bojnoga i plâha,
Koji bishe dotle svemu stadu
Od bojazni texke, i od ſtrâha.

160. I premda je stégnùt uzam' mnôgim,
Svakako se i hervé i vîjè
Pynì, rícse, rogovim uvitim
U razserdxbi zràk i vŷtàr bîje.

161. Ljùte sluge, kojeno ga prâtè,
Da prestane njemu plahost bystnà,
Dervima ga verlo gnjŷvni mláte,
I lupaju i s' lŷva, i s' dèsna.

162. Svatko ide s' púta jim okolo,
I prepadnut utycse na ſtranu,
Pak pogibel promátra oholo
Al sakriven u dàljnomu ſtánu.

163. Takvi bishe kíp, i takva slîka,
Ovog od zlíh sérdah osvojenog,
Nevoljnoga túxnog nesrechnika,
Potézanog, bijenog, mucsenog.

164. Koji kada doveden stánì se
Pred boxjega preslavnoga sìna,
Stâde snixno za njeg moliti se
I ròd njegov, i sva cseljàd înà.

165. Mìlostivo da ga oslobôdì,
Od paklene vojske od prehûdè,
I njegove da u csemugodi
Texke muke oblakshà, i trúde.

166. U nebeske Isukerst dvorove
Sve obedvy tad rùke upravlja,
Ter na pomoch svoga otca zove,
Da sva ova dyla sméte djâvljà.

Digitized by Google

167. Medju time smámljen mladich, pâcse
Skup ognjeni, kojino ga svojí,
Sérné, hervé, tiská se, i skácse,
I ljuto se sa svim nepokôjí.

168. I jerbo ga boxánſtvenè slîkè
Vedrì pogled-gorje razdraxaje,
Strashne glàse, ruxne, i rázlike
Ne brez gorke muke uzmnoxáje.

169. Ón zavíja, i rícse, i jecsi,
Vîje, herxí, skvícsi, hrócse, húkà,
Zvíxdi, lâje, blecsi, bléji, vecsi,
Skvércsi, réxi, i revé, i múka.

170. Treskovìtih sada od gromovah
Csini buku sa ſtrahom obilnu,
Sad urnebes od morskih valovah
Sada pák od gvozdja zveku sìlnu.

171. Nà silovno uzmnáxanje prýkò
Zlíh glasóvah, i ſtráshnih xámorah
Odjekuje blixnje svekoliko
Nebo, mòre, dolina, i gorâ.

172. Tako bíva, kada niz bryg stermì
Poplavica plâha se obérne,
Kada munje bliskaju i germí,
I mnoxina vódah s' grâdom sérne;

173. S' prevelìkom bûkom izvan mŷrè,
Svak' csas, gorja voda svoj pút slýdi,
Kershì shûme, dubje, zemlju xdêrè,
Orì kutje, válja texke hrìdi.

174. Isus kárà duhove neprâvè,
Tere njima oshtro zapovýda,
Da obystnì nemir svoj sustáve,
I u pakao byxe s' mysta sada.

Digitized by Google

175. S' pretexkime ſtrahom trepté ôni
I vele mu, kerste boxji sìne!
Nemucsi nás, niti nás izgôni,
U páklene jàze, i u tmîne.

176 Dopústi nam ulysti za sâda,
U xirôvne eno onè zvỳri,
Tud biashe pàko mnoxſtvo stàdah,
Svinsjskih, koje xìr divjacsni xíri.

177. Isukerst jim dáje shto se môlé,
I tutako bez svakog kerzmànja
Prosiplju se sablasti ohole,
Po tylesih cérnoga imànja.

178. Koje kako ochùti u sebi
Ognjenitog pakla ſtanje kléto,
Ni jadan csas vishe mírno nebì,
Neg' se smàmi sa svim zalúdito.

179. Ter ni malo u seb' neterpéchi
Od pretexke smerti zla texjega,
U dno mora kershech s' i loméchi
Bystno skácse, sertajuch u njega.

180. Neizbrojnih tako od xivínah,
Koje csemèr cernog pakla ôpi,
Neostade jedna, u dubljinah,
U morskima koja s' neutopi.

181. Ukazújuch ljudma, xivot isti,
Da izgubit bolje je i lypshe,
Neg umérle ljùde duh necsísti
U njim ſtojech, tako da pedypshe.

182. Tada mladich oslobodjen túxni
Iz gvozdenih pretexkih verigah,
I od sîle hudobne, na rúxni
Nácsin, koja svegá izmòri ga.

Digitized by Google

183. Slab, blýd, leden sa smertnime mrazom,
Nâvède se, túxan i posàrnu,
Obratjenim ter pade obrazom
Na ſtudenu zemljicu na cérnu.

184. I znamenjem svím ukazujuchi
Da pretexku bolest u seb' chúti,
Díshe cseſto, cseſtje uzdishuchi,
Kano da che taj csas izdahnuti.

185. U bítju ga gledajuchi tômu
Túxnom, vishe mertva nego xìva,
Boxanstveni sìn Isukerst k' njemu
Miloserdan blixje pristupljíva.

186. Desnicom ga ón tícse u cselo,
I u taj csas ucsiní ga zdrâva,
I csuvénje mîlo, i veselò
Vidjènje mu blagostiv dârova.

187. On govorì, razgléda, i stúpà,
I ponixen svoga Boga slâvì,
Koj' od strashnog izbavi ga skûpa,
I od tako xestoke nezdràvi.

188. Josh zajedno s' njim i sav púk înì,
Glàs uzdixe, pun glavnog veséljа,
Govorechi: ovo je îſtinì
Sìn vycsnjega rajskog roditeljа.

Sverha cseternaestoga pyvanja.

Digitized by Google

Pyvanje petnaesto.

Slydi Ivan od csudah govorit.
Preobraxnost. — I pòst Isusovu. —
Smert kerstécheg. — I josh drûga sborit. —
I da neche Isus svytsku slavu.

1. Ali koje dylo, ili koju
Najtrudniju ſtvár na svýtu ovom
Ucsiniti Isus kroz mòch svoju
Nebi mogao, il' krepostju svojom.

2. Ako i nás svoje vyrne drùge
Vishe putah blagostan odpravi
Tyshit ljudskè nevôlje i túge,
I izgonit iz njih zlè nezdràvi.

3. Zarad toga mnoxina velikà,
S' nijednime lýkom nit s' travami,
Ucvýljenih túxnih nemochníkah
Bi od ſmerti oteta po nami.

4. Sve csinjahmo mírné a i zdrave
S' jedinome samo boxjom rỳcsi,
Nad sve màſti, i nada sve tràve,
Kojano ti izverstnije lýcsi.

5. Trì njegovo púta spomenuto
Slàvno ime, s' vyrnom ſtálnom ſvỳsti,
Utŷshashe zlo svako preljútò,
Izgonjáshe josh i sve bolesti.

6. U mnoxſtvu se ovom od nemochnih
Tud iznájde sàmo dýte jedno,
U kom sérda iz propáſtih nochnih
Nastànì se pûno nepravedno.

Digitized by Google

7. Serda ova, nápast prenemîla
Sad u oganj a u vodu sade,
Vishe pútah njime bi bacîla,
I smertne mu zadávala jâde.

8. Silujuchi s' premnogom ga zlobom,
U sto slìkah líce promýniti,
Izkrivljivat ústa, kershit sobom,
Shkrípat zuhma, rúkat, i pyniti.

9. Bash nijedan od nás mochan nebi
Pomòch dati tuxnomu dytetu,
Pri ovakvoj xestokoj potrebi,
Niti verha doch duhu proklètu.

10. Jer ón vechma na ſvako zlò pòman
Na zemlju ga pred nami bi vergo,
I razserdjen tako i nezgroman
Sav mu xivot i snágu iztergo.

11. Da súdio ti nebi u vyke,
Kako moxe biti xîv na svýtu
Terpech tako muke prevelike,
I toliko túgu ſtrahovitu.

12. Ali kada boxjì sin ûcsini,
Da se ovâ nemoch vech uzprégnè;
I k' paklenoj opet da dûbljini
Býsna nemàn jedan pút pobygne.

13. O krenu se tad nama protiva
Korechi nás, kak' od mochne vlàsti
Mi sumnjimo njegve, i sumnjiva
Misao kako moxe u nas pasti? —

14. Ove serde silovite, recse,
Iztirat se verlo lasno mogu,
Samo s' postom da se tko utecse,
I s' poniznim molitvama Bogu.

Digitized by Google

15. Nije ózgòr bash vami samima
Ova mochnà oblàst dopushtena,
Nego svíma pravim i vyrnima,
Spovydalcem mojega imena

16. Samo u mog' otca, a i ú me
Da imaju krepostno ufânje,
I na pomoch sebi zazovú me
To u svako svoje dylovanje.

17. Nevidjene nikada bilyge
Tvoriti che s' mojome pomochí,
Stavne gore krétati i brỳge,
Pacse s' mysta svog seliti mochi.

18. Ucsiniti da rýke najberxje,
S' svojim tèkom na trag obráte se,
Tysit mòre kadano najtexje
Túxnim ladjam hîtà se, i trése.

19. Za to serdca krepkoga budite,
Moja druxbo drága i precsastnà!
Uzdajte se stálno, nesumnjite
Po meni vam, sva che biti lasna.

20. Pogjite, i moje vŷre svûde
Razglásite csâst díku i slavu,
Prosvytlite zaslyplјene ljùde,
Ukazujte tuxnim radost právu.

21. Ví ſte krune i díke od svỳta,
Izabrane vi ſte od svytlosti,
Po kojima zemlja che oteta,
Iz paklene postati tamnosti.

22. Recse; nashem pak broju priloxi
Sedamdeset joshter i dva druga,
Kojino che glàsit zákon boxji
Preko svega zemaljskoga krùga.

Digitized by Google

23. Ali ljúte osichashe smeche,
I bîshe mu to xalost velika,
Da na tako trúd golem odveche
On imade malo naſtojnikah.

24. Tako jedan, kojino gospodí,
Nad mnoxinom preplodnih bashtìnah.
I u mlogih dobrima se rodi
Oſtavljenih od dávnih ſtarínah.

25. Vìdech, srechne da sada lŷtine
Uzmnoxnì ròd imà priſtúpiti,
A da verlo mâlo je druxine,
Koja bi ju pomogla kûpiti.

26. S' toga texko xalostan u sebi,
Zapovyda, daleko traxiti,
Pomochníke, s' kojim' trebalo bi
Xitorodnè ſve njive poxetí.

27. Al shto blúdim, nerekavshi, kako
Ljudskè mìslí nesetne dohità
I ko právi Bog u doba svako
Vidì nasha svaka on skrovità.

28. Mí ſmo sàmi tò csèſto po nâmi
Ositili, i puno poznali,
Kadgod bi ſmo mi u sebi sàmi
Nerazloxnu sumnju mi imalí.

29. Jere mìsli ón te neurednè
Onaj csas nam znati csinio bi,
I napunjen razserdxbè pravednè,
Zacsudjene ón nas pokaro bi

30. Pacse iſtih od nepriateljah
Mnogo púta odkri miso hûdù,
Ucsiniv da njihova je xelja
Zlobnà, i sve prevare zalúdu.

Digitized by Google

31. Nemoxe mu biti sakrivena
Josh ni vŷra od bolestne xené,
Csudnim dylom oda zla otrovna
U jedini csas oslobodjene.

32. Ovà túxech veche dvanaest lỳtah
S' neprestavne hûdè serdobolje,
Pored pomnje nijednè nî svŷta,
Nemogashe dojch na stanje bolje.

33. Tere kervi od necsiſte, rýke
Tocsech svaki dan iz bolnog tỳla,
Sve ſhtogoder imáshe, u lýke
Tashte, túxna bishe potroshila.

34. I ne sàmo da joj ljudska rúka
Dat ikakvu pomoch umiáshe,
Nego smertne od bolesti muka
Na njenih se lícih uzmnáxashe

35. Za Isusom slàvnim boxjim sìnom
Tak bolestna ona se upùti,
Da bi mogla kojimgod nacsinom,
Odychu mu rukom dotegnuti.

36. Derxech svojoj u vyrnoj pameti,
Kako srechnog dodie se skúta
Da che u taj istì csas prestâti
Koja môrí nju, nezdràv preljúta.

37. Uzmnoxnoga tako po srýd skûpa,
Koji stope Isusove slýdì,
I ona za njím idè, i stúpà,
Jedva hodech od pretexke zlèdi.

38. Tere tícse kraj mu od haljíne,
I na oto tegnutje krepostnò,
Ustavlja se kervotòk, i gine
Bolovànje njèno nemilostno.

Digitized by Google

39. S' toga tada prekrepko ufâna,
Serdce joj se sve u njoj veselí,
I mislechi biti nepoznana,
Spravlja kràdom, da se od tud dýli.

40. Móch ochùti Isus sakrivenu,
Kà mu svetog iz tỳla izhôdì,
I byxechu xenu ozdravljenu
S' ovom blágom rycsju blág nahôdi.

41. Bojazljivost kchérce svu ostâvi
Tí kroz tvoju neizmyrnu vŷru,
Od velike nemôchi ôzdravi,
Sada pójdì u sladkomu míru.

42. Ona s' milím ovim razgovorom
Mirna, ide i zdrava od njega,
Spovydajuch preda svíme sbôrom
Da je právi ón sin prevycsnjega.

43. Nechu za sad ja pripovýdati,
Kako lice ón svoje od ſkora
Csini suncu prílicsno gledati
Sverhu goré glávne od Tabora.

44. Tri ga tudy ôd druxbé vidysmo;
Puna díke od neizrecsenè,
I kakvi je tada ochutysmo
Zràk lypote jásne boxanstvene.

45. Po ovima, i josh vechim csudím,
Koja mnogà i jà 'sam vidio
Pripravljena pomoch vyrnim ljúdim,
Iſtiniti Bog se je odkrio.

46. Csudnovitih ali po srŷd dỳlah
Nikad níje stavljao u zabítje,
Od ljudskoga kakono je tỳla
Nâ se slâbo ón uzeo bítje.

Digitized by Google

47. Mnogo trúdah za to htŷ podnýtì
Koje ljùdi mí ovdy terpímo,
Za ugodnì namí izgled dati,
Da na iſtì nácsin mí csinímo.

48. Mnogo pút" se opet i s' radoſtim"
Blág neshtèdi Isus, i nekrâti
Medj dobrima i veselim gostim
Na pirovih kadkad blagovati.

49. Mnogo pútah joshter se dostoja
S' koristnima rýcsma sa znanima
U srýd druxbé velikoga brôja
Razgovárat, i sa gradjanìma.

50. Koliko se pútah ko umérli
Od nemilih on sâkri zlotvorah,
Sílu byxech, i joshter gnjỳv vèrli
Nabúnjenog prehûdoga sbôra.

51. Cseſto u srýd boxje cerkve svéte,
Gdy ga zlobnì skûp judskì zaskocsi,
Oblak gústì sveg njega ôplete,
I s' njihovih ukloni ga ôcsih.

52. I, kako bi ali za lúd ôni
Na njegj tvèrde popadnulî ſtỳne,
Vishe pútah tako se ûkloni
Od nesvystne njihove verliné.

53. Joshter níje proshlo lŷto cỳlo,
Kad primínu Ivan prorok svétí,
Kog' ucsini ubìt prenemîlo
Králj xudìnski Jerud taj prokléti.

54. On bo svóga brata bîshe xênu
Za ljubovcu blúdnù si uzeo,
I naredbu kroz to boxanstvenu
Nerazbornò rúxno dylo smeo.

Digitized by Google

55. Prorok zarad hotimſtva ga toga,
Uze kárat í oshtro i gnjŷvno,
Blúdno obchit s' xenom brata svóga,
Da je Bogu i ljúdma protivno.

56. Ón ne sàmo ſhto otu besŷdu
S' preopákom nescŷnom pogèrdi,
Nego josh u neurednom jýdu
Uxexen se na njega razsèrdi.

57. Kerstitelja pravednoga s' Bogom,
Hudo u stán távni on zâtvori,
S' neprilicsnim kojimgod razlogom
Traxech uzrok da njega umôri.

58. Napravedna sgoda htŷ donýti,
Da pravednu on kervcu prolie,
Kako zlotvor ôpàk silovîti
Bishe dávno vech osnovo prie.

59. Njegovoga na dàn od porôda,
Opákomu dŷlu slicsno vrýme,
Mnogi Bâni i mnoga gospôda,
Na vecseri tud biahu s' njíme.

60. Tud bez svakog sràma kchi nemîla,
Od njegove ljúbe neposhtene,
Bishe nîkù igru ucsinîla
Od velike pred Jerúdom scŷnè.

61. Jer kad làhka, i berza i hitra,
Okrétje se svuda u okolo,
U prìliki od tihoga vŷtra,
Ponosi se s' takvom igrom ohlo.

62. Razlicsite tere na nacsine
Izvíja se, i skácse i leti,
Kano da bez krílah ú visine
Prepravlja se ona poletyti.

Digitized by Google

63. Tò igràmje lýpo, kìm razbludno
Progizdà se plâha dýva mládà,
Ucsini se toliko pochudno
Obýsnomu kralju ondy tada,

64. Da se zakle, s' tìm verlo ponosit,
Shto svi tudy csushe poglavice,
Da che joj dat, sve shto bude prosìt
Od njegove mogúche desnice.

65. Nekrátechi joshter drâge volje,
Na zahtýnje dyvojke ohole
I kraljevsko iſto i prestolje
Razdyliti s' njome sad na pole.

66. Od matere ona potukana
Prikorene rad gnjusnoga blùda
Prosì glàvu ſlavnoga Ivana
Od silnika zlobnoga, i hûda.

67. I prèmda na ubojno proshenje
Koje hûdà ûcsini kérvnica
Králj od njeke xalosti chutjenje
Tad ukaza sred smutjenog lica:

68. Opet u svom serdcu nesmiljenom
Veselí se, i tàjno uxíva
Kada tvérde zaklêdbè pod sŷnom,
Davnju svoju xelju izpunjíva.

69. Tako dakle Proroku svetomu,
Csastna gláva hitro odsycsena,
Bì preberzo u sânu zlatnomu
Kervnoj zlîci pred svim doneshena.

70. Kad tù Isus zâcsu opacsinu,
Sve pravedne kojano ucvỳli
U pústù se s' náma on planinu
Daleko od sílnog králja dýlì.

Digitized by Google

71. Jer i njega tako hotiahu
Zarad sumnje neprâvé i grúbé
Kroz Jeruda králja oblast plâhu,
Zli kervnici rúxno da pogube.

72. A k' tom i králj paklenì opákì
Glávni zlotvor sviu xivih ljudih,
Koji nashe svistí u csas svâki
Zlima míslim i sméta, i trúdi.

73. Lukavshtinu kroz svoju premnogù,
Kojano se visoko prikúcsa,
Prótí svomu ſtvorcu se ì Bogu
Uzdignuti smertno, neuztrúcsa,

74. Jerbo jurve poneshen po dûhu
Nebeskì se vitez Isus stáni
U pústinju golu, a i glùhu,
Koja ſtvári obycsne nehráni.

75. Csetrest dánah. i toliko nochih
Neskvernjeno tudikar postechi,
I tò vrýme cỳlo, brez pomochi
Od jŷla i pítja provodechi

76. S' podneshena dugacskoga posta,
Csovícsanskoj u preslaboj pûti,
Vech najposly ón i gladan ôsta,
I mâle se ón snáge ochùti.

77. Tada nápast paklêna presìlna,
Scinech da je sada csas podobnì,
Sviu zálah iz serdca obilna,
Da izrîgà sav svoj csemer zlobnì.

78. Vodech s' sobom mnogu zlu druxinu
Iz ognjenog on izskocsi jaza,
Ter Isusu slavnom boxjem sìnu
U ljudskoj se príliki ukàza.

Digitized by Google

79. I znajuchi Isus glàdan da je,
Tverde stỳne u ruku uzima,
Na protiva nj̈emu tere stâje
S' ovim rycsma verlo neslicsnima.

80. Ako tỳlu u l̈judskomu jesi
Polj̈ubl̈jeni porod i sìn právi,
Kralj̈ujucheg kralja na nebesih
Stvoritelja ove sve naravi.

81. Zashto terpish da te l̈juto morì
Glàd pogubni, bez svake potrebe,
Dej kamenje ovo u kruh stvorí,
I pokrỳpi nj̈ime samog sebe.

82. Dokucsuje Isus, kud stryl̈jaju
Tè besŷde laxl̈jivè i hûdè,
I protiva napastnomu zmâju
Svetime se písmom bránit ſtâde.

83. Veli: kruhu o sámomu, svoja
Lytà csovyk ovdy neprovôdì,
Neg' o svakoj-svakoj rỳcsi, koja
Boxanstvenih iz ústah izhôdì.

84. Prem da ovak' svoje himbe pervè
Zlì napastnik satervene vîdì,
Josh se sîlì, i joshter se hervé
I s' laxíam svojim napréd slỳdi.

85. Al paklenog dûha sva kushànja —
Kojíma je Isusa obteko
S' malim trúdom, i s' malo kasnenja
Isus slavnì odbíja daleko.

86. I nacsinom iſtìm sìlno mòre
Kád je puno ohologa bỳsa,
Valovite stvára po seb' gôre
S' kojima se prúxa u nebesah.

Digitized by Google

87. Al na kamen kada stanovìti
Svoju plâhù óholost obérne,
Sa vodama svima valovitih
Odbáceno opet natrag sérne.

88. Premda taki himbeno kushanje,
Paklenjáka, Isukerst poznáje,
Nekvári mu njegovo uzdanje,
Nego s' opet napastovat daje.

89. Tad necsistì duh dakle himbenu
Svoju rûku na njega prostirè,
Ter Isusa nosi na ramenu
Nad Solimske posvétjene mìre.

90. Gori na najvishji ponosite
Verh od cerkvè, on tudy stâvi ga,
A pak ove hûdè-vuhovîte
I nesvystne svŷte pred njim rîgà.

91. Ako si tí právi sìn vycsnjega
Kralja, koji sa svim ſtvorom vláda,
S' uzvishenog ded verha ovoga
Bezshtetan se doli verzi sada,

92. Jere písmo veli, Angjelima
Zarad tebe Bog ſtráxu odrèdi,
Da te nôse na rukam svojima,
Da te kamen tvérdi neuvrŷdì.

93. Isus njemu tiho odgovára,
Nenapastuj, u písmu se shtîjé,
Boga vycsnjeg tvoga gospodára
Koji te od nishta ſtvorìo je.

94. Ovomu se slavnom odgovoru,
Al prokleta neman nepredáje,
Nego od tud na visoku goru
Isukersta opet popéla je.

Digitized by Google

95. Sva kraljevstvà, káxe mu, od svỳta,
I njihovu ſvu slavu od tale,
Tere hîtro kusha ga i fâtà,
Kroz ovakve besyde oholé:

96. Sve shto sada vidish tvójim okom
Mene za svóg gospodara glêdà,
I s' oblastju verlòm i visíkom
Svuda tud moj úres zapovýdà.

97. I komgoder meni jeste dràgo,
Kroz moch moju slavnu i veliku
Neizmyrno já mu mogu blàgo,
I kraljevsku joshter dati shibku.

98. Zato sva, shto vidish podloxena
Od mene che biti tvójoj vlàsti,
Samo ako sklonjen na kolỳnah
Uzhotiesh preda mnome pasti.

99. Isus Boxjì sìn na tò smiono
I ponosno govorenje velí:
Daleko se sada zlà Sotono
Od' vud jame u paklene dýli.

100. U písmu bo shtie se svetomu,
Da se ìmash najpry ſverhu svéga,
Tí klanjati Bogu ſtvorcu tvomu,
I samoga u vyk slúxit njega.

101. Ovim pútom tè zmije odmetne
Tri put' vàrke zasydne odkríva,
I nje svỳte opake i shtetne
Odbacuje, smèta, predobíva.

102. Dosta pútah tako konj hrabreni
Koj' slobodan i prost poljem îdè,
Ponositoj u svojoj nescỳni
Poizmárà slùge, koj' ga slýde.

Digitized by Google

103. I premda se tyrajuchi kínì,
Opet amo tamo ustavlja se,
I kraj púta u ravnoj ravnini,
Gdy namyrom nájde, trávu páse.

104. Ali kada on veche osŷtì,
Da je njega od njih tko preteko
Digne glavu, ter berzo odletì
Hitrim skokom shîrom i daleko. —

105. Ugledavshi svoje sîle tâshte
Kralj pakleni, razjŷdjen ôslâbi,
I gdy ognji najgerdniji práshte
U tamni se jáz pakleni zâbi. —

106. K' boxjem sînu tad sletív dojdoshe
Od Angjelah s' neba csête dvórne,
U veselju koje donesoshe
Izbránè mu od ozgor jistbine. —

107. Ali ako xelish znat omraze
Puka ovog gnjŷvno-nemiloga
Za shto sérnu xelech, da poraze
Uzbunjeni svi, njega jednoga.

108. To tì je chúd njihova nesvysinà,
Jere níje u njemu krivine,
Zlobna cseljàd i u zlu obystna
Bez uzroka njega krìva csinè.

109. A u svemu ljudskom sada trágu,
Istinito nij' csovyka toga,
Nadvísiti, koji kroz chúd blágu
I dobrotu mogao bi sad njega.

110, Na milost ga prignuti je lasno
I nebeskà sladkost u njemu je;
Sve, koj' xívu pravedno i csastno,
On poshtuje, glêdà, i mîluje.

Digitized by Google

111. Nepoznane ſtranskè inoſtrance,
Kojino su daleko rodjeni,
Ko gradjane, i svoje poznance,
U jednakoj on sve derxì cýni.

112. Uſterpljenstvo pretîho ón ljúbi,
Dylovánje oprashta opákò,
I tko tráxì da njega pogûbì,
On mu xeli opet dobro svakò.

113. Bez svakoga ſtrah' iz tog uzroka
Na njeg réxi zliu ljúdih mnogo,
Premda bi ón u trenútje ôka
Svekolike poraziti mogo.

114. Putujuchi tako s' njim njekada,
Preko plodne zemlje Sidonie,
A na pútu josh bivshi, zapâda
Xàrko sunce, da se vech sakrie.

115. Priſtupísmo k' jednom málom gràdu,
Gdy glásnike mírne on upùti
Lypo molit, da nam trúdnim dádu,
Onu nòch u njemu pocsinuti.

116. Ali cseljad zla i nepoznana
Bez svyſti i milosti nikoje,
Nehoti nam pri seb dati stána.
Nit u kutje primiti nas svoje.

117. Moj Brat Jakov, i ja s' njime tada,
Koji svûda najpervì s' njim bîsmo,
Na nehárne zgrâde zlobnog gràda,
Xestoko se verlo razserdismo.

118. I verlo se derxech uvrýdjeni,
Zaradi tè nescŷnè savishè,
S' neba plamen dozvati ognjeni
Mí hotysmo, da jih satarishe.

Digitized by Google

119. On se zarad tog na nás oprỳcsi,
I razserdxbu nashu nepofâli,
Pacse blagom recse nami rỳcsi
Da nemili ovaj gràd ón xâli.

120. Joshter svûda poznane zlotvôre
Mnogo pútah sàm iztraxívashe,
I u kuche njihove i dvóre,
Ón s' veséljem i csesto idjashe.

121. Pred njegovim da oni razumom
Zaborave svoje grỳhe ljúte,
I mâlo po malo dobrim drumom
Nepravednì svoj xivot upúte.

122. Na ovaj je nacsin nash Mateo
Ostavio távna dylà svôja,
I bogati njegov drùg Zakeo,
I mnox drugìh, kojim nije brôja.

123. Ali csìme tako gryshnè ûcsi
Na pravedno i dobro xivljenje,
Zo se jezik prostire, i kúcsi
Pohuljiti tò slavno csinjenje.

124. Ter ga zato rỳcsma jydovitim
Zlobna cseljad zlo i csesto kôrì,
Sa zlocsinċih da sa sma ocsitim
Obchì, hôdi, stojì i govorì.

125. Al' ón blági, kano lykar znâni
Koj' odgonì sve nemochi prỳkè
Po svakomu i mystu i ſtráni,
Iztraxiva svud hude gryshnìke.

126. Xalechi bo on dushice túxne
Bez nauka, a i bez pomochi,
Prokletoga grỳha gledat suxnje,
I pakleno cerne tavne nochi.

Digitized by Google

127. On imashe xelju nejzvecsenù
Kroz lyp izgled svojiu krepostih
Gryshnom ljudstvu verlo zaslyplјenu
Ukazati rajske drum svytlosti.

128. Govorechi da tò nad sva înà,
Vycsnjemu je najmilije dŷlo,
I da za tò on ozgor s' visínah
Dogje uzam na se ljudskò tŷlo.

129. Pripovýda nami sverhu toga
Kolika se ochutjuje radost
Sred kraljevstva raja nebeskoga
I vesélje koje, koja sladost.

130. Zastareni kada krívac jedan
Koji Boga i dushu negledá
I koji kroz xivot nepravedan
Svima je od opaka izglèda.

131. Dobrim svŷtom kad bude ugrabljen
Iz zlih ústah zmaju paklenomu,
I grýh téxkì sasvim zaboravljen
Pokajanju pûstì u krepkomu.

132. Tako ſtâdu u krotkomu, kâda,
Zaoſtane ovca izgubljena
Od oſtale druxbe iznenàda,
U doshaſtje od nochniu tmìnah,

133. Pomnjiv pastir, komu manjka, ide
Traxechi ju svakuda i svûda
Ter doklegod bludjenu nenájde
Pun je smutnje pretexké i trúda.

134. Ali kada opet ju ón naigje,
Zdrâvu gdy no u gôri planduje
Sve shto more i bolje i sladje,
Veseli se, splishtje, i raduje.,

Digitized by Google

135. Ter na râme svoje ju uzima
I tercsechi veselo i râdo
K' ovcsicama svojim ostalima
Donosi ju u csuvano ſtâdo.

136. Na kuchnomu tudi njega prâgu
Sîtna dytca milo susrétaju,
I u mlogom veselju predragu
Celove mu sladke mîlo dáju. —

137. Neuklanja ón se toga ràdi
Ni od xenskog kadshto razgovora,
Da i xenskim u pamet usádì,
Csistu ljubav od rajskoga dvóra.

138. Jednocs kâda kroz lŷpu derxâvu
Samarie prohadjashe pîtne,
Gdy gràd *Sikar* svoju óhlu glàvu
Dixe gledech na lugove kîtne.

139. Pocsinuti ón biashe preſto
Predishavshi svojn drágu druxbu,
Uz jezero prebistro i csiſto,
Hládné vodé svem puku na sluxbu.

140. Tud dyvojka rázbludna, u vrýme
Kad suncsane vruchine se térpe
Sud donŷla biashe, da njime
Hládne vodé i ona zacérpe.

141. Nju snixeno tad ſtade moliti
Nebeskoga králja sinak mili,
Da se njemu dopústi napîti,
Da mu malo vodice udýli.

142. Málo bistré vode s' molbom píta
Od koga su sve vode ſtvorene,
Rýke, i od kog su sve od svŷta
Zemlje daxdom plodnim napojene.

Digitized by Google

143. Kog oblastju njegda Moze múdri
Biv vojoda od srechnoga pùka
Vodu îzbi, kako shibkom ûdri,
Iz oſhtroga kaménitog kûka.

144. Bistru vodu tak od nje prosechi
S' njom se verlo dugo razgovára,
Pustiti ju otich nehotéchi,
Nedav joj od rajske vodè dàra.

145. Vodè, koje kada se napijè
Kojagoder ovdi vyrna duſha,
Sve od svyta xelje na ſtran diè,
A nebesku vycsnju sladost kushà.

146. U govoru ſladkomu otomu
Njeno grýshno bítje joj ódkríva.
Da se sáma Bogu ſtvorcu svómu
Verlo duxna nahodì i kríva.

147. Najposly joj svytujuchi rekne,
Nek krivine sve svoje ostavi,
I da sa svim na ſtranu odmetne
Prednji xivot opak i neprâvì.

148. Prekoríſtne ove razgovore,
Sakrívenì mí tudi slushasmo,
I izpravit koji krìva more,
Kralju vycsnjem poshténje davasmo.

140. A od grýha ona pokajana
U grad rodni verlo hítno hôdì,
I mnoxinu veliku gradjànah
K' Isukerstu sama sobom vodì.

150. Slushajuchi oni rycs njegovu,
Puni mìra i puni vesélja
Veoma se sami srechni zovu
Gledajuchi svoga spasitelja.

Digitized by Google

151. Mnogo pútah majke ponixene
U velikoj, preda njèga vŷri
Dovedoshe svoje poljubljene
Pod výncima sinke ili kcheri.

152. Da mladjahni s' verlo malo mûkè
Príme, csujuch njegov govor dícsni,
Dobre svŷte i dobre naûke
Koji che i ſtarjim bít obicsni.

153. On u míru i tihom pokoju
Ucsashe jih mloga vrŷdnà dŷlà,
I cseſtitu svétu ruku svoju
Stavljaſhe jim ſverh njihovog cselâ.

154. Vilinskoga zloga da kamôra
Nestrávè jih pŷsmice otróvne,
I paklenih cernih od zlotvorah
Hudnè sîle, niti varke ſkròvne.

155. Merzecha mu nada ſve oſtálo
Bîshe ohlost vìr od sviu ſhtétah,
Právo hivshi svima on zercalo,
Od poniznih sviu ovog svŷta.

156. Zato csestje ón ljude ponosne,
Oshtrom rycsju oshtro kárat sŷde,
Ukazujuch svim, chúdi ponízne
Za slýditi, najlypshe izglède.

157. Jedan púta, mi pútem hodechi
Uz pomorskì kraj iduch poprỳko,
A od nás se Isus nahodèchì
U to doba doſta po daleko.

158. Usiône zaradi pripekli,
I poldnevske texke zarad sîle,
Izmoreni biahmo utekli
Pod zasŷnu kamenite ſhpilje.

Digitized by Google

159. Ter tud sydech pod granama kîtnim
Lypa ſtabla borova velika,
Uz kojino s' grancsicam' uvitim
Bihu srásla josh dúbja razlikà.

160. S' izpraznima tudi besydami
Pocsesmo se sydech natýcatí,
Koji vechi medju svima nami,
Imade s' u rajskom dvoru zvâtí.

161. Tud biahmo s' mnogom hítnjom stâli
(Verlo csudne stvári ja govorim)
Rỳcsi troshit o izpraznoj hváli,
U tashtìma praznim râzgovorim.

162. Kada, al iz ,nenad u najveche:
Zatycanje takovih besydah,
Ón sveznajuch idè, i pun smeche,
Xeſtoke, nas sve oſhtro pogléda.

163. I pitajuch oshtroglednog lica
Taj csas o csem' i ſhto besydimo,
Ucsini da mi svi zemlji nîca
Oda sràma ocsi obrátimo.

164. Prinosech nam príliku dyteta,
Koje tashté daleko od csàsti,
S' mìrom vodech pervà svoja lỳtà
Josh neznashe niſht od óholosti.

165. Recse, ako s' ví neucsinite
Kano dỳtca, ponixene svỳsti,
Do vyk vỳká ví i nemîslite
U kraljeſtvo nebeskò ulỳsti.

166. Tko je ovd sav u sebi ponixen,
Kano ovo premladjahno dýte,
Taj che biti na nebu uzvishen
Nadhodechi druge dùshe ſvéte.

Digitized by Google

167. Prie che bit sve zvyzde u moru,
A na nebu sbor od rìbah nýmih,
Nego liche u nebeskom dvorù.
Mysto biti ljúdma oholimi.

168. Josh se jéxim, kad brâtú i meni
Od njegove svemoguche vlàsti,
Majka nasha, xeljna nashoj scŷni,
Dojde perve izproshávat csàsti.

169. Da mu jedan od nas dva, ob desnu,
A drugi mu da ob lŷvu sŷdè
Kadano moch kraljevskù uresnu
Uxívati pocsne, k' kojoj îdè.

170. Neprílicsne na ove gôvore
Ón razserdxbe pun, i k' tomu gnjŷva,
Ognjenite tad svoje pozore
Nam dvojici svèrnu suprotiva

171. Nehty Màjki da oporecsi se,
A shto ona, bîshe i skrívila,
Za sinove svoje molechi se
I njihovo dobro, majka mîla? —

172. Nego kárà nás koji biasmo,
Da se moli za nas, nju poslali,
Jer se po njoj mi shechi ûfasmo,
Csàst za kojom nagló smo hlepŷli.

173. Karajuchi nas serdito recse,
Shto prosite vi sàmi neznate,
Prie nego otà se csast shecsé,
Gorku csashu popîti imate.

174. A daleko od mojega stolâ
Otac, dobrè kojino sve krepì
Sve odgoni koj' su serdca óhla
I ìzpráznom tko za slavom hlépì.

Digitized by Google

175. U njegovoj sàmo vláſti ſtôjì
Kom se svýtlom u nebeskom ſtanu
Desnu moju stech ſtrànu dostoji,
Tko li lývu osvojit che ſtránu.

176. Tako u vỳk sebi dáne slave,
Povrachajuch dade otcu svomu,
Koj' ga ozgor iz rajskè derxave
Posla svỳtu u pomoch ovomu.

177. Prem sa svíme Ótcu jednak da je
Svomu, s' boxjim bitjem ón u svemu,
Opet kano csovyk nepréstâjè,
U svim dylim, moliti se njemu.

178. Otcsîna je, govorech, sva hvâla
Sve desnica ſhtogod moja moxe,
Jer, ko ljudskà, vlàſt je moja mâla
Ako me òn ozgor nepomôxè.

179. On mnogima rêcse ràdi toga
U kojima smìri nezdrav hûdu
Da na svýtu od njiu ſvakoga
Tà csudesà zatájana bûdu,

180. I mòch svoju za bolje pokrîti,
Premda u csas jedan sve mogáshe,
Svakojakve zlèdi ozdrâvljaći,
U kojìm púk túxan bolováshe.

181. Mnogo pútah na krepostnu vôdu
Pôsla slâbè, trúdne nemochníke
Da jim ona xudjenu ſlobodu,
I ugodne dadè krîpkè lýke.

182. Kazívati néchu, koji puci
Koje mnoxſtvo obílnih zemaljah,
Hoty njega u krepkoj odluci
Za svojega ucsiniti králja.

Digitized by Google

183. Da li joshter za znamenje vêchè
Da mu oni daju csàſt podpûnu,
Kraljevske mu poslashe ódyche
I josh zlátnu shîbku, i k' tom krúnu.

184. Iſtà druxba s' neprave odsude
Vishe putah taj njemu svŷt pôda,
S' oruxanom da ón rúkom îde,
Seb kraljevſtvó tráxit svih naròdah.

185. Tako da sverh' obílne Sirije
Vojsku sìlnu odvedè i jáku,
I od tuda da s' njome najprie
Pocsne svojit drugu zemlju svaku.

189. Njima bîshe obcheno nadànje
Da na otaj nácsin lâsno môre,
Pod njegovo doch slavno vladànje
Sve shto sînje obkruxuje mòre.

187. Jedan púta oni tako îdu
Da za svoga kralja ga úzvíse,
On pak byxech, njihovom pogledu
U pustoshne gôre ukloni se.

Sverha petnaestoga pyvanja.

Digitized by Google

Pyvanje shestnaesto.

Uhitjenje. — I shto Isus ucsi. —
Joshter Ivan Pilatu kazao je. —
Pak k' Marii s' Jozom ìch' cdlùcsi,
Túxnè glàse da káxù i njoje.

1. Iprem da je ovakva pogèrda
Doſtajanstvih svytovnih u njemu,
Zlobnu cseljad opet u zlu tvérda
Smert svakako zadati hoche mu.

2. S' kòm omrazom, s' kojom opacsinom
Suprotiva njem gnjývnì ustaju? —
Jydovitim da njegâ nácsinom
Zlo pogûbe, i zlo ſaharaju.

3. Kako skladni ſvî, i kak jâkostni
U jedinſtvu sa svime neprâvu
Ukazuju njem' se nemilostni,
I njegovu iztraxuju glàvu.

4. S' vechom sîlom, i s' vechome bûkom
Ovamo 'su jao! njega doveli;
Nego da su junacskome rúkom,
Nepriateljski koji gràd otèli.

5. Ali s' krepkom i múdrom pamèti,
On slydechi volju otca svóga,
Prepravan je sve i sva podnýti
Za spásenje ovd svýta ovôga.

6. Samohôtno skûpu se opákom
Koj' ga tràxi, dva púta ukàza,
Prem mogúchi lasno, s' nochnim mràkom,
Od prehûdog sakrit se poràza.

Digitized by Google

7. Vidio 'sam, sve jih se prepâsti,
Kako njima tude ukàza se,
I na cérnu zemlju nîce pâsti
Ko da ognjem trỳs jih sve zánese.

8. Al, kako ga oni zlobno kríve,
Stari zakon, ón jim nerazbija,
Niti ljúde ucsí da zlo xíve
Nit od csâſti çerkvene odbija.

9. Samo ucsech pripovýda njima,
Da nebeski otac vycsnji néche
U napredak od krotkih xivínah
Svetilishta po njim' prímat veche.

10. Kroz taj nauk sàmo se doznáje,
Mojzesova da polak pyvànja
Drugi zákon ond' se uzderxaje
Neg ſhto písma kazuju izvâná.

11. Drûgi zákon bolji, od kojega
Zakoni 'su ſtári sàmo sỳne,
Kom' imaju bìti svýta svega
Svekolike zemlje podloxene.

12. I csudo je, necsudit se mochi,
Jerbo znâjù, i tò znat netáje,
Da imáde vitéz na svỳt dojchi,
Nashe trúdne utáxiti vàje.

13. Po komu che bit nebeskì dvóri
Svimkolikim ljúdma otvôreni,
I na dobrà vykovýcsnja gôri
Pravovỳrni dûsi prevedeni.

14. Njega vycsnji vech objàvi dávno,
Od njeg' písma sva pyvaju svéta,
Da spasitelj ôn je, on je spràvno
Zdravje, ón je dobro túxnog svỳta.

Digitized by Google

15. Prenesrechni i slỳpi odveche,
Nad kojim' noch paklena gospodi,
Da nevide svoje práve sreche,
Da xedjaju josh, pri bistroj vôdi.

16. Da spoznati oni mâlo máre
Puni ohlog, i zloga nehajstva,
Izvérshene boxanſtvene dàre,
Izpunjena vech ſtârà otàjstvà.

17. Stavna kripost, i presvýtlo líce,
I csudesá k'tom neizrecsênà,
Od umerle nikada deſnice
Sverhu zemlje josh neucsînjéna.

18. Koga nebi mogla utverditi,
(Vech ako je bash vŷre najmanjé)
Da je doshao, ovaj, izpuniti
S' neba mladich, vycsnje obechanje.

19. Ja kako sam spâzio mu slîku,
I njegove csuo razgovore,
I vidio znamenitu díku,
Kojano sve zanosi pozôre.

20. Otca, màjku, i josh moj ſtàn rôdnì,
I ìmànje sve ôstavi môje,
Ko i drùzi oſtálî ugodnì,
Koji mu se na vỳk vỳrni brojé.

21. Pak se nìkad joshter nêpokaja,
Nit se najgjo u xalostnoj smechi
Rad vremena, kojegano trâja.
Njemu dvorech', i njega slydechi.

22. Pacse kako s' iskrom verlo málom
Doſt' se pútah velik plamen ſtvôrì,
Tak' s' ljubavju vêle preuzmnoxnom
Serdce moje u vyk za njim gorí.

Digitized by Google

23. Josh i druga druxba izabrána,
Kojano se njega slýdit ſtâvi,
Ovako je s' njime zavézana,
S' kripkom vyrom, i ſtálnom ljubâvi.

24. Ali nemoj scýnit, da nás dàrom
On u druxbu u svoju prevede,
Ili s' hîtrom kojom god prevarom
Il' kroz medne i sladke besŷde.

25. Da li sve nam gorkost obecháva
Razlicsito k' tomu tugovànje,
I iz rodnih nashiu derxavah
Svuda trúdno i mucsno skítànje.

26. Kako radi îmena njegova,
Mí imàmo bîti u nescŷni
Iz gradóvah sve i do gradóvah
Od opákih ljudih progonjeni.

27. Sve shtogodyr ón namì ôbecha
Sve pocsésmo kûshat jurve sâda
Gorke smutnje iza gorkih smèchah,
Texke jàde, iza texkog jàda.

28. A iz druxbe nashe ove vrýdne,
Veli sàmo jedan da che biti,
Koj' bez sîle i muke îjedne
U tîh nácsin mírno che umérti.

29. A ostáli da che sìlnom smérti,
Svi imati ſverhu precsemérnu
Slabo tỳlo koja che saterti,
Al pogubit neche dushu vỳrnu.

30. Ucsechi nas pàko u toliko
Za doſtati rajske vycsnje csèſti
Valja svytsko dobro svekoliko
Pogerdjivat s' prejakome svỳſti.

Digitized by Google

31. Blágo dylit svìma nevoljnima,
Sve pomágat, kojigoder cvýle,
I sve koje nemoch, glád, i zíma,
Bolovati texko, ljúto sîle.

32. I za bîti mí ugodni nebu,
Da uboxſtvo i mí obljúbimo,
I glàd, i trúd, i svàku potrebu,
Krepko terpit da se naucsimo.

33. Zarad toga, sverh' zemlje studêne,
Mlôgi ſu nás vidili i cseſto,
Ili sverhu tvérde golè stýne
Za spávanje nochno, tráxit mysto.

34. Vidli ſu nás i potrebne hránom,
(Koji jád stò pútah snashao nas je)
Saterveno gdyno medju dlanom
Blágujemo sàmo xîtno klásje.

35. A i bistrih sred vrỳlah, i rýkah,
Rúkom cérpit csiſté hládne vodé
Kadagoder nás bi xelja prýka
Zatégnula, po pútovih hòde.

36. Da ja imam ſtotinu jezikah
I vykovit joshter glas gvozdéni,
I da sviu od sladkih pýsnikah
Znánje ſtoji i krepost u mêni.

37. Nebi trudnih trúdah izbroijo,
Koje ú 'vo malotràjno vrýme
Svaki od nás veche je podnio
S' dràga serdca, a zajedno s' njime.

38. Ali premda nami se dogodi,
Slýdechi ga svud i na sve ſtràne
U potrebah najchi kadagodi
Bezpodobnogi i pitja i hráne:

Digitized by Google

39. Blàgo, od svih králjevah bogatih
Mírno serdce i svỳſt nadhodjashe,
I bogate zrâka od pameti
Sred uboxſtva u svima syvashe.

40. Josh nemanje od ljudih ì xénah
Druxba svakim csasom uzmnôxita
Bishe svuda slydit zadovoljna
Vojevodu ovog glasovita.

41. Svàki onaj kojigod bi k' njemu,
S' temeljitom priſtúpio svỳsti,
U trudu se bash u najvechemu
Nevidjashe nikada poménsti.

42. Tako iſtò bíva: kad se stavlja
Kralj kojigod velik na rat bòjni,
I konjikah on mnoxſtvo prepravlja
I pyshakah k' tom skûp neizbrojni.

43. Pak kako sve vojske, suprotíva
Nepriatelju svomu ón upútì,
Jurve njega s' mislju predobíva
I nosì mu joshter poràz ljúti.

44. Ter ne sàmo ônì, koj' derxani
Po zakledbi, jesu da ga slýde,
Xeljno têkù, kudano poznani
Stỳg velikì njegov pomno îdè.

45. Nego mnoxſtvo veliko joshtéra
Nepísanih tud za njime hôdì
Koje xelja, il xeljna namŷra,
Za obilnim plìnom na boj vodi. —

46. Kudagodyr bi se upútio
Slavnì vitez, Isus rajskà díka
Za sobom bi mnoxinu zanyo
Neizbrojni bròj od naslydnikah.

Digitized by Google

47. Da vishe pút" iſtà poljà rávnà
I shirokì joshter pútì cỳli,
Njegov ſtupaj slyditi prepravnà
Herpu púka neb' u se prímili.

48. Vishe pútah on toga zaràdi
Sakrìvà se u pustoshne gôre,
Pogled byxech, od mloge cseljadì
Koja njega sveudiljno dvoré.

49. Jedan púta, kada polak mòra
Krajnim xàlom ón svoj hod proſtire,
Od uzmnoxnog naslydovan sbôra,
I velikog preko svake mŷre.

50. Nemoguchi drugda kud utechi,
Skocsi sverhu on mahlane lágje
Koja mu se tudikar po srechi,
Privezana uz kraj mòra najgje.

51. Od ſtupca ju dade odrýshiti,
Ter od kraja, ali ne daleko,
Da s' nje moxe púku besyditi
Uklonív se, s' njome je uteko.

52. I videchi od tud mnoxſtvo dúshah
Koje stashe ondy pripravljeno,
Rỳcs njegovu blágù da poslûsha,
I njegovo znánje boxanſtveno.

53. Neizrecsne dakle pùn blagoché
Svoja ústà ón otvori mednà
Kazujuch: nek' svak' byxi od zloché,
I nek bude svak' serdca pravedna.

54. S' prepomnjivim uhom svi ſtajahu,
Sve jih sladkost derxáshe velika,
Kada svéti govor tud slusháhu
Nebeskoga slavnog besydnika.

Digitized by Google

55. Valovito verlo mòre, koje
Serditoga bì do tle obraza,
Uzpregnulo bîshe vale ſvôje,
I mírnoga líca se ukàza.

56. Kîtno dubje, plodno i zeleno,
Koje blixnje krâje odývashe,
Kano ti da stashe zacsudjeno
Nijedníme listkom nekrétashe.

57. Al' poslushne bogoljubne xêne,
Vapiahu u glàs od vesélja,
Od presladkih rycsih zaneshene
Iſtinitog svog naucsitelja.

58. Ah bláxena ona je utroba,
Koja tebe zacse, a i nôsi,
I blaxene bash u svako dòba
Persi, koje mahlan tí sisao 'si.

59. Ón bláxene pàko sve veléchi,
Boxanſtvenu koji rỳcs slushaju,
I od grýha koji s' uzderxechi
Nju pomnjivo u vỳke csuvaju.

60. O nebesih sàmo da mislimo
On ucsechi, svŷt davashe nama,
A na zemlju da i nepazimo
Otrovanu sa svima zlobama.

61. Da potráxi svak svytlu istinu,
A od svỳta tavnog i opaka
Svu popleshche tashtu velicsinu,
S' kojom zlobna zlocha obchi svâká.

62. Govorechi, nad sve mìr pitajte
U onoga, kojí vláda s' nehom,
I moliti njega neprestajte,
Da ſte vazda vi mírni sa sobom.

Digitized by Google

63. Pomnju imat naſtojte osobnu
S' ponìxenom chudju se dícsiti,
A na ohlost svima ljudma zlobnu,
A i Bogu negodnu merziti.

64. Tko je serdca mírnoga i tîha,
Taj se vycsnjem s' tim ugodan csiní,
A od zálah svih, i od svíh gryhah
Oholost je bash izvor istinì.

65. Nebeski 'ſu svi putovi mucsni,
Po njima se ponízenì pênju,
Kojino su zlà terpyt naucsni,
Koji se svom opriu hotênju.

66. Pak hrabreno za tò pogerdjùjte
Ljudske csàſti, i ſva ljudskà blágà,
Tere sàmi sa sobom kraljùjte
Sred uboxſtva, nebu nad sve dràga.

67. Sve su krátke ovog svèta slàſti
Svekolike one u csas jedan,
U svoje che Nishto one pâstì,
Nemiran je tko je njiu xédan.

68. Nije vami ovde ſtalno stánje
Ova zemlja, o predrági môji!
Vykovyto za vas uxívanje
Vech prepravno na nebesíh ſtojí.

69. Kako s' tèlom vash se duh razdýli,
I svytovno kako prójde mòre,
Svemoguchi-a moj otac mîli
Prímìt che vás ón u svoje dvóre.

70. Túd csestitost josh neizrecsênà,
Tudi cvâté vam vesélje drágo,
Tudi radost ſtanuje prevycsnja,
Tudi ſvâkò uxívà se blàgo.

Digitized by Google

71. I ſtràh vas je zajer s' malo trúda
Ovu plátjư preizverstnu ſtechi,
Na daleko od tashtih poxùdah
Pravdu, i moj ſtupaj ovd' slydechi?

72. Sad tecite dobra neumérla,
Nebudìte u otomu slâbi,
Koja, hûda csest, niti smert vêrlá,
Niti vrýme zlo, koja negrâbì.

73. Jedan drugom neka ljubav nôsì,
I nek' se blág ukáxe u svemu,
Ljubezljivog jerbo nêbo prôsi,
I mîla je blága chúd vycsnjemu.

74. Sve omraze zlobnè odtyrajte,
I plamen od razserdxbe strashljivì,
Na rỳcsi se neobazirajte,
Kojeno púk xámori laxljivi.

75. Pacse tkogod uzimáde xêljư,
Nazvan biti sinom Prevycsnjega,
Neka csînì dobro nepriateljư,
Neka sa svim serdcem ljúbí njéga.

76. I na onog, kojino ti bûdè
Zamlatnicu na tvoj obraz dâti,
Nemoj serdxbè ti derxati hûdè,
Neg' mu joshter i drûgi obráti.

77. Nek' za tâshtu, csast, díku, i slâvư
Svytovnì se ljudi neka kôljù,
I nek svoju u zavadam glàvu,
Na bojnomu húdom gubé pôljư.

78. Na glàs svỳta ovoga mérzîte,
Da moxete dobit rajsku díku,
Umerlîma ſvima mìr xelîte,
Osobito pàko protivniku.

Digitized by Google

79. Nebojte se nîshta od sìlnika.
Niti da vás smete, nit uſtávì
Svyst himbèna, ili sîla prika
U xivotu svóm da níſte prâvi.

80. Nemîlostni i zli sàmo ljùdi
Tỳlo vâshe sahârati mogu,
Ali zlocha njihova nehûdì
Vỳrnoj dushi, kad je mîla Bogu.

81. On pomnjivo moji drági drùzi
S' nebesah vás csúva, pazi, bráni,
Da vas kako gdygod neporâzì
Kletim' varkam' pakao oruxánì.

82. On je pokoj vami u sryd smechè,
On vás ljúbi, nadglédà, i chúti,
Bez njegove volje vami néche
Vlás na glávi mochi poginuti.

83. Sàmo njega sámoga se bójte,
I u vyke s' dostojnome csàſti
Umiljeni i snixni naſtojte
Svi se klanjat njegovoje vlàſti.

84. Njemu zemlja, vôde, ì valovi
Njemu dvoré joshter sva nebesá,
On pretéxki savkolik svỳt ôvì,
Na hoténje svoje volje strésa.

85. U njegove mìlostive rùke
Nek se svaki od vás preporúcsi,
I sve svoje mìsli i odluke
Pod njegovu volju neka skúcsi.

86. Prevelikà jaka moch njegova,
Jakóstna je mochna i po smèrti,
Ognjenitih u sryd jazovah
Nepravedne, krívé dushe têrti.

Digitized by Google

87. Od njegova svetoga zákona
Nemozi vâs nikad razdýliti
Strahoviti plâm, studen sionà,
Smertna bolest, niti macs serditì.

88. Pacse za csàst od njegove vŷre
Nijedan vás ſretat nejmaj ſtrâha
Zle medvede, otrovne pantere,
Silne tigre, niti lava plâha.

89. Jezikom che svojim joshter ôni,
Od sìlnikah ljútíh vam zadàne,
Ponixeni, tîhi i prikloni
Ljubko váshe izlizívat râne.

90. Pojgji moja druxbo o hrabrena!
Pojgjte moji vŷrni naslydnici,
Sa obranom mojega imena
Zaſhtíteni, pojgjte svikolici.

91. Putujuchi brinut nemojte se
Potrebite vami hráne cýcha,
Nit u vashih míslih starajte se
Gdy i ſhto che vasha bit hodycha.

92. Pogledajte zvŷri od planine
Zajedno sa skotom letúchime,
Koje sŷtbu i xetvu necsiné
Nit imaju dvóra niti sprêmé.

93. Nje vlâst boxja, kojano jih ftvôri,
Svemogúcha, dobra, milostíva,
Sve naredno hráni, i nadzôrì,
Vrýxi, csúva, pâzi, i odýva.

94. Ona, koja ovaj svŷt nâdàri
Lypotama bash razlicsitima
Ozgor s' neba sverhu ſviu ſtvárih
Osobitu ſtálnu pomnju îmà.

Digitized by Google

95. Ona zemlji hodiche ugôdne
Od zelene od tráve daríva,
I lúgove tamne csini plôdnè,
Sa uresom zvýtja pregizdava.

96 Po njoj kîtno dubje s' mlogom dikom,
Pram visokim dixuch se nebesih,
Stvára mîlu osŷnu putnikom,
Kîti polja, i planine résі.

70. Csuvajte se sa svome jákosti
Nepravednih od sviu prevarah
I laxljive od zle izpraznosti
Koja ljuto csovyka izhârà.

98. Od proxdérlog i mlogog jŷdjenja
Uzderxávat sve se velim vama,
I od bludnog rúxnog sagrýshenja,
Byxat kako od silnoga plâma.

99. Na daleko lakomost proklétu
Svak iz serdca svog nek izkorépi,
Nek nexeli iskernjemu shtêtu,
Nek za tugjim blàgom vŷk nehlépi.

100. A tko xeli biti dràg svakomu,
I njegovà dúsha ga k' tom tíshti,
Prav i miran on xívi o svomu
U napredak nit veche ſhta îſhti.

101. Zla zavidost, draga druxbo moja,
Na daleko neka od vás bŷxì,
S' kojom níje nikada pokoja
Koja xelje nepravedne vrýxi.

102. Postavite verlo tverdu ſtráxu
Od hudoga i otrovnog sbôra
Zlobnih, koji varaju i lâxu,
Gorki u' serdcu, a medeni s'dvora

Digitized by Google

103. Koj' pod slîkom svétoga obràza
Jydovite i zle mìsli snûju,
Puni himbé, i pûni poràza
Gledech da te râne i otruju.

104. Bud'te csìſte i pravednè svỳsti
Jerbo ſtvári sakrivene níje
Koja néche na svytlost izlysti,
Koju dûgò, vrýme neodkrije.

105. Uzdérxite sa svom pomnjom ocsi
Od tashtínah gryshnog ovog svỳta,
Jerbo pogled necsist smert uzrôcsì,
Smétà pamet, i dùshu zahîtà.

106. Od izpraznih tashtih silovitih
Csuvajte se jednàko besỳdah,
Prostran jezik one vîshe pùtih,
Koji palé njim, gorko ujýdà.

107. Maleno a prâvo govorénje,
Neka bude u vashima úſtih,
Pravoj dùshi sve dobro xelénje
Milostivi Bog râdo dopústi.

108. Ponovljeni ovak' u vivotu
Ocsiſtjeni pak od svih krivínah,
Zagerlite svi blágu dobrotu,
Naucsivshi sve shto je îstina.

109. I ako josh od grýha ſtaroga
Kojigod se u vás tràg nahôdì,
Operite oda zla se toga
U moguchoj i srechnoj u vôdi.

110. Ia, ko biſtri vir, i vìr xudjeni
Vodé chu vam udyliti svéte,
Da onaj csas, j njome umiveni,
Od svih grýhah opràni budete.

Digitized by Google

111. Na ſtudenac bistri ì pravednì
Moj, tecite hôdom pospyshnime
Svikoliki, kojino ſte xédni,
Da svu xédju ugásite njime.

112. Svi veseli hodite u míru
Nenosite ni srebra, ni zláta,
Od mîlosti moje csîſtom vìru,
Prâvo serdce podpuna je pláta,

113. Ovako se od smerti utỳcse
Koja dúshi dohodi do verha,
Na ovi se nacsin nebo stýcse,
Kog nijedna nesatare svêrha.

114. Otac mój a králj vycsnje derxâvè,
Sve mi ovo blàgo obechao je
A ón jezer iſtine je práve,
Od kud ſrỳcsi sve izvîru môje.

115. Na ovakvi nácsin sin vladavca
Nebeskoga nami govoráshe,
I svojega tyshit Boga otca,
Sve u vỳk nás ljubko svỳtovashe.

116. Ne od krotkih s' ubijenjem ſtàdah,
S' molitvamí nego poniznima,
Ovaj nácsìn ucsech nás od sâda,
U molbama da se derxat imà.

117. Vycsnji Boxe, otcse svemoguchi,
Storitelju sveg, i od svih ljudih
Na nebesih, koji kraljujuchi,
Tvè moguchſtvo steresh svud i svagdi.

118. Csast imena preslavnoga tvóga
Posvétjena nek bude u vỳke,
Od kraljestva tvoga nebeskoga
Ucsini nás mîlo dionike.

Digitized by Google

119. Sve ſtvorenje neka tebi dvôri
I nek tvoju pûnì volju svetu
Kákogod u rajskoj slâvi gôri,
Tako i na umerlomu svýtu.

120. Tvoj svakdànji krûh i mí prímîli
Kojino je nasha sladka hrána,
Dobrota nam tvoja nek udýli
Blagodarno i danashnjeg dàna.

121. Oprosti nam zlà koja csinimo,
Nit se rad njih tí na naz ognjývi,
Kako i mi prashtjati obchimo
Oním, koji nami jesû krìvi.

122. Izbavi nás oda zle napâsti,
I od sviu zálah oslobodi
U milosti tvojoj i u vlástì,
Gdy se za sve svaki lýk nahodì.

123. I joshter nam ſverh ovog ôbjavi,
Da imàde dojch' vrýme ognjenò,
Zacsudjene kadano narâvi,
Smeſti che se sve bitje obchenò.

124. Kada tuxni ljudi che vidyti,
(Da svim serdce od ſtraha utérne;)
Xarkog sunca lice ublídỳti,
I po tomu svuda tmine cérne.

125. Gdy s' koprenom rumeno - kervávom
Zaogernjen mysec vech nesíva
S' krútom tminom, ì zrâkom nezdravom
Gdy kraljuje noch tamno - strashìvà.

126. Okolishi gdíno nebeskì se
Zametenim rèdom okrétaju,
Skorypljene sjajne zvyzde gdi se
S' dvórah, vycsnjih oré, i sêrtaju.

Digitized by Google

127. Gdy je zemlja satervena jadna
Oda tréshnje sìlno - ſtrahovité
Gdy pâdaju rushech s' iz nenada,
Góre bivshe do tad ſtanovite.

128. Gdy valovi od mútnoga mòra
Uzavrŷli preko svake mŷre,
Podixu se josh vishje od górah,
Kano da se od njih sav svŷt xderè.

129. Gdy xivuche svekolko stvorénje
Od lednoga ſtrah' gînè i húkà.
Gdy se placsno svuda vapianje
Csuje, i gdy s' vidì smertna mûka.

130. Tada slîcsan ón trŷsku ognjenom
S' nebesàh che opet dojchi mírnih
Skûpa s' vojskom sa neizbrojenom
Angjeoskih od csètah prevyrnih.

131. Da kadano oganj treskoviti
Sav satârè svŷt s' hoxje odsudè,
I novà se zemlja odakrîti
S' ponovljenim nebesima bûdè.

132. S' oshtrom pravdom ljudskà odsúditi
Dostojanſtva sva che i krîvine
Ter che dobre ljude pomiliti,
A zlima che dati vycsnje tmîne.

133. On che svoje Angjele poslâti,
Na csetiri ovog svŷta stràne,
Kojino che sve ljudstvo pozvâti
Da iz groba svàki svog ustâne.

134. Prestrashnè che tad nebeskè trublje
Urnebèsom sílnim zatrúbiti,
Kojino che ponôre najdûblje
Svojim glâsom oholim probîti.

Digitized by Google

135. Od smertnoga dugog snâ probûdjen
Neka svàki oxíve umérli,
Tere tâkì da bude odsúdjen,
Nek pred boxje priſtolje poherlí.

136. U komu che tada se najch trudu
Grýshna cseljad, cseljad prexalostna,
Kad pred oshtro líce dojchi bûdu
Prestrashnoga ſudca, i ponosna? —

137. Kako che bit oni serdca mrâzna
Kako sasma pometene svỳsti,
Kako puni od straha poràzna,
Kako che se grozno pred njim treſti.

138. A ón pàko sverh visokè goré
Velicsine boxje pùn sydechi,
I gorúche svud svoje pozôre
Na okolo shìrom raznoſechi.

139. Dobre ljùde, cseljad izabranu,
Da jim rajskè ón udýli srîche,
Blag ob desnu Isús svoju ſtrànu
Sa medenom rycsju staviti che.

140. Izabránu dobru cseljad, koju
Iz pocsétka on veche pozno je,
Da che biti u srechnomu broju
Obljubljene svete druxbe svoje.

141. A za time u pravednom gnjývu,
Da jim mûke zadade velike,
S' oshtrom rycsju na svoju che lývu
Odtyrati sve ljude grýshnike.

142. Tako pastýr, koj' je pomnjiv, kada
Mrâz i ſtûden zlà prestajat pocsne,
Ter po svima poljih i livâdah,
Stânu tràve radjati se socsne.

Digitized by Google

143. S' podobnome pomnjom razdyljene
Mírne ovce od plahih kozlichah,
U ravnine shaljе u zelenè,
Gdy je za njih podobnija pîtja.

144. A kostretno nemírno imànje,
Koje s' ich' u shtetu neustavljà,
Na prilicsno njima plandovanje
Kamenite u gôre odpravlja.

145. Tad che súdac rechi pravednima
Hodi druxbo ti moja cseſtîtà,
K' razkoshjima za vás spravljenima,
Josh od pervog bítja ovog svỳta.

146. Hodte âmo k' slavnom otcu mómu,
Da vam dobra brez sverhe udýli,
Kakogod ſte i vi potrebnomu
Vasha dobrà na svýtu dylili.

147. A prokléti ví odilazîte
U paklene vykovite jaze
Da ond' medju opákim goríte
Neprestavne na vashe poraze.

148. Ví izmetni pojgjte k' odmetnikom
U nemîle ſtràne verlo tmâste,
Kakogod se i ví nevoljnikom
Nemilostni u vyk ukázaste.

149. Iztiskani oni che bit tâda
Od paklenih opakih nakaznih
Pogerdjeni, cerni, pûni jàda
Sletyti che u ponôr u jázni.

150. Tud ſtermovrat oni oboreni
Bez ufanja svakog od milosti,
Sve uvỳke biti che mucseni
Ognjenitoj i zlòj u tamnosti.

Digitized by Google

151. Al na drugoj kakova che ſtráni
Mochi che se glédati lypôta
Svetih, koji biahu izbràni
K' uxívánju rajskoga xivota.

152. Od cseſtitih njihovih tylésah
Sve umérlo sve che Bog dignuti,
I obuch' jim hodichu urêsa
Svytloga brez texkochah preljutih.

153. I od ſviu trúdah da slobodni
Na uvyke oni uxívaju
Njegov pogled drági i ugodnì,
U komu se dobrà sva sastâju.

154. Nitko prie nek vremena toga,
Neuſà se u zemaljskom tý'lu,
U kraljestvu raja nebeskoga
I rajskomu biti u svytlilu.

155. Izvan màjke boxánske izverstnè,
I koja iz csudne vycsnje môchi
Mala druxba s' njimekar uskersnè
Za s' istime s' njime u raj pojchi.

156. Samè dobre dùshe u tolikò
U srýdi che rajskoga vesélja
Dobro svoje uxîvat veliko
Lice dragog svoga ſtvoritelja.

157. Dùshe pàko opákih gryshnikah.
U mukama paklenima dôli
Sred vycsnjega plamena velîka
Xestoke che na vyk terpŷt bôli.

158. Otajnosti csudnovatè ovè
U velikoj proshaſtu nòch scŷni
Od milosti boxánske njegove
Objavljene jesu bile meni.

Digitized by Google

159. Kad za moju xalost izvídati,
Koja mene bîshe obuimîla,
Trúdnu moju glàvu vishe krátih
Naslanjah mu sred njegova kríla.

160. Po sred kríla, od kuda iztŷcsè
Neizrecsna slàst, i ſvako znánje
Csimeno se sve slabosti lýcse,
I odpâdà svakò tugovànje.

161. Ali shto ti kazujem njegova
Govorénja sladka i poznâna,
Koja mnogo pút" derxava ovâ
Polak ryke csula je Jordâna? —

162. Shto brojim bròj korístnih naùkah
Pod Evrejskim kojeno gorami
Neizbrojna mnoxina od púka
Slushala je i ſto pútah s' nami.

163. U prîcsicah sada sakrívene
Csinjáshe nam ón sad razgovore,
Sad ocsîtè, i svim odkrivene
Da jih ſvakì razumyti môre.

164. Od svih ſtvárih sada govoráshe
On pocsétak da je, a i ſvérha,
Sada jezer od pravde se zvâshe,
Komu nejma ni mŷrè ni verhâ.

165. Sada ime ón sebi nadide
Od svytlosti práve, i od púta
Kojimno se u nebesa îdè
Na daleko od pakla zlo-ljùta.

166. Medju tìme mí se sad moxemo
Po svoj pràvdi nazvati blaxêni,
Kojima se sgôdi da csûjemo
Njegov govor svèt i boxanſtvêni.

Digitized by Google

167. Kojim sámim to biashe dánò,
Njega gledat, s' njime se drúxiti
I govorit s' njime na uzdàno
I csast ovu vycsnju zadobîti.

168. I joshtere u dohôdnà lŷtà
Xaliti che pozniji unuci
Shto se níje srecha tak csestîta
U njihovoj nahodîla rúci.

169. Ovà csûdà lýpà i îstinâ
Kazívashe Ivan svetac znâni,
Csudechi se sverh tog van nácsina
I vlàdaoc, i njegvi dvorâni.

170. Kada s' mnogom tud nârîpi vîkom
Skup xidóvah zliu i próklétih
Vapiuchi s' rycsju preopákom
Da Isukerst imade umérti.

171. To videchi stári Jozip byxì,
Skup s' Ivanom sìlnoga iz dvóra,
Kojino se k' majki ich' potêxi
Njihovoga xeljnoj razgovora.

172. Sve obadvà tako pútem hôde,
Xalostivi se razgováraju
Kak' i na koj' nácsin texke sgôde
Ove, njoje kazâti imaju.

Sverha shestnaestoga pyvanja.

Digitized by Google

Pyvanje sedamnaesto.

Pilat Kersta bránit nakanjuje —
Ana krivo pak potvara njega. —
Irud od njeg' csudà iztraxuje. —
I k' Pilatu opet na súd shljé ga.

1. A Rimljanin Pilát nastojechi
Oslobodit Kêrsta pravednoga,
U velikom trúdu i u smechi
Nahodì se sav zaràdi tôga.

2. Dvoumechi dakle razdyljujè
Misao svoju svud i po sve ſtràne,
I u sebi sámom se svytujè
Umírio kako b' zlè gradjane.

3. Ukrâs ovog mladca plemenita,
Komu slikè nemoxe se najti
I dobrota njegva glasovita
Vertí mu se u vỳk po pàmeti.

4. Jer po-tànko njemu je recséno
Da je Isus sìn boxji od ozgor,
Sverhu toga sve shto je vidjeno,
Njemu dájé taj îstì ôdgovor.

5. Zà to ón na mnoxſtvo preserdîtò,
S' koga bûkom pûni 'su mu dvóri,
On obratja líce ponôsito,
Tere rỳcsi ove jim govôri.

6. Iz dvóra se taki móg dylîte,
Tere opet s' dostojnim nacsinom
Umíreni àmo se vrátite
Ne s' víkanjem, niti s' opacsînom.

Digitized by Google

7. Izberite pacse medju vâma,
Kad se vâsha tà serdxba ustávi,
S' razloxitim dobrim besydama
Da mi jedan za sve misao jávì.

8. Radi kâkva, i kog hûda dŷla
Ovom mladcu ovd, ufatjenomu
Imáde se zadat smert nemîlà
Koji li gryh ſtanuje u njemu.

9. Pak kad tiho ovd' vas já poslûsham,
Znádem kako suditi se îmà,
Al pravednim ljudima s' nabunam,
Prav se xivot lasno neuzîmà.

10. On jim ove îzrecse besŷde,
A nepràvi národ jûdski slýpi
Iz palacse rímske na dvor îde,
Ter zúbima od razserdxbe shkripí.

11. Preopáki sabor od zlih ljúdih,
Nemislì se prie umíriti
Dok Isusa prâva neobýdi
Nepogubiv nemilom ga smerti.

12. S' druge ſtráne sav napunjen mûke
Isukerstov kervnik tamni Jùda
Koji njega predàde u rùke
Nabúnjenog mnoxſtva i prehúda.

13. Na izdavnò i zlò dylo svoje
Obziruch' se sada ón poznáje,
Kakvu zlochu ón ucsinio je,
Ter u serdcu svomu se skoncsájé.

14. Koliko bi pretúxan xelio
Na pervo se povrátiti ſtánje,
I da nîkad níje pomîslio
Na prokleto ovakvo Izdánje.

Digitized by Google

15. Zarad toga neimáde mìra
U opákoj i zlój svojoj svýsti,
Csemerna ga mîsao sa svim týrà,
Da se mora najposly sav smesti.

16. Na grýh merzéch, koji josh na svýtu
Vidio se níje od vyk vyka,
Njega târè, i prôsì osvetu
Od kérvnoga zlòga izdavnika.

17. Ter nemogúch ón terpîti vêche
Silne vàle od svysti i míslih
Koji su ga napunjeni smêchè
Oda svûda sa svím ljùto stîshi.

18. Shtêtnu plátju svog dýla proklêta
U desnicu svoju srebro ûze,
Za kojeno prôda stvórca svyta
Zlobnom sboru, i punom omraze.

19. Kajuchi se ter potecse s' njíme
Pred xidovske pred glàve opáke
I tuxnime glàsom i placsnìme
Njima rycsi besydi ovake:

20. Evo vratjam vashe vam pyneze
Prelakoma kojiu pohlepa
Neizrecsén u grýh me uveze,
Odvech hudog, nesretnog, i slýpa.

21. Sasma texka moja je krivîna
I xestoka, jao! po moju glàvu,
Bez razloga svakog i nâcsina
Jer sam izdo vam jao! kerv prâvu.

22. Prepoznájem, on je boxánstvêni
Právi porod, i ón je Bog právi,
Sada pamet povrâtjà se mêni,
Sada tamna mene nòch ôstavi.

Digitized by Google

23. S' besydami ovima zajedno
Po sryd cerkve, gdyno oni sydé
Metje srebro onò nepravednò
Pred njihove nemîlè poglède.

24. Oni pamet svoju nestavljaju
Na njegova ova govorenja,
Nego joshter s' njime se rúgaju
Ràdi kasnog njegovog kajanja.

25. Govorè mu dakle svi jedìni
Shto mí za tò csinîti îmámo
Tí promishljaj o tvojoj krivîni
Jere na nju mí i negledamo.

26. Na rúganje ovo prenemîlò,
Ón kao smámljen na pôlje izhôdi,
I proklínja i dùshu i tylo,
I csas kad se zâcse, i pôrodi.

27. Gòrke mìsli, kojeno ga moré,
I svâki csâs nemîliji bôli
Rástu, kako ráste plaho more
Kad vytrovi na njeg púshù óhli.

28. Zlobnà nápast, i u ûmi tánka,
S' kojom dylo kérvno ón îzvèrshî,
Uz njega se vîjè bez préstànka
Da do malo, ì vràt njemu skêrshì.

29. Jur xìv goréch od vruchega plâma,
Plamen vycsnji ón sàm sêbi slúti,
Jerbo ocsi nemoxe od ſràma,
K' nebesima gori uzdignutì.

30. Bez pokôja i mìra ognjenè
Svûda svoje ón vertéchi ôcsi,
Kroz govore ovè pométenè
Sebe kára, i seb' zlo svydocsì.

Digitized by Google

31. Kud chu, ſhto chu, jâo meni tuxan!
Od xivota móga nerazbornà,
Gdi, i kad bit nechu cern i rúxan,
Rad Izdajſtva kletog, i príkòrna? —

32. Hochu l' opet vrativ se k' njem pójchi,
Ispovidít moje sagrýshènje
Neizmyrnoj hochu l' mojoj zlôchi
Tráxit pokoj, a i oproshténje?

33. Ali s' kakvím jâo 'sam se obrâzom
Príſtúpiti k' njemu prepràvio,
Koga, s' vycsnjim mojime poràzom
Prexêstoko já sam uvrýdio.

34. Kako chu ga sada molit, kako
Ja pred njíme da sâda govôrìm,
Jâo mêni! kog' tako opàko
Shtédio se nísam da umôrim.

35. Nije tomu nácsina ni rèda,
Od njega me na dalêko týrà
Moj grýh téxki, bez svakog izglèda,
I paklènà mòja tà nevŷra.

36. Ah od ovle shto se neodýlim
Sve ſhto môgu u daljije ſtràne
Da tâm' placsem, i tamo da cvýlim
Provodechi moje dní neznâne.

37. Odnesîte mêne preko mòra
Pút pustoshnog drûgog koga krâjá,
Ví oblàci, i vytri od górah
Gdy ljudskoga nejmade stupàja.

38. Al' koja che ſtrána ovog svyta
Moj grŷh sakrit moch' i mene hûda,
Boxja rúka ſtraſhna gromovîta
Svud se ſtêrè, a i ſtíxe svûda.

Digitized by Google

39. Gdygod ſtupaj klétì moj uzhôdì
Slýditi che misao me opáka
I po suhu svûda i po vôdi
Byxechega cérnog izdajnìka.

40. Svydocsanſtvo mbje chu krivine
Svuda nosit ú sryd serdca móga,
Da u cérne sakriem se tmîne
Nemogu se sakrîti od Boga.

41. Gdy? csim? kâko? da ſhto kerzmam veche?
Ili mene sân laxljìvì vâra? —
Velikè su moje sad nesrêche
Neimade lyk moja prevara.

42. Tí poda mnom zemljo nevîdjenè
Tvoje jaze sve shìrom razſtvôri,
I tuxnoga xìva proxdri mêne
S' ovom mislju kojano me mori.

43. Al shto sùmnjim? nûto sada kojè
Ufanje me srèta, glêdà tícse?
Prem si dobro zabàcio svôje
Na zlo bérzì, ì zlí nesrechnìcse!

44. Onda, onda teb' se priſtojashe
Ovà, i sve ovo razabirat
Kad se joshter povrátit mogáshe
I tù mìsao opáku iztŷrat.

45. Umri sâda, jer tô rázlog pròsì,
Tvojom îstòm rúkom se osvêti,
Doka xivot nás sviu izdao si
Ni tí veche neimash xivŷti.

46. Ûmri, csemu ovaj je xivot ti?
Ti si sebi sàm jâmu izdubo
Kada skrivit samohotno hôti
I ucsînit tako dŷlo grúbo.

Digitized by Google

47. Srecho moja! neſtâlo te s' hergjóm
U ovomu zar li nepokôjú
Texkom svérhom, i od sviu gerdjom
Ja sramotim sýdu stárost moju.

48. Ove rỳcsi ón sdvojiv besŷdi,
Spravan sebe sâmoga satêrti
I zlù, koja, svyst, njega uvrỳdi
Pokrátiti samovoljnom smêrti.

49. Scýnì da che sama smêrt svojvóljna
Svekolike unîshtit uzroke
Od skoncsanja samoûsiljena
I od svakè misli prexestôkè.

50. Jere kada o svojoj krivîni,
Mîsli smûtjen izvan svake mŷre,
Hudomu se njem' svakì csas csinì,
Da ga jazna zemlja oblo xdérè.

51. Ili da grom, il trỳs ognjenîtî
S' nêba ozgor letì sverhu njega,
Da njegovog xìvota se hîtì,
Da ga spêrxi, oxge, îl satrè ga.

52. Csini mu se da jednako pâzì
Izdánoga svoga meshtra slîku,
Iz pameti on csèſto izlâzi
Sve uvyk je u ſtrâhu veliku.

53. Od nôguh je tîa dó verh glávè
Studenijí joshtere od lêda,
Ocsi su mu njegove kervàve
Ústa módra, i sva slîka blýda.

54. Oda svuda njeg' zlóga, okolo
Óblýtáju ſtrâshne tamne tmîne,
I paklenih od duhóvah kôlo,
Koje njega vodì da pogînê.

Digitized by Google

55. Smamljen onaj, koji paklenoga
Rob silnika, josh vôli umrýti
Nego dojchi kajuch se pred Boga
I svoj grýh mu výrno spovidyti.

56. Jer nîkada prâshtjat neprestâjè
Králj nebeskì otac mìlostivì
Dùshi, koja upràv se pokâjè,
Da najveche koje zlo sakrívi.

57. Ali mîso ón slydéchi svoju
Brez ufânja kojuno zâgerli,
Ide u svom górkom nepokoju
Na nepokoj vycsnji neumérlí.

58. Od ljudskih se za oto pozòrah
U dubravu ón u gústu krîjè
Kod kraljevskih kojanoti dvorah
Razlicsitim dúbima se vîjè.

59. Dokle tude snûje s' treshnjom ljútom
Mìsli na zlo svoje prepospŷshne
Kojím' nácsinom, kojim li che pútom
Svoje svérshit dnî rúxne i griŷshne.

60. Silnim gvozdjem ili che otvorit
Sebi svojà persà jydovîta,
Smertnim skôkom ilí che oborit
Sa stermena ón se kamenita.

61. Iste sérde od pakla prehûda,
Koje njega na smert zlu nukáhu,
I u svak csas, svakdi i po svuda
Kod njega se u vŷk nahodjáhu;

62. Od poràza tamnoga i grúba
Ukazuju njemu pút josh gorji,
Da s' obisi ô gràna od dúba
I zancsicom da sebe umôrì.

Digitized by Google

63. Ón se na smert xúri brez odteza
Kako ga dùh paklenì podtaknu,
Na dervo se uzpe, pàs odvèza
Kojim sebi ôn sam vràt samaknu.

64. Po srýdi se razpûcse utroba
Njemu, ter od cerne zemlje cernja,
Po tle mu se u prekrátko dòba
Razasúshe svâ se unutarnja.

65. I bivshi se tadakar izmakla
Grýshna dúsha, dúsha nespoznâna,
Za csas jedan u dno tamnog pâkla
Od zlíh sérdih bîshe posmúcana.

66. Pojd' izdavnì i zli neharnicsé!
U dostojni plamen, i u tminu,
Neizmỳrne pojdi primat bîcse
Neizmirnú tvoju za krivinu.

67. Doklegoder zemlju stanovîtu
Ovd' uzderxe boxánſke dobrote
Xiviti che na ovomu svýtu
Izdajnicsſtvo, tvoje i sramote.

68. Jur iz vedrè iz ſtráne iztocsnè,
Protívnica od nochi otájne,
Prosývashe zorâ, da svak' pocsnê
Svè póslove slýdit obicsajne.

69. A ſtarôſte solimskoga grada,
I cerkveni skupni redovnici
S' mnogim púkom vech biahu tâda
Doshli pred dvór sudcsev svikolici.

70. Ponosnoga dvorskog preko prâga
Nehtŷ prechi mnoxſtvo prenemîlo,
Da velikog ovog dàna blágà
Neoskvérni kroz takovo dŷlo.

Digitized by Google

71. Ove kléte trâge i neharne
Tverdoglave a i nespoznane,
Csuvaju se sad da neoskvérne
Mâlom ſtvarju blâgdane svetcsane

72. A nehâju da se zaustáve
Smert nemîlu zadat boxjem sînu,
Na poshtenje onom, koga slâve,
Znamenitu ovu svetkovinu.

73. Koji jih je nikada prímio,
Da su boxjí púci ìzabrani,
Koji se je csovykom rodio,
Da jih vycsnje od smerti sahráni.

74. Csekajuchi za oto na dvóru,
U opákoj serdcxbi svi se moré
Neurednu gdyno rogobóru
Sa xámornim svójim glásom tvoré.

75. Tù nábunu csûjè, á i pâzi,
Knez moguchi od grada Solîmè
Iz palacse ter svojè izlâzî,
I gospoda joshter mnogà s' njíme.

76. Hodicha se svýtlá izabrána
Od gospodstva, sjà lypo na njemu,
Pred njim îdè skûp rímskih dvorjanah
Koji shibke od vlàsti nosè mu.

77. S' ovom díkom on pred svoj dvor sŷdâ
Na priſtolje kràsno i velîko,
A okólo njega tûd se rédà
Drugo víche njegvo svekoliko.

78. Puk xidovskì sve otò pazechi
Sa svíh ſtránah pred njega dôtecse,
Tere tudi bivshi svi mucséchi,
On mu ove besŷde izrecse:

Digitized by Google

79. Káxite mi, za koj' neprávednì
Grýh, i zlochu za koju prosite,
Da s' umorì ovaj mládich vrýdni,
Koje zlô ví u njem' nahodite? —

80. Já mu hôti xivot i rod znâti
I nemôgo nájch jednog uzrôka
Za kojí mu mogla bi se dati
Kak' ishtete ví, smert prexestokà.

81. Pacse joshter kroz csudna njegova
Dylà, od vás vishe pút" vidjena,
Derxava che svakolika ovà
Po sve vyke ostat proslavljena.

82. Upazivshi k' tom njegovu slîku,
I razgovor csuvshi pûn sladkosti,
Rêko, da u umerlom csovŷku,
Nemogù bit ovè izverstnosti.

83. Ústa, pogléd, i njegovi csìni
Svi boxanſtvom jesu narésheni,
Ili je on bash Bòg u îstini,
Ili bàrem porod boxanſtveni.

84. Prignite se veche, i predajte,
Nek se vasha ſva utáxi smecha,
I u sklâdu králja svi poznàjte,
Koga nebo davno vam ôbecha.

85. Na njegove ovakve gôvore,
Svi se ljuto razljutivshi skácsu,
A xamorné oda rogobóre
Obchenà sa tada vîka zâcsu.

86. Iz srýd sbora tada se podîxe,
Vysht govorit ſtarac Ana sýdì
K' vládaocu ón pristúpa blixje
Tere ove rỳcsi ón besydì.

Digitized by Google

87. Dà i níje drugo sydocsanstvo
Svytli Bàne, knexe plemeníti,
Pok komu che tvoje velicsanstvo
Sad ovoga krívca pogubiti.

88. Ova bo je svakom ſtvar ocsita
Koji slýpe bash pameti níje,
A i tvója dobrota csestità,
Joshter moxe tò poznat najprie.

89. Videch da se najvechi je dŷo
Od meshtrovah sveg' grada ovoga,
Skladnim serdcem veche sjedínio
Protiv grýhom ovoga jednoga.

90. Kroz besŷdu mîlu i medenu,
Pod kojomno csemèr zli pribívà,
Lùdu cseljad i k' tom zaslyplјenu
On u svoju druxbu primamíva.

91. Vedrim lícem, krepostan se csîni;
Nemoj da te njegov obraz vârà,
Ali od serdca njemu u dublјini
Stán je od svìh opákih prevarah.

92. Druxbe ob dan, druxbe i u nochi
Néizbrojnè njega svuda slýde,
Lasno che bit poznat tvojoj môchi.
Na ſhto sprâva ovakova îdè.

93. Búnì hodech svuda na okolo
Palestínſke svekol'ke gradove,
I smiono i joshter oholo
Svíh zemaljah ón se králjem zovè.

94. Pacse da ga zaslỳplјeni ljûdi
U velîkoj derxè u procŷní,
Hvaliti se smie svud i svagdy,
Da je právi ón sìn boxanſtveni.

Digitized by Google

95. Dylovanja k' otomu neprâva
Prashta kano i Bòg skrúshenima;
I za gryhe on josh odpushtáva
Svukoliku múku ì trúd njima.

96. Na smienje ovako ôpàko
Brez nacsina svakóg i izglèda
Smert se sáma hoche, jerbo tako
Stári zákon sàm nash zapovýda.

97. Dali joshter i naredbe stáré,
I sva nasha Bogosvetilishtà
Redovníke, cerkvu i otáre
Dìxè, i sve derxi ón za nìshta.

98. Nov obicsaj, josh i zákon nôvì;
Iznesao je, da se njim od sada
Sluxe púci svi, i svi gradovi
I sva zemlja da se po njem vláda.

99. Ocsito se joshtere falechi,
Preoholom rýcsju oh'lo prýti;
Da che srushit, i dache uxechi
Templo nashe boxji ſtán presvétì.

100. Templo, koje tak' za sazídati
Mnogi ôde trúd, i mnoga snága;
I ſtarîna nasha tud îztrâti
Neizbrojna u njeg' nygda blágà.

101. Kroz rycsi che ón joshter vilînjè
Jásne zvyzde krenuti s' nebésah;
I navêſti na svỳt mráke sínje
Suncsânoga sjajnog verh urêza.

102. Nij' se dugo tajála u njêmu
Nemiloſtna chúd, i chúd himbêna;
Pacse skôro svỳtu ovom svêmu
Bì ocsîto ona odkrivena.

Digitized by Google

103. U grŷshnicske u kûche i dvóre
Vidysmo 'ga csèſto ulâziti,
I, shto 'su nam sumnje joshter gorje
Túd zajedno s' njima pît i jŷsti.

104. Zarad tôga kad kogagod vîdì
Svakomu zlû i grýhu pôdàna
Koji Boga svaki csâs uvrýdi
Kroz grýshenja texkà i poznânà.

105. Rad takvoga u poxudi gînè,
Nit se s' njime óu sastâti sràmì,
Nehotechi ni da opocsînè
Doklegoder njega neprimámì.

106. I tolîka njegova je xêlja
Od druxinè sve njemu prílicsne
Mnoxſtvo îmat, i od priátéljah
Kojim' 'su zlobe, vàrke obŷcsne.

107. Joshter kada u dnève svetcsânè
Svim posłovim' zákon pút zaprýcsì
Ón ozdravlja gnúsne ljûdskè râne
I nemochi ón velikè lýcsi.

108. Kud obhôdim onè potyshtenè
Ucsenike, koji s' njime îdù,
I po kuchah grýshnih zabránjene
Od zakona gdŷ jystbine jŷdu.

109. I josh shto 'su onim gorje mûke
Koji csîſti bît' márè, i hâjù,
Neoprane ôni svoje rùke
U jysthine srâmno ulágaju.

110. Koji xîvot ovo je, i vŷra
Da zákone onè îstè svôje,
Bog razmýtje, dîxe, kvári, tŷrà
Vech od dávna nam' je on dao kôje.

Digitized by Google

111. Ubì, prôpni, i dójdi mu verhâ,
Jer je krívac ove smútnje hûdè,
Da njegova smêrt, i ljútà svêrha
Svim neprâvim dobàr izglèd bûdè.

112. Ubì njeg' i propni, da na svýtu
Ovako se zlo vîshe nehráni,
S' otim nashu cerkvu glasovîtù
Od prýtjenog plâmena obráni.

113. Kâko Anna dospŷ gôvòr ovì,
A kakono s' kîshom grâd utôpnì;
Narîpishe svikol'ki xidôvi
Za njím víkat: ubì 'ga i prôpni!

114. Al vladaoc od krepke je svỳsti
Na vikànje tolîko uzmnoxno,
Nit najmanje njega moxe smésti
Govorénje júdskò nerázloxnò.

115. Krivine mu ove nísu nôve;
Koj'm Isûsa oni opadaju,
Jerbo hûdè xelje znà njihove,
I na njegà sve shto izmishljaju.

116. On znà, ràdi kriposti zamỳrne
I velike, koja je u njemu,
Puni zlôbé da oni csemérne
Nepravednù smert verlo xúde mù.

117. Recse dakle: oda svega toga;
Shto ví meni sada obznanîste,
Vishe pútah i njega îstoga
Ví u obraz skûpno prekorîste.

118. Ali u vỳk ón vashim rýcsima
Pun mudrosti vŷshto odgovori;
I s' razlogom stalnim, k' tomu svîma
Vam' zaklopi ústa i zâtvori.

Digitized by Google

119. On Istinom sve vás prédobíva,
Pod koju se vama prignut' trêbà,
Pak netáji, niti on pokrívà
Da je právi sìn králja od neba.

120. Sìn kojino ozgòr ima dojchi,
(A to vami sakriveno níje)
Oslobodit vas od vycsnje nôchi,
Koja právu îstinu vam krîjè.

121. I kako je mêni dorecsêno
Da proroci vashi prorokuju,
Da ch' utŷshit dojch zlo svih obcheno
Kroz veliku moxnù krepost svoju.

122. Dapacse, i dylìm potverdjuje,
Da je sisho ón ozgor s' nebésah,
Dok medj vami po svûda dyluje
Neizrecsnà i glávnà csudesá.

123. Lýcsi râne, ból i sve nêmochi
Opet xivot povrâtjà mertvima,
Shto nemogu sve umérle mochi,
Nit na svýtu tko tù krepost îmà.

124. To csudesá dakle bâsh i nísu
Da kraljestva ovog zemlje svegâ,
Za ovakva dŷlá hotŷle 'su
Csâstìt, slâvit, i slýditi njêga.

125. Tverdoglavstvo za to odvêrzite,
I opákè iztyrajte jyde,
Ter poznàjte i voljno primîte
Boga, koji sahranit vas îdè.

126. Dovershivshi Pilat ovè rỳcsi:
U nemíru, i gnjỳvu velîku,
Púk oholi tud se njemu prýcsi,
Rogobòrnu uzdixuchi vîku.

Digitized by Google

127. Ko nesvystni, i ko pomamljeni,
Derù svoje sa sebe hodyche
I ko plamen xívì uxexênì
Ukazuju serdxbe svak csas vechè.

128. Tako kada uzmnoxana rýka
Od daxdovah cséstih, malo prie,
Vecha rástuch spravlja se iz prỳka,
Blixnje njive da plaho pokrije.

129. Svi mystjani od cýle derxave
Sve shto berxje mogu tercséch sérnú,
Silne vode s' náspom da sustáve,
I da njihov tek xestôki svérnu.

130. Ali ône tako uztégnute
Josh bivaju silnîje i jâcsje,
Sastavljenè tere deruch púte
Rávnà pôljà i topé i tlâcsè.

131. Nemîlostni králj Irûde tada
S' Galileom kojino vladâshe
Medj zidovim Sionskoga gràda
Po srechi se sgodnoj nahadjashe.

132. Jerbo njemu bîshe ovà strána
Dŷl izgubljen, od vlàsti otcsine,
Povrátjena sada od Rímljanah
Da upravljà njezine krajine.

133. Glasoviti ovì dnî svetcsânì
Odlúcsili bîshe njega dojchi
Kao i vishe pútah, u poznani
Jeruzalem s' mnogo slàvne môchi.

134. Tò Ponciu biáshe ugodno,
Kroz pítanje tere uzaznávà,
Da je mŷsto Isukerstu rôdnò
Galilejska zemlja i derxâva.

Digitized by Google

135. Svézana 'ga on shâljе k' Irûdu,
S' mnogo stráxe silóvne i hûdè,
Po njegovu nêka dakle súdu
Ko podloxnik njegov sudjen bûdè.

136. Po tom scýni da je oddahnuo
Vech od texkè mìsli i od smêché
Koju mnoxſtvo judskò silodûhó
Zadaje mu bez prestanka vêche.

137. Králj se tomu verlo obveseli
Bivshi ljudi púka nabúnjenog,
Pred líce mu Isúsa dovêli
Uhîtjenog i krùto vézanog.

138. A tò, jerbo veche dûgò vrýme
Mnoga xêlja prekrùto derxí ga,
Zajedno se razgovárat s' njime,
I na blízu pri seb' vidyti ga.

139. Isusova csujuch prevêlikà
On csudesá slávno razgláshena,
Govoráshe ô kìm svakolika
Tada zemlja evrejska jùdina.

140. On ga dakle u dvor primà râda,
Tere vedro ukazujuch cselô,
I od njega vidyti se nádà
Kojegoder csudnovato dŷlo.

141. Gorúcha ga mûcsi tà poxuda,
Ter 'ga ſtvári razlicsite píta,
I s' hitrinom svakakvom od svúda,
Besydami izkushljivim hîtà.

142. Ali verlo ovaj králj himbêni,
U pameti sàm se svojoj vârà,
Jer mu Isus sin boxji ljubljeni
Na besŷde i neodgovára.

Digitized by Google

143. Neimajuch pram ovog proklétog
Ubojice ón scŷnu îjednù
Koji Ive, kerstitelja svétog,
Kervolocsno prôli kèrv pravednu.

144. Silnu glàvu i púncatu bỳsa
Ni poglîdat zato s' nedostôjì,
Nego prama rodjenih nebésah,
S' obrátjenim on ocsima stojí.

145. Zli xudie medj tìm u toliko
Kroz govor, i rỳcsi nabunljîve
Pravednoga njeg' zlobno i prìko
Radi grýhah razlicsitih kríve.

146. Silnog králja oni tvèrdo glávè,
Koji je od hudog otca gorjì,
Sverh podloxne svoje da derxâvè
Stâvì pâmèt i ôcsi otvôrì.

147. Govorahu njem: ovo je ônì,
Kog malena josbter u povôju
Múdrì otac tvoj ljùto prôgoni,
Da potverdi slàvnu krûnu svôju.

148. Ako njega tí upûstish sâde
S' naslŷdnime ón che dójchi púkom,
Da kraljestvo tvôje da popade,
I ugrabi sìlnom svojom rúkom.

149. Josh na ove rỳcsi bez temêlja,
Drûge i k' tom gorje prilagáhu,
S' kojimano rajskog ſtvoritelja
Pred opákim králjem potvarahu.

150. Koji videch da mu Isus néche,
Na pítanjà dat' ni odgovora,
I da jedné rỳcsi nezamêtjè,
Shutljiviji joshter od mrâmora.

Digitized by Google

151. Sa svím mnoxſtvom svojih bojnih slúgah,
I s' ostalom svome vojskom bojnom,
Kano lúdim on se njíme rúgà,
S' oholostju verlo nedoſtojnom.

152. Veli, da mu s' csinì csûdo mnôgo,
Shto vládanju u svem solimskomu
Ovaki je malen csovŷk môgo,
Za bojazan slúxiti îkomu.

153. Shto je otac njegov prenemîo
Na veliku xalost svój cseljàdi,
Bez razloga svakog pogubio
Sve pravednu dytcù njega ràdi.

154. Sverhu rúgla, koje s' njime tvôrí,
Za pogerdu josh hudju i vèchù,
Dvóranima svojima govôrì
Da obúku býlu njem' hodychu.

155. Kervolocsnì zlotvor, narúgana
Kroz nacsine silovîtè ovè
Svytlog králja od nebeskih stánah
Vratja sad u dvóre Pilatove.

156. Od ovoga púk vremena za tò
Koji s' dotle dôsta zlo glêdashe,
Hûdì Irud, i Poncò Pilato
Priatelji najdraxji ostâshe.

157. Mírite se, ali vash mir ôvì
Sdrúxen s' grýhom, od mâlè je vŷre,
Texku shtêtu ón vami gotôvì,
I xeſtoke velikè nemìre.

158. Priateljſtvo onò neslîcsno je
Po zlu dŷlu kojegod se sklápa;
I tò ljubáv níje, nego tò je
Neskìàd, vàrka, licumirſtvo, tlápa.

Digitized by Google

159. Ovdy jakost svâ ostavlja mêne,
I od jàda serdce mi se trése,
Mislech mûke ah! neizrecsênè,
Koje boxji sìn Isus pôdnese.

160. Na kakve se on na trúde stâvi,
Zarad mene, jao! túxnog grŷshnìka;
Satvoritelj své ljudskè narâvi,
Tylo uzàm ná se od csovyka.

161. Stvoritelj ah! kog' vlàsti nemôre
Nit moguchstva krepkog uzderxâti
Jákà zemlja, niti plâho mòre,
Nit nebeskì îsti dvóri zlátì.

162. Ti veliki Dûshe Boxe svéti!
Kroza tvóju pomoch mîlu- blagu,
Preslabacskoj mojoje pameti
Stanovîtu daj udŷli snágu.

163. Kada ovà ja pyvanja slŷdim
Sa krepostju mojom malojákòm
Na okolo mene svuda vîdim
Sav pokrivèn svŷt cernime mràkom.

164. Gdŷ su jásne zvŷzde potamnîle,
Pomercsio gdŷ je zràk suncsâni,
Gdy nebêsà i placsu i cvŷle
I nebeski joshter svi dvorjâni.

165. Ah ljubezni sine právi Bôxji,
Vycsnje sùnce! o Bôxe îstinì!
Kojima se tegobam podloxi,
Da lŷk dadesh nashoj opâcsini!

166. Neka jàdi, kojim níje brôja
Sverhu nas bi od svud narîpili,
Samo da je zdrâvo gláva tvôja:
Nash pokôju preslâdkì i mîlì!

Digitized by Google

167. Neka ova zemlja nepravednà
Sva bi bíla satervêna prie,
Neg se za nju samo kâplja jedna
Csiſtè tvôjè kérvcsice prolie.

168. Neizrecsne tí túge i smêche
Ti u ljudskoj tèrpi nashoj pûti,
Da na rajske otvorene sreche
Míran csovŷk sàmo se upútì.

169. Al mí tvoju ljubav nespoznámo
Dobrocsincse o nash blagodárni,
Nego grýsim svê te uvrydjamo
Zli odvîshe hûdi, i nehàrni.

170. Sve shtogoder vruchje mîloserdje
Tvoje bîshe sverh nâshe ôbŷsti,
Toliko su joshter u zlu tverdje
Oſtýnùte nashe hûdè svŷsti.

171. Tí ponizi svu tvoju vîsinu
Na xestoke zaradí nás bóli,
Mi xivémo pàko proch nácsinu,
Ponositi, grýshni, i ohóli.

172. S' zabranjenog mí ſmo jûrve stábra
Sve nàjsladje obràli jâbuke,
Tí na téxkom pak krízu îzabra
Smertne zá nas podnositi mûke.

173. Ràdi tôga tí sada pred ônò,
A pred ôvò sad îdesh pristolje,
Svezan, smucan, pljûvan bezzakôno,
Ali svê tò s' drágè tvojè vôlje.

174. I tí nash Bog, i nebeskà díka,
Kojino csesh sav svŷt dojch' sudîti,
Nepravednih i zlih od sìlnìkah
Sad odsudjen krìvo terpísh bîti.

Sverha sedamnaestoga pyvanja.

Digitized by Google

Pyvanje osamnaesto.

Pilat xeli da buď oslobodjen
Isus. — Al' gà na smert opet sùdi. —
Krix nosechí na smert bi provodjen. —
Iz solimskih iz'gje mírah hudih.

1. Kad Ban smotri od Jeruzolima,
Da od sbora kletog i zlobnoga
K' njegovim je doveden dvorima
Opet Isus, sìn Boga xívoga.

2. Sve se serdce u njemu je smélo,
I xestoku, muku u seb' chûtì,
Jer ga mérzi od sudenja dŷlo
Nemoguchi od njeg ubygnuti.

3. Stò nácsinah u seb' iznahodi,
I na sve se on ôbratja púte
Jeda njega kako oslobôdì
Od prýtjéne smêrti od preljúte.

4. Al' besŷde u zaludu trâtì,
I rázloge koje púku dàva,
Jer nemoxe serdxbe omekshâti,
Xudinſkoga púka tverdoglâva.

5. Nego joshter shto se vîshe sîlì,
Da njihovu ón zlochu izlýcsi,
Sad kroz govòr ugodnì i mîlì,
Sada opet s' razsérdjenem rỳcsì,

6. Toliko se opet vîshe ôni
Ukazujú puni oshtra gnjyva,
I nemìli, zli, i usîoni
Pravoj kervi u vỳk suprôtiva.

Digitized by Google

7. Najposly jim on dakle besidî
Blágà j' evo ovo svetkovina,
Po boxanskoj koju zapovýdi
Sva poshtûje Evrejska kraina.

8. Kad vladaoc od ove derxâve
Obicsáje pûstit svemu púku
Jednog krívca komu je do gláve
I koj' smertnu zasluxuje mûku.

9. Dakle kâda ví sâda ovoga,
Neznam za shto i kâko krívite,
I pogubit verlo naglo njega
Kroz preljútu smert kríxa xúdite;

10. Komu bolje, razmi sámom njemu
Sladku dâti ja slobodu môgu?
Kriv nebìvshi nikom u nîcsemu
I obedjen protiva razlogu.

11. Pák i da je shto krìv, dosta veche,
Do sada ste njega pedepsali,
Dosta ste mu i jàda i smeche
I bolesti zlé dosta zadali.

12. Ili chu gà dakle pustit, ili
Ví sudite njeg po sebi sàmi,
Kako ste u svỳsti namîslíli,
Odredivshi veche medju vâmi.

13. A i Irud vash priatelj êto
Za krivca ga ni on nenahôdì;
Tolìko je xivot njegov svỳtào
I pravedan, kojega provôdì.

14. Za shto da ga súdim, i u csêmu
Nepravedno da ón umôrì se? —
Nebuduchi sagrỳshke u njemu
Za koju bi zadỳt moglo bi se.

Digitized by Google

15. Josh ovako Pilat govoréchi,
Púk opákì njemu rýcs presỳcse,
Strahovitu ter vîku tvoréchi
Propni njega, prôpni vícsuch rêcse.

16. Nad sve ove rỳcsi bunovîte
Joshter druge gorje xámorashe,
Da od bûke ovè ſtrahovîtè
Vaskoliki gràd se razlýgashe,

17. U okovih svézan bîshe tâda,
Zlì Baraba lúpexina hûdì,
Verlo mérzen oda ſvega gràda
Zarad svoje preopáke chúdi.

18. Ovaj prôli dosta ljudskè kervi,
Sverhu sviu drugih razbojnikah,
U nabunah ón bîshe najpervi
I berz na zla dyla svakolika.

19. Smert csékashe ón zaradi toga
Lexech krùto svezan u tamnôſti
I ufanja tudi nijednoga
Neimashe on sàm od milosti.

20. Razloxno se dakle tad Rimſkomu
Namyſtniku ſtâde túd misliti,
Pri csovykú zlomu ovakomu
Da ch' Isusa moch' oslobóditi.

21. Promatrajuch ter ljùde oholè,
Ove rỳcsi on njima izùsti,
Il Barabu, ili páko vôle
Isukerſta da jim prôsta pûsti.

22. Oni sklâdno, bivshi nabunjeni;
Slavnog kralja od nebeskih dvorah
Mlogo manjoj derxéchi u scỳni,
Neg' opakog onoga zlotvora

Digitized by Google

23. Vapiahu kletoj u omrazi
S' glasom punim od serdxbe prehûdè,
Isukersta da ljùto porâzì,
A Barabu da puſtitì budè.

24. I da mogu berxje na verh dojchi
Namishljene svoje opacsîne
Opîru se sa svom svojom môchi
Neizrecsnu tere sîlu csiné.

25. Na to Pilat texko se ràzjàdi,
I zacsudjen sav ôsta u svýsti,
Videch da gnjÿv opake cseljadi
Nemogashe bash nikako smésti.

26. I kad ljúdma vech ozlochuditim
Nenahodì ni myrè ni rèda,
Isusovo tÿlo bicsim ljútim
Ljùto izbît, tàki zapovýda.

27. Govorechi, jeda nácsin ovi
Xelju smírt od kervcsice prâve,
Nemîlostni ter tako xidovi,
Svoju sìlnost ovdika uzſtavè.

28. Jêda, ako videch ga bijena
I kervâva svud i po sve ſtràne
Mnoxina se krìvo razserdjena
Na kojegod miloserdje ganè.

29. Ód ledene josh su tverdji stýne,
U ovomu, ako s' nenasîtè,
Neugáse ter xeljè ognjene
Oda smerti, s' kojomno mú prýte.

30. I kervnici jurve neprâvednì,
S' bÿle pûti njemu ruho svlacse,
Da ga, jào! sa svim razljútjeni
Kroz udarce zle verlo potlâcse.

Digitized by Google

31. Jurve vexu boxjeg pravog sìna
Gôla za stúp, jao! za ſtúp mramorni
Brez obzira, brez svakog nacsîna
Jydoviti, zlî i nerazborni.

32. Jur podixu svojom svom jakostju
Na izmynu svoje rùke plâhe,
Tere daju njemu s' nemilostju
Uzmnoxite oda svúd zámahe.

33. Precsisto je slàvno svéto tỳlo,
Koje dotle bí bỳlje od snỳga
Sve oblicsje svoje izgubîlo,
I pûno je sve modríh bílỳgah.

34. Ter iz úſtah i od svuda tûdi
Kerv obilna niza njega idé,
A hudobní, i opaki ljudi
Lupajuchi u napredak slýde.

35. Býle kosti jurve odkrivene
Na ſtò mystah u njem se gledaju,
Onì pàko tvèrdi, nesmîljene
Opacsine svoje nestavljaju.

46. Nij' zadosta, níje dosta njîma,
Kerv i snagu, da mu oni otmu,
Nego bicsim neizbrojenima
Otet hoche, i njegov xivot mu.

37. Tkogod u dvór silovni ulâzi,
Za gledáti ova bysna dỳlà,
Po kervavoj ryki ónaj gâzi,
Tle mramorno koja je oblila.

38. Dosta vech je serdxbe a i gnjỳva,
Utáxi se jurve zlì kervnicse,
Tere ná me dúxna ná me krlva
Svérni tvoje silovîtè bîcse.

Digitized by Google

39. Nemilost je tvoja prevelika,
I nesvystne tvoje su odluke,
Na pravednu kerv râdi gryshnika,
Nepravedne postavljati rùke.

40. Ja sam, ja sam kriv, a s' nerazlogom
Tvoja serdxba na njeg se otrésa,
Kunem ti se ja xívime Bogom,
I sa svime dvórom od nebêsah.

41. Dobro ocsi ti otvori sâda,
Gle na kakvi tí se grýh pôstavi,
Noch paklena s' cylim tobom vláda,
Sustavi se, ah daj se ustávi!

42. Al mîlosti nejmaju, jao meni!
Niti svoga bỳcsa popustîshe,
Doklegoder sasma izmôreni
Moch, i snágu svu neizgubîshe.

43. Oslobodjen tad Isus postâde
S' kamenitog ſtúpa pretverdoga,
U vlastitu svoju kerv upâde,
Kojano se iz njeg prôli mnòga.

44. Izgerdishe tud ga sveg ôpeta
I ljúte mu ponovishe râne.
Od kervnika hudog i prokleta
Nemilostno prie mu zadane.

45. Pogerdjenog tako i kervava
Za zadati josh mu vechu mûku
Silni Pilat, mishljenja nepràva,
Ukaza ga svem kolikom púku.

46. Sve mu tỳlo svéto bishe golo,
Izvan sàmo shto je ubrus bỳo,
Po srýdi mu svuda na okolo
Precsîſtu je njegvu pût sakrio.

Digitized by Google

47. Na nemîlo ovo ukázanje
Dvor nebeski sav se vêle smûti,
I sa suncem mysec zlo skoncsanje
A i kôlo zvýzdno sve ôchùti.

48. Ali smertni trúdi josh njegovi
Neprestâjù na svem zlu ovomu,
Jer bojnici rímski Pilatovi
Gorju xalost nadodáju njemu.

49. Oni znajuch da vech mnogokrati
Serdcem dragim a i veselime,
Kraljeſtvo mu hotiahu dati
Mnogi pûci od gràda solime.

50. U cerljenu a ſtàru hodichu,
Kako kralja oni ga oblacsè,
Na glavu mu njegovu pak mêtjù
Rúxnu krûnu, od ternove drâcse.

51. To na glavu prepûnu urêsa
Koju nebi doſta naresile,
Svekolike zvyzde od nebésah
Nit dostojno nju bi okrunile.

52. I, csìm svaki josh csas uzmnoxâjù,
Nerazloxní smýh, i dixu vìku,
U ruku mu oni tersku daju
Za kraljevsku vladicsku shibiku.

53. Ovim ruhom ovak ogérnuta
I réshene, u svojoj nesvýsti,
Sydalishta sverhu podignuta
Postavljaju njega oni systi.

54. S' potvaranjem ter vêle neprâvim
Vechè ruglo svaki esâs njím tvoré,
Nesvystnima sadakar pozdravim'
Sad otrovne pak kroz razgovore.

Digitized by Google

55. Kano kada visheput jednóga
Od vesêlè svoje od druxîne
U dytinjoj sigri králja svoga
Nedorasla dytcsica ucsînè.

56. Pred njegovim oni svì poglèdom,
Kano da se njeg' plâshe i bojé,
Sadá klécsé, sada pako rèdom
Izredjeni pokraj njega stojé.

57. Sad njegove svâki zapovỳdi
Izvérshiti doka bì poteko,
Prevelikà vîka iz tog slýdi,
Kojano se csuje na daleko.

58. Tako bojni skûp s' ovim nacsinom
I ostále dvorne ondi slûge
S' nebeskoga králja vycsnjim sînom
Csiné, smýhe, i ohole rùge.

59. Sada ocsi ubrusom mu véxu
A sada ga pljuvotinam gérde,
Sada dráplju, a sada potéxu
Joshter gorji od planinske sérde.

60. Sad mu vlàse csupaju iz bráde
S' ubojnicskom svojom rúkom plahom,
Sada tỳlo precsisto mu gàdè
I mérljaju pregnusnime prahom.

61. Klanjahu se kano ponixeni,
Pred njegovo oni sada líce,
Sad u obraz pàko boxanstveni
Davahu mu csèste zamlatnice.

62. Níje dosta josh shto ga udîrè
Tako csèsto cseljad tà prokléta,
Nego joshter na njega napîrè,
Tko ûdari njega, da gométa.

Digitized by Google

65. Kud obhodìm, kako ìzbijêna
Sìlnom terskom sva je slavnà gláva,
Jao meni! sva je izranjena
Sva boleſtna, i josh sva kerváva.

64. A tò jerbo kruna dracse ljúte
Koja krúxi njù, oshtra i cséſta,
Csinech nove râne, nove púte,
Uvrýdjajuch na ſto novih mystah.

65. Pak izmoren tako brez pokôja,
Nemilostnih od svojih zlotvorah,
Nit se túxì, niti úſta svôja
Na sve mûke prímljene otvârà.

66. Premda oni sasma zli i ljùti
Rúkom, psovkam, i presilnim glásom,
Nit pocsinut, niti odahnuti
Njemu dadu, sàmo jednim csâsom.

67. Ah nemîle plâcsnè ove slîke! —
Tko je tako chudi prenehárne?
Da nelýva groznih súzah rýke,
Da mramorom u seb' neprotérne?

68. Letech ptîce, i zvỳri od goré
Gnjýzda svôja, i jame îmaju
U kojima, kada se umôrè,
Na svu svoju voljù pocsívaju.

69. A sìn boxjì, koji svemu svỳtu
Mìr i pokoj nebeski donese,
Nejma mysta gdy da svoju svétu
Rajsku glàvu naslonit prinése.

70. Neg' iztrudjen sav, i sav ízmûcsen
Neprestavne térpi jao váje! —
Ranav, kervav, izbijen, iztucsen
Da u njega glêdat ſtrahota je.

Digitized by Google

71. I na ovaj nácsin izgérdjena
Pilat njega opet púku kâxe,
Jêda kako serdcà razjydjena,
Zlíh xudiah s' otim se utáxe.

72. On na desno, pak opet na lyvo
Obèrnu se s' njím takovim tâda,
Govorechi: Evo csovyk, evo
Kojino vas strâshì i prepâdà.

73. Kano da josh k' tomu nadodáje
I rycsima prorocsanskim velí:
Evo csovyk! kog na smert predáje
Ljubáv, skojom za sve umert xelí.

74. *Evo csovyk!* koji príma nashe
Ná se gryhe sve ljudske prehûde,
Kojino se na smert pripravljashe,
Da xiv ovaj svyt, i xivech bûde.

75. *Evo csovyk!* koji bivshi gôri
Sájde, svoju za dobrotu mnôgù,
Koji csovyk, od Boga se ſtvôri,
Da postânu ljùdi slìcsni Bogu.

76. *Evo csovyk!* protiva se kômu
Svi njegovi narodi sad búnè,
Kraljevskoga ruha dýl evo mu,
Evo svýtle shibike, i krûne. —

77. Evo druxbe njem neizbrojené,
Evo vójske, koju s' sobom vôdì,
Da gradove sebi podloxene
Vláda, i s' njim nad zemljom gospodi.

78. Al u zalúd sve, jerbo nemôxe
Sa svím znánjem, i sa svima trúdih
Ucsiniti, da se sve podloxe
Umìrnomu razlogu zle chúdi.

Digitized by Google

79. Ovo túxnò vìdjenje i plâcsno,
Joshter nije nasîtiti jákò,
U pobuni zloj mnoxſtvo dìvjácsno,
Mnoxſtvo plâho, i sasma opako.

80. Niti govor nit mólbe îjednè
Njih utaxit mogu nit umîjù,
Sve, pravednè kervi, ljude xédne;
Doklegod ju sa svim nepopiju.

81. Svi vikahu silnovitom vîkom;
Tako da sav gràd od vîke orí,
Da se Isus sada smertju prýkom
Sverhu krixa pretexkog umôrì.

82. Neizglednom joshtere sa zlobom
I tvoréchi ſtrashnu rogobóru,
Natycsu se zlikóvci medj' sobom
Tko che serdxbu ukàzati gorju.

83. U tolikoj prokletoj pobuni
Biahu csut bez svake razlîke,
Iza glàsa, glàsi zloche pûni,
Iza bùkah, verlo búcsne vîke.

84. Tako u sryd od planine ſtêrmè,
Kojuno gáj odývá obilni,
Kada dvori nebeskì zagermé,
I boj csine vytrovi presìlni.

85. Dúbja ſtrashno trepetanje dáju,
Ter s' velikom nikom ohôloſti
Medju sobom sama s' udaraju
Jóhe, jèle, i bori, i hrásti.

86. Tako kada i obystno mòre
Razsérdi se u jesensko vrýme,
Sve válovi gùsti kako gôre
Sernu shìrom, jedan za drugime.

Digitized by Google

87. Váli, sîla od kojiuh gnjívna
Stvára bûku, i ſtràh uſîonì,
Texko onoj ládji, suprotivna
Koju serdxba njihova progônì.

88. Na okolo púka nabúnjena
I u zlobnim poxudama tvèrda;
Kléta vójska — ali nevîdjena —
Nahádja se, od paklenih sérdah.

89. One pamet njih sviu uxixu,
Da nepràvu oni misao slýde;
I nevoljnim njima razbor dîxu,
Da vlastitog grýha svog nevidè.

90. Svakomu je serdce sa svim mútno,
Jýdom puno pakla ognjenita,
Da na opak' ide i brezpûtno
Da bystvuje, i da se mahnîtà.

91. Medju tìme Rimskog namystníka
Shaljc molit, njeg'va ljúba vỳrna,
Brez razloga da ovog csovyka
Nepogûbi pravednog i mírna.

92. A tò, jerbo bîshe njega ràdi
San veoma strashljivì usnỳla,
U komu se prýte górki jàdi
Za neprava, i silovna dỳlá.

93. Ovo bo je, ovo (govorechi,
Mene nikad laxju san nevâra)
Taj jaganjcsich, kogano u smêchi
Zlih pastírah mnoxîna pôhara.

94. S' razdraxenim preljútima psîma
Ovì bîhu njega obkrúxîli,
I kamenjem texkim, i dervima,
Nemîloſtno sasma pogubîli.

Digitized by Google

95. Ubijéna njeg gôre i lúzi
I planine gorovne plakahu,
I u jadu xeſtokom i túzi
Radi smerti njegove stajahu.

96. S' toga serdcxbe napunjén velikè
Nebeski se vládaoc ukàza,
Na sve hûdè shaljuchi kervníke
Texke byese i pûne poràza.

97. Jerebo se nebo sve navucse
Oblácima tavno-cérnim tada,
I ſtrahovit gràd pôlja potùcse,
Vinograde, tràve na lívâdah.

98. Za tim ovaj zâcsu se glas: Bogu —
Rimljanine! — ti xivot oprôsti,
Nedaj mysta lúdom nerazlôgu,
I nesvystnoj ljútoj nemilosti.

99. Pred snóm ovim, a bash malo prie
Vỳrno nebo joshter mi objavi
Mloge druge ſtvári ſtrashivije —
Koje pàko od ftrah zâboravi.

100. Ja vyrujem zaradi ovoga,
A i teb' che tò ocsito bîti,
Da je on sin najmíliji koga
Od Bogovah s' neba vykovitíh.

101. Za tò judskù obchinu nevrýdnu,
Od kervnoga od dyla uzſtávi,
O njegovú tere kerv pravednu,
Tvojih rukuh rímskih nekervávi.

102. Na daleko ſtrashne kòbi ove
Bog od nashe kuche nek uklôni,
A nek s' njima nemile xidove,
I sve pleme njihovo progôni.

Digitized by Google

103. Uplashenì Pilat tim kazanjem
Vechma gnjivnom opŷre se púku,
Gledajuchi sa svim nastojanjem
Razbit hûdù njihovu odlúku.

104. Jurve bláge ostavlja besŷde
I s' oshtrome ljútom rýcsju prýtì,
Da ostave sve xestoke jŷde,
Kojih níje mochi vech podnýti.

105. Odrýshiti Isusa pravedna
I pustiti jurve hotiáshe,
I sàm sebe s' bog tog dŷla vrýdna
Od pretexke túge slobodjáshe.

106. To poznâde králj od vycsnjih sýnah
I paklene oda zlé propàsti;
Jer ga texko têrshé uspomena
Od-predávno-izgubljene csâlti.

107. Ter budúchi da ga od osvete
Vykovîtà sveg umárà xédja,
I kroz misli zlobne i prokléte
Oholo mu serdce u výk vrýdja.

108. U sebi se ón gorko smutjûje,
Shto njegovu zlochu varovîtu
Predobiti icsja mogucha je
Pamet na svem ovom býlom svýtu.

109. Tako smèten izvan svég nacsîna
Iz cérnoga izazíva jàza
Strah ledeni pregerdnoga csìna
Tavnog zglèdá, a xútog obrâza.

110. Neimashe pàko pakào jàznì
U svih svojih studenima shpiljah
Gorje sérde, nit gorje nakazni
Koja sméta svâka dobra dŷlà?

Digitized by Google

111. *Zlocseſtvo* je njemu *potîshtenò*
Drùg, i *mrazna* joshter k' tomu *zima*,
S' kojimano túd ſtánje obcheno
U dubljinam paklenima imâ.

112. Kâko vycsnje vládaoc od nôchi
Ovu ſablaſt preotrovnu vîdi
U gràd slàvni Jeruzolim pojchi,
Takía joj oshtro zâpovydi.

113. Nek Pilatu Bánu síonskomu
Sa zlim ſtrahom bash serdce ozlédi,
Da bystnomu mnoxstvu xudínſkomu
Protivit se on vishe neslýdì.

114. Slusha njega ova ſtrâshnà sérda
I od ſlýpog mîsha (nochnè ptîcè)
Stavlja ná se kríla vêle gérdà,
I svu ſlîku ostálu, i líce.

115. Pák u otoj slîki pod suncsâni
Zràk letéchi, iz ognjene tmînè,
Sverhu kîtnìh górah se nâſtàni
Palestinſke lýpe pokrajinè.

116. Xurechi se pako u vidjeni
Jeruzolim pôleti od tâle,
Kadano ju posla kralj paklênì,
Pred gospodske pred dvóre ohole.

117. Oblýtajuch tuda pred pôglèdom
Knèza silnog, knèza mogúchega,
Nevidjenim svojim ljútim jýdom
Tícse, sméta i trûje ga svêga.

118. I csím mnogo pûtah ìz nenada
Okolo se njega obastîrà.
Sad u pêrsah, a u glàvu sâda
Cernim krílih ljuto ga udârà.

Digitized by Google

119. On videchi ovu nemàn hûdù,
S' ledom mrazan i tvèrd uporeda
Vâs u smêchi, vâs u texkom trúdu,
Oda ſtraha prexestokog prêdà.

120. Jéxi mu se kosa sverhu csela
Usta sahnû, a támnì mu slîka,
Sve mu káxu i rỳcsi i dŷlá
Da skoncsanja on je pûn velîka.

121. Xestoko se njeg motréchi trésti
Puk, i verlo k' tomu prepadnuta,
Josh i kano da je ízvan svỳsti
Sveg u svomu lícu prominuta.

122. Neche ovu zgodu da propûsti
Za vremena, nego josh u druxbu,
Sa svojima prezlobnima úſtih
Vícse, bucsí, novú csini tuxbu;

123. Govorechi: ovaj mnoxſtvô búnì,
Da od sviuh oviuh zemáljah
Svýtlom krunom njega okoruni,
Tere da ga svog ucsini králjа.

124. Za to ako njega pravda tvoja
Nepedepsà oshtro smertju hûdom,
Koju ſtechi od davna dostoja
Pred svakime pravednime súdom.

125. Svu che skoro zemlju Palestinu
Iznevŷrit moxnoj Rimskoj vlâsti,
Siriansku joshter kraljevinu
Oteti vam sgrabit i popâsti.

126. Pacse áko tí ga pustish sada,
Kako je puk pocseo da vâra
Neufaj se, i niti se nadaj
Bit priatelj slavnoga cesara.

Digitized by Google

127. Ubì, propní, dîgní s' ovog svỳta,
Ako ljubish cesarovu slavu,
Mir obcheni medj nam da nesméta.
Suprotivnu nami ovu glàvu.

128. Ucsini da xivotom najberxje
Sve naplatì svoje gryhe prỳke,
Prie nego on zemljè odverxè
I raztruje ove svekolike.

129. Da je smútnja u mystu ovomu
Cesarovo tò níje hoténje,
Znash da hôdì svakì suproch njemu
Tkogoder se na kraljestvo penje.

130. Ovakove rỳcsi nerazloxne
S' Pilatovom velikom xalosti,
Ne brez jakè vîkè i uzmnôxnè
Govorahu ljudi pûni psosti.

131. On videchi da nikak nemôre,
Serdce prignut njiuh kamenito,
I da mnoxstvo svaki csas togorje
Ukazuje sebe nabunito.

132. I, jere bo bîshe ranjen veche
Od paklene preshtrashne od zlèdi,
Prepâde se, i napunjen smeché,
Na cesarsko ime sav problỳdi.

133. Za to njima u ruke s' pridáje,
Nít njihove xelje smétat smie,
I od vishe uplashen se dáje,
Da nepravda njeg svega dobie.

134. U srỳd morske pucsîne ovâko
Sílni vytri i pûni od gnjiva,
Kada púshu xestoko i jàko
Tverdoj morskoj ladji suprotiva.

Digitized by Google

135. Nje vladaoc nedàde iz perva
Mysta ohloj njihovoj verlini,
Nego sa svim veslima se hêrvà,
Da odôli takvoj zloj godini.

136. Ali kada vîdì nájposlie
Da zalúdu svoju snágu hâra,
I da dosta jak predobit níje
Silnu sîlu obystnih vytarah

137. Onda svoj pút za morem obráti,
Prevelikom tere se u ſtrahú
Dáde valim ljutitim vladâti,
I vremenu burnomu i plâhu.

138. Kada svoju promyni odluku
Slabì súdac, strashljiv, i neprâvì,
K' uzbunjenom obystnomu púku
Ove rỳcsi na kratko ûpravi.

139. Predobiven já sam, pràvda gînè,
Nepravedna gdi upravlja sîla,
Bez razloga i svâkè krivine,
Nek se ovom dade smert nemîlà.

140. Al se dugo rad gryha ovoga
Bit veseli, bash i nenadajte,
Jerbo vashom glavom vi za njega
Odgovarat kod Boga imate.

141. S' vashim chete vi svîme plemenom
Naplatitì i mŷrom podpûnom
Kerv kojuno sada nesmiljenom
S' pravljate se proliti pobunom.

142. On donŷt za govorom ovime
Vode punu posudù naredì,
Ter umiva svoje rùke njome
I josh rỳcsi ove on besŷdí.

Digitized by Google

143. Kákogod su csiſte rùke môje
Od pravedne ove kervi sâda,
Tako serdce i moje csiſto je, —
Nje prolýtje samo na vás pâdà.

144. S' preſtoljа se tada dixe svóga
Dovershivshi sve, besŷde ovè,
I poràdi súda smutjen toga
Pojgje svytle u svoje dvorove.

145. Tada mnoxſtvo opáke csélјàdi
Uſta sloxno vâpit, kerv njegova
Sverhu nashe xive gláve pádì,
I sverhu svih josh nashih sinóvah.

146. Tìm zamíren judski pùk opáki,
Pocse spravljat opak i savishe,
Silovîte smerti nacsin svâki,
Da Isusa prâva satarîshe.

147. Texku sverhu i smert prenemîlu
Ne sàmo mu zadâti mislechi,
Nego neka josh u svómu týlu
Dugu texku bolest térpi mréchi.

148. I, jur pûni ljúte smertne zloché
Nevyrnìci ovì jydovîtì,
Na visoko dervo krixa hôche
Propeti ga, i csavlim pribîti.

149. Na ocsima da od svỳta svega,
S' dûgih mùkah, kojim níje broja,
Nash spasitelj sin Boga vycsnjega
Da umérla svérshi lỳtà svoja.

150. Za to cedra od mirisavoga
U veselju svoje hûdè glâve
Brez kerzmanja brez ikakovoga
Krix pretexkì dylaju i prâve.

Digitized by Google

151. S' ovakovom smertju u 'no doba,
Králji, koji sa svȳtom vladahu,
Nepravednih i zlíh radi zlóbah,
Zlocsinilce glávne pedepsahu.

152. Da poslydnjeg smertnog csasa prie,
U bolesti, í u zlom nemíru,
S' mukom, kojoj nigdy slike níje.
Túxni na dan ſto pútah umîru.

153. Prekôreno tada ovo dervo
Bez imena, í bez svake díke,
Najslavnije, glávno, i najpervo
Nad ſtabare sada svekolike,

154. Na otáru slavnom ponosnomu,
U srýd, svete cerkve svétog stána,
Derxìmo ga, i to u svýtlomú
Zlátu îli srebru ukovana.

155. Za spomenu Isusove smerti,
Vycsnjí xivot, po kojoj imamo;
Tudikar; se njemu svi prosterti
Kao boxánſtvu îſtom poklanjamo.

156. U prestrashne súdne dane one,
Odredjenog svemu svȳtu súda,
Kroz plâmene kada usìone
Izgoryla bude zemlja hûdà.

157. Mysto svýche jásne ón suncsânè
Na nebu che u svytlosti ſtáti,
I sve csetir' ovog svȳta ſtràne
Svojim svýtlìm zrâkam obasjati.

158. Ter kako glàs po grádu prosù se
Da nerazlog pravdu che dobiti,
I da ljudi vech zlì spravljaju se
Nebeskoga kralja umoriti.

Digitized by Google

159. Svâki tugjin, i svâkì gradjànah,
Svaki svoje ostavishe ſtánje,
Kupechi se oda sviu ſtránah
Na xalostno ovo prikázanje.

160. Tko za vidŷt, a tko pak za csûti,
Tko za xàlit, svaki xúrno stúpà,
Preddvornì su napunjení púti
Neízbrojnog ljudskog tudi ſkûpa.

161. A bojnici u to nesmîljenì
Bihu svúkli s' njega onaj veche,
Za rúganje metnut plasht cerljeni,
Stavu na njeg pervashnje odyche.

162. Tere ſtraſhnu uzdigavski viku
Sìlnim glàsom i pojákim dosti,
Svézana ga na ljutu smert príkú,
Potezahu bez svake milostí.

163. Nesàmo tud vershishe nemîli
Svoj gnjív cseljad u svem zlu ognjena,
Nego mu josh biahù ſtavili
Krix pretéxki na njegva ramená.

164. Koliko tò bishe vìdyt mûka,
Gdi jaganjac prekrotkì i svéti,
Od neharnog silóvitog púka,
Sav porúgan ide za umérti? —

165. Gdi konopci, ah jao meni! tvérdi
Vèxuch tyshte cselâ uzovîta,
U nescŷni, i u zloj pogerdi
Csàst i diku ſvega ovog svỳta.

166. Gdi ſtvoritelj od rajskiu dvorah
Dracsnu krunu sverhu gláve nôsì,
I po pútu kervnih od zlotvorah
Neizrecsna zla terpech podnôsì.

Digitized by Google

167. Pod brymenom gdino pretexkime
Zanosi se, trepti i upâdà,
Jednim perstom kojino svojime
Sav svỳt derxï, i njim voljno vláda.

168. On nosashe krix, dervo ubòjnòm
A idjajshe njemu u okolo
Od pishakah cseſtih mnoxſtvo bojno.
I konjikah josh mnoxſtvo oholo.

269. Tvérda sjaju na svïma oklopja
Urésheni perjanicam svi su,
Svi visokà nose úz se kopja,
Kakono da na boj prepravni su.

170. Silne trúblje ali glàsom mûklìm
Na izmynu trúbít neprestâjù,
A od ſtrâne gôre hrídim puklom
Odgovor jim strashnom jêkom dáju.

171. Ali mnogi bivshi bláge svysti,
Pravi duhom, a u serdcu vyrni,
Od preljute i texke xalosti
Prolývahu placs gorko csemerni.

172. Milostive majke navlastito
S' mlogo mládih joshter dyvojcsicah
Sve cvyljahu ljùto jadovîto
Grozním suzam oblývajuch lîca.

173. Motrech kako na smertno ga mysto
Nemîlostni kervníci potéxu,
Oſhtre stỳne gdi mu vele csèſto
Svéte noge bodu, a i rêxù.

174. Oshtre ſtỳne oda sviuh krajah
Kojeno se mâxu rûsom kervi,
Koja njem od glave do stupaja
Pod pretexkim krívom silno vervi.

Digitized by Google

175. Od xaloſtnih xénah videch druxbu,
Gdi xaloſtno i placse i cvýli,
Uzdixuchi na nje iſte tuxbu,
Ove rỳcsi njimi Isus vĕli:

176. Neplacsite sada milostive
O sionske kcheri tako mene,
Vás placsite, kojeno ſte krìve
I sinove vashe nesmîljene.

177. Dójt che vrýme, kad che proklinjati
Mnoge, svoje sbog sreche nemîle
I csas i hîp, onih îſtih sátih,
Kad s' na svýtu zacsele i' rodîle:

178. Bit che kada k' visokim gorâmi
U górkomu vapyti che trúdu,
K' kamenitim joshter klisurama
Priklopîti da jih mîlo budu.

179. U dervetu ako sad sirovu
Mnoxſtvo tò u grysih odhránjeno
Ukazuje, csini sîlu ovu
Shto che biti u suhu csinjeno? —

180. Govorechi ovo na prýd hôdì
Blixje k' mystu mukam odlùcsenu,
I solimski jadni gràd obhôdì,
S' pretexkime krízem na ramenu.

Sverha pyvanja osamnaestoga.

Digitized by Google

Pyvanje devetnaesto.

Na obranu búna angjeoskà. —
Na Kalvarju Isukerst prispiva.
Gdi ga medju dvoj'com razbòjnikah
Propinjaju. — I nadpis mu bíva.

1. Dokle ova đylovanja slýde
Králj, Bog, otac isti svega ſtvora,
Na najvishji verh, slàvan uzíde
Od rajskoga svoga jásnog dvóra.

2. A to neka od ozgor s' visínah
Smert nemîlu lagjel pazit bûde,
Poljubljenog svog jedinog sína,
I njegove sve pretexke trude.

3. Na okolo njega sa ſvíh ſtránah
Bogoljubne, i vêle snixene
Lete vycsnjih nebeskìh dvóranah
Csete, kóri, druxbe neizbrojne.

4. Na verhu se od jásnih nebésah
Na prekrásan lýpi nácsin stêre
Zlátna grâdja, i pûna urêsa
Kojoj nije ni verha ni mŷre.

5. Tud sjajnoga kaménja drágoga
Neizrecsno vel'ko mnoxſtvo gorí,
Stvoritelja vycsnjeg nebeskóga
Ovo su ti preponosnì dvóri.

6. Svekolike ſtvári na 'vom svýtu
Pod sobome po svud oni pâze,
Tèk suncsâni u zimi i lŷtu
Od kud mysec i zvizde izlaze.

Digitized by Google

7. U sryd gràda ovoga slavnoga,
Gdi izverstnost svaka zaderxi se
Diamanta od jasno-tverdoga
Poveliki jedan bryg shiri se.

8. Bryg, kojino drûge nadhodechi
Sve nebeske lýpe velicsine,
Toliko je lypshi, kolik vêchi,
Podixe se slavne u visine.

9. A na njemu s' csudnih devet krúgah
Na okolo svud gôri i doli,
Ljubeznivih boxánstvenih slúgah
Izredjeni gledaju se stoli.

10. Angjeoski kóri ovd dojdoshe;
Tere fále pyvajuchi boxje;
S' dopushtenom slobodom sydoshe
Svaki u svoj red na mysto svoje.

11. Ime boxje oni hvalech glásè,
U presvýtli tere devet redah,
Inesetni svaki kor ponàse
Po razkoshnom tomu brýgu sydà.

12. Od nebeskog otca, moch jednáka
Nije svima udýljena njima
Naredbeno od njih vérsta svâka
Osobitu svoju krepost îmà.

13. Kolikogod vishji se u vlásti
Njiu jedan od drugoga brojí,
On toliko imà vishe csàsti,
I vishnjemu joshter blixje stojí.

14. U svojemu svaki bítju tako
Svaki od njih veseo prebíva,
I xudjeno dobro dobar" svâkò
Stvoritelja polak svog uxívà.

Digitized by Google

15. U srýd njiuh otac svemogúchi
Na prestolju svomu zlátnom sydí,
Savkoliki býl svỳt vladajúchi
Svemoguchom svojom zapovỳdi.

16. Neízmýrnoj svojoj u svytlosti
Svuda svoje on svêrtje pozôre
Uzderxajuch sa svojom kreposti
Nebo, zemlju, i pakao i more.

17. Sverh opáke xidovske derxâvè
Ôcsi svoje ón ôbrati tâda,
I nemîle pazio je sprâve
Solimskoga prehûdoga gràda.

18. S' rajskim svojim korim angjeoskim
Kalvariu tudi on gledashe
Nekopanim sa ljudskima kostim
Koja svuda jâdno se byljáshe.

19. Kalvariu onu smertnu gôru,
Kojano se kod sionskih mírah
Zlocsinechim ljudma za pokoru
Podixe se, ſtáni, i prostîra.

20. Túd kervníci onì nesmîljenì,
I najvecha zlà koji tvoráhu
Na xestokì na krix pribijeni
S' Glávom svoje za gryhe platjáhu.

21. Zarad toga po njoj vishe krátih
Sve da ti se tvoje serdce ſtrésa,
Mogashe se po svuda gledati
Od propetih mnoxina tylesah.

22. Tud kada sin nebeskoga kralja
Dojgje tere pun mûke i trúda
Smôtri, da je njemu prepravljena
Sverhu krixa smert ljútà i hûdà.

Digitized by Google

23. Pocse motrit u okolo svûda,
Jeda mu se gdigod kojigodi,
Medj' kervnícim ovog skúpa hûda,
Obljubljeni ucsenik nahôdi.

24. Nijednoga, al mu néjma drùga,
Sve su zlobnì tudi protivnici,
I oda ſvud' koji obstírù ga
Oruxeni sve sámì bojnìci.

25. Drági su ga drùzi oſtavìli
U zao csas! u zlíh mûkah sàma,
I byxechi svi su se sakrîli
U sryd púſtih górah, i u jâmah.

26. Kano kada paſtýr, koji bljúde
Krotka stâdá u srýdi livadè,
Il' od koje zvỳri zaklan bûdè,
Ili grômom ustriljen upádè,

27. A ovcsice túxne u to vrýme
Razbygnù se, i sve se porûshè,
Ter blecsanjem svojim xalostnime
Blixnja poljà, sva one zaglúshe.

28. I jur bivshi blizu toga veche,
Da ga propnu xidovi proklétì,
Ne brez texkog jàda i brez smêche
Jéxiti se pôcse, i treptỳti.

29. Kako da je on sìn zapûstitì
Králja, koji sa svìm svỳtom vlâda,
On u sebi gorke muke chútí,
I od sìlne smerti se prepâdà.

30. Mlôge mìsli xalostne i krùte,
Prohode mu po njegovoj svýſti
Od xalosti uzrok od preljúte
I csemerne téxke od bôlesti.

Digitized by Google

31. Pút vycsnjih mu rajskih rodnih ſtránah
Csèsto pámet umorna uticse,
A sa znojom kervca izmyshana
Niz blýdo mu tỳlo svuda tecsé.

32. Pak na nebo ocse upîruchi
Ove rỳcsi pri sebi ûpravi,
Za shto otcse, mene, svemogúchi,
U 'vom trúdu smertnome ôstavi?

33. Králj nebeskì csuo je svojega
Dragog sìnka ove sve gôvore,
I Angjeli csushe, koji njega
Bez prestanka poshtuju, i dvoré.

34. Ali Vycsnji oda svìuh vykah
Stanovîto kojino odredi,
Sve na ovaj nacsin nemil' nêka
Ràd korìsti csovycsanske slýdi.

35. Temeljìtu svoju svỳst ûkàza
Sverhu smertnîh svoga sìna trúdah,
I zaradì njegovog poràza
Nepromìni vycsnjeg svoga súda.

36. Al' dvorjani sìlni boxanſtvêni
Kè nîjedna neuzderxí sîla,
Xeſtoko su bìli razsérdjeni
Ràdi kérvnih, i nemilih dỳlah.

37. Svakì od njih u svojoj pameti
Uxexe se kako, plamen xívi,
Da se Isus boxjì sìn osvéti
Da se ljùdi svi satâru krívi.

38. Za oto se spravljа svakolika
Vycsnja vójska na boj prevelikì,
Na oruxje! — ûsta sviuh vîka,
Na oruxje, hîtì od njih svâki.

Digitized by Google

39. Jedan nad svim verlo vysht i hîtár,
Bojnom trúbljom zapocse trúbîti
Hitrim krílim berz kakono vytar,
Tere na verh nebeski ûzleti.

40. Pak kroz jàko od onud trúbljenje
Sve angjele na boj pocse zvâti,
I od râta texkoga znaménje
Dade svîma, ovaj poglâviti.

41. Na trubenje ovo treskovîtò
Sva nebesa zamúknu okolo,
I treptechi jasno-ognjenito
Jásnih zvýzdah sve problỳdi-kôlo.

42. Zacsu tàj glàs jásni pun kripoſti
Tia tkogod na nebu prebíva,
Gdi najnixji od sviuh svytlostih
Nochna svýcha nasha mysèc síva.

43. Á i onì csûshe, kojím pôdà
Vîshnji, koji sa svim svytom vládà,
Stráxu sverhu svih ljudskih narodah
Od iſtoka tía do zapada.

44. Na csuvenje ovo prestrashivò
Sva se zemlja nemîlo potrèse,
I shtogoder po njih bîshe xivo
Sve ledeni texki ſtrah ôbnese.

45. Pak tkogoder gdigod se nahôdi
Od nebeskih slavnih od gradjanah,
Sve poslove ostále obhôdì,
Tere letí pút nebeskih ſtránah.

46. Kano býli golubovi, kada
Iz visokih zidovah izajgju,
Razlicsitih na tráve livadah,
Da podobnu bránu sebi najgju.

Digitized by Google

47. Kad ochúte oda zlé gôdine
Bilyg, to jest: ſtrashnì grom i bûku,
I nebeske da sverhu vedriné
Oblaci se cerni svuda vúku,

48. Poplâsheni upravo u rodná
Svoja stánja berzo letech tekú
Od vremena vele neugodna,
Da ubygnu serdxbu verlo prýku.

49. Tak' po nebu jurve na sve ſtràne
U ognjenoj i u gnjivnoj smêchi,
Tercse svuda vojske oruxane,
Kojim se brój' nemôxe izrechi.

50. I jurve se csuje gdy ohôlà
Od oruxja gvozdja sìlno zvécsę,
I shkrípati jurve bojna kôla
Slushati se mogu na dalecse.

51. Kôlesa se sve dva, na kim plâhà
Nebesá se plâho obratjaju,
Od presilne bukè punè ſtrâha
Sa zvyzdama svima snebívaju.

52. Ali ljudskà da i nárav more
Ova dŷla u pamet tégnuti,
Koja dusi neumerlí tvoré
Brez tylésàh, brez kervi i pûti,

53. Oni mnogo pútah, ili bûdu
Na svỳt ovaj dol sletyti s' nêba,
Ili brâtju odmetnicskù hûdù
Pedepsati oshtrim bojem trêbà.

54. Od ljudskoga prílíku od tỳla
Csudnìm ſtvorom oni ná se ſtâvè,
Zlátne kôse, i prebérza kríla,
I ostale potrebne oprave.

Digitized by Google

55. Tò dyluju tako, jer ìnàko
Csovycsanskò slâbò ochutjenje,
U potrebah nebî bilo jáko
Prepoznâti njihovo csinjénje.

56. U trenútje¦za oto od oka
Napravljene od csîſtoga zráka,
Svikoliki iz toga uzrôka
Kípe nâshih uzéshe prílikah.

57. Tere bérzo i vele ohôlo,
A u nácsin od múnje ognjene,
Postavishe ná se u okolo
Sve oklôpe bojne i gvozdênè.

58. Bojnoklope, koji uzpomena
Staroga su onog boja sìlna,
U komu bì od njih dobivena
Od duhovah zlîh vójska obilna.

59. Jedni herbóm, a jedni se vîtim
Kopjem bojnim, berzo oruxaju,
A s' plamenom jedni treskovitim
Strashne svoje trúblje popâdaju.

60. Ovìm oble prâche su u rúki
Za saterti cseljad nesmiljenu,
Onîm zlátne ſtrỳle se i lúki
Vide kako vîsè o râmenu.

61. Na junacsku svî su svoju bedru
Pripâsali oshtré bridke mâcse,
Potamnjuje svîm' gnjiv slîku vedru,
Svima oganj iz ocsiu skácse.

62. Mnogi da se podpûno osvéte
U kolima oruxanim tekú,
I proklétom judskom púku prýte
Texak poràz, i josh ſmert pretexku.

Digitized by Google

63. Túd otvârà perje ſtrelovîto
Letechiuh od njih vechî dio,
Tere se je serdît na serdîto
Bojno dŷlo s' otim prepravio.

64. Al' jednáke oni za letŷti
Svi nejmaju angjeli kreposti,
Jerbo svâkà verst za sebe leti
S' osobitom nykom razlikosti.

65. Jedni od njih nosé krílà dvojà
Na ramenih svojima, i ſtérù, —
A imaju drûgì dvá put' trója
Ter nelete svi na jednu mŷru.

66. I jednako kako nij' letenje
Tako níje ni jedna prilika,
Rázlîko je njihovo csinjenje,
I njihova lypota razlîka.

67. Jedni býla, a drugi ognjenà
Opet drugi zlátna pêrà nôse,
Ovi modra, a oni zelena
I oholo njima se ponôsé.

68. Stò prílika prelýpog nácsîna
Sverhu krílah opet drugim sjâjù
Od kojiuh lypoté nácsína
Pyvat úſta umérla nejmaju.

69. Na taj îſtì nácsìn jesen mîlà,
Dòba od svih dobih ponajdraxje
Rodním vochkam sréd zelenog krila
Stò ràzlikah od vochàh ukáxe.

70. Izrédjene jurve ſtrahovîto,
Rajske druxbe krilâtè ïgjáhu
Na okolo ter svuda cseſtitò
Sve nebesko pôlje napujáhu.

Digitized by Google

71. Broj kakav se od ljúdih — od vyka
Nij' vidio nikad pod nebesih,
Od kadagod ſtvòri Bog csovyka,
I svȳt ovaj odkad njím narèsi.

72. Vitezovah ovih neizbrojnih
Neumérlog od boxanſkog rôda,
Sakupljenih devet csètah bojnih
Bì, i devet preslavnih vojvòdah.

73. Mihaîló nad sve se ostále
S' cýlom glavom od svíh vishji, bánì,
Pun vitexſtva, i pùn ſvàke fále
Ón vojvoda njìhov izabrani.

74. Po svemu se nebu pŷsme pojé
Od njegóve ſlàvne ſlâvè, koju
Od vreménah pervih dobio je
U hrabrenom prôtí vràgu, bojû.

75. Csúva kôxu proklétoga zmâja,
I njegovu priliku joshtéra,
Kog u tamni pakâo on iz râja
Sa svim zlîma dûsima iztýra.

76. Na vrátu mu svoju nogu derxi
Oſhtro kopje pák ú srȳd csêljuſti
Ter ga tîskâ da se sav izpêrxì
U paklení oganj u pregústi.

77. Od angjelah vòjske vêle bòjne
On po svima nebesím provôdì
I da ljûde satârè ubojne
U xudinſku zemlju dícsan hôdî.

78. Kacîgu mu perje preoholo,
I razliko od ozgor pokríva,
A oruxje svȳtlo mu í golô
I ſhtít oblí bash sùncu odsíva.

79. Sve náprave oda mâcsa dícsna,
Koje zlatom ulôxené svýte,
Gorúchima zvyzdama prilîcsna
Kamenja mu draga jàsno kîtè.

80. Josh na îſti nácsìn í oklôpje
Kameni mu drági svuda rèsè,
I vitexko sìlno njeg'vo kôpje
Od koga se sav pakâo potrése.

81. I na vráta jurve na nebeska
Bîshe doshla ovâ vojska slàvna:
Gdi s' uxexe josh vishe od tryſka,
Ukazujuch na boj se prepravna.

82. A tò, jerbo tudikar prilîku
Od najpervog râta svóg ûpazi,
Kojom vojsku nevỳrnu i prýkn
Sâtarisa i sa svim pôrazi.

83. Jer s" úresom bash neizrecsenim
Níz vísôke tvêrdje, gradskè míre
Stanovîto dobro sagradjenim
Kojím no se vishnji gràd obſtire.

84. Vidjahu se pretvérda oklopjâ
S' barjacima bojnim tud vîsyti,
Shtíti, lúci, i pretéxka kôpjà,
Mâcsi – bratji odmetnoj – odtèti.

85. Koja bivshi u seb' namîſlila
I u svojoj oholoje svysti,
Nepoznana joshter i nemîla,
Na stolicu vîshnjeg Boga systi

86. Od angjelah u' vỳk Bogu výrnih,
Kraljevine iz rajske ízgnana
I srushena, u srýdi csemernih
Paklenih se jàmah nájde ſtána.

Digitized by Google

87. Od ovoga boja svud pyvana
Na jásnomu líeu suhog zlàta
Vyshto bîshe slîka izdylana,
I stavljena nad nebeskà vráta.

88. Od nebésah sa obêdvy ſtràne
Bîshe vidyt kâno u dvà dýla
Oblítati vojske oruxane
Od dobriuh i od zlíh angjelah.

89 Od ovuda vỳrni i kripostni,
A prokléti od nud udarahu,
Hervéchi se tere nemîlostni
Medju sobom nemìl boj bijáhu.

90. Vidjáshe se kanó gdi po srýdi
Pregustiu ſtrýlah pod oblakom,
Kadano boj u napredak slýdì,
Nebo mêrcsi s' tamnim cernim mràkom.

91. Gdi sad ovi, gdi opet sad ôni
Jedan drugom snáxno odolýva,
Gdi uzmnáxa bòj se usîonì
Pún razserdxbe, i pun ljutog gnjỳva.

92. Gdi se od njih svâki ufatio
Jur po boke bishe, da bi tâko
Nepri'telja svoga predobio
Kroz hervànje silovno i jáko.

93. Gdì' no oni, kòj' ſtrýlah nejmaju
Za kose i za vrat snáxnom rúkom
Neprítelje svoje ufatjaju
Sa njihovom pregorkome mûkom.

94. I dostojne za zadâti pláte
Neharnomu tom mnoxſtvu ohôlu,
Na zemlju jih bacaju i mláte,
I tiskaju njih ſtermce nìz dólu.

Digitized by Google

95. Gdi sve malo po malo odmêtnà
Strána s' toga treptech, uklanja se
A izbrana vojska i osvêtnà
Za njím hitrím tèkom sûnúla se.

96. Gdi su veche medj sramotnìm bỳgom
Odmetnici u najvechoj smêchi,
Pred cseſtitim i prevỳrnìm ſtỳgom
Ovratili sa svojím se plechih.

97. Ter prilicsni jednom vytru plâhom,
Koji dúshé kroz puste planine;
Grominjahu s' ledenim se ſtrâhom
Niz nebeske ſtermoglav vîsine.

98. Izdajnike na ove bygúche
Kralj nebeski od ozgor hîtashe
Sve gromove sìlne i gorúche
I u pakao ſtrashni jih rûſhashe

99. Joshter tudi vidish tamne jàze
Gdi prímaju mnoxinu merzechu,
Na zle muke i gorje poraze
Vykovíti na jàd i na ſmêchu.

100. Kako dakle Angjeli vídyshe
Uspomenu túd od vycsnje hvále,
Da prij' na dvor izajch' mogu, htỳshe
Da nebeska sva vráta razvále.

101. Tere jur iz nebeskè derxâvè
Bili b' sìshli oni na svỳt, hêrli —
I nemîlè, kríve, i neprâve
Stràne s' vatrom osvetnom sáterli.

102. Jurve zemljo judianſka hûdà!
Za sve grýhe tvoje nezrécsênè
Vìdyla bi túxna oda svudá
Sve gradove tvoje poxexene.

Digitized by Google

103. Al nebeski králj Bog treskovîtí,
Koji sprave tè bojne ûgleda
I neslicsni gnjív vêle serdîtì
Brez nacsina, i bez svakog rèda.

104. U csas onaj s' preoshtróme rỳcsi
Pred kojom no sve sîlosti gînù,
Razserdjen se njima on oprỳcsi
I na plahu njihovu vêrlinu.

105. Oko sebe milostiv motréchi
Sto sluxbênih svýtlih dvorkinjicah,
U prejasnoj csudnoj u hodychi
Divojacskog i ſtàsa i líca.

106. Svemkolikom nebu obljubljenu
On odabra *milost* medju njima,
Koju rajskom púku nabúnjenu,
S' naredbama ón posla ovîma:

107. Po tvoju brâtju a moje dvorane,
Velì, u najberxjì kolih têci,
Tere njima tí od moje ſtráne
Ove rỳcsi zapovýdne reci.

108. Níje vami joshter kruna dána
I gospodska k' tomu vlâst uzmôxnà
Sverhu svytlih nebeskiu ſtránah
Niti sverhu svỳta njim podloxna.

109. Da se sada brez hoténja móga
Nepravedan na boj ví spravljate
I serditi bez svakog razloga
Da i nebo i zemlju smétate.

110. Sve orúxje bojno ostavite
I raxserdxbe vashe sve od reda,
Tere k' meni vì se povrátite,
Ovo vami sàm Bòg zapovýda.

Digitized by Google

111. Recse; *mîlost* pàko ponîxena
Kako boxje râzumi besyde;
U preberza kola u zlatjena
Brez kasnenja îjednoga sŷdè.

112. Tud pospyshna, hitra, i pòmnjiva
Letí preko rajskog dvóra svega,
Tere svima Angjelom odkríva,
Serdxbu, a i volju prevîshnjega.

113. Svoje na boj spravljati desnîce,
Da jîm projde takva kríva xelja,
I da s' mysta svi pred ſlavno líce
Idu ſvóga Boga ſtvorîtelja.

114. Krotka *blágost* ſvuda s' njome hôdi
Najcsiſtija *ljubav*, krepka *vyra*
I *ufanje* sladko koja rôdi
Blága màjka od tihóga mìra.

115. Sred njihove slîke razvedrene
Ni znaménja nejma od xeſtîne
A svima su u rûkuh zelênè,
Lýpe gràne od mírne máslînè.

116. Kudagoder svertju pút svoj one
Gvozdje svima izpâdà iz rúkûh,
Svi opáko razserdjenje gônè,
Dobivaju svi blágu ôdluku.

117. Svì za time do jednog smíreni
Kopja, macse, i shtíte bacâju
Ter posluſhni, tere ponîxeni
Pred prestólje boxjè s' potêxaju.

118. Na mysto se dakle svaki svoje
Brez kerzmánja svakog rèdom stavlja,
I do tada na mishljene boje
Sve po malo tudi zaboravlja.

Digitized by Google

119. Tad králj kôjí súdi svȳtu svemu,
I pred kojim sva ſtvorénja térnu,
Svuda po svem dvoru nebeskomu
Boxanſtveni svoj pogled obèrnu.

120. Trì pút krènu s' presvytlime cselòm,
Kada ocsi okolo ôbnese,
I trì púta csiní s' otìm dylom,
Da se nebo svekoliko trésé.

121. Besyditi ovak za tìm pôcse
Koje smýnjè, ili nesvyst koja
Vycsnji dûsi! sada vás poticse
Csinit ôno, ſhto nij' volja moja?

122. Ví sernéte, kakono da dosti
Nije sama moja velicsina
Od xudínſke opáke sîlosti
Ljubljenoga obrániti sìna.

123. Gnjìv i plahost vashu uzſtégnite,
Uzſtávite vashu xelju bòjnu,
Na osvetu pàko nemîslite
Bash u ovo vrýme, neprestòjnu.

124. Znàte kakó moje iz odluke
I ne brez svog vlastitog hoténja
On na smertne sada ide mûke
Rad opakog ljudskog sagrýshenja.

125. Nasha volja jeste neporecsna
Da pravedna kervca se prolije,
Za udylit svȳtu dobra vicsnja
Nazád vrátit sad se vishe níje.

126. Izverstan je dobar nacsin ovì
I boljega púta za to néjmà
Zatvoreni da moji dvorovi
Otvoré se ljudma umérlima.

Digitized by Google

127. Zaoto sam ja ga poslao dole
Da on kano csovyk rodjen bude,
Na potrebe na jàde i bole
Na progonſtva i muke i trude.

128. Priſtúpio vech je csas odlucsen
U komu da umre potrebno je,
I na texkom dà je krixu mucsen,
Kakono sam sebi odabrao je.

129. I to níje csudo, ſhto se sâda
Pred ocsíma svoju smert videchi,
Kano csovyk i drugí prepâdà,
I nahôdì u preljutoj smechi.

130. Jer kako se jeste odylilo
Od njeg bitje slavno boxanſtveno,
Ostalo je samo slabo tỳlo,
Smertnom jadu jako podloxeno.

131. Jer ko Boga nikad nebi vrýdne
Pogubiti s' krixem njega bìle,
Sviuh ljúdih mochí bash nijedne,
Nit îjednà oruxja nit sîle.

132. Moguchſtvo mi moje tak nejako
I kreposti moje slabe nísu
Od kojih se i zemlja i pakao
I nebesà i svà mòrja tresu.

133. Da nemogu, kada nebi bíla
Moja ſtávnà ovakva odluka,
Obráníti sìnka móga mîla
Od svih zálah zlobnog ovog púka,

134. Josh da je tad njemu suprotiva
Svoje rùke kervave prosterlo'
Sve ſhtogod je sada ljudstva xìva,
I sve ſhtó je do sad ga pomèrlo.

Digitized by Google

135. Oholíu znàte gíganatah,
Kak ponizì prevelike môchi,
Koji htyshe do nebeskih vrátah
S' Babilonskom kúlom gori dochi.

136. U uzrâſtu svomu strahovîti
U sebe se toliko uzdáhu,
Shto no s' rukom snaxnom korýpiti
Cỳle gôre velike mogahu.

137. Al obistnim tada ja glávama,
(Kójim da bi bíla gorja sverha)
I njihovim silnima spravama
Ú csas jedan lahko dojdo vérhâ.

138. Njihov jezik já sméto obchenì
Kroz jezikah drûgih mnogo vêle,
Da po zemlji cyloj razverxeni
Razteku se, idu, i razdýlé.

139. A presìlna ſtrashne kúle sgrâda
Satervena gromovîm ſtraſhnimi,
Ljudma zlima na izgled i sada
U nacsin se ſtrahovitì dîmì.

140. I utopom kako smertnih vódah
Na gryhote svakakve pospyshno,
Nepoznanih sad veche náródah
Satarisa ono mnoxſtvo grýshnò.

141. Pak necsiſte gràde iza toga
Po plamenu saterh ognjenitu,
Da s' od puka takvog proklétoga
Nenahodì ni tràga na svýtu.

142. Na taj nácsin, da i sada hochú
Moju misao oſtaviti blágù
Za pretexku i zlù ovu zlochu
Xìdovskù bí ja svu smakao trâgu.

Digitized by Google

143. Rúshit hudè njihove gradove
Svakolika zemlja bi vidla me
Kroz oruxje, ili kroz gromove
Il kroz vode utopnè, il plâme.

144. I ko klétí, ì kako nemîli
I nesvystni kako neharnici,
Na rycs moju jedínu bî bìli
Sàterveni svi, i svikolici.

145. Al' ſtânite, jerbo texko vrýme
Do malo che eto dojchi dòba,
Kada che se grad gryshne Solime
Pokajati od oviu zlóbah.

146. Kad che, áli u zalud, xeliti
Da nîkada taknuo se níje
Moga sina predragoga, niti
Smert nemîlu on zado da mu je.

147. Bog ovako rekav dogovori,
A okom se doſtójív trênuti,
Zagermishe svi nebeskì dvórì,
Strashnu tréshnju sva zemlja ôchùti.

148. A xestoka i plahà s' ljutîna
Od dvorjanah nebeskih ûtàxi,
Za boxjega osvetiti sìna,
Koja prie njih verlo razdràxi.

149. Sa xalostju mlogom i podmùcse
Pazì od njih, i pogléda svâki
Texke mûke, kôjima no mûcsè
Stvorca svóga ljudi preopáki.

150. Kano kad se na bojnomu polju,
Dva viteza i mláda i jàka
Medju sobom za poshtenje kolju
Njihova su orúxja jednáka.

Digitized by Google

151. Izabránih mnoxina mladichah
Sa obedvy ſtràne taj boj glêdà,
I ledenom svakì sumnjon cìcha
Priatelja svoga dragog prêdà.

152. Alì kàda od njih jedan pade,
Cernoj zemlji savkolik izranjen,
I protivník kada mu nedade
Míli xivot, — prem da za to moljen.

153. Vŷrni drùzi, kojìno ga ljúbe —
Da junácski súd njima nebránì,
Od preljute svi bi ga pogube
Preotéli - makar oruxani.

154. Ali kada drugcsije nemogu
S' pregorkìme jàdom iz daleka
Cvíle, xalost ukazujuch mnôgù
Rad nesrechna dŷla i opàka.

155. Tak' na nácsin îſtì bez obráne
Sin nebeskì koji sav svŷt ſtvôri
U srŷd vojske judskè oruxane,
Na smertnoj se veche vîdì gori.

156. Kako ga na nácsin nedostojnì
U pogerdi, i ljútom csemeru,
Zli kervníci a ljudi ubojni
Na pretvérdi na krix gola stêru.

157. Tere puni gnjìva, puni sîle
K' izvertànim veche bilyzima,
Potéxu mu njeg've rùke bŷle
Uzovitím tverdim konopcima.

158. I tako jih vele iztégnute
Gvozdenima csavlim pribíjaju
Kroz udàrce pretexke i ljùte,
Koje svojom serdxbom uzmnáxaju.

Digitized by Google

159. Istom silom i noge su svéte
Na vertàno mysto dovedene,
I od plâhè desnîce prokléte
Jednim csavlom svedvy pribíjene.

160. Shkripí sav krix, csime preopáko
Gvozdje sìlno po njemu udârà
A na cseſto udaranje jáko
Blixnja gora jekom odgovárà.

161. Tere râne iz svake po ná se,
Da ti serce razpukne od jada,
Kerv obilno skúpa prolyva se,
I na cernu zemlju shìrom pâdà.

162. Sverhu toga nadpis písmo nôvo
U razlicsna napisuju slôvà,
Isukerst je Nazaranin ovo,
Kojino je Králj sviu Xidovah.

163. Slôva, koja evrejskim jezikom
I gercskìme jesu upísana
I s' kojima hvalom prevelikom
Svojom, slúxi latínſka se ſtrâna.

164. Ukàza se po tom, kako svagdi
Jezici su óvi glasoviti,
Tako boxji sìn ovaj svỳt xúdì
Sav sa smertju svojom sahrániti.

165. Ovo písmo njemu zli púk stavlja
Okrunjene dracsom sverhu gláve,
I tvoriti s' njim se neuzſtávlja
Sperdnje zlobne i vele neprâve.

166. I da mu je joshter muka texjà
Sverhu ràn', i bola zadánoga
Potishtena grúbà dva lupêxa
Josh propinju oni oko njega.

Digitized by Google

167. Dva lúpexa, vech od davno koja
Po pravomu razlogu i súdu
Za zlocsìnstvà prevelìkà svôjá
Zaslúxili bishe smert prehûdù.

168. Visokijem na krixu texkomu
On razapet medju njima vîsì,
Kano da u grýhu opákomu
Óbadva jih prejgje i nadvisi.

169. Pacse kako, kano da krîvine
U njemu su od svyta najgorje,
Koje ljudske na ſhtetu obchine
Sakríviti ikad csovyk môre.

170. Tak pribili bihu na xeſtoko
I silovno dervo prava njega,
Usádili joshter na visokó
Mysto, od najvisokijeg brýga.

171. Tud na njega sav púk obzîrà se
Jêda bilyg kojigod upâzì,
U ſhto ûfà i u ſhto uzdá se
Kada mu dùh iz tyla ìzlâzì.

172. Al na smertne na sve on bolesti
Josh nijedné rycsi nezamétje,
I toliko jacsji je u svýsti
Kolikogod prímà muke vêchè.

173. A lypota josh rajska i mîlà,
U sryd mûke tolîko velikè
Nebiáshe sva se oddýlila
Od njegove od nebeskè slîkè.

174. Joshter ocsi bláge boxánſtvênè
Naravnime svojim zrakom sjahu,
I velike k' otomu promyne
Sbog gorkiu mukah neimahu.

Digitized by Google

175. Sàmo tŷla iz vêle bolestna
I niz obraz rajski ali blŷdi
S' prahom, s' znojem kerv rùjnourêsna
Smyshana se njemu svûda cŷdi.

176. Ustne su mu joshtere kervave
S'bog plahoga udaràn̂ja silna
I prosùti svi vlàsi od glâve
Koju vrŷdja zlo drâcsa ohílna.

177. Tako kada sunashce ohôlo
Svŷtlo oko od nebeskih dvórah,
Za obichi sav svŷt u okolo
Síne îza ìztocsniu górah.

178. Ako gúste kroz cérne oblâke
Tada pocsnù ſva nebesâ blŷdit,
Tere daxde prŷtechi i mràke,
Zlà hoſújа, ſkoro hoche slŷdit.

179. Iza gúste joshtere koprene
Premda zràkom s'mnogo manjim sívà,
I prílikè svoje pozlâtjene
Sa svim ovom svŷtu nesakríva.

Sverha devetnaestoga pyvanja.

Digitized by Google

Pyvanje dvadeseto.

Sva zaznavshi majka mu dohôdi. —
Koju tyshech Wamu predâje. —
Sedam rycsih na krixu izvôdi. —
Izdîshè. — I Bogu dushu dâje.

1. Svetoj Majki Dyvi u tolîko,
Koja ràdi xamora nemîla
Ucvŷljena veoma i prìko
U Sionski gràd bîshe stupîla.

2. U ushi joj dójde glàs îstinì,
Kakono je po nochnomu mráku
Njezin drágï sinak i jedîni
Upao mnoxstvu u rùke ôpàku.

3. I kako ón po súdu neprávom,
Kano da zlo ûosini najgorje,
Odsudjen je zaplátiti glávom,
I poveden vech da ga umôre.

4. Razumivshi ova dylá hûdà,
U ústih joj besŷda îzginu,
Tere blydja joshter od pêpela
Svakolika kano lèd ostìnu.

5. I premda znâ, da ovo sve slŷdi
Po hotenju sìna njezinoga,
I po stavnoj vycsnjoj zapovŷdi
Preslavnoga otca nebeskoga.

6. Uvrŷdjenoj tolik', nîshta tada
To na pamet njoje nedohôdi
S'téxke muke, koja njoune vládá,
Koja míslim nŷezinim gospodi.

Digitized by Google

7. Tim jadovna svoje razamítje
Kose onaj csas niza vrat bỳli,
I tolike ochutjujé smêche
I pregorko uzdîshe i cvỳli.

8. Tako, da bi groznima suzama
Svojim, stŷnu omekshala tvérdu,
I najljutju iz dubokih jàmah
Kamenítih zvỳr, i îſtu sérdu.

9. Razgovára nju, ali zamahni
S' rycsju blágom i rycsju sladkome
Od drugovah vírnih, skup ìzbráni,
Koj ôbchia zajedno i s'njóme.

10. Jer nemoxe nikak sustáviti
Na njihove molbe placsa prỳka,
Nevolja jé ljúta njoj cvỳliti,
Njezínome nemiru nij' lỳka.

11. I jur na dvór izlâzi boleſtna,
Ter u trúdu pretexkom i jádu,
Svoga sínka traxechi uresna
Tercsech serne svud po svemu gradu.

12. Prislushuje tuxna svud i svakdi
Pométena svud obazira se,
Jeda ſmotrì gdigod mnoxſtvo ljudih,
Jeda gdigod csuje koje glàse.

13. Kano kada strashivà koshûta
Pri zahodu veche suncsanomu
Od dragoga roda spomenuta
S' pashne goré ide k' svomu domu.

14. Cséstom kervju svuda tle cerljeno
I na svaku ona motrí ſtránu,
A rodjeno svoje poljubljeno,
Nenahodi na njegovom ſtànu.

Digitized by Google

15. Sa xaloſtju tad neizrecsenom
Oſtavivshi tak' pribívalishte
Njegovo, ter dubravom zelenom
Izgubljenog svóga sìna îſhté.

16. I po pútu ako tràg uglêdà
Od kurjaka bỳsna i kervava,
Ili ſtôpe od zloga medveda,
Ili silnog i oholog lava.

17. Za znamenjem ovim poznanime
Sve probíja lugove i gàje,
Ter s' jaukom vele xalostnime
Túxna majka húkat neprestaje.

18. Boxanſtvena majka traxech tako
Svoga sinka, i u oto dòba,
Odsudjena krìvo i opako
Na nemîlu smert rad naſhih zlobah.

19. U tom sverhu smertnog onog brỳga
Smotri sjajuch mnox svytlog oklopja
I bojnoga na okólo stỳga,
Oruxane konje, bojna kopja.

20. Puna mûke i puna nemira
Koga nìje moguche izrêchi
Pocse izvan Sionitskih mírah
Na nesrechnu goru tuxna techi.

21. U lícu je nebi nikad poznao
Toliko je ona porûshena,
Toliko je jadno, túxno, grozno
I xeſtoko bíla ucvỳljena.

22. Mnoge majke od ozgor s' palàcsah
Xalostive nju tuxnu gledáju,
I ràd njenog preljútoga plâcsa
Grozne suze i one lyvaju.

Digitized by Google

23. Berzím hodom ona jur ulâzì
Medju vojsku siônu i hûdù,
Nit xestokih od kónjah se pâzi
Da saterti nju kako nebûdù

24. Tako túxnoj na pútu se sdrùxi
Tuxnoj majci Ucsnik Ivan vyrnì,
Ter u pored gorko s' njome túxí
Suzech i jad kazujuch csemérnì.

25. Kleofina joshtere Maria,
I plâcsna je k' tom Salome s' njome,
I od sviùh drugih xalostnija
Mandalýna sa sestrom svojome.

26. Cérnima su one ubrûsima
Líca svoja i kôsu sakrîle,
I sve jadnim túxnim uzdásima
S' majkom boxjom i placsu i cvýle.

27. Kada dójde joshter blixje ona
Kostne goré ukopne kerváve,
I opazi trúp krixa siôna
I sa skalam druge smertne sprâve,

28. Premda ona to zlo svekolîko
Joshter níje podpûno odkrîla,
Skoncsanje ju târè prevêlikò,
Ljuto se je túxna najéxila.

29. Ter dva i tri púta bolnom rúkom
Csîste pêrsi i lice udarà,
Pak u pored s' gorkom svojom mukom
Ove rycsi tuxno izgovára:

30. Ah shto ono vidim jao méni!
Neznam kojim zlom pretexkim príte
Meni, onaj krix ónd uzvísheni,
I sve onè sprâve strahovîtè.

Digitized by Google

31. Zlíh xidovah poznajem omraze
I kakono svi snaglom poxudom,
Tráxe, jao meni! da porazè
Jedínoga moga, smertju hûdom.

32. Tâ ovo je, ovo bilŷg ônì,
U nochashnjem kojino pokoju
Ljùto smète, i tèxko prôgoni
Utrudjenu brîxnù pamèt moju.

33. Jao ovo znaménje — ono je
Jaganjcsicha krotkoga i mlâda,
S' koga kervju kuchne prâge svôje
Nash púk vyrnì omaſti nŷkada.

34. Púk kojì u zemlju obechanu
Iz Egiptske derxâvè opáke
Prost izveden onda, sad obranu
Svoju vôdì na mûke ovake.

35. Govorechi sve ove besyde
Plâcsna, blýda, i k' tom bolexljiva
Kroz protivne ona vojske îdè,
I nestâjé, niti opocsíva.

36. Al bojníci oni prenemîlì
Shtitim tuxnu daleko odmitju,
I nikoga néjma, da se smîlì
Na nje górkì placs, i ljútu smêchu.

37. Alí premda oda svud tîskàna
Sîlom ona hervé se, i hôdì,
Tak' da krùto túxna razkoncsána
Na brýg stermì jedvice uzhodì.

38. Iza skûpa bojnícskog obílna
Tu sva svoja zlà pâzì ocsîta,
Smertnu spravu oda krîxa sìlna
Neotesna a i strahovîta.

Digitized by Google

39. Ali kada poda njega stùpi
Ter ûgleda jadnog sìnka svóga,
Gdì razapet veche dushu kûpi,
Jurvé blîzu svog csasa smertnoga.

40. Kad' ûglèda gvozdjem preoshtrìme
Noge, ruke, krùto pribijene
A i tèrnjem jao bodeznime
Svete kose s' glavom obneshene.

41. Ter gdî mu je izmûcseno tỳlo
Sve od kervi rumêne cerljeno,
A na râme bòlno — csaſtno cselô
Od slabosti texke naslonjeno.

42. I gdi rajskim uréshene zràkom,
Boxánſtvene ocsi njeg've mîle
Vech biahu blỳde smerti mràkom
Skoro sa svim cỳle potamnîle.

43. Neizmyrnè od muke i jàda,
Medju drágim svojima drugâmi,
Placsnà majka túxna osta tada,
Kao u gôri tverdi xîvac kâmi,

44. Kamen, komuno neodolỳva
Ni puhanje od naglih vytrovah,
Ni daxd csesto koji ga oblỳva,
Nit udarac nebeskih gromovah.

45. Tuxna shtrépi, treptí, térne, cseznè,
Iz líca je izishla prílîka,
Sav joj obraz groznim suzam grêznè
Bolestna je sva i svakolikà.

46. Na xalósti njezine vêliké
Od xalósti i znamenje dâshè,
Blixnje shûme, i gore, i rỳke
Ter jadovno s' njome proplakashe.

Digitized by Google

47. Kad Isukerst sa krixa ûgleda
Obljúbljenu drágu Màjku svôju
Gdi xalostne, térne, vênì, prèda,
U xestokom bivshi nepokoju.

48. Razxali se na njezinu ljútu
Muku, tere shtogod bolje môre,
Na nju tako ljùto izcseznutu
Sladke svoje ôbernu pozôre.

49. Za tim ljubko, tiho, i medeno
Ove rýcsi on k' njoje ûpravi,
Tvoje tuge sve utáxi xêno
I csemerni tvoj jad sad sustávi.

50. Nebeskoga móga otca súdom
Kralja od sve semlje i od neba,
Za sve ljudske grýhe, s' ovim trúdom,
Meni sada ovdi umert trêbà.

51. Ter videchi vyrnoga Ivâna
Gdino blizu nje placse i cvýli,
Nemoj bîti za mene skôncsana,
Ovo budi tvój dragi sin, velì.

52. Za tim opet k' njemu se ôbràti,
Govorechi, eto majke tvôje!
Nastoj vazda tì njoj nadglédati
I na mysto ljubîti ju moje.

53. Na razgovor ovaj vele mîlì
Iz ocsiuh sûze svak prolyva
A i îstì nepriatelj cvílì
Kao kajuch se ràdi svoga gnjyva.

54. Pacse joshter i kérvni bojníci
Uzderxati sàmi nemôgu se
Da smetêni oni svikolici
I xalostni tud neukáxu se.

Digitized by Google

55. Uvrýdjenoj boxjoj majki tada
Povràti se rỳcs u njenim úſtih,
I kazujuch breme svòga jàda
Gorkom placsu sva se tad pripusti.

56. Za tò gerlit, i túxno celívat
Kríx kervávi ona túxna ûze,
I polývat, i gorko umívat
Kroz svoje ga cséſte grozne sûze.

57. Tvérdo dervo kríxa tak' gerléchi,
K dragom sìnku obrâtja pógléde
Svôje, tere u preljútoj smêchi
Izgovárà slydeche besŷde:

58. Kakav, o moj sìnko poljubljeni,
Xalostnoj se tì majki úkàza?
Tòli j' ures tvoj neizrecsêni,
Presvỳtloga od tvoga obrâza?

59. Tolí je jasnost milog tvoga ôka,
Koje rajskom vedrínom sìvashe,
Pacse îſto sunce od Istoka
Sa milinom svojom nadhodjáshe?

60. To li je tvóg zláto, zlátnog práma?
To li noge uresne i rùke?
Na tolike li si sebe sàma
Podloxio na trúde i mûke?

61. Gdi je jao! tà tvoja naràvna
Sverhu sviuh ljúdih vîsha díka,
Gdi je tvôja, lypota préslávna,
Gdi je tvoja nebeska prílika? —

62. Tko je tako izvan svỳsti bio,
Tko ûkaza tolik' smionosti,
Da je tako tebe izgérdio,
Da t' je zadao, takove bôlesti? —

Digitized by Google

63. Koliko si, jao meni promýnjen
Od onoga pervog sìnka moga,
Koji do tle tolik bîshe scýnjen
Od naroda svega Jevrejskoga? —

64. Koga joshter mâlo dánah prie
Sav púk ovaj s' glásim veſelimi,
Shtogoder se moxe najslavnije,
Kako pravog svoga králja prîmi.

65. Kojegano za boxjega sìna
Jeruzolim savkolìk poznàshe,
I mnoxinu pómih i maslínah
Pod noge ti pomnjivo ſterâshe.

66. Toli ti je kruna, na tvojemu
Kojuno se nádah cselu gledat,
Tò préstolje sa koga bi svemu
Ovom svỳtu imao zapovýdat? —

67. Kuda idesh kûda sàm bez mene,
O xúdjenò moje o nadànje,
Moje dúshe ljùto razxalene
Dràg pokoju! — i sladkò ufanje! —

68. Kako se tí od ljúbavi môjè
Nehty sìnko drági spomenûti? —
Kako li brez drâge majke tvôjè,
Ti se na smert silovnu ûpùti? —

69. Ah ovo li zli grýsi proklétì
Dorádili od zlíh ljudih jesu
Da rad njiuh tí hochesh umérti
Vykoviti mìli moj urêsu! —

70. Ah ovè li gorkom smertju tvojom
Tuxnoj majki tí rane zadájesh!
Ah ovim li ljútim nepokojom
Trudni xívot moj, sinko skoncsajesh.

Digitized by Google

71. Shto chu csinit jao jadna sâde,
Shto chu drági moj sìnko bez tebe,
Tko che sada smírit moje jade,
Tko che moje utyshit potrebe?

72. Jedan púta tugje za njihove
Tebi su se lahko umolile
Majke túxne, za svoje sinove,
A za svoga bratca sestre mîlè.

73. Koga sada, da se njoje smîlì
Za te tvoja mâjka molit moxe?
Gospodìne moj drági i mîli!
Bràcse! sinko! otcse moj, i Boxe!

74. Ove csâsti meni neôbecha
Poslan glásnik od nebeske stráne,
Neg' darove sve dobriu srechah,
Umerlima do sle nepodane.

75. I na ovaj nácsin srechna zvána
Sverhu sviuh drugih sam dyvicah,
Na ovaj sam nacsin izabrana
Ja nebeskih dvórah cesàrica.

76. Ovo li je ona moja slàva,
Koju primat od svega chu svìta;
Tebe gledat jao! sveg kervava,
I josh na krix pretexkì propèta?

77. Za shto meni kóri od angjelah
Pripyvashe jurve pysme slàvne,
Kada sam ja do sada xivîla
Na ovake muke men pripravne?

78. Shto mi slàvni králji od Istoka
Joshter svýtle dàre donesoshe,
Kada xalost ovakva xestoka
Prepravljena na mene csekashe?

Digitized by Google

79. Ah blaxene sretne màjke one
Kìm nemîli sverhu sviu ljudih;
Pun razserdxbe zle i usîone
Dytcu pokla kràlj Jerud prehûdì!

80. Kad opáki nesvystnik nástoja
Medjú njima dati smert i tebi,
Posumnjivshi, kada se pôboja
Da mu krûnu tí odteo nebi.

81. Ah kako bi já sada xelîla,
Da j' i tebe ond' u ono vrýme
Kervna rúka sìne! porâzila
Preoshtrime macsem i sìlnime.

82. Ove, jao, ove mi xalósti
Ovaj nálog od pretexkih zálah,
Starac Shimun znâni jur nâvỳsti
U rukuh te svoih derxech mâla.

83. Prorokujuch recse, da chu biti
Neizmỳrnotn já u nepokoju,
I da che mi bridak macs probîti,
Túxnu dùshu ì xaloſtnu moju.

84. I evo se sve je dogodîlo,
Kakogod je on reko, i kûsha
Zlo pretexko i zlo prenemîlo
Izranjena evo moja dúsha.

85. Vi kojigod pútem prohodite
Razlicsítih sveg svỳta iz kràjah,
Ovdi stôpe vashe sustávite
Na tegotu tuxnog moga vàja.

86. Pak gledajte, jel kojagod druga
Bolest ili mûka, jao, ovaka,
Jeli túgi mojoj koja túga
Gdigod slicsna, ì gdigod jednáka.

Digitized by Google

87. A ví kervní, i plâsi hojníci
Ako mílost ikakvu imate,
Ah i meni, meni nesrechnici
Smert xudjenu sada vi zadàjte.

88. Mene mene neka vasha rúka
Nek prîbije k' krízu nemîlomu,
Da od smertnih ja postanem mùkah
Dionica práva sìnku momu.

89. Pokle dobro ón moje umîrè,
Ja dovérshit nemogu drugcsije,
Koje terpîm, sve óne nemire,
Ako vash gnjèv i men' neubie.

90. A vi gore, i vishji brygovi
Koje vidim nada mnom stajati,
Promotrite sada jàd moj ovì,
Koji moju svu radost pôkràti

91. S' verhovima vashim razpuklima
Srushite se vi sada óvd' ná me,
I pádite sa svim svima njima
Sverhu mene túxne ovdi sáme.

92. Da sve moje preljúte nevôlje
Dovérshe se jedan pút, i néka
Utáxi se, kojano me kôlje
Jydovîtá bolest i opáka.

93. S' ovim rýcsma joshter mnoge drûgè
Prexalostna màjka govoráshe,
I prepûna neizmèrne túge
Krix pretexkì suzam polývashe.

94. Krix od koga razlucsit nemogu
Nje sad krízu drugarice vŷrne,
Niti smírit nje xalost premnogu
Niti dichi nje jada esemêrne.

Digitized by Google

95. A opáko mnoxſtvo i hudobnò
Navlaſtito pako skup cerkovni,
Nesvystno ga psûje, pak i zlobno
S' njime tvorì rùg vele otróvnì.

96. U kervavom boju xêstokomu,
Gdi se smerti preobílne dýle,
Protivnik se protivniku svomu
Ukazuje od njih blaxji vele.

97. Nemiloſtno svi se njemu smýhù,
Nepravedno tudi ga svi koré,
I oholo óhlom glavom vîju,
I ove mu besyde govôrè:

98. Evo koji pri slaboj cseljadi
Lasno se je i óhlo hválio,
Koji nèbo i zemlju sâgràdi,
Da je onaj njega porodio.

99. Evo koji rûshi cerkvu slàvnu
I josh prie neg' trêchi dan preigje,
Opeta ju i svýtlu i ſtávnu
Ko ſhto je i prie bila, zidje.

100. Evo gràdu kojino nashemu,
Prŷti razspe ſtrâshne i prehûde,
Evo koji hlepdi, da se njemu
Vaskoliki svŷt klanjati bûdè.

101. Idîte vi, ter ga svi slýdite,
Koji svysti u sebi nejmate,
Idite i ví se ponízîte
Bogu, koga s' nebésah scýnite.

102. Mnoge drûge ón mochno sahràni
Od pretexkih i smertnih nemochih.
A da silne od smerti obráni
Seb' iſtoga sada néjma mochi.

Digitized by Google

103. Na daleko jere hinjeni se
Njegov dragi otac sad nahôdì,
I nemári nîshta shto csiní se
Od njegovog dragog sìna ovdì.

104. Neka sada s' toga kríxa síjde
Ako je svom otcu porod právi,
Koji rajske sve sazída zìde,
Gospoduje koji svój narâvi.

105. Pak chemo mí tada po rázlogu
Svi u njega vyrovat jedìni,
I poklonit kako právom Bogu
Njegovoj se taki velicsini.

106. Ovakovu sperdnju s' njim tvorahu
Vishe mertvim negó xívim vêche,
I njegove kroz to uzmnoxáhu
Sa xalostju ovom joshter smêche.

107. Ukazujuch ón tud serdce jàko
Na nesvystno sve ovo ruganje;
Podnosáshe njihovo opáko
I nemilo vele dylovánje.

108. Dapacse pûn od mîle blagosti,
Da ti njome sve serdce sânè se;
Da s' smiluje, i da jim oprôstì,
Otcu svomu ovak moljashe se.

109. Prôsti njîma sve ove krîvine
O nebeski moj otose ljubljeni!
Jer neznaju, kakovo zlo csiné
Toliko su verlo zaslyplјeni.

110. Ove molbe ponizne prímljene
Bishe sve od otca nebeskoga,
Rad ljubávi bash neizrecsêné,
S' kojom sína ón poshtûje svóga.

Digitized by Google

111. Tako da u iſto ovo doba
Mnogim oda kervolocsnog púka,
Grýh prehûdi omerznu i zloba,
I u serdce ſtà drûgà odluka.

112. Za nepravde tìm se oni kâjù
Tere s' njom u napredak neslýde,
Nego perse rukama lúpaju,
I xalostni i placsu i blýde.

113. Dva lúpexa sa obedvy ſtràne,
Kojì na dva derveta propeti,
Opacsine za svoje poznáne,
Bihu veche blízu za umérti.

114. Csujuch gdi ga s' premnogome zlobóm
Zlî vrydjaju sa zlíma psovkama,
Razlicsitim túd se medju sobom
Natycahù oni besydama.

115. Jedan od njih okoryle svỳsti
I pun serdxbe joshter prenemîlè
Zarad drûgih mukah, i bolestíh
Koje su mu veche dosadîle.

116. Zajedno se s' nepravednim sborom
Vele zlobno na Isusa prýcsi,
I s' nescỳnom, i sa zlím prikorom
Govori mu ovè gerde rỳcsi:

117. Svétu Cerkvu der sada razvâli,
I u tridni sgrádí ju opetal,
Sada s' tashtom slavom se pohválí
Da si porod ſtvorca od sveg svỳta.

118. Ako rôdom iz neba izhodîsh,
Za ſhto s' tvójom vláſtju mochnom sada,
Nás i sebe tí neoslobodish
Od smertnoga ovog ljutog jàda.

Digitized by Google

119. Ali kada si se preprodavao
Za pravoga boxjeg sìna puku,
S' nam chesh pâtit ozbilja i prâvo,
I podnýti smertnu ljutu mûku.

120. Nepodnosì ove rỳcsi bỳsne,
Koje rîgà razbojnik opáki,
Dobri lúpex Dizma stráne s' désne.
Neg mu dáje odgovor ovâki:

121. Koja sad, hûdi nesvystnicse!
Bivshi gotov za dùshu pustîti,
Mahnitost te zlá tako potìcse
Tè otrovne rỳcsi izústiti.

122. Kako tebe ſtrâh od Boga níje,
Koji sa svim nebom zapovýda,
Na prekornom dervetu koji je
Sada s' nami propet u poreda.

123. Ah pokaj se dakle sad i skrúshi
Za zlocsinſtvo tvoje svim ocsîto,
Ako tvojoj ti nexelish dushi
Pedypsanje strashno vykovîto.

124. Mi prílicsnu grýsima pokôru
Odsudjeni pravo podnosimo,
Pacse za njih joshter mnogo gorju
Muku i smert dobit dostojimo.

125. Ali ovaj, koji drugo dỳlo
Izvan dobra nikad neucsini,
Nepravedno i verlo nemîlo
Sad umira nebìv u krivini.

126. Nego ako grýh se nazvat îmà,
Od kreposti putove kazati,
Zdravlje dylit svima nemochnima,
I u xivot mertve povratjati.

Digitized by Google

127. Za ovima rycsma na boxjega
Sina svoje obràti pogléde,
Ter ponizno molit ſtàde njega
Kroz ponìzne ovakve besýde.

128. Spoménì se molim te od mêne,
Nebeskoga otca mîli sìne!
U derxave kad dojdesh blaxênè,
I na tvoje rajske kraljevine!

129. S' ovom mólbom vele umiljenom
On se' tako Isusu ûdvori
Da s' besídom on njemu medenom
Govorechi ovak' odgovori:

130. Nestój vîshe u gorkomu váju
Tvoja bo te sâhràni besŷda,
Danas chesh josh ti bítì u râju
Bláxen sa mnom, sa mnom uporeda.

131. Ova rýcs od dobrog spasitelja
Ù takovu radost ga pôstavi,
Velìkoga da ón od veselja
Smertne svoje mûke zâboravi.

132. O csestiti mùxe nad sve înè
Prelŷpa je ova srecha tvoja,
Koji nàjde pokoje îstinè,
Sred' smertnoga tvòga nepokôja.

133. U lúpexstvu koji provodechi
I sva tvoja, ku razbojstvu, lŷtà,
U csas jedan, joshtere i mrêchi
Ugrabio s' dobra vykovita.

134. S' tvojom ovom srechom ljudma svíme
Tí chesh vycsnji vazda izgled bîti,
Da se moxe bash u svako vrŷme
Skrúshen gryshnik lahko sahránîti.

Digitized by Google

135. A doklegod smert se boxanstvena
Po svem svȳtu uz bûdè slâviti,
I tvoja che slàvna uzpomena
U poredo s' nj̈ome poxívȳti.

136. Spasitelj̈u moj drági i mîli,
Molim te za lj̈útu muku tvôju,
I nà me se gryshnog tako smîli,
I sahráni gryshnu dushu moju.

137. Znam hilj̈adu pútah da po mêni,
Blág Isuse tí uvrydjen jesi,
I da sasma zli i neterpljení
I pretexki jesu moji grýsi.

138. Al da níje tog' na ovom svýtu,
Koji lj̈utoj i smertnoj u zlobi
J u hudu gryshenju ì klétù
Sve krìvine moje nadishao bi.

139. Uzdàhnutje j̈edno, kâplj̈a jedna
Tvoje kervi csîſte boxanſtvene
Ugásit bi lahko bíla vrýdna
Moje zloche sve neizbrôjene.

140. Izmucsenì sìn boga vîshnjega
Za ovime mìlostivim dȳlom
Izhodechi veche duh iz nj̈êga,
I s' bolnime hervéchi se tȳlom.

141. Csim od trúda veche po svoj̈ pûtí
Svaki mu csas povechi znoj̈ tecsé,
Neízrecsnu ón xedju ôchùti,
I vapiuch, *xedjam*, taki recse.

142. A kervnici tada nesmîlj̈eni
Da se vechma on joshter izmûcsi,
Izmýshashe u ruxnoj nescȳni
Sa sîrchetom lj̈útim górke xûcsi.

Digitized by Google

143. Na visoku tersku postavishe
Ovaj nálip pun púncat csêmera
I na ústa njemu prislonîshe,
Da njim svoju ón xedju odtŷra.

144. Ali bivshí xedan okûsio
Ovo pítje gorko i merzéché. —
Svoja usta jeste uklonio
Nit ga kûshat hotyo je veche.

145. Al' s' gorcsîlom ovim neugodnim
U ústih je derxao svu ljutinu,
Doklegoder s' tylome se trúdnim
Slavna dúsha njegova razmínu.

146. Medju tìme preljuta se smêcha
Kroz velíke glàsove ûzmnoxi,
U dýljenju od onih hodychah
Koje práví sìn nosashe boxji.

147. Suknjica bo medj ostálim njîma
Joshter bîshe od mladjanih danah,
Koja njemu rukam precsîstìma
Od pomnjive majka bì odtkàna.

148. Ova bivshi cýla nesashvèna
Hotjahu da i ostâné cýla —
Nemogavshi biti raz dýljena
Medju njimi josh u vîshe dýlah.

149. Za tò kako Prorok pyvao bîshe,
Da se mogu sva tà izpûniti,
Na kocku ju metnuti hotyshe,
Kom' che srecha od njih ìzskocsîti.

150. Ah xidovskì tí opákì pùcse,
Koji merzish na sve dobre svŷte
Proganjajuch one koj' te ucsé
Drum nebeski, ljùde vele svète.

Digitized by Google

151. Ove li si jâdan prepravío
Dvore, slûxbu, i ovu druxînu
Bogu právom, koji ponìzio
Za tebe je svoju velìcsinu?

152. Kojino za tebe uzdignuti,
I umĕrlih za umìrit smêchu,
Dostojao se j' csovycsanske pûti
Na se slabu obúchi odŷchu.

153. U csemu te, i s' csime rázxali
Tvoj stvoritelj jao shto ti ſkrìvi
Na njeg ove da muke nâvâli
O smîoní pùcse, i sùmnjívi! —

154. Da uprâvi, kako ti ôbecha —
On u plodnà mysta tvoje púte
Svem Egiptu dade, tebe cícha,
Texke râne i bŷcse preljúte.

155. A ti rânam neìzbrojenima
Nemilostno sveg njega izgèrdi,
Nada svima drugim kervnícima
Preopákì pùcse i zlosêrdì.

156. Ón u slíki od svytloga stúpa,
Sada plâmen, sad oblàk poznàni
Pred tobome stâja i pôstùpa,
I oda zla csùva te i bràni.

157. Ti ga pàko nezafálan svèza
Gola za stúp, za stùp za prekòrnì,
Tí izlùpa, îzbi, îzpotèza
Njega pùcse zlí i nerazbòrni.

158. Na sramotu kràljа preopaka,
On t' ucsini svojom csudnom môchi,
Kroz cerljeno sinje mòre nĕka
Kao po suhu moxesh lahko projchi.

Digitized by Google

159. Izvorima kervì boxanstvene,
Koja zá te pravedna se prôli
Sve pútove ti csinish cervene,
Nepravednì pùcse ì oholi.

160. Sred pustoshi i divje i gládnè,
Presladkome mânom ón te pîta,
Izvodechi tebi vode hlàdne
Iz kamena tverdog stanovîta.

161. Gorkom xucsju, ì ocetom ljútim
Tí njegova svá ústa iztrùdi;
Nad svim drugim u zlu otverdnutim
Otverdnùti pùcse i prehûdi! —

162. On dôpùsti, da tvoja haljina
Csetrest lýtah csitava ostâje,
Doklegoder íz golih planinah
Obechane ti dojdesh u krâje.

163. Ti njegove precsîstè odŷche
S' njega svùcse, i medju s' râzdŷlì,
O smamljenì, opáki od veche
I pakleni pùcse i nemîlí.

164. Kananejske králjeve i púke
Napunjene silovitog bŷsa,
On pomlàti sve kroz tvoje rùke,
I oholìm njima glàve splêsa.

165. Tì mu za tô poshténje i slavu —
Dylujuchi od njeg rùg nepràví,
Tvérdom terskom mlátish csastnu glávu,
Bysnî pùcse vele tverdoglâvì.

166. Ón ti krûnu svytlojâsnu dade,
Na králjestvà on tebe uzvìsi,
Da nada sve ostále narôde
Csaſtjen, csestit, i preslàvan tí sì.

Digitized by Google

167. Tí sve psovke na njega izrìga,
Ti ga krûnom dracsjom krûni, i tì
Na visoki nemil krix prîbi ga,
O kervnícski pucse jydovîti!

168. Predobrostiv, prav, i blagodáran
On úcsini vele mnogo zá te,
A tí neprav, zlocsest, i neharan,
Ove njemu sad povratjash pláte.

169. Dali joshter ganut prìpyvàna
Nemôgù te slavna porocsanstva
Gdi znamenja svim verlo poznana
Od njegova tí shtijesh boxánstva.

170. Neizbrojnih dali josh iz csùdah
Koja vîdi-ti upoznao nísi,
Da je pokoj ón svìh ljudskih trúdah,
Nam namýnjen gori na nebesih.

171. Kad ohola tí s' nepriatelja
Igda satrao na nacsin ovâki?
Kako dragog tvoga spasitelja
Trêsh i mucsish o pûcse opáki.

172. Kad zlocsinca, makar najgorjega
Tako sìlno ûcsini umèrti?
Dobrocsinca kako sad tvojega
Umîrati csinish pùcse klétí.

173. Jurve xárkog sunca-svŷtla kôlá,
Po kojima byo se dan rédì,
Razdylivshi ovaj svŷt napola
Na nebeskoj gori sjahu srýdi.

174. Kada eto bash u sámò pódnè
Sverhu svoga blýdoga óbrâza
Krúte tmine, tmîne neugodnè
Porûsheno sunashce ûkaza.

Digitized by Google

175. I, csim svemu puku uplâshenom
U zlój túgi serdce zlo ogerknu,
U taj îstì csas eérnom kôprenom,
Nebo stàvni, a i dán se smerknu.

176. Koliko je svuda u okolo,
Zemlja dûga, dûga i shiroka,
Od svud mràci stiskoshe ju óhlo,
I nenádna joshter nòch xestôkâ.

177. Znàm da túge-u râju-i jàda
I xalosti neîma preljúte —
A scýnio ovdikar bi, sâda
Kroz premnoge rázloge i púte —

178. Da chutechi tada vaj sîoni
Otac vycsnji na nebu proplaka,
I da pogled svój blági ùkloni
Od ovoga od svèta opàka.

179. Al od ozgor známénje vêliko,
Od xalosti ón pregórke pôda,
Na skoncsanje smertno ì opàko
Poljubljenog od svoga porôda.

180. Jer sverh tmîne' pregústé i jáke,
Opàzi se i s' desna i s' lèva
Kroz kervave gdino kroz ôblake
Razxaljeno tuxno nebo sýva!

181. Za syvanjem csujáshe se gôri
Od gromovah lupa treskovîta,
Da bi rekao , da s' váljà ì orí,
Zìd i grádja' svega ovog svèta.

182. A zemlja se s' jekom vele verlom
Pocse strashno i nemîlo trésti
Kano da che s' trâgom svôm umérlom
U Propàsti vycsnje se usysti.

Digitized by Google

183. Uzvishene kuche, pak i tvêrdje
Pocseshe se sve razapadati
A tmîne, i tréshnje sve togerdje
Bivahu, da j' ſtrahota gledati.

184. I csim od ſtrah' svak smertno prôblýdi
Ter ostýnjen kao kamen zamùknu,
Neizbrojni broj zidovah tvérdih
Raztrýskà se, râzsu, i râzpuknu.

185. Pri hudobnoj ſtraſhnoj ovoj zgôdi
Ushtrepti se zemlja u okolo,
I gradovi, mysta, i narodi
Kud dopîrè zlátnog sùnca kolo.

186. Neznáde se uzrok tim csudesim,
Ali svâki dêrxa, da sgodîlo
Tada se je gdigod pod nebesim
Texko ili csudnò koje dỳlo.

187. A najlíshe pak neizrecsenù
Motrech tamnost svud í na sve ſtráne
Uplashi se svỳt, da kroz nòch vycsnju
Slỳp, izharan na vyk neostanc.

188. Ali nad sve, sve národe înè
Jeruzolim onaj gràd kervávì,
Videch blìzu sva koja se csiné
U najxeshtji on se stràh pôstavi.

189. Mnogi tudi za gryhe se kâju
I vapîje svak' i ljúto cvýlì,
I u svomu serdcu se poznáju
Da su mnogo i zlo sakrívìli.

190. Za to màjke sve neizbrojenè,
I josh s' njima u xalostnom rédu,
Dytca mnogà, dýve nevỳrenè
U veliku cerkvu skupno îdù.

Digitized by Google

191. Tudi csíme pred boxjim otárim
Csaſtni tamnjan xegu, i svi klécse,
I vîshnjemu Bogu s' mnogim darim
Svak' se môlì i svaki s' utŷcsè.

192. Drûgi joshter blixji bìlyg êto
Králj nebeskì ukàza od zgóra,
I na svoje ſlàvno templo svêto
Ne bez téxke razserdxbe udârà.

193. A tò jerbo zátvor, koji púku
Otajstvena branì gledat dŷlà
(Svaki chutech rad tog gorku mûku)
Razkîde se kroz pòl na dva dŷla.

194. A stúpovi svi, od ponosite
Cerkve koji grádju uzderxáhu,
Od treshnje se zemlje ſtrahovîte
Na ſto mystah skroz razpucávahu.

195. Isus u tò poznájuchi vrŷme
Da j' umerlo bítje dospieno —
On zâvapi glàsom visokime,
Evo sve je veche ízpunjeno.

196. Za to kraljju rájski a otcse moj!
Buduch voljju da izvershi tvoju,
Teb' u tvoje ruke ja porod tvój
Sada dùshu ja predajem moju.

197. I csime s' u mnoxſtvu zlo smetenu,
Svaki zgode na ove csudjáshe,
Isus svoju glavu iztrúdjenu
Priklonivshi svoj duh izpustjashe.

Sverha pyvanja dvadesetóga.

Digitized by Google

Pyvanje dvadeset i pervo.

Tylo Jozip Arimath uzavs'hi
Isusovo, u grob ga postavi. —
Dúsha pàko nad pakao sìshavshi,
Prâve dùshe iz Límbe ìzbavi.

1. Jur u krílo od sinjega mòra
Blýdó sunce hitro pristúpashe,
A tamna se vecser ìza górah
S' merklom nochju blixje priblíxashe.

2. A tylesa joshter pribíjena
Svako krízu na svómu stajahu
I joshtere u prav necvýljena
Svog ukopa xeljnog neimáhu.

3. Ovo dîlo s' mirom nepodnese
Od Arimatee Jozíp mîlì
Mladìch komu premnoge úrese
Blagodarno Bog vishnji udỳlì.

4. Najvridnijih ljúdih medju sbôrom
On biáshe u scŷni najpervi
Jasan dylim, i svytal govorom,
I od kuche visoke, i kervi.

5. Sverhu toga mnoxinu rusága
I velike verlo obilnosti
Velikì broj zláta a i blàga
Uxivashe u sretnoj radosti.

6. Ali za csast vycsnju zadobiti
Ovaj vitez vrýdnì i hrabreni,
S' krepkìm serdcem hotiashe biti
Isukerstov naslidnik ljubljeni.

Digitized by Google

7. Videchi bo csudà glasovîta
Slyditì ga pocse sa svóm môchi,
U sve ſtràne prepravan od svỳta
S' njim na svake trude vyrno pojchi.

8. Za to bivshi od ſtrah' druxba înà
Isukersta meshtra ostâvila,
Kriuchi se po pústih planinàh
I po gústim gájih, i po shpiljah.

9. On se pàko nîshta nestrashechi
U dvorove dójde Pilatove,
Sa slobodom njemu govoréchi,
Al u scŷni svakoj rycsi ove:

10. O moguchi, o moj svýtli Báne!
Slushao sam da tí blág i mîo
Danaskere jesi s' tvoje ſtráne
Isukerstu momu meshtru bio.

11. I da kervnim judskim redovníkom
Koji su ga prâva óbýdili,
I iz zlobé sa smertju opákom
Bezzakono kérvni umorîli.

12. Protivio si se vishekráti,
I naſtojao ali sve zalúdu,
S' blágom tihom rycsju omekshâti
Pretverdoga púka nesvỳst hûdù.

13. Znádesh da ón smertnu mûku primi,
Shto za vyrnu ôbranu îſtiné
Opirao se precsèſto je njimi
I shto j' karao njihove krivine.

14. Dopústi nam (a tò moxesh) sade
Mertvo tỳlo njeg'vo ukopâti,
I po tomu smírì nashe jàde,
Utyshenje to nam neukráti.

Digitized by Google

15. U srýd cylog i novoga groba
Moga, ja chu njega postavití,
Kog ságràdi sad od ſkora dóba
Znajuch i ja da móram umerti.

16. Rycsi ove Poncio odvràti:
Koliko bi vîshe josh uxivao,
Da vam mogu sadakare dâti
Shto prosite, ono tỳlo xìvo.

17. Vì Bogovi rímski od îſtine!
Svydoci ſtè ví od serdca moga,
Iztraxívao da sam sve nacsîne
Za neumorit njega pravednoga.

18. I mení je kripost blágà mìla,
I poshtovat znadem Boxje ſhto je,
Ali zloba predobi i sîla,
I poxude sve pomète môje.

19. Koju danas ja ochùtih mûku
Nemoguchi dati mu pômochi,
Suprotiva nabúnjenom púku
Komu trudno jeste verha dójchi.

20. Kad ôdoli dakle gràd opáki,
Vi idite ter ga ukopajte,
Kako rázlog iztraxuje svaki,
Poslydnje mu ví poshténje dajte.

21. Recse; a Jozip svoj' korak upravi
Shtogoder se moxe pospyshnije
Na nesrechni brỳg, na brỳg kervávì
Proslavljene sada Kalvarie.

22. I Nikodem tud iz gràda s' njime,
Izilazi Jerusolímskoga,
I on mucsan u svem serdcu svóme
Radi smerti dragog meshtra svoga.

Digitized by Google

23. Obadva se jurve priblïxati
Pocsinjahu ali pûni smèche
K' mystu, odkud smertnò uglêdati
Mogáshe se ìſtô mysto veche.

24. Na brýgu se vech' ukàza njima
Oruxanih ljudih jedna csêta,
I gvozdenim kopjim oholima
Oda svuda planina obstèrta.

25. Jer da óndi propétá tylesà
Neoskvernje svetcsanoga dàna,
Koga pûna slave i urèsa
Svetkovashe svá sionſkà strána.

26. Po naredbi dakle redovnikah
Za s' krixa jih skînut — bîshe gôri,
Uzîshla iz gràda mnox bojnikah
I ukopat na iſtoj jih gorî,

27. Tud dva krívca, koji pribijêní
Za zloesinſtvo svoje zlò biahu —
Joshter texko, gorko izmûcseni
Na pòl mertvi xivot provodjahu.

28. I víkashe, plaçsuch placs preljuti,
Da jih sav púk lahko csuti bude,
Da xeljahu túxni izdahnuti
I sa time svershit smertne trúde.

29. Ugledavshi cseljad nesmîljenà
Da umért' po seb' nemogu sàmi,
Prebijahu njihova kolŷnà
Pretexkima dugim kopjacsami.

30. Tere, da su pomèrli vídéchi
S' krixa mertve njiha odbijaju
I u prôstu jamu se xurechi
Verxene jih berzo ukápaju.

Digitized by Google

31. Ali boxjeg opazivshì sìna
Izdanuo da je trúdno veche
Njihova se stávljà opacsina
I mertva ga vîshe géivdit neche.

32. Tere kano mîloſt imajuchi
Nad berzom se njegvom smertju csûdè;
Blýdo tỳlo tud razglédajuchi
I njegove sve râne prehûdè.

33. Glàs je-da su tudi mnogi, drûxbu
Od nebeskih dvorânah vidỳli,
Gdi biahu na xalostnu ſluxbu
Od ozgore s' neba doletili.

34. I u snýxno-byloj gdi hodỳchi
Oko krìxa smertnog oni leté,
Boxanstvenu drágu kerv kupechi
Koju râne izcýdjashe svete.

35. Tere gdi u csaſhah pozlátjenih
Svaki s' mnogim poshtívanjem pó se
Sakupljenu u dvóre blaxenih
Rajskih svýtlih ſtránah gori nose.

36. Tada jedan od kérvnih bojníkah,
Koji ime djácsko Longin îma
Iznájde se serdca preopaka
Medj oſtalim svima bojnicima.

37. Na xeſtoku konju se zâtecse,
U rukama s' oshtrom sulicome
Ter otvori, duboko prosỳcse
Svéte pêrsi, i preslàvne njome.

38. I svakì se okolo csudéchi
Da iz râne kojuno mu zâda
Takia se vidjashe protêchi
Izmyshana s' kervju csîſta vodâ.

Digitized by Google

39. Da poznámo po dŷlu otômu,
Kako kervju jesmo odkúpljeni
A po xívóm vìru vodenomu,
Od krivinah sviuh umiveni.

40. Rad izvora ovog csudna vêle,
Svekolike, i sve blixnje tràve,
Ogresnushe, i blýde na pole
Oſtadoshe, sùhe ì kervave.

41. Csim csudesà tà svak pomno pâzì,
Jozip mnogo ukazáv smienje,
Medju gústo oruxje ulázi
Tere na krix presveti se penje.

42. Tud suzami groznim obílnima
Polývajuch i líce i krílo
S' Nikodemom odbíja i snýma
Dragog svoga Meshtra mertvo tỳlo.

43. Koje dolí snýmljeno ſtâvili
U ponjavu plátna snyxanoga
Koje iſtu tù vecser kúpili
Bihu zarad iſtog posla toga.

44. U Platnu ga oni nosé býlom,
Kroz bojnikah druxbu vele hûdù,
S' ukopnime da ga tako cvỳlom,
U hládni grob postavîti bûdu.

45. Ovamo sad i ví doletíte
Sva mládexi od prevîshnjih dvorah,
Da rajskoga králja odprâtite
Ukopnoga hladnog do mramora.

46. Svaki od vas od ozgor donêsi
Kite cvytja lýpog razlikoga,
Da se mertvo tỳlo sve urési
Spasitelja sveg svỳta ovôga.

Digitized by Google

47. Jer bi podpun rázlog tomu bio,
Da u mertvom ovom sada bitju,
Tko je sav svȳt cvȳtjem narésio
Vas pokríven sad budè u cvȳtju.

48. Slavno tȳlo boxje donesheno
Bì pred placsnih xénah tuxnu druxbu
Koje vele gorko, i smeteno
Ponovishe opet svoju tuxbu.

49. Da na túxne njihove gôvore
Kojim níje moch prilike dati,
Svekolike okol' blixnje gôre
Csujahu se jêkom razlýgati.

50. Mislio bi da se u okolo
Svako polje, svaki brȳg i ſtràna
Spravlja cvylit sa xalosti mnogo
Stvoritelja ſvoga ukopana.

51. Túxna majka, jadnà, xaloſtîva
Sydì sverhu tvérdoga kamena
Razkôsana, blýda boljexljiva
I csemerno vele ucvyljena

52. Ne bez túge i vája sîona
U svom krílu jadovnoga skúta —
Naslonîla bîshe jadna ona
Svoga dragog sinka izdahnuta.

53. Tere mertvo zagerljujuch tȳlo,
Sad celíva ocsi zaxmírite,
Sada blýdo i kervavo cselo,
A sad persi probîjene svéte.

54. A zatìm je ona zamishljena
Ljute rane na njemu smotrîla
Kojim ga je cseljad nesmîljena
Svega, jao! svega izrânila,

Digitized by Google

55. I takove gorke muke, smeche,
U svojemu ona serdcu chûtì,
Da iz njenih jadnih ustah vêche
Niti glàsa nit tuxbe je csûti.

56. Od xalosti nego prevelike
Stojì tako tverdo nepomîcsna,
Placsna líca, a i blýde slîke
Mraznoj stỳni sa svìme prilicsna.

57. Kod njè vỳrnìh skupshtina druxìcah
Vapiuchih u pretúxne gláse,
Persa túku, pogerdjuju lica,
I prosùte razterguju vlàse.

58. Od njìh jedne, csíme pometene
Bez prestanka i sûzè ì plâcsu,
Mlákom vodom, vele ponîxene
Isusovo tỳlo perúch plácsu.

59. U snŷxanu u pôstavu jedne
Kojom zavît mertva ga imaju,
Izabráne, mirísne, naredne
I vonjave pomàsti stavljaju.

60. Razmetnutim jedna njemu prámih,
Kervava mu odtîre kolŷnà,
Nad njegovim xestokim rânami
Sa svím svojim tỳlom naslonjena.

61. Probodêne i rùke i nôge
Ona njemu gerlí ì celivá,
I nad njima pregroznè i mnoge
Róni sûze, i suze prolýva.

62. Sve xalostne drûgè ì dresele
Ràdi smerti njegove opáke
Túxe, jàvcsu, uzdishu i cvýle
I valjaju vele placsne rýke.

Digitized by Google

63. Isusovog jedva jìh od tŷla
Razdyliti ondi ljùdi môgu
Puni placsæ i oni i cvŷla
Ukazujuch tudi xalost mnôgú.

64. Ali túxnih utŷshujuch xénah
Xalost, túgu, sve shto bolje znâjú,
U grobnicu od tverdog kamena
Nebeskoga králja postavljaju.

65. I sto pútah u dostojnoj scŷni
Hotivshi se od tud oddýliti,
Presvétomu grobu ponixeni
Traxahu se dúxno poklonîti.

66. Tada xenska druxba izabráná
Nehotivsha sáma túd ostâti
Kako njega smôtri ukopana
K' kuchi majku xalostnu ôdprati.

67. Ali zlobne, ljùte, i nemîle,
Xidovskoga od národa gláve,
Nebìahu joshter ustávîle,
Strah nit mîslì sve svoje neprâve.

68. Jer se mnogo pútah sgodi njîma
Od istoga Isukersta csûti,
Da kad ûmrè, on od mértvih îmà
On na svytlost opet uskersnuti.

69. I da knjige starínske i svéte
Od prorokah stárih tò pyvaju,
Kojih oni i pìsma i svŷte
Zaslyplјenì odvech nepoznáju.

70. I zaràdí toga zlo smútjeni
Shljú bojníke oni ôruxàne,
Da obastru njegov grob kâmenì,
I da ob nòch, i ob dàn ga bráne.

Digitized by Google

71. Od njegovih da kak' kojigodi
Ucsenìkah sa smîonom vlàsti
Neusùdi, nit se uslobôdì
Ukopana Isûsa ukrâsti.

72. I da glàsa laxljivog prosuo
Evreìnſkoj nebi po derxâvi,
Da od mertvih on je uskersnuo,
I da opet xìvotom borâvi.

73. Sada ozgor s' nebeskìh visìnah
Neka krepost k' men' tvoja dolêtì,
Koj' od otca, i koji od sína
Tí izhodish Boxedúshe svéti.

74. Tí kojì si jedna radost prava
I veselje svegkolikog ſtvôra,
Svytlost, úres, poshténje' i ſlâva
Od nebésah od zemljé i mòra.

75. Iz pameti tí iz moje sâda
Sve iztŷraj i sa svim odrŷni
Shto je mùke ostàlo i jàda
Radi ſmerti nemîle u mêni.

76. Tere tvojom xúdjenom mîlostì
Iza plâcsa gorkoga i smêchê
Ochútjenje od práve radosti
Udyli mi, utrúdjenom, veche.

77. Od radostî one, koju s' tôbom
Mnox uxívà od presretnih dúshah
Gôri, gdino sa csestju prevycsnjom
Svaka ſladkost ſtostruko se kûshà.

78. Byxi placsno od mène dresélje,
Ovdi radost nasha je iſtinà,
Ovdikar je sve nâshe vesélje,
Ovdi sada nasha csaſt pocsîmà.

Digitized by Google

79. I vi veche, vechji podignite
Rômòn, moje drage pŷsme ovdi,
Spasîtelja tere proslâvite,
Od kog nashe sve dobro ìzhôdì.

80. Ôn da veche íz one dubôkè
I prekrúte nochì bud' izvêsti,
Stáre svetce, i stáre prorôke
Na nebeské obechane csèsti,

81. Bîshe sîshao njegov duh bez pûti
Nad paklene doli cérne ſtràne,
Medju ſtŷne, i medj plamen ljúti,
Gdi dan býli nikada nesvânè.

82. Gdi sìlovit, pregùst i ſtrashîvì
Neprestàvni u vŷk mràk kraljuje,
Kuda ljudi nesihôdè xívì,
Placs i smecha gdi na vŷk ſtanûjè.

83. Ovd' odmetna onà i opáka
Cérna brâtja u vyk pribívaju,
Koji dobrà bash mogoshe svâkà
Úxìvati kod Boga u râju.

84. Ali ôni, csím jednaki biti
Stvoritelju svomu Bogu rádè,
Sebi trúd i poràz vykovîtì
Sa svojome oholostju grádè.

85. Jerbo serdxbé napûnjen ognjenè
Králj nebeski otac svemogúchi,
Sve zâkſopi sve njih obôrene,
U paklenì jaz u vŷk gorúchi.

86. Túd gryshnìkah hudih dùſhe túxne
A i oni túxni nada svîma,
Derxe cernim u jamama sûxnje'
Zadajuchi vycsnje mûke njima.

Digitized by Google

87. Ove dúshe jesu ukopáne
Ràd csinjenja prehudoga svòga,
U najdublje i prestrashne ſtràne
Od ponôra svêga paklenoga.

88. Tko tùd ugje, vishe u svom výku
Neimáde ufanja ìzlŷsti,
Neg' u ognju ſtrashnomu i prîkù
Terpi gorke i strashne bôlestì.

89. Tò u ognju, s' dimom sîlenime
Koji ljùto xexé, a nesvýti,
Koji nikad, nit u koje vrýme,
Niti dòba, néche dogorŷti.

90. Ognjenoga sverhu tôga krùga
Gdino je grýh svoju pláchu stêkao,
Mírna mŷsta, mystà tîshja drûga,
Proſtîru se okol na daleko.

91. Tudi níje nijednoga plâma,
Nit se tudi drugo zlo nahôdi,
Izvan tmîna i merklà noch sáma,
Koja svuda pod zemljom gospodì.

92. Izabránih dùshe, odrédjene
Na nebeskè vycsite pokôje,
Od nepravih dúshah razlúcsene
Tudi vrýme tad trajahu svôje.

93. Grýh staroga joshter rodîtelja
A ne dŷlo njihovo ôpàko,
Od nebeskog njih tada veselja
Uzderxàva tia na daleko.

94. One ondi drugog neimâhú
Vaja, muke, trúda ni gorkôsti,
I opet se dojch' neotimahu
Na ovaj svŷt prepûnì xâlosti.

Digitized by Google

95. Nego joshter shto biashe njimá
Do to dôba u vỳk zabránjeno
Duhovima medju nebeskima
Uxívati líce boxanſtvêno.

96. Sveti otci stajáhu na tomu
Mystu, koji u dobrima dỳlíh,
Brez krivine na svýtu ovomu
Sva godiſhtà svoja su provêli.

97. Po zákonu xívit od náravi,
Bîshe sàmo njihova zâbava,
U prìteljstvu, slogi, i ljubâvi,
Ovce pasuch po tûſtih dubrâvàh.

98. Pravdu ljúbit, csinit; i csastîti
Velíkoga králja na visini,
I nikomu ono nécsiniti
Shto nexelí, da s' njemu ucsîní.

99. Tudi druxbe nebesóm ugodne
Od prorokah svétih pribívâhu
Koji dyla i ſtvâri dohôdne,
Po gradovih svud pripovydahu.

100. I koji su svéte i poznane
Svima ljúdma jur zakone dàli,
I koji su od svoje jih ſtráne
Dobrovoljno opet poslushali.

101. Druxba xénah ì ljúdih prevrýdna,
Koja boxje zakone obljùbi,
I mnòx dytce, koju neuredna
U nevrýme ljúta ſmert pôgubi.

102. Svi csekahu oni dan sudjeni
Sa svim serdcem i sa svóme svỳſti,
Da jih Isus porod boxanſtveni
Na nebesá bude gor odvêſti.

Digitized by Google

103. Tud prorocsni dusi tudi sveti,
Kroz vísôkò kroz svoje sveznànje,
Razbírahu po svojoj paméti
S' pomnjom slávno boxje obechanje.

104. Ter brojéchi vykove i lŷtâ,
Dokucsuju vyshto, da su veche
Blizu doshla vrŷmenà cseſtítà
Kad che svoje dovérshiti smeche.

105. Poznajuchi tìm, da che izíti
Skoro iz tè tamne nochi blýde,
Priuzéshe srechnè govoriti
U veselju ovakve besŷde:

106. Eto srechnì eto dàn dôleti,
U koji che bìti nami dáno,
Jasno líce boxanſko vidyti,
I uxívat dobro svim poznano.

107. Ovaj bo dan s' neba velikoga,
Radi svoje gorúche ljubávi,
Napunjenim duha presvétoga,
Nami vycsnji králj rajski objàvi.

108. Ovaj svima drugim umérlima
Navýstismo opet mí njekada,
Da s' poxudam vrúchim svakdanjima
Sav se narod ljudski njemu náda.

109. Prava svytlost jurve k' nami îdè,
Pleme kralja vycsnjeg od nebésah,
Da nas gori u nebo odvedé,
Da nás vycsnjeg napûni urêsa.

110. On je bio, ón i nîtko înì,
Kojegano nami vîshe krátih,
Pod prilikom, vycsnji dùh ûcsini
Od bojnoga lava prìpyvati.

Digitized by Google

111. Kojino sàm jedan za sve inè
Podloxi se na smert preopáku
Nash protivnik gryh da sav pogîne,
Koji nami ôte prednju díku.

112. Lav od kervi i kolyna Jùde
Zemlji poslan u pomoch, od sgóra,
I sve nashe neprítelje hûde
Predobi, i râzbi, i pohâra.

113. Ovog svyta po sve csestir' stráne
Svi s' umérli ljùdi veselîte,
I vi srechnè dùshe izabráne
Kojeno se ovde nahodite.

114. Eto víste od sada blaxêni
A nami su osobito veche,
Vycsnji dvóri rajskì odtvoreni
I nebeskè udyljene srêche.

115. Jur, kako je od nás navyshteno
Skoroche se tako dogoditi,
Da se imà sve shto je stvôreno
Pod nebeskim krùgom veseliti.

116. Od nebeske da che csestitosti
Svuda slavni vidit se bilyzi,
Od velike i glávne radosti
Da che gôre uzigrat i bryzi.

117. Ko kad tihi jaganjci i mlàdi
Svoje lùgom slydechi matere
Mîlo skácsu po travnoj livàdi,
Sigrajuchi vesele se tere.

118. Jur je ono vrýme nastupílo,
Da kladenci i sve bîstrè rýke
Mèd presladki i mlyko prebýlo
Budu ronît svuda svekolike.

Digitized by Google

119. I vi hrìdi od ſtýnah sloxene,
Da svakakom slaſtju protecsete,
I radosti od neizrecsêne
Po svem svýtu znamen ukáxete.

120. Srechni dûsi, i dùshe blaxêne,
Ove bláge rycsi govoráhu
A u nutra i tmaste se sỳne
Na njihovu radost veseljahu.

121. Zatvoreni tako i gradjani
Koje vójska obsydav, podstúpa,
I njihove zidine za mâni
Treskovitim ognjem od svud lúpa.

122. Prem da oni da se malo bojé
Od poraza kakva pogubnoga,
Jere tverdji u prejakoj ſtoje
Sacsuvana dobro gràda svóga.

123. Ako, kada vojsku pomochníkah
Iz daleka joshter vidyt bûdù,
Kojino che óhlih protivníkah
Satarîsat svu sîlu prehûdù'.

124. Pun radosti i josh pùn vesélja
Glas podignu csak do neba tâde,
Da njihovih iſtih nepriteljah
Strah ledeni sve serdce popádè.

125. U srỳd ovih radoſtih; al eto
Slavnì svega osvetnik od svỳta,
Od gorúchi zrakovah sav svytao
Stúpa na prâg od pakla proklèta.

126. Tudi vráta biahu gvozdênà
Nesmotàrnà i gerdnoga csìna,
Jákà, sìlna, sìlno utverdjena
Izvan mỳrè, i izvan nacsîna.

Digitized by Google

127. Nicsja krepost, i nikakva sîla
I níkakva joshter vlàst na zemlji,
Njih krenula niti oborîla
Do vyka jih i nikada nebi.

128. Alì Isus sin Boga vîshnjega
Kroz moch jaku svoju boxanſtvênu,
Na sramotu cernog pakla svêga
Dok jíh tâknu, taki njima krènu.

129. Na krenutje ovo sîlno jàkò
Koje boxja tad ucsini ruka,
Zanỳmi sve nebo, zemlja, pako
I postade svuda strashna bûka.

130. A kad bûku tù presìlni csushe
Iz ognjene ónaj se csas ſtráne
Svi duhovi opaki sûnushe
Da paklena oni vrátà bránè.

131. Od ozgor do pàsa ljudske slîke
Imadjahu oni, a ozdóle
Zvỳri gerdne biahu i príke,
Jedovite zmîje i ohole.

132. Tìm rexechi vele ſtrahovîtè
Svaki od njih glasove îzpusti,
I plamene stâde ognjevite
Izmítati s' nemilima úſtih.

133. Tmâsti jàzi, i sve blýde shpilje
Od paklene cerne nochi ſkròvne,
Sve se bîhu strashno zadîmile
Od njihove od pâre otrôvne.

134. Ali to sve biashe zalúdu,
Jere bo sìn králja nebeskoga
Svu koliku smète sîlu hûdù
Proklétoga púka paklenoga.

Digitized by Google

135. On ne sàmo da tada ôtvòri
Cernog pakla vráta s' svojom vlàsti,
Nego joshter sa svim jih obori,
I ûcsini na tle jih upâsti.

136. Sva se tada smétena ûgleda
Ova kûcha cérna i nemîlá,
Ter tutako pretmâsta i blýdà
Noch se dîxe iz njezina kríla.

137. Jer kakogod oni jasni kâmi
Koj' gorúchem plamenu odsýva,
I nochnima kojino tminami
Svojim svytlim zràkom odolýva.

138. U sobama kraljevskoga ſtána
Sjà s' nacsinom tak jasno lýpime,
Da daleko od tud iztýràna
Sva utîcse tamnina pred njime.

139. Tako îſtò i sìn boxanſtveni
U pregustoj ugledan tamnôſti,
Sve raztýra shirom merkle sýni,
Neizrecsnom sa svojom svytloſti.

140. Kako dûsi vidishe proklétì
U paklenim svojim jamam Boga
I gdi obraz njegov njima svýti
Svytlji josh od lica suncsanoga.

141. Prepadnuti u taj csas, savîshe
Svoje gerdne repove poda se,
Ter od ſtraha sebe uklonîshe
U najdublje paklene u jàze.

142. Sakrivenì tudi, jedovîtù
Tvorech rexnju, kano psí vihahu,
I u zaman svi svoju ocsîtu
Shtetu i svoj poraz oplakáhu.

Digitized by Google

143. Kako, kada u staroj planini
Poludivja joshter cseljad stojé
Zimnom ledu, i lytnoj xestini
Podloxena po sve dàne svoje.

144. Iz dàleka ako josh upâzè,
Bojnu vojsku oruxanih ljúdih
Izredjeni redom gdi prolaze
U csetama junacskima tudi.

145. Svaki ód njih otígje od ſtraha
Bash u svoju, shpilju ter s' upútì
Ne brez berza byxanja i plaha —
U najvîshjih stynah ponor ljútì

146. Tere s' csudom premnogim od tàle
I s' bojàzom strashljivo gledaju,
Bojne konje, i pŷshce ohôle
Gdi kroz mystà njihova ſtupaju.

147. Ali csîste dushe izabráne
Boxanſtvenoj ovoj pri svytlosti
Veselé se svúd i na sve stràne
Sve placsuche od mnoge radosti.

148. Ter derxechi protiva visínah
Podignute rùke sveobedvy,
Hválé Boga svoga gospodina
Koj pogleda na njihove jàde.

149. U vesélju pàko prevêliku
Sve ſhtogoder boljim redom znâju
Prama svomu právom slobodníku
Idu i njeg snîxno susrytaju.

150. Nijednà se od njiuh nemôre
Nasititi tudi gledajuchi
Rajsko líce, i rajske pozôre,
Od kuda zràk síva premogúchi

Digitized by Google

151. Sve ga mírne, tîhe i vesele
Pozdravljaju s' premnogome csastju,
I ove mu one rỳcsi velé
Sadrúxene s' ponixenom ſlastju:

152. Kako sada mí primamo tebe
O presvytla csaſti na nebesíh,
Koji nashe túge i potrebe
Utyshiti àmo doshao jesi.

153. S' prevelikom kojino mîlosti
I nam i svój csovicsanskoj kêrvi
Sreche opet vratjash i râdosti
Koje otac nash izgubì pervì.

154. Koji k' slavnim dvorim nebeskima
Svỳtu csinish izpravljene púte
Da zá tvojim dobrim stupajima
Slobodno se i ljudi upútè.

155. Tvoj nam dícsni obraz boxanſtveni
Nad suncem od iſtoka prosíva,
U tvom lícu raj nad svim xudjeni,
Vìd ocsiu od nashih uxíva.

156. K'nama si tí doshao, ali koje
Na ovomu svytu si podnesao
Texke trude, muke, nepokoje
Od kojih je i ovdi glâs doshao.

157. Tko je tvoje boxanſtveno tỳlo
Na toliko ljùto izránio,
I csiji je macs tako nemîlo
Svu precsîſtu tvoju kerv prolio.

158, Tko se je u ljudskoje narâvi
Nashao tako otverdnute chúdi,
Da na tebe prâva rùku ſtâvi
I da s' tebo umorit ûsudi? —

Digitized by Google

159. O valovi od sinjega mòra,
Koji súhu zemljicu pâshete
I vishekrat vishji se od górah
Gori prama nebesim dixete!

160. U kojiſte vi jàz tad sakrîli
Vashu ohlost, a i vashu sîlu,
Kadano vash ſtvoritelj premîli
Smert podnese takvu prenemîlu.

161. Za ſhto níſte ví u ono dòba
Podignuli potop jedan verli
Sverhu zemlje napunjene zlóbah,
I sve gryshnó ljudstvo s' svim saterli? —

162. Tí li slàvni boxanſtvení sìnu!
Te xestoke tí podnese râne,
Da ucsiníſh uas po tom nacsinu
Slobodjene, i josh sahranjene.

163. Mi bo nismo od takove ċýne
Niti ljudski s' nam sav narod înì,
Rad dobrote sàm neizrecsene
Tvoje, tí nas cseſtite ûosini.

164. Tí se zarad nás vele iztrùdi
I podnese mnoga texkà dŷlà,
O pokoju drági od svih ljudih
O uresu vycsnji svíh Angjelah.

165. Nash je, nash gryh texkì nebeskoga
Otca Boga vycsnjeg uvrýdio,
A tí si sàm Isuse rad toga
S' krixa tvoju svetu kerv prolio.

166. Ove ryċsi tîhòm u veselju
Zakloplјene u tmînaste ſtrâne
Svomu dragom vycsnjem spasitelju
Govorahu dushe izabrâne.

Digitized by Google

167. Posli tog se pàko sve diléchi
Iz premerzke ſtráne tamno - blýde
K' vykovitoj slavnoj rajskoj srechi
Osvetnika svoga kersta slýde.

168. Srechnè dushe sad oslobodjene
Od svytovnih ſviu trudah veche.
Nit podloxne vishe na prómŷne
Od neſtalne ovog svŷta srêchè.

169. Ljudskì otac Adam pervi hôdî
Koj' za stáro gryshno svoje dŷlo,
Joshtere se i neuslobodi
Pram nebésah podignuti cselo.

170. A za njime stári otci znânì
I proroci svéti redom idù
Býlim platnom csedno povézani
Ponositu nose glàvu sýdu.

171. Za prorocim, i otcim, sve redom
Idu druxbe izbrane ostále,
I veselom veoma besydom
Spasîtelja svoga sloxno hvále.

172. A zlô tada zaplâkashe onì
Koje, za zle gryhe necvýljenè,
Derxì pakâo cerni i silovni
U dnu svoje propasti ognjene.

173. A tò jere pretùxni ufanja
Oslobode od svoje nejmáhu,
Nego po sred vicsnjega ſkoncsanja
U vicsnjemu ognju bolováhu.

174. Králj prokléti pàko navlastito.
Hudog pakla, sa svóm svojom druxbom
Uzdisashe ljùto ognjenito,
S' ljutom smechom, i s' pregorkom tuxbom.

Digitized by Google

175. Svim dobrima dúsham zavidechi
Zlobnì silnik, i silnik neprâvì,
Raj — kogano Bogu s' protivechi
On sramotno njekada ôstavi.

176. Medju tíme svoga branitelja
Naslydjahu one u radosti
Na raskoshja radost i veselja
Neizmyrne i na cseštitosti.

177. I, csim idu, i lahko stupaju
Na blaxenstvo na nebeskò s' njime,
U medeni glàs sloxno pyvaju,
Da se svéti njegvo slavno îmè.

178. Srechne dùshe, kojeno xivyti
U vycsnjoj che gor na vyke slavi,
Gdi nemogu nikada umerti,
Gdi se pokoj uxíva bash právi.

179. Vesele se kudkoder prohôdè
Povytarce josh preblágo s' njima,
Plâsi vytri daleko odhôdè
S' treskovitim merklim oblacima.

180. Pacse josh i vycsnji vedri dvôri
Od veselja znamenje podáju,
I goruchih jásnih zvyzdah kóri
Koji radost njihovu gledaju.

181. Pozdravlja jih josh i býla zora,
Uz medeni sladki xúber ptìcah;
I kojano bîshe iza górah
Svytla jurve izashla danica.

Sverha pyvanja dvadeset i pervoga.

Digitized by Google

Pyvanje dvadeset i drûgo.

Isusovo slàvno uskersnútje, —
Dokazuju xene ùcseníkom. —
A i on se njim sbrámnim u kutje,
Ukazuje, i v' Emaus pútnìkom.

1. Csim se dyla takova visoka
Po nizkima ovd ſtranama csine,
Jurve trechi danak iz istoka
Izgonjashe merkle nochne tmine.

2. Kada otac nebeskì Bòg blágî
Videchi da ima uskersnuti,
Poljubljeni njegov sìn predrági
Csovycsanskoj opeta u pûti.

3. Od njegovog svetog tỳla, kôjè
Do vrémena biashe otôga
Podloxeno na sve i svakoje
Trúde, smeche od svỳta ovôga.

4. Svekoliko podîxe umérlò,
I tudikar csini tâkó da je
Svýtlo, slavno, lahko, dícsnò vêrlo,
Nepodloxno vîshe na zle vàje.

5. Pri njegovoj sjajnoj da svytlosti
Napunjenoj neizrecsne díke
Vele bihu od mâlé kreposti
Sunce, mysec', zvyzde svekolike.

6. Tako kada oganj u pepelu
Ob noch skriven mírno opocsíva,
Nigdy svoju svítlost on veselu
Nekazuje tada nit odkrívà.

Digitized by Google

7. Ali ako tkogod sverhu njega
Púhne, líſtja ter sùha postâvì,
Da poradi on uzroka toga,
Svoju krepost opet opojávì.

8. Taj csas svoje sve iskre gorúehe
Plamen dajuch sve podîxe gôrí,
I po svima ſtránama od kûche
U pol nochi býli dàn otvôrì.

9. Tako feniks od kojé s' spovýda,
Da je sàmo jedna pod nebesim
Kada veche stara se uglêdà,
I s' nejákim da je vech tylesim,

10. Najvîshjega sverh zemaljskog brỳga,
A od lýpe od istocsnè ſtráne
Od derveta lôxi najdraxjega,
Sebi smertnu správu srechne gràne.

11. Gdi kad bude suncem izgoryti
Joshter lypsha oxíve opeta
Razkriljuje ter se, tere letí
Svud i na sve krajeve od svŷta

12. Neizbròjna jata ju okolo
Zacsudjenih nasliduju ptìcah
I razlicsno, perje ì oholó
Gledaju i krásnost njenog líca. —

13. I, jur bìvshi tada cseljad trúdna
One nochi — strahom opâzíla
Znamenita, i vele precsudnà,
Sverhu zemlje mnoga glávnà dŷlà.

14. A najlishe ſoni, koji ſtáhu
U varoshu grada solimskoga,
I jàko se ledno prepádahu
U pameti svojoj cícha toga.

Digitized by Google

15. Tìm pred zoru kada vech utecse,
I k' zapadu ode nòch sumnjiva,
A zlátjeno sunashce iztecse
Da ga zemlja i mòre uxíva.

16. Ljubexljiva Marja Mandalýna
Nemogucha veche pocsinuti,
Jer bo smert svog meshtra izgubljena
Ona texko u svom serdcu chúti.

17. Sa xalostnih xénah njekoliko
Na Kalvarju smertni brỳg igjáshe,
I veoma ucvýljena prìko,
Uzdahnútja górka podîrashe.

18. Svakoj bîshe napunjeno krílo
Od mirìsa dragog, i pomàsti,
Kojim boxje pomazati tỳlo
Hótiahu s' napokonjom csàsti.

19. Govorahu tere, stermim pútom
Na nesrechnu tamo goru grède,
Sjedinjene s' mukome preljútom
Medju sobom ovakve besŷde,

20. Za shto níje onà smert nemîlà,
Prav jaganjcse od ozgor poslàni! —
S' tobom i nas túxne umorîla,
U nepravoj ovoj svỳta strâni?

21. Tko che nami sadakar pomôchi
Prevariti opake straxane
Koji k' tebi veche k' mertvóm dojchi
Naslydnikom tvojim nama bránè? —

22. Tkoli che nam sada odváliti
Texki kamen ozgor s' groba tvoga,
Da moxemo tebe, oxâliti,
Ukopana u grob, ljubljenoga? —

Digitized by Google

23. Ove rỳcsi one govorechi,
Pred Isusov slàvni grob dohôdè,
Tere svuda okolo motrechi,
Opâzishe csudnovate sgôde.

24. Vide gdi je ſtrahóm poplashena
Stráxa svoje mysto ostavila,
I gdi texka plocsa oborena
S' vráta grobu na tle je upâla.

25. Priſtupljuje k' njemu druxba mîlà,
I da je grob prázan to ôpazi,
Izvan sàmo shto njemu iz kríla
Na dvor miris nebeskì izlâzì.

26. Túxno scýni placsna Mandalýna
Da je týlo slávno boxanstvênó
Preko tamno dòba nochníh sỳnah,
Od skrovene rúke odnesheno.

27. Iz uzroka toga dikla lýpà
U csemernoj i pretexkoj túzi,
Zlátne vlàsi s' glave svoje cýpà,
I uzdishuch jadno — grozno suzí.

28. Tere vishe pútah govorechi
Eto meshtra moga odnesoshe,
A kojugod drugu rỳcs izrechi
Od xalosti texke nemogáshe.

29. Na nje glàse ove nevesêle
Slushàhu se gdi u slicsnoj túzi
S' odgovorom prilicsnime cvýle
Gôre, dòlca, prodoli, i lúzi.

30. Kada jedan od rajskih angjelah
Komu kano munja lice sjashe,
A hodicha svytla i prebýla
S' mnogom díkom njega pokrívashe.

Digitized by Google

31. Iz nenada ukàza se njima,
Na kamenu ukopnom gdi sydì,
Ter pogledim vele veselima
Tuxnim ove rỳcsi prôbesydi:

32. Shto tráxite, i kuda hodíte
Bogoljubne i presrechne xêne?
Ustávite suze, strah smirite,
I nemojte tako bit smetene.

33. Sada ljúte na mysto xâlosti
Mysto cvỳla, i mysto skoncsanja
Svaka od vàs budi u radosti
I sladkoga josh pûna ufánja.

34. Isus koga vi sad smert plâcsète,
Koju ón sàm za sve nás pôdnese,
Da njóm gryhe satârè prokléte,
A da vama da vycsnje urêse.

35. Ón od mertvih jeste oxívio
S' prevelíkom ón bivshi kreposti,
Sîlnog ohlóg' králja predobio
Od paklene ognjene propàsti.

36. Ón je sada u týlu ljudskomu,
Koje vîshe podloxeno níje
Mukama i trúdu svytovnomu,
Niti smerti zlòj, kako i prie.

37. Idite i dajte glàs vesêli
Ucsenikah prexalostnoj drûxbi,
Da i ona od sad vech necvýli,
I da níje u pregorkoj tuxbi.

38. Recse i njim s' ocsiuh otíde,
A one se kano snebívaju
Rad csudésah mnogíh, koja vîdè,
I ushima svojima slushaju.

Digitized by Google

39. Joshtere se tudi stvàr namỳri,
Koja sumnju njima svu prekràti,
I utvèrdi njih bolje u vyri,
Da vesele mogahu ostâtí.

40. Jerbo dikla vele brîxna, kojà
Sva ljubavju boxanſtvenom gorí,
I najchì si nemoxe pokôja
Dok iſtinè skrovnè neotvôrì.

41. Csim ſtudenom ona na kamenu
Od velikog opocsiva truda
I po grobu jurve izpraznjenu,
Stere ocsi pomnjivo po svuda.

42. Ukopnoga u srỳdi mramora,
S' najsvytlije ona smotri stráne
Izdylani krajj sinjega mòra
Od izverstne vyshte rúke znânè.

43. Uz kraj ſtrashnu i vele nemîlu
Vidì rîbu od gerdnoga csìna,
Kojoj drugu prílicsnu u krílu
Svomu néjma sva môrskà dubljina.

44. Gdi iz úſtah njenih xìv izhôdì
Prorok, koga ova ríba vêrlà,
Valovitoj biashe u vodi
Prie toga na trì dni proxderla.

45. Tadaj recse u seb ovà dỳva,
I tò ne bez velikog ufánja,
Tí potvérdi o kràlju od neba!
Svá presrechna ovà prikazanja.

46. Vidim, vidim ja sada ocsîto
Sred kamená byloga onoga
Prorocsanſtvo onò znamenitò
Za dogadjaj vremena ovoga.

Digitized by Google

47. Jer kakogod srechnoga proroka
Trì dàna u ſtaro davnje doba
Jazovîtà, ſtráshna i dubôkà
Sìlne rîbè uzderxa utrôba.

48. Na taj îſtì nacsin sìn ljubljenì
Nebeskoga kralja roditelja,
Ovd ukopan i vech ocvýljenì
Od svîh svojih dragih priateljah.

49. Bivshi dàna trì sakriven bio
U tamnomu dol grobu lexechí,
Opet se je na xivot vrátio
Tỳlo svoje na se oblacsechi,

50. On je rekao nami vishekráti
(Sad se mogu dobro spomenuti)
Da che mertav trì dána ostàti,
I do trì dni da che uskersnuti.

51. On je ona cerkva razrûshena
(Pamet se je sad meni odkrîla)
Koja j' u trì dana ponovljena
Mnogo lypshà nego j' prie bíla.

52. Csim ovakve besŷde ûpravi,
Isusova ljubovca izbrána,
Isus joj se u slíki objávi
Od vertlara jednog nepoznana.

53. Ona, koja joshter ljùto cvýli
S' neprestavnim u vyk uzdasima;
Doklegoder uprav, koga xelí,
Neugledà s' svojima ocsima.

54. U velikoj ona njemu smechi,
Gospodine drági govoráshe,
Jeda znadesh ti shtogod po srechi
Od Isusa, od sve náde nàshé.

Digitized by Google

55. Ako 'si ga tí odvud odnŷo,
Daj mi káxi ah lypo te molim,
Kuda si ga mertva postavio,
Jer ga vidyt, i odnýti xélim.

56. Isus pàko nâzvaju imenom,
A ona se opet tam òbràti —
Na njeg, ter svytlostju neizrecsnom
Smotrî líce sve njegovo sjâti.

57. Poznâde ga xeljna ljubovnica
Ljubovníka svòga vyrnog tâda,
Ter tutako doli k' zemlji nîca
Kolynà mu gerliti upâdà.

58. Nemogashe tud se nagledati
Svytle slike i pûnè urêsa,
U kojojno pâzi stanovâti,
Sve lypote od vycsnjih nebésah.

50. Razabira okom pomnjivime
Njeg po týlu po svemu koliku,
Ter s' poglédom svojim csestîtime
Tyshi svoju ljubav preveliku.

60. Táda serdce nje oslobodjeno
Od csemerne postade xalosti,
I na líce vele ucvýljeno
Vratishe se nje opet lyposti.

61. Al niz njezin obraz razvedreni
Joshtere vìr plaesnìh súzah îde
I na vrátu nje neizredjeni
Zlátni prámi joshtere joj syde.

62. Kano rùxa rumena 'no, kada
Plaha kîsha s' neba ju uvrýdi,
S' ponixenim tuxnim licem pâdà:
I protérne, josh i sva problýdi.

Digitized by Google

63. Ali ako u berzom utecse
Iz pred sunca plaha zla godina;
I nebesko sve polje obtecse
Prednja svytlost i vedra vedrina.

64. Taj csas i nju dràgo i veselo
I pêrvashnje oblícsje urési;
Tere svoje pregizdavo cselo
Dixe ohla opet gor k' nebesíha.

65. Tak izverstna ovà pokornica,
Ràd namyre otako veliké;
Bîshe vidyt opét vêdra líca,
Iza ljúte xalosti i príke.

66. Tìm ranjena ona, prevelikom
Neizmèrnom joshter xeljom gorí;
Da s' nebeskim svojim ljubovníkom
Joshter koju rycs'cu progovôri.

67. Ali mláda csi'm stâde mîslíti
S' kîm nacsinom i po komù rédu
Imà pocsét, pak josh i svershiti
Svoju s' njime zajedno besŷdu.

68. Oddyli se taj csas njoj s' poglèda
Slàvni Isus i sìn boxánstvenì,
A ona se poxuri dat sréda
Ucsenikom ovaj glàs xudjení.

69. Ovaj jásnì glás, i punì slavê,
Da je Isus slàvno uskersnuo,
Od Sìonske biashe derxâvè
Po zemlji se svojkol'koj prosuo.

70. A xidovske ljûte poglâvice
Kojíno u velikomu strâhu
Jadno serdce i turovno líce,
Iz otoga uzroka nosíhahu.

Digitized by Google

71. Taj csas zlobno sabiraju víche,
Ter ſtaroste judskì vuhovîti
Ove glàse svim njima merzeche
S' varkom glédè kako potúshiti.

72. Tìm bojníke, kojino od groba
Bishe ſtrâxu svoju ostâvili,
Ova csûdà ter u kratko dòbà
Po svem grádu shìrom razglasili.

73. Zovuç tere njima dáju míto,
Molechi jih — da bi oto dỳlo
Poderxali tàjno i skrovíto,
Da se nebi mysto pobûnîlo.

74. A dá reknu, da buduchi oni
Verlo trudni dubok san zaspàli,
Ob noch tỳlo njegovo smîoni
Ucsenici njeg'vi su ukrâli.

75. Nijednomu ali po nácsinu
Opàk csovyk dosti jáki níje,
Nedobítnu i svỳtlu îstinu
S' laxiama tavnim da pokrije.

76. Sve ſhto vecha njihova je sîla,
Glas uzmnoxni da berzo pogáse,
On sve jacsja svoja ſteré kríla,
I daleko svuda prostîrà sè.

77. Imade jih, koji spovýdaju
Da vidishe u îſtì dân ovi,
Gdi se same po seb otvaraju
Od grobovah stỳne, i grobovi.

78. I gdi mnogi, koji su vech bili
Po odavno u njih zaklòpljeni,
Da ustaju xìvi na dan bỳli
Uxivaju tere zràk xudjeni.

Digitized by Google

79. U toliko ucsenici vȳrni
Koje ljuto veoma skoncsane
Bîshe satrò veche strah csetnernì
I razagnao svud i na sve ſtràne.

80. Sakrivêni ſtahu u tamnôsti
Svoje túxnó vrȳme provodechi
U xalosti, trudu i gorkosti,
U némíru i velikój smechi.

81. U otomu bítju svìm se csinì,
Da je sunce s' nebésah upâlo
I da je u mráku i u tmini
Vycsnjôje svè ſtvorenje ostalo.

82. Skûpîshe se oni najposlie
Svi u sobe ſtana priteljskoga,
U koji su obicsno i prie
Dolazíli v' druxbî králja svoga.

83. Stána, koji u njekoje dóba
Dràg i mio, njima bîshe svima,
Sada hudji od tamnoga groba
Csinjâſhe se njihovim ocsima,

84. Jer jim níje vojvode dragoga,
Nit njegove jasno-vedrè slìkè,
Milîje od ſunca iztocsnoga
I draxje nad zvyzde svekolike.

85. Preslâdkà se mîlà uspomena
Verti svaki csas njima po svýsti
Od njegovog dragoga imena
S' kojim ràjske sve ſtanuju csèſti.

86. Tím brez njega svi xalostni stojé
Pregrozniuh súzah ronech vìre
I chutechi gorke nepokoje
Ucvyljeni preko svâkè mȳrè.

Digitized by Google

87. Tak' kad' pastýr, kojino godìshta
Kroz svakdanje provodì kroz trúde,
Izpraznjena pcselskog iz ulìshta
Med i vosak podvadjìvat bude;

88. Tuxne pcselc jurve prie toga
Cernim dimom od tud iztyranè,
Na okolo opet ſtána svóga
Oblýtaju svud i na sve ſtràne.

89. Ter u nutra ſîlom ulazechi
Muku ljutu, ì xalostì, tvoré,
Bez îkoje milosti, motrechi
Porobljene, svoje krásne dvóre.

90. Csim u váju toliko veliku
Druxba ljudih izabránih cvýli,
Bogoljubne xene túd dotekû
I nose jim vele glàs vesêlì.

91. Govorechi kako su vidile
Sve mladiche lype od nebésah,
I Isusa za kojime cvýle
Xìva, svytlog i pûna urêsa.

92. Kak' za bilyg oda ote sreche
Ploçsa têxkà s' groba je svaljena,
I sàmo u njem' byle odyche
Ostavishe s' kìm ga pokrivena.

93. Bez kasnenja za tim îjednoga
Jedni hìtè na brỳg gori svétì
Do kamena groba ùkopnoga
Za potanko tò sve izvidyti.

94. Drugi vele, da tako precsudnà
Otà dôlà tud nemogu ſtáti.
I da je stvar tà mucsna i trudna
Za mochi ju lahko vyrovati.

Digitized by Google

95. Iz pocsetka ter derxé, i scynè
Da prikaza to je kojagodi
Prevarila tùxnè slabè xene
Kako se u ſtráhu cseſtje sgôdi.

96. I kakono csini mnoga xelja
Pretrúdnima ljudma vishekrátí
Slîke drágih mertvih priatéljah
U tashtomû kadſhto snu gledatí.

97. Dokle bivshi opet se skûpili
I sabrali u ſtán svoj obchenî,
Bash kadano sunce i dàn bylì
Uklanja se cernoj nochnoj tmîni.

98. U to doba, Isus se u týlu
Slavnom njima ocsito ûkàza,
Neizmyrnom sav ón u svythlu
Raj nosechi sred svoga obraza.

99. Nebiashe s' njima tada tude
Toma koji Didimom se zvâshe,
Neg u sêlà blixnja i u gràde
Od texkog se ſtraha sakrivashe.

100. Ali bivshi s' otoga se púta
Povrátio opet u gràd svétì,
I pùn jada pretexka í ljùta,
Dôshao druxbu svoju on vidŷti.

101. Zúcsedjene i mùkom mucséche
Sve na stanu ón njiu nahôdì
Za ſtvár, koja bash csudna odveche
Iz nova se svim njima dogodi.

102. Táko cerkvu kad, visoki âli
Dvor bogatog koga gospodara
Treskovîtì gromina opáli
Sa plamenom sìlnim od izgôra.

Digitized by Google

103. Tere radi gorucheg plamena
U okolo svud i po sve ſtràni
Strahovito plâmom prosvýtljena
Svakolika kucha tud postânè.

104. Svim u nutra prehivajúchima
Serdce jaki ſtràh, jàko obágje,
Koji jedva u dugo vremena
Utaxenje opet svoje najgje.

105. Takvu svoju nashavshi drutsiu
Zapánjen se Toma csudom csûdì,
Tere znâti od svega îſtinu
Sladkom ricsju tráxì, a i xûdì.

106. Tada Petar od ràdog vesélja
Ronech svojim licem gùste sûze
Predragoga svoga priátelja
Ljubko gerlit i celívat ûze.

107. Vidyli ſmo, tiho njemu velí,
Sad se raduj, i sada uxívaj!
Koga nashe tuxno serdce xelí
Isukersta nasheg meshtra xìva.

108. Isukersta, koji prie trì dni
Za sveg svỳta ovog gryh prekrívi,
Na dervetu od krixa ladahni
A sad opet medju nami xívi,

109. Kako ove on daversbi rỳcsi,
Rad vidjenih svih ovih csudéssh
Veseo se ſtarac Petar dícsì
Podixuchi glàvu u nebesà.

110. Ali csuda nevyruje tôga
Didim, nego tud' se tverdo vârà,
I besydam vyrnog drùga svóga
Na ovakvi nacsin odgovorà.

Digitized by Google

111. Opet li je ón zár oxívio?
On li opet gledà zràk suncsânì?
Ili vas je moxbit prevario.
Hip laxljivè kojegod nemàni? —

112. Oxivio, Petar rỳcs ûpravi,
Vidyliſmo mi njegovu sliku,
I kíp îſtì njegov, bash kíp právì
I naravnu njeg'vu prednju díku.

113. Vidilismo i vedro mu cselo
I predrúge ocsi i suncsane,
Presveto 'ſmo tícali 'ſmo tỳlo
I njegove sveto-ſlávne râne.

114. Já ovima ocsima pômnjivo
Razgledao 'sam sve presvytlo líce,
Ukázanje moje ni laxljivo
Evo vŷra moje ti desnice.

115. Bihu veche ſiſhle od ozgóra
I u more pâle xárke sýne,
A prozori od nashega dvóra
I vratnice bihu zatvorene.

116. Sakriveni u nutra stojéchi
Mi pocsesmo tada blagovati
Za csemernoj gorkoj nashoj ſmêchi
Kojigoder pokoj mírnì dati.

117. Kadano kroz vratâ zatvorena,
Nenádano àmo pred nás ovdi
Dika nasha i xelja xudjena
Nebeskoga králja sìn dohodì.

118. Iz nenada tud ón k' nami îdê
Tere u najveche nam dresélje
Kroz cseſtite i ljubne poglede
Svoje, nosi nam' rajsko veséljе.

Digitized by Google

119. Ucsini se da sva ova kûcha
Svud i svima po krajevih gorí
Zarad csudnog zrâka i mogúcha
Kog presvytlo tŷlo njeg'vo tvorí.

120. Mí, kojino tada necsekasmo
Uzmnoxene vìdyt takve srêchè, —
Xestoko se vele prepadosmo
I sada smo púni texke smêchè.

121. On tŷshechi nash ſtràh vele ljúti,
Milim okom na sve nás pogléda,
Tere treptyt, ustat, i dignuti
Od terpeze on se nami neda.

122. Taj neslicsni ſtràh sad ostavite,
Moji drági sînci *ja 'sam*, veli,
Budi s' vami, koji 'ga xúdite
Rajski pokoj, i mir preveseli.

123 S' otim sveto slavno tŷlo svoje
Svima nama taknut dopushtáva,
I pèt ſvojih ràvah ljúțih, koje
Desnica mu zadade neprava.

124. Za razgovor nash joshtere vêchi,
Blagovati posàdi se s' nami,
Put nebeskì, sviu nás ucséchi
S' obicsajnim ljubkìm besydami.

125. Csusmo onè rŷcsi temeljite
Koje csuſmo mí poslydnje nochi,
Kad s' vecserè one znamenitè
Prépravi se na smert ljútu pojchi.

126. Iza ovog slavnog razgovora
Mi se jurve bìli utáxili
On nevidjen otigje iz dvóra
I nâmi se s' ocsiuh oddŷlí.

Digitized by Google

127. Ovo stârac Petar prépovýdà,
A sva druxba, koja tud tò csuje,
Govorenja ovog ſtàrca sŷda
Jednim glàsom skupno potverdjuje.

128. Pacse dobro joshtère dospio
Nebiashe on svoje besŷde,
Kada vicsuch u glàs vele mio
Vŷrnì k' njima Kleofa unide.

129. I ovoga slâvni porod boxji
Medj ostale vrýdnè drùge svoje,
U josh vechi broj jurve priloxi
Izvan dvanaest, koje odsbro je.

130. On veljáshe, drùzi moji mîli,
Xive Isus, sve nashe ufanje.
Nek nijedan od vás vech necvýli
Nek ustávi svaki ple skoncsanje.

131. Xívì, díshe, i k' tomu besŷdi
U îſtomu týlu kao î prie
Koje da smert vech ikad uvrýdì,
Snáxna niti jákà vlshe níje.

132. Ja sam mojim vidio ocsima
Líce, kojim sve se nebo dicsi,
I mojima slushao sam ushima
Obicsajne ſladke njeg've rŷcsi.

133. I ovaj se sad púta ovoga
Zâsta; kad ja s' dràgim Isukerſtom,
Amaona tere najblixjega
Druxbi drugoj pokazuje perstom.

134. A tò jere mí gorom hodéchi
K' Emauzu prelýpomu gràdu
I njegovu gorku smert xalechi
U velikom váju, i u jádu.

Digitized by Google

135. Tere bivshi doli sishli veche
Gdì poljána sve postaje shirja,
Nemoguchi smirit nashe smeche,
Nit joj najchi xudjenoga mìra.

136. On u pútu sastade se s' nami
Kano dalji da ide iz ſtránah,
S' nepoznanim drugim haljinami
Od putnika kakva ínoſtrâna.

137. I, csim tako ón naprŷdu îde
Preko plodnih poljah, i prek' lúga
Razlicsite tere kroz besŷde,
Trudove nam tâxi púta dûga.

138. Vishe pútah mi po ovom pútu
Uzdasaje gorke podirasmo,
I chutechi u seb' xalost ljútu
Nasha lìca suzam polyvasmo.

139. On smotrivshi tò nás dva tyshiti
Pocse, tere nas ljubezno pítà,
Koji uzrok kakvi l' moxe bîtì,
Na toliko vaja jadovîta.

140. Mi rekosmo tada tuxni njemu,
Sàm li 'si tí jedan pútnik ovdi,
Da josh neznash ſhto se u ovomu
Mystu, ovih bash dánah dôgodi.

141. Ter lahgano tako pútem hòde
Placsnim lícem, i tuxnom besydom,
Dragoga mu nashega vojvode
Povýdamo svétì xivot rèdom.

142. Kako s' rycsma svojim i s' dylima
On u vele kratko bîshe vrýme,
I pred Bogom i pred svim ljudima
Uzmnoxito sebi stekao íme.

Digitized by Google

143. I kak' nashe biashe ufanje
Da che ovaj vitez glasoviti
Kroza svoje premoguche znánje
Izraelski púk oslohoditi.

144. U najbolje kada qto dòba
Od velike tvérde nashe náde
Poglavica od svih hudih zlóbah
Nerazloxno na njega napâde.

145. Vladaoca tere solimskoga
Zlô pôbùni, da ga ón umôri,
Sverh derveta krixa pretexkoga
Na visokoj onoj smertnoj gorî.

146. I kako se glàs svuda prondo
Bishe ràdi premnogih csudesah
Da je opet ón da j' oxívio
I uzeo predashnja tylesà.

147. Kako se mì sada uklanjamo
Byxechi od zlíh ljudih ljutinu,
Dokle joshter bolje razaznámo
Pravu ovog od csûda istinu.

148. Nepodnese ón ovih besỳdah
Niti tashtì nash ístrah i opáki,
Nego iduch on pútem naprýda
Odgovor nam podaje ovakí;

149. Koja ludost, ili koja sîla,
Il lýnosti kojè vas nûkaju,
Nevyrovat ova csudna dylà
Od kojiu proroci pyvaju.

150. Nije li zàr bilo od potrebé
Da Isukerst, kojì je sìn boxjì
Za oxívyt sve, samoga sébe
Na preljutu, gorku smert pôdloxi.

Digitized by Google

151. I da svojom ón ukáxe kêrvi,
U Nebeske pút u slávne ſtràne,
Kudano chê on uzajch najpervi
I sve za njim dùshe ízabráne.

152. Níje li on svojim predrágima
Zar odkrio, i to vishekráti,
Da se ovo sve sgoditi îma,
Za slobodu xeljnu ljudma dâti.

153. Spominjam se já bash îſtom sâda,
Iz daleka da sve on nârecse
Bylodâno, u sryd ovog gràda
Sve shtogod se u dni ove stêcse.

154. I shto rycsma javnim i svytlima
Stvar ocsitu ovu necsinjáshe,
Tò bi za tò, jerbo u nevrýme
Razglásit ju ôn nehotiashe.

155. Ali se je bash sve ízpûnilo
Do besýdè sada do najmanje,
I níje vas u tom prevârilo
Kak scýnite, sve nashe ufanje.

156. Evo králja, kojino nâsàdî
Lyp vinograd nada sve ostále,
Tverdim plotom tere ga ôbgràdi,
Da na njega zvyri nenavále.

157. Pák tudikar vishepút" razlîkè
Posla slùge, ali u zalúdu —
I krepostne k' tomu nastojnike
Da lytinu oni kûpit bûdù.

158. Ali hûdi texáci odvîshe
Brez obzira, i svakog razloga,
Nemîlostno oni pogubîshe
Sad jednoga, a sada drugoga.

Digitized by Google

159. Za to svoga on majposlȳ sìna
Medju ljude kervnícske odpráví
Jeda tako njihova verlîna
Umíri se, ili se sustavì.

160. Al su ôni vele nabunjeni
Suprot njemu joshtere i gorje,
U nesvystnoj tere ga nescŷni,
Nemîlome, i zlóm smertju moré.

161. Vinograd je ovaj cerkva svétà
Dána púku biv Izraelskomu
Sverhu sviu národah od svỳta
Od vishnjega priobljubljenomu.

162. Nepravedan koji í nemio
I napunjen csemera xêſtoka
Bivshi mnoxſtvo veliko pobio
Bogu mîlih i dragih prorokah.

163. Sadà o kerv bash sìna boxjega
Svoje bydnè rùke ôkervávi,
I s' neharſtvom premnogime njega
Uhîtjena na tvèrd krìx pôstavi.

164. Zaràd zloche tolîko opáke
Kralj nebeskì a Bòg treskovîtì
Nemîle che sve ove texáke
Nemiloſtno vêle pogubîti.

165. A svoj slàvnì vinogràd che dâti
Ljudma dobrîm, i ljudma pomnima
Koji che ga sveg obradjívati
Svim boxjima vŷrni zakonima.

166. Tomacsiti posly svegá toga
Pôcse nami pîsma previsôkà,
Od Mojzie proroka pervoga
Do ostalih sviu do prorokah.

Digitized by Google

167. Kazujuchi kako knjige svétè
Kroz pyvanja svoja znamenità
Isukerstu sa zlom smertju prýte
A za dobro svega ovog svèta.

168. A lýpíme kako ôn razlògom
Kazívashe nam', da od vèk vèka
Odredjena biahu pred Bogom
Pripetjenja ova svakolîkà.

169. Kako tmîne nami od neznanja
Dîxe rajskom sa svojom svytlosti,
I kako nás krepkoga ufânja,
I nebeskè nâpuni radosti.

170. Kako serdce bîshe uxexeno
Nashe novim plamenom od sgóra,
Csíme písmo nami boxanstvênò
Na toliko lasno îzgovàra.

171. Kako oganj xestoki ognjenì,
Tverdo gvozdje lahko omekshávâ,
A pod suncem kako mráz ledênì
Raztápljè se, a i odpushtjávà

172. S' njegovoga tako govorénja
I koristna zajedno i mîla,
Ledênà sva nasha ochutjenja
Biahu se sasvím raztopîla.

173. Ali tâko bîsmo zaslyplјenì
Da poznati njega nemogôsmo,
Doklegoder s' njime sjedinjeni
U xudjenì gràd tam nedojgjosmo.

174. Jer on kàza nam prie otoga,
Da u dîlje îmà pójchi stràne —
Usîlismo molbom dakle njega
Da on s'nami zajedno ostânè.

Digitized by Google

175. A tò jerbo bíshe vecser vêche
Svoje merklè sŷne svud prôsuo,
I u drûxbi od suncsane svýche
U zapad se býli dàn pregnûo.

176. Neushtèdi ón se nit ûkràti
Ugoditi nashima molbama,
Neg unígje mâlo blagovâti
U ubôgì stán zajedno s' nama.

177. Tudi csíme s' lícem veselime
Blagosívlje ón krushac prebýli,
Pak razlámà, pák opet za tìme
Ljubexljivo njega namí dýlì.

178. U csâs onaj mí pák prosvytljeni
Njeg'vu ràjsku slîku poznájemo,
Tere njemu vele ponixeni
Kako nashem Bogu se klanjamo.

179. Al u nácsin od tankoga dima
On s' ocsiu nashih nam odhôdì,
A mí s' ovim glásim csestîtima
Dotekosmo evo k' vami ovdì.

Sverha pyvanja dvadeset i drugoga.

Digitized by Google

Pyvanje dvadeset i treche.

Tómi sumnju kripko oduzîmà. —
Ribaréche pomáxe, i pâzi. —
I na nebo pred svîm sabranima
Slavan slavno ide i uzlazi.

1. Óva dôla csitavoj druxini
Tud Kleofas vyrni spovýdâshe
I bez sumnje ſvake tò svak' înì
S' kripkim vỳrnim serdcem virovashe.

2. Zamirnomu ali csudu tómu
Sàm se Toma joshtére opîre,
I nikako néche dat boxjemu
Uskersnutju svoje pûné vỳré.

3. Tîm govori, nitko u 'vom výku
Nadrázloxit neche mochi mêne,
Da virujem ja ſtvar otoliku
I tolike od slave í scỳnè.

4. I doklegod já sàm bylodâno
Neugledam mojima ocsima
Sveto tỳlo men' dobro poznano,
Sa svojima svima bilyzima.

5. I doklegod moj perst u dubokù
Neuloxim ja od pèrsah rânu,
Koju ljutu i vele xestoku,
Mertav prìmí on u svoju ſtrànu.

6. Dovershivshi Didim 've besyde,
Za izlýcsit takove xalosti
Iz nenada k' njìm opet uníde
Neizmyrnoj Isus u svytlosti.

Digitized by Google

7. Unígje, al' vidyt nïj' znamenjá
Kud je tako unishao moguche,
Bívshi vráta kruto zatvorena,
I prozori svi oda své kûchè.

8. Tako i kroz ſtaklo zatvoreno,
Kuda vŷtar nemoxe ulỳsti,
Xarko sunce, sùnce pozlátjeno
Svoje zrâke moxe tud uvêsti.

9. S' kojim premda tudi mnogokrati
Sad ulazi a sada izhôdi,
Nigdí níje moguche poznati
Bilyg púta po komu prohôdì.

10. Na kolyna svoja svi padaju
Ponixeni vyrnì ucsenici,
Ter svog kralja i Boga primaju
Sve ſhto mogu, u najvechoj dici.

11. A Isukerst bivshi blág veomi
Navýstio svima mir vesêlì,
Líce svoje tád obrâtjà k' Tomi,
Tere ove rỳcsi njemu veli:

12. Gledaj dobro Tomo! tỳlo môje
Radi koga tí jesi sumnjio,
Vîdi, i razglèdaj râne kôje
Za tebe 'sam i za sve podnio.

13. Takni moje persi tvojom rûkom,
Stâvi tvoj perst ovd u rânu, tere
S' vỳrnom mislju, i s' ſtalnom odlukom
Svu iztyraj sumnju od nevŷre.

14. Pokárani pàko Toma tada
Ljubexljivim vele besydami,
Zemlji s' cselóm nîcsice upâdà
Ter se texko kajè, a i srámì.

Digitized by Google

15. Za tim sumnje odbàci ledene
Ljùto korech sàm sebe sa sobom,
Tere ove rỳcsi ponixene
Veli králju od nebésah slávnom:

16. Oprosti mi, ufanje jedíno!
Prôsti, moja presladka ljûbavi!
Sad poznajem da si tí îſtino
Moj gospodin, Meshtar, i Bòg právi.

17. Tad spasitelj svega ovog svỳta
Ukazujuch vedro líce i slîku
S' blágom rycsju govôrì opêta
Pokajanom svomu ucseniku.

18. Virovao 'si, jerbo 'sì ocsîto
Tí vidio Tòmo, koja slýdè,
Blaxeni 'su ali stanovito
Kì vyruju, premako nevîdè.

19. Odgovárá tada Toma Bogu
S' mírním serdcem, i vedrom pamèti,
Treba prâvo rech, nit se razlogu
Valja ikad vishe protiviti

20. Tebe kadgod ugledàtì xìva
Ja scýnio nísam u móm' výku,
Bivshi zá me dúxnoga i kríva
Smert podneo preljútù i prỳku.

21. Oddylile tia se daleko
Iz pameti biahu iz môje,
Malo prie, koje 'si nam rekao,
Nego umerh — slavne rỳcsi tvoje.

22. Lùd, koj' smỳde lùdo posumnjiti,
Da izverstna tvoja se dobrota
Nemoxe na xivot povratiti,
Koji uzrok jesi od xivota.

Digitized by Google

23. Ako posli já csetiri dàna
Ocsima sam mojima vîdio,
Gdi Lazara veche pokopana
Od mertvih 'si opet probúdio.

24. Ali texka nesrecha obsŷni
Svyst i serdce moje prenevŷrno,
U zaborav ter ucsini meni
Takvo csudo postavit zamŷrno.

25. Moxe biti, da se ovo dŷlo
Prevelikog od mog' sagrýshenja
Níje bash se sa svim dogodilo
Bez tvojega csudnog pripushtenja

26. Moxe biti, da che sumnja moja
Njegda poznim pomochi unukom
Shto sam slàvna ja tylesa tvoja,
Taknut htŷo s' mojom grýshnom rukom.

27. Da nemoxe nikad do vŷk vŷkà
Nitko sumnjit, nit sumnech kerknuti,
Da si bio sàmo tashta slîka,
I prikázni kip bez svake pûti.

28. Csime ove sve besyde velí,
Toma s' tuxnim groznim uzdasima,
Iz dvórà se opet Isus dŷli
Kako bîshe ón i doshao k' njîma.

29. Ter hodéchi tako po derxâvi
Svoje dráge svûda pohadjâshe
S' neizrecsnom tere sa ljubavi
Sve u vŷri prękrepke csinjashe.

30. I nehoti da slàvno uzídje
Na nebeske krásne svýtle dvore,
Doglegoder sunce neobídje
Cseterdeset pút" zemlju i mòre.

Digitized by Google

31. U tó vrýme Petar s' svojom druxbóm
Vozashe se u prebérzoj splávi
Po moru, gdi sa novima zìdom
Tíberiad gràd dicsno se slâvì.

32. Biháhu se oni u lov rìbah,
Upútìlí bash u otù stránu
Da mogù, shto jim bîshe potreba
U morskoje vodî nájchi hránu.

33. I nebivshi kroza svèkolike
One nochi, vrýme uhîtili
Niti mále ribe nit velike
Kojom bi se glàdni nahránili.

34. Prazne mrêxe túxni iztezáhu
Da se od tud vech dylitî bûdù
I u mnogoj u xalosti ſtâhû
Jere bo jih skvasishe zalúdu.

35. Kâda gledech na nàjskràjne xále,
Isukersta tudikar vîdishe,
Gdi na mora sinjega na vále
Svoje proſtro gdi poglêde bîshe.

36. I, nijêdan od njih poznat njêga
Nemogáshe takia s' pervice,
Jerbo tada obraza svojega
Promýnio bîshe svýtlo líce.

37. Al on ſmotriv svoju druxbu drágu
Gdi zalúdu gubé, a i trâte
U válovih svoju moch i snágu,
A svóm trúdu nenahode plátè.

38. S' blagom rycsju mîlo njìma velí,
S' désne ſtráne sada zaverzite,
Da kako se od vás pòmno xeli,
Plỳn podoban trúdu uhîtite.

Digitized by Google

39. Oni tada s' prevelikom csàſti,
Na njegovu na rỳcs, i na srechu,
Uzoviti potèg i okâſti
Ukàzano na mysto umêtju.

40. Zapŷnì se od svud morskà voda
Primajuchi od mrexè olovà
Tere bilŷg dobro znátni pôda
Da che tudi biti dosta lôva.

41. Starac Petár tù srechu vidéchi
U velikom veselju i gôju
Da mu berxje u pomoch dotechi
Mogu, máshé rukom druxbu svoju.

42. Oni tada doshav u dva dýla
Razdýljeni, josh jedva iztéxu
I morskoga iz plodnoga krila
Bogatoga plỳna punu mrêxu.

43. Skácsu ribe mrexom uhìtjene
Vijuchi se na okolo svuda,
A morskì se sve valovi pŷnè
Ràdi mnoxtva toliko velika.

44. Zarad toga csuda zamỳrnoga
Ivan Bogu vele obljubljeni
Pózna meshtra svoga predragoga
I slàvni kíp njegov boxanſtvêni.

45. Tîm k' druxini svojoj rỳcs ûpravi,
Evo s' nami evo boxjeg sìna,
On je ono, ono je stás právi
Od nashega milog gospodina.

46. Poznám líce u kom ràj stanuje
Onò lice svytlo i veselo;
Nuto kako s' nama se raduje
I vedrò nam ukazuje cselo.

Digitized by Google

47. Razumívshi Petar tè gôvore
Od velikog i sladkog vesélja
Iz korablje on skôcsi u mòre
Da ſhto prie vîdì spasitelja.

48. Tere tako ûpùti se k'njemu
Preko vodé mùtno zamutjené,
Premda texki ſtràh uzrokuju mu
Morske ſtrashne i dubôke pŷne.

49. A ostála druxba sva za njíme
U punoj se vozechi tud splávi,
Zajedno sa plŷnom obílnime
Na xudjeni kraj nogu pôstàvi.

50, Tud da hránom ugodnome bûdu,
Koja bîshe njimi od potrebe,
Buduch svu noch provêli u trúdu,
Pokrýpiti sàmi trúdne sebe.

51. Tud pogâcsu býlu pripravljaju:
I od ribe dyo ufatjene
Po naredbi tere postavljaju
Xeravice sverhu razgorene.

52. I bivshi ju jurve sgotovîli,
Nju zajedno sa meshtrom blagûju
Na kojega pogled se premîli
Uzmnoxítô ſvikolki raduju.

53. Kak' dospyshe pàko blagovâti,
Isus Boxji sin tada ocsîto
U veselju k' svim njima ôbràti
Svoje líce milo ponosito.

54. Ter jim veli: mir blág i csestîti,
Moja druxbo u vŷk s' vami budi,
Neka od vás svak' nastoji biti
Sverhu svega najprij' mírne chudi.

Digitized by Google

55. Moj blagosov ovd' s' vami ostâni,
Koj' vás nikad mimoichi néche
Ja k' nebeskoj pàko svytloj ſtràni
K' dragom momu otcu idem veche.

56. Od sadá se jurve naucsite,
S' temeljitom í krepkome svỳsti
Da pregorke sve trúde terpíte
I svytovne svekol'ke bolesti.

57. Nejmaj ſtrâhâ; priſtupit nijedan
K' moguchima glavam' ovog svỳta
I njih karat za zlo, i pút vrýdan
Ukazivat xivota jim svèta.

58. Od silniuh kràljah velicsína
Vashe krepko serdce neprepádi,
Nit nemilost, niti opacsina
Nepravedne zlochudnè cseljadi.

59. Tko izgûbi ovdi xìvot oví
Za obranu moje vyre i csàſti
Taj che stechi opet drugi nôvì
I josh s' njíme neumérle ſlaſti.

60. Nemojte se sàmo prie toga
Verlo mucsit, ni verlo truditi,
Iztraxujuch rỳcsi i razloga
S' kojimano chete govoriti.

61. Ja chu s' vashim jezikom vladati,
Da se nikad ví nepometéte,
Da slobodno svud izpovydati,
I kázivat moju rỳcs moxete.

62. Po odlazku jerbo kada momu
Bude proshlo sàmo deset dànah,
Vami poslan biti che svakomù
Dràg razgovor od nebeskih ſtránah.

Digitized by Google

63. Jerbo svojom sa krepostju jákom
Od ozgor che sletyt dúh presvéti,
Da prosvytli s' rajskom svojom zrâkom
Vasha serdca, i vashe pameti.

64. Ukrýpljeni njegovom pomochi
Moja druxbo ovdishnja cseſtîtà.
Nechete se ví bojati, projchi
Sve krâje i ſtràne ovog svyta.

65. I razglásit u slavnoj slobodi
Ime moje, a i vyru svúgdi
I gdi zora byli dan izvôdì
I umérli gdigod xivu ljùdi.

66. Ter kákono vitka loza plôdna.
Za razkoshje za svoje josh draxje,
Kitnog lìſtja, i grozdja ugodna
Obilno se pûna svud ukáxe.

67. Nastati che porod izabráni
Kojí s' voljom veoma che drágom
Prímit zakon mój svuda poznaní,
I prigerlit joshter sa svom snágom.

68. Josh u dàne u one ſtrashîvè
Kad povratjen u svoja tylesa,
Ljudski narod sav opet oxíve,
Za zadobit pakâo, il nebesa.

69. Sve che ove gôre napuniti,
I doline ove svud i svagdi
Shto je bìlo, shto je, shtó che biti
Ikad xénah pod nebom i ljúdih.

70. Ter chu dojchi ja s' mnogome vlàsti
Svekolike tad da sudim púke
Udyljujuch dobrim vycsnje csaſti
A zlim bîcse preljute i mûke.

Digitized by Google

71. Sa mnom iſtim ví chete poreda
Na dvanaest nà ſtolovah systi,
Da sve ljudstvo u vás slavne glêdà
I nek bude od vas se potrésti.

72. Od dvanaest tada od plemenah
Koja srechni Izrael pôrodi,
Po tànko che biti sva sudjena
Dyla po men', i po vami óvdi.

73. Koja slava, koja slàvna díka
Bit che vami moji poljubljení,
Kada ljudskà nárav svakolika
Uglêdà vas u tolikoj scŷni.

74. Medju time o Petre tí, koji
Od svih drugih vechma ljubish mene
S' cseg se tvojoj ljubavi priſtoji
Od svih vishe i hvále i scŷne.

75. Sverhu sviu, koji vyru právu
Slydit budu na ovomu svýtu,
Ja postavljam tebe ovd za glavu,
Kojino chesh vladat cerkvu svétu.

76. Prími ove ti od sada csâſti
Tere s' pomnjom, ì s' mnogom ljubavi
Drage moje sve ovcsice pásti
Nastoj, svuda po svytovnoj trávi.

77. Zabave che dicsne biti tvoje
Ponixenim svima opráshtati,
Dobrè ljúbit, i pod stỳge moje
Svu odmetnu cseljad pozivati.

78. Ja ti dájem zarad svega toga
Premoguche kljucseve u rùku
Od kraljestva slavnog nebeskoga
Da s' njim' vladash na tvoju odluku.

Digitized by Google

79. I da moxesh kad uzhochesh s' njima
Dobrim rajsku otvoriti ſtrànu,
A zatvorit opet prokletima
Dokle na pút pravednì nestanu,

80. Zàvezano ſhtogoder po tebi
Sverh umerle ove zemlje bude
Zavezano iſtò ì na nebih
Kroz iſtè che bit i ostat súde.

81. A ſhtogoder budesh odrýshiti,
Odrýsheno bíti che ì gôri,
S' tobom che se u svem ugoditi
I u svima dylih vycsnji dvorí.

82. Komu tvoja vlást nebo zabràni
I s' prokletstvom zâpnè pravednime
Tad neka ì moj púk izabrâní,
Nemyshà se i neobchi s' njime.

83. Neche stêchi tàj moje mîlosti,
Doklegoder kroz blagosov svétì
Dobrota mu tvôja neoprôstì
Kajuchem se grýh zao i prokléti.

84. Pridavashe sve náredbe ovè
Svojoj druxbi sìn Boga vîshnjega
Polazechi u rajske dvorove
S' umerloga sa svyta ovoga.

85. Tako svaki pomnjìv pastyr, kada
Smert upâzi svóju pred ocsima,
Preporúcsit i ovce i stâdà
Obicsaje dragim sinovima.

86. Tere suprot varkam zlih vukóvah
Njima dáje nauke poznáne
Kazujuchi koje za njihova
Plandovanje shtetne jesu stràne.

Digitized by Google

87. Tako vyshti pomorac pucsîni,
Kad na málu veche dójde snágu,
Poljublјenoj svojoje druxini
Ladju svoju predáje predrágu.

88. Ter jih ucsì, kako se imaju
Plahovitih csúvat od vytàrah
Pri kom ſtyne nahodè se krâju,
Po kojima laxno mòre vârá.

89. Kako svoje dovershì gôvore
S' mìrom, s' gojem, i s' toplom ljubavi
U maslinske preslàvne u gore
Svoj cseſtitì pút hôdom ûpravi.

90. A za njime túdi svakólikà
Lypim redom postupa i îdè
Izabránih druxba ucsenikah
Koji njemu dvoré, i njeg slŷde.

91. Oni sklâdno, lŷpo, i medeno
Svuda kudgod svoj stupaj stavljaju,
Ime boxje vŷk néizrecseno,
U ſtotinu glasóvah pyvaju.

92. Kad na svéto na berdo uzidje
S' najvedrîje sa ſtráne nebeskè
Csudnovate slîke oblàk sidje
Koga réshe sve svytlosti ràjskè.

93. Ter ponôsno, i vele vêselo
Glasovitog i lypoga brŷga
Sve obkrùxi nakitjeno cselo,
I obasterh okolo se njega.

94. Medju tíme na gornjoj visini,
Nebeskoga presvytloga ſtána
Priprava se premnoga ûcsini
Od vesélja svud i sa svíh ſtránah.

Digitized by Google

95. Slavne druxbe sviu od angjelah
Ukazuju obîlne râdosti;
Krila svoja próstiruch vesêlà
Neizmyrnoj bash u cseſtitosti.

96. Oni svojim rèdom izverſtnime
Svakì xúrì u svoje se kore
Da boxjega právog sína prìmé
Na nebeskè vŷcsnje rodnè dvóre.

97. Tìm se jedni svûda prosîpaju
Po zidinam nebeskoga gràda
Ter u drágom razkoshju csêkáju
Da njihova dójde drága náda.

98. Od velikog jedni od veselja
Teku nadvór xurech se izlŷsti,
Da ljudskoga slavnog spasîtelja
Mogu slavom s' premnogome srêsti.

99. Tere romon uzdixuchi medni
U radôsti velikój udîrù
Tànke xice oda zlàta jedni,
A drûgì u rajsku sladku líru.

100. Razlicsîte jedni u sviràoke,
Ukazuju vel'ku radost svôju,
Drugi mîlo u trúblje visôke
I tanahne glasovîto poju.

101. Da stotiná jezikah je meni,
I od sviu slástih glâs nájvechi,
Angjeoskì goj neizrecsenì
Nebi nikad mogao já izrêchi.

102. Trí pút' svýtlog kràma u okolo
Gdi nebeski vîshnji otac sydí,
Ponosìto provadjajuch kôlo
Csestîtâ se sva vojska ôbrèdi.

Digitized by Google

103. Od tuda se sve xúrechi prùxi
U veselju preslavnomu tômu,
Isukerstu da se slàvno sdrúxì
Pratechi ga k' otcu ljubljenomu.

104. Kako vrýme u starinsko, kâda
Grad csestiti od bojnoga Ríma
S' predobítiun králjevinam vlàda,
I králjeva nad púcima svîma.

105. Tere sîla od syvera vêrlà
Kroza svoje vòjskè strahovîte
Nebíashe joshter mu satèrla
Sve gradove jakę glasovîtè.

106. Vojvode se ôni prehrábreni
Koj národe ſtranske dobiváhu,
S' vycsnom csaſtju na tàj uzvisheni
Kapitolskì brỳg slavno vratjáhu.

107. Tako i sìn králja nebeskóga
S' lypom druxbom od slavnih Angjelah
Koja na verh brỳga maslinskoga
Po njega je od ozgor sletỳla.

108. U obláku od snỳga u biljem
Neizrecsnog napúnjen urêsa
S' mnogom slavom i s' mnogim veséljem
Upùti se vishnjah na nebesáh.

109. Oblàka se tog svud na okolo
Lýpa svytlost i precsudna vîjè
Kakvu sunce nikada ohôlò
Ukázalo ovom svỳtu níje.

110. Pravedno je i jóshter razloxnó
Neizmyrnoj da sjà u svytlosti
Komu xárko sunce je podloxno
I koji je uzrok svih lypostih.

Digitized by Google

111. I da lashnje dragog otca svóga
Prignè drágì sinak milostivì
Kad naroda sverh csovycsanskoga
Za opáke grýhe se razgnìvi.

112. Pred njím téxkog od kríxa príliku,
I drugiu sviu stvárih pó se
Uſpomenu svu, í svukoliku
Od njegove gorke mûke nôsè.

113. S' texkim kríxom ìde u poreda
Bŷcsi óhli a i stúp mramorní
S kojim pûni kervopîe jŷdà
Izbíshe ga sa udarcih sìlnih.

114. I od ternja oshtrog i bodezna
Ljútà, krûna, ta krûna kervávà,
S' kojom, svima lypotam urêsna
Izrânjena biashe mu glava.

115. Bridkì csàvli tverdi i gvozdeni,
Brez velikè, koji ne brez síle
Probîshe mu, vele nesmîljeni
Csîste noge, i rûke prebýle.

116. Terska koja ustne boxanstvene
Gorkom xucsju bishé napojila
I onà josh, koju s' male scŷne
Bi kao králju njemu derxat sîla.

117. Kopje, koje njemu mertvu zâda
Onu ljutu na persima rânu,
Oda kle kerv ìztecse i voda,
A dàn xudjen odkle slýpcu svânu.

118. Stŷzi, trublje, i svýche i skàle,
Drenovice joshter i konôpi,
I preprave prehûdè ostále
S' kojima Bog csovik muku dôbi.

Digitized by Google

119. Od nèbeskih slavnih od dvoránah
Pred njim — koji kríla razstîrahu,
U csestiti dvór od rájskih ſtránah
S' mnogom] pomnjom, brixljivo noshahu

120. Druxba ſtárih otácah premîlà,
I ostalih joshter svétih dúshah,
Koja dobra dylovashe dŷlà:
I nebesku koja rỳcs pôslusha.

121. Slobodjena iz tamne tavnosti
Sa svojime skûp' s' oslobodnikom
Na nebeske slavne csestítosti,
Uzhodjáshe s' premnogome dikom.

122. Njih Isukerst preblági i mîo
Bishe, kako iz Limbe izídje,
U zemaljski u raj postavio,
Dok u dvóre nebeskè uzígje.

123. Jer prý njega uníchi nitkore
Nemogashe u nebesá gôri,
Doklegoder lýpé ràjske dvóre
On najpervi mochno neodtvôrì.

124. Srechne dúshe i dushe blaxêne
Biáhu tad ove svekolîke
Prelýpima víncim naréshene
Neumerle oda lovorîke.

125. Sve od pómah kîte i maslinah
Svima njim u rûkuh zelené ſe
Svaka pyva, i pyvat zacsima
Mednim glasom boxanſke urêse.

126. Kakvu one ochutjahu sládost
U svojoje mislechi pameti
Gdi na vykovycsnju idu radost
Koja nikad neche se svershiti.

Digitized by Google

127. Uxivati gdi do vỳke vỳka
Boxanstveno lìce gdi imaju
Gdi su dobra sva i svakolikà,
Gdi se sreche svekol'ke sastâju.

128. Ucsenici csudom zacsudjeni
Csûdà ovà svà ocsima slýde,
Glédech gdi kralj njihov poljubljenî,
Na ràzkoshja vykovycsnja îdé.

129. U koliko, tere on uzhôdì
S' velicsanſtvom velikime gôri,
S' neba csuven glàs tíme dohodi
Koji njima ovako govôrî:

130. Nemojte se nîshta prepâdati,
Sin vishnjega Boga uzishao je
U poreda s' otcem kraljevati
Na priſtolje rodno právò svôje.

131. Po svem nebu iza svega toga,
Stâ pyvanje vele puno slàsti,
Pripyvajuch dícsno nebeskoga
Slavnog králja i hvále i csàsti.

132. Csujuch ove pysmice, u díci
Koje svéti duhovi pyvaju,
Zapyvashe tak' i ucsenici
Na csaſt Boxju novu pismu svoju.

133. Svi se púći sada veselite
Radujte se svikolki narôdi,
Spasitelja slavnog svi slâvite
Na nebesáh kojîno uzhôdì.

134. I ví ríbe i ptice i zvỳri
Sa skupome svime xivuchime,
Gôre brỳzi, i rýke i vìri
Svi hvalite svéto boxje îme.

Digitized by Google

135. Vòde, mòre, zemljo svakolika,
Puna slave, i puna veselja
Dicsi s' pysmom ljudskog slobodnika
I proslâvi svoga stvoritelja.

136. Kako nikad nij' pocsétka njemu,
Kako se vyk njegov nesvershuje,
Kako Bogu otcu previshnjemu
I ón jednak Bog u vyk kraljuje.

137. Kako se njegova velicsina
I Boxanstvo po svuda se stêre
Kog uresu neima nácsina
Nit s' moguchstvu moxe najchi mŷre.

138. Kakono on stvori od nicsesa
Svèmoguchom sa svojom pametju
Zemlju, mòre, visôkà nebesâ,
I sva ovdi xivucha na svýtu.

139. Kako zemlju razdyli od mòra,
Nebo kakò od zemlje razlùcsi,
Kako sverhu svegkolikog stvôra
Red i bitje sve svoje odlùcsi.

140. Nebeskima ón dade derxavam
Sunce, mysec, i zvydice sitne,
Xitom, lozjem, i dervim, i travam
Zemlje plodne ucsini i kîtne.

141. Tobom Boxe svakol'ka borâve
Ti vladaoc od sveg i svem jesi,
Tebe nebo, tebe vôde slâvè
Sve koje su gori na nébesih.

142. Teb vytrovi, tebe i oblàci
Tebe morskì svi vâlovî csûju,
Teb' vruchine, mraz, tmine i zràcì
Tebe hvâlè i tebe poshtuju,

Digitized by Google

143. Iztok, zâpàd, i sŷvèr, i pódne
Tvoje slâvè napunjeni jêsu,
I paklênè sèrde neugodne
Pred tobom se i bojé i trésu.

144. Tí na krilih od tamni oblakah
Po nebeskoj shetjesh se po ſtráni
U srŷd zràka praznoga i lahka
Texku zemljù tí mochno nâſtàni.

145. Tí sàm vládash njezinom tegotóm
U nestalnoj njenoj nekrepcsîni,
Razlîcsiti, tvojom 'su dobrotom
Iztocsaji svikol'ki jedìní.

146. Vrŷmè koje sve îdè na mânje
Podloxno je sa svím tvojoj môchi,
Pred tobom je svekol'kó sadànje
Shto je bîlo, shto jest, shto che dojchi.

147. Istì mysec s' premnogome scŷnom
Svoje hîtrè konje seb' uztegnu,
I s' berzínom svojome obchenom
Jasnih zvyzdah sve kolo uzpregnu.

148. Iſtò sunce ì tò na csàst tvoju
Svoj ûzmacse hód; i tèk naràvni,
Dokle králje ohole u boju
Predobie boxji vitez slàvni.

149. Oganj plàhi svoje verlé sîle
Mnogo pútah rad tebe ustávi,
Da nexegû, i da neopále
Po návadi od svoje narâví.

150. Ón po tvojoj krepkoj zapovýdi
Na sramotu od králja prokléta
Bash ni mâlo svojim neuvrŷdi
Xàrom, tebi vŷrna trî dytéta.

Digitized by Google

151. Koji tvoje kreposti mogúche
Shtó izgorỳt njìuh nepushtáhu,
U veselju u srýdi goruche
Strashne pechi, slavno pripivahu.

152. Po srýd mòra cerljenoga plâha,
Razdýljena u dvỳ vodne strane
Po suhochi tí bez svakog straha
Csinish hodît tvoje izabráne.

153. Bérzì Jordan, ona rýka slávna
Zarad tebe na prýd tech' neslýdì,
Na naredbu tvoju voda spràvna
Kameníte iztîcse iz hrìdi.

154. Na jáke se na tvôje pozôre
Zacsûdjènà sva zemlja potrése,
Zajécse i trepté stavne gôre
I do neba tia zadîme se.

155. Svemoguchstvu mochne vlàsti tvôje
Svì králjevi poshtenje podaju,
I kraljevske skúpè krûne svôje
Ponixeno tebi poklanjaju.

156. Tí glúhima ti dajesh csuvénje,
Slýpim svytlost udyljujesh drágu,
Tí nýmima vratjash govorenje
A nemochnim i zdravlje i snágu.

157. Smertnu sîlu dícsno predobívash
I grýh koji ovaj svỳt râztrôva,
Tí na xivot opet svoj zazívash
Mertve ljùde iz hládnih grobovah.

158. Smert zlocsèstà tebe neprepadè,
Opacsina nîti zlé cseljàdi,
Niti strashne cernog pakla sgrâde,
Odkle dûshe tí svéte îzvadi.

Digitized by Google

159. U kolikom, tere tí gvozdêná,
Vráta oda pakla razbiashe,
I s' dobitkom prelípoga plỳna
Na bỳli se opet dàn vrâtjashe.

160. U tolikom, králj jàme paklêne
Sa svóm svojom druxbom prenemilom
U najdublje jàze, i u sỳne
Preda tvojom sakrîshe se sîlom.

161. Sad u skupu tí u precseſtîtu;
Od bláxenih dúshah svétih gôri,
Upravljash, i rèd dàjesh svem svỳtu
I kraljujesh nad svim shtogod stvôri.

162. Tí pun slâvé, poshtênja, i díke
Vedrim cselom csitav raj veselish
I ponávljash vremená, i vỳke,
I umérlim ljudma sreche dylish.

163. Zdrávo! sviu ſtvàrih stvorîtelju,
Nasha xeljo jêdna stanovîta!
Zdravo! dragi nás svíh spasîtelju!
O ufanje sladkò tuxnog svỳta!

164. Zdrav! kojega gorka smert odtvori
Ràjskà vráta vyrnim umerlima;
I tvoj otac nash vîshnji Bòg gôri
Ukàza se od sada blàg njîma.

165. Svâko ràjsko ſtvorénje i ljudskò,
I paklenò joshter tebe csaſtí,
Zemlja, mòre, i nebo je úzko
Neizmỳrnoj slavnoj tvojoj vlasti.

Sverha pyvanja dvadeset i trechega.

Digitized by Google

Pyvanje dvadeset i csetverto.

Doshav Isus u stán dvóra rajskog;
S'desne stráne svomu otcu stâjé,
Tyshechega duha obechánog
Ucsenikom svojim vyrnim dâje.

1. Skup cseſtitih bôxjih ucsenikah
Pripývashe slavnu pysmu ovu,
I druxina înà svakolìka
Naslyduje spràvna rỳcs njihovu.

2. Al i u srỳd veselja takoga
Stáhu joshter vele u bojazni,
Nemoguchi josh iz serdca svôga,
Iztỳrati prímljen stràh izprázní.

3. I nebívshi joshtere dúh svétì
Kako Isus prỳ ôbecha njima,
Razpálio njihove pameti
Plamenima krepkim nebeskíma.

4. Prezlobnomu púku xudínskomu
Tad na ocsi csesto nehodjáhu,
Neg sumnjivi mirno u svom domu,
Malomanje sve te dne stajahu.

5. Kako kada grabexljiva ptîca,
Proxderlosti zarad svoje hûdè,
Zaletiv s' u jato golubícah
Kojugoder od njih zgrabit hûdé.

6. Tada ovud i onud sve înè
Xúrnim bỳgom svuda razpérshe se,
Pak onda u ponàjdublje tmîne
Svog poznátog stána uklône se.

Digitized by Google

7. Tak po smerti Isukersta mîla,
Njegva druxba vyrnà poplâshena
U sakriven stán se je sakrîla
Od xudínſkog púka nabúnjena.

8. Puni vỳré, i puni pòsluha
Ocsikahu tudi kako slỳpi,
Nebeskoga obechanog dûha,
Da jîh ràjskim sa zrakom pokrypi.

9. Navérshilo jurve deset dánah,
Xarko sunce tad hiashe vêche,
Da jim dojgje pomoch obechana
I njihove da umíri smeche.

10. Kada po sryd stráne najmilije
I najdraxje od sviu nebêsah
Nad kojome drûge lypshe níje
Nit punije svytloga urêsa.

11. U kraljevskom nebeskomu dvóru
Sidechi Bog otac svemogúchi,
I podoban svemkolikom ſtvôru
Red, i zákon praví davajúchi.

12. Tere tudi stojech blízu njega
Ponixenog i lica i csela,
Kojímo sve csaſtè i dvoré ga
Najslavniji kóri od Angjelah.

13. U csestitom csovicsanſkom týlu,
Preblâxeno vech i neumérlo,
Koje bîshe veche smert nemîlù
Predobilo i sa svím saterlo.

14. Neizrecsnè napunjen svítlosti
Póljubljeni sìn kod njega sydè,
Tere s' mnogom scỳnom i radosti
Stade ovè govorît besyde:

Digitized by Google

15. Otcse! veche vrýme prispyló je
Razgovorit mîlu druxbu moju,
Koj' xalostni sâd brez mené stoje
U xestokom vele nepokoju.

16. Bivshi oni svi umérli ljùdi,
Brez pomochi boxanſtvene náshe
Stvar jih svaka i smétà i trúdì,
Od svega se i boje i plâshe.

17. Tí ſtràh smíri njihov neugodnì,
I serdce jim tí prekripko podaj,
Da hrabreni, stalni, i slobodni
Nebojé se od texkju zgòdah.

18. Znàsh pred púkom zlime xidovskime
U kakvoj su oni u omrazi,
Koji mìsli bash u svakò vrýme
Da jih smertju opakom porâzi.

19. A to jer já sam njiu obrao
Za druxinu moju poljubljenu,
Da na právi pût, i svako dobro,
Zovu cseljad veche izgubljenu.

20. Ti si meni vech obechao davno,
Da se ima po svem svýtu ovom
Ime moje presvytlo i slàvno
Prostert po nastojanju njihovom.

21. Tere da che oni sve narode
Zvat pod svétu právu vyru nashu,
Oceanske kudagodér vôde
Sínjim válim súhe krúje pâshu.

22. Prie zemlja i mòre che projchi,
Otese drági moj! nego na manje,
Stanovîtô glávnò imà dochi
Ovo tvoje svéto obechanje.

Digitized by Google

23. Zarad toga i ja mnogo kratih
Njihovu dohodnu znajuch srechu
Nastojao 'sam svaki iztyrati
Strah, iz serdcàh njihovih i smechu.

24. Ponukujuch njiu da nebûdù
Krepkog serdca izgubit i svỳsti
U nîjednom i najtexjem trúdu,
I u nîkoj î najgorjoj csèsti.

25. I kada sàm gori k' tebi poshao
S' pretrudnoga svỳta umérloga,
Poslati sám s' nebesah obechao
Njima Dûha nasheg presvétoga.

26. Da od njega stálno pokrypljeni
Sve opáke králje i silnike
Mogu derxat lahglje u nesoỳni,
Nebojech se od sîle opáke.

27. I za ljubav moje vyre práve
U trúdovih svima temêljiti,
Sve svoje i xivot svoj, i glàve
Neshtédé se nikad izgubiti.

28. Kako ove rỳcsi dospio je
Vladaocsev sìn iz rajskè stráne,
Ukazao je noge i ruke svôje
I na njima prexestoke râne

29. Ukazuje persi prosycsene
Od oshtroga kopjá kervno dỳló,
Ukazuje dracse nesmîljene.
Kojím mu bì okrunjeno cselo

30. Ukáza svu ostálu spomenu
Od preljute oda svoje smerti,
Kù podnese sàmo zà paklenu
Nemilostnu na vỳk smert, saterti.

Digitized by Google

31. Uslisha glàs i molbu svog ròda
Otac vishnji pun vicsnje ljubavi,
I predrágí ón mu celov pòda,
Ljubezljivo ter k' njem rỳcs ûpravi.

32. O kriposti od vỳk vycsnja moja!
Drági sine, moj sine jedíni!
Shto zahtỳva sad dobrota tvoja,
Sve neka se podpuno ucsini.

33. Drugovima tvojim izabránim
Koje svỳtu na pomoch shàljémo,
Berzo duhom svetim obechanim
Ledná serdca umíriti chemo.

34. Da slobódno za tebe i zá me
Krepki nashoj u presvetoj vỳri
Pogerdjuju sve silovne plâme
Bridkè mâcse, divje ljute zvỳri.

35. I od svakog xivoga od dûha
Koji sada bojazan imaju
Pacse í od najmanjena chûha
S' premraznome sumnjom ſvi prêdajù.

36. Svysti krepke, jake i vítexke
Tad se za nás, uztrucsati néche,
Susretatî sve sgode pretexke
I terpiti sve pàjgorje smêche.

37. Tere svojom ponosni dobrotom,
U pogerdi od smerti sione,
Svojom kervju, i svojim xivotom
Potverditi tvoje che zakone.

38. Razglasívat tako svúd obertni
Ime tvoje pó svemu che svỳtu,
Oborîti nikad trúdi smertni
Svyst njihovu néche temeljitu.

Digitized by Google

39. Ne vruchine vele ognjenite
Ne ljutina oda zíme prýke,
Ne pucsíne morskè valovîtè
Ne stîsnute tankim ledom rýke.

40. Sve che zemlje otime uzrokom
Csut njihove rỳcsi svéte i csudnè,
Pod zapadom, pod sunca iztôkom,
Pod syverom, i josh pod poludne.

41. Sve shtogod je rímskim pod gospodstvim
Pehrzi, Skíti josh i Baktriani,
S' ostálima divjim narodima
Nenashasti joshter Indostanì.

42. Sve kraine, ſtràne, i otôci.
Poznati che tvoju svétu vŷru,
Sve prostrani koje i shìrôcì
Sinjeg mòra valovi obstîrù.

43. Slávnomu che tvomu se ìmenu
Sav ovaj svỳt klanjat, i sgradjene
Za tvoju che vechu csàst i scŷnu
Zidati se cerkve neizbrojne.

44. Tere u toj prelypoj promŷni
S' tvojom vŷrom ponovljenog svỳta,
Vykovi che opete zlátjenì
I godishta nadospyt csestîta.

45. Svaka ova sa mnom i sva înà
Tí znásh sìnko mój i môja csâſti!
Koji slîka moja sì îstinà
I jednake sa mnom iſtim vlàſtì.

46. I ne sàmo dobrim, koje pêrvò
Pervòg otca hudò gryshno dŷlo;
A nebîshe sgryshenje njihovo
U pretavne jàze zatvorîlo.

Digitized by Google

47. Tvoje su se dostojale râné
Udyliti vykovycsne csasti,
I u svýtle u nebeskè strâne
Iz precérne nochi njih odvesti.

48. Nego svima narodom kolîkim,
Koji do sàd u krìvo xivîshe
I s' grysima svojima opakim
Daleko od rajske sreche bîshe.

49. Istom s' csistim ak' serdcem uzhtyu
Tvoju vyru zagerliti právu,
Csiniti che da lahko dôbiju
S' malo trúda vycsnju rajsku slavu.

50. Toliko je tvoj trúd moguch bio
I k' tomu josh tvoja smert preljútâ
Kojom 'si svỳt vas oslobodio
Iz cseljusti cernog pakla krùta.

51. Ona je sve, ona naplátîla,
Své shtogodje zla na svýtu do sad
Ljudskà narav opáka skrivîla,
I shtogod che joshter skrivit od sad.

52. Samo grỳshnik nek s' sve serdno skrúshi,
I krivinu svoju izpovŷdî,
Pak nek strâhà nejma svojoj dúshi
Od paklene stáre zmije zlèdi.

53. Tvoje kervi sàmo kaplja jedna
Koju s' krixa tí prolio jesi,
Oprâti je kaderna i vrýdna
Sve shtogod je grýha pod nebesih.

54. Joshter pôznà dójti che vremena,
U najsladje i slâvne jezike
Da che biti tvoja smert slavljena
Izpyvane josh i tvoje díke.

Digitized by Google

55. I biti che pyvaocim draxje
Tvoja dŷlà razglàsit i rỳcsi,
Nego gercske sve izprazne làxe
Koje sad vas svỳt tolikó dícsi.

56. Ali jezik slovínski-bash koji
Adriacskog oda mòra rèdom
Svukoliku cernu zemlju svojí
Oceana do smerznutog ledom.

57. Nad sve druge jezike ostále
Gdi che právi nash zakon kraljevat
Neizrecsne vele tvoje hvále
S' velìkom che slavom svuda pyvat.

58. Razlog bo je právi ſtvorca tvóga
Svaki jezik dícsno da proslâvì
Da dùh svâkì hvâlì svoga Boga
S' ponixenstvom, i stalnom s' ljubavi.

59. Vidìsh onu pechinu u mòru
Kod slovínskih doli dícsnih ſtranah.
I visoku uzdignùtu gôru
Onu, koja *Bargat*-om je zvána.

60. Ne do mnogo ondikare víkah,
Na vycsnju se nashu slavu grádì
Gràd i varosh lypog Dubrovníka
Bogoljubnoj za stánje cseljadi.

61. Silovitoj vlásti nepodlôxna
Od naroda tia do národa,
U njemu che vycsnja i uzmnoxna
S' nashom csastju u vyk cvâſt sloboda. *)

62. U njemu che tvoja s' vŷra práva
Neskvárena do vỳk uzderxâti,
Kod stotinè nevỳrnih derxavah,
Koje che zlì zmaj svè raztrovâti.

*) Pisano god. 1669. ali gledaj' kako je sada? — 1834!

Digitized by Google

63. U nevyrstvu da pacse îſtomu,
U srŷd zlòga naroda i bòjna,
Njem' che se po velicsanſtvu tvomu
Davat slava i josh csast dostojna.

64. Koje cerkve i slàvne i svète
Sred njegovih naráſti che mírah? —
Da u njima sve zemlje shtuju te
Koje mnoxſtvo svetih namaſtirah? —

65. Tudikar che dŷve nami mîje
Tudi ljùdi xivit nam ugôdnì,
S' molítvami koji che od sîle
Zlobnè, bránit ovaj svoj gràd rodnì.

66. Saránjena tudi od svih draxja
Moguchà che tud biti tylesá,
Od svétacah nashih, koji ſtráxa
Biti che mu vycsnja od nebésah.

67. Tudikar krix, tud che pelenîca
Postavljena biti tvoja svéta,
S' kojom tvoja màjka i dyvîca
Poviala te je josh dytêta.

68. Csîstim srebrom i svytlime zlàtom
To che ti sve sjâti okovano,
Dŷlo, koje s' vykovìtom plátom
Doſtojno je bîti darovano.

69. Tvoj che xivot tudi sverhu svêga
Skladnom pysmom slàvno bit izpŷvan
Nit che îkad imena tvojega
Dojch' na manje glàs uresno-slàvan.

70. Nikni zìde od lýpog tog gràda,
Ráſti stálan u pravoje vŷrí,
Tako néche propàsti nîkada
Stanovìti tverdi tvoji mìri.

Digitized by Google

71. Stvorîtelju tvóm xívi ugodan,
I ljúbi ga sa svóme pamèti,
Csestit, míran, dobar, i slobodan,
Sve chesh tvoje tí vỳke xivyti.

72. Medju sînjim morem i medj zemljom,
Premda goloj s' grádjen si na hrídi,
Sàmo nebo neka bude s' tobom,
Tko da tebe îkada uvrýdì? —

73. U moje se spusti krepke rùke,
I nebesom josh chesh ti gospodit,
Ovo moje stavne su odluke
I ovako sve se imà sgodit.

74. Csím kraljestva slavnog nebeskoga
Bog gospodin slàvni ovo velí,
Ljubljen-svoga sinka ljubljenoga
Sa ljubavju svojom razveseli.

75. Ucsenici pàko u toliko
Sakriveni u svom domu stâhu,
Gdi Judino dŷlo preopáko
Ne bez serdcxbe ljúte, proklinjahu.

76. Sve od svỳta biahu derxâve,
Medju sobom jurve razdylili,
Gdi che svâki vyrè svéte i právè,
Pripovydat boxjì zákon mîlì.

77. Ali drùga joshter dvanaestoga
Izabrashe sebi u naprýda
Mysto Jùde mysto prokletoga
Da on boxju svud rỳcs pripovýda.

78. Ta zapàde bâsh Matiji srecha,
Da poshtovan s' otime urêsom,
Izabránog i svétoga výcha
Broj popûnì ugodan nebesom.

Digitized by Google

79. I prem ako on' se tad brojáshe
Od preproste i kûche i tràga,
Neumèrlu njemu csast davâshe,
Mírno serdce, i chúd njeg'va blága.

80. Poníxene ljùde vîshnji csaſtí,
I u druxbu joshter svoju prima,
Da svytovne rúxne oholosti
Poníziti laglje moxe s' njima.

81. Pred Bogom su od malene cýne
Usîone glàve, i ohole,
Samo mírne dùshe i snîxene
Napunjuju dícsne ràjske stole.

82. Isusovi za tim naslydnici,
Csíme pomoch od neba csekaju,
Jedìní se oni svikolici
Na molîtvu vrúchu postavljaju.

83. S' Mariome majkom boxanstvenom,
Koja bîshe s' njimi u tìm dvòrih,
S' mírnom svỳstju i vele snîxenom
Ocsi svoje uzdigoshe gôri.

84. Ter vrúchima krepkim besydami
Govorahu: ah daj da shto prie
Duh presvéti utyshitelj k' nami
Dójde, jer nam bez njeg mìra níje.

85. Nash Bòg, nash králj Isus tolik' krátih
Obechà nam stanovitom rỳcsi,
Da che nam ga od ozgor poslati,
Da ón túge sve nashe izlýcsi.

86. Sva bo su se výrno izvérshila
Kojagod nam odkrît se dóſtôja,
Potrebno je i ovoga dỳla,
Da se sverha vech uglêdà svoja.

Digitized by Google

87. Hodi, hodi Boxe svéti Dûshe!
Sverhu nashim tí ucsini mràcim,
Prosvýtli nam i serdca i dûshe
Boxanſtvenim sa tvojima zrácim.

88. Hodi otcse uboxki izbràni
K' sinovima tvojima od s' góra,
Hod' xúdjeni, hodi ah csekàni
Udylnicse sedam ràjskih dárah!

89. Hod' cseſtiti k' nama razgovoru,
Bogoljubna po komuno dúsha
Od dobárah svíh plívà u mòru,
I nebesku sladkost pûno kûshà.

90. U trúdima tí si, pokoj mîlî
U nemochi ti si zdravlje drágo,
Tí sì túxnom svakom koji cvýlî
Utyshenje presladkò i blágò.

91. Ti si ljúdma trudnim umérlima
Tîhì hládak u texkoj vruchini,
Koju s' míslim vele nesvystnima
Njima pakao ognjenì ucsînì.

92. Tí si ona svytlost svemogúcha,
S' kojom zvyzde a i mysec svýte,
S' kojom zlátna i vele gorúcha
Svuda kola xarkog sùnca leté.

93. Svytlost, koja sav ovaj svèt krýpi
I náredno svuda prosvytljuje,
Bez njezine zrâke svî ſmo slèpi
U tmînah je svakì, svak' tugûjè.

94. Tí si ona ljùbav boxánſtvêná
Koja breza lúka i bez strýlah
Ljudská serdca tohom uxexena
Na pravednà ponukujesh dŷla.

Digitized by Google

95. Koja slypá, nestálna razlîka,
Tí kao ljubav ovog svỳta nísi! —
Tvóm poglèdu sva i svakolika
Ocsîta su ovdy pod nebesíh.

96. Tí ozdravljash svakog koga rânish,
A kogagod slàvno tí ozdrâvish,
Od sviu mu zálah dùshu bránish,
I od vycsnje josh smerti sahránish.

97. Tvoji výrnì csiſtì naslidnìci
O urẹsu sàmo mîslè tvómu,
Ne o tashtoj i minúchoj dící,
Nit o dobru ovdi svytovnomu.

98. Nebeskoga tí otca i sìna
Prevycsnjime tí jedínstvom skládash,
I u pored s' njim' jedna îſtina
Sve ſtvorénje ljubeznivo vládash.

99. Tí jezero jesi vodé xívè
Koje kada tkogod se napije,
Cseſtit i dràg onaj nebu xívè,
I do vyke vîshe xedan níje.

100. Jezer, odkle svakom serdcu vỳrnu
Sedam rykah nebeskih izvîrù —,
Koje tko uxíva, neizmýnù
Slast uxíva, u vycsnjemu míru.

101. Jezero gdi sve bash se kreposti
Dobrote i milosti radjaju,
I veséljа sva, i sve radosti
Gor bláxeni koje uxívaju.

102. Tî si onaj oganj neumérli,
Kojino na nebeskè poxude
Uxixè se tîho, a nepálì
Dùshu koja prímitì ga bude.

Digitized by Google

103. Kojino u nácsin vodé csiste
Koja hládnog iztŷcse iz vìra,
Sve plamene gnjusne i necsîſte
Ugasuje krepko, i zatîrà.

104. Oganj svéti i blág bez kojega
Svetilíshte na svýtu nijedno
Nij' prímljeno od Boga vishnjega,
Niti je pred njíme kad pravedno.

105. Po komu se svytlîje i draxje
Od csiſtoga zlàta na príliku,
Dylovánje pravednò ukáxe
Neumerlu tere stecsé díku.

106. U kom dúsha kad koja izgôrì,
Kako feniks ptica vykovità,
Opet lypsha joshtere se stvôrì,
I josh xívi neumérla lŷtà.

107. Oganj blági toliko i mîo,
Koji da se u pako upútì,
Jàz paklênì ón bi mogúch bîo
U nebesá rajskà obernûti.

108. Tí si vycsnje sùnce bez zapàda
Otac i sìn tvój je iztok pravì,
Od zlé nochì taj se neprepâdà
Na kog se tvoj zràk s' neba uprâvi.

109. Sunce xárko, od kog pohâràna
Stûdèn, grýhah ledovitih ginê,
S' koga toplim zrácim razgrijana
Vỳrna dúsha nîkada nestíne.

110. Jerbo gryshne csim' mrazove hâràsh,
Csestito jim tí ucsínjásh bìtje,
I dobarah sviu u njoj stvárash
Zajedno i jesen i prolytje.

Digitized by Google

111. Tí si vytrìch onaj tîh' i blàgì
S' kojim mírni i pravednì brodè
Da dojch mogû na kraj rajskì drágì,
Kroz ovoga svỳta mútnè vôde.

112. Zlih póxudah vytrovi opáci
Na daleko svi od tebe byxú
I paklenì svi cérnì oblàcî,
Koji právu nam' svytlost uztexu.

113. Tí si onaj koji sverhu vódah
U pocsetak ovog svỳta hôdi,
Kada bítje svem ſtvorenju pôda
U komu se sadakar nahôdì.

114. Tí si stáre uxîgo prorôke,
I kroza mòch nadahnuo tvôju,
Da otajne stvárí, i visoke
Sgodé, ljúdma umérlima pojú.

115. Po tvom dŷlu csûdnom dŷva svéta
U csovŷcsjoj pûti Boga zâcse,
Da krîvine svega gryshnog svỳta
Svekolike po njem se potlâcsè.

116. Pomazanje tí jesi duhovnò,
Ti si rajski lik onaj csestiti,
Koji svakò smertno i otrovno
Zlo na svýtu moxesh izlýcsiti.

117. Tvoja se csàst îzrechi nemôre,
Tebe slavit tkogoder se stâvljà,
Neizmỳrno sînjè prelit mòre
U tỳsan se sùd onaj pripravljà.

118. Prevelíke tvoje i bláxene
Neuzkratjuj darove nam vêche,
Razgovôri tí nas ucviljene
Tí umíri nashe gorke smêche.

Digitized by Google

119. Hod' opêri ognjúseno shto je
Hodi shto je nemochno ozdrâvi,
Hôd natôpi sve shtogod sùho je
Tvérda mekshaj, a kríva izprâvi.

120. Hodi ugríj sve shto je ledèno,
Da nechuti ledene stùdèni,
Sve uprâvi shto je izgubljeno
Pút slýpima ukáxi xudjeni.

121. Hodi nashe presladkò ufanje,
Tebe serdce nashe xúdno xeli,
Hod' izpûni vîshnjè obechanje,
Hodi vỳrne tvoje razveseli.

122. Ove rỳcsi, iliti ovâke
Aposhtoli svéti govorahu,
Presvetoga Boga Duha zrâke
Csim toliko xeljno tad csekahu.

123. S' necsekanom strashnom bukom kada,
Posta ſtrashan urnebes od gôri,
Ter ſtâdoshe tako iz nenada
Germit vedri vîshnji rajski dvori.

124. Sva zanỳmi zémlja u okolo
Kano da od svuda na nju sérne
Od vytrovah silnih plaho kolo,
Da sve stỳne ì dubje izvérne.

125. S' takovome sîlom rýka stêrma
Valjajuch se niza berdo híti,
Po srŷdini tako gustog gérma
Bucsí zímom syver vytar ljuti.

126. A urnebes plâhi uzmnáxa se
U priliku od cseſtoga trỳská,
Kakono da srûshit prepravlja se
Dol na zemlju sva stánja nebeskà.

Digitized by Google

127. Svi se od strâh' texkog snebivaju,
Kakova che ovo bit csudesa;
I poglède svoje uprâvljaju
Zacsudjeni gori u nebesá.

128. Kada jednòm s' nebeskè visiné
Shirokì se oblak letŷt pâzì,
Koji pún od suncsane vedrine
U njihove srechne dvóre slâzì.

129. Iz oblaka iz svytloga toga
Za csas jedan iſtom razdyljeni
Sverhu gláve od njiu svakoga
Prosîplju se plameni ognjeni.

130. Plami ognjenih, kojino príliku
Od jezìkah csovycsanskih derxe,
I bez svake shtete svukoliku
Svetu druxbu tiho ljubko perxé.

131. Tako kada presnáxni kovacsi
Kovat tverde kad oklope budu,
Tere svaki hervé se i jácsi,
Da zadáde sverhu svomu trúdu.

132. Csím po gvozdju ſjajno razgrîjanu
Na izmynce rèdom udaraju,
Ognjenite po svemkol'kom stánu
Razlŷtat se ìskre neprestaju.

133. Tako kad zràk suncsànì uhôdì
U posudu zlátnu pûnu vodé,
Koja s' lýpom u dvoru nahôdì
Uzmnoxite velike gospodé.

134. Svud i na sve ſtrane od palacse
Sada na pôd, a sada na míre
Prikazana zraka svuda skácse,
I svud leti i svuda upîre.

Digitized by Google

135. Od plamena svytlog i gorúcha
Ugodnoga ocsim', serdcu mîla,
Svakolîka gorí otà kûcha
Kan' da se je u ràj obrátila.

136. A tò jerbo vîshnji otac vycsnji,
I zajedno s' njime sîn ljubljeni,
U vez i u sklad neizrecseni
Medju sobom oni sjedínjeni.

137. U príliki ognja pravednoga
S' csestitostju tako prevêlikom
Shâlju s' neba duha svetog svóga
Predrágima svojim naslydnìkom.

138. Evo Boga, koga mí ishtèmo
Evo Boga, oni svi govore,
Evo Boga u seb' svi csujemo,
Bogom serdcà sada nasha goré.

139. Zamechuchi ovakve besŷde,
Boxanstveni plamen u trikrati
Sverhu csela njim' njihova sŷde,
Za rajsku jim krepost svima dati.

140. I takia oni presvetime
Duhom ljubko tudi nadahnuti,
Csudnu radost u tó isto vrŷme,
I nejzmyrnu njih svakì ochùti.

141. Jur njihova pamet razgôrena
Zaostavlja mìsli tashtog svŷta
Ter otajstva svéta boxanstvena
Bez ikakve vech sumnje dohîta.

142. Boxanstvena ljubav óbujmîla
Sve je dùshe jurve sve njihove,
I u serdce njima usàdîla
S' misljenima novim xelje nôve.

Digitized by Google

143. Jur bez straha od zlobniu ljudih
Svi slobodni oni na dvor îdù
Da istinu boxânstvenu svagdi
I právu rỳcs boxju pripovydu.

144. Njihov govor medenì i jákì,
Moch mogúchu takvu u seb' krîè,
Da jih lasno národ svỳta svâkì
U jeziku svojem razumie.

145. Bîshe blági dàni i csestitì,
Od rûxìcah koji îmê hráne,
S' mnogom slavom kojeno csâstîti
Palestinske obicsáju stràne.

146. U sionskog varosh gràda svèta
Dohogjáshe tog blagdàna ràdi,
Razlicsitih iz stránah od svỳta
Neizbrojno mnoxstvo od cseljadi.

147. Jerbo kroza slàvnu cerkvu svoju
Jeruzolim városh lỳpi tada
Verlo scýnjen, velik, i u broju
Od najlypshih jedan bîshe grádah.

148. Tudi csime boxji ucsenici
Boxanstvenu rỳcs izpovýdaju
Svíkoliki národni jezîci,
U rýcsi se njihovoj slushaju.

149. Partiáncí, Medi, Elamítè,
Kapadoci, josh i Asiáni,
Kréti, Gerci, Arabì, i Scite
I Slavíni bojni, i Rimljani.

150. I Egjipat plodni i Ciréna,
I josh cseljàd neizbròjna înà,
Sred iztocsnih stránah porodjena
I zapadnih jòshter pokrajinah.

Digitized by Google

151. Velicsine ſlavne boxanſtvenè
Sàmi sebi shto jedva vyruju,
Svakí u svóm jeziku hvaljene
Jednim ústim vele ſklàdno csûju.

152. Svaki vêle csûdì se od tôga,
I csûdè se oni îſtì sobòm,
I rad tôga dàra zamyrnoga,
Hvale daju kralju nad svim nebom.

153. Tere kano da 'ſu u zabítje
Postávili csovicsanskò tỳlo,
I da slabò i umérlo bitje
Od njih se je sa svím oddýlilo.

154. S' berzim krílim svỳsti uzvíshene
U nebeske odlítju u dvóre,
Uxíváju ter neizrecsènè
Od bláxenih dushah razgovore.

155. Svakolìkà jurve su svim njima
Odkrivena stárà písmà svéta
Jur dohodnè ſtvari narôdima
Prorokuju od sveg ovog svyta.

156. Iz njíhovog serdca razvedrena
Bòg je tamne podigao oblàke,
Kojìma svỳst ljudskà zaslyplјena
Plodi mísli u sebi opáke.

157. I koj' dotle u grúboj u smêchi
Od smerti se ljúte prepadahu,
Tere od svih od ſtvárih treptéchi,
Po tamnih se shpiljah sakrivaju.

158. Puni veche smîonè slobodé
Bylodano po svuda stúpaju,
Nit se boje koje texkè sgode,
Nit za xivot svoj umerli hâju.

Digitized by Google

159. Radi boxjè Ljubavi dapâcse
Ulyzli bi svi bez svakog ſtrâha
Medj plamene, i medj oſhtre macse,
I medj jâtà od zvýrinja plâha.

160. Tìm svydocsè svemkolikom púku
Kako Isus králj njihov ljubljenì,
Komu smertnu zadadoshe mûku
Ljudi krìvo i zlo nabúnjeni.

161. Vycsnjega je otca ón sìn právi
Koji sîshao s' neba je od sgóra,
Csovycsanskoj da ón u náravi
Grỳh, i vycsnju smert sa svím pohârà.

162. Da je svaki od njiu pripravan
Radi ovè ístine umérti,
I svoj govor pravedan i ſtávan
Istom svojom kervju potvérdîti.

163. S' tog se svaki u seb' zlo snebíva,
I skoncsanje ochuchuje mnôgò
Ladna serdca, i serdca strashîva
Da se ikad ukázat je mogao.

164. I napunjen duha presvetoga,
I pûn vỳrè nij' mislio prie
Da za ljubav dragog meshtra svóga
Glàvu dáde i svu kerv prôlie.

165. Tako kada u lytnje vrûchine
Sìlne súſhe zemlju cỳlu prâxé,
Neizbrojne i kad kroz pukline
Polje, njîva, i sve xédju káxe.

166. Kako nebo oblacim s' poklopì,
I za time xéljna kîsha páde
Punom vodom tere sve natôpì,
I napojì bashcse i lìvâde.

Digitized by Google

167. Vochke, tràve, i xìtà kà do tle
Sa xalostju od sviu texákah
Vidjahu se dol lexati po tlê
Usanula, blỳdà, i nejàka.

168. U vesélju velikom i goju
Onaj csas se opet opojâvè
I naravnu zelenochu svoju
Polja a i lúzi, na se stâvè.

169. U sve csetir' ovog svỳta dýlà
Razdyljenì za time odhôdè,
Razglasujuch svuda slavna dyla
Od slavnoga nebeskog vojvodé.

170. Ter njihove glávne rỳcsi, (kako
Svéto písmo ſtáro ꝓrorokuje)
Pod nebesim ovdi mysto svákò,
I josh svakà derxava svud csûjè.

171. Bash nijedan narod neostâje
Brez njihovog brez pripovydanja
Gdino xarko sùnashce ustâje,
I gdi se pak u mòre uklânjà.

172. Hládne zemlje syvernomu ledu,
I vruchínam joshter podlôxene
Rỳcs nebesku csuju tere îdù
Pod zákone svéte boxanſtvene.

173. Kazujuchi tak dobra îstina,
Od cseljadi svakojâke vérste
U ime otca, i u ime sìna
U ime duha presvetoga kersté.

174. Srechna voda, i voda csestîta,
S' umnoxenjem Isusove vyre,
Grỳh iztocsni, josh i sve od svýta
Gryhe placsè ostálè ì pêrè.

Digitized by Google

175. Krívì zákon zlíh bogovah gînè,
U nîshtochu padà nauk ſtári
Istinitom Bogu svud se csiné
Slavne cerkve i svéti otárí.

176. Srechni púci vele uzmnoxani
Koji vŷru tŭ primaju nôvù,
Po svem svýtu oni se kerstjani
S' srechom svojom premnogome zovú.

177. Svuda ráste narod mîli Bogu
S' novìm redom od zlátnoga vỳka
Niti sverhu njeg premôchi môgú
Silne vlàsti svega pakla prỳka.

Sverha pyvanja dvadeset i csetvertog,
i sverha Kerstovke.

S. na v. S. B. B. M. V. D. i S. S. A. A.

Digitized by Google

Znamenovanje

Njekih sumracsnih, svakom neobicsnih, i rydjega upotrýbljenja rýcsih, nymacski i latinski iztomacseno.

A.

Adriacskì à. ò. ádriaticskì, adriatiſch adriaticus.

Arpia. Harpia: krivoboxkà nákaza, od kojiu 'su stari trì imali, Aello, Ocypete, i Celeno. Maljale 'su se s'obrazom i persim dyvojacskim, a od ozdol kao ptice imajuche na rukama i na krílih oshtre pancxe. Pricsica velí, da su bile nenasitljive, to jest, uvỳk glâdne. Harpia, Harpía.

B.

Bán *a.* Upravitelj, Vize-König. Banus,

Bániti se; v. imp. ponosno se derxati kao Ban; ſich wie ein Ban brüſten, lento gradu incedere, affectare.

Bashtina *e* 1) Ris od roditeljah ili bratje, Erbtheil, Erbe, haereditas. 2) vinogràd, Weingarten, Vinea. 3) temeljna glavnica, Fond, fundus.

Bditi, bdím, bdiem v. impf. ſtráxit, nespàvati, wachen, vigilare.

Bedra *e.* bok, ſtrána, Ripenſeite, femur, latus

Besyda *e.* rỳcs, govorénje, Wort, Rede, locutio, verbum, sermo.

Besyditi *im* v. imp. govoriti, ſprechen, reden, loqui.

Besydnik *a.* pripovidaoc, naucsitelj, govoritelj, der Redner, Sprecher, orator.

Bezocsno. 1) nevîdjeno, ungeſehen, invisibiliter. 2) nepostidno, unverſchämt, impudenter.

Bezpodobân *na no.* 1) neprílicsan, unſchicklich ineptus, inidoneus. 2) neposhten, unehrlich inhonestus. 3) neprav, unrecht, iniquus.

Bezſhtetan *na. no.* neskvaren, ohne Schaden, ſchadlos, citra damnum, indemnis, illaesus.

Bezzakon *a o.* brez reda, ge-

Digitized by Google

ſetzlos, unerlaubt, illicitus, illegitimus, illegalis.

Bics *a.* 1) kancxia, Peitſche, scutica. 2) pokáranje, Strafe, flagellum.

Bilyg *a*, bilyga *e* 1) znamenje, Zeichen, signum. 2) sverha, das Ziel, scopus.

Bitje *a.* jestestvo, Weſen, eſſentia, esseitas.

Blág *a o*: dobar, mio, milostiv, gut, gütig, lieb, barmherzig, mitis, benignus, affabilis.

Blâgo *a*: bogatſtvo, Schatz, thesaurus.

Blâgo. wohl, recte, bene, probe.

Blagocha *e.* blágost, dobrota, die Milde, Güte, benignitas, comitas, pietas.

Blagost, *i.* v. blagocha.

Blagostan *na no.* v. blág.

Bláxen *a o.* sretan, ſeelig, beatus.

Bláxiti *im.* v. imp. 1) tyshiti, beruhigen, consolari 2) bláxena csiniti, ſeelig machen, beare.

Bláxjì *a e.* blaxîji comp. von blág.

Blécsiti *im* v. imp. kao koza ili jarac, blöcken, balare. 2) zjàti, gaffen, hiare.

Bléjati *jim.* v. imp. vide blecsiti.

Blúd *a.* blúdnost, Unkeiſchheit, luxuria, lascivia. 2) Zashastje s' púta, Verirrung, deviatio.

Blúdjen *a o.* zabludjen, izgubljen, verirrt, errans, perditus, confusus.

Blýd *a. o.* býl, weiß, albus. 2) od ſtrah pobylio osupnio, blaß, pallidus, pallens.

Blýditi *im* v. imp. osúpniti, Blaß werden, pallere.

Blýditi se, byliti se, weiß ſeyn, pallescere, albescere.

Bljúditi *im.* csuvati, paziti, hütten, servare, custodire.

Bodezan *na no.* bôdan, bodexljiv, dornicht, ſtachlig, pungens.

Bodljiv *a o*, bodiv, *a o.* vide bodezan.

Bogoljuban *na no.* bogabojéch, devotus, pius, andächtig.

Bogosvetilishte *a.* 1) prikazivanje, bogosvetjenje, Opfer, consecratio, immolatio. 2) aldov Opfer, holocaustum, hostia, sacrificium. 3) svetoobicsaj Ceremonie, coeremonia.

Bojazan *ni.* 1) ſtrah, die Furcht timor, pavor. 2) strashilo, etwas furcht erregendes terriculamentum.

Bojazljivost *i.* vide bojazan.

Bojna *e.* bòj, vojska, der Krieg, proelium, conflictus bellum.

Bojnoklop *a.* bojnicski oklop, Kriegs-küraß, lorica, thorax.

Bok *a.* porebarje, die Seite lumbus, latus.

Bolan *na no.* 1) bolestan, krank, infirmus, aegrotus. 2) xalostan, traurig, tristis.

Bolest *i.* 1) nemòch Krankheit, aegritudo. 2) kajanje, Reue, contritio. 3) xa-

Digitized by Google

lost, Traurigkeit, tristitia. 4) strádanje, muka, Pein, passio.

Bolexljiv *a o.* 1) u vyk bolestan, Kränklich, morbosus. 2) xalostan tuxan, traurig, leidend, tristis, dolorosus.

Boljezan *ni.* 1) bolest, Krankheit, infirmitas. 2) xalost, Traurigkeit tristitia, dolor.

Bòr *a.* verst derveta, die Föhre, Kinfer, pinus silvestris.

Borâviti *vim.* v. impf pribívati, stanovati, wohnen, habitare, morari; dàne boraviti, provadjati dneve, zaderxavati se, nahoditi se, verweilen, dies agere.

Boxanstven *a o.* boxji, göttlich, divinus.

Boxanstvenì porod: Isukerst, Jesus Christus, Jesus Christus.

Boxanstvo *a.* die Gottheit, Divinitas, Deitas.

Brák *a.* 1) verst derveta. eine Gestrippart, frutex ramosus circum brevia crescens. 2) vyncsanje, die Heirath, nuptiae. 3) zarúcsnik der Gemahl, sponsus.

Brániti *nim* v. imp. csuvati, paziti, hüttten, vertheidigen, deffendere. 2) preprycsiti, verhindern, predpedire.

Bratucsed *a.* stricsevich, Bruders-Kind, patruelis.

Brezpûtan, *na no.* neuredan, unordentlich, invius, inordinatus.

Bridak *ka, ko:* oshtar, scharf, aeutus.

Brixljiv *a o:* brixan, sorgfälltig, solicitus.

Brodár *a.* lagjar, kormanush der Schifsmann, Schifs-Kapitän, navarchus, nauclerus.

Brodîti *dein* v. imp. na lagji se voziti, schiffen, navigare.

Bronz, *a*, ili, brònza *e.* verst od rúde, Bronze, aes.

Brýme *na.* teret, die Last, onus.

Bryxúljak *ka.* máli bryg, Anhöhe, colliculus.

Bunovit *a o:* bunjiv, aufrührerisch seditiosus.

Bùran *na no:* pobúnjen, salaukast, gewitterhaft, procellosus, vehemens, violentus.

Bùs *a:* cvyt s' korenom, eine Blumen- oder Kraut-Staude? — calamus radicatus, cespes.

Bycs *a.* vide bics.

Bylji *a e.* byliji, weißer, magis albus.

Bylodan *a o.* ocsit, bistar, sonnenklar, offenkundig, evidens, manifestus, clarus.

Bys *a.* 1) vrag, der Teufel, daemon. 2) ludost, Wahnsinn, insania, rabies.

Byst *i.* obyst, pustolovina, der Uibermuth abundantia cordis. 2) pomamnost, die Wuth, rabies.

Bystàn *na no*, ili bysan *sna no.* 1) suludast, wahnsinnig, demens. 2) pustolo-

Digitized by Google

van obystan, übermüthig. petulans. 3) pomaman, wüthend arbidus.
Bystvovati *vùjem* v. imp. 1) obysnom biti, übermüthig ſeyn. 2) budaliti, Narheiten treiben, insanire. 3) mámiti se, ljutiti se, furere.

C.

Carenik, carevnik *a.* 1) Haracsár, Steuer-einehmer tributi incassator. 2) Harmicsár, Dreyſiger, tricesimator.
Cedar *dra:* verst derveta, Zederbaum cedrus.
Celivati *am* v. imp. ljubiti, Küßen osculari
Celov *a.* poljubac, einKuß, osculum.
Centaur *a:* krivobog. Zentaur, Centaurus; slika mu je od ozgor csovycsja, od ozdol na csetiri noge konjſka.
Cerkovnì *a o.* cerkvenì, zur Kirchen gehörig, ecclesiasticus.
Cerpiti, cérpâti, cérpsti, *pljem* etc. *mpe*, v. imp. grabiti, ſchöpfen, haurire.
Cicha *praep.* zarad, wegen, propter.
Cvỳl *a*, beſſer cvìl *a.* placs, suzénje, das Weinen, planctus, eiulatus.
Cvyliti, cvíliti *.lim* v. imp. plâkati weinen plangere. eiulare,
Cycha: cých' *praep.* vide cicha.
Cýpati *pam* v. imp. 1) derva sychi, Holz hacken, findere. 2) kose dermati, zerhaufen, capillos movere. 3)potezati vuchi ziehen, trahere. 4) sitniti, klein zertheilen, discindere.

Ch.

Chúd *i.* 1) narav, Natur, natura. 2) nutarnje hotenje, Gemüth, indoles. 3) nagnutje, inclinatio. 4) obiçsaj, Gewonheit, genius, mos.
Chuh *a.* 1) ochutjenje, Gefühl, sensus. 2) zaduha, das Anblaſen, adspiratio, adflatus.
Chutỳti *tîm.* ochutjí-vati, osytjati, fühlen, ſpüren, sentire, sensu percipere.
Chutjenje *a.* ositjanje, ochutjenje, Gefühl, sensio.

Cs.

Csast *i.* 1) poshtenje, Ehre, honor, reverentia, 2) sluxba, Bedienſtung, munus dignitas, 3) dâr, Gabe, donum, munus, 4) ſtrána, Theil, pars.
Csaſtan *na no.* poshten, shtovan, geehrt, honoratus, venerandus;
Csastiti, *tîm.* v. impf. poshtovati, ehren, honorare. 2) shtovati, Ehre erweiſen, co-

Digitized by Google

lere, venerari. 3) hráníti, eine Gaſterei halten, cibis et esu laute excipere.

Csavao *vla.* klin, ekser, Nagl, clavus.

Csedan *dna no* krotak, ſanft, ſchlicht, mitis, mansvetus, modestus.

Csedo *a.* dýte, Kind, proles, progenies.

Csedorodan *na no.* dytcu radjajuch, kinderzeugend, prolifer. a. m.

Cselo *a.* 1) naglávi cselo, die Stirne, frons. 2) pocsétak Anfang, initium. 3) kanáp, jedek, úxe, Stricke, funis, restis.

Cseljâd *i.* púk, narod, ljùdi, svytina, das Volk, gens, populus.

Cseljáde *ta.* xensko, Weibsbild, foemina.

Cseljùst *i.* zubna kòst, Kinnbacken, maxilla, 2) ralje, Rachen, fauces.

Csemer *a.* 1) otrova, Gift, venenum. 2) jyd, Bitterkeit, bilis amaritudo. 3) nevôlja, Elend, calamitas, afflictio. 4) xalost, Traurigkeit, tristitia.

Csemeran *na no.* 1) otròvan, giftig, venenatus, venenifer. 2) ljùt, jydovit, böſe, indignabundus. 3) gorak, bitter, amarus. 4) nevoljan, elend, afflictus. 5) xalostan, traurig, tristis.

Cserga *e.* 1) shator, Zelt, tentorium. 2) pokrov od kòlah, Wagendach, velarium currule.

Csèſt *a o.* 1) gùst, dicht, creber. a. m. 2) povtòran, oft kommend, frequens, assiduus.

Csèſt *i.* 1) poshtenje, Ehre, honor. 2) srecha, Glück, fortuna.

Cseſtit *a o.* 1) poshten, ehrlich, honorificus. 2) sretan, glücklich, felix, prosper. 3) ugodan, gefällig, acceptabilis, gratus — cseſtita ucsiniti, sretna nacsinit, glücklich machen, felicem reddere

Csestitost *i.* 1) srecha, Glück, felicitas, prosperitas. 2) mòch, Macht, potentia. 3) slâva, Lob, laus.

Cseta *e.* 1) herpa, Menge, copia, cumulus. 2) vojnicska cseta, ein Regiment Soldaten, agmen legio, cohors. 3) oruxanih ljúdih, eine Truppe, turma.

Cseznuti *nem.* v. imp. 1) ponemochi, snebivati se, ſchwinden, animo linqui, animo concidere. 2) za csim ginuti, ſich nach etwas ſehnen, appetere aliquid, desiderio corripi.

Csìn *a.* 1) dỳlo, die That, actus. 2) micanje, Bewegung, gestus. 3) nacsin, Art, modus. 4) sluxba, Amt, officium munus.

Csovycsji *a e.* ljudskì, des Menſchen, menſchlich, hominis, humanus. a. m.

Csudotvoran *na o.* csinechi csudesâ, wunderthätig, wunderbar, mirificus, miraculosus.

Digitized by Google

D.

Dahniti, dahniti, *hnem.* v. pf. 1) oddahniti, Athem ſchöpfen, halare, spirare. 2) malo smerditi, udarati, tuknuti, ein wenig ſtinken, foetere.

Dalecse, *adv.* daleko, weit, procul.

Dali *adv.* da pacse, ſondern, ja ſogar, ecquidem, potius.

Danica *e.* jutarnja zvyzda, Morgenſtern, lucifer, venus.

Danjji, *a e.* danski, des Tages, diurnus.

Darovan *a o.* poklonjen, geſchenkt, donatus. 2) nadáren, belohnt, muneratus.

Dapacse *adv.* nego josh, ſondern auch, sed etiam.

Davnji *à è.* dávni, ſtarinski, alt, längſtvergangener Zeit, antiquus, vetustus.

Daxd *a.* kisha, der Regen, pluvia, imber.

Daxditi *im.* v. imp. kisha padati, regnen, pluere.

Daxdiv *a o.* kishan, regnicht, pluviosus, imbricus.

Daxdyti *dim.* v. imp. vide daxditi.

Derpati *pam.* v. imp. derati, vúchi, reißen, lacerare, laniare, trahere.

Derxâti *xim.* v. imp. 1) u rúci imati, halten, tenere. 2) uxívati, imati, beſitzen, haben, possidere. 3) vladati, regieren, regere. 4) uzderxávati, erhalten, zurückhalten, detinere. 5) misliti, dafür halten, opinari.

Derxava *e.* kraljestvo, Provinz, provincia, regio, plaga, ſtatus.

Didim *a.* Toma aposhtol, Thomas Apoſtel, apostolus Thomas.

Dikla *e.* dyvojka, Mädchen, puella.

Dio, díl, *a.* vide dýl.

Dionica *e.* vide dyonica.

Dionik *a.* vide dyonik.

Diple *palah.* gájde, Dudlſack, tibia utriculo infixa, lyripipium.

Dipli *ih.* vide diple.

Diti *dijem.* v. pf. verchi, metnuti, legen, ſetzen, ponere.

Divjacsan *na no.* divji, divlji, wild, ferus, barbarus, rudis.

Djavljì *à è.* vraxji, des Teufels, daemonicus.

Dòb *í.* vrýme, die Zeit, das Alter, aetas, tempus.

Doba. indeclinabile. vid. dòb.

Dobesyditi *im.* v. pf. govorénje svershit, die Rede beenden, perorare, orationem finire.

Dobítak *tka.* 1) hasna, dobit, der Nutzen, lucrum. 2) marva, das Vieh, pecus.

Dobjen *a o.* predobiven, beſiegt, victus.

Dobrocsinac *nca.* dobrocsinitelj, Wohlthäter, benefactor.

Dobrohotech *a e.* dobro xelechi, wohlwollend, volens bonum, benevolens.

Dobrosrechan *na no.* dobré

Digitized by Google

sreche, guten Glückes, bonae fortunae.

Dogláshen *a o.* dokázan, ócsitovan, bekannt gegeben, nunciatus.

Dogòd *a.* Dogadjaj, pripetjénje, die Geschichte, das Geschehene, eventus, casus.

Dogovoriti *im.* v. pf. vide dobesyditi.

Dohìtati *am.* v. imp. dokúcsívati, fangen, apprehendere. 2) razumývati, begreifen, perspicere. 3) znáti, pametju doséchi, erreichen, aliorum mentem penetrare aut assequí.

Dohititi *tim.* v. perf. vide dohitati.

Dohodan *na no.* dojduchi, doshastì, budúchi, künftig, futurus, venturus.

Dojezditi *dim* v. pf. dojashiti, reitend ankommen, equitando advenire.

Dojiti *jim* v. imp. 1) sise dávati, säugen, lactare, lac praebere. 2) kravu dojiti, melken, mulgere.

Dólac *ca*, dòlce *ca.* máli dòl, ein kleines Thal, parva vallis.

Doletyo *la lo.* letech doshao, der die das herabgeflogene, advolans.

Dòm *a.* kucha, ſtán, pribivalishte, Haus, Wohnung, domus, aedes.

Domachin *a.* 1) kuchnì gazda, der Hausvatter, paterfamilias. 2) Ukuchanin, Hausbewohner, inquilinus.

Domoliti *lim* v. pf. molitvu sverſhiti, das Gebet beendigen, orationem absolvere.

Doráditi, *dim* v. pf. posao svershiti, das Werk beendigen, opus perficere.

Dorechi *csem* v. pf. dokázati, pripovýdati, erzählen, ſagen, edicere, nunciare.

Dosáditi *im* v. pf. 1) sadenje svershiti, das Seen beenden, plantationem perficere, conserere. 2) Dodiati, zum Ueberdruß werden, moleſtus, importunus fieri.

Dospîti *piem*, v. pf. dovershiti, svershiti, beenden, finire. 2) prestati, aufhören, cessare.

Dostojanstvo *a.* csâst, die Würde, dignitas, munus.

Doſtojati, doſtojiti, *jim*, v. imp. doſtojan biti, würdig ſeyn, dignari.

Dotegnuti *gnem* v. pf. 1) doditi, berühren, leviter attingere. 2) ufatiti, fangen, capere.

Dracsa *e.* 1) Tern, Dorn, spina. 2) ternoxje, Dornbuſch, vepretum. 3) verst derveta, Akazie, accacia.

Drâg *a e.* 1) mio, lieb, carus. 2) skùp, theuer, pretiosus.

Drapati *pam.* v. imp. derâti dérpati, zerren, reißen, lacerare, laniare.

Dráxiti *ím* v. imp. ljútiti, na serdxbu probudjívati, zum Zorn reizen, exacerbare, irritare, exasperare.

Drenovica *e.* drenova batina, ein Stock von Kor-

Digitized by Google

nellkirſchenholz, baculus corneus.

Dresel *a o.* tuxan, xalostan, traurig, moestus, tristis, moerens.

Dresélje *a.* xálost, Traurigkeit, moeror, triſtitia, angor, dolor.

Drùg *a.* Pajdash, komorát, Geſelle, socius. 2) mùx, Gatte, conjux.

Drúga *e.* Pajdashica, Geſellin, Geſpielinn, socia. 2) zarucsnica, xena, Eheweib, conjux.

Drugarica *e.* pajdashica, druxbenica, Geſellſchafterinn, comes, socia.

Drùm *a.* cesta, pút, Straße, via.

Druxbina *e.* druxſtvo druxba, die Geſellſchaft, comitatus, sodalitas, societas.

Druxica *e.* zarucsnica, xena, Ehegattinn, uxor, conjux.

Druxina *e.* domáchi, Hausgeſinde, familiares, domestici.

Drúxyti *xìm* v. imp. sjedinjívati, sastavljati, geſellen, zugeſellen, sociare, associare. 2) naslydovati, begleiten, comitari.

Dùb *a.* dervo, ſtabar, ſtablo, déblo, Baum, arbor.

Dubráva *e.* shuma, der Wald, silva.

Dubsti, dubiti, *bem* v. imp. kopáti, höhlen, aushöhlen, cavare.

Dùha *e.* oduha, miris, Geruch, odor.

Dunja *e.* 1) tunja, gunja, Quitte, malum cotoneum. 2) jabuka, Apfel, pomum.

Dvor *a.* 1) avlia, der Hof, aula. 2) palácsa, Palaſt, palatium. 3) kraljevſka kucha, der königliche Hof, aula regia.

Dvoran *na no.* 1) posluxan, dienſtbar, ad servitia pronus. 2) uljudan, höflich, urbanus, affabilis.

Dvoriti *rim.* v. imp. ſluxiti, dienen, servire. 2) ſhtovati, beehren, ancillari, officiose aliquem comitari, et colere.

Dýl, dŷo, *la: rts.* strana, Theil, pars, portio.

Dyliti se *lim se.* v. imp. odhoditi, ichi, ſcheiden, weg gehen, discedere.

Dyljenje *a.* 1) dyoba, die Theilung, partitio. 2) odilazak, das Weggehen, abitus, discessus.

Dylovanje *a.* posao, csinjenje, das Werk, die Arbeit, opus, operatio.

Dyonica *e.* koja dýl príma, Theilnehmerinn, mulier particeps.

Dyonik *a.* Dŷo prímajuch, ili imajuch, Theilnehmer, particeps.

Dývstvo *a.* dyvojacsſtvo, dyvicsanſtvo, die Jungfrauſchaft, virginitas, castitas.

Digitized by Google

E.

Ebán *a.* cerljeno amerikansko dervo, Ebenholz, ebenus.

Evrèjska *e.* xudia, xudínska zemlja, das Judenland, Judaea.

Evrèjski *à ò.* csivutíki, xudínski; jüdiſch, hebraicus, judaicus.

F.

Fenicia *e.* sirianſka plodna derxava, i tergovacska lúka, na koju se je jednocs S. Pavao bivshi u potopnoj pogibíli uklonio, Phönizien, Phoenicia.

Feniks *a*, fenice *e.* Ptica u Egjiptu, od koje 'su ſtári mislili, da je jedna jedína na svýtu, pak kad veche verlo oſtari (za 500 godinah) da 's i od mirishavog derveta Mirhe nacsini gnjyzdo, u njega sydne, pak ga od sunca zapálit dade, i tako da se saxgana iz pepela opet preporodi, Phönix, Phoenix.

Flagetont *a.* Paklena rýka, mysto vodé, vatrom tekúch; der Höllenfluß, Flegeton, Phlegethon.

G.

Gaditi *im* v. imp. 1) pérljati, beſchmutzen, conspurcare. 2) gerstati, Widerwillen erregen, nauseam movere.

Gaj *a.* glavica, der Hain, nemus.

Gerd *a o.* 1) velik, gerdan, groß, grandis. 2) rúxan, abſcheulich, deformis, turpis.

Gerditi *dim* v. imp. rúxiti, psovati, verachten, contemnere, spernere, despicere.

Gerion *a.* po ſtárim basnama: Csovyk na dvy noge trì tyla imajuchi, Geryon, Geryon.

Gerstav *a o.* na bljuvanje podixuch, garſtig, nauseosus, nauseabilis.

Gerſtavo-hud *a c.* verlo ruxan, abſcheulich, garſtig, in supremo gradu nauseosus.

Gib *a.* pregibak, Bug, Falten, curvatura, flexura.

Giganat, gigant, *nta.* Velmoz, goroſtasnik, Gigant, Rieſe, gigas.

Gizdav *a o.* nakitjen, ponosit, lyp, aufgeputzt, comtus, elegans.

Glâditi, *im* v. imp. svytlati, polliren, polire, perpolire. 2) milovati, ſchmeicheln, blandiri, demulcere.

Glasník *a.* poklisár, Geſandter, legatus, nuncius.

Glávan *vna no.* velik, poglavit, osobit, haupt-, capitalis, praecipuus.

Digitized by Google

Gláviti *vim* v. imp. 1) utverdjívati, befeſtigen, consolidare, fortificare. 2) potverdjivati, beſtärken, bekräftigen, confirmare, corroborare. 3) nagovárati, ucsiti, belehren, aneifern, stimulare, pérsvadere, instruere.

Gnúsan *sna no.* gerſtav, pogân, ſchmutzig, unrein, spurcus, sordidus.

Gnúsost *i.* gnùs, gâd, Schmutzigkeit, Unreinlichkeit, immundities, spurcitia. 2) trulost, trúlex, das Verfaulte.

Gnjio, *la lo.* trûl, verfault, putrefactus, corruptus.

Gnjusan *sna no.* vide gnusan.

Gnjusoba *e.* vide gnúsost.

Gnjỳv *a* oder *i.* serdcxba, zlocha, ljutina, Zorn, ira, iracundia, indignatio.

Gnjỳvan, *vna no.* serdit, zao, ljût, zornig, böſe, exacerbatus, rabidus, furiosus, indignabundus.

Gòj *a.* uxívanje, Luſt, Wohlleben, gaudium, voluptas, oblectatio.

Gojiti *im.* v. imp. hrániti, kermiti, fett machen, fovere, saginare, pingvefacere.

Golém *a o.* velik, groß, magnus.

Golèt *i.* 1) golỳn, goljenica, das Fußbein, tibia. 2) pechina, kameníta gola berdina, Steinfelſen, saxum, petra, locus saxosus.

Gonétati, *tjem, tam.* v. imp. pogadjati, errathen, divinare, aenigma solvere. 2) nadati se, ahnen, praesagire. 3) prorokovati, prophezeien, vorherſagen, divinare, hariolari, futura praedicere.

Gorcsilo *a.* gorkoſt, gorcsina, die Bitterkeit, amaritudo.

Gorgone *ih.* u krivoboxkâ vrimena zvale su se tri sestre: Meduza, Euriale, i Stheno; ſtanovale su u Hesperskim bashcsama, i sve su one, koji bi jim u líce pogledao, okamenile, Gorgone, Gorgone.

Gorostásan *na no.* velmozan, rieſenhaft, giganteus.

Gorovan *na no.* gorovit, brygovit, gebirgig, montosus, montanus.

Góso *e.* gospodar, Herr, Eigenthümer, dominus, proprietarius.

Gospod *a.* Gospodin, u cerkvenim knjigama sâmo se Bòg *Gospod* naziva, ljudma je ovo ime ukratjeno; Herr, eigentlich Gott, Dominus, proprie Deo attributus titulus.

Gospodìti, *dím* v. imp. upravljati, beherrſchen, dominari alicui.

Gostoljuban *na no.* gostoljubiv, komu su mili gostí, freigebig, Gaſtfrei, hospitalis.

Govor *a.* Govorénje, die Rede, sermo, oratio.

Grabex *i.* kradja, lupexſtvo, Raub, Beute, rapina, direptio, injusta occupatio.

Digitized by Google

Grabexljiv *a o.* kradljiv, otimljiv, raubſüchtig, rapax.

Grâbiti *bim* v. imp. 1) cerpsti, ſchöpfen, haurire. 2) krasti, odtimati, mit Gewalt wegnehmen, rapere. 3) grebsti, kratzen, scabere, fricare.

Grabſtvo *a.* vide grábex.

Graditi *im* v. imp. 1) ogradjívati, umzäunen, sepire, cingere. 2) praviti, machen, bauen, fabricare, aedificare, conſtruere.

Grádja e. Japia, Baumaterial, ligna aedilia.

Grâdja *e.* kutja, kúla, zìd, Haus, Gebäude, Thurm, Mauer, aedificium, turris, murus.

Gradjanin *a.* umystjanin, varoshanin, Bürger, civis, indigena.

Greb *a.* grob, das Grab, sepulchrum.

Grède adv. iduch, hodech, gehend, eundo, in transitu, in itu.

Grediti, gredstì *dem.* v. imp. hoditi, ichi, gehen, ire, incedere, gradi.

Greznuti *em.* v. pf. uzavriti, uzrásti od kvasa, ili od vlâge, anſchwellen, tumefieri, tumescere, turgescere.

Grimiz *a.* skerlet, Purpur, ein purpurnes Gewand, purpura, purpurea vestis.

Gromina *e.* veliki gròm, ein großer Donner, magnum tonitru, fulmen.

Grominjati *se am.* v. imp. rec. rushiti se, einſtürzen, ruere.

Grozan *na no.* 1) gorak, bitter, amarus, miserabilis. 2) texak, ſtrashan, pritechi, ſchrecklich, horribilis, formidabilis, minabundus.

Grúb *a o.* rúxan, neotesan, abſcheulich, ungehobelt, grob, turpis, deformis.

Grýshenje *a.* grýh, das Sündigen, peccatum, erratum.

Guba *e.* krasta, Ausſatz, lepra. 2) trúd, Schwamm, fungus arborum.

Gusa *e.* razbojnik, pustajia na moru, a i na suhu; Rauber, See-Rauber, latro, et pirata.

H.

Hajati *em.* v. imp. briniti se, máriti, ſorgen, ſich angelegen ſeyn laſſen, ſtudere, conari, sollicitum esse.

Haracsar *a.* carevnik, koji dacie kûpi, Steuer-Einnehmer, tributi incassator, publicanus.

Hàran *na no.* 1) brixljiv, marljiv ſorgfältig, sollicitus 2) zahvalan, dankbar, gratus.

Harân *a o.* saterven, poharan, verwüſtet, attritus, devastatus, desolatus.

Hârati *am.* v. imp. terti, nishtití, porushiti, verwüſten, vernichten, conterere, devastare, depopulari.

Digitized by Google

Hârba *e.* cxida, Hellebarde, lancea, telum, jaculum.

Herba *e.* vide Harba.

Hergja *e.* na gvozdju, der Roſt, rubigo. 2) nevaljalost, zlocha, Nichtswürdigkeit, Bosheit, indignitas, improbitas.

Herlì *à ò.* 1) hitar, berz, geſchwind, velox, celer. 2) xestok, nagao, bunljiv, aufbrauſend, hitzig, impetuosus, praeceps, tumultuosus.

Herliti *lim* v. imp. hítiti, xuriti, se, eilen, ſich ſchicken, properare, festinare.

Herxiti, herxati *im.* v. imp. vrishtati kao konj, wiehern, hinnire.

Hervati se *vem.* se. v. imp. rec. boriti se, kämpfen, certare, pugnare, luctari.

Himba *e.* lukavshtina, prevàra, Falſchheit, fraus, fallacia.

Himben *a o.* lukav, falicsan, falſch, fraudulentus, dolosus, fictus.

Hiniti *im.* v. imp. varati, csiniti se, ſich verſtellen, simulare, fingi.

Hinjen *a o.* 1) prevarljiv, utvoren, verſtellt, simulatus, fictus. 2) od sebe mlogo derxech, eingebildet, imaginarius alta de se supponens. 3) vide himben.

Hip *a.* 1) csâs, minút, okatrenutje, ein Augenblick, momentum. 2) kíp, das Bild, statua.

Hitar *ra ro.* 1) berz, geſchwind, velox. 2) vysht, geſchickt, qualificatus dexter, perspicax. 3) lukav, falſch, falsus, astutus.

Hitati *am.* v. imp. 1) bacati, werfen, jacere, jaculari. 2) fatati, fangen, capere, prehendere.

Hitati se *am* se v. imp. rec. 1) bacati, werfen, jacere, 2) mashati se, ufatiti se, nach etwas greifen, arripere, apprehendere.

Hitrost *i.* hitrina, vyshtìna, die Geſchicklichkeit, ars, industria, dexteritas. 2) berzina, die Geſchwindigkeit, celeritas. 3) prevara, lax, Falſchheit, falsitas.

Hitrouman *na no.* hitroum, berzo ucsech, ſchnellbegreifend, ingeniosus.

Hlebditi *im.* v. imp. xeliti, hotyti, xeljno nastojati, ſich ſehnen, wünſchen, anhelare, concupiscere.

Hlepiti *im.* v. imp. vide hlebditi.

Hod *a.* idénje, der Gang, das Gehen, incessus, itus, gressus.

Hòde *adv.* vide grède, eundo.

Hotcé *adv.* hotivshi, hotmice hotice, abſichtlich, voluntarie, sponte, ex proposito.

Hoténje *a.* htienje, das Wollen, velle, voluntas.

Hotim *a.* blúdnik, kurvár, der Hurer, der Buhler, fornicator, maechus.

Hotimſtvo, blùd, kurvarluk, die Hurerei, fornicatio, luxuria.

Digitized by Google

Hrabar *ra ro.* jâk, kuraxan, junacsan, herzhaft, validus, strenuus, audax.

Hrabrenost *i.* junacsſtvo, die Herzhaftigkeit, audacia, animositas, robur.

Hrániti *im.* v. imp. 1) pîtati, füttern, alere, nutrire, cibare. 2) csúvati, derxati, conservare, reponere.

Hrâst *a.* ráſt dervo, Eichenbaum, quercus.

Hrìd *i.* pechina, verh od pechine, iliti kameniti ſtermen, Fels, Spitze eines Felſen, jäher Ort, Abgrund, rupes, praecipitium petreum.

Hrocsiti hrokati, hrocsem, v. imp. kao svínja, grunzen, grunnire.

Htiénje, htýnje *a.* hotenje, volja, der Wille, velle, voluntas.

Hud *a o.* 1) nesretan, unglücklich, infelix. 2) nemio, rúxan, abſcheulich, deformis. 3) zao, hergjav, ſchlecht, malus, improbus.

Huditi *im.* v. imp. shkoditi, ſchaden, nocere. 2) ozlogláſit, verſchreien, infamare, dehoneſtare.

Hudoban *na no.* zlocsest, zao, opak, ſchlecht, böſe, improbus, scelestus.

Hudotúxan *na no.* nesretno tuxéchi, unglücklich-trauernd, conſternatus, animodejectus.

Húkati *kam* et *csem* v. imp. 1) paru iz ustah pustjâti, hauchen, sufflare. 2) jaukati, hoch aufſchreien, ululare. 3) lúpu spravljati, ein Gereuſch machen, ſtrepere. 4) kao savura vikati, wie die Nachteule ſchreien, bubonis instar vocem edere.

Hvâsta *e.* oholost, ponositost, der Stolz, vana superbia, ostentatio.

I.

Idra *e.* u krivoboxkâ vremená: Zmia od 50 glávah u jezeru Lerni ſtanujucha, kad bi joj jedna gláva bíla odsycsena, onda bi na mysto jedne, mlogo vishe iz trúpa izrastlo, Hydra, Hydra.

Igrá *e.* tanac, Tanz, chorea, saltatio.

Igrâti *ram.* v. imp. tancati, tanzen, saltare.

Ikad, ikada *adv.* igda, kadgod, je, unquam.

Imanje *a.* dobro, bogatſtvo imátak, die Habe, substantia. 2) mârva, die Heerde, grex.

Inàko, inâcse, *adv.* drugcsie, anders, aliter, secus.

Inì *a o.* drûgi, der andere, alius, alter.

Inoſtran *a o* iz drúgè zemljé, ausländiſch, exter. a. m.

Inoſtranac *nca.* iz druge zemlje csovyk, tugjin Ausländer, Fremdling, vir alienigena.

Iskati ischem ishtem v. imp.

Digitized by Google

hotyti, verlangen begehren, postulare. 2) tráxiti, ſuchen, quaerere, indagare. 3) pitati, fragen, interrogare.

Istìn *a o.* istinit, wahrhaft, verus, genuinus.

Istino *adv.* istinito, wahrhaftig, vere.

Istocsaj *a.* Elemenat, Element, Elementum. 2) koren, izvor, die Quelle, fons, origo. 3) suncsani istok, Sonnenaufgang, oriens.

Istok *a*, istoka *e* ustoka *e.* suncsani izhod, Ost, Sonnenaufgang, oriens.

Istovit *a o.* onàj istì, derſelbe, der nähmliche, ipsissimus, idem.

Ishtùch, gerund. tráxech, ſuchend, quaerendo.

Izagnati *nem.* v. perf. iztŷrati, ausjagen, vertreiben, expellere.

Izbîti *iem.* v. prf. 1) iztuchi, abprügeln, verberare. 2) izbîti klin klinom, herausſchlagen, excutere e. gr. clavum clavo.

Izdahnuti niti *nem.* v. pf. umérti, ſterben, den Geiſt aufgeben, exspirare.

Izdavan *na no.* kao izdajica izdàjnicski, verrätheriſch, more proditoris.

Izdàvnik *a.* Izdajica izdajnik, Verräther, proditor.

Izdŷlan *a o.* od derveta ili kamena nacsinjen, ausgehauen, caelatus, sculptus.

Izgerditi *im.* v. pf. narúxiti, tüchtig ausmachen, beſchimpfen, alicui conviciari, vel ignominiis aliquem afficere.

Izgled *a.* prílika, Beiſpiel, exemplum.

Izgînuti *em.* v. pf. pomanjkati, vergehen, interire, deficere.

Izgnâti *nem.* v. pf. vide izagnati.

Izgoniti *nim.* v. imp. iztyrivati, ausjagen, expellere.

Izhârati *am.* v. pf. izderati, pokváriti, verderben, destruere.

Izjednácsiti se *csim.* se v. pf. jednakog se ucsinit, ſich gleich machen, se aequare.

Izkati-iſhtem, ischem, imp. v. iſkati. verlangen, postulare.

Izkorépiti *im* v. pf. izkorénuti, ausrotten, extirpare, eradicaré, evellere.

Izkushljiv *a o.* koji kushá, koji iztraxuje, ausforſchend, explorans: subinquirens.

Izlysti *zlyxem.* v. imp. izíchi, izhoditi, ausgehen, exire, egredi.

Izmŷncé *adv.* na izmynu, wechſelweiß, vicissim.

Iznahoditi *hadjam* v. imp. Iznajti-*dem* novo naſhaſtje ucsinit adinvenire.

Iznájti *najdem* v. pf. ucsinit, erfinden, ergründen, invenire, detegere.

Iznesti *sem.* v. pf iznýti, hervorbringen, educere. 2) iznajti, erfinden, excogitare invenire, detegere.

Digitized by Google

Izprázan, *na no.* tasht, zaludnjí, vsni citél, vanus.
Izpuniti *nim* v. pf. ucsiniti, dovershiti, erfüllen, implere, satisfacere.
Izredjen *a o*, u red stavljen, geordnet, coordinatus.
Izrigati *am* pf. izkazát, izrechi, herausſagen, effari, edicere. 2) izbljuvati, ausſpeien, evomere.
Izſkocsit *im* v. pf. izichi, izpasti, herausſpringen, exsilire.
Iztézati *texem*, v im pf. izvlácsiti, herausziehen, extrahere.
Iztok *a.* 1) vir, Quelle, fons. scaturigo 2) Odilazak Ausgang, exitus.
Izustiti *im* v. pf. rechi govoriti, ſprechen, effari, proferre verbum.
Izvana *adv.* iz napolja, äuſſerlich extrinsecus.
Izverstan *na no.* podpun, osobit, velik, außerordentlich, praestans, perfectus.
Izvidati *am* v. imp. izuvidati, lýcsiti, furiren, mederi, sanare, curare.
Izvidýti *im* v. pf. izuvidýti, promotriti erſehen, erforſchen, examinare, indagare, observare.
Izvíjati *am* v. imp. obihoditi, umkreiſen, circumire.
Izvîjati *em* etc. *am* v. pf. izvytriti, ſchwingen, von dem Wind ausweben laſſen, ventilare, exagitare.
Izvor *a*, vir, Quelle, scaturigo, fons.
Izximati, *am* v. *imp*, izximati, iztiskivati, ausdreſſen, exprimere.

J.

Jâd *a*, tegoba, zlo, túga, Elend, afflictio, angor.
Jadan *na no.*) tuxan, xa-
Jadovan *na no.*) lostan, elend
Jadovit *a o.*) beengſtiget, traurig, contribulatus, afflictus, moestus, anguſtiatus.
Jâkostan *na no.* jâk, ſtalan, beſtändig, ſtrenuus, conſtans.
Jâma *e*, dubljina, Loch, fovea, fossa.
Jâto *a.* herpa ptîcah, Schwarm, agmen, turma, caterva, grex e. g. avium.
Javam *na no.* ocsit, odkriven öffentlich, publicus, manifestus, evidens.
Javkati *csem* v. imp. jaukati, weh ſchreien, gemere, ingemiscere.
Javnoſtavan *na, no*, poznan, öffentlich bekannt, clare notus, notorius.
Jâz *à* etc. i dubljina, bezdno Abgrund, abissus, fovea fundo carens. 2) ſvytlost, Glanz, splendor.
Jazan *na no*, dubok, tief, voraginosus.
Jaznì ponor; pakao, die Helle, infernus.
Jazovît *a o.* vide jazan.

Digitized by Google

Jecsâti, csiti, *csim* v. imp. ſtenjati, ſtöhnen, ingemere, suspiria trahere.

Jedìn *a o.* 1) samac, jedinac, ein einziger, unicus, solus. 2) sjedínjen, ujedinjen, vereinigt, unanimis, unitus.

Jedinſtvo *a.* 1) sloga, Einigkeit, conjunctio, concordia. 2) jednoſtavnost, jednobitnost, Einigkeit, unitas.

Jednom *adv.* na jedan pút, ein mahl, auf ein mahl, ad semeluno ictu.

Jedvice *adv.* texko, jedva, kaum, vix.

Jèka *e*, Odjecsivanje, Echo, Echo, 2) jaukanje, Wehgeſchrei, flebiles querellae, ploratus.

Jéla *o*, jelovina, die Tanne, abies.

Jemati *am* v. imp. uzimati, nehmen, accipere. 2) grozdje brati, Weinleſen, vindemiare.

Jeſtojska *e.* jystbina, die Speiſe, cibus.

Jevrèſki *à ò.* vide Évrèſki.

Jexiti se *xim* se, v. imp. 1) rozati se, ſich falten, corrugari concidere. 2) ſtrashiti se, pogerdjivati, verabſcheuen, abominari, aversari.

Jezditi *im* v. imp. jashiti, jahatí; reiten equitare.

Jezer *a.*) 1) hiljada, tau-
Jezero *a.*) ſend, mille. 2) izvor, Quelle, scaturigo. 3) bâra, voda, See, lacus.

Jôdati *am* v. imp. plâkati, ächzen, gemere.

Jóha *e.* Jova, Jehovina, die Erle, alnus.

Judskì *à ò*, csivutski, jüdiſch, haebraicus;

Jur: *adv.* jurve, veche, ſchon, jam.

Jyd *a.* serdcxba, Aerger, 2) xùcs, Galle, bilis. 3) Otrova, Gift, venenum.

Jydjenje *a*, serdcxba, Aerger, exacerbatio,

Jŷdjènje *a.* jŷlo, das Eſſen, cibus, comestio.

Jŷſtbina *e.* jylo, Speiſe, cibus.

K.

Kaciga *e.* Shishak, Helm, galea, cassis.

Káderan *na no*,) vrý-
Kadar *ra ro*, kader *a o.*) dan, mogúch, fähig, im Stande, potis.

Kadîlo *a.* kadionik, kadionica, das Rauchfaß, turibulum. 2) miris, Wohlgeruh, fragrantia, odor svavis.

Kàl *a*, blato, Koth, Schmutz, lutum,

Kalan *na no*, blatan, fothig, lutatus, lutosus.

Kâm, etc. kâmi, *genit* kamena; kámen, Stein, lapis.

Kazati *xem* v. pf. 1) rechi, ſagen, dicere. 2) ukázat, zeigen, monſtrare.

Kerknuti *nem* v. pf. izúſtit, proslòviti, Wort hervor-

Digitized by Google

bringen, ſich mukſen, obmutescentium instar verba proferre.

Kershnja *e*, kershénje, lomjenje, kershljavina. 1) das Brechen, fractio, ruptio. 2) pucanje pèrstah, das Finger knauzend machen, contorsio digitorum. 3) prinemógańje od velikog bola. das ſich vor Schmerzen Winden, convulsio ob vehementes dolores.

Kérvan, *na no.* 1) kervoxedan, blutgierig sanquinarius. 2) kervav, blutig, sanginolentus.

Kervca *e*, diminutiv von kerv das. Blut sangvis.

Kervnica *e* kervnikova xena, die Henkerin, carnificis uxor. 2) kervoxednica, die Blutgierige, sanquinaria.

Kervnik *a.* 1) Kervolok, Tyrann, Tyrannus. 2) koji ljude mori, Henker Freimann, carniſex, tortor.

Kervopia *e.* koji kerv izpíja, Blutſauger, sangvisuga.

Kervotok *a.* bolest serdobolja? — Blutgang, fluxus sangvinis.

Kerzmanje *n*, kasnenje das zaudern, cunctatio, mora, dilatio.

Kerzmati *am* v. imp. kasniti, protezati, zaudern, verſpätten, cunctari, morari.

Kimera *e*, iz krivoboxkih vreménah nákaza s' slavjom glávom, kozjim tylom (trúpom) i s' repom od axdaje, Chimára, Chimaera.

Kiniti *nim* v. imp. trúditi, mucsiti, abmühen, plagen, torquere, cruciare.

Kip *a.* sobstvo, Perſon, persona, 2) ſtâs, der Wuchs, statura. 3) prilika das Bild statua, simulacrum.

Kishcâ *e.* maljarski halát, Mahler-Binſel penicillus.

Kîtan *na no.* kitnjast, razgranan, granât, mit ausgebreiteten Aeſten, frondosus.

Kîtje *a.* 1) granje, viele Aeſte beiſammen, plures rami. 2) kîte n. p. cvỳta, Sträuße, flocci, fasciculi. 3) cvatéchi germ, blühendes Geſträuch, dumetum florens.

Kladenac *nca*, bunar kladom obkvíren, ein Brunnen, puteus.

Klanjati, etc. se, *njam*, v. imp. boga ſhtovati, anbetten, adorare.

Klechi *knem* v. pf kleknuti, niederknien, genua flectere.

Kledba *e.* prokletstvo, der Fluch, maledictio. 2) Zakledba, der Eid, juramentum adjuratio.

Klèt *a o.* proklèt, verflucht, vermaledeuet, maledictus, execratus.

Klisûra *e.* ſterma pechina, ein jäher Fels, mons praeruptus, rupes.

Klisurit *a c.* razkoljen, geſpalten, scissus. fissus. 2) ſterm, jäh, praeceps.

Digitized by Google

Klynit *a o.* kljakav, ſtruppirt, contractus, mancus, paralyticus.

Kljast *a o.* kljakav na rúkama, an Händen ſtruppirt, mancus, mutilus.

Knèz *a.* 1) Grof, der Graf, comes. 2) poglavica, Oberhaupt, princeps. 3) seoski súdac, Dorfrichter.

Kob *i* 1) slucsaj, Schickſall, fatum, eventus, omen. 2) naricanje, Vorherſagung, augurium, auspicium.

Koban *na no.* slucsajan, Schickſalls, casualis, ominosus. 2) narecsen, vorhergeſagt, auguralis, prognosticatus.

Kobna zvýzda, repatica, ein Komet, cometa, stella crinita.

Kobnolicsan *na no.* slucsajno lýcsech, von Ungefähr heilend, casualiter curans.

Kocito *a.* kod neznaboxacah: pakleni potok, vatrena rýka. Kozytus, Cocytus.

Kocka *e.* Xdryb, der Würfel, sors. 2) sigranje o novce. das Spiel, lusus.

Kolývka *e.* beshika, Wiege, cunae.

Konac *ca* 1) nit, der Faden, filum. 2) sverha, Ende, finis.

Konop *a.*) úxe, jedek,
Konopac *ca.*) Strick, funis, restis.

Kopjacsa *e.*) Koplje *a*, cxi-
Koplje *a.*) dà, die Lanze, lancea, hasta.

Kopno *a.* suha, zemlja, die Erde, das Land, firma terra.

Koprena *e* buruncxuk, Floor, Schleier, velum.

Kór *a.* 1) u cerkvama uzvisheno mysto, Chor, Chorus. 2) skladnopyvanje, Chor in der Muſick, concentus musicus.

Korîti, rýti, *rim* v. imp. prigovárati, vorwerfen, exprobrare, objicere. 2) potvarati, opâdati, beſchuldigen, conviciari, culpare, imputare.

Korýpit *im* v. imp. pritisnuti, drücken, oprimere, premere.

Kosh *a.* 1) korpa, der Korb, corbis. 2) prutjem opleten hambar, ein geflochtenes Frucht-Magazin, horreum fruticibus circumplexum. 3) sanduk, eine Truhe, Koffer, canistrum, qualum, cophinus, sporta.

Kostret *i* kozja dlaka, vuna, Ziegenhaar, lana caprína. 2) pokróvac, ein Decke von Ziegenhaar, stragulum.

Kostretan *na no.* od kozje vune, von Ziegenhaaren gemacht, ex lana caprina, 2) kostretno imanje, koze, dir Ziegenherde, grex hirsutus.

Kraina *e.* 1) na medji ſtojech, die Gränze, collimitium, confinium. 2) derxava, ein Land, ora, regio.

Kraljevati *ujem* v. imp. ravnati, upravljati kao králj, regieren, regnare. 2) vladati, herrſchen, regere.

Digitized by Google

Kraljevska shibka, skiptar, Szepter, sceptrum.

Krám *a.* 1) Cerkva, die Kirche, templum; 2) strana cerkve kod velikog oltara, die Kuppel, textudo, fornix ecclesiae. 3) Prestolje, der Thron, thronus. 4) stolno mysto, die Residenz, residentia.

Krât *a*, auch krât indeclinabil. pút, mal, vice, z. B. trikrat, triput, dreimal, ter *vel* tribus vicibus.

Krátiti, tŷti, *im* v. imp. brániti, verweigern, negare, prohibere.

Krépiti *im* v. imp. vide kripiti.

Krepost *i* vide kripost.

Krepostan *na no.* vide kripostan.

Krilo *a.* 1) kojim se leti, der Flügel, ala: 2) obran, nárucsje, Vertheidigung, die Schooß. protectio, sinus.

Krípiti *im* v. imp. 1) jacsiti, bestärken, confortare. 2) razveseliti, erfreuen, consolari. 3) nagovárati, bereden, hortari.

Kripost *i* dushevna jakost, nutarnja snága dushe, die Tugend, virtus. 2) jakost, die Stärke, vigor, constantia.

Kripostan *na no.* dushevno ják, tugendhaft, virtute praeditus, virtuosus.

Krîti *jem* v. imp. sakrivati, verbergen, celare, abscondere; occultare.

Krivínâ *é.* krivica, neprav-da, das Unrecht, injustitia, iniquitas.

Krix *a.* Kerst, das Kreuz, crux

Krotak *ka ko.* míran, tîh, sanft, demüthig, mitis, mansvetus, modestus.

Krùg *a.* 1) shestar, Kreiß, circulus. 2) okruglìna, die Runde, orbis, circumferentia.

Krûh *a.* hlŷb, hlebac, das Brodt, panis.

Krùt *a o.* gust, fest, fortis. 2) oshtar, zao, atrox, vehemens, saevus.

Krúxiti *im* v. imp. obavíjati, umwinden, cingere, circumdare, ambire.

Kuchna ptica: oroz, pyvac, pytao, der Hahn, gallus.

Kucsiti se, csati se *im* se v. imp. briniti se, ticati; dosixati. besorgen, sich angelegen seyn lassen, curare, niti, conari, studere.

Kóla *e.* 1) toran, Thurm, turris. 2) grad, Festung, Schloß, castellum.

Kûk *a.* 1) bedra, zarebarník, das Häftbein, os coxae. 2) okuka, choshak, der hervorragende Winkel, prostans angulus.

Kushanje *a.* 1) oglèd, Versuch, proba, experimentum: 2) nápast, Versuchung, tentatio.

Kushati *am* v. imp. 1) probati, kosten, probieren, probare, experiri. 2) uxivati, genießen, frui.

Digitized by Google

L.

Labud *a.* ptica, der Schwan, olor, cygnus.

Lajati *jem* v. imp. 1) kao pas, bellen, latrare. 2) kao kurjacse, wie ein junger Wolf, latrare, ullulare, more catulorum luporum.

Lasan *sna sno.* lâhk, leicht, facilis.

Lashtiv *a o.* gladkosjajan, pollirt, pollitirt, splendens, laevigatus, politus.

Laxan *na no.* prevarljiv, betrügerisch, falsus, mendax, fallax.

Laxia *e.* láx veliká, prevara, eine große Luge, Betrügerin, mendacium.

Lazti *sem* v. imp. lazati, plazati, kriechen, serpere, repere.

Lexcé *adv.* lexéch, liegend, jacendo.

Licumirstvo *a.* 1) ulagivanje, Schmeichelei, adulatio. 2) pretvorénje, Verstellung, fictio, simulatio.

Lira *e.* tambura, Layer, Lyra, 2) novac, das Geld, Lira, libella.

List *a.* 1) na dubju, ein Blatt, folium arborum, 2) knjiga, ein Brief, epistola. 3) na nogi pod kolinom debello meso, die Wade, sura.

Lochika *e.* salát, der Salat, lactuca.

Lokva *e.* stojecha voda, eine Bache, lacuna, stagnum.

Lomnja *e.* loménje, Zerbrechen, ruptio, fractio.

Lòv *a.* 1) Lovénje, die Jagd, venatio. 2) Lovina, der Fang, praeda.

Lovorika *e*, Lovor, lovorina, der Lorbeer, laurus.

Loxnica *e.* 1) soba, Zimmer, cubiculum. 2) postelja, Bett, lectus.

Lúg *a*, pepeo, die Asche, cinis. 2) voda od pârila, die Lauge, lixivium. 3) lúxna sòl, Pottasche.

Lùg *a.* shuma, der Wald, sylva, nemus.

Lúk *a.* prúglo od stryle. Armbrust, árcus, balista.

Lúka *e.* vodeni odtok, Haafen, portus. 2) shuma, der Wald, sylva. 3) ubyxishte, Zufluchtsort, refugium.

Lukav *a o.* falicsan, zlocsest, falsch, falsus, astutus, callidus improbus.

Lupexina e. 1) gerdni pustajia, der Erz-Räuber, maximus latro. 2) lupexstvo. die Räuberei, latrocinum.

Lupexstvo *e.* pustainstvo, kradljivstvo, die Räuberei, latrocinium.

Luxkì *à ò*; divjì, shumskì, wild, sylvanus, sylvestris.

Lýpost *i* lypota, die Schönheit, pulchritudo.

Lýr *a.* ljiljan, lelia, die Lilie, lilium.

Lŷto *a.* 1) najtopliji dŷl godine der Sommer, aestas. 2) godina, Jahr, annus.

Digitized by Google

Lj.

Ljiljan *a*, lýr, lelia, Lilie, lilium.

Ljúba *e*. 1) Draguna, ljubovca, das Liebchen, amasia. 2) xenâ, das Eheweib, uxor.

Ljuban *bna bno*. ljubezan, liebreich, amabilis. 2) uljudan, höflich, humanus.

Ljubexljiv *a o*. ljubezniv; ljubezan, liebreich, amábilis, gratus.

Ljubovnica *e*. draguna, ljubovca, die Geliebte, die Liebhaberin, amasia, amata.

Ljubovnik *a*. dragân, gjerz, der Liebhaber, amasius, amans.

Ljúditi *im* v. imp. lýpa csiniti, izpravljati, schön machen, aufputzen, excolere, exornare.

Ljutît *a o*. ljût, böse, aufgebracht, exacerbatus.

M.

Mâcs *a*. sablja, shpáda, der Degen, ensis, gladius.

Mâh *a*. 1) sîla, die Gewalt, vis. 2) Csâs, Augenblick, momentum. 3) udarac, der Hieb, ictus. 4) mahovina, mashina, Moos, muscus. 5) proudaranje dlákah n. p. na brádi, der erste Haarwuchs am Barte, lanugo, plumula. 6) mahovina, ili prashak na vochu, pollen. 7) plisanj na mertvacu, mucedo.

Mahâti, *ham* et *shem*. v. imp. 1) gibati amo tamo, hin und her bewegen, agitare. 2) na koga rukom mahâti, zvâti, mit der Hand jemanden rufen, manu nicere, manu signum vocandi dare.

Mahnît *a o*. lûd, smushen, Narr, stultus, demens perplexus. 2) zao, wüthend böse, furibundus, furiosus.

Mahnjâti se *tam se*. v. imp. rec. ludovat, budalit, närrisch thun, insanire.

Mahnitost *i*. ludost, budalashtina, die Narrheit, amentia, insania.

Malojak *a o*. slab. schwach, debilis.

Malomanje *âro*. skoro, beinahe, pene parum defuit quin.

Malotrajan *na no*. koji dugo netraje, kurzdauernd, brevi durans.

Malovrýdan *na no*. nevaljao, zu nichts nützlich, inefficax, inutilis, damnosus.

Máma *e*. mâmka, kérma, der Köder, illecebrae, illicium.

Manjkâti *am*. v. imp. posâliti, nebiti, fehlen, deesse.

Mâr *a*. marljivost, márenje, das Kümmern um etwas, solicitudo, diligentia, conatus.

Maslina *e*. vochka na kojoj zéjtin rodí, der Oelbaum, oliva.

Meden *na no*. od meda, von

Digitized by Google

Honig, mellitus. 2) sladak, ſüß, dulcis.

Mercsiti *im.* v. imp. 1) vrániti, gariti, ſchwärzen, attramento vel carbone maculare, 2) smerknuti se, serditi se, böſe ſeyn, indignari.

Mermoshiti *im.* v. imp. mermljati, murren, murmurare, susurrare, mutire.

Mervica *e.* merva od kruha, Brodſamen, mica.

Mèrzao *li.* zíma, smerzlost, das Gefröhr, frigiditas, algor, gelu.

Merzéchi *a e.* 1) koji mérzi, haſſend, odium habens. 2) merzak, oduran, gehaßt, unerträglich, odiosus.

Merziti *im.* v. imp. netérpiti, haſſen, abominari, detestari, odio habere.

Meshtar *ra.* naucsitelj, Lehrer, magister.

Miloſtan *na no.* mílostiv, gnädig, misericors.

Mir *a.* 1) tihocha, Friede, Ruhe, pax. 2) zid, die Mauer, murus. 3) sgrâda, Gebäue, aedificium. 4) duhar, ſtýna, die Wand, paries. 5) plátno, Stadtmauern, moenia, pomeria. 6) svỳt, die Welt, mundus.

Mirtvika *e.* trishla, Maſtixbaum, lentiscus.

Míto *a.* mít Beſtechung, corruptio Judicis — munuscularia.

Mladac *dca.* mladich, mládinac, Jüngling, juvenis, adolescens.

Mladjahan *a o.*) hypocoristi-

Mladjahn *a o.*) cum von mlàd, blutjung, valde juvenis.

Mlatiti *im.* v. imp. udarati, ſchlagen, hauen, percutere maleo, aut tudiculo — verberare, caedere.

Mnogo krátih; vishe pútah, oftmalen, saepius.

Mnòx *i.* mnoxina, mloxſtvo, Menge, multitudo.

Mnoxnovelik *a o.* verlo i snáxno velik, ſehr groß, maſſiv, mächtig groß, valde magnus, fortis et magnus.

Mnoxſtvo *a.* 1) vide mnox. 2) pùk, Volkshaufe, plebs.

Modar *ra ro.* pláv, blau, lividus.

Mòch *i.* vlàst, die Macht, potentia.

Morà *é.* shto no se veli da na snu ljude pritiskuje; avèt, der Alp, ephialtes, incubus.

Morskà pucsinà: shirôkò mòre, das hohe Meer, hians altitudo ac amplitudo maris.

Moxan *na no.* 1) mogúch, möglich, possibilis, 2) ják, robustus, valens.

Mrâzan *na no.* hladan, ſtuden, leden, kalt, gefroren, gelidus, frigidus.

Mrexica *e.* mála mréxa, ein kleines Netz, reticulum.

Mucsan *na no.* texak, peinlich, ſchwer, gravis, difficilis.

Múcsati *csim.* v. imp. shutyti, ſtill ſeyn, silere, obmutescere.

Digitized by Google

Mûcse *adv.* shutech, u sebì, still, in sich gekehrt, tacite, clam, secreto.

Mucséch *adv.* vide mùcse.

Mùk *a.* shutenje, die Stille, silentium.

Mùkao *la lo.* ushúten, zagashenog glàsá, gedämpft, mit Sardindel, depressi toni, taciturnus.

Múkati *csem* et *karv.* v. imp. kao krava ríkati, brüllen, mugire.

Mútan *na no.* pomútjen, trüb, turbulentus, turbidus, commotus.

Mynechì *a e.* minjajuchi, wechselnder; mutabilis.

Myrilo *a.* vága, terazia, kantar, die Wage, trutina, statera.

Myshtanin *a.* gradjanin, Bürger, civis. 2) nashinac, unserer Mann, nostras incola.

N.

Nabuniti se *nem* se v. pf uzbúniti se, uzpuntati se, sich empören, concitari, commoveri.

Nabunjen *a o.* podignùt, pobúnjen, uzpuntan, empört concitatus commotus.

Nabunljiv *a o.* koji se lahko dade uzpuntat, reitzbar zur Empörung, seditiosus, tumultuosus.

Náda *e.* ufanje, die Hoffnung, spes.

Nadahnuti *nem* v. pf. u pamet ulîti, eingeben, inspirare.

Nadahnut *a o*, duhom napunjen, inspirirt, inspíratus, e. g. spiritu divino afflatus.

Nadanje *a.* vide Náda.

Nadhoditi *im* v. imp uzvisívati se, predobívati: übertreffen, superare, praecurrere, vincere.

Nadmen *a o.* naduven, nadùht, nadúhnut, aufgeblasen, inflatus.

Nadût *a o*: vide nadmen. 2) napunjen, aufgewallt, perplenus.

Naditi, nadŷti, *diem* v. pf. n. p. nadati ime, Nahmen aufgeben, nomen imponere. 2) naditi kobásicu, einfüllen. implere, infarcire.

Nadrázloxiti *im* v. pf. s' razlogom predobîtí, überweisen, argumentis convincere.

Nadyti *diem* v. pf. vide naditi.

Nadzoriti *im* v. imp. nadgledati, prigledati, aufsehen, respicere, inspicere.

Nág *a o*, gòl, nackt, nudus.

Nahodŷti, nahoditi, *im* v. imp. 1) nalaziti finden, invenire. 2) stavljati, legen, setzen, ponere.

Najexiti se, *xim* se v. pf. uplashiti se, erschrecken, sich fürchten terrefieri exhorrere, expavescere.

Najlishe *adv*, nalics, osobito, besonders, praesertim, praecipue.

Digitized by Google

Najpervje *adv.* najpervo, zuerſt, primum.

Najyst *i*, proxderlost, Völlerei, Freßgierde, gula, aviditas in cibo.

Nákaza *e*, Neprílika, sablast. Mißgeburt, monstrum, portentum, spectrum.

Nákazan *zni.* vide nákaza

Nakon *prae.* posly, nach, post.

Nálip *a.* 1) otrovna tráva; Wolfswurz, aconitum. 2) otrovna smŷsha, Giftmixtur, mixtura venenosa.

Nálog *a*, auch Náloga *e*, naloxénje, natovarenje, Aufbürdung, oneratio, commissio. 2) mnoxina, Menge, turba. 3) slogà, Anheufung, strues accumulatio.

Namastir *a*, manastir, klosshtar, Kloſter, monasterium, claustrum.

Namýnjen *a o*, odrédjen, beſtimmt, destinatus, ſtatutus.

Namýnuti, niti, *nem* v. pf. odlúcsiti, zumuthen, designare, decernere, intendere.

Namyra *e*. susret, Begegnung, occursus, obviatio. 2) sgôda, slucsaj zufall, das ungefähr, casus.

Namishljen *na no*, naumit, nakánjen, zugedacht, intentus.

Namystnik *a*. 1) koji mysto drugóg ſtoji, Statthalter, vicarius, vices-tenens, Locumtenens.

Nápast *i*. 1) napastovanje, die Verſuchung, tentatio. 2) zlocsesti duh, vrag, der Teufel, böſer Genius, malus genius, daemon. 3) nesrecha, Unglück, Unfall, infortunium, casus adversus.

Napastan *na no*, navodljiv zavodljiv; verführeriſch, incitans, seducens.

Napásti *dem* v. pf. anfallen, invehi.

Napásti ſetc. se *sem* v. pf. nahrániti, ſättigen, saturare. 2) pâshom pîtati, ſatt weiden, pabulari, satis pasci, pascere.

Napaziti se *zim* se v. pf. rec. nagledati se, ſich ſatt ſehen, oculos pro lubitu pascere.

Napîrati *am* v. imp. navalývati, dringen, urgere, impellere, adgredi.

Napîtan nahránjen ſatt, saturatus, pastus, cibatus.

Napítati *am* v, pf. erfragen, exquirere.

Napîtati *am* v. pf. nahrániti, nasititi, ſatt machen, saturare, pascere, cibum cumulate praebere.

Napojen *a o*. 1) s' pitjem, getränckt, adaquatus. 2) natopljen, getränckt, humectatus aqua.

Napokonji *a e*, poslydnji, letzte, ultimus.

Naprava *e*. oprava, ruho, haljina hodicha, hodílo, Gewand, Kleid, vestis, ornatus

Naprýda *adv.* od sada, in die Zukunft, von nun an, amodo.

Digitized by Google

Narastjaj, narashtaj, *a.* die Generation, progenies, generatio.

Narechi *csem* v. pf. naimenovat, ernennen, nominare. 2) prorokovati, vorhersagen, praenunciare.

Naredan *na no.* 1) u rèd postavljen, ordentlich, coordinatus. 2) obicsajan üblich, usu receptus, ordinarius.

Naredben *a o.* v. naredan.

Narýcati *am* v. imp. 1) nazívati, nennen, praedicare, appellare. 2) oplakivat mertvaca, den Todten beklagen, mortuum plangere.

Narîpiti *im* v, pf. naváliti, silom udariti, bestürmen, violente adgredi: invadere, alteri vím inferre.

Narúgan *a o*, izmyhan, narúxen, pogerdjen, ausgespottet, irrisus, illusus, subsannatus. 2) narúgano cselo, in Falten gelegt, corrugata frons.

Nasertatí *am tjem* v. imp. navaljivati, sich hineindrängen, über etwas herfallen, caeco animo, inconsiderate aliquem aggredi, vel impetere.

Naslydan *na no.* naslydujuch zakim iduch, begleitend, nachfolgend, consequens, subsequens; naslydni púk, das Gefolge, commitatus,

Naslydnik *a*, slydechi, Nachfolger, sectator, successor haeres.

Naslydovati *dujem* v. imp. slyditi za kim ichi, nachfolgen, sequi. 2) produljivati, fortsetzen, continuare.

Naspiti etc. pyti *iem* v. pf. dojti, ankommen, dazukommen, advénire

Nasporiti *im* v. pf. obilnost dâti, Uiberfluß verleihen, adaugere, supplere.

Nastániti *im* v. pf. namystiti, utverditi, ansiedeln, befestigen, collocare, firmare.

Nastojanje *a.* 1) brîga, nadgléd, Aufsicht, cura, diligentia. 2) trúd, Bemühung, labor, solicitudo.

Nastojnik *a.* 1) Prigledaoc, Aufseher, praefectus. 2) Podtikaoc, Beförderer, förderer, suffultor, promotor.

Na tle: na zemlju, auf die Erde, humi.

Natopîti *im* v. pf. ovlâxiti, tränken, irrigare, irrorare.

Natŷca se *csem* se v. imp. rec. nadgovárati, disputiren, altercari, concertare.

Navystnik *a.* navystitelj, Verkünder, nuncius.

Nazád, nazada *adv.* natrag, rückwärts, zurück, ante, abhinc, retro.

Necvíljen, *a o.* neoplakan, unbetraurt, unbeweint, non deploratus.

Necsastnik *a.* Nesretnik, Unglückseliger, infelix vir. 2) neposhtovan, Unehrwürdig, vir inurbanus. 3) Neposhten csovik, ein Ehrloser, vir honore indignissimus.

Necsastan *na no*, 1) neposhten, unehrlich, inhone-

Digitized by Google

stus. 2) nesretan unglücklich, infelix.

Nedobitan *na no*, ſhto se nemoxe dobit, raar, nicht zu haben, rarus, inacquisibilis, impubes.

Nedorasao *la lo*, koji nije do svoje myre doshao, unausgewachſen, jung, adolescens.

Nedospîtan pŷtan *na no*, bez sverhe, vykovit, ewig, unzerſtörbar, interminabilis.

Nedostáviti *stájem* v. imp. neimati pomanjkavati, abgehen, nicht haben, deficere, deesse,

Nedostojan *na no*, nevrýdan, unwürdig, indignus.

Negodan *na no*, neugodljiv, ungefällig, displicens, non acceptus.

Nehajstvo *a*, nemárnost, Gleichgiltigkeit, negligentia.

Nehar *a*, nezahvalnost, Undank, ingratitudo. 1) nebriga, Sorgloſigkeit incogitantia, incuria, levitas animi.

Neharan *na no*, 1) nezahvalan, undankbar, ingratus, 2) nebrixan, ſorglos, incurius. 3) malouman, blödſinnig hebes, stupidus.

Nehárnik *a*. 1) Nezafálník, der Undankbare, ingratus beneficii immemor, 2) Nebrixnik, der Sorgloſe, incurius. 3) Maloumnik, der Blöde, hebes, stupidus.

Neharſtvo *a* vide nehár.

Neizbrojan *na no*, neizbrojiv, unzählbar, innumerabilis.

Neizmŷn *a o*, neprominljiv, unveränderlich, immutabilis

Neizrédjen *a o*, neuredan, unordentlich, inordinatus, sine ordine.

Nekopan *a o*. 1) nepokopan, unbegraben, insepultus. 2) vinograd nekopan, nicht gehauet, non fossus.

Nekripak, odkrepak *ka ko*, slab, ſchwach debilis, levis, inconstans.

Nekripcsina, nekrepcsina *e*, slabost, Schwäche Schwachheit, debilitas, levitas, inconstantia.

Nelagodan na no. 1) bolestan nemochan, Krank, infirmus, aegrotus. 2) oslabjen, geſchwächt, debilitatus.

Nemàn *i*, sablast, udoba, vrág, Geſpenſt, larva, umbra, spectrum.

Nemanje, *adv.* ſkoro, beinahe, nichts deſtoweniger, nihilominus.

Nemilost *i*. 1) zabácenost, Ungnade, offensa, disgratia. 2) Bezmiloserdje, tverdost, okórnost, Unbarmherzigkeit, immisericordia, durities saevities, inhumanitas.

Nemòch *i* bolèst, Krankheit, morbus, infirmitas.

Nemóchan *na no*, bolestan Krank, valetudinarius, infirmus debilis.

Nenàd *a* etc. *i* necsekanje, der Nichterwartung, res inexpectata - inopinata.

Digitized by Google

Nenádáno: iz nenada, unerwartet, unverhofft, insperato, inopinato, subitanee.

Neostrixen *a o*, nebrian, noch mit unbeschnittennen Haaren, necdum tonsus.

Neosvystan *na no.* k' sebi josh nedoshâst, der noch nicht zu sich gekommen ist, deliquium patiens.

Neotesan *a o.* etc. *sna sno.* neizradjen, neosvytlan, neuredjen', unbehauen, unbearbeitet, roh, rudis, impolitus, incultus indecorus, inurbanus.

Nepísan *o a.* nepobrojen, nicht gezählt, non conscriptus.

Nepodnosan *na no.*) koji se

Nepodnosiv *a o.*) nemoxe podnýti, unerträglich, intolerabilis.

Nepokoj *a.* nemir, Unruhe, inquietudo.

Nepokojiti se *jim* se v. impf. nemirnom bit, uznemírivati se, beunruhiget werden, inquietari, turbari.

Nepomîcsan *na no.* koji se sa svog mŷsta nekretje, unbeweglich, immobilis, fixus.

Nepodan *a o.* nedán, nedarovan, nicht gegeben, non datus.

Neporecsan *na no*, rics derxech, ſtavnorýcsan, unwiderſprechlich, conſtans, verbi tenax.

Nepostajàn *a o*, predrugojacsiv, unbeſtändig, inconſtans.

Neprestavan *na no.* neprestajuch, unaufhörlich, incessabilis.

Nepriklon *a o.* nepodloxan. svojvoljan eigenſinnig, inobsequens, sui juris.

Nerazbor *a*, neodlucsenje, Unbeſtimmtheit, inconsideratio, inneptiae, error.

Nerazboran *na no*, nerazloxit, unbewacht, inconsideratus, inprudens.

Nerazdion *a o*, nerazdyljiv, untrennbar, inseparabilis, individuus.

Nerazloxan *na no*, brez razloga, unſinnig, irrationalis, inconsequens.

Nesashvén *a o*, nesashiven, ungenähet, non consutus, non sutus.

Nescŷna *e.* 1) Neposhténje, neposhtívanje, Unerbithung, vilipensio. 2) Lahkoumnost, Leichtſinn levitas animi.

Nesklâd *a*, nesloga, nejedinost, Uneinigkeit, dissensio, dissidium, discordia.

Neskvernjen, *a o*, neoskvernjen, netaknut nepokvaren, unangerührt, unangetaſtet, intactus, inviolatus.

Neslýditi *dim* v. imp. dalje necsiniti, aufhören, cessare.

Nesmiljen *a o*, nemilostiv, ungnädig unbarmherzig, immisericors, inexorabilis.

Nesmotaran *na no*, neobziran, unbedacht, unvorſichtig, inconsideratus, improvidus. 2) neotesan, ne-

Digitized by Google

ugodan, roh, bäuerisch, unförmlich, incultus, inurbanus, rudis.

Nespoznan *a o*, nezafalan, undankbar, unerkenntlich, ingratus, irrecognoscens.

Nesrechnica *e*, nesretna xenà, die Unglückliche, infelix, mulier aerumnosa.

Nesvỳst *i*, 1) ludost, budalashtina, die Nahrheit, dementia, ſtultitia. 2) brez svỳsti, Gewiſſensloſigkeit, perversitas.

Nesvystan *na no*, brez svỳſti, gewiſſenslos, cauteriatae conscientiae, aut sine conscientia. 2) lùd, budalà, närisch, stultus, demens.

Nesvystnik *a*, csovyk bez svỳsti ein Gewiſſenloſer, Menſch, homo perversae conscientiae. 2) budala, ludják, Narr, demens, ſtultus.

Neterpljen *a o*, nepodnosiv, unerträglich, insupportabilis.

Netom, netome, *adv.* kad' îstom, ſo wie, ut primum, vix, ubi.

Netylesan *na no*, brez tyla, Körperlos, sine corpore,

Neugodan *na no*, nepochudan, nicht nach Wunſch, ingratus injucundus, inmoenus. 2) nezrỳo, unzeitig, grün, immaturus.

Neumérli *à ò*, brezsmertnì, unſterblich, immortalis.

Nevỳren *a o*, neoxenjen, neudan, ledig, celebs.

Nezabavan *na no*. csemu se nemoxe zabaviti, sine nota, perfectus non plus ultra.

Nezdrav *i*, bolexljivost, Kränklichkeit, morbositas.

Nezgrôman *na no*, goropadan, velik, rieſenhaft, enormis, grandis, immanis.

Neznàn *a o*. 1) neznajúch, unwiſſen, nesciens, ignorans. 2) nepoznan, unkenntlich, unbekannt, ignotus, incognitus.

Neznàn *i*, neznanſtvo, Unwiſſenheit, ignorantia.

Nichi *niknem*. v. pf, niknuti, iz zemljé se promolit, hervorkeimen, germinare, nasci.

Nica,) *adv.* doli, s' o-
Nicsca,) brazom na zem-
Nicsce,) lju, ponizno, pri-
Nicsice,) klonito, nieder, herab, zu füßen, supinus, humi procumbens, pronus.

Nicsesa, nicseza, Genitiv, von nishta, nichts, nihil.

Niknuti *nem.* pf. vide nichi germinare, e terra prodire.

Nitkore, nikogare, nitko, Niemand, nemo.

Nizahan, nizàn *a o*, hypocoristicum von nizak, niedrig, imus, inferior.
Nochnà ptica: kokot, pytao, oroz, der Hahn, gallus.

Noxnica *e* kore od macsa, Degenſcheide, vagina.

Digitized by Google

Nûkati *am.*, v. imp. nuditi, nudkati, navoditi, antragen, stimulare, excitare, animare.

Nj.

Njegovati, *gujem*, v. imp. nejgovat, n. p. malo dýte, zärtlich erziehen, zärtlich behandeln, blande seu delicate tractare, demulcere e. g. prolem.

Njèn *a o.* njezin, ihr, des Frauenzimmers, ejus, nempe mulieris.

O.

Obà è *a*, svedvá, obadva, beide, ambo.

Obájchi *dem* v. pf. obichi, umgehen, vorbeigehen, pertransire, circumire. 2) obíchi, pohoditi, nadospyti, nadóchi, posjetiti, beſuchen, Viſitte machen, invisere, visitare.

Obao, *la lo.* obal, okrugao, rund, rotundus, orbiculatus.

Obaſtŷrati se *ram* se v. imp. oblýtati, obihoditi, ſich winden, herumflattern, umfliegen, circumdare, ambire, circumvolare.

Obaumíti *mi* v. pf. obuzéti, obuvatiti, umfangen, circumcapere, comprehendere.

Obaviti *iem* v. pf. obvîti, omotâti, umwinden, obvolvere, involvere.

Obchen, *a o.* 1) obicsan, gewöhnlich, consvetus, vulgaris. 2) skupan, sboran, gemeinſchaftlich, communis.

Obchina *e.* 1) obshtina, obshestvo, die Gemeinde, communitas. 2) obchenje, der Umgang, conversatio communicatio; u obchinu, u obchini, im Allgemeinen, in communi.

Obchitî *im.* v. imp obicsavati, pflegen, solere. 2) drúxiti se, umgehen, conversari, sociari. 3) razgovarati se medju sobom, ſich berathen, consultare ad invicem. 4) ocsitovati, offenbaren, communicare, adaperire.

Obedjen *a o*, okrivljen, potvoren, beſchuldigt, accusatus, incusatus, inculpatus.

Obèrtan *na nc*, okrètan, leicht zu wenden, umzudrähen, umzukehren, facile vertibilis. 2) xiv, flink, agilis, alacer, vivax, strenuus.

Obgrada *e.* ograda, Umzäumung, Umwallung, septum, cinctura, maceries.

Obhoditi *im* v. impf. mimohodit, hòde na ſtráni oſtavljati, umgehen ambire, circumire, pertransire.

Obichi *gjem* v. pf. vide obhoditi.

Obîchi *knem* v. pf obiknuti,

Digitized by Google

navichi, gewöhnen, asvescere, asvefacere.

Obilan *na no*; napùnjen, sît, reich, viel, abundans, affluens, uber, copiosus, dives.

Obílexje, auch obilexje *a.* 1) znaménje, Zeichen, Vorzeichen, signum, nota, indicium. 2) obilyxje e. g. ranah, stigma, cicatrix, Wundenzeichen.

Obílnost *i*, zadovolj, dosta, Uiberfluß, abundantia, ubertas, copia.

Obkruxivati *xujem.* v. imp. krajicsiti, abrunden, rotundare, rotundum efficere. 1) okolo hoditi, oblitati, rund herum gehen, circumire, ambire, circumvolare.

Oblacsîna *e*: veliki, strashan oblàk, große, ſchwere Wolke, densa, ingens nubes.

Oblíti *lijem* v. pf. obaliti, herum benäßen, res liquidas circum spargere, circumfundere v. adfundere.

Oblo *adv.* sa svím, ganz und gar, ex integro, 2) okrúglo, rund, rotunde.

Obljubljen *a o*, rád îmán, ljubljen, Liebling, amatus, charus, dilectus.

Obneshen *a o*, auch obnesen: obkrúxen obavîjen, umgeben, umgewickelt, intectus, obvolutus.

Obnýti *nesem* v. pf. 1) obuzéti, ufatiti, umfangen, übernehmen, capere. 2) obmotati, obaviti, umwickeln, obvolvere. 3) okolo nositi, herumtragen, circumferre.

Obrana *e.* 1) obránjenje, die Vertheidigung, defensio. 2) Orudje od branjenja, Vertheidigungs-mittel, tutamen.

Obrâti *berem* v. pf. odabrati, wählen deligere, eligere.

Obrátiti *tim* v. pf. okrenuti, wenden, vertere, convertere.

Obratjati se, *tjam* se v. imp. vide obratiti.

Obréditi se *dim.* se v. pf. po redu csiniti, nach der Reihe thun, erſcheinen, ordine fieri.

Obsydati *am.* v. imp. obkoliti, belagern, circumvallare, obsidere.

Obsŷniti, obsynuti, *nem.* v. pf. obcsiniti, verblenden, obumbrare, obtenebrare.

Obtèchi *tecsem.* v. pf. obíchi, umkreiſen, umgehen, circum currere. 2) obaliti, übergießen, perfundere, inundare alluere.

Obtîcati, obtŷcati, *tycsem. icsem.* v. imp. vide obtechi.

Obujmiti *em.* v. pf. obuzéti, obuvatiti, übernehmen, comprehendere, occupare, obsidere.

Obýditi, obiditi, *dim.* v. pf. okríviti, beſchuldigen, accusare, aliquem perdere.

Obŷst *i.* Razpushtenost, Ausgelaſſenheit, Muthwille, Uebermuth, abundantia cor-

Digitized by Google

dis, elatio animi ex commodis —.

Obȳstan *na no* razpushten, ausgelaſſen, übermüthig, muthwillig, elati animi ex commodis, superbus.

Obžnániti *nim.* v. pf. kazati, ocsitovati, ſagen, offenbaren, significare, denunciare, notificare, declarare.

Ocean *a.* veliko more, das große Meer, der Ocean, Oceanus.

Oceanskì *à ò.* velikoga mora, des Oceans, oceaneus.

Ocet *a.* sirche, der Eſſig, acetum.

Ocvȳljen *a o.* oplâkàn, beweint, luctus, deploratus.

Ochutjenje, auch Ochuchenje *a.* ositjenje, das Gefühl, sensus, praesensio.

Ochutiti, auch Ochutȳti, *tim.* v. pf. 1) ositi, fühlen, sensu percipere. 2) csûti, in Erfahrung bringen, inaudire.

Ocsíkati *kam.* v. imp. csekati erwarten, expectare.

Ocsît *a o.* znân, offenbar, manifestus, evidens, certus.

Odagnâti *gnem.* v. pf. odtyrati, iztyrati, wegjagen, in's Exil ſchicken, expellere, in exilium mittere.

Odar *ra.* krevet, postelja, das Bett, lectus. 2) odaja, klȳt, das Zimmer, die Kammer, cubile, camera.

Oddahnuti *nem.* v. pf. opocsiniti, ausraſten, respirare, quiescere. 2) dihanje izpraviti, zu Athem kommen, respirare.

Oddȳliti se *lim.* se v. pf. otíchi, weggehen, abire. 2) razdiliti se, ſcheiden, ſich theilen, dividi, disjungi, separari.

Odgoj *a.* odhránjenje, die Erziehung, educatio.

Odgoníti *im.* v. imp. odtyrívati, raztyrívati, wegjagen, verjagen, expellere, repellere.

Od gôri: od ozgor, von oben, desuper, desursum.

Odhránjenje *a.* 1) vide odgoj. 2) hránjenje, die Nahrung, alimentum, nutrimentum. 3) sìn, odhránjenik, der Sohn, der Ziehſohn, filius enutritius, cliens.

Odjêkóvati *njem.* v. imp. odjekívati, widerhallen, echo, revibrationem vocis edere, resonare.

Odkríti, *jem.* v. pf. ocsitovati, eröffnen, offenbaren, palam facere-manifestare. 2) zaznâti, csûti, erfahren, inaudire. 3) pokrov skíniti, entdecken, detegere, retegere.

Odkûp *a.* odkupljenje, die Erlöſung, redemptio. 2) odkupitelj, der Erlöſer, redemptor.

Odlâzak *ka.* odhod, Abgang, abitus, discessus.

Odlúcsiti *im.* v. pf. namîsliti, odrediti, beſtimmen, decernere, determinare, statuere. 2) razdȳliti, abtheilen, separare, secernere, segregare.

Digitized by Google

Odluka *e.* voljâ, der Wille, die Meinung, voluntas, mens, determinatio. 2) nakánjenje, der Vorſatz, intentio, decretum.

Odmetnicski *a o.* odmetnutih, odbacénih, der Verworfenen, der Abtrünigen, apostatarum, rebellium, perduellium, abjectorum.

Odolýti *lim.* v. pf. óbráníti, Widerſtand leiſten, wehren, resistere, defendere.

Odolývati, *lyvam* et *ljujem.* v. imp. vide, odolýti.

Odpratiti *im.* v. pf. za kíme ichi, begleiten, aliquem in egressu comitari.

Odrýcati se *csem.* se v. imp. odrechi se, entſagen, renunciare.

Odrýnuti, odrinuti *sem.* v. pf. odtúríti, wegſtoſſen, rejicere, respuere.

Odrýshiti *im.* v. pf. oprostíti, vergeben, erlaſſen, dimittere, liberare. 2) odvezati, losbinden, absolvere.

Odsuda *e.* odsudjenje, Urtheil, sententia judicis.

Odsývati *vam.* v. imp. sývajuch se nadmítati, das Licht, den Schein zurückwerfen, lucem luce repercutere, fulgore superare.

Odtez *a.* otézanje, kasnenje, das Zaudern, mora, cunctatio.

Odverchi *ergnem.* v. pf. odmetnuti, odgovoriti, odbaciti, abwendig machen, abnuere, respuere, abalienare.

Ogorknuti *nem.* v. pf. ogorcsiti se, bitter werden, amarum fieri.

Ognjen *a o.* vatren, feuerig,

Ognjenit *a o.* igneus, ignitus, candens, ognjeno nebo, der Himmel, coelum empireum.

Ognjúsen *a o.* opoganjen, operljan, beſchmutzt, conspurcatus, inquinatus.

Ogrésnút *a o.* auch ogreznut *a o.* omokren, genäßt, imbutus, madefactus, mersus.

Ogresnuti, ogreznuti, *nem.* v. pf. 1) utopíti se, erſaufen, in aqua mergi. 2) uvenuti, verblühen, efflorescere, langvescere, flaccescere.

Ohol *a o.* ponôsit, ſtolz, superbus.

Okast *a o.* okât, pun ocsiu, der Augen hat, oculeus. 2) piknjast, getupft, maculis distinctus.

Oklopje *a.* oklôp, der Küraß, thorax, lorica.

Okolica *e.* 1) okolish, die Gegend, peripheria, circumvicinia. 2) mestva, der Schuch, cothurnus.

Okoruniti *nem.* v. pf. okrûniti, krönen, coronare.

Okorýo *la ko.* otverdao, verhärtet, linduratus, durescens.

Okov *a.* 1) na kojoj ſtvári, der Beſchlag, obſerratio — 2) bukagie, die Springeiſen, catena, compedes.

Omáſtiti *im.* v. pf. 1) s' maſtju namazati, fett machen,

Digitized by Google

pingvedine imbuere. 2) obojiti, ofarbati, färben, colorare.

Omraza *e.* 1) merzènje, das zuwiderſeyn, molestia, taedium. 2) nenavidost, Neid, Haß, invidia, odium. 3) nepriateljſtvo, die Feindſchaft, inimicitia.

Opâdati *am.* v. imp. 1) kriviti, beſchuldigen, arguere. 2) pûzti, abfallen, decidere, cadere.

Opâk *a o.* zao, ſchlecht, malus, improbus. 2) shto nije na lîce, die umgekehrte Seite, inversa pars rei.

Opérti se *oprem.* se v. pf. suprot se ſtaviti, ſich widerſetzen, opponi-resiſtere adversari, contradicere.

Opeta *adv.* opet, wieder, iterum.

Opîcati, *csem.* v. imp. oxîgati, anbrennen, adurere.

Opirati se *opirem.* se, v. imp. vide, operti se.

Opojáviti *im.* v. pf. pojáviti, beleben, vivificare, resuscitare, efficere, ut quis animum, vires, etc. resumat.

Oporecsiti se *csim.* se v. pf. 1) svoje rècsi promýniti, ſich widerſprechen, verba, dicta, vel sententiam mutare, revocare. 2) zamyriti se, aus der Gunſt kommen, displicere.

Oprýcsiti se *csim.* se v. pf. vide opérti se.

Oprýti se *oprem.* se v. pf. vide opérti se.

Oriti *im.* v. imp. 1) rushiti, zuſammreißen, zuſammenfallen, ruere, destruere, evertere. 2) odjekívati, widerhallen, resonare.

Orlo *a.* orao, der Adler, aquila.

Oruxân *a o.* s' orùxjem, bewaffnet, armatus.

Oskvérniti *nem.* v. pf. ockvérniti, osramotiti, beflecken, entheiligen, violare, corrumpere, polluere, inquinare, spurcare.

Oslích *a.* magâre, das Eſelein, asellus.

Osloboda *e.* oslobodjenje, die Befreiung, liberatio.

Osoban *na no.* osôbit, beſonderer, praecipuus, singularis.

Osôbiti ſtán, ſtán iliti soba od drugih odlúcsena, ein extra Zimmer, extra cubile.

Oſtýnjen *a o.* okámenit, ver-

Oſtýnut *a o.* ſteinert, petrificatus, in petram quasi conversus. 2) ohládit, erkaltet erſtarrt, inſtar frigidae petrae rigescens.

Oſtýnuti se *nem.* se v. pf. okameníti se, zu Stein werden, in petram converti. 2) ohláditi, erſtarren, erſterben, frigescere, obrigescere.

Osuda *e.* 1) odsudjenje, die Verurtheilung, damnatio. 2) misao, Anſicht, opinio, mens. 3) boxja osuda, das Schickſal, consilium divinum, decretum.

Osveta *e.* osvétjenje, die Rache, vindicta.

Osvetan *na no.* osvetnuch,

Digitized by Google

rächend, vindex, injuriarum ultor, vindictae cupidus.

Osvétiti *tim.* v. pf. osvetu ucsiniti, rächen, ulcisci.

Osvétnik *a.* osvetitelj, der Rächer, ultor, vindex.

Osvýstiti se *tim.* se, v. pf. ú se dójti, zu ſich kommen, in se redire, conscius fieri. 2) razumýti, erkennen, perpendere, perspicere, animadvertere.

Osýna *e.* hlàd, der Schatten, umbra.

Oshtia *e.* posvetiteljnì krûh, poskùrà, die Hoſtie, hostia, panis liturgicus.

Oshtrogledan *na no.* koji oshtro gledà, ſcharfanblickend, perspicax?

Otajſtvo *a.* tajnost, das Geheimniß, arcanum, secretum. 2) svetotàjnà, das Sakrament, sacramentum, mysterium.

Otár *a.* oltár, das Altar, altare.

Otrovan *na no.* jydovit, giftig, venenosus.

Otrúniti *nem.* v. pf. vide oskverniti.

Ovdíshnji *à è.* od ovuda, hieſiger, hujas.

Ovle *adv.* òvdi, ovuda, her, huc.

Oxgati *xgèm.* v. pf. opáliti, anbrennen, adurere.

Oxívyt *vem* et *vìm.* v. pf. 1) xiv postat, zum Leben kommen, reviviscere, ad vitam redíre. 2) xìva ucsinit, beleben, vivum reddere, vivificare.

Ozbilja *adv.* u îſtinu, wirklich, im Ernſt, reapse, vere.

Ozlochuditi *dim.* v. p. razljutiti, böſe machen, ad iram concitare.

Ozlochudit *a o.* zao ucsinjen, böſe gemacht, ad iram concitatus.

P.

Pacse *adv.* dali, ja ſogar, imo.

Páka *adv.* pàko, aber, hernach, autem, dein, praeterea.

Paklenják *a.* 1) vrág, der Teufel, diabolus. 2) opák csovyk, ein Höllenmenſch, homo infernalis.

Pametár *a.* 1) csovyk koji dobro pamtiti more, ein Menſch mit gutem Gedächtniß, vir memoriae tenacis. 2) mudroznanac, der Weltweiſe, Philosophus.

Pao *la lo.* 1) upâli padnùti, gefallener, lapsus, prolapsus. 2) od dugog ſtánka usmerdjen, abgeſtanden, corruptus, obsoletus, emortuus.

Para *e.* 1) Oduha, der Athem, halitus. 2) sâpa, Dunſt, vapor.

Pás *a.* pojas, der Gürtel, cingulus.

Pashan *na no.* gdi se páse, Weiden-, pascualis, pascuus.

Patiti *im.* v. imp. terpýti, leiden, pati, perferre.

Paziti *zim.* v. imp. gledati' motriti, ſehen, aspicere, vi-

Digitized by Google

dere. 2) vidyti, beachten, attendere observare. 3) csúvati, hütten, custodire.

Pedepsati *sam* ü. *shem.* kashtigovati pokárati, ſtraffen, punire, castigare.

Pedepsanje *a.* pokaranje, die Strafe, poena, caſtigatio.

Pedipshati *shem.* v imp. vidé pedepsati.

Pehar *a.* 1) csasha, der Becher, 2) kutia, shkatulja, eine Schachtel, scutella lignea, pixis.

Perivoj *a.* 1) ugodnà bashcsa, vertao, ein Luſtgarten, hortus voluptuarius, seu deliciarum. 2) bostan, der Garten, hortus.

Perjanica *e.* kita perja, Federbuſch, crista plumaria.

Pervji *a e.* perviji, der erſtere, prior.

Perxiti *xim.* v. imp. palîti, pechì, xechi, anbrennen, ustulare, torrere.

Petlja *è.* kopcsa, die Haftel, fibula.

Picha oder Pitja *e.* hrána, jŷlo, die Nahrung, die Speiſe, cibus, esca, nutrimentum.

Pirni *à ò.* svatovski, hochzeitsnuptialis.

Pirovnik *a.* svât, der Hochzeitsgaſt, conviva nuptialis.

Pitan *na no.* bogât, reich, abundans. 2) kérman, nahrhaft, vi nutriendi pollens. 3) pun, voll, plenus, refertus.

Pîtàn *a o.* hránjen, genährt, altus, nutritus.

Pitati *am.* v. imp. hrániti, gojiti, nähren, alere, nutrire, alimenta suppeditare, educare.

Pítati *am.* v. imp. 1) pítanje ſtaviti, fragen, interrogare. 2) traxiti iskati, ſuchen, quaerere, postulare.

Piton *a.* po neznaboxkoj pricsici: verlo velika, i gerdna zmija, koja je posly obchenog potopa ovu zemlju porodila; Python.

Plah *a o.* hitar, ſchnell, velox, celer. 2) nagao, ſchnell, praeceps. 3) xeſtok feurig, fervidus. 4) oshtar, ſcharf, acerbus; 5) zao, böſe, ferox, furiosus. 6) güst, dicht, densus, spissus.

Plahost *i.* naglost, xeſtina, die Eile, impetuositas, properatio, fervor, feſtinatio. 2) lakoumnost, Leichtſinn, juvenilis levitas, aut impetus animi.

Plahovit *a o.* vide plah.

Plákati *csem.* v. imp. suziti, weinen, flere, lugere.

Plákati *csem.* v. imp. práti, waſchen, lavare, abluere.

Plâm *a.* plamen, die Flamme, flamma.

Plamtéch *adv.* plamenom gorech, hochlodernd, hochflammend, flamescendo.

Plandovanje *a.* 1) opocsivanje, die Ruhe, das dolce far niente, otium, quies. 2) stanovanje, pribívanje, Wohnplatz, habitatio, statio.

Plandovati *dujem.* v. imp. auch plânditi plândim, o-

Digitized by Google

počsívati, ruhen, quiescere, otiari.

Planinskâ *sérda.* vila, die Fee, saga.

Planiti planûti *nem.* v. pf. u plamen se ucsinit, in Flammen aufgehen, instar stupae flagrare.

Pláta *e.* 1) platja, die Bezahlung, solutiò, pensio. 2) haracs, die Steuern, contributio, portio.

Plátno *a.* 1) bez, die Leinwand, tela. 2) obzídanje, die Stadt-Mauern, moenia, muri civitatis.

Pleme *na.* kolŷno, pokolénje, das Geſchlecht, stirps.

Plesti *tem.* 1) flechten, plectere. 2) ſtricken, texere.

Plîn *a.* vide Plŷn.

Pliva *e.* vide Plŷva.

Ploditi *im.* v. imp. plod donositi, Frucht tragen, fructificare, fructum ferre, germinare. 2) roditi, gebähren, parere. 3) uzmnoxavati, vermehren, multiplicare, propagare.

Plovka *e.* 1) ribje pero, die Schwimmfeder, ala piscis natatoria. 2) patka, die Ente, anas.

Plovúch *adv.* plivajuch, ſchwimmend, natando.

Plŷn *a.* 1) robje, die Kriegsgefangenen, praeda belli. 2) silom oteto dobro, das mit Gewalt genommene, rapina. 3) dobítak, der Gewinn, lucrum. 4) na vojski dobivene ſtvári, die Kriegsbeute, spolia belli.

Plŷna *e.* vide plŷn, auch lovina, die Jagd-Beute, venatoria praeda.

Plŷva *e.* sitna slama, xitnì odpadci, die Spreu, gluma, palea, acus, eris, ſtramentum.

Pljuvotina *e.* pljunka, slinka, der Speichelauswurf, sputum, ejectamentum pituitosum.

Pobijen *a o.* 1) predobiven, überwunden, victus. 2) ubijen, ſtark geſchlagen, vehementer caesus, percussus. 3) okovan, eingeſchmiedet, obferratus.

Pobluda *e.* 1) bludnost, die Wolluſt, lasciva voluptas. 2) Proksha, Weichlichkeit, molities, teneritas, teneritudo.

Pocsitati *am.* v. pf. poshtovati, ehren, revereri, honorare.

Pod *a.* 1) tarac, der Fußboden, tabulatum. 2) tavanice, der obere Boden in Zimmern, der Plafond, laqueare cubilis. 3) kât, Stockwerk, contignatio.

Podâti *am.* v. pf. 1) dati, geben, dare, conferre. 2) roditi, gebähren, gignere.

Podichi *ignem.* v. pf. 1) dignuti, heben, elevare. 2) oduzeti, wegnehmen, adimere, rapere, tollere.

Podîrati *em.* v. imp. 1) zacsimati, anfangen, incipere. 2) odtimati, herausreißen, vellere, extorquere. 3) razljútiti, böſe machen, irrita-

Digitized by Google

re, exacerbare; uzdase podirati, zu ſeufzen anfangen, ingemiscere.

Podmùcs, podmùcse *adv.* tâjno, geheim, secreto, clam, abdite.

Podnê *dneva.* 1) pol dâna, der Mittag, meridies. 2) poldnevska ſtrána svỳta, Süd, meridies.

Podníxen *a o.* ponizan, demüthig, humilis.

Podnýti *ncsem.* v. pf. terpiti, erleiden, suffere, perpeti.

Podoban *na no.* 1) priſtojan, gehörig, aptus, idoneus. 2) 2) prílicsan, paſſend, conveniens, opportunus. 3) dostojan, würdig, dignus, benemeritus.

Podstúpati *am.* v. imp. 1) podilaziti, darunter gehen, subire. 2) naslidovati, nachfolgen, sequi, succedere. 3) iznenada nadospyti, unverſehens kommen, inopinate supervenire. 4) na shto udariti, überfallen, angreifen, adgredi. 5) obsysti, umzingeln, obsidere.

Podtachi *taknem.* v. pf.) pod-

Podtaknuti *nem.* v. pf.) ticat, nagovárat, bereden, bewegen, concítare, provocare.

Podvadjívati *njem ivam.* v. imp. podvaditi, uzímati, krâſti, wegnehmen, rapere accipere, excipere.

Podvorljiv *a o.* posluxan, dienſtfertig, servilis, ad servitia promptus.

Pogâcsa *e.* nekiseo krûh, ein ungeſäuert Brodt, panis azymus, placenta.

Pogerda *e.* pogerdjenje, Verachtung, vituperium, dedecus, despectio.

Pogerdjívati *njem.* v. imp. gérditi, psovati, erniedrigen, beſchimpfen, vituperâre, conviciari, contemnere, spernere, pogerdjívati lícè, das Geſicht verunſtalten, faciem deformare.

Poglàvan *na no.* osobit, poglavit, vorzüglich, principalis, capitalis.

Poglavár *a.* poglavica, das Oberhaupt, princeps, auctor, caput.

Poglèd *a.* 1) ocsi, das Geſicht, das Auge, intuitus, aspectus. 2) líce, das Angeſicht, facies.

Pogòdan *na no.* jedìn, einig, concors, consentiens. 2) mỳran, handeleins, de re aliqua conveniens, compaciscens.

Pogubâ *è.* 1) pogibio, die Gefahr, periculum. 2) unishtenje, die Vernichtung, annihilatio. 3)smert, Todt, clades, occisio.

Pogubíti, *im* et *jem.* v. pf. 1) sve izgubìti, alles verlieren, perdere omnia. 2) ubìti, tödten, interimere, perdere, cladem inferre.

Pohârân *a o.* 1) oſtâran, abgenutzt, attritus, nonnihil usu consumptus. 2) osakatjen, ſtrupirt, delassatus, mutilatus. 3) porushen, sa-

Digitized by Google

terven, ruinirt, niedergeriſſen, dirutus, devastatus, desolatus.

Poherliti *lim.* v. pf. pohítiti, poxúriti se, ſich beeilen, gressum accelerare.

Pohûljiti, pohuliti *im.* v. pf. osramotiti, opsovati, beſchimpfen, vituperare, ignominiose temnere.

Pojâta *e.* shtâla, der Stall, stabulum.

Pojâti *jem.* v. imp. pyvati, ſingen, canere.

Pokâján *a o.* pokoran, kajuchi se, büßender, poenitens, contritus, poenitentia tactus.

Pokâjati se *jem.* se v. pf. xaliti, bereuen, poenitere, dolere de etc.

Pokle *adv.* dok, bis weil, ſo lange, quoadusque.

Pokliknuti *nem.* v. pf. pocíknuti, aufſchreien, ausruffen, intonare, accinere, inclamare.

Pokraina *e.* 1) kraina, die Landesgränze, ora, litus, confinium, collimitium. 2) okolish, die Gegend, regio.

Pokrátiti *tim.* v. pf. pomanjshati, verkleinern, diminuere. 2) zabraniti, verbiethen, vetare, prohibere.

Polácsa *e.* palacsa, palâc, der Palaſt, palatium.

Polak *praep.* pokrâi, neben, juxta.

Polifem *a.* po neznaboxkoj basní: najvechi Ciklop vulkanov kalfa, imajuch trì oka, jedno na pòl cselâ, bio je goroſtasan velmoz, kujuchi za Jupitera gromovite ſtrÿle. Polyphem, Polyphemos.

Poludivjì *a e.* ne sa svím pítom, halbwild, semiferus.

Poludne *va.* pòl dâna, Mittag, Süd, meridies.

Polunochje *a.* 1) polunochno doba, die Mitternachtszeit, media nox. 2) syver, Nord, septentrio.

Poljâna *e.* 1) polje zemlja, der Grund und Boden, solum, terra. 2) ravnica medju brygovim, das Thal, planities, campi patentes. 3) ulica, sokak, Gaſſe, platea.

Póma *e.* verst derveta, der Palmbaum, palma.

Pòman *na no.* pomnjiv, pomljiv, aufmerkſam, attentus, diligens, solers, assiduus.

Pomâſt *i.* 1) maſt iliti ulje za mazanje, die Salbe, ungventum. 2) ulje, Oel, oleum. 3) csovycsanska boja, Menſchenfarbe, der Teint, color, adspectus.

Pomazanje *a.* 1) pomaſt, die Salbe, ungventum. 2) mazanje uljem, das Oelen, unctio, unctura.

Pomércsiti *im.* v. pf. potávniti, verfinſtern, obscurari, tenebris offundi.

Poméſti *metem.* v. pf. 1) smutiti, verwickeln, trüb machen, turbare, confundere. 2) uvrÿditi, beleidigen, offendere. 3) ſméſti, na pút ſtati, Hinderniß legen, impedire.

Digitized by Google

Pòméten *a o.* sméten, pobúnjen, verwirrt, confusus.

Pomíliti *im.* v. pf. pomilovati, gnädig seyn, misereri.

Pomnja *e.* Nastojanje, Eifer, Fleiß, diligentia, solertia.

Pomòrac *ca.* 1) koji kod mora pribiva, ein Anwohner des Meeres, accola maris. 2) mornár, Schiffmann, Seemann, nauta marinus.

Ponavljati *am.* v. imp. poravljati, novo nacsinjati, erneuern, renovare, instaurare.

Ponor *a.* 1) dubljina, stermenitost, vratolom, unermeßliche Tiefe, praecipitium. 2) jáz, propast, bezdno, Abgrund, abyssus, vorago; goruchi ponor, der Abgrund der Hölle, infernus.

Ponoran *na no.* sterm, dubok, tief, praeceps, altus, profundus.

Ponukovati *ujem.* v. imp. nuditi opominjati, aneifern, erinnern, monere, hortári.

Poodavno *adv.* dosta davno, ziemlich lange her, jam pridem.

Popadnuti *dnem.*) ufatiti, u-
Popásti *dnem.*) zéti, ergreifen, packen, nehmen, apprehendere, prendere.

Poplávica *e.* poplava, potop, povodanj, die Ueberschwemmung, alluvies, inundatio, diluvium.

Poplésan *a o.* pogáxen, getretten, calcatus, conculcatus.

Poplèskati *kam.* } verba per-
Poplésati *shem.* } fectiva, po-
Poplèshati *shem.* } gaziti, sa-
Poplèshiti *shem* } terti, zusammentretten mit Füßen, proculcare, conculcare, pedibus proterere.

Poplêskati *shchem.* rukama tapshunati, in die Hände klatschen, applaudere.

Popûniti *nem.* v. pf. nadopuniti, die Zahl voll machen, supplere, complere.

Popuznuti se *nem.* se) pusti-
Popûzti se *znem.* se) ti se, pásti, verfallen, sich ergeben, labi, dilabi, collabi.

Popyvka *e.* Pysma, das Lied, canticum.

Porádjati *am.* v. imp. roditi, gebähren, erzeugen, gignere, procreare.

Poraz *a.* 1) pogibio, pogubljenje, die Gefahr, periculum. 2) unishtenje, Vernichtung, eversio, excidium, demolitio.

Porazan *na no.* unishtujuch, vernichtend, exitialis, perniciosus.

Porâziti *zim.* v. pf. skvariti, pokvariti, unishtiti, verderben, vernichten, destruere, exterminare.

Poreda *adv.* u rèd, poredo, jednako, gleich, aeque, pariter, simul, una.

Porôd *a.* 1) odvytak, potomstvo, die Nachkommen, posteritas, generatio, stirps 2) dýte, das Kind, proles, soboles, progenies. 3) Rodjenje, das Gebähren, partus.

Digitized by Google

Porodica *e.* 1) Rodkinja, die Gebährerin, genitrix. 2) Mati, die Mutter, mater.

Porûshen *a o.* 1) srushen, niedergerissen, dirutus. 2) oxalostjen, xalostan, tuxan, traurig, tristis, lugubris, attritus, desolatus.

Porûshiti se *im.* se v. pf. 1) srushiti se, niedergerissen werden, demoliri. 2) oxalostiti se, u xalost se metnuti, traurig werden, animis cadere, consternari. 3) u cerno se obúchi, Trauerkleider anlegen, lugubri veste se induere.

Posáditi *im.* v. pf. 1) u zemlju vochje etc. eingraben die Bäume ꝛc. plantare. 2) na stòl postaviti, setzen, ponere, collocare, metnuti, z. B. macs posáditi, das Schwert einstecken, gladium invaginare.

Pó se *adv.* na pòse, jedes für sich, separatim.

Posluh *a.* Poslushnost, der Gehorsamm, obedientia, obtemperatio.

Posmúcan *a o.* potezan, vucsén, gezerrt, gezohen, tractus, distentus.

Posmýh *a.* nasmyhavanje, das Lächeln, subrisio, levis risus.

Pospyshan *na no.* berz, xúran, hitar, schnell, geschwind properus, festinus, accelleratus.

Pospýshiti se *im.* se v. pf. poxúriti se. pohítyti, eilen, properare, festinare.

Postava *e.* 1) bez, plátno, die Leinwand, tela. 2) nastavljenje, die Statuten, constitutio. 3) podloga, die Materie, materia. 4) csuvanje, Aufbewahrung, depositum. 5) podshav, das Unterfutter, subductura.

Poštidan *na no.* stidljiv, framexljiv, schamhaft, verecundus, pudicus.

Posvétiti *tim.* v. pf. 1) blagosloviti, weihen, consecrare. 2) u svetce zapísat, heiligsprechen, canonizare. 3) prikázati, opfern, dicare, offerre.

Posyda *e.*) 1) sýlo, posílo,
Posýd *da.*) sófra, consessus, die Sitzgesellschaft, Besuch, invisio, consessus.

Pot *a.* znoj, der Schweiß, sudor.

Potâchi) potaknem v. pf.
Potaknûti) navoditi, nagovarati, anspornen, bereden, bewegen zu etwas, incitare, exstimulare, adhortari.

Potâkan *a o.* potaknut, nagovoren, angespornet, beredet, bewegt, incitatus, exstimulatus.

Potànko *adv.* razborito, genau, haarklein, subtiliter, accurate.

Potèg *a.*) 1) hitac, der
Potegalj *glja.*) Wurf, ictus, ductus, tractus, jactus. 2) mrexa za loviti ríbu, Fischerneтz, rete.

Potegnuti *gnem.* v. pf. 1) k' sebi privuchi. zu sich ziehen,

Digitized by Google

adse trahere. 2) dodyti se, berühren, antaſten, adtingere. 3) na vági, zuwägen, ſchätzen, pendere, ponderare.

Potêxati se *am.* se v. imp. xúriti se, ſich beeilen, properare, festinare.

Potézan *a o.* amo tamo vucsén, hin und her gezerrt, huc illuc tractus, distractus.

Potézâti *xem.* v. imp. prevlácsiti, hin und her zerren, huc illuc, vel quovis trahere.

Potîcati *csem.* v. imp. vide potâchi.

Potlàcsiti *csim.* v. pf. pogaziti, unishtiti, zertretten, vernichten, conterere, conculcare. 2) pogérditi, verachten, contemnere, spernere, despicere.

Potlê *adv.* po zemlji, auf der Erde, humi.

Potrâtiti *im.* v. pf. 1) potroshiti, verzehren, consumere. 2) razasúti, verſchwenden, dissipare, prodigere.

Potrésti se *sem.* se v. pf. uplashiti se, erzittern, tremere, contremiscere.

Potrûdno *adv.* pomucsno, genug ſchwer, genug hart, submoleste.

Potúshiti *im.* v. pf. sve utushiti, alles erſticken, totum praefocare. 2) glâs potúshiti, unishtiti, den Ruf vernichten, famam, rumorem praefocare.

Potvârânje *a.* 1) opâdanje, Zumuthung, suspiciosa impetitio. 2) klevetanje, die Verläumdung, contumelia, calumnia.

Potvârati *ram.* v. imp. } okríPotvórati *am.* v. imp. } viti,
Potvoriti *im.* v. pf. } bediti, ukoriti, beſchuldigen, verläumden, actu calumniari.

Potŷshten *a o.* pogâxen, zertretten, contritus, conculcatus.

Poversh *i* et *a.* vis, die Anhöhe, fastigium e. g. montis.

Povýdati *am.* v. imp. kazívati, erzählen, narrare, referre, annunciare.

Povytarce *a.* zracsich, vytrich, das Lüftchen, aër, aether, ventulus.

Poxuda *e.* xelja, der Wunſch, das Verlangen, desiderium, appetitio.

Pozan *na no.* kasan, ſpät, serotinus, tardus.

Pozdravljenje *à.* Pozdrâv, die Begrüßung, salutatio.

Poznân *a o.* 1) koga znâmo, bekannter, notus, publicus. 2) múdar, wiſſend, perspicûus, evidens.

Poznanac *nca.* znanac, ein Bekannter, notus amicus.

Pozor *a.* 1) poglèd, Blick, adspectus, intuitus. 2) oko, das Auge, oculus.

Prâcha *e.* procyp, die Schleuder, funda.

Prâg *a.* podvratnik, die Schwelle, limen.

Prám *a.* kosâ, kika, der Schopf, die Kopfhaare,

Digitized by Google

floccus capillorum, coma.

Pramalytje *a.* prolytje, der Frühling, ver.

Prashtiti *im.* v. imp. 1) gorúch puckati, lodern, ardendo crepitans. 2) svìrkati, veli se kad sìrovo dervo gori, subcantilatus crudi ligni semiardentis. 3) shkrípati (n. p. pod nogama snyg) crepitare e. g. nives infra pedes.

Prâtiti *im.* v. imp. sprovodỳti, begleiten, commitari.

Prâviti *im.* v. imp. 1) nacsnjati, machen, facere. 2) govorỳti, reden, dicere, loqui. 3) upravljati, regieren, gubernare, regere. 4) zvâti, ruffen, vocare, nominare.

Prâxiti *im.* v. imp. perxiti, pechi, braten, backen, ustulare, torrere.

Prèdati *am.* v. imp. plashiti se, shtrepiti, vor Furcht zittern, trepidare, pavere.

Predâti *am.* v. pf. dati, übergeben, tradere.

Preddvòrnì *à ò.* koji je pred dvorom, des Vorhofes, locus, via etc. palatio vicinus uti atrium, porticus.

Predejì *a e.* predjashnji, vòriger, prior, praecedens.

Préjchi *jdem.* v. pf. 1) prekopréchi, übergehen, transire. 2) pohoditi, besuchen, visitare.

Preklopìti *im.* v. pf. poklopit, zudecken, operire, operculare.

Prekòran *na no.*) ukoran,

Prekôren *a o.*) vorwurfswûrdig, verschreien, infamabilis, ignominiosus, probrosus.

Prem *praep. mysto.* pre-, superlativus, prem csisti, vel precsìst etc. etc.

Prenadhoditi *im.* v. tmp. uzvisivati se, übertreffen, excellere.

Prepâdati se *am.* se v. imp.

Prepâsti se *dem.* se v. imp.

plashiti se, uplâshiti se, erschrecken, terrefieri.

Preprodavàti se *jem.* se v. imp. izdavati se, sich ausgeben, gloriari, se jactare.

Presâho *la lo.* 1) presúshen, ausgetrocknet, exsiccatus, arescens. 2) verlo sùh, der Dürefte, aridissimus.

Prestolje *a.* Prestol, der Thron, der Vorsitz, thronus, solium, praesidium.

Preticati *csem.* v. imp. predtyrkivati, laufen, vortretten, praecurrere.

Pretio *la lo.* verlo gjubrevit, fehr fett, fimosus, pinguis.

Preverchi *gnem.* v. pf. unishtiti, vernichten, evertere, annihilare. 2) preverchi traxech, genau durchfuchen, adtentissime disquirere.

Pricsica *e.* 1) prilika, Beifpiel, Gleichniß, parabola. 2) basnâ, die Fabel, fabula.

Pridỳl *a.* 1) okolica, die Gegend, regio. 2) dodatak, zuthat, adjectio. 3) dioba,

Digitized by Google

die Theilung, divisio, partitio.

Prigniti-gnûti se *nem.* se v. pf. dopustiti, nachgeben, nachlaſſen, animum ad aliquid inducere, se inclinare

Prignût *a o.* nagnût, geneigt, inclinatus, propensus.

Prikâzan *zni.* 1) Nadospítje, die Erſcheinung, visio. 2) sablaz, Nachtgeſicht, Geſpenſt, spectrum, larva umbratilis.

Prikázânje *a.* 1) dâr, die Gabe, donum, munus. 2) dogadjaj, die Geſchichte, casus. 3) igrokaz, Vorſtellung, actus repraesentatus, scena repraesentatoria. 4) komedia, Schauſpiel, spectaculum, comoedia.

Prîkî *à ò.* 1) zao opak, ſchlecht, boshaft, noxius, malitiosus, perniciosus. 2) suprotivan, entgegen, contrarius, adversarius. 3) laxljiv, betrügeriſch, falsus, fallax.

Priklòn *a o.* 1) prignnt, nagnut, geneigt, inclinatus. 2) priklonît, demüthig, submissus humilis subjectus. 3) obrátjen, bekehrt, conversus. 4) molechi, bethend, supplex, deprecans. 5) ponizan, gehorſam, demüthig, obediens, humilis.

Prîkòran *na no.* neposhten, unehrlich, infamis. 2) ukoran, vorwurfswürdig, reprehensibilis, culpabilis.

Prikôren *a o.* nabácsen, vorgeworfen, exprobratus, probris affectus.

Prikrîcsiti *im.* v. pf. priporúcsiti, einprägen, inculcare.

Prikúcsati se *csam.* se v. imp. dokucsívati, fatati, an ſich ziehen, arripere, admovere. 2) pústjati se, ſich laſſen, ſich hingeben, se demitere, aut admittere ut aliquid fiat.

Primágati *xem.* v. imp. ucsiniti, bewegen, beſtimmen, destinare. 2) predobiti, überwinden, vincere, supérare.

Primamîvati, *vam* et *îjem.* v. imp. mamiti, domamljivati, an ſich locken, attrahere, allicere.

Primînuti *nem.* v. pf. umerti, ſterben, mori, transire ad aliam vitam.

Pripekao *kli.* suncsani ili vatreni jâr, Hitze, der (Sommer- oder Feuer-) Stich, ardor solis, vel ignis.

Pripetjenje *a.* dogadjaj, das Vorgefallene, eventus, casus.

Pripovyditi, pripovidyti *im.* v. pf. kazati, verkünden, ennarrare, narrare.

Pripushtenje *a.* dovolenje, die Schickung, die Zulaſſung, admissio, permissio.

Pripŷvâti *am.* v. imp. prorokovati, prophezeien, prophetizare. 2) oplakívati, beweinen, lugere, deplorare, plangere.

Pripŷvati *am.* v. pf. pyvati, vorſingen, praecinere.

Prislushívati *njem.* v. imp.

Digitized by Google

prislushívati, in's geheim zuhören, subauscultare.

Pristûpan *nano.* nadhodech, zukommend, accedens. 2) umytan, eingeschaltet, intercalatus.

Pritelj *a.* priatelj, der Freund, amicus.

Priteljski *à ò.* priateljski, freundlich, amicus, amicabilis.

Priteljstvo *a.* priateljstvo, die Freundschaft, amicitia.

Prititi *im.* v. imp. grozíti se, drohen, minari.

Priuzéti *zmem.* v. pf. 1) pocseti, vornehmen, praesuscipere. 2) nadoštaviti, fortsetzen, continuare.

Procýna *e.* procýnjenje, die Schätzung, die Preißbestimmung, abaestimatio.

Proch *praep.* suproch, protiva, wider, contra.

Prodol *i* und *a.* prodolje, dolak, ein kleines Thal, parva vallis.

Progánjati *am.* v. imp. vide progoniti.

Progizdati se *dam* se v. pf. ponositi se, in sich verliebt seyn, sese effere, sibi ipsi complacere.

Progoniti *im.* v. imp. 1) zlobiti, verfolgen, persequi, vexare, exagitare. 2) u suxanstvo týrati, verbannen, exilio afficere.

Progonjen *á o.* pozlobljen, verfolgt, vexatus.

Proklèt *a o.* zlo uklèt, verdammt, vermaledeiet, maledictus, anathemate affectus.

Prolýtje *a.* prolývanje, die Vergießung, profusio, effusio.

Prôlytje *a.* ver. vide pramalytje.

Prometnuti *nem.* v. pf. 1) proverchi, durchstecken, perserere. 2) skroz projti, durchdringen, transverberare. 2) promýniti, verwandeln, aus der Art schlagen, degenerare.

Prominjljiv *a o.*)nepostajan,
Promyniv *a o.*)abwechselnd, veränderlich, inconstans, mutabilis, volubilis.

Pronéti se glâs, glâs pùchi, razglashati se, verlautbaret werden, duvulgari, rumore percrebescere.

Propâst *i.* bezdno, Abgrund, vorago, abissus.

Propéti *pnem.* v. pf. na krix pribiti, kreuzigen, crucifigere, uzvisiti, dichi, erhöhen, erigere, exaltare.

Prorocsica *e* xena prorokujucha, eine Prophetin, mulier vaticinans, prophetissa.

Prorocsiti *csim.* v. impf. prorokovati, prophezeien, vaticinari, futura praedicere.

Prorocsno *adv.* prorocsanski, prophetisch, vaticinando, prophetice, more prophetarum.

Prosac *ca.* koji dyvojku prôsi, der Brautwerber, proeus, petitor puellae.

Digitized by Google

Prosîti *im.* v. imp. 1) kao prosjak, betteln, mendicare. 2) iskati, verlangen, poscere, postulare. 3) tráxiti, ſuchen, quaerere. 4) moliti, bitten, petere, rogare.

Prost *a o.* slobodan, frei, liber.

Prostèrt *a o.* razastert, ausgebreitet, extensus, expansus; prostert nicsice, s'licem na zemlji lexéch, mit dem Geſichte an der Erde liegend, pronus; prostert uznacsice, lexech na legji, auf den Rücken liegend, resupinus.

Prostérti *ſirem.* v. pf. 1) razshíriti, ausbreiten, pandere. 2) metnuti, einlegen, ponere.

Prostirati se *ram* se v. imp. 1) shíriti se, ſich lagern, extense locari. 2) naſtojati, ſich angelegen ſeyn laſſen, interessari.

Prostŷrati et prostyrati se, v. imp. vide proſtirati se.

Prostor *a.* prostranost, der Raum, extensio, capacitas, amplitudo spatii.

Prostran *a o.* dosta velik, geräumig, spatiosus. 2) slobodan, frei, liber.

Proshénje *a.* molba, das Geſuch, petitio.

Protèrnuti *rnem.* v. pf. jexiti se, kalt über den Rücken gehen, vor Furcht, Verwunderung oder Kälte, nonnihil exhorrescere, algere prae terrore etc.

Protiviti se *im.* se v. imp. neslushati, dagegen ſeyn, adversari. 2) uzbúniti se, ſich empören, contendere, turbari, iugum excutere.

Protivnica *e.* protivecha se xena, die Gegnerinn, adversaria.

Provádjati *am.* v. imp. 1) kroz shto voditi, durch etwas führen, traducere, vrýme provádjati, die Zeit vertreiben, tempus traducere, transigere, kolo provadjati, in die Runde tanzen, choreas ducere; shalu provadjati, ſcherzen, jocari etc.

Proxdérli *à ò.* proxdertan, freßgierig, vorax.

Proxderlost *i.* objydjenje, Freßgierde, voracitas, helluatio.

Prozor *a.* pencxer, Fenſter, fenestra.

Prŷk *a o.* 1) zao, opak, ſchlecht, boshaft, malitiosus, noxius, perniciosus. 2) velik, groß, magnus. 3) suprotivan, entgegen, adversus, contrarius. 4) laxljiv, betrügeriſch, falsus.

Prúxati se *am.* se v. imp. 1) dúljiti se, ſich verlängern, extendi. 2) usudjívati se, ſich unterfangen, wagen, attentare, praesumere.

Prýtiti *im.* v. imp. vide prítiti.

Prýtjen *a o.* s' csim se je prítilo, angedrohet, minatus.

Psost *i.* neposhtenje, nevaljalost, zloba, opsovanje,

Digitized by Google

Unehre, Schlechtigkeit, Fluch probrum, convicium.

Pucsina *e.* proſtrânost, prostor, Unabſehbarkeit, Unermeßlichkeit, abissus, barathrum, immensa (aquae) altitudo. 2) shiroko mòre, das hohe Meer, mare profundum. 3) morske dublјine, das Meerbeet, Waſſerbeet, profunditas maris.

Púk *a.* svȳt, ljudstvo, das Volk, populus, plebs.

Puklina *e.* pucòjka, puklòtina, der Sprung, rima, fissura, ruptura.

Púncat *a o.* pûno pun, überfall, plenissimus.

Pústiti *im.* v. pf. ostâviti, laſſen, auslaſſen, mittere, relinquere, deserere.

Pústȳti *im.* v. imp. opustývati, verwildern, desolari, devaſtare.

Pustolôvica *e.* 1) ptica, Wannenweher, tinunculus. 2) vyshtica po zraku letécha, saga aërea.

Pustoshan *na no.* podivjacsan, verwildert, desertus, desolatus.

Pút *praep.* u, gegen, versus, pút Rima, gegen Rom zu, Romam versus.

Pút *a.* cesta, der Weg, via.

Pût *i.* 1) tȳlo, der Leib, corpus. 2) csovȳcsanstvo, die Menſchheit, humanitas. 3) csovȳcsansko mèso i kerv, menſchliches Fleiſch u. Blut, humana caro et sangvis.

Pûtce *ta.* dugme, der Knopf, nodus.

Pȳnèz *a.* novci, das Geld, peccunia. 2) verſt novca, eine Münze, species antiqua numi, drachma.

Pyniti *im.* v. imp. pȳnú dizati, ſchäumen, despumare.

Pȳsan *sni.* pȳsma, pyvanje, das Lied, der Geſang, cantus, canticum, carmen, ode, hymnus.

Pysmica *e.* mala pysma, das Liedchen, cantillena.

Pyshák *a.* plur-shâci, undshci, koji pyshice ide, der Fußgänger, Fußvolk im Kriege, pedes, pedestris.

Pyshnik *a.* vide pyshák.

R.

Râme *na.* csovycsje udo, die Schulter, humerus.

Rânjati *am.* v. imp. râne zadávati, verwunden, vulnerare. 2) râno ustajati, früh aufſtehen, diluculo surgere.

Ravnina *e.* ravnica, die Ebene, planities, campus.

Razabírati *am.* v. imp. 1) izbírati, ausſuchen, seligere. 2) razgledati, promatrati, promishljavati, herumſchauen, betrachten, circumspicere, considerare.

Razabrâti *berem.* v. pf. 1) izabrâti, ausſuchen, discernere, eligere. 2) ú se privesti, zu ſich bringen, ad bonam mentem reducere, se recolligere.

Digitized by Google

Razagnáti, *gnem.* v. pf. raztýrati, auseinander jagen, dispellere.

Razamitati *tjem.* v. imp. razmitati, vertheilen, diffundere, exsplicare.

Razapadati se *am.* imp. razpádati se, börsten, disrumpi, disolvi.

Razbludan *na no.* 1) prokshen, verzärtelt, delicatus, mollis, effoeminatus. 2) pobludan, wohllüstig, voluptuosus.

Razblúdjen *a o.* razprokshen, angenehm, delicatus, mollis.

Razbírati *am.* v. imp. vide razabirati.

Razbojstvo *a.* razbojnicsstvo, lupexstvo, die Räuberei, grassatio, latrocinium.

Razbrâti *berem* v. pf. vide razabrati, und. 3) tomâcsiti, izbistriti, aufklären, declarare, explicare.

Razdráxavati)raz-
Razdraxati *xujem* v imp.) lju-
Razdráxiti *xim* v. pf.) titi, razljutjivati, reihen, zornig machen, irritare, exacerbare, lacessere.

Razglâbati *am* v. pf. razglodâti, objysti. umnagen, zernagen, dirodere.

Razgoren *a o.* razpáljen, gorúchi, plamtechi, brennend, jam ardens, inflammatus.

Razgovor *a*; 1) Diván, besydenje, das Gespräch, sermo, colloquium. 2) utyshenje, der Trost, consolatio.

Razgrijan *a o*; ugrijan, topao, erwärmet, satis calefactus, calens.

Razkoncsàn *a o*; 1) unishten, vernichtet, dissolutus, annihilatus. 2) umoren, müde, lassus.

Rázkosán auch razkosmán, *a o*; reztrepán, razpletenih, razmetnutih kósah' mit ungekämmten Haaren, neglectae comae dissipatae aut incultae comae.

Razkôshan *na no*; veseo, ugodan fröhlich, jucundus, deliciosus, voluptuosus.

Razkoshje *a*, uxivanje, radost, die Lust, deliciae, delectatio, voluptas.

Razlik *a o*, razlicsit, verschieden, dissimilis, varius, distinctus.

Razlikost *i*, rázlika, die Verschiedenheit, differentia, dissimilitudo, varietas.

Rázlog *a.* 1) Pravda, das Recht, justitia, jus. 2) uzrok, die Ursache, causa.

Rázlôxiti *im* v. imp. s' razlogom govoriti, vernünfteln, ratiocinari.

Rázloxno *adv.* razloxito, s' razlogom, gründlich, fundate, rationabiliter, jure, merito.

Razlúcsiti *im* v. pf razstaviti, wegscheiden, separare.

Razlýgati se *xem* se v. imp. odjekívati, widerhallen, reboare, resonare.

Razmi *praep.* osim, außer, praeter.

Razpáliti *im* v. pf. 1) vatru

Digitized by Google

proloxiti, vieles anzünden, multa incendere. 2) 's vatrom prosvytliti, mit Feuer erleuchten, igne illuminare.

Razpershan *a o*, razasút, zerſtreuet, dissipatus, dispersus.

Razpárshati *am* v. pf.) raza-
Razpershiti *im* v. pf.) súti, raztyrati, zerſtreuen, in die Flucht jagen, dissipare, fugare, dispergere.

Razpérshen *a o*, vide razpérshan.

Razpershiti se *shim* se, v. pf. razbŷchi se, zerſtreuet werden, dissipari, diffugere.

Razperxan *a o*; vide. 1) razpershan 2) razkosan.

Razpoznánje *a*, poznánje, die Erkentniß, cognitio.

Razsap, *spa*. razpershanje, razsutje. die Zerſtreuung, dissipatio, 2) unishtenje, skvarenje, die Vernichtung, ruina, eversio.

Razserdxba *e*; serdxba, der Zorn, ira.

Razſtirati, prostirati, ausbreiten, extendere.

Razticati, oder raztycati se *csem* se v. imp. razſtavljati se, ſcheiden, aus einandergehen, dispergi, divelli.

Raztrovâti *ujem* v. pf. sve otrovati alles vergiften, late venenum mittere, aut veneno inficere.

Raztrýskati se *schem* se v. imp. razletiti se kao triſtje, in Splittern zerfallen, instar sarmentorum dissipari, diffundi.

Razumícski *à ò*, ucsan, mudroſum, gelehrt, philoſophiſch, doctus, intelligens.

Razumnſk *a*, ucsen csovyk, ein Gelehrter, vir peritus, doctus.

Rázvaliti *im* v. pf. razruſhiti, niederreißen, evertere, diruere, demoliri.

Razvedrèn *a o*; vedar, ausgeheutert, wolkenlos, serenatus; razvedren obraz veseo, utyshen, beruhigt, zufrieden, serena-laeta frons.

Razxâlen *a o*, saxalechi, mitleidig, compatiens.

Razxâljen *o a*, oxalostjen, betrübt, moestus.

Redovnik *a*. pop. 1) ein Ordensgeiſtlicher, religiosus; 2) Misnik ein Prieſter, sacerdos.

Résa *e*. 1) máca na dervetu, das Kätzchen am Baume, coma, villus arboris. 2) jezícsac u uſtih, das Zängelchen im Munde, lingula. 3) rojta, die Franſe, fimbria.

Résiti *sim* v. imp, réshiti, kititi, aufputzen, ornare, exornare.

Réshen *à ò*. nakitjen, aufgeputzt, ornatus.

Revâti *em* v. imp. ù glàs jaukati, vor Schmertz laut ſchreien, ejulare

Réxati) rexim v. imp. 1) pa-
Réxiti) sji glâs prie nego che ujist, Knurren (vom Hunde.) instar canis fremere, morsu minari. 2) prititi, drohen, minari.

Digitized by Google

Rexnja *e*, rexanje, das Knurren, praelatratus, seu fremitus canum.

Rìban *na no*. gdi ribe imà, fiſchreich piscosus.

Rígati *am* v. imp. bljuvati, ſpeien, rützen, vomere, ructare, eructare.

Rûkati *csem* v. imp. kao lav, ili vòl, ríkati, brüllen, rugire instar leonis, aut mugire instar bovis. 2) na glàs nerazloxno jaukati, heulen, ejulare, lamentari.

Ris *a*. 1) velmoz, gigant, ein Rieſe, gigas. 2) Heuz, der Luchs, lynx. 3) dio Theil, pars.

Robstvo *a*, suxanstvo, die Gefangenſchaft, die Sklaverei, captivitas, servitus.

Ròd *a*. 1) Rodjak, rodbina, die Anverwandſchaft, propinquitas, consangvinitas. 2) sîn, dýte, rodjeno, das Kind, der Sohn, soboles, filius, progenies.

Rodan *na no*; 1) plodonosan, fruchtbar, fertilis, foecundus. 2) rodnò mysto, rodnà zemlja, der Geburtsort, das Geburts-land, patrius aut natalis locus.

Rodica *e*. 1) mati, die Mutter, mater, 2) rodjacsa, die Anverwandte, propinqua, consangvinea:

Rodîtèlj *a*, otac, der Vatter, pater, genitor.

Rodjénje *a*, porodjenje, die Geburt, nativitas, generatio,

Rogobor *a*;) mermljànje, Rogobora *e*:) búna, vîka, pobuna; das Gereuſch, das Murren, Keifen, das Getümmel, der Aufruhr, die Verwirrung, die Unruhe, murmur, strepitus, susurrus, tumultus.

Rogoboran *na no*; bunljiv, pobuniv, nemiran, murrend, aufrühreriſch, unruhig, tumultuoſus, certatorius.

Rogoboriti *im* v. imp. búniti se, uznemirljivati se, murren, aufrühreriſch unruhig werden, tumultuari, tumultum facere, concitari.

Romon *a*; sloxnopýtje, pyvánje, ſkladnopòj, die Harmonie, harmonia, concentus, cantus.

Romonjati *am* v. imp.) slo-
Romoníti *im* v. imp.) xîti, sloxno pyvati, ſkladnopojàti, harmoniren, cum harmonia sonare, concinnere.

Rotan *na no*; bunjliv, zlocsest, opák, aufrühreriſch, ſchlecht, improbus, malus, scelestus, flagitiosus, perversus.

Rúd *a o*, kovercsast, geſchneckelt, crispus, calamistratús, cincinatus.

Rúg *a*; rúglo, sperdnja, der Spott, illusio, irrisio, ludibrium, probrum.

Rúgati *se gam* se v. imp. sperdati se, ausſpotten, irridere, illudere.

Rúglo *a*; vide rúg.

Rújno-uresan *na no*, cervено-nakitjen, roth aufge-

puȥt, hochroth, pulchre rubescens.
Rumèn *i*, cerljenilo, die Röthe, die Schaamröthe, rubor.
Rûs *a o*; cerven, cerljen, roth, rubens, rutilus.
Rusàg *a*; zemlja, derxâva. das Land, provincia, regio.
Rýka *e*; potôk, der Fluß, fluvius, rivus.
Rýcsca *e*; rycsîca, mala rycs, ein Wörtchen, parva vox, vocula.
Rýti, reknèm, v. pf. rechi, ſagen, dicere, loqui; —

S.

Sabláſt *i*.) 1) utvara, ein Ge-
Sabláz *i*.) ſpenſt, spectrum.
2) uvrydljiva ſtvár, Skandal, offendiculum, scandalum.
Sadanji *à è*; sadashnji, jeȥiger, praesens, modernus.
Sade *adv.* sada, jeȥt, modo, nunc.
Ság *a*, chilim, die Tapette, tapes.
Sagrýshka *e*, sagrýshenje, gryhota, der Fehltritt, die Sünde, culpa, delictum, reatus.
Sahârati *am* v. pf. saterti, unishtiti, zerſtören, vernichten, dirruere, annihilare.
Sahranitelj *a*, obranitelj, sacsuvaoc, der Bewahrer, der Erlöſer, servator, conservator.
Sahrániti *im* v. pf. sacsúvat, oslobodit, bewahren, erlöſen, conservare, salvare.
Sakrivitr *im* v. pf. skríviti, verſchulden, peccare, errare.
Salaûka *e*, holúja, zla godina, das Gewitter, das Ungewitter, tempestas, procella.
Samaknuti *nem* v. pf. smaknuti smachi, utushiti, umbringen, (zuſchnüren) interficere.
Samohòch *adv.* svojvoljno, eigenwillig, sponte, voluntarie.
Samohotan *na no*; svojvoljan, eigenwillig, (eigenmächtig) spontaneus, voluntarius.
Samosilnik *a*; kervolok, der Tyrann, tyrannus.
Samostât *a o*; nezavisiv, ſelbſtſtändig, pro se subsistens, sui ipsius, independens.
Samostôti *à ò*, ſtoſtruki, hundertfach, centuplex.
Samovoljan *na no*, svojchudan, eigenſinnig, Kaptiziös, sui juris, obstinax.
Sán *a*, tanjúr, der Theller, orbiculus,
San *snâ*, der Schlaff, somnus.
Sasmâ *adv.* verlo, veoma, ſehr, valde.
Satatarîsati *shem* v. pf. satert, unishtit, umorit, zerſtören, vernichten, tödten, evertere, destruere, interficere.
Satârti *tarrem*, v. pf stérti, usitniti, zerreiben, zuſam-

Digitized by Google

menſtoſſen, comminuere, conterere, contundere.

Satvoríti, *im* v. pf ſtvoriti, erſchaffen, creare.

Savérti se *vrem* se v. pf savíti se, sabráti se, ſich zuſammenkauern, contrahi, convolvi.

Savishe *adv.* od vishe, verlo, ſehr, zu viel, plus, supervacanee supramodum.

Saxáljati *am* v. imp. saxalívati, bemitleiden, compati.

Sbôr *a*; sabor, ſkûp, die Verſammlung, congressus, concilium, ſynodus.

Sbôran *na no*, 1) sabrán, verſammelt, congregatus. 2) saborni, der Verſammlung, comitialis, synodalis.

Sboríti *im* v. imp. razgovárati se, dogovarati se, ſich beſprechen, ratiocinari, disserere, consultare. 2) govoriti, ſprechen, loqui.

Scíla *e*; paklena nákaza, malja se do pupka kao xena a doli od pupka u lajuche pse pretvorena; scylla.

Scŷna *e*: 1) poshtenje, die Ehre, honor. 2) poniznost, die Ehrerbietung, humilitas 3) mishlénje, procýnjenje, das Gutachten, existimatio.

Sderxávati *jem* v. imp. uzderxávati, erhalten, conservare,

Sdrúxen *a o*, sadruxen, svézan, skopcsan, zuſammgeſellt, zuſammengebunden, zuſammengeheftet, sociatus, junctus, conjunctus,

Sdvojiti *im* v. pf. sumnjiti, neûſati se, verzweifeln, desperare, dubitare, ambigere.

Sérda *e*; sablást necsisti duh, vràg, paklena nakaza, ein Höllengeiſt, der Teufel, furia infernalis, diabolus: daemon.

Serdcsan *a o*; 1) hrabren, herzhaft, strenuus, herroicus. 2) sveserdan, herzig, herzlich, sincerus, cordialis i. e. boni cordis.

Serniti *nem* und *chem* v. imp.
Sernuti *nem* und *chem* v. imp.
Sertati *am* und *tjem* v. imp. basàti, bûsati, slŷpo hoditi, unvorſichtig gehen, anrumpeln, inconsiderate, temere ire, incedere, ruere, impingere.

Sgôda *e*. 1) dogadjaj, der Vorfall, casus eventus. 2) prilika, Gelegenheit, occasio. 3) tref, Geſchick, sors, fatum. 4) spràva, die Maſchin, machina. 5) csûdo, Wunder, miraculum.

Sgoditi se, auch sgodŷti se *im* se v. pf. dogoditi se, ucsiniti se, ſich zutragen, ſich treffen, accidere, contingere.

Sgràda *e*. 1) kucha, das Gebäu, aedificium. 2) prigradak, das Behältniß, septum.

Sibila *e* esapie 'su ſe u neznaboxka vremená, nekoje neznaboxke dyvice, koje su o doshastju Isukerstovom, i ô Isukerstu mlogo prorokovale.

Digitized by Google

Sibylla, *pp.* sibyllae.

Sigrâ *é*, sigranje, das Spiel, lusus, jer igra znamenuje: der Tanz, saltus. Ova razlika moxe se na mlogo mystah kod prostog púkà u govoru opaziti, premda ju nashi pismenici josh nisu upotribili.

Sigràti sé, *am* se, v. imp. sa sigrom se zabavljati, spielen, ludere, vide sigra.

Sinj *a e*, merk, tàvan, cern schwarz, grau, dunkel, niger (propter profunditatem dicitur proprie de mari.)

Silni *à ò*; 1) verlo mlogo, sehr viel, copiosus, valde multus. 2) usiljen, genöthiget, coactus, adstrictus. 3) silovit, jak, stark, mächtig, fortis.

Silnik *a*, vide samosilnik.

Silodûh *a o*; jogunast, hartköpfig, eigensinnig, proprii juris, pertinax.

Silost *i*. 1) silovitost, sila, die Macht des Stärkern, violentia, impetus, potentia. 2) jogunluk; Hartnäckigkeit, Eigensinn, obstinacia, pertinacia.

Silovan *na no*. 1) silovit, jogunast, hartnäckig, obstinax. 2) kervolocsan, henkerisch, crudelis, servus sanguisugus.

Siniti, sinuti, *nem* v. pf. sva nîti, prosvytliti se, erleuchten, illucescere, emicare, lúcem diffundere.

Sion, silna *no*; vide silni.

Siónitski *a o*; jeruzolimski, Jerusalems-, hyrosolimitanus.

Sion, *a*) Jeruzolim, Je-
Sionski grád) rusalem, Hyrosolimae.

Sirche *ta*, ocet, Essig, acetum.

Sirov *a o*; 1) vlaxan, naß, madidus, crudus, viridis. 2) nedozreo, prisan, roh, crudus, immaturus.

Siv *a c*, pepeljast, grau, cinericeus canus, color.

Skàle *ah* merdevene, lotre, die Latter, scala.

Skitànje *a*; skitnja das Herumirren, vagatio, circumcursitatio.

Sklâdan *na no*; jedín, vereint, gleich, harmonicus, correspondens, concordans. 2) uljudan, höflich, urbanus, benignus.

Skladâti *am* v. imp. sastâvljati, jediniti, einen, vereinigen, jungere, componere.

Sklâdnost *i*, jedinost die Einigkeit, unio, conjunctio; 2) uljudnost, die Höflichkeit, urbanitas, humanitas.

Sklápâti *am* etc. *pljem*, v. imp. vezati, sjedinívati, schließen, verbinden, conjungere, componere, constringere.

Sklonîti, sklonûti, *nem* v. pf. odlúcsiti, bewegen, flectere. 2) sgerbiti, krum machen, incurvare.

Sklonjen *a c*; 1) pogerbèn, gekrümmt, incurvatus. 2)

Digitized by Google

odlúcsen, bewegt, dahin gebracht, flexus. 3) poklonjen, kleknuv, knieend, flexis genibus.

Skòk *a.* skocsívo, der Sprung, saltus.

Skoncsanje *a*, sverha, unishtenje das Ende, die Vernichtung, consumatio, interitus, finis, 2) prinemáganje, xalost, die Vergehung vor Trauer, die Trauer, animi quasi deliquium e magno moerore etc. potissimum profluens. 3) zdvojenje, die Verzweiflung, desperatio.

Skoncsavati *am* v. imp satarisati, unishtiti, endigen, vernichten, finire, consumare.

Skoncsávati se *am* se v. imp. snebívati, nach und nach vergehen, schwinden, pedetentim tábescere, consumi.

Skoripiti rỳpiti, *im* v. pf. izkoréniti, entwurzeln, eradicare.

Skoripljen *a o*, izkorénjen, entwurzelt, eradicatus.

Skôt *a*; xivine, die Thiere, animalia. 2) pâsmina, Gattung der Thiere, genus animalium.

Skrovan *na no*. otájan, sakrivén, verborgen, occultus, abditus.

Skroven *a o*; nepoznan, unbekannt, ignotus. 2) sakriven, verborgen, absconditus.

Skrúshiti se *shim* se v. pf. pokàjati se, bereuen, Reue machen, conteri, dolere de malis commissis —.

Skûcsiti *im* v. pf. pritegnuti, herabneigen, aduncum facere. 2) metnuti, ſetzen, demittere, deprimere.

Skút *a.* 1) krílo, die Schoos, sinus, gremium, 2) skút od hodiche, Kleidzipfel, fimbria, 3) kút bucxak, Winckl, angulus.

Skvàsiti *im* v. pf. pokvàsiti, naß machen, madefacere.

Skvercsîti csàti *im* v. impf, cvercsîti, belfern, quäcken, ganire, stridere.

Skvèrcsiti *csim* v. pf. saviti, sgerbíti, krummachen, curvare, inflectere.

Skvicsîti - csàti *csim* v. imp. xalostno vrishtiti, winſeln, tristem ganitum edere, gemmere, ejulare, vagire.

Slabacsak *ka ko*; slab, ſchwächlich, debilis, i. e. adhuc debilior debili, languidulus.

Sladòst; i; sladkost, die Süßigkeit, dulcedo.

Slàst *i.* 1) sladkost, die Süßigkeit, dulcedo, svavitas. 2) veselje, uxivanje, die Luſt, deliciae, fruitio.

Slàti, shljém, und shaljem, v. imp, poſhiljati, ſchicken, mittere.

Slavnobòjni *à ò*; u boju slavan, ſieggewohnt, triumphalis, gloriose triumphans.

Slavnodobitje *a*; slavnocsestnost, der Tiumpf, triumphus.

Digitized by Google

Slé *adv.* sada, jetzt, nunc, od sle, do sle.

Slîcsan *na no*; prilicsan, ähnlich, consimilis, simbolisans.

Slîka *e*; prilika jednacsina, das Bild, die Geſtallt, Aenlichkeit, similitudo, effigies, forma, imago.

Slobodník *a*, osloboditelj, Befreier, servator, liberator, salvator.

Slovîti *im* v. imp, govoriti, ſprechen, loqui.

Slucsàj *a*; dogadjaj, der Fall, casus

Slútiti-tŷti, *im*, koje zlo preositjati etwas! Uibles voremphinden, adversa praesentire, ominari, praesagire.

Sluxben *a o*; poslúxan, dienſtbar, servilis; - sluxbene dvorkinjice, u Pysmi XIX, redku 105, znamenuju kréposti, die Tugenden, virtutes.

Slyditi, *im* v. imp. naslydovati, zakím ichi, nachfolgen, sequi, immitari. 2) nadalje govoriti, ili csiniti, fortſetzen, continuare, prosequi.

Smámiti se im se v. pf. pomámiti se, wüthend werden, furere, insanire, in rabiem quasi abire.

Smámljen *a o*, lud, pomámljen wüthend, närriſch, furens, concitatus, seu rabescens.

Smésti *tem* v. pf. poméſti, verwirren, confundere, intricare. 2) neobslúxiti, pogaziti, nicht achten, vilipendere, proculcare.

Smêsti *tém* v. pf. na herpu domesti, zuſammenkehren, converrere.

Smésti se *tem* se v. pf. pomésti se, beirrt werden, confundi.

Sméten *a o*; 1) pobúnjen, verwiret, perturbatus, confusus. 2) xalostan, traurig, tristis.

Smêtja oder smecha *e*; smutnja, búna; Verwirrung, conturbatio, confusio, concertatio.

Smienje *a*; smionstvo, smionost, die Kühnheit, audacia, temeritas.

Smîliti se *lim* se, v. pf. smilovati se, ſich erbarmen, misereri.

Smiriti *im* v. pf. umiriti, beruhigen, Ruhe machen, pacificare, componere. 2) namiriti, naplatiti, bezahlen, solutionem praestare.

Smionost *i*; vide: smienje.

Smjenje *a*; vide: smienje.

Smúcan *a o*; vucsen, potézan, geſchlept, tractus, raptatus.

Snága *e*; mohc, jákost, die Macht, die Stärke, vis, robur. 2) csiſtocha, die Reinlichkeit, mundities. —

Snájti, snáchí nájdem v. pf. 1) susresti, begegnen, occurrere, obvium fieri. 2) udariti, anfallen, aggredi. 3) zacseti, anfangen, incipere; snajti koga ſhto, je-

Digitized by Google

manden etwas zuſtoſſen, in aliquid (mali) incidere.

Snáxan *na no*; jak, ſtark, fortis, 2) csist, reinlich, mundus, purus.

Snebivati *am* v. imp. pomanjkavati, ſchwinden, deficere.

Snebivati se, *vam*, se v, imp. 1) (od csuda se) upropástiti, (ſich ſtark verwundern) obstupescere, admirari. 2) (od ſtraha) czeznuti, (vor Furcht) vergehen, expavescere, timore concídere.

Snixan *na no*; ponizan, ehrfurchtsvoll, demissus, humilis, reverens. 2) doli spûstit, herabgelaſſen, depressus; demmíssus.

Snovâti, *snujem* v. imp. 1) pocséti, aufſpinnen, ordíri, 2) prâviti, podlagati, thun, moliri, meditari, machinari. 3) Predju snovâti, ſila pro texenda tela coordinare — disponere.

Snỳt *i.* xitnà bolest, Brand im Getreide, uredo.

Snyxan *na no*, und *a o*; od snyga, von Schnee, niveus, nivalis. 2) býl kao snỳg, ſchneeweiß, candidús.

Socsan *na no*, pùn soka, ſaftig, succosus.

Sófra *é*; posilo, die Zuſammenkunft, Casino, conventus, consessus.

Sòk *a*; Zift, der Saft, succus.

Solimskí *à ò*; Jeruzolimski, Jeruſalems, hyrosolimitanus.

Spasonosan *na no*; donosech spasenje, heilbringend, salutifer, salutaris.

Spásti *im* v. pf. spásiti, befreien, salvare.

Sperxiti *im* v. pf. izpechi, oxgáti, anbrennen, ausbacken, ustulare, exurere, torrere.

Splav i bròd, ladja, galia, korablja, das Schif, navis.

Splésati *am* v. pf. sbiti, stúchí, zuſammenſchlagen, contundere, conterere, in unum cogere.

Spliskatí se *schem* se v. imp. tapshunati, klatſchen, die Hände zuſammenſchlagen, manibus plaudere.

Spoménjívati se *am* se, v. imp. spomînjati se, ſich erinern, recordari.

Spovýdalec ca, izpovidaoc, der Bekenner, confessor. 2) pripovydaoc, der Erzähler, narrator, concionator. 3) koji dogadjaje pripovýda, der Geſchichts-erzähler, historicus.

Spovýdati *am* v. imp. izpovýdatí, Bekennen, recognoscere, fateri. 2) pripovýdati, erzählen, narrare, referre.

Sprâvan *na no*: 1) pripravan, bereit, expeditus, promptus. 2) izpravan, recht, justus, aequus.

Sprâva *e*, sgôda, die Maſchinerie, machina, apparatus.

Sprêma *e*, sprémalishte, der Aufbewarungsort, depositorium, consérvatorium.

Digitized by Google

Sráman *na no*; 1) sramotan ſchändlich, turpis, ignomíniosus. 2) stidljiv, ſchamhaft, verecundus, pudicus.

Sramexljiv *a o*; postidan, ſchamhaftig, pudens, verecúndus, modestus.

Srámiti se *mim* se v. imp. stidyti se, ſich ſchämen, verecundari, pudere.

Sramno *adv.* beztidno, ſchändlich, impudenter, impudice.

Srásti, zuſammenwachſen, concrescere, conjungi.

Srêchi se *csem* oder *knem* se v. pf. dogovoriti se, ſich bereden, condicere, convenire.

Srétati *am* v. imp. ſkobíti, begegnen, habere aliquem obvium.

Srózan *a o*; narúgan, geſraußt, abominatus.

Stábár *ra.*) dub, ſtablo, de-
Stabro *ra.*) blo, der Baum arbor.

Stâja *e*, stán, pribivalishte, die Wohnung, habitatio.

Stán *a*, vide stâja.

Stániti se *nim* se, v. imp. 1) nastanjivati se, ſich anſiedeln, sedem figere, domiciliari. 2) stán uzéti, ſich einquartieren, inhabitare, inquilinari, illocari.

Stanje *a*; 1) xivlenje, der Stand, das Leben, status, conditio, vita. 2) pribivalishte, kucha, die Wohnung, habitatio, mansio.

Stanovâti *ujem* v. imp. pribivati, wohnen, habitare, morari.

Stanovit *a o*; 1) stálan, feſt, firmus. 2) stalan, beſtändig, constans. 3) utvêrdjen, unbeweglich feſt, firmatus, munitus, inexpugnabilis. 4) njekoji, gewiſſer, certus.

Stârati se *am* se v. imp. ostariti, alt werden, senescere. 2) briniti se, beſorgt ſeyn, curam habere.

Starôsta *e*; stareshína, ein Vorgeſetzter, senator.

Stás *a*; kíp, der Wuchs, die Perſon, statura.

Stâti *nem*, v. imp. na noge stâti, aufſtehen, stare. 2) biti, ſeyn, esse. 3) pócséti, anfangen, incipere: z. B. stadoshe byxati, ſtâdé govoriti. etc. etc.

Stávan *na no* vide stanovit.

Stâviti *im* v. pf. metnuti, legen, ponere.

Stâviti se im *se* v. pf. brixljiv biti, ſich angelegen ſeyn laſſen, incumbere alicui rei.

Stávniti, stavnyti, *im* v pf. potavniti, stamnyti, verfinſtern obscurare, tenebras superinducere.

Stechi se *csem* se, v. pf. 1) na jedno mysto dójti, Zuſammenfließen, confluere. 2) dogoditi se, geſchehen, evenire, accidere.

Sterâti se *rem* se v. imp. razshirivati se, ſich ausbreiten, extendi, dilatari, ampliari, *sterati poglède*, gledati, ſchauen, aspicere.

Digitized by Google

Stermce *adv.* sunovràt, steil, praeceps, praeruptus.

Stermen *a* etc. *i*, odsycsen bryg, die Steile, praecipitium, locus praeceps-praeruptus.

Stermovràt *adv.* sunovràt, über den Hals herunter, praecipitanter.

Stínuti *nem* v. imp. zebsti, hládìti, Kalt werden, rigescere, algere. 2) okamenívati se zu Stein werden, instar lapidis fieri, petrificari.

Stisnuti *nem sao* v. pf. stiskati, zusammenpressen, comprimere.

Stisnuti se *nem* sè v. pf. prionìti sich zusammen nehmen; contrahi, fortiter cohaerere, comprimi, 2) styti se, gerinnen, coagulari, condensarì.

Stolovâti *lujem* v, imp. kraljevati, regieren, befehlen, regnare, gubernàre.

Strah ledènì: paklena nakaza.

Strahochâ *e*, strahota, etwas fürchterliches, aliquid terribilis, 2) strah die Furcht, timor, pavor, metus.

Strána *e*, dio, Theil, pars, portio, 2) bok, Seite, latus.

Strashiv *a o*; 1) strashljiv, furchtsam, timidus, pavidus. 2) strahovit, strashan: fürchterlich, furchterregend, terribilis.

Stratiti, tỳti, *im* v. pf, potroshiti, verzehren, verwenden, consumere, impendere.

Stráviti *im* v. pf. obcsárati, verheren, incantare, infascinare, magicis quasi artibus sensus obcoecare.

Stréha è 1) nadkrov, die Abdachung, tectum. 2) s'krova cúravka, die Traufe, stillicidium.

Strén *a o*; satervén, klein gestossen, comminutus, contritus. 2) nadvládan, über wunden, prostratus, devictus.

Strésati se *sam* se v. imp.)

Stresti se *sem* se v. pf.) stresti se, shtrépiti, erzittern, tremere, contremiscere.

Strylovit *a o*; 1) herz kao stryla, pfeilschnell, celer instar sagitae. 2) kao stryla, wie ein Pfeil, fulguris sagittae instar. 3) nenadan, unverhoft, inopinatus.

Studèn *i*, ladnost, zima, die Kälte, brumalis rigor, frigus, algor.

Studénac *ca*, bunar, Brunnen, fons gelidus.

Stúpac *ca*; kazuk, eine kleine Säule, ein Pfeiller, columella.

Stupàj *a*; 1) koracsaj, der Schritt, der Tritt, gressus, 2) noga, der Fuß, pes. 3) tràg, die Spur, vestigium.

Stúpàti *am* v. imp. ichi, gehen, ire, gradi. 2) dojchi príchi, ankommen, advenire, pervenire.

Stúpiti *im* v. pf. vide stupati;

Stýcati *csem* v. imp. téchi,

gewinnen, acquirere, adipisci.

Styg *a*, barjak, zástava, die Fahne, vexillum.

Stýna *e*, kamen, pechina, der Stein, der Felsen, petra, ingens saxum. 2) duhàr, die Wand, paries.

Stvòr *a*, stvorénje, das Geschöpf, das geschaffene, creatura.

Stvórac *ca*, stvoritelj, der Schöpfer, creator.

Súd *a*, 1) súdènje, das Gericht, judicium. 2) odluka, nakánjenje, die Bestimmung, decretum, determinatio, propositum.

Sùd *a*, pôsuda, das Geschier, Gefäß, vas.

Súdnji *à è*; sudnicski, des Gerichts, judicialis.

Suhniti se, nem se v. pf. naválití, eindringen, irruere, invadere.

Suho *a*, zemlja, die Erde, arida, continens.

Suhocha *e*, suhòst, die Dürre, die Trockene, siccitas, ariditas.

Suho voché: oshaf, das getrocknete Obst, fructus persicati.

Sukòb *i*, susrét, die Begegnung, occursus.

Suknja *e*; 1) oprava od súkna, ein tuchenes Kleid, toga. 2) xenska oprava, lanea vestis der Küttel, ciclas, vestis faeminea.

Sûlica *e*; csida, die Lanze, lancea, hasta.

Sumnja *e*, dvojnost, der Zweifel, dubium, ambiguitas, suspicio.

Sùmnjiti *im* v. imp. dvojiti, zweifeln, dubitare, suspicari, ambigere.

Sùmnjiv *a o*; dvojéchi, zweifelhaft, zweifelsüchtig, dubitans, suspiciosus. Sumnjiva noch; kojoj níje vyrovati, eine Schicksals-Nacht, fatalis-suspecta nox.

Sûniti se. *nem* se v. pf.) na-Sunuti se.) glo udariti, nasèrnuti, silom se bacit, mit Gewalt eindringen, irruere, impetum facere, vi invadere.

Suprotivan *na no*; protivechi se, dagegen, dawieder, contrarius, adversarius.

Susresti, *tnem* v. pf.) skobi-Susretati *tam* v. imp.) ti, entgegenkommen, begegnen, obviare, alicui obviam venire, occurrere.

Susŷd *a*, komshia, der Nachbar, vicinus.

Súsha *e*, vide suhocha.

Suxanstvo *a*; robstvo, die Gefangenschaft, die Sklaverei, servitus, captivitas.

Suxnì *à ò*, u robstvu stojéchi, gefangener, in der Sklaverei befindliche, captivus, mancipium.

Suziti *im* v. imp. plakati, weinen, Thränen vergießen, lachrymari, flere.

Svakdànji *a e*, shto je svakog dána, täglich, quotidianus.

Svakoji *à è*; svakojak, al-

Digitized by Google

lerhand, omnimodus. omnigenus.

Sverha *e*, konac, das Ende, finis, *sverhu upâziti*, izpuniti se, erfüllt werden, adimpleri; *sverhu zadâti*, svershiti, beendigen, finem imponere.

Svertati *am* v. imp. obrâtjati, okrétati, zuwenden, deducere, derivare. 2) okrétati, umdrehen, circumagere, volvere, vertere.

Svestran *a o*; na sve ſtráne, allſeitig, universalis, omnilateralis, poligonus.

Svetilishte *a*. Aldov, prikázanje, das Opfer, sacrificium, hostia oblatio. —, 2) sveto stalishte, svetostrana cerkve, sanctuarium.

Sveto pismo; Biblia, die Bibel, Biblia.

Sveznánje *a*; 1) znanje od svega, das Allwiſſen, omniscientia. 2) obcheno znánje, die allgemeine Kenntniß, omnium (litterarum) scientia —.

Svikolici: svi alle ohne ausnahme, omnes.

Sviraoka *e*; svirka, svirála, die Pfeiffe, fistula, tibia.

Svîta *e*, hodícha, haljina, das Kleid, vestis. 2) csoha, das Tuch, pannus.

Svôd *a*. 1) kuba, das Gewölb, fornix, 2) zavod, ein Labyrinth, labyrinthus.

Svojîti *mi* v. imp. za sebe uzimati, ſich zueignen, sibi appropriare.

Svojvoljan *na no*; svojè volje, freiwillig, spontaneus, voluntarius. 2) po svojoj glávi, eigenſinnig, sui juris.

Svugdi *adv.* svagdi, überall, ubique.

Svýstan *na no*; 1) po svojoj svysti, gewiſſenhafft, conscientiosus. 2) mudar, pametan, vernünftig, geſcheidt, prudens, sapiens. 3) prilyxno, angelegentlich, quod curae est, quod cordi est; sedulo, studiose, diligenter.

Svŷt *a*, sovŷt, der Rath, consilium.

Svŷt *a*, 1) svŷt, der Welt, mundus, 2) vŷk, die Zeit, saeculum. 3) nebo, der Himmel, coelum. 4) svytlost, das Licht, lux.

Svýtiti, *im* v. imp. svytliti, sjâti se, glänzen, leuchten, fulgere, splendere.

Svŷtina *e*, púk, das Volck, plebs.

Svytlilo *a*, svytlost, das Licht, lumen, lux.

Svytlojásan *na no*; *svytao i* jasan, hellglänzend, lucidus, fulgens.

Svýtnjak *a*, csirak, der Leuchter, candelabrum.

Svŷtovati *ujem* v. imp. 1) svŷt davati, rathen, consilium dare.

Svytovati se *ujem* se; dogovárati se, ſich berathen,

Svytovní *a*, *o*; duhovni, weltlich, profanus.

Sŷd *a o*, bylokos, alt, weißhaarig, canus.

Digitized by Google

Sýnca *s.*) mála syna, osyna,
Sýnce *a.*) ládak, eine angenehme Kühle, tenuis umbra, umbrella.
Sýsti, *sydnem.* v. pf. 1) posaditi se ſich ſetzen, sedere, discumbere. 2) pocséti, anfangen, incipere: syde pripovydat, sydoshe razgovárat etc. etc.
Sýtba *e*, 1) sijanje, das Seen, seminatio. 2) posijano, das Geſeete, satum. 3) vrýme od sytbe, Seezeit, tempus sativum, sationis, sementis.
Sývanje *a.* bliskanje, das Blinzeln, das Blitzen, fulguratio, coruscatio.
Sývâti *am* v, imp. bliskati se, blinzeln, glänzen, corruscare, fulgurare, micare.
Sývèr *a.* 1)polunochje, Nord, septentrio, 2) polunochni vitàr, der Nordwind, aquilo, boreas.

Sh.

Shſinga *e*, u neznaboxka vremena bíla je nakaza s' obrazom i glâsom dyvojacskim, s' ptícsjima krélјutim, s' pasjim trúpom, s'lavskim pancxama, i s' 'repom od axdaje. Ova je nakaza ljudma koji bi svojom nesrechom k' njoj dospyli - zagonétala, pak tko nebi njezinu zâgonetku razrýshio, onoga bi proxderla. Sphynx.
Shétati, oder shétati se, *tjem* und *chem* se. v. imp. hódati, ſpazieren, ambulare,
Shibîka *e*) 1) prutich, die
Shibka *e.*) Ruthe, virgultum virga; shibika kraljevska, das Szepter, sceptrum, *shibka od vlàsti*, der Marſchals-Staab, imperium.
Shíp *a*: 1) bêrk, die Spitze, cuspis. 2) granatjabuka, Granatapfel, pomum granatum, malum punicum.
Shkripati, shkripýti, *ljem* oder *am* v. imp. cvercsiti, Knarren, stridere, ganire. sa zubima shkripati, die Zähne knirſchen, dentibue stridere.
Shpílja *e.* 1) udub, zemún, eine Höhle, eine Grotte, spelunca, specus, antrum. 2) pojâta, ein Stall, stabulum, tugurium, casa.
Shpîljni *à ò*; od shpîlje, shpîljin, Höhlen-, Grotten-, ad specum spectans.
Shtediti, auch shtédyti *im* v. imp. csuvâti, pâziti, hütten, wirtſchaften, oeconomisare, comparcere, parsimoniam adhibere.
Shtéta *e*, ſhkôda, kvár, ein Schaden, damnum, jactura.
Shtêtan *na no*, ſhkodljiv, kváran, ſchädlich, pernicious, damnosus, noxius.
Shtit *a.* 1) eimer, der Schild,

Digitized by Google

scutum, 2) oklop, die Rüſtung, lorica, lypeus.
Shutljiv *a o*; mucséchi, mûkao, ſtill, ſtumm, ſchweigend, silens, silentiosus.

T.

Tade *adv.* tâda, tad, dann, tunc, tum.
Tájáti auch tájiti, *jim* v. imp. 1) tàjno derxati, geheim halten, ocultare, celare. 2) zanîkati, verleugnen, negare. 3) *tajati se*; verleugnet, oder verborgen ſeyn, delitescere, absconditum esse.
Táman *na no*, távan, finſter, obscurus.
Tamjan *a*, tamnjân, Weihrauch, thus.
Tamninâ *é*; tmîna, tavnost, die Finſterniß, obscuritas, tenebrae.
Támniti nyti *im* v. imp. távniti, finſter werden, obscurari, umbra tegere.
Tamnost *i*; 1) vide: tamninâ; 2) tavnica der Kerker, carcer.
Tanâhn *a o*, hypocor. von tanak dün, subtilis, exilis.
Tankovit *a o*; vide tanâhn.
Tàsht *a o*; izprazan, zaludnji, eitel, vanus, inanis. 2) gladan, hungrig, jejunus esuriens.
Tashtina *e*. 1) izpraznost, Eitelkeit, vanitas. 2) praznocha, die Leere, vacuitas.
Táxati, tâxiti, *xim* v. imp. tyshiti, beruhigen, pacificare, pacare, placare.
Têchi *csem* v. imp. 1) gospodáriti, wirtſchaften, facultates suas oeconomice augere, lucrari, acquirere. 2) ichi, tercsati, laufen, currere. 3) voda tecsé, fließen, fluere.
Tegnuti *em* v. pf. 1) taknuti, dodyti se, berühren, tangere, attingere. 2) primiti, dofatiti, dokúcsiti, langen, apprehendere, arripere, adtingere.
Tegotâ *è*, tegocha, texinâ, die Schwere, pondus, onus, sarcina.
Tegotan *na no*; 1) texak, teretan, ſchwer wiegend, ponderosus, gravis. 2) trúdan, noséch, ſchwanger, gravidus, praegnans.
Tèk *a*. 1) hòd (hitri hodi) der Gang, cursus. 2) vodotèk, daß fließen, fluxus,
Temeljit *a o*; 1) stanovit. gewiſſer, certus 2) utemeljit, beſtärkt, certificátus. 3) s' temeljom, gründlich, fundate.
Templo *a*; tempao, tempal, csivutſká cerkva; der Tempel, templum.
Ter, tere: *part. cop.* 1) i, und et, 2) za to, pák, darum, ideo, idcirco.
Tèrê *ta*, texina, die Laſt, onus.
Ternav *a o*; pûn ternja, ternast, ternat, Dornicht, spinosus.

Digitized by Google

Térnut; niti, *nem* v. imp. 1) ſhtrepiti od straha ili smilovanja, erzittern vor Furcht oder Mittleid, pavere horrere, prae timore vel commiseratione. 2) bojatì se, plashíti se, fürchten, timere. 3) zacuditi se, ſich verwundern, obstupescere.

Terskâ *e*; terst, terstika, das Rohr, arundo.

Tèrti, *trem* et *tarem* v. imp. izterti, abwiſchen, fricare, tergere. 2) lomiti, mísiti, drücken, brechen, knetten, subigere. 3) mucsiti, peinigen, cruciare.

Texácskí *à ò*; 1) raden, rukotvoran, arbeitſamm, mit Händen fleißig, laboriosus, industriosus. 2) poljodỳlski, der Feldbauern, ruricolaris, colonicalis.

Téxak *ka ko*; 1) teretan, ſchwer, gravis, onustus, 2) trúdan, nosech, ſchwanger, gravidus.

Texák *a*, 1) Poslenik, rukotvorac, Arbeiter, laborator, operarius. 2) Poljodỳlac, der Feldbauer, agricola, colonus.

Tia *adv.* tjâ, csâk, weit, procul, longe.

Ticati *scem* v. imp. dodỳvati se, antaſten, betaſten, tangere, palpare. 2) rỳcsma ticati, ſticheln, verbis inuere, pungere.

Tih *a o*: míran, dobrochudan, ſanft, mitis, mansvetus.

Tim *adv.* 1) za tò, darum, ideo. 2) za tim, posly toga, hernach, deinde.

Tishínâ *é*; tihocha, mir, die Ruhe, malacia, tranquilitas.

Tishtiti, tỳti, tati, *tim* v. imp. tiskati, natyrivati, drücken nöthigen, cogere. 2) pritískati, preſſen, premere, comprimere. 3) natézati, pritézati, anziehen, adtrahere. 4) csuvati, hüten, custodire, servare.

Tlacsiti *im* v. imp. 1) tishtíti, preſſen, conculcare. 2) pogaziti, odbacìti, verabſcheuen, verwerfen, contemnere, profanare.

Tlápa *e*. 1) blebetanje, benávenje, leere Worte, leere Sache, nuge, ineptiae, deliramenta, 2) Ogovor, die Nachrede, obtrectatio, oblocutio; 3) blebetavac, Leerſprecher, nugator, garrulus.

Tlápiti *im* v. imp izprazno govorít, benavit, blebetat, ogovárat, in den Wind ſprechen, nachreden, nugari, blaterare, fabulari.

Tle *indecl.* zemlja, tarac, die Erde, der Fußbodeu, terra, humus, pavimentum stratum.

Tmâst *a o*; tàvan, finſter, blind, obscurus, tenebricosus.

Tmîna *e*, tavnost, die Finſterniß, tenebrae, plural: tmine; 2) u kojima su se pravedni du-

Digitized by Google

si, prie Isukersta zaderxavali; die Finsterniß worin die gerechten Seelen ihrer Erlösung durch Jesum harrten; Limbus, locus in quo antiquorum Patrum piae animae redemtionem suam per J. Christum patienter exspectabant. —

Tôgerdji *a e*; josh gerdji; vide gerd comparativ.

Togorji *a o*; josh gorji, noch ärger, pejor,

Tomâcsiti *im* v. imp. tolmacsit, razlágati, tolkovati; tolmetschen, übersetzen, erklären, explanare, declarare, interpretari.

Tràg *a*; 1) stôpe, die Spur, vestigium, 2) plemè, das Geschlecht, progenies, stirps. 3) ròd, die Verwandschaft, consangvinitas.

Tràga *è*; 1) ízhodak, pocsétak, die Abkunft, origo. 2) porogjaj, die Generation, generatio. 3) pásmina, die Rasse.

Trâjati *jem* v. imp. durâti, dauern, durare. 2) troshiti, verbrauchen, consumere; vrýme trajati, die Zeit sich verkürzen, tempus insumere; xivot trajati, verleben, vitam agere.

Trák *a*; uzica, kanaf, der Spagat, die Rebschnur, restis, taenia, 1) kajishac, ein kleiner Riem, lorum,

Trator *a*; verst od cvyta kadifica, Tausendschön, amaranthus.

Trávni *ò ò*; travast, grasig, mit Gras bewachsen, des Grases, herbaceus.

Trenutje oka: ein Augenblick, momentum.

Trepetânje *a*, silovito gibanje, eine gewaltsamme und geschwinde Bewegung, impetuosus - violentus motus - gressus. 2) Shtrepnja, das Zittern, tremor.

Treptati *tam.* } v. imp. gibaTreptiti. } *tjem* } ti se, shtréTreptŷti } piti, Zittern, bewegt seyn, tremere.

Trêska *è*; vika, gromovit glás, eine Donnerstimme, strepitus, crepitus, sonitus, fragor.

Treskovît *a o*, gromovît, kao grom, Donner-, strepens, crepitans.

Tresti se *sem* se v. imp. shtrépiti, Zittern, tremere, violente commoveri.

Tridni *adv.* trì dana, drei Tage, triduus, triduum.

Trìsh *adv.* trìpúta, dreimal, ter.

Trishlja *e.* mirtvika, Mastixbaum, lentiscus. 2) baklja od mirtvike, eine Mastixbaum, Fackel, faculae e lentisco.

Troglâvi pàs: stári pysnice basnovali su od ovoga psâ, da je paklenih vrátah csuvao, i sve u nutra, a nikog na polje pustio. Herkul ga je pàko svezao, i dotle upitomio, da je za njim kao i drugi pas ishao, latinski se zové: Cerberus.

Digitized by Google

Trozûbje *a.* vile od tri zûba, ein dreizahn, tridens.

Trúblja *e.* trumbeta, die Posaune, buccina, tuba.

Trúbenje *a.*) glas od trúb-
Trubljenje *a.*) lje, der Posaunen-Schaal, sonus tubae, sonus buccinae.

Trûd *a.* 1) posao, die Arbeit, labor. 2) tegoba, die Unannehmlichkeit, molestia.

Trúdan *na no.* 1) umoren, ermüdet, fatigatus. 2) noséch, schwanger, gravidus.

Tryba *e.* potreba, Noth, necessitas, *tryba biti*, potrebovati, benöthigen, necessitas, necessitatem haberepati.

Trým *a.* nadkrovak, aját, das Vordach, die Altane, porticus.

Trys *a.* 1) ftryla od gròma, múnja, der Blitz, fulgur. 2) gròm, der Donner, tonitru. 3) topovski ili pushcseni glàs, der Geschütz-Donner, crepitus tormenti, aut explosi sclopi.

Trysak *ka.* vide trys.

Tûcsan *na no.* od tucse, od grâda, Schlossen-grandineus. 2) od pirîncsa iliti tucsa, messingen, ex ftibio.

Tugovânje *a.* xalenje, die Trauer, luctus, moeror, lamentatio.

Tugjin *a.* ftranski csovyk, ein Fremder, Fremdling, alienus, alienigena.

Túnja *e.* konopcsich, ein Leinel, funiculus canabinus. 2) mrexa za ribolov, ein Fischernetz, rete.

Tûst *a o.* debeo, tio, fett, pingvis.

Tutâko *adv.* takia, alsogleich, statim.

Tverdina *e.* 1) tverdost, die Festigkeit, durities. 2) jakost, die Stärke, vis, fortitudo. 3) firmamenat, das Firmament, firmamentum.

Tverdja *e.* 1) grâd, die Festung, arx. 2) utverdjenje, die Befestigung, fortalitium.

Tverdoglav *a o.* svojvoljan, ftarrsinnig, pertinax, obstinatus.

Tverdoglavstvo *a.* svojchudnost, tverdoglavost, Starrsinn, pertinacia.

Tvórac *ca.* stvoritelj, der Schöpfer, Creator. 2) pocsetnik, der Gründer, auctor.

Tvoriti *im.* v. imp. csiniti, machen, facere, uzrokovati verursachen, causare. 3) stvarati, schaffen, creare, 4) proizvesti, erschaffen, gebâhren, producere, gignere.

Tŷh *a o.* vide: tih.

U.

U bâh *adv.* istom, bash, josh onda, u prav, eben, erst, just, ad amussim, sic, plane.

Ubijénje *a.* ubojstvo, das Tödten, occisio, homicidium.

Ubôg *a o.* siromashan, arm, pauper, inops.

Digitized by Google

Uboján *na no.* ubojſtven, mörderiſch, homicidialis.

Uboxkì *a o.* siromashkì, der Armen, egenus, miser a. m. pauper.

Uboxſtvo *a.* siromashtvo, die Armuth, paupertas.

Ubrûs *a.* peshkír, rúcsnik, das Handtuch, sudarium.

Ubŷgnuti *nem.* v. pf. ukloniti se, izmâchi, ubychi, ſich entziehen, subterfugere, evitare.

Ucvíliti, ucvýliti *lim.* v. pf. oxalostiti, uvrýditi, peinigen, traurig machen, affligere, angere, contriſtare.

Úchi, újchi, újti *ugjem ujdem.* v. pf. unichi, hinein gehen, intrare.

Udica *e.* ribolovna igla, die Angel, hamus.

Udîrati *ram* und *rem.* v. imp. udârati, ſchlagen, anſchlagen, z. B. Saiten, e. g. cordas percutere, et intonare, ludere.

Udvoriti se *rim.* se v. pf. priporucsiti se, dopâſti se, ſich einſchmeicheln auf eine edle Art z. B. durch Gebet, gutes Betragen ꝛc. gratiam sibi conciliare. 2) udomîti se, ſich einlogiren, apud aliquem manere, domiciliari.

Udýlnik *a.* darovník, der Geber, largitor dator. 2) udyljaoc, der Bildhauer oder Zimmermann, sculptor.

Udýljati *ljam.* v. imp. udylívati. 1) geben, largiri, dare. 2) aushauen, sculpere, incidere.

Ugâsao *la lo.* ugáshen, uternjen, gelöſcht, extinctus, sopitus.

Ugôdan *na no.* pochudan, angenehm, gratus, acceptus, amabilis.

Ugrábiti *im.* v. pf. 1) ufâtiti, fangen, capere. 2) pustainski otéti, räuberiſch wegnehmen, rapere.

Uhítiti *im.* v. pf. ufatiti, fangen, gefangen nehmen, capere, incaptivare.

Úhîtiti se *im.* se v. pf. uzeti se, prímiti se, ſich annehmen, seriam curam alicuius rei in se assummere. 2) ufâtiti se, ſich fangen, capi.

Uhoda *e.* ûvoda, der Spion, explorator.

Uhoditi *im.* v. imp. 1) unilaziti, hinein gehen, intrare. 2) paziti, beobachten, observare. 3) uvôditi, ſpioniren, explorare. 4) ulývati se, hineinfließen, influre.

Ukázanje *a.* 1) pokázanje, Beweis, demonſtratio. 2) vídjenje duhovnò, ili na snu; das Nachtgeſicht, visio aut imago somni.

Ukôp *a.* pogrobenje, das Begräbniß, funus, exequiae.

Ukôpan *na no.* grobní, Grab-, sepulcralis, *ukopni kamen*, das Stein-Grab, sepulcrum ex lapide. 2) der Grabſtein, lapis sepulcralis, tako: ukopni mramor, ukopna stýna etc. *ukopni cvyl:* die Todtenklage, luctus sepulcralis.

Digitized by Google

Ukrâs *a.* lypota, krásnost, die Schönheit, die Annehmlichkeit, pulchritudo, venustas.

Ukrátiti *im.* v. pf. nedâti, verweigern, negare, abnuere. 2) kratje ucsinit, verkürzen, decurtare.

Ukrôtjen *a o.* umíren, utáloxen, ruhig gemacht, abgetödtet, cicuratus, domitus

Ukrýpljen *a o.* pokripljen, ojácsen, gestärkt, confortatus, solidatus, corroboratus.

Ulágâti *xem.* v. imp. umýtati, stavljati, einlegen, inserere, introponere.

Ulishte *a.* pcselni kosh, der Bienenkorb, alveare.

Ulôxen *a o.* umêtnût, eingelegt, immissus, impositus introposítus.

Uloxiti *im.* v. pf. vide ulágati.

Ulyzti *ulyznem.* v. pf. unichi, eingehen, hineingehen, introire, intrare.

Ulje *a* zeitin, das Oel, oleum.

Uljûdan *na no.* 1) csovycsanski, menschlich, humanus. 2) dvoran, höflich, wohlerzogen, decorus, humanus, elegans, urbanus, comis.

Um *a.* pamet, die Vernunft, mens, intellectus. 2) Razsudjenje, razumjenje, die Beurtheilungskraft, der Verstand, judicium, intellectus. 3) chúd, das Gemüth, indoles, inclinatio.

Umáljati *am.* v. imp. moliti se, bethend, bittend, adorando orare, petere.

Umérli *a o.* koji more umérti, sterblich, mortalis.

Umiljen *a o.* ponizan, gehorsam, demissus, humilis, obediens. 2) obljubljen, liebenswürdig, amabilis.

Umiljenstvo *a.* 1) poniznost, der Gehorsam, humilitas, animi demmissio. 2) obljubljenost, die Liebenswürdigkeit, amabilitas.

Umiran *na no.* mir prinosech, beruhigend, pacificus.

Umíren *a o.* u mir stavljen, beruhigt, pacatus, compositus, placatus.

Umivénje *a.* opránje, die Waschung, lotio, ablutio.

Umôren *a o.* umôran, müde, lassus, fessus. 2) usmertjen getödtet, occisus.

Umystjanin *a.* varoshanin iz onog mysta, Bürger desselben Ortes, civis eiusdem civitatis gremialis.

Umytan *na no.* pametan, razuman, geschickt, gelehrt, doctus, gnarus, peritus.

Umŷti *miem.* v. imp. znati, wissen können, scire, sapere, intelligere.

Umytonstvo *a.* znánje, vyshtina razumjenje, die Geschicklichkeit, Kenntniß, Wissenschaft, scientia, eruditio, intelligentia.

Unishtoxiti *xim.* v. pf. unishtiti, vernichten, exinanire, irritum facere.

Unûk *a.* dydova dyteta dýte, der Enkel, nepos.

Digitized by Google

Unutarnja *ih.* dròb, das Eingeweide, inteſtina.

Upàziti *im.* v. pf. smotriti, ugledati, mit Augen begegnen, ſehen, intueri, obſervare.

Upîrati *am.* v. imp. podupirati, unterſpreitzen, ſuffulcire *upîrati poglèd:* den Blick werfen, oculos intendere.

Upîrina *e.* nákaza, vampir, ein Geſpenſt, ſpectrum, larva umbratilis.

U poréda *adv.* u pored, u red, zajedno, zugleich, zuſammen, simul, ordinate, aequaliter.

Upráshati *am.* v. pf. pítati, kushati, fragen, sciscitari, interrogare.

Upràviti *im.* v. pf. 1) namýniti, richten, dirigere. 2) upútiti, ſchicken, mittere, inviare. 3) popraviti, verbeſſern, corrigere. 4) pogoditi, treffen, tangere. 5) obslúxívati, verſehen, adminiſtrare, *rycs, govor, besydu upraviti;* govoriti, reden, loqui, *ushi uprâviti,* die Ohren ſpitzen, attollere, erigere aures.

Ûprostîti *im.* v. pf. izpraviti, gerade machen, erigere, dirigere, ruke uprostiti, die Hände bittend erheben, manus orando tollere (ad caelos).

Uproshten *a o.* 1) kao kíp izpravljen, ſtarr, erectus. 2) ponizan, andächtig, gehorſam, humiliatus, demissus.

Upûtiti se *tim.* se v. pf. u csovycsansko se tylo obúchi, den Leib annehmen, incarnari.

Upútiti *tim.* v. pf. poslâti, ſchicken, mittere, inviare.

Upútiti se *tim.* se v. pf. ichi, gehen, den Weg nehmen, ire, viam ingredi.

Urèda *adv.* takia, alſogleich, statim, illico.

Ures *a.* nakitjenost, der Aufputz, ornatus

Ureşan *na no.* kràsan, lyp, nakitjen, aufgeputzt, ſchön, elegans, venustus, ornatus.

Vrnebes *a.* vika, bùka, revljavina, Lärm, strepitus, vociferatio, inconditus clamor vel ullulatus.

Usao *la lo.* sùh, uvenùt, dür, verblühet, aridus, arefactus.

Usîliti *im.* v. pf. natyrati, nöthigen, cogere, adigere.

Usiljívati *vam* et *ujem.* v. imp. vide usîliti.

Usiljívati se *vam* et *ujem.* se v. imp. pashtriti se, ſich bemühen, se adstringere, conari.

Usîon *a o.* sîlan, silovan, silovit, hartnäckig, violentus durus.

Usnŷti, usnùti, *usnem.* v. pf. 1) zaspâti, einſchlaffen, obdormire. 2) na snu vidyti, sanjati, träumen, ein Traumbild ſehen, somniare.

Uspomena *e.* spomèn, spominjanje, die Erinnerung, recordatio, memoria.

Ustati *nem.* v. pf. 1) dichi se, aufſtehen, surgere. 2)

Digitized by Google

pocséti, anfangen, incipere *ûsta govoríti*; er fing an zu ſprechen, incepit loqui.

Ustáviti *vim.* v. pf.) su-
Ustávljati *ljam.* v. imp.) stáviti, sustavljati, ſtillen, aufhalten, detinere.

Usterpljenstvo *a.* usterpljenje, die Geduld, patientia.

Ustríljen, ustrýljen *a o.* strýljom pogodjen, mit Pfeilen getroffen, sagitis confossus.

Utâxen *a o.* umíren, utyshen, beruhigt, beſänftigt, placatus, sedatus.

Utáxiti *im.* v. pf. umíriti, utyshiti, beſänftigen, beruhigen, placare, sedare.

Utôpan *na no.* naplavan, überſchwemmend, submersi. oni-inundationi obnoxius.

Utroba *e.* terbuh, der Bauch, venter.

Utrúdjen *a o.* 1) umoren, umòran, müde, lassus, fessus. 2) mucsen, gepeinigt, vexatus, adflictus.

Utvara *e.* prikaza, prikazan, Geſpenſt, visio, spectrum.

Utycati se *csem.* se v. imp. komu se mólech obrátiti, bittend anflehen, precibus ad aliquem confugere. 2) moliti se, bitten, orare, intercedere.

Utyha *è.* utyshenje, oblakshica, Linderung, Erleichterung, levamen, consolatio.

Uvît *a o.* obmotan, eingewickelt, involutus. 2) savijen, eingebogen, incurvatus.

(Uvrýditi *im.* v. pf.
(Uvrýdjati *am* et *ujem.* v imp. komu na bol ili na xao ucsiniti, jemanden etwas anhaben, beleidigen, beſchädigen, offendere, laedere, nocere.

Uvŷt *a.* ugovor, pogodba, die Uebereinkunft, pactum, conventio.

Uxexén *a o.* 1) upáljen, angezunden, accensus, inflamatus. 2) rázjýdjen, entbrannt, ira subaccensus inflammatus.

Uxívanje *a.* 1) radost, die Freude, voluptas, gaudium. 2) upotrebljénje, die Nutznießung, usus, ususfructus, usufructuatio.

Uza *è.* svêza, das Band, vinculum.

Uzak *ka ko.* neshirok, ſchmal, eng, arctus, angustus.

Uzavryo rio *la lo.* kípech, aufgebraußt, effervescens, ebulliens.

Uzdâh *a.*) uzdisaj, uz-
Uzdahnutje *a,*) disanje, das Seufzen, der Seufzer, suspiratio, suspirium.

Uzdân *a o.* pouzdan, verläßlich, getreu, fidus fidelis.

Uzdarje *a.* dàr, poklòn, das Geſchenk, ein Gegengeſchenk, praemium, remuneratio.

Uzdas *a.*)
Uzdasaj *a.*) vide: uzdah.

Uzéti *mem.* v. pf. 1) uzimati, nehmen, accipere. 2) otéti, mit Gewalt nehmen, rapere. 3) izabráti, auserlauben, deligere: *uzet pri-*

Digitized by Google

povydati, anfangen zu erzählen, incipere sermonem.
Uzhoditi *im.* v. imp.) gòri
Uzichi *idem.* v. pf.) ichi, aufſteigen, hinauf gehen, scandere, ascendere.
Uzigrâti *am.* v. pf. zaigrâti, auftanzen, saltare, exultare.
Uzkrátiti *im.* v. pf.) uz-
Uzkratjívati *njem.* v. imp.) tézati, pokratiti, pomanjshati, zanikati, verkürzen, verwehren, abſchlagen, vetare, negare, abnuere, subtrahere.
Uzmá *é.* smertnì námet, das Anthun zum Sterben, imprecationis genus imbibens desiderium alicuius mortis.
Uzmnáxati se *xam.* se v. imp. uzmnoxávati se, ſich vermehren, multiplicari, augeri.
Uzmnoxán *a o.* v der *na no.*
Uzmnoxèn *a o.* (1) mogúch
Uzmnoxít *a o.* ſvelik, groß, mächtig, magnus, potens. 2) mlóg, viel, multus. 3) uzmloxan, vermehrt, auctus, multiplicatus.
Uzovít *a o.* pun uzlóvah, knottig, nodosus.
Uzpéti se *pnem.* se v. pf. popéti se, ſich aufſchwingen, aufſteigen, se extollere.
Uzprêdati *am.* v. pf. uplashiti se, ushtrépiti, erzittern, ſich ſehr fürchten, expavescere, trepidare, timere, exhorrescere.
Uzprégnuti-préchi, *gnem.* v. pf. 1) zaderxâti, sustávìti, aufhalten, detinere. 2) odſtúpiti, fahren laſſen, permittere, admittere.
Uzpregnûti se uzpréchi se *pregnèm* se, v. pf. uzderxati se, ſich enthalten, abstinere.
Uzrást *a.* ſtas, der Wuchs, ſtatura.
Uzrôcsiti *csim.* v. imp. uzrokovati, verurſachen, causare, efficere.
Uztézati *zem.* v. imp. krátiti, brániti, verwähren, prohibere, vetare.
(Uztrôcsati se *csam.* se v. imp.
(Uztrucsávati se *vam.* se v. imp. uzderxati se, ſich enthalten, se abstinere. 2) bojati se, fürchten, timere, pertimescere.

V.

V' *praep.* u, in, in, eigentlich: va oder vu.
Vàj *a.* zlo, texkocha, tuga, bòl, xalost, das Leid, die Wehe, gemitus, dolor, malum, calamitas.
Vál *a.* talás, die Welle, fluctus, unda.
Valovít *a o.* buran, talasit ungeſtümm, voll Wellen, undosus, fluctuosus.
Vân *praep.* osim, außer, praeter extra.
Ván, vanì *adv.* na polju, herauſten, hinaus, foras, foris.

Digitized by Google

Vapianje *a.* Vapaj, víkanje, der Schrei, die Stimme, suspiratio, clamor, exclamatio, invocatio.

Vapiati *piem.* v. imp. víkati, ſchreien, die Stimme auslaſſen, suspirando clamare, vociferari, invocare, petere.

Vârati *am.* v. imp. prevariti, lagâti, betrügen, decipere, fraudare.

Vàrka *e.* prevara, lukavshtina, die Betrügerei, fraus, dolus.

Varovît *a o.* prevaran, lukav, betrügeriſch, fallax, dolosus.

Vecsâti, vecsîti *vecsím* v. imp. kao koza blecsati, meckern, balare, mutire.

Vedrinâ *é.* bezoblacsnost, Heiterkeit, die Wolkenloſigkeit, serenitas, coelum serenum.

Vêle *adv.* verlo, ſehr, valde, nimis.

Veléchi *á è.* govoréchi, redendet, loquens, dicens.

Veléch, veléchi *adv.* govorech, ſprechend, redend, dicendo, loquendo.

Velicsak *ka ko.* hypocor. von, velik, groß, magnus, ingens.

Velicsánſtvo *a.* uzvishenost, die Majeſtät, majestas.

Velicsinâ *e.* velikocha, die Größe, magnitudo. 2) uzvishenost, die Hochheit, Excellentia.

Venûti *nem.* v. imp. sahnûti, verblühen, abſterben, verdorren, arescère, flaccescere, deficere.

Veo *vela.* záſtor, der Vorhang, velum.

Veoma, veomi *adv.* vide: vele.

Verchi *gnem.* v. pf. baciti, metnuti, werfen, hinlegen, projicere, jacere, ponere.

Verh *a.* najgornja ſtrána, die höchſte Höhe, fastigium, cacumen, apex, *verha dojchi*, Ende machen, vincere, finem imponere, superare.

Veriga *e.* lanac, die Kette, catena, vinculum.

Verixan *na no.* 1) lancsev, Ketten, vincularis, catenarius. 2) okovan, sapet, angekettet, invinculatus, catenis ligatus. 3) okova dostojan, werth angekettet zu werden, vinculis dignus.

Verlì *à è.* 1) veliki, groß, magnus. 2) jáki, ſtark, fortis. 3) zao, nemio, opak, ſchlecht, böſe, ſchlimm, durus, crudelis, atrox.

Verlinâ *é.* 1) velikocha, die Größe, magnitudo. 2) zlocha, opacsina, nemilost, die Bosheit, Schlechtigkeit, Unbarmherzigkeit, furor, impetus, vehementia.

Versta *e.* verst, die Gattung, species.

Verstník *a.* vershnják, im gleichen Alter, coëtaneus, ejusdem aetatis.

Vèrsha *e.* kosh za ribolov, Fiſchreuſe, species corbis viminei piscationi in paludibus potissimum adaptati.

Digitized by Google

Vertlàr *a.* bashcsovan, der Gärtner, hortulanus.

Verviti *im.* u herpî se gíbati i micati kao mràvi, zuſammen ſtrömen, (von Menſchen), confluere, instar formicarum turmatim commoveri, ire, serpere.

Vidjenje *a.* prilika, die Anſicht, conspectus, adspectus. 2) prikázanje, das Nachtgeſicht, visío e. gr. in somno. —

Vihàr *a* oder *hra.* olúja, das Gewitter, turbo, procella.

Vihati, viati, vîjati *jem.* v. imp. 1) kao xito vijati, würfeln, ventilare. 2) viati kao pâs ili kurjak, bellen, ululare. 3) kretati, wenden, agitare. 4) vîjati, to jest tyrati, jagen, pellere, insequi.

Vîjati se auch vîti se, *jam* und *jem*, se v. imp. 1) savijati se, ſich winden, volvi, torqueri. 2) vúchi se, plázati, wie die Schlangen kriechen, serpere. 3) micatise illi od vitra zanashati n. p. barjak se vie, flattern, vento agitari.

Vileník *a.* vilovnják, der Hexenmeiſter, magus.

Vilinskì *à ò.* vilovit, vilovskì, der Hexen, magicus.

Vìr *a.* izvor, die Quelle, scaturigo, fons.

Vishnjì *à è.* najvechì, höchſter, altissimus, summus, supernus.

Vît *a o.* okrugao, obkrúxen, savijen, rund, gewunden, circumvolutus, inflexus, orbicularis. 2) tanak a okrugao, dünn und rund, tenuerotundus, n. p. vito kopje, vita jela.

Vitak *tka ko.* 1) vide vît. 2) prègibljiv, biegſam, flexibilis.

Vitez *a.* junák, der Held, heros.

Viti se *viem.* se v. imp. vide vijati se.

Vitorog *a o.* savîjenih rogovah, mit gewundenen Hörnern, tortis cornibus, tortuose — cornutus.

Vladaoc *ca.* upravitelj, der Regierer, rector, gubernator. 2) zapovydnik, der Herrſcher, rex, imperator.

Vladaocsev *a o.* 1) upraviteljov, des Regierers, rectoreus. 2) zapovydnikov, des Herrſchers, imperatorius, regius.

Vladavac, *vca.* vide vladaoc.

Vladicskì *à ò.* poglavárſki, biskupskì, fürſtlicher, biſchöflicher, principalis, episcopalis, *vladicska shibka*, die Machtruthe, sceptrum.

Vladika *e.* 1) Biskup, der Biſchof, Episcopus. 2) poglavár, der Fürſt, princeps, gubernator.

Vlàst *i.* moch, oblast, die Macht, potestas, facultas.

Vodan *na no.* vodèn, wäſſerig, aquosus.

Vojan *na.*) 1) drági, gjerz,
Vojno *na.*) der Geliebte, amasius. 2) mùx, zarucs-

Digitized by Google

nik, der Gemahl, maritus, vir.

Vójska *c.* 1) bòj, der Krieg, bellum. 2) vojníci, die Kriegsvölker, exercitus, copiae, bellatores.

Vólja *ah.* cryva, das Eingeweide, intestina.

Vóljan *na no.* po svojoj volji, freiwillig, voluntarius, spontaneus.

Vonjâv *a o.* mirishav, riechend, odorus.

Vruchji *à è.* topliji, wärmer, calidior.

Vrýditi *im.* v. imp. 1) koshtati, werth seyn, constare, valere. 2) uvrýditi, weh thun, beleidigen, offendere, laedere, nocere.

Vrýdjati *am.* v. imp. vide. 2) vrýditi.

Vrýxiti *im.* v. imp. 1) ustanovljívati, ansiedeln, domiciliari, habitatione quasi irradicari. 2) vrýxe pustiti, hrániti, Wurzeln schlagend machen, germinare, efficere ut germinet, *smeche vryxiti*, smutnju zamítati, Verdruß sehen, serere discordias.

Vuhovànje *a.* prevara, der Betrug, fallacia, fraus, dolus. 2) ulagívanje, laskanje, Verstellung, Schmeichelei, fictio, simulatio adulatio.

Vuhovìt *a ó.* laxljiv, prevarljiv, betrügerisch, fallax, fraudulentus. 2) lukav, falsch, falsus. 3) pricsinjen, verstellt, fictus. 4) schmeichelhaft, ulagateljan, laskativ, adulatorius, blandus.

Vùk *a.* kúrjak, der Wolf, lupus.

Vukodlak *a.* nochní duh, der Vampir, spectrum nocturnum *(fabulosum)*.

Výche *a.* 1) sovyt, der Rath, consilium. 2) saborno víche, der Senat, senatus, synodus.

Výk *a.* 1) stolýtje, das Jahrhundert, saeculum. 2) xivôt, die Lebenszeit, aetas. 3) vrýme, die Zeit, tempus.

Výk; výku; *adv.* nikada, niemal, nunquam.

Výra *è.* 1) výra, der Glaube, fides. 2) xenitba, udaja, die Heirath, sponsalia. 3) veresia, der Kredit, creditum.

Výrenica *c.* vyncsana xena, die Gemahlin, die Ehegattin, coniux, conthoralis.

Výrenìk *a.* mux, zarûcsnik, der Gemahl, der Ehegatte, maritus.

Vytrích *a.* vide: povýtarce.

X.

Xàl *a.* 1) morski brìg, baer, das Meer-Gestade, litus maris, ora marina. 2) morski odtok, Meer-Ausfluß, sinus, portus. 3) nadvodna pechina, eine Meerklippe, rupes admarina.

Xalostiv *a o.* xalostan, oxa-

Digitized by Google

loſtjen, turovan, traurig, afflictus, moestus, tristis.

Xamor *a.* mermljanje, buka govor, das Gemurmel, das Gerede, murmur, clamor, susurrus.

Xamòran *na no.* bucsech, mermljajuch, brummend, ſauſend, strepens, murmurans, susurrans.

Xàmoriti *im.* v. imp. mermljati, bucsiti, brummen, rauſchen, (menſchliche Stimme) ſauſen, murmurare, susurrare, strepere. 2) ogovárati, nachreden, obloqui.

Xàr *i* oder *a.* velika vruchina, eine feurige Hitze, ardor, aestus. 2) topla zráka, ein feueriger Strahl, igneus radius. 3) xeravica, die glühende Kohle, pruna, candens carbo.

Xárkì *a o.* járki, verlo toplì, feuerig, hitzig, ardens, radians, coruscans. 2) toplo zrácsan, feuerſtrahlend, fulgens, ardens, calide-irradians.

Xarovît *a o.* vide: xarkì.

Xeravîca *a.* xeráva, die Gluth, pruna.

Xeſtokoporazan *na no.* texko nishtoxechi, ſchwerverheerend, fortiter devastans, exitialis, perniciosus.

Xíriti *im.* v. imp. 1) xirom uhranjívati, mit Eicheln mäſten, glandibus saginare. 2) uhranjívati, fett machen, saginare, pingvefacere.

Xuber *a.*) cvêrka, ptičje py-
Xubor *a.*) vanje, das Geliſpel, der Vogelſang, susurrus, subtilis ac subdulcis cantus avium.

Xubêriti *im.* v. imp.) 1) cver-
Xuboriti *im.* v. imp.) csiti, iliti pyvati kao ptica, zwitſchern, ſingen wie ein Vogel, subdulciter ut avis cantillare. 2) shaptâti, liſpeln, ſäuſeln, susurrare. 3) lagano cúriti, riefeln, tenuiter defluere.

Xùcs *i* auch *a.* jyd, die Galle, fel.

Xúditi, xudyìti *im.* v. imp. xelyìti, wünſchen, optare, desiderare.

Xúdjen *a o.* xêljen, xeljni, gewunſchener, desideratus, optatus.

Z.

Zábava *e.* 1) plandovanje, Unterhaltung, das Vergnügen, oblectatio, deliciosa distractio. 2) posao, das Verdienſt, exercitatio. 3) kasnenje, die Verzögerung, cunctatio remora, distentio. 4) zaderxávanje, das ſich Aufhalten, das Seyn, commoratio, mansio, detentio.

Zabîti se *ijem.* se, propâsti, verſinken, verſenkt werden, demergi, infigi.

Zabítje *a.* zaboràv, zaboravnost, die Vergeſſenheit, oblivio, obliteratio.

(Zablyshtiti *im.* v. pf.

Digitized by Google

(Zablyshtívati *ujem.* v. imp. od svytlosti oslýpiti, von Licht verblendet werden, nimia luce occulos perstringere, hallucinari.

Zaborav *i.* zaboravnoſt, die Vergeſſenheit, oblivio, oblivium.

Zacerljeniti se *nim.* se v. pf. zacervèniti se, roth werden, erubescere, rubescere.

Zacerpsti, zacérpiti *pem.* v. pf. zagrâbiti, ſchöpfen, haurire, inhaurire.

Zacséti se *csem.* se v. pf. postâti, empfangen werden, concipi, in foetum formari.

Zacsétje *a.* postánje, die Empfängniß, conceptio, foetificatio.

Zâd, záda *adv.* otrág, natrag, von hinten, rückwärts, retro, a tergo.

Zadâti *adem.* v. pf. 1) dati, geben, dare, tribuere. 2) nadodati, ucsiniti, zugeben, addere.

Zadaxdýti, -diti *dim.* v. pf. kisha pocsét pádati, anfangen zu regnen, pluitare, incipere pluere.

Zadimiti se *mim* se v. pf. zapûshiti se, pocseti se dimiti, zu rauchen anfangen, incipere fúmare.

Zadýti, zadýnuti zadysti *dynem.* v. pf. metnuti, güſtecken, affigere, appendere.

Zagerljaj *a.* zagerlenje, die Umarmung, complexus, amplexus.

Zahâran *a o.* porûshen, zuſammengeriſſen, devastatus, eversus, dirutus.

Zahitati *tam.* v. pf. zabáciti, verwerfen, abjicere. 2) vide: zacerpsti. 3) u kvár uvesti, Schaden bringen, damnum inferre.

Zahman, zahmani *adv.* zalúd, zabadavad, umſonſt, frustra, incassum.

Zajécsiti, -csati *im.* v. pf. uzdah izpuſtiti, ſeufzen, gemitum edere. 2) jèkom odgovárati, Echo geben, resonare, Echo-dare.

Zajer, zaer *part. inter.* dakle? — alſo? — ergo? —

Zaklopîti *im.* v. pf. zatvoríti, verſchließen, operculare, claudere.

Zaklopljen *a o.* zatvoren, verſchloßen, verdeckt, operculatus, clausus.

Zákon *a.* 1) vyra, die Religion, Religio. 2) zapovýd, das Geſetz, lex.

Zalîhe *adv.* obilno, dosta, genug, überflüßig, superflue, redundanter.

Zalúd, zalúda, zalúdo, *adv.* vsue, zabadavad, umſonſt, incassum, frustra.

Zalúdit *a o*; lûd ucsinjen, zum Narren gemacht, mente mòtus, infatuatus.

Zalûdnji *à ò*, u zalúd, unnütz, inutilis, irritus, nullus, inefficax, invalidus.

Zamaha *e*, zamah *a*, zamahaj *a* und *ai*, 1) zamahivanje, das Aushohlen, vibratio brachii. 2) navâljenje, das Einbringen, im-

Digitized by Google

petus. 3) uzélac od vitra, der Zugwind, ductus, aut perflatus venti. 4) udârác, der Schlag, ictus.

Zamahn, zamahna, zamahni, zamán, zamani *adv*, zalúd, zabadavad, umſonſt, unnütz, incassum, frustra.

Zametâti *tjem* v. pf. 1) zametati shto s' csim, verlegen, rem aliis rebus intercludere, confuso, aut abdito loco ponere. 1) nacsinjati, bilden, formare, delineare; slovà zametati, ſchreiben, scribere.

Zamíren *a o*; umíren, beruhiget, placatus, mitigatus.

Zamlâtnica *a*, zaushnica, chushka, Ohrfeige, alapa.

Zamuknuti *nem*, v. pf. ushútiti, ſtill werden, obmutescere. 2) koga, ushutiti einem das Schweigen auferlegen, silentium alicui imponere. 3) pomuknuti, heisrig werden, raucum fieri.

Zamyran *na no*; csudan, spomene vrýdan, merkwürdig, remarkabel, memorabilis, admirabilis, notabilis.

Zamýtati *tjem* v. imp. kvâcsiti, auflegen, imponere. Zamỳtati govor, besyde, etc. zacsimat govoriti, zu ſprechen anfangen, loqui incipere.

Zancsica *e*, zamka, uzlich, ein Bindknopf, bei einem Stricke, nodus laquei. 1) uzica, der Strang, laqueus.

Zanýmiti *im* v. pf. negovoriti vishe, verſtummen, obmutescere.

Zanỳti *nesem* v. pf. 1) na stránu dovuchi, odnýti, beſeitigen, wegtragen, transportare, aufferre. 3) s' ljubavju zanyti, einnehmen, bezaubern, amore praeocùpare. 4) odnýti, oboriti, verderben, diripere, diruere, destruere.

Zaostavljati *am* v., imp. ostaviti, verlaſſeu, relinquere.

Zapad *a*; zahòd sunca, Weſt, occidens, occasus.

Zapánjen *a o*; pànjem ucsinjen, zu einem Block geworden, intruncatus. 2) zacsudjen, erſtaunt, stupefactus, obstupescens. 3) uplâshen, erſchrocken, terefactus, perteritus, stupefactus.

Zapánjiti se *im* se, v. pf. oderveniti se, zu einem Block werden, intruncari. 1) zacsuditi se, erſtaunen, obstupescere, stupefieri. 2) uplashiti se, erſchrecken, terefieri.

Zapâziti se im se, v. pf. najti se, viditi se, ugledati se, ſich erblicken, contueri, se videre, observari. 2) zagledati se u shto, ſich verſchauen in etwas, aliquid attente fixe intueri.

Zapísati *shem* v. pf. 1) upisati, aufſchreiben, inscribere, adscribere. 2) dati, udýliti, geben ſchenken, dare.

Digitized by Google

dohare, z. B. dýva lýpa, kojoj Bòg sva dobrà zapisa.

Zaplýniti *im* v. pf. otéti, plündern, spoliare, diripere, expilare, praedari. 2) u robstvo odvesti, gefangen nehmen, in servitutem abducere; in bello capere.

Zapojati *jém* v. pf. zapyvati, zu ſingen anfangen, incipere canere, accinere.

Zapovydan *na no*; 1) zapovydajuch, befehlend, imperiosus. 2) naredjen, zapovydjen, gebothen, praeceptus, ordinatus, jussus; zapovydna svetkovina, gebothener Feiertag, festum de praecepto.

Zaprŷka *e*; 1) smètanje, die Verhinderung, impedimentum, obex. 2) zábrána, der Verboth, próhibitio.

Zarúcsén *a o*, oxenjen, udan, verheurathet, desponsatus, matrimonio junctus.

Zaskocsîti *im* v. pf. 1) na ſhto ſkocsiti, aufſpringen, etwas umſpringen, assilire, infilire. 2) naripiti, auf etwas eindringen, impetuose adgredi — opprimere, circumvenire, invadere.

Zaslýpljen *a o*; uslypljen, verblendet, obcoecatus, excoecatus.

Zaſtâti se *nem* se v. pf. zatèchi se, najtise, ſich finden, gefunden werden, inveniri, adreperiri, deprehendi. 2) pribivati, wohnen, morari, consistere.

Záſtor *a*; s' csim se zastira, der Vorhang, velum. 2) shator das Zelt, tentorium. 3) na duharu visechi zaſtorci, die Tappetten, aulaea peristromata.

Zátupan *na no*; smetajuch, hindernd, impeditivus, praepediens. 2) zastiruch, beſchattet, umbrosus, obumbrans.

Zatéchi, *gnem* v. pf. zatégnuti, k' sebi privuchi, an ſich ziehen, ad se trahere. 2) obkolyti, umziegeln, circumdare.

Zatèchi *csem* v. p.. 1) náji, treffen, deprehendere. 2) uloviti, auffangen, venari. 3) pút pretechi, den Weg abſchneiden, intercludere, viam praescindere.

Zatèchi se *csem* se; v. pf. zatérkati se, anlaufen, impingere 2) najti se angetroffen werden, deprehendi.

Zatîrati *em* et *am* v. imp. zaterti, ugásiti, löſchen, delere.

Zatvôren *a o*, zapèrt, geſperrt, eingeſperrt, clausus, occlusus.

Zatŷčanje *a*, prîgovor, diſhput, der Wortſtreit, disputatio 2) zazívanje na mejdan, die Aufforderung zum Streiten, provocatio, velitatio.

Zatylak, zatŷljak, *ka*; zatiok, shia, der Nacken, das Genick, occiput.

Zaûfan *a o*; povyrovan, anvertrauet, accreditus, concreditus.

Digitized by Google

Zavada *e*, svadnja, der Verdruß, discordia.

Zaverchi *gnem* v. pf. zacséti, empfangen, anfangen, anſpinnen, exordiri, incipere, procreare. 2) umetnuti, werfen, projicere; zaverchi mrexe, die Netze auswerfen, retia mittere.

Zaviditi, dŷti, *im* v. imp. zlobiti, ljubosumnjiti, beneiden, eifern, eiferſüchtig ſeyn, invidere, zelotypisare.

Zavidost *i*, zlobâ, ljubosumnja, der Neid, die Eiferſucht, invidia, zelotypia.

Zavijati *jem* v. pf. vide zaviavati.

Zavijávati, zavyavati, *am* et *ujem* v, imp. kao pâs ili kurjak; heulen, ululare;

Zavŷt *a*, obechanje, zavytovanje, die Verlobung, votum, sponsio.

Zaxáren *a o*; pocervenjen; zarumênît, osobito od vâtre; vom Feuer, roth gemacht, ignitus, candescens, igne rubens.

Zaxmírit *a o*; zaxmíren, zatvorenih ocsiuh, mit zugemachten, zugedeckten Augen, clausorum oculorum. 2) xmirkajuch, blinzelnd, semiapertorum oculorum; oculis annuens, ludens.

Zbôr *a*; 1) Razgovor, das Geſchpräch, die Beſchprechung, Berathung, discursus, sermocinatio. 2) skûp, sabor, die Zuſammenkunft, der Rath, consilium, synodus.

Zelèn *i*; povertàlje, das Grünzeug, olus, olera. 2) Zelenocha, das Grüne, viror, viriditas.

Zêrcalo *a*; ogledálo, der Spiegl, speculum.

Zla godina: holúja, salauka, das Ungewitter, das Gewitter, tempestas, procella, turbo.

Zláti *à ò*; zlátni, golden, aureus.

Zlátjen *a o*; 1) zlatan, golden, aureus, 2) pozlátjen, vergoldet, inauratus.

Zlèd *i* et *a*; 1) râna, die Wunde, vulnus. 2) bòl, der Schmerz, dolor. 3) ujŷdac, der Biß, morsus. 4) zlo, das Uibel, malum.

Zlica *e*; zla xena, ein böſes Weib, malevola-scelestanefaria mulier.

Zlikovac *ca*, serdit, zao csovyk, ein ſchlimmer böſer Mann; malevolus, crudelis vir.

Zlobâ *é*; 1) zlocha, die Schlechtigkeit, malitia. 2) nenavidost, der Neid, invidia.

Zlôban *na no*, 1) zlocsest, ſchlecht böſe, malignus, improbus. 2) nenavidan, neidig, invidiosus,

Zlochúdan *na no*; zlé chudi, bösartig, boßhaft, malitiosus, pravae indolis.

Zlocseſtvo *a*; 1) zlocsesnost, die Schlechtigkeit, nequitia. 2) nevaljalost, die Nichtsnützigkeit, socordia.

Digitized by Google

desidia, ignavia. 3) paklena nakaza tò prikázujucha, ein Höllengeist dieſe Bosheiten vorſtellend, daemon nequitiam — pigritiam etc. repraesentans.

Zlocsinech *a e*; koji zlo csini, übel thuend, maleficus, male agens.

Zlocsinilac *ca*, zlocsinac, der Uibelthätter, malefactor.

Zloserd *a o*. zla serdca, bösherzig, malevolus, mali cordis. 2) vèle razserdjen, ſehr erbost, furibundus.

Zlotvor *a*; 1) nepriatelj, der Feind, inimicus. 2) zlocsinac, der Uibelthätter, malefactor.

Zmajski *à ò*; axdajski, der Drachen, der Lindwürmer, draconalis. 2) zmijski, der Schlangen, serpentinus.

Znamèn *a*; znaménje, zlâmen, das Zeichen, signum, indicium.

Znân *a o*, 1) ucsan, mudar, weiſe, kenntnißreich, doctus scientificus peritus, sapiens. 2) poznat, glasovît, bekannt, berühmt, notus, celebris.

Znânac *ca*; 1) Mudrac, mudroznanac, Kenner, ein Weiſe, ein Philoſoph, sapiens, philosophus. 2) poznanac, ein Bekannter, amicus, notus, familiaris.

Zoriti *im* v. imp. pomnjivo gledati, aufmerkſam ſchauen, animo adesse, attendere.

Zrácsan *na no*; 1) na zràk spadajuch, luftig, aëreus. 2) od zrakah, der Strahlen, radiosus, seu ad radios spectans. 3) svytao, hell, clarus, fulgens, fulgidus. 4) prozracsan, Lazur, translucidus, pellucidus.

Zrák *a*; povytarce, die Luft, aër. 2) zrâka, der Strahl, radius. 3) svytlost der Glanz, die Helle, splendor, lux. 4) Pogled, das Sehen, adspectus. 5) ugled, die Anſicht, visio, conspectus. 6) prilika, das Bild, species, figura, forma.

Zrâka *è*. od sunca ili svytlosti izhodéchi zràk, der Strahl, radius, splendor, lux.

Zvânje *a*. 1) zazvânje, die Einladung, invitatio. 2) pozvânje, der Beruf, vocatio.

Zvjrinâ *é*. vide zvyrina.

Zvixd *a*. fichuk, der Pfiff mit dem Munde, sibilus.

Zvixdati, dỳti, diti, *dim*. v. imp. fichukati, mit dem Munde pfeiffen, sibilare.

Zvyrinâ *é*. zvỳr, zvỳrka, ein Waldthier, ein Stück Wild, fera, bellua.

Zvỳxd *a*. vide zvixd.

Zvyxdati *im*. vide zvixdati.

Zvyzdnì *à ò*. shto na zvyzde spâda, der Sterne, sídereus; zvyzdno kolo, der geſtirnte Himmel, coelum sidereum.

S V E R H A.

F. B. i S. SS.

Digitized by Google

Shtampaturske pogryshke.

Na listu.	*u kolỳncu.*	*redak. pogryshku.*		*poprôvi.*
11 —	83 —	2	precinstvom	precsistom
— —	— —	3	s' kojom	s' kojim
12 —	86 —	3	pomorah	ponorah
14 —	106 —	2	derxuch	derxéch
16 —	118 —	1	valost	xalost
17 —	131 —	3	prenyti	prinyti
18 —	137 —	2	suprostante	suprotstante
— —	— —	4	Junishti	I unishti
24 —	26 —	4	döbra	dobro
— —	29 —	1	sîna	sŷna
25 —	34 —	4	na	nad
26 —	45 —	4	zaradja	zavadja
29 —	66 —	2	nepristaje	neprestaje
30 —	77 —	1	vyshnjega	vishnjega
33 —	98 —	3	veilkim	velikim
37 —	132 —	4	svrytle f myzila	svytle i myrila
38 —	134 —	4	dog	dvy
40 —	157 —	2	jasam	jasan
42 —	5 —	4	daxdini	daxdìm'
48 —	49 —	4	vicsnjem	vishnjem
— —	53 —	2	nava	nova
50 —	70 —	3	postane	poslane
52 —	81 —	1	lice prilika	lice ni prilika
55 —	107 —	3	tìkom	tèkom
60 —	149 —	4	vichnjem	vishnjem
62 —	3 —	2	s' pre texkima gryham	s' pretexkima grysim
64 —	18 —	4	slavodobisnika	slavodobitnika
— —	19 —	1	kadkody	kadgody
65 —	27 —	4	rapovýda	zapovýdá
66 —	33 —	2	tyla	tŷlu
67 —	45 —	1	razumícska	razumnícskà
68 —	50 —	1	laxljixi	laxljivi
— —	53 —	2	presmisno	presmiono
— —	54 —	4	smertnè	smertnì

Digitized by Google

Na listu.	*u kolyncu.*	*redak.*	*pogryshku.*	*poprâvi.*
70	64	4	goje	goji
—	65	4	serdca	serdce
71	75	4	nike	njeke
74	97	1	trojim	tvojim
—	98	1	réxi, neka	réxi, i neka
75	104	1	dobrih	dobri
79	141	3	Itrâsi	Strâsi
87	41	4	bosyde	besyde
—	42	3	ukaznju	ukazuju
90	66	3	lûtro	hitro
91	71	2	nìku stirè	rùku stêrè
—	74	2	nepravè	nepravà
—	78	1	naguhi	negubi
92	80	2	njegc	njega
—	85	4	myra	myrè
93	91	2	lypa	lype
94	100	1	kajano	kojano
100	145	3	gnjyonom	gnjyvnom
103	173	2	Nasentali	Nasertati
105	189	1	dzugo	drugo
112	30	4	Csovycsauskom	Csovycsanskom
113	35	4	prectesto	precsesto
114	40	4	pysmana	pysmama
115	53	1	púk	pák
116	56	1	voske	vojske
—	59	1	svih	sviu
—	62	3	ſhrahovita	strahovitu
117	68	2	myztà	mystà
118	76	3	bvez	brez
119	84	1	tada	tuda
120	94	3	vremene	vrymena
122	103	4	nacsniom	nacsinom
—	108	4	zverhu	sverhu
124	123	3	tsoji	stoji
125	131	4	súdne	súdac
126	136	4	Na	Nad
129	159	2	gáde	gràde
—	164	1	*Nefeka*	*Kefeka*
—	—	3	Grístom	Gústom
—	165	3	zvyrime	zvyrine
130	169	4	neporýda	nepovýda
132	185	2	zlùxi	slùxi
—	190	4	dúsni	dicsni

Digitized by Google

Na listu.	*u kolỳncu.*	*redak.*	*pogryshku.*	*poprâvi.*
133 —	192 —	3	*Bitanie*	*Betanie*
— —	195 —	1	Odỳcsa	Odycha
146 —	79 —	2	Ódy	Gdi
147 —	89 —	4	Izdajnicsſto	Izdajnicsſtvo
— —	— —	-	prè	prỳ
— —	94 —	2	koju	kojuno
148 —	97 —	1	umerli	umérlih
156 —	162 —	2	svi ga ocsito	svi ocsito
— —	164 —	4	snága	snáge
— —	165 —	3	pretéxe	pritéxe
161 —	7 —	3	miade	imade
164 —	36 —	1	rycsi ì kada	rỳcsi, kada
— —	— —	2	mládost	mládex
— —	— —	3	mapâdà	napâdà
165 —	39 —	3	polja	polje
— —	40 —	4	mnovſtvo	mnoxſtvo
— —	42 —	1	necsynom	nescỳnom
166 —	47 —	1	Odánut	Oddahnut
— —	50 —	1	ljudjak	ludják
167 —	60 —	2	mogav	mogao
168 —	68 —	4	Trudne	Trudna
169 —	74 —	3	zvyzdih	zvyzdah
170 —	79 —	1	nacsha	nasha
171 —	87 —	4	Laxjive	Laxljive
— —	93 —	1	Isikersta	Isukersta
172 —	95 —	3	da bi	da b'
173 —	108 —	1	mukak	mùkah
177 —	139 —	1	Icsime boljezan	I csíme tà boljezan
178 —	147 —	3	Vỳrmi	Vỳrni
— —	148 —	2	istà	istù
181 —	168 —	1	Cezar	Cesar
182 —	178 —	1	Jur	Jùrve
— —	— —	3	njehovih	njihovih
188 —	30 —	4	prestupaju	pristupaju
192 —	65 —	2	Ný'	Nij'
— —	69 —	4	Od krêti	Odkrîti
193 —	70 —	4	Slavni	Slàvne
— —	76 —	2	sad	rad
194 —	83 —	4	tvỳtu	svýtu
195 —	92 —	4	vyrnice	vyrenice
196 —	97 —	1	srecsnom	srechnom
— —	98 —	3	On' njój	Ò njój

Digitized by Google

Na listu.	*u kolòncu.*	*redak.*	*pogryshku.*	*poprâvi.*
198	114	4	Zaruchnik	Zarucsnik
—	116	3	putajno	potajno
199	118	1	bîske	bishe
—	123	4	svytle	svytlog'
202	142	4	Csestikovat	Csestitkovat
—	148	3	nemíra	nemíru
203	153	2	mastojim	nástojim
—	156	3	Da mi poshto	Da niposhto
205	173	3	valost	xalost
209	15	4	dopudshténja	dopushténja
—	16	3	poznaden	poznadem
210	23	3	rỳcsi i pak	rỳcsi pák
—	29	3	cerneh	cernih
213	47	3	byo	hýlí
215	64	1	O velikog	On velikog
216	71	2	siűde	síjde
217	80	3	dyxe	dixe
218	88	3	nocsnoga	nochnoga
—	94	1	tàr	tă
221	114	3	vísocih	visokih
222	121	4	s' pasítelja	spasitelja
223	128	3	zelenimu	zeleninu
—	132	1	vremenu	vrỳmena
124	136	2	Ovu	Ovà
125	144	4	Cvâeti	csastí
230	14	1	pôda	podàj
232	29	4	razsiashe	razsiaste
233	37	2	Naizbrojni	Neizbròjni
235	48	1	tò, i dýva	tò, já i đýva
—	54	4	adtud	od tud
237	67	1	Kada nova ſtvár iz nenada	Kadano ſtvár nova iz nenada,
238	71	3	suda	svuda
—	—	4	Zrâke svytle josh od sunca	Josh od sùnca draxje zràke svýte.
241	99	1	Pri	Prỳ
—	100	2	ríkom	díkom
242	103	3	Nykì	Njekì
	104	1		
	—	2)		
	105	1	nykoji	njekoji
249	160	3	rumônà	ruménà

Digitized by Google

Na listu.	*u kolỳncu.*	*redak.*	*pogryshku.*	*poprâvi.*
253	192	2	Svoga	Svega
254	203	3	Dyde	Jỳde
—	204	2	Jo'	Jao
257	7	1	prekazat	prikazat
260	32	3	ili	il'
261	40	2	One	Oni
266	83	3	usïone	usionì
271	119	4	ukrâo	ukràs
—	120	4	sa njîme	s' njîme
275	153	3	nîko	njêkò
—	156	3	sélom nikom	sílom njekom
284	35	2	suncu	suncè
287	56	2	Ali	Al'
288	66	1	vuche	vucse
289	74	2	preklopi	priklopì
290	82	2	nerazborîm	nerazbornim
292	97	4	Oshtrè	oshtro
294	111	4	nàdoméri	nadomỳri
298	147	4	prepravljene	pripravljene
—	148	3	kojojno	kojoj
302	177	1	skoga	s' koga
304	12	1	rykih	rýkah
308	41	3	Koja	Koje
310	62	1	nyko	njeko
312	72	2	biligah	bilygah
—	78	2	nyko	njeko
313	83	4	povedu	provedu
314	93	3	nygda	njegda
315	98	4	rébu	ribu
316	110	4	nejédi	nejýdi
321	145	3	Roditelja	Roditeljah
323	162	3	Pak	Púk
329	18	3	Tysit	Tishit
334	58	1	Napravedna	Nepravedna
—	60	3	niku	njeku
336	72	3	svisti	svỳsti
351	1	3	Zlobnu	Zlobna
352	7	4	ognjem	ognjen
355	38	4	Bezpodobnogi	Bezpodobnog
364	108	1	vivotu	xivotu
369	145	3	vás	te
380	59	3	Kojím'	Kim
381	66	4	Neizmirnu	Neizmỳrnu

Digitized by Google

Na listu.	*u kolỳncu.*	*redak.*	*pogryshku.*	*poprâvi.*
382	73	1	nikada	nj̀ekada
383	85	4	sa	se
384	87	3	Pok	Po
—	91	3	Ali	Al’
385	100	4	nygda	nj̀egda
—	101	4	urêza	urèsa
386	106	4	Kojim ’su zlobe, varke	Kìm ’su zlobe, i varke
395	5	4	razserdjenem	rezsérdjenom
399	37	4	oblila	oblỳla
401	53	2	réshene	réshena
407	99	4	ftrah	strah’
409	116	3	Kadano	Kudano
415	161	4	Stavu	Staviv
416	168	1	ubòjnòm	ubòjno
417	178	3	klisurama	klisurami
418	2	2	lagjel	laglje
419	14	2	prebíva	pribíva
421	24	4	oruxeni	oruxani
423	42	2	prebíva	pribíva
—	44	3	njih	nj̀oj
425	55	4	prepoznâti	pripoznâti
—	61	3	gnjiv	gnj̀yv
426	63	4	prepravio	pripravio
—	64	1	oni	one
—	—	4	nykom	nj̀ekom
—	70	4	napujáhu	napunjáhu
428	82	3	prykn	pryku
—	86	4	se	si
431	107	1	tvoju	tvù
433	125	3	yicsnja	vycsnja
442	14	3	rodjeno	rodjenje
444	24	1	túxnoj	túxan
447	47	3	xalostne	xalostno
452	94	2	Nje sad krixu	Nju nj̀ezine
—	—	4	jada	jade
455	115	3	drûgih	dûgih
456	121	1	sad	sada
459	147	4	majka	majke
460	151	1	prepravio	pripravio
463	175	3	eérnom	cérnom
464	188	4	najxeshtji	najxestji
466	3	1	dîlo	dỳlo

Digitized by Google

Na listu	*u kolyncu.*	*redak.*	*pogryshku.*	*poprâvi.*
466	— 6	— 4	naslidnik	naslydnik
482	— 129	— 3	pako	pakao
489	uzderxaj	3	sbrámnim	sbránim
500	— 91	— 4	svytlog	svŷtla
501	— 102	— 4	izgôra	ozgora
502	— 104	— 1	prebivajuchima	pribivajuchima
503	— 113	— 3	tícali 'ſmo	tícali u
—	— 114	— 3	ni	nij'
505	— 127	— 1	prepovyda	pripovýdà
511	— 175	— 4	pregnuo	prignuo
516	— 31	— 3	novima	novime
522	— 86	— 4	Plandovanje	Plandovánja
532	— 163	— 4	O ufanje	I ufanje
534	— 9	— 2	hiashe	biashè
—	— 14	— 1	svitlosti	svytlosti
535	— 22	— 2	Otese	Otcse
537	— 31	— 2	vicsnje	vycsnje
—	— 35	— 3	najmanjena	najmanjega
546	— 100	— 3	neizmýnù	neizmýrnu
553	— 166	— 3	Punom	Pitnom
554	— 178	— 4	U ime duha pre-svetoga kersté.	I u ime duha sve-tog kersté.

Pogryshke u Rycsniku.

Na listu,	*redak,*	*u poli*	*pogryshku,*	*poprâvi.*
		pervoj — drugoj		
558	— 13	— —	Kinfer	Kiefer
—	— 37	— —	predpedire	praepedire
559	— 3	— —	arbidus	rabidus
—	— —	— 5	etc. *mpe*	et *pem.*
—	— —	— 20	haufen	raufen
562	— —	— 30	ternoxje	ternáxje
—	— —	— 33	Drâg *a e.*	Drâg *a o.*
563	— 28	— —	Drúxyti	Druxiti
565	— 5	— —	eonfirmare	confirmare
570	— 2	— —	vsni	vsui
—	— 19	— —	Odilazak	Izlazak
—	poslydnji	—	Javam	Javan
571	— 23	— —	Jéla *o*	Jéla *e.*
574	— —	— 27	Kóla	Kúla

Digitized by Google

Na listu, redak, u poli	*pogryshku.*	*poprávi.*
pervoj — drugoj		
574 — 18 — —	trügerin	trügerey
— — 40 — —	Bache	Lache
576 — — — 21	*aro*	*adverbium*
577 — 13 — —	Brodſamen	Broſam
578 — 11 — —	et *karv*	et *kam*
— — — — 11	unſerer	unſer
579 — 12 — —	Wolfswurg	Wolfswurz
— — 21 — —	heufung	häufung
— — 35 — —	zufall	Zufall
— — 36 — —	ungefähr	Ungefehr
580 — 20 — —	olente	olenter
— — 22 — —	izmyhan	izsmyhan
— — — — 24	Natyca *se*	natycati se
581 — — — 42	der Richterwartung	die Nichterwartung
583 — 11 — —	Nahrheit	Narrheit
584 — 24 — —	*mi*	*mim*
586 — — — 21	*njem*	*ujem*
587 — 22 — —	*sem*	*nem*
588 — 5 — —	zuwiederſeyn	Zuwiederſeyn
— — — poslydnji	osvetnuch	osvetujuch
597 — 6 — —	crepidans	crepitare
— — 34 — —	Predeji	Predji
599 — — — 21	duvulgari	divulgari
601 — 18 — —	fall	voll
— — 28 — —	*nymacski*	Hexe
603 — 25 — —	Vernichtung	Vernichtung
605 — — — 34	Satatarisati	Satarisati
606 — — — 38	esapie	zvale

Na mlogo mystah ima u rycsniku mysto latinſkoga *et*, metnuto *etcaetera*, ſhtono che ſhtioc dobrohotno popraviti, kano i nadslovke krivo pometane.

Ova se Knjiga more takojer u Becsu u knjigoterxishtvu Venediktovom dobiti, gdino se ſve slavinske knjige dobivati mogu.

Digitized by Google

18. IV. 1930

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

J 6102
T 1053